

STINTUL TEOFILAC
COMENTAR LA
EVANGHELIA DE LA IOAN

BIBLIOTECA
MITROPOLIEI IAST

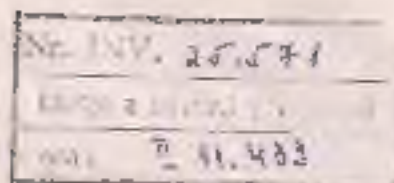
Fond
COTA 11.433

EDITURA PECEPUSIL ROMÂN
ORADEA, 1998

SFÎNTUL TEOFILACT

COMENTAR LA EVANGHELIA DE LA
IOANEDITURA PELERINUL ROMÂN
ORADEA 1998

Tiparul executat sub comanda nr. 353/1998,
la Imprimeria de Vest R.A., Oradea,
str. Mureșul lui Antonescu nr. 105,
ROMÂNIA

SFÎNTUL TEOFILACT, Arhiepiscopul Bulgariei

(Anul 845 d.Hs.)

Tîlcuire la cele patru evanghelii

Tîlcuire la Evanghelia cea de la Ioan

Din limba elinească tîlmăcită, și cu însemnări
oarecare de la Eutimie Zigadinos adăugită
lată acum întâi tipărită întru a doua Domnie
aicea a prea luminatului și prea înălțatului
nostru Domn Alexandru Constantia Moruzi Vvd.

Cu Blagoslovenia și toată cheltuiala Prea
Sfînțitului Arhiepiscop și Mitropolit a toată
Moldavia Chiriu Chir Veniamin, întru al treilea
an al Arhiepiscopiei Prea Sfînței sale.

Transcrisă din chirilică de diacon
Gheorghe Băbuț. Apare în românește
după 193 ani.

În Tipografia cea din Iași a sfîntei
Mitropolii la anul 1805

De Gherasim Ierodiacon Tipograf și de Costachi Poniciu.

VIATA EVANGHELISTULUI IOAN

După cum a scris Sofronie

Ioan pe carele Iisus foarte îl iubea, fiul lui Zevedeu, fratele lui Iacov, căruiu de Irod după patima Domnului i s-a tăiat capul, mai pe urmă de toți a scris Evanghelia, rugat fiind de episcopii Asiei, împotriva lui Cerint și a altor erelei, și mai vârtos împotriva dogmei Ebionitilor ce se ivise atunci, care ziceau că Hristos mai înainte de Maria n-a fost născut.

Pentru aceasta s-a îndemnat a spune Dumnezeu-iasca Lui naștere.

Încă și altă pricină a acestei cărți aduc: Că citind cărțile lui Matei, a lui Marcu și a lui Luca, a încercat alcătuirea Istoriilor, și a întări cum că adevărat au grăit ei, însă numai a unui an, întru carele au și pățimît după închisoarea lui Ioan, a alcătuit acea Istorie.

Deci lăsând el anul acela întru carele cele ce s-au lucrat s-au scris de cei trei, a scris faptele anului celui mai dinainte de a se băga Ioan în temniță. Precum se va putea înțelege luminat de cei ce cu luare aminte vor citi cele patru Evanghelii. Care aceasta și neunirea ceea ce se pare a fi a lui Ioan cu ceilalți contenește.

A scris și o Epistolă, a cărei începătură este: "Ceea ce era din început, care de toți bînhații cei bisericesti și învățați se primește..."

Iar celelalte două, a căror începătură este, a celei dintîi: "Bătrînul, către aleasa Doamnă..."; iar a celei de-a doua: "Bătrînul, către Galu cel iubit..." ale lui Ioan Bătrînului ce zice a fi, al căruiu încă și acum alt mormînt în Efes se află.

Și unii socotesc că amîndouă mormintele sunt ale lui Ioan Evanghelistul, de care cînd vom veni pe rînd la Papia ascultătorului acestora, vom arăta.

Deci în anul al patrusprezecelea pornind Domițian a doua gonire după Neron, în Patmos, în Ostrov izgonit fiind el, a alcătuit Apocalipsul, pe carele l-a tălmăcit Iustin Mucenicul și Irineu.

Iată după ce s-a tăiat Domițian, și faptele lui pentru multa cruzime de schingiuit s-au lepădat, atunci în zilele lui Nerva s-a întors în Efes, și până la Traian împăratul acolo petrecînd, toate Bisericile cele din Asia le-a întemeiat și le-a pîzit, și foarte îmbătrînind, la 68 de ani după patima Domnului săvîrșindu-se, aproape de cetatea ce s-a zis mai sus s-a învrednicit adormirii.

VIATA LUI IOAN EVANGHELISTUL

Din cartea cea pe scurt a lui Dorotei Mucenicul și episcopul Tyrilor.

Ioan fratele lui Iacov, carele și Evanghelist al Domnului a fost, pe carele îl și iubea Domnul, în Asia a propovăduit Evanghelia lui Hristos, iar de Traian împăratul s-a izgonit în ostrovul Patmos pentru cuvîntul Domnului.

Și acolo fiind a scris și Sfînta Evanghelie și a trimis-o în Efes prin Galu primitorul de străini și diaconul, de carele și Pavel Apostolul mărturisește, zicînd către Romani: "Închină-se vouă Galu străinul meu și a toată biserica" (Rom.16,23).

Iar după moartea lui Traian se întoarce din Ostrov fericitul Ioan, și petrece în Efes.

Și a trăit ani 120.

Și după aceea de viu pe sîneși acolo s-a îngropat cu voia lui Dumnezeu.

Și sunt oarecare ce zic că nu în zilele lui Traian s-a izgonit el la Patmos, ci în zilele lui Domițian, feciorul lui Vespasian.

CAPITOLELE EVANGHELIEI CELEI DE LA IOAN.

1. Pentru mărturisirea lui Ioan de Hristos. Pentru Ioan când l-a întrebat de este el Hristos. Pentru Andrei, pentru Filip, și pentru Natanael când s-au chemat.

2. Pentru nunta cea din Cana. Pentru cei ce s-au izgonit din templu. Pentru cuvântul celui: Stricați templul acesta.

3. Pentru Nicodim și Iisus. Pentru Iisus și Ioan când bateza. Pentru corăbienie.

4. Pentru Samariteanca. Pentru fiul omului celui împărătesc.

5. Pentru cel ce avea treizeci și opt de ani în boală. Pentru Iudei când căutau să omoare pe Iisus.

6. Pentru cele cinci pâini și doi pești. Pentru darea în lături a lui Iisus ca să nu-l facă pe El împărat. Pentru umblarea pe mare. Pentru poporul care mergea după Iisus în vase. Pentru norod când cerea semna. Pentru pâinea care se pogoară din cer. Pentru cei mulți din ucenici care s-au întors de la Hristos. Pentru mărturisirea lui Petru de Hristos.

7. Pentru suirea Domnului cu întru ascuns la praznic. Pentru Iudei când se minunau cum Iisus știe carte neînvățând. Pentru dezbinarea poporului pentru Hristos. Pentru prigonirea Bolerilor și a lui Nicodim.

8. Pentru cei ce întrebau pe Iisus pentru Tatăl Său. Pentru Iisus când făgăduia slobozenia celor ce îi urmează Lui.

Pentru cei ce ziceau că drac are Iisus. Pentru Iudei cei ce se ispileau cu pietre să omoare pe Iisus, căci a zis că mai înainte de Avraam este.

9. Pentru Orbul cel din naștere.

10. Pentru păstorul cel Bun și năimitul. Pentru Iisus când l-au întrebat în pridvor când umbla prin templu.

11. Pentru învierea lui Lazăr. Pentru sfatul Arhiereilor și al Fariseilor ca să-l omoare pe Iisus. Pentru cele ce a zis Caiafa prorocind de Hristos.

12. Pentru mîierea celei ce a uns pe Domnul cu mir. Pentru cele ce a zis Iuda. Pentru asin. Pentru elibii care veniseră și rugau pe Filip. Pentru glasul care s-a auzit din cer.

13. Pentru spălare. Pentru Iuda când a ieșit ca să vîndă pe Iisus. Pentru porunca de a se iubi unul pe altul. Pentru Petru când întreba: Unde mergi, Doamne?

14. Pentru Toma ce nu știa unde merge Domnul. Pentru Iuda lui Iadeu când a întrebat pe Iisus. Pentru Mângăietorul.

15. Pentru via cea adevărată, și lucrătorul și vița.

16. Pentru Iisus când a spus tot înainte cele ce li se vor întîmpla ucenicilor. Pentru cuvântul acela: Putin și Mă veți vedea. Pentru că le va da Tatăl câte vor cere.

17. Pentru Rugăciunea lui Iisus către Tatăl pentru ucenicii cei ce l-au dat Lui.

18. Pentru vânzarea lui Iisus. Pentru Iudei când au căzut jos. Pentru Petru când a tăiat urechea slugii Arhiereului. Pentru Iisus când L-au dus la Anna, și la Caiafa, și la Pilat. Pentru judecata Lui.

19. Pentru bătaia lui Hristos. Pentru răstignirea lui Hristos. Pentru cei ce stau lângă Cruce. Pentru cererea trupului Domnului. Pentru îngroparea Lui.

20. Pentru învierea lui Hristos. Pentru arătarea lui Hristos, întâi Mariei Magdalene, și apoi ucenicilor fiind ei adunați.

21. Pentru arătarea lui Iisus după înviere lui Petru, și altora când prindeau pește la marea Tiberiadel. Pentru ceea ce s-a zis lui Petru: Paște Oile Mele.

TEOFILACT, Arhiepiscopul Bulgariei TĂLCUIRE LA EVANGHELIA CEA DE LA IOAN

Înainte cuvântare

Puterea Sfântului Duh întru neputință se săvârșește, precum este scris (2 Cor.12,9), și credem.

Iar întru neputință nu numai a trupului, ci și a cuvântului, și a înțelepciunii celei ce se află în limbă. Și aceasta este arătată din multe scrieri și altele, iar mai vădit din ceea ce se vede la marele Cuvântător de Dumnezeu, și frate al Domnului după dar.

Că acesta era din tată pescar, și același meșteșug cu tatăl său uneltind, nu numai neînvățat era la învățătura cea elinească și evreiască, ci și cu totul necărturar (F.Ap.4, 12), precum și Dumnezeiescul Luca la Fapte spune pentru el.

Pentru că și Patria lui prea simplă era și nenumită, cât era lăcaș nu de meșteșug cuvântător (Meșteșugul gramaticii sau al retoricii), ci pescăresc. Că Betsaida l-a născut pe acesta.

Dar însă cel ce era întru acest chip: cel necuvântător, cel nenumit, cel ce nu avea nici un lucru slăvit, vezi ce fel de Duh a dobândit, cât cele ce nici unul din ceilalți evangheliști nu se-au învățat. Acesta pe acestea le-a înțeles.

Căci, fiindcă acela s-au îndelețnicit la întruparea lui Hristos, și nimic mai arătat și mai descoperit pentru Ființa cea mai înainte de veți n-au zis, Irică era ea nu cumva narecări ce se târăsc pe jos, și nimica înalt nu pot a înțelege, să socotească, că Hristos atunci a venit întru înființare, când S-a născut din Maria, iar nu mai înainte de veți din Tatăl Său Născut. Pe care cu adevărat a pățimit-o Pavel Samosateanul.

Pentru aceasta marele Ioan pentru Nașterea cea de Sus scrie, măcar că nici pe întruparea Cuvântului nepomenită n-o lasă; pentru că zice: "Și Cuvântul trup S-a făcut".

Iar precum unii zic, și l-au poftit pe el ortodocșii ca să scrie pentru Nașterea cea de Sus, fiindcă s-au arătat niște ereții în zilele acelea, care dogmatizau că Iisus este om gol (Adică nimipă om, și nu Dumnezeu și Om cum este Iisus Hristos).

Când cu adevărat se zice că după ce sfântul a citit cărțile celorlalți evangheliști, l-a lăudat pe aceia pentru adevărata povestire de toate, și le-a judecat că sunt sănătoase, și nimic spre harul Apostolilor n-a zis.

Iar cele ce nu le-au zis arătat aceia, sau cu totul le-au lăsat, pe acestea el pe larg le-a arătat, și le-a adăus prin evanghelia sa, care o a și scris, în Ostravul ce se numește Patmos legoult fiind după treizeci și doi de ani de la Înălțarea Domnului.

Și era Ioan iubit Domnului mai mult decât toți ucenicii,

ca cel ce era fără de răutate și hlând, și cu nădăvuri prea bune, și ca cel ce era curat la inimă, adică seclorelnic, pentru care dar și Teologia I s-a încredințat, și întru Tăinele cele nevăzute de cei mulți s-a desfășat. "Că fetelești – zice – cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu".

A fost încă și rudenie Domnului. Și cum? Ascultă!

Iosif logodnicul Prea Curatei Născătoare de Dumnezeu a avut din marea cea dintâi șapte copii, patru parte bărbătească, și trei parte femeiească, pe Marta, pe Estera, pe Salomi, a căreia Salomi. Eu era Ioan acesta,

Deci se află Domnul că este unchiul lui, fiindcă Iosif este tată Domnului, iar lui Iosif acestuia fiică îi este Salomi, soră dară Domnului Salomi se socotește, și pentru aceasta și Ioan fiul acesteia, nepot Domnului.

Încă poate nu este cu necuviință a tălcui și numele mamei lui, și al însuși evanghelistului. Mama ce se cheamă Salomi se tălcuiește "pașnică", iar Ioan – "dar al ei".

Deci cunoască tot sufletul, că parec cea către oameni, și cea în suflet de patimi, maică se face Dumnezeiescul dar, și îl naște pe acesta întru noi. Că sufletul cel tulburat, și care încă are și pricini și către alți oameni, și către sineși, nu este cu putință a se învrednici de Dumnezeiescul Dar.

Încă am socotit și oarecare lucru mai minunat ce s-a întâmplat la acest evanghelist Ioan: Că numai acesta se vede că are trei mame: Pe cea firească, pe Salomi, pe Iunet, că fiu al Iunetului se numește pentru marca glăsuire a evangheliei; și pe Născătoarea de Dumnezeu, că zice, Iată mama ta!

Deci fiindcă acestea s-au zis de noi mai înainte de tălcuire, să începem acum și tălcuirea noastră.

CAPITOLUL 1

"La început era Cuvântul"

Ceea ce și întru "Înainte cuvântare" am zis, iarăși aceasta zice: Că fiindcă ceilalți evangheliști Nașterea Domnului cen de jos, chipul tralului vieții, creșterea, pe larg le-au povestit. Acesta pe acelea le trece, cu pe cele ce din destul de cei împreună cu el ucenicii s-au zis, și pentru Dumnezeirea Celui Ce pentru noi S-a făcut om vorbește.

Măcar că de vei căuta cu dinadinsul, nici aceea n-a lăsat a nu spune pentru Dumnezeirea Celui Unuia Născut, ci a pomenit de ea, măcar deși nu pe larg; nici aceasta la cuvântul cel mai înalt cântând, a lăsat cu totul a nu spune de rădăcina cea în trup.

Că un Duh era Cel Ce mișca sufletele tuturor.

Deci ne vorbește nouă pentru Fiul, că Tatăl mai înainte din Scriptura cea Veche era cunoscut, măcar că nici pe Tatăl nu l-a tăcut, ci și de Acesta pomeneste, întru cele ce pentru Fiul, grăiește.

Deci arată pururea vecuirea a Celui Unui Născut, când zice: "La început era Cuvântul", adică, dintru început era, că Cel ce dintru început era, nu se va afla cu adevărat vreme când nu era.

Și de unde este arătat cum că acel cuvânt: "La început era" aceeași însemnare are cu acesta: Dintru început? De unde? Și de la însuși socoteala cea de Obște, iar mai vârtos de la însuși evanghelistul acesta. Că zice în una din epistolele sale: "Ceea ce era din început, ceea ce am văzut..." Vezi dar cum însuși iubitul se tălcuiește pe sineși? Așa cu adevărat zice, dar eu "la început" așa o înțeleg precum și la Moisi: "La

început a făcut Dumnezeu". Că precum acolo "la început" nu se înțelege ca cum pururea veșnic ar fi Cerul, așa nici aici "la început" nu o voi înțelege ca cum pururea veșnic ar fi Fiul Cel Unul Născut. Acestea zice ereticul.

Iar noi împotriva acestei fără de socotență împotrîviri, nimic alta nu vom grăi, fără numai aceasta: O, iubitorule de amăgiri, cum pe cea de pe urmă ai trecut-o? Dar noi vom zice aceasta măcar deși tu nu volesti. Că acolo Moise zice: "La început a făcut Dumnezeu Cerul și pământul", iar aici: "La început era Cuvântul". Ce împărțășire este dar între cuvântul: "A făcut" și cuvântul acesta: "Era"? Că de ar fi fost scris și aici: La început a făcut Dumnezeu pe Fiul, așa fi făcut. Iar acum este scris: "La început era", din care înțeleg că pururea veșnic este Cuvântul, iar nu mai pe urmă, precum voi bârbiți.

Și pentru care pricină n-a zis: La început era "Fiul", ci "Cuvântul"? Ascultă: Că pentru neputința ascultătorilor, cu nu auzind îndată dintru început Flu, să socotească naștere pătimasă și trupească, pentru această privință "Cuvântul" L-a numit pe El. Că tu să înțelegi, că precum cuvântul se naște din minte fără de patimă, așa și Acesta S-a Născut din Tatăl fără de patimă.

Încă și în alt chip: "Cuvântul" L-a numit pe El, fiindcă cele ale Tatălui ne-a vestit nouă; precum și tot cuvântul vestește sfaturile minții.

Încă și ea să-l arate pe El că este împreună pururea veșnic cu Tatăl. Că precum nu se poate zice a fi vreodată minte fără de cuvânt, așa nici Tatăl și Dumnezeu fără de Fiul.

Iar cu articolul a zis "Cuvântul" și nu "Cuvânt", pentru că sunt și alte multe cuvinte ale lui Dumnezeu, precum:

Protecțiile, și Poruncile, precum cele ce s-au zis pentru îngeri: "Cei puternici la virtute, care faceți cuvântul Lui..." adică, poruncile Lui. Iar Cuvântul Cel elisăr și adevărat este oarecare Ființă Ipostatică.

I. "Și Cuvântul era la Dumnezeu"

Și aici mai arătat arată pe Fiul împreună veșnic cu Tatăl. Căci ea să nu socotești că era oarecând Tatăl fără de Fiul, zice că "Cuvântul era la Dumnezeu", adică împreună cu Dumnezeu în sâmurile Părintești. Că are acel cuvîntel: "La" pe care trebuie să-l înțelegi în loc de: "împreună cu", precum și alt loc se află: "Au doară frații Lui și surorile Lui nu sunt la noi?" în loc de "nu sunt cu noi, și nu potrei împreună cu noi?". Așa și aici, "La Dumnezeu" s-o înțelegi în loc de "cu Dumnezeu era", împreună cu Dumnezeu în sâmurile Lui. Că nu este cu puțință să fi fost oarecând Dumnezeu fără de Cuvânt, sau fără de înțelepciune, sau fără de Putere.

Pentru aceasta erodem, că de vreme ce Cuvânt, și înțelepciune, și Putere a Tatălui este Fiul, pururea era la Dumnezeu, în loc de: cu Tatăl, și împreună cu Tatăl.

Și cum este cu puțință zice, că Fiul fiind să nu fie mai pe urmă de Tatăl? Cum? Înțelege de la pilda cea materialnică. Rază soarelui oare nu este din însuși soarele? Așa cu adevărat. Deci oare și mai pe urmă de soare este, cînt să se înțeleagă vreodată soare fără de aceasta? Nu este cu puțință a zice, căci cum ar fi și putut fi soare neavînd rază?

Deci ceea ce la aceasta se înțelege, cu mult mai vădit la Tatăl și la Fiul se va înțelege. Că rază a Tatălui fiind Fiul, precum Pavel grăiește (Evrei, 1) pururea împreună cu Tatăl se va crede că Se arată, și nu mai pe urmă de El va fi.

Și socotește-mi că și Sabelie Libianul din graiul acesta se

răstoarnă. Că acela dogmatiza cum că Tatăl și Fiul și Duhul, o Față sunt, și această una Față s-a arătat când ca Tată, când ca Fiul, când ca Duh. Acestea bârfeau fiul tatălui minciunii, și cel plin de duhul viclean.

Dar se surpă arătat din cuvântul acesta zic, ce zice "Și Cuvântul era la Dumnezeu", că prea descoperit zice aici evanghelistul: că Altul este Cuvântul, și Altul Dumnezeu, adică Tatăl. Că de vreme ce Cuvântul era împreună cu Dumnezeu, arătat este că două Fețe se aduc înăuntru, măcar deși o Fire este a amândurora acestora.

Iar cum că o Fire este, ascultă: "Și Dumnezeu era Cuvântul". Vezi că în Cuvântul este Dumnezeu? Pentru aceasta o Fire este a Tatălui și a Fiului, fiindcă și o Dumnezeire.

Rușineze-se dar și Arie și Sabellie, Arie adică carele zidire zicea pe Fiul lui Dumnezeu și făptură; rușineze-se prin ceea ce zice evanghelistul: "La început era" și "Și Dumnezeu era Cuvântul". Iar Sabellie cel ce nu zicea Treime a Fețelor, ci unime, prin ceea ce zice (evanghelistul) "Și Cuvântul era la Dumnezeu", pentru că arătat aici propovăduiește marele Ioan că altul este Cuvântul, și altul Tatăl, măcar deși nu alta și alta. Că aceea, adică altul și altul, la fețe se zice, iar aceasta: alta și alta, la firi. Precum că mai arătat se tâleniesc înțelegerea – Petru și Pavel: altul și altul sunt, că două fețe sunt, iar nu alta și alta, că una este firea lor: omeneirea. Așa dar și la Tatăl și la Fiul se cuvine a dogmatiza, că Altul și Altul sunt, că două Fețe sunt, iar nu alta și alta, că una este firea: Dumnezeirea.

2. "Acesta era la început la Dumnezeu"

Acesta Dumnezeu Cuvântul niciodată nu s-a despărțit

de Dumnezeu și Tatăl. Căci fiindcă a zis că și Dumnezeu era Cuvântul, că nu vreun prepus satanicesc să-l tulbure pe marecare: Oare nu cumva de vreme ce și Cuvântul este Dumnezeu, s-a sculat asupra Tatălui, precum dumnezeii cei ce se hăsmuiesc de elini, și despărțindu-se de El, împotrivnic lui Dumnezeu s-a făcut? pentru aceasta zice, cum că măcar deși Dumnezeu este Cuvântul dar însă iar la Dumnezeu și Tatăl este, împreună cu El fiind, și niciodată despărțindu-se.

Încă nu este cu greu a zice și aceasta către cei ce cugetă vocațiile lui Arie: Surzilor ascultați, cei ce ziceți că lucru este și făptură a lui Dumnezeu Fiul Lui, înțelegeți care nume a pus evanghelistul Fiului lui Dumnezeu, că Cuvânt l-a numit pe El, iar voi lucru pe El și făptură îi ziceți.

Cuvânt este, nici lucru, nici zidire! Iar îndoit fiind cuvântul, că unul este înăuntru în minte, pe care și necuvântând îl avem – zic adică puterea de a cuvânta – că și dormind cineva și necuvântând, are pe cuvântul întru el așezat, și puterea aceea n-a lepădat-o. Deci unul adică este, înăuntru în minte, iar altul grăitor, pe care și prin buze îl grăim, puterea cea de a cuvânta a celui din minte, și care este așezat înăuntru, întru lucrare aducând-o.

Deci îndoit fiind cuvântul, nici unul dintru acestea nu se potrivește la Fiul lui Dumnezeu. Că nici cuvânt grăitor ce se grăiește afară, nici cuvânt ce este înăuntru în minte, nu este Fiul lui Dumnezeu. Că cuvintele acelea sunt din cele firești și ale născuturii, iar Cuvântul Tatălui mai presus de fire fiind, nu se supune meșteșugurilor celor de jos ale cuvântării.

Pentru aceasta cade scornirea cea de amăgire a lui Porfirie Elinul. Că acela ispitindu-se să surpe Evanghelia,

unele ca aceste despărțiri meșteșugă. Că de este cuvânt, zice, Fiul lui Dumnezeu, sau este grăitor care se grăiește afară, sau este înlăuntru în minte; dar nu este nici aceasta nici acela, deci dar nici cuvânt nu este.

Ci a apucat evanghelistul și a dezlegat izvodirea acensta de amăgire prin ceea ce a zis: Că de a fi înlăuntru în minte și a fi grăitor, la cele ale noastre și la cele firești se zice, iar nu la Cel Ce este mai presus de fire, nimic de acest fel nu este.

Însă și aceasta se cuvine a zice, cum că de ar fi fost numele acesta, adică "Cuvânt", vrednic lui Dumnezeu, și chiar adevărat la El și firește s-ar fi zis, ar fi avut cuvânt nedumerirea elinului, iar acum aici alt nume nu va afla cineva chiar adevărat la Dumnezeu, nici acesta adică, "Cuvânt", nu este firește și chiar adevărat, ci numai arătător este, cum că fără de patimă S-a Născut Fiul din Tatăl, precum cuvântul din minte; și cum că El S-a făcut vestitor voii Celei Părintești.

Deci ce te apuci de nume, o, ticăloase! Sau cu adevărat și Tată auzind, și Fiu, și Duh, la cele materialnice vei cădea? Și trupesti vei închipui în minte tași, și fii, și duh de vânt, austru poate sau crivăț, sau oarecarele alt din cele ce fac furtoșile? Dar de vorești să te înveți care cuvânt este Cuvântul lui Dumnezeu, ascultă pe cele de aici înainte.

3. "Toate prin trânsul s-au făcut"

Să nu socotești, zice, cuvânt ce se varsă și se risipește în aer. Ci Făcător al tuturor celor gândite, și simțite.

Dar iarăși Arienii răsar, zicând că, precum zicem că prin fierăstrău s-a făcut așa cu printr-o unealtă - și altul este meșterul cel ce mișcă unealta - așa și prin Fiul s-au făcut

toate, nu ca și cum El era Făcător, ci unealtă, precum acolo fierăstrăul. Dar Dumnezeu și Tatăl era Făcător și uneltea pe Fiul ca pe o unealtă. Și așa făptură, zic ei că este Fiul, spre aceasta fiind zidit, spre a se face toate prin trânsul, precum fierăstrăul spre aceasta se face, spre a se lucra prin trânsul lucrurile cele făpturești. Și aceștia hârseau centa cea vicleană a lui Arie.

Iar noi către aceștia vom zice oarece drept și adevărat: Că de a zidit Tatăl pe Fiul spre aceasta, precum ziceți, ca unealtă să-l aibă pe El spre săvârșirea zidirii, mai necinstit va fi Fiul decât zidirea. Că precum decât fierăstrăul care este unealtă mai cinstite sunt cele ce se fac prin el - că fierăstrăul s-a făcut pentru acelea, nu acelea pentru fierăstrău - așa și zidirea va fi decât Cel Unul Născut, că pentru aceea, precum zic ei, Tatăl L-a zidit pe El, întru cât de nu ar fi voit Dumnezeu să zidească toate, adică făpturile, nici pe Cel Unul Născut nu L-ar fi făcut. Ce este mai fără de socoteală decât aceste grăuri?

Așa, zice, dar cum nu a zis: Cuvântul Acesta a făcut toate, ci a folosit pe această punere înainte (Această punere înainte, este una din cele opt părți ale cuvântului, care grecește se zice "Potesis") adică pe "Prin"? Cum? Ca să nu presupui că Fiul este nenăscut și fără de început, (Acest cuvânt "Început" are două însemnări. Pentru că se ia și în loc de Pricină. Însemnează și începutul vremii) și potrivale lui Dumnezeu, pentru aceasta a zis că Tatăl prin Cuvântul a făcut toate.

Deci după însemnarea cea dintâi numai Tatăl este fără de început, pentru că nu este din cineva, Iar Fiul și Duhul nu sunt fără de început pentru că au început: Tatăl, din

carele L născut Se Naște, iar Celălalt Se Purcede

Că soroteste L născut are flu și va este să zidească cetate Cum că a încredințat fiului zidirea acesteia Deci precum cel ce zice Prin fiul împăratului s-a zidit cetatea, nu slugă zice de fiul împăratului, ci scată cum că fiul are și tată, și nu este singur Așa și aici evanghelistul zicând că prin Fiul s-au făcut toate a arăta cum că Tată născutur pe Fiul către zidire, ca să zică așa L-a avut, nu ca pe un mai mare decât El ci ca pe unul ce este mai vrednic, mai demn la putere și ca pe unul ce poate să săvârșe atâtea de mare lătime

Și aceasta îți zic pe, că de te va turbura pe tine punerea marelui acestui "Prin" și ca să ai în Scriptură vre-o zicere care să zică cum că Cuvântul acesta a făcut toate ascătu pe David "Întru început Tu, Doamne, pământul ai întemeiat și lucruri ale mâinilor Tale sunt cerurile" Aici cum nu a zis că prin Fiul s-au făcut Cerurile și s-a întemeiat pământul, ci "Tu" ai întemeiat? Și cerurile marelor Tale sunt?

Iar cum că acesta pentru Fiul Născut, iar nu pentru Tată se zice David, ve înțelegi și de la însuși Apostolul ce cuprinsă se pratin Trinitatea la către creșt Ve înțelegi că se cuibesc, că zicând, Că Domnul a căzut pe pământ, ca să scada suspinul, și să dezlege pe cei omorâți și să scutură și să numească Domnului pe care pe alina îl însemnează, fără năvia pe Fiul lui Dumnezeu? Că Acesta a căutat pe pământ și a pe acesta pe care ne mișcam sau pe fiica noastră care s-a făcut pământ și a pe trup, după ce ne ce zice "Pământ esti" (Facere 7), pe care ea și luă și ne-a dezlegat pe noi care eram ferecați cu legăturile păcatelor noastre, și fiu ai celor omorâți și ai Adam și ai Evei, și a

vestit în Sion numele Domnului, Că în Biserică stând învăța pentru Părintele Său Precum și El zice "Arătat-am numele Tău Unbirilor" (Ioan 17).

Deci acestea cui se potrivește Tatălui sau Fiului? Toate Trinită Că Fiul a vestit numele Tatălui învățând.

Iar după însemnarea cea de a doua, care trei Fiile sunt fără de început și împreună fără de început Așa binevesteste sfântul Grigorie Nazianzul în cuvântul ce-l face la Botezul Domnului, Tată este Tatăl și fără de început, că nu este din cineva, Fiul este Fiul, și nu fără de început, că este din Tatăl, iar de vei vti lege începutul cel de la vreme, este și fără de început, pentru că este făcător al vremilor, nu sub vreme

Și în cuvântul cel pentru Fiul Cum dar nu sunt împreună fără de început (Fiul adică și Duhul) dacă sunt împreună veșnici? Pentru că sunt de acolo (adică din Tatăl) măcar desi nu după El Deci nu sunt fără de început după Pricină, Că se aduce la început la Tatăl.. Și sunt fără de început după vreme Așa învăța sfântul Ioan Damaschin în Teologia sa, cartea I cap. 8, Că nu este Tată, Tatăl, și fără de început, adică fără de pricină, că nu este din cineva, Că nu este Fiul, Fiul, și nu fără de început, adică nu fără de pricină, că din Tatăl este, iar de vei vti și vei vti începutul cel de la vreme, este și fără de început, pentru că nu este sub vreme Făcătorul vremilor Că nu este Duh, Duhul, care iese din Tatăl, dar nu firește, ci cu purcedere Deci și aici auzind pe acest sfânt părinte zicând, ca să nu presupui că Fiul este fără de început se cuvine să înțelegem după însemnarea cea dintâi, adică fără de cauză Că pentru aceasta și pus mai întâi penăsență, apoi fără de început, ca nu cumva să ne abaterem din voroteala cea dreaptă, Deci după ce a zis acestea fericitul David aduce

pe urmă: "Si tu, întra început, Doamne, pășunatul as
întreînuta și lucruri ale mâinilor Tale sunt Cerșite

Oare nu arătat pe faţă îl aduce în scutitor, iar nu unealtă?

Într-o dată îţi se pare că eşti pe calea înaintării. Prin aceea că ai înţeles că trebuie să faci ceva când Pavel o pune pe aceasta la Tarsus (1 Cor. 9). Că zice: "Credinţelele Dumnezeu prin carele ne-am chemat spre împărăţia Fiului Său". Oare unealta asta să faci pe Tarsus? Şi iarăşi "Pavel Apostolul prin voia lui Dumnezeu". Şi acestea sunt destule, dar să ne întoarcem iarăşi de unde ne-am abătut.

„Toate prin Trănsul s-au făcut” Moise adică pentru
zidirea cea văzută povestind, nimic pentru cele gândite nu
ne-a arătat nouă. Iar evangheliul este un cuvânt pe toate
cuprinzându-le zice „Toate prin Trănsul s-au făcut” cele
văzute și cele nevăzute, gândite

"Şi fără de Dumnezeu nu s-a făcut din ce s-a făcut"

Fiindcă a zis, cum că toate prin Fi s-au zidit, că să nu
înțeleasă că nu a zis pe Duhul Sfânt Fi L a zidit adăugă
Cum că toate prin Fi s-au făcut. Care toate Cele ce s-
au făcut caș, cum ar fi zis. Că orice lucru al lui Dumnezeu
acesta s-a făcut de Cuvântul. Ar Duhul Sfânt nu este al Fi
cele făcute, pentru aceasta nu s-a făcut de Fi

Deci fără de puterea Căminului nostru nu s-a făcut în ce s-a făcut "din ce s-a făcut" în loc de "ce era a fi" cele făcute.

4. "In E lera vatañ, s. v. aia era lumina caritativu"

Luptătorii, de Dubăşa culesc acest loc, ca să arate că Duhul Sfânt este zidit. E, în zic ei, cum că acest cânt pentru Flansu, grăneşte, dar se vede şi se muştră îndată.

Întâi, cu acest cuvânt, "E-a făcut", singur hârdu-
se, însemnând pe cel care l-a făcut. Apoi, cu viața aceasta
se adă și luminează, că aduce pe lume: "Se va naște un fiu din
cameră."

După aceea puțin mai jos pentru Ioan grăind zice: „Acesta a venit spre mărturie ca să mărturisească de omul” iar Ioan este grăit că nu pentru Duhul Sfânt, ci pentru Fiul a mărturisit precum vom afla mai târziu (Zgachens).

Su Doră de Flămânze a sa făcut. Ce s-a făcut, între Dunău,
suntă eu

Si tale nesci acest loc dintr-a lor mince, zicând ei căm că
e c pentru Duh, grăiește evanghelistul zicând. C e s-a făcut
ntru Dănsul adică Duhul Sfânt. Viată era. Acestea zic cei
apreună cu Macedonie sfindu-se a arăta zid re pe Duh
lei Sfânt, și așa îl numără pe El cu cele făcute.

Iar noi nu așa, ci punând punct după ce zice "Ce va
făcut" de la sili neput ci m "Întru Dănsu, viață era",
serbându a zis pentru acelu că "Teatr prin Transilvan
făcut" zice de aceea și pentru purtarea de griă, că nu numai
le-a zidit ci și viață celor zidit. El C el C, le n-este "fă
e întru Dănsu, viața era

Si ştiu eu că de gârlăre din sîngi aşă s-a citit local
acesta. Si fără de Dânsu nimeni nu s-a făcut ce s-a făcut
cu ru Dânsul iar (întru Dânsu) în loc de prin Trânsu se
cuvine a înţelege aici.

Apoi, pe la ora pînă a început cea după amiază, viața era
și socotese că n-ai această citire nu este greșită, și de aceea
creștină înțelegere se ține. Că și acest sfânt cu dreptă
soarele a plecat, că fără de Cuvântul, nimic nu s-a făcut.

dim ce s-a făcut întru Dânsul. Că toate câte s-au făcut, și s-au zidit întru Dânsul.- întru Cuvântul zic -, fără de Dânsul nu s-au făcut. Apoi de la al început începea "Viață era, și viața era lumina oamenilor".

Iar viață îl numeste evanghelistul pe Domnul, ca pe Cel Ce ține viața tuturor, încă și ca pe Cel ce este pricinitor de viața cea Duhovnicească tuturor celor cuvântători.

Iar lumina nu acest fel simplităci gaudială care îl luminează chiar pe suflet.

Și nu a zis că numai a Iudeilor este lumina, ci a tuturor oamenilor. Că toți oamenii cu cei ce au avut minte și cuvânt, adică partea cea cuvântătoare a sufletului, de la Cuvântul Cel Ce ne-a zidit pe noi, ne zicem că ne-am luminat de El. Că Cuvântul cel ce ni s-a dat nouă, pentru care și cuvântătorii noi, numai lumina este care ne povățuiește pe noi, ca ce ce se cuvine a face și la ce ce nu se cuvine a face.

5. "Și lumina întru întinerie luminează, și întinericul pre ea nu a cuprins-o".

Lumina, adică Cuvântul, lui Dumnezeu, întru întinerie, adică întru tinerețe și întru înșelare luminează. Pentru că și mort fiind, așa pe ea o a biruit, cât și pe cei ce n-aveau de învins-o, nu a știut de Ea biruit.

Și întru înșelarea grecească strălucete propovăduirea.

Și întinericul pe ea nu o a prias. Că moartea nu o a biruit pe dansa, nici înșelarea, că nebiruită este umina aceasta. Dumnezeu Cuvântul zic.

Iar oarecare întineric nu socotit trupul și viața, că și în trup fiind și în viața aceasta, Cuvântul a strălucit. Și întinericu, puterea cea împotriva zic, a ispitit-o și a gonit-o pe lumina, dar a aflat-o neajunsă și nebiruită. Iar

întineric se zice trupul, nu ca cum firește este așa, să nu fie! ci pentru păcat. Pentru că trupul nici o răutate n-are cum nu are dacă firește se mișcă, iar dacă afară de fire se mișcă și păcatului slujește, întineric și se face și se zice.

6. "Iar om trimis de la Dumnezeu, numele lui era Ioan". (Mat. 3 Mc. 1 Lc. 3)

După ce ne-a istorisit nouă pentru estimea, adică cum că Dumnezeu Cuvântul este mai înainte de veci, cea mai înainte de veci a lui Dumnezeu Cuvântul, fiindcă va spune și pentru întruparea Domnului (Cuvântului), adică în mijloc cuvântului, Mergătorul-Înainte. Că cine altul, fără numai Mergătorul-Înainte fiind Ioan, ar fi pe cuvântul cel pentru născerea Lui, care îl povățuiește mai mult decât născerea Domnului era în trup.

Deci zice evanghelistul pentru Mergătorul-Înainte, că a fost trimis de la Dumnezeu. Că proorocii cei mincinoși nu sunt trimisi de la Dumnezeu. Iar când auzi că s-a trimis de la Dumnezeu, să nu socoti că zice ceva al său sau omenească faptă Dumnezeiească. Pentru aceasta singur adică "Așa zice" se numește, căci aceasta va să zică, în limba românească va zându-se "inger". Iar ingerul lui Dumnezeu este cel ce zice dintr-un al său.

Iar ing, zăduind să nu socotești că firește a fost inger sau în ceruri s-a îngădui, ci pentru necu și slujbă se numește inger, fiindcă a slujit propovăduirii și mai înainte a viaței de Domnul. Pentru aceasta se numește inger.

Drept aceea și evanghelistul surzind bănuiala celor maiști, care poate au socotit că inger a fost Ioan firește, zice "Fus a trimis de la Dumnezeu".

7. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească de

lumină, ca tu să crezi prin el.”

Acesta zice, ce era trimis de la Dumnezeu, a venit să mărturisească despre Lumină. Apoi ca să nu socotească ceva, că avea trebuință de mărturia acestuia (ei unul) Născut, ca și cum ar fi fost Lpis I. Pentru aceasta adaugă, că a venit să mărturisească pentru Fiul lui Dumnezeu, nu ca și cum el avea trebuință de mărturia lui, ci “ca tot să crezi prin el”

Deci nare nu și crezut tot prin el. Nu Lumină dar zice evanghelistul ca tot să crezi?” Cum? Cât despre cauză, pentru aceasta a mărturisit ca pe cel să-l tragă. Iar dacă una n-au crezut, nu este el vrednic de învinuire. De vreme ce și soarele pentru aceasta răsare ca pe toată să. Dumnezeu iar dacă lumea murea de ne voie într-o casă întunecoasă nu se va înduie de razele lui, ce este aceasta către soare? Așa și aici, s-a scris luan ca tot să crezi. Iar dacă aceasta nu s-a împlinit, nu este el cauza

8. Nu era el Lumină, ci ca să mărturisească despre Lumină”

Fiindcă mult de multe ori s-a întâmplă ca cel ce mărturisește să fie mai mare decât cel pe care-l mărturisește, ca să nu socotești ca s-a loian mărturisind despre Hristos mai mare decât El era, pe această nu părcre scotând-o afară zice: “Nu era acela Lumină”

Dar ar fi zis ceva: Oare nici pe luan, nici pe alt marecarele din sfinți nu îl vom zice Lumină? Lumină adică vom zice pe fiecarele din sfinți, iar Lumină cu artie d na vom zice. Adică, de te va întreba cineva: Oare Luan Lumină era? Răspunde: Așa, cu adevărat. Iar de te va întreba: Oare loian Lumină era? Zi: Nu. Că nu este el chiar și adevărat Lu-

mina, ci lumină prin împărtășire, având strălucirea din Lumină cea adevărată.

9. “Cuvântul Era Lumină cea adevărată Care se vedea în lume, luminează pe tot omul ce vine în lume”

Va să zică pentru întruparea Celui Lumină Născut, cum că a venit în ale Sale, cum că trup S-a făcut.

Deci ca să nu socotească ceva ca cum că mai înainte de a nu Se întrupa nu a fost, pentru aceasta suie nu teia la estimeea cea mai sus de toată începătura, și zice: Era și mai înainte de a Se întrupa Lumină cea adevărată. Și prin aceasta surpă eresul lui Fotin și al lui Pavel Samosateanul care au dogmatizat că atunci a luat început de a fi Cel Lumină Născut când S-a născut din Maria, iar mai înainte de aceasta, zicând de a Sa naștere din Maria, nu a fost

Ascultă și tu, o, Ariau-e, cel ce nu zici Dumnezeu adevărat pe Fiul lui Dumnezeu, ce zice evanghelistul, “Lumină cea adevărată”

Înă și tu, o, Manhee, cel ce zici că ale celui rău ziditor suntem zidiri, ascultă ca “Lumină cea adevărată luminează pe tot omul” Deci fiindcă ziditorul cel rău întineric este, nu ar fi luminat pe cineva, pentru aceasta dar ale luminii celei adevărate sunt m zidiri

Și cum, zice, luminează pe tot omul, de vreme ce vedem pe unii întunecați? Cât despre Sine pe toți îi luminează. Că spune-mi mie: Oare nu toți sunt cuvântători? Oare nu toți înviesc cunoșc binele și răul? Oare n-au putere a înțelege din zidiri pe Ziditor? Pentru aceasta cuvântul cel ce ni s-a dat nouă și ne învață pe noi firește, care și legi încrească se numește, aceasta poate a se numi Lumină, care ni s-a dat nouă de la Dumnezeu. Iar dacă rău au înviesit cuvântul,

singuri pe ei s-au întunece!

Iar unu în acest fel deziceagă această împotr vire
I mincează, zice, Dumnezeu pe tot omul ce vine în lume, adică
în rânduală mai bună și se sarguiește să si mănântească
sufletul său, și să nu-l lasă n-împodoad și n-însuși t. t.

10 "În lume era, și lumea prin El s-a făcut, dar lumea nu
l-a cunoscut."

În lume era ca un Dumnezeu pe totu lumea fiind, încă și
după pătoreas de grijă și puterea cea tutoare cu care ține
toată, și zice că în lume era. Măcar că ce grăiesc aceasta. În
lume era, de vreme ce mai lămur ca n-aur f-ăst dacă El n-ar fi
făcut-o pe ea!"

Dinspre toate părțile Zidilor pe El îl arată

Una, adică ca și pe turbarea lui Manent să n-înceteze,
care zicea că un rău ziditor a a-las întru fi nte lumea. Iaca
și pe a lui. Arie vestea că a zis că zidire este El al lui Dumnezeu

Iar a tai, și ca să îndemne pe tot omul să mărturisească
pe făcătorul, și să nu slujască ziditorilor, ci să se închine
Ziditorului.

Iar lumea pe El, zice, nu l-a cunoscut în loc l-îmortal
cel prisi și n-învărat, că ce este ipot lângă lucrurile lumii.
Că toatele acesta. Lume însemnează adică și pe toate
lumea aceasta, după cum arăta și să dă oare pe l-însuși.
și a făcut. Dar însemnează și pe cele ce căde a cele ameste.
după cum zice aici. Cu lumea pe El nu l-a cunoscut în loc
de "amant și părinte" fiindcă sfîntu totu și, și totu
l-au cunoscut

11. Întru ale Sale a venit, și al Său nu l-au primit.

Aici prea arătat intră în cuvântul acesta pentru în răpare
și este, totu alcătuirii înțelegerii în acest chip.

Fra cu adică vârat l-îmortal ca adevărată în lume fără de
trup și nu se cunoaște. Apoi și întru ale Sale a venit cu trup,
Iar ale Sale* sau pe totu lumea venit, dege, sau pe Iudeea,
pe care a ales-o l-însuși ca luma de moștenire, și ca o parte
și ca o avere a lui.

Și al Său pe El nu l-au primit, sau Iudei, sau și ceteru
amant, care s-au z-ă de pe l-

Deci, ca și cum plange evanghelistul de neascotea a
omantului și se minunează de iubirea de oameni a
Stăpînului, zice: Al Său fiind nu tot l-au primit pe l-
o l-însuși pe cineva trage. Domnia și cu l-însuși și cu marea

12. Iar cuți l-au primit pre dansu, le-a dat l-însuși stăpân re
ca să se facă în ai lui Dumnezeu, celor ce cred întru nume
ci

Macar roți, măcar și bozi, măcar și n-însuși, măcar batră
măcar barbari, măcar greci, cuți l-au primit pe El, ca a dat
or stăpân re ca să se facă fi al lui Dumnezeu

Și care sunt acesta. Că ce cred întru nume l-însuși. Repre
a cea ca se l-au primit pe l-însuși și pe l-însuși, și
adevărată prin credința l-însuși și l-însuși

Dar pentru că, precu n-însuși și să l-însuși pe ei fi al lui
Dumnezeu, și cum că stăpân re ca a dat lor ca să se facă fi
al lui Dumnezeu. Pentru care pe cine. Ascultă. Pentru că
nu este din neștiu și n-însuși, că adevărată și se boteza, și este
într-o l-însuși și n-însuși ca să păzească neamul și chipu
pe l-însuși, le fi cel ce și n-însuși pe l-însuși. Pentru aceasta
și l-însuși, darul pederit de fi, cel pe n-însuși, dar l-însuși
și l-însuși cu s-a fi al lui Dumnezeu până în sfârșit

Înă pater ar fi putut zice cineva și aceasta, căm că mări
și primise pe l-însuși prin a crede numai, precu n-însuși cel ce se

românești. Cheamă-l, dar nu sunt încă fiu al lui Dumnezeu. O stăpânire a lui, de vor voi să se boteze, și să se învredă de această de acest dar al punerii de fiu-zic.

Încă va zice cineva și aceasta: cum că n-ăcar dăci prin botez primim darul punerii de fiu, dar desăvârșirea lui nu creuăm, și pe cea deplină punere de fiu aia ceea nădădum să o luăm după cum zice Pavel: Că punerea de fiu așteptăm (Romani 8).

Pentru această evanghelistul n-a zis: "Că și ei au primit pe Fiul", ci a făcut pe el fiu al lui Dumnezeu, și: "le-a dat lor stăpânire ca să se facă fiu ai lui Dumnezeu", adică, ca în veacul ce va să fie să aibă darul acesta.

13. "Care nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci din Dumnezeu s-au născut".

Însemnare unicum face nașterii celei Dumnezeiești și celei trupesti, nu cu neavuință aducându-ne aminte nouă de durerile cele trupesti ale nașterii, ci cu prin asemănare cunoscând noi simplitatea și simplitatea nașterii celei trupesti, să alergăm către darul celei Dumnezeiești.

Deci zice: "Care nu din sânge s-au născut", adică din cele ce prinosesc a muietii în fiecare lună, că dintr-o această este brana și creșterea prinosului. Încă zice: cum că și sâmbanța n-ă tă se face sânge, apoi se prefăce în carne și într-o cealaltă alestare.

Dar fiindcă eu putință era să zică unii cum că și nașterea lui Isaac într-o acest fel a fost (Facere 18), în ce fel este aceea cu care se nasc cei ce cred în Hristos, (că și Isaac nu din sânge s-a născut, că ipsisă Sarrei sângele celui prinosese la muietii în fiecare lună). Deci fiindcă era cu putință să presupună unii aceasta, adaugă: "nici din poftă trupească,

ci din poftă bărbătească". Că nașterea lui Isaac muietii că nu era din sânge, dar însă era din poftă bărbătească, că poftea cu adevărat bărbatu, ca să se nască în prunc din Sarra.

Iar în poftă trupească, precum Samue din Anna.

Deci va zice: că Isaac adică din poftă bărbătească, iar pe Samue el l'auzărati în din poftă trupească, adică a trupu muietii, cum omenești, că înseta de a câștiga prunc stăruia pe el. Încă și Anna, fiindcă în muietii pot să se încreagă.

Iar de voiest și alt omareșu a te învăța oare, că în reprezentarea cea trupească sau din aprindere firească se face, că de muietii creșterea s-a înălțat din a cătune a trupului mai fierbinte, și dintr-o această este, lesne plecat spre cuprindere, deci pe această a născut-o poftă trupească sau din obicei rău și brana neînfrânată porocilor, cea spre o prănuare neoprită se face, pe care poftă bărbătească a născut-o, ca pe aceea ce nu este lucrul alestării celei firești, ci și neînfrânare bărbatului.

Încă poate cineva să zică: se află muietii către o prănuare lesne plecată, iar alteori bărbatul, prin poftă bărbătească adică încreșterea a bărbatului, a însemnat-o, iar prin poftă trupească pe a muietii.

Iar acestea toate s-au zis pentru cei ce de multă vreme întreabă cele fără de socoteală. Că ca să zicem cea mai adevărată a înțelegere prin toate acestea se arată, că poftă trupească și poftă bărbătească.

Deci ce mai mult avem de a învăța în Hristos decât în studierea celor din Lege. Că și aceia fiu ai lui Dumnezeu se născuți? Multă este deosebirea între noi și între aceia. Că din Legea fiindcă totuși mare o tără avem a celor ce aveau să fie.

nici punerea de fii nu o da Israelitenilor să o aibă, ci ca cum cu închipuire și cu pildă. Iar noi adevărat primind Duhul lui Dumnezeu prin Botez, strigăm: Avva Părinte. Iar la actia precum botezul era cu închipuire și umbros, așa și punerea de fii a noastră mai naște închipuirea. Că măcar deși fii se numeau (Deut. 32) dar umbros, și nu pe însuși adevărul punerii de fii îl avea, precum noi acum prin Botez (Romani 8)

14. "Și Cuvântul trup s-a făcut".

După ce a zis cum că fii ai lui Dumnezeu ne facem, de vom voi, cci ce credem în Hristos, aduce pe urmă și pricina a acestui atât de mare bine. Că zice: Care este aceea ce ne-a pricinuit nouă punerea aceasta de fii? Volești să te înveți? Aceasta este: Cuvântul trup s-a făcut.

Iar când auzi, cum că trup S-a făcut, să nu socotești că a ieșit din firea Sa și S-a schimbat în trup, că n-ar fi fost Dumnezeu de s-ar fi schimbat și s-ar fi prefăcut. Ci cum că rămânând ceea ce a fost, S-a făcut ceea ce n-a fost.

Iar Apolinarie Laodiceianul de aici eres a alcătuit, căci a dogmatizat cum că Domnul și Dumnezeul nostru n-a luat firea omului deplin, adică trup cu suflet cuvântător ci numai trup lipsit de suflet cuvântător, și înțelegător. Că ce avea zice: trebuință Dumnezeu de suflet, având pe Dumnezeirea care ocărnuia trupul, în ce clip îl avem noi pe suflet care îndreptează și mîșcă trupul nostru? Și avea spre ajutor-precum credea el pe graiul acesta: "Cuvântul trup S-a făcut" Că zicea: N-a zis că om S-a făcut, ci trup. Deci n-a luat suflet care are aminte și cuvântare, ci trupul fără de minte și necuvântător. Și nu știa ticălosul precum se pare-că Scriptura de multe ori din parte naște totul întreg, adică vrând să pomenească de om întreg, din parte, de la suflet, îl

numește pe el, precum: "Iot sufletul care nu se va tăia împrejur, să se omoare" (Iacere 18). Că iată în loc de a zice "tot omul" a zis o parte sufletul. Și iarăși de la trup numește totul întreg, precum când zice: "Și va vedea tot trupul mântuirea lui Dumnezeu" (Isaia 40, Luca 8). Că vrând să zică tot omul, numele trupului a folosit.

Deci așa și evanghelistul în loc de a zice: Cuvântul om S-a făcut, a zis: "Cuvântul trup S-a făcut", din parte pe om numindu-l, care este alcătuit din suflet și din trup.

Și poate fiundeă trupul este lucru străin de firea cea Dumnezeiască, vrând evanghelistul să arate smerenia lui Dumnezeu cea nemărginită, de trup a pomenit, ca să ne spăimântăm de iubirea de oameni a Lui cea nespusă, că pentru mântuirea noastră, pe cel ce este departe de firea Lui și cu totul străin trupul a luat. Că sufletul are oarecare apropiere către Dumnezeu, iar trupul cu totul nu are nici o împărtășire.

Deci pentru aceasta precum socotesc, evanghelistul aici numai pe singur numele trupului l-a folosit, nu ca și cum trupul cel ce s-a luat era lipsit de suflet, ci spre mai multă aratare a Faimii celei minunate și înfricoșate. Că dacă, Cuvântul întrupându-se n-a luat suflet omenesc, încă nevindecate sunt sufletele noastre. Căci ceea ce n-a luat, nici n-a sfîșit.

Și cât este răsul! Sufletul întai pătimind, (că acela este cel ce s-a plecat cuvintelor șarpelui și s-a amăgit în Rai, apoi și mâna s-a întins, urmînd domnului și stăpînului său care este sufletul) sluga care este trupul și să se ia, și să se sfîșiească, și să se vîndă, iar domnul să se lase și nefuat și nevindecat.

Ci Apolinarie prăpădească-se.

Iar noi când auzim că "Cuvântul trup S-a făcut", credem cum că om desăvârșit, fiindcă Scriptura obișnuiește a numi și trupul și sufletul de la o parte pe omul cel alcătuit din amândouă.

Încă și Nestorie se surpă din graiul acesta. Că acela zicea că nu Dumnezeu Cuvântul Însuși S-a făcut om, zămisindu-se din preacuratele sânghiri ale Sfintei Fecioare, ci a născut fecioara om. Și acest om umplându-se de Darul a tot fiul de fapte bune, avea pe Cuvântul lui Dumnezeu împreună unit cu dânsul, care îi da și putere asupra duhurilor celor necurate. Și din aceasta dogmatiza doi fii: Unul pe fiul fecioarei – Iisus omul, și altul pe Fiul lui Dumnezeu, Care era împreună unit cu omul și nedespartit de el, însă după dar și după iubire și după dragoste, ca de cel ce era om îmbunătățit.

Acesta dogmatiza acela, de bună voie surd făcându-se către adevăr, că de ar fi voit ar fi auzit și el pe fericitul acesta evanghelist zicând că "Cuvântul trup S-a făcut". Căci nu arătat aia se vâdeste și se muștră? Pentru că Însuși Cuvântul om S-a făcut. N-a zis. Aflând om Cuvântul împreună S-a unit cu el, ci Însuși Acela om S-a făcut!

Încă se surpă și Eutihie și Valentin, și Manent de aici. Că acesta zicea cum că după nălucire S-a arătat Cuvântul lui Dumnezeu.

Deci asculte, că "Cuvântul trup S-a făcut", N-a zis cum că trup S-a nălucit, sau S-a părut, ci cum că S-a făcut după adevăr și cu ființa, iar nu după nălucire. Că necuvincios lucru este și nebunese a crede, cum că Fiul lui Dumnezeu Adevăr fiind și numindu-Se (Ioan 14, 6) să fi mîntit omenirea.

Că în acest fel este nălucirea, arătare mincinoasă cu elevărat.

14. "Și s-a sălășluit întru noi"

Fiindcă mai sus a zis că "Cuvântul trup S-a făcut", ca să nu socotească cineva cum că cu o fire de aceea S-a făcut Hristos, pentru aceasta adaugă: "Și s-a sălășluit întru noi", ca să arate pe cele două firi, pe a noastră, și pe a Cuvântului.

Că precum de altă fire este sălasul, și de altă fire cel ce se sălășluiește întru el, așa și Cuvântul, de vreme ce se zice că S-a sălășluit întru noi", adică întru firea noastră, de altă fire este deosebită de a noastră.

Ruşineze-se Armenii cei ce o fire cinstesc.

Deci ne învățăm prin aceea ce zice: "Cuvântul trup S-a făcut", cum că Însuși Cuvântul om S-a făcut, și Fiul fiind al lui Dumnezeu, S-a făcut și Fiul al nostru, care și după adevăr Nascătoarele de Dumnezeu se numește, ca cea ce a născut pe Dumnezeu cu trup.

Iar prin ceea ce zice: "S-a sălășluit întru noi", aceasta ne învățăm, ca să credem două firi întru Cel Unul Hristos. Că năcar deși Unul este cu Ipostasul, adică cu Fața, dar însă îndoit în firi, căci este Dumnezeu și Om, iar a firea cea Dumnezeiască și cea omenească nu este una, măcar deși întru Unul se privesc, întru Hristos zic.

14. "Și am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia născut din Tatăl plin de dar și de adevăr"

Fiindcă a zis că "Cuvântul trup S-a făcut", aduce pe urmă de aceea că "Am văzut slava Lui" cu trup adică fiind Fiul.

Că dacă fața lui Moisi după ce s-a strălucit din vorba cea către Dumnezeu nu puteau să vadă Israelitenii (Ieșire 34), cu mult mai vărtos pe Dumnezeirea Celui Unuia Născut

gială n-ar fi încăput-o Apostolii, de nu s-ar fi arătat prin trup.

“Și am văzut slava” nu acel fel, precum avea Moisi, sau cu ce fel de slavă : s-au arătat Proorocului Ieruvimii și Serafimii (Iezec. 1), ci acest fel de slavă precum se cuvenea să fie la Fiul Cel Unui Născut din Tatăl, care firește întru El este. Căci acea părțică de cuvânt “Ca” aici nu este arătătoare de însemnare, ci de adevărire, și de neîndoită hotărâre. Precum văzând noi un împărat cu slavă multă trecând, zicem cum că “ca un împărat a ieșit”, în loc de “ca unul ce era chiar cu adevărat Împărat”, așa dară și aici. “Ca a Unuia Născut” datorită suntem s-o înțelegem în loc de “Slava pe care am văzut-o, era slavă ca a Celui Ce era chiar și cu adevărat El”.

“Plin de dar și de adevăr”; de dar adică era plin fiindcă, și cuvântul Lui era plin de dar, ca așa să zic precum și David zice: “Vărsatu-s-a dar în buzele Tale” (Psalm 44, 3). Și evanghelistul: “Că se mirau toți de cuvintele darului care ieșeau din gura Lui” (Luca 4). Încă și tuturor tămăduiri le dăruia celor ce aveau trebuință de ele.

Iar de adevăr plin era, fiindcă și Moisi, și Prooroci, câte ziceau sau făceau, toate închipuiri erau, iar Hristos cele ce zicea le și făcea, toate erau pline de adevăr, căci însuși Darul și însuși Adevărul fiind El, și altora pe acestea le da.

Și unde au văzut ei slava Lui? Poate unii vor presupune, cum că în muntele Laborului. Și poate și aceasta este adevărată. Dar însă nu numai în munte, ci întru toate cele ce făcea, și zicea El, vedeau slava Lui.

15. “Ioan mărturisea pentru dânsul, și striga grăind: Acesta era, pentru carele am zis, cel ce vine după mine, mai

nainte de mine a fost, pentru că mai întâi de mine era”.

Mărturia lui Ioan adeseori o ia evanghelistul, nu ca pe Stăpânul vrednic de credință să-L facă de la slugă, ci fiindcă noroadele la mare cinste îl aveau pe Ioan, pentru această pricină ia spre mărturia cea pentru Hristos pe Ioan, cel ce la dânsii se părea mare, și pentru aceasta mai mult decât toți era de credință.

Iară aceea, adică: “Striga” –îndrăzneala cea multă a lui Ioan arată, pentru că nu în unghi, ci cu multă îndrăzneală striga pentru Hristos. Și ce zicea?

“Acesta era pentru Carele am zis”. Și mai înainte de a vedea pe Hristos Ioan mărturisea pentru Dânsul. Și aceasta s-a făcut cu adevărat pentru buna voință a lui Dumnezeu ca să nu se pară cum că făcând har feței lui Hristos mărturisea cele bune pentru El, pentru aceasta și zice. “Pentru Carele am zis”, adică mai înainte de a-L vedea pe El.

“Cel Ce vine după mine”, după anul nașterii adică, pentru că cu șase luni mai înainte de Hristos era Mergătorul înainte, după nașterea cea cu trup

“Acesta mai înainte de mine s-a făcut” în loc de “mai cinstit decât mine și mai slăvit s-a făcut”. Pentru ce? Pentru că și mai întâi decât mine a fost după Dumnezeu.

Iar Arienii fără de socoteală au tălcuit cuvântul acesta. Că fiind să dovedească, că Fiul lui Dumnezeu nu s-a născut din Tatăl, ci s-a făcut ca una din zidiri, zic: Iată Ioan mărturisește pentru el: “Mai înainte de mine s-a făcut”, adică mai înainte de mine s-a făcut și s-a zidit de Dumnezeu, ca una din făpturi.

Dar se muștră și se vâdesc că rău înțeleg cuvântul, din cel mai de pe urmă. Căci care înțelegere se arată când zice

că. Acesta, adică Hristos, mai înainte de mine S-a făcut, adică mai înainte de mine S-a zidit, pentru că mai întâi decât mine a fost? Că cu totul fără de socoteală este a zice: Că pe Acesta L-a zidit Dumnezeu mai înainte, pentru că mai întâi decât mine a fost. Că împotriva mai vârtos dator era a zice cum că acesta mai întâi de mine este, pentru că mai înainte de mine s-a făcut, adică s-a zidit. Și acestea sunt cele ale Arienilor.

Iar noi cu dreaptă credință înțelegem, cum că Cel Ce vine după mine, după Nașterea cea din Fecioară cu trup, mai înainte de mine S-a făcut, în loc de "mai slăvit și mai cinstit decât mine S-a făcut", din minunile cele ce s-au întâmplat la El, adică din Naștere, din chipul traiului vieții, din înțelepciune, și cu cuviință aceasta s-a făcut, că mai întâi de mine a fost după nașterea cea mai înainte de veci din Tatăl, măcar deși după mine a venit după venirea cea cu trup.

16. "Și din plinătatea lui noi toți am luat, și dar peste dar".

Și acestea sunt graiuri ale Mergătorului-înainte, care zicea pentru Hristos, cum că noi toți Proorocii din plinirea Lui am luat, că nu atâta are darul, cât au oamenii cei purtători de Duh, ei izvor fiind de tot binele și a toată înțelepciunea, și proorocia o izvorăște pe aceasta tuturor celor vrednici, și izvorând-o, plin rămâne, și niciodată nu se deșartă.

Încă "și dar" am luat adică pe al Legii celei Noi, "pentru dar" - pentru Legea cea Veche. Căci fiindcă Legea aceea a îmbătrânit și s-a slăbit, în locul aceleia pe cea nouă am luat.

Și cum - zice - a numit "dar" pe Legea cea Veche? Pentru că și Iudeii după dar s-au făcut fii și s-au primit. Căci zice:

"Nu pentru că v-ați înmulțit voi, ci pentru părinții voștri v-am ales pe voi" (Deut. 7, 7-8).

Deci și cei vechi în dar s-au primit. Și noi fără de îndoială în dar suntem mântuiți.

17. "Că Legea prin Moise s-a dat, iar darul și adevărul prin Iisus Hristos s-au făcut".

Ne tâlcuieste nouă, cum că am luat dar mare pentru dar mic, și zice "Că legea prin Moise s-a dat", mijlocitor punând Dumnezeu om pe Moisi zic -, iar Legea cea Nouă prin Iisus Hristos, care și dar se numește, pentru că ne-a dăruit nouă Dumnezeu nu numai iertarea păcatelor, ci și punerea de fii

Iar adevăr se numește de vreme ce câte cei vechi cu închipuire sau au văzut, sau au zis, pe acelea luminat le-a propovăduit Acesta.

Deci Legea cea Nouă care și "dar" se numește și "adevăr", nu om gol mijlocitor a uneltit, ci pe Fiul lui Dumnezeu.

Și vezi cum la cea Veche a zis că "s-a dat prin Moise", căci slugă și slujitor era acesta, iar la cea Nouă n-a zis "s-a dat", ci "s-a făcut" ca să arate cum că de către Domnul nostru Iisus Hristos, ca Cel ce era Stăpân nu slugă s-a făcut, și la sfârșit s-a adus darul și adevărul.

Că Legea adică s-a dat de la Dumnezeu prin mijlocirea lui Moise, iar darul s-a făcut, nu s-a dat, prin Iisus Hristos.

Și "s-a făcut" arată lucrare și stăpânire, iar "s-a dat" însemnează slujbă de slugă.

18. "Pre Dumnezeu nimeni nu l-a văzut nici odinioară, cel Unul născut Fiul carele este în sânurile Tatălui a spus"

Fiindcă a zis "Că darul și adevărul prin Iisus Hristos s-a făcut", aceasta vrând s-o dovedească zice că: Nici un lucru

de necredință n am zis, că Moise nici nu L-a văzut pe Dumnezeu, precum mă așteptam. n-ai n-a putut să ne spună nouă pentru Dansa descoperire luminată și arătată, ci singă fiind a slujit numai la slujba slovei Legii.

Iar Hristos înu fiind și L nu) Născut, și în sânurile Părintești fiind, nu numai îl vedea pe Fi, ci și tuturor oamenilor le spune pentru Fi. Deci de vreme ce este Fiin, și pe Tatăl vede, ca Ceta C e este în sânurile Lui, cu cuvântă ne-a dat două darul și adevărul

Dar poate aici va zice cineva: Cum aici ne învățăm că nimeni n-a văzut pe Dumnezeu iar Proorocul zice Am văzut pe Domnul? A văzut cu adevărat Proorocul, dar nu pe însăși Ființa, ci asemănare oarecare și născut, pe cât era cu puțință a vedea. Și altul iarăși cu altă închipuire L-a văzut, și altul cu altă.

De unde este arătat că nu pe însăși Adevărul văd ei, pentru că nu L-ar fi văzut în multe chipuri, singuratec fiind El și fără de formă.

Dar încă aici ingerii nu văd Ființa lui Dumnezeu, măcar deși se zice că văd Fața lui Dumnezeu, că aceasta arată cum că numai născut de-a pururea pe Dumnezeu

Nu mai dar Fiul vede pe Tatăl, și îl spune pe Fi tuturor oamenilor

Iar "săburi Părintești" auzind, să nu presupun ceva împotriva lui Dumnezeu. Că neînstrăinarea, și nedespărtirea, și împreună pururea vecuirea Fiului cu Tatăl, vrând să se arate evanghelistul a pomenit de numele acesta.

19. "Și aceasta este mărturia lui Ioan, când au trimis Iudeii din Ierusalim Preoți și Leviti ca să-l întrebe pre el: Tu cine ești? Și a mărturisit, și n-a tăgăduit. Și a mărturisit că nu sunt eu Hristos"

A zis mai sus că Ioan mărturisea pentru El. Apoi după ce a zis că a mărturisit Ioan pentru Hristos, cum că Acesta mai înainte de mine s-a făcut, și cum că noi toți Proorocii din plinirea Lui am luat, aduce pe urmă "Și aceasta este mărturia lui Ioan" Care? Că ea ce mai sus a zis Că mai înainte de mine s-a făcut, și celelalte. Încă și cele ce de aici înainte zice că. Nu sunt eu Hristos, și acestea sunt mărturie a lui Ioan

Deci au trimis Iudeii la Ioan pe cei ce-i aveau ei mai cinstiți: că Preoți și Leviti au trimis, și pe aceștia din Ierusalim. Că aceștia, ca niste mai pricepuți, să plece pe Ioan prin măgulire, să se mărturisească pe sine Hristos.

Și vezi înșelăciunea. nu-l întreabă pe el îndată Tu ești Hristos? Ci Tu cine ești?

Iar aceia cunoscând vicleșugul lor, nu spune cine este, ci mărturisește: Nu sunt eu Hristos. la scul lor privind, și despre toate părțile pe ei trăgându-i spre a crede cum că altul este Hristos. Că el ce de ei se socotește simplu, și din tată simplu, că din timpur era, și din patrie simplă, că din Nazaret era, din care nu credeau ei a fi ceva bun

Dar pe Mergătorul înainte la mare cinste îl aveau, că din tată Arhiereu era, și cu viață îngerească și nu puțin nematerialnică.

Pentru aceasta cu dreptate este a se mânia cineva, cum că cele ce socotea aceia că vorăme slava lui Hristos, din acestea se împiedică, că întreabă adică pe Ioan ca pe un vrednic de credință, ca pe mărturie lui s-o aibă cauză a necredinței celei întru Hristos, de nu-î va mărturisi pe Acesta că este Hristos. Iar aceasta s-a întors împotriva lor, că pe acesta pe care-l aveau vrednic de credință, îl află că

mărturisește pentru Hristos, și nu trage la sine cinstea.

21 "Și l-au întrebat pe dânsul: ci dară 'Ilie ești tu?' Și zice: Nu sunt. Proorocul ești tu?" Și a răspuns: Nu. Deci au zis lui: Cine ești, ca să dăm răspuns celor ce ne-au trimis pre noi, ce zici asupra pentru tine? A zis: Eu sunt Glasul celui ce strigă în pustie: Îndreptați calea Domnului, precum a zis Isaia Proorocul."

Pe Ilie îl așteptau ei să vie la o învâțătură veche creștind, pentru aceasta îl întreabă pe dânsul de este el Ilie. Că și viața lui se aseamnă cu a lui Ilie. Deci se leapădă și de aceasta.

"Proorocul ești tu?" și se leapădă și de aceasta, măcar că Prooroc era. Cum dar se leapădă? Cum? Pentru că nu l-au întrebat pe el: Prooroc ești tu? ci: Proorocul ești? cu articol, făcând întrebarea adică: Tu ești Proorocul acela ce se așteaptă, pentru carele a zis Moisi, că "Prooroc va ridica vouă Domnul Dumnezeu?" Deci nu s-a lepădat Ioan cum că nu este prooroc, ci cum că nu este Proorocul acela ce se așteaptă. Căci fiindcă au auzit ei pe Moisi zicând că "Prooroc va ridica..." (Deut. 18) nădărdindu-l că într-o oarecare vreme va fi Proorocul acesta.

Apoi iar stau asupra-i: Spune dar nouă, cine ești?

A atunci le răspunde lor: "Eu sunt Glasul celui ce strigă în pustie." Eu zice: sunt pentru carele este scris: "Glasul celui ce strigă în pustie." Că de nu s-a adăuge ceva, adică: Pentru carele este scris? nepotrivită oarecum se arată alestoria cuvântului.

Și ce strigă? "Îndreptați calea Domnului!" Slugă zice: sunt și gătesc mai înainte cale Domnului. Inimile voastre Îndreptați-le dar pe acestea cet ce sunteți strâmbi și vicieni, și le faceți netede, ca să se facă cale Domnului Hristos prin voi.

Apoi aduce pe urmă pe Ioana martor. Căci fundcă a zis nari lucruri pentru Hristos, cum că este Domn, iar el cum că uorlește lucru de slugă și de propovăduitor, aleargă la Proorocul.

Si poate ceea ce zice: "Eu sunt Glasul celui ce strigă" așa s-a luat cineva: Eu sunt glasul celui ce strigă adică a lui Ieristis, a Celui ce adevărul luminat vesteste. Că ar Legi totu gângăvi erau, fiindcă adevărul Evangheliei nu avea vreme, și aceasta era, precum se pare, gângăvia lui Moisi, de luminarea și nedescoperirea Legii. Iar Hristos ca Cei ce era Insuși Adevărul, și toate ale Tatălui ne-a vestit nouă, strigă.

Deci Ioan zice: Eu sunt Glasul Cuvântului Cei ce strigă în pustie petruicând eu. Apoi alt început: Îndreptați calea Domnului.

Cu cuvântul se numește Ioan Glas, ca cea ce este Mergător mai înainte al lui Hristos, precum și glasul aleargă mai înainte de cuvânt. Adică: ca să zic mai arătat, glasul este dăb neînchipuit, carele din piept iese, iar când prima limbă se va închipui atunci se face cuvânt. Întâi dar este glasul, apoi cuvântul. Mai înainte era Ioan, apoi Hristos după venirea trup. Si botezul lui Ioan era neînchipuit, că nu era cu sfântul, car al lui Hristos este închipuit, și nimic din cele de Hristos și carele era însemnate nu are, că cu sfântul este.

24 25 "Și trimisi erau din Farisei. Și l-au întrebat pe Ioan: și tu-ai zis lui: Pentru ce dar botezi, dacă nu ești tu Hristos, nici Ilie, nici Proorocul?"

Fiindcă prin măgăbrie n-au putut să-l pricea pe el, prin cuvinte mai aspre și mai muștrătoare îl infriusează, ca să zică el ceea ce voiau ei, și să se mărturiască pe sine Hristos.

Si zic lui: Pentru ce dară botezi? Cine ti-a dat atata stăpânire?

Cui din cuvântul acesta se arată că ei socoteau că altul este Hristos și altu: Proorocul cel ce se așteaptă. Că zice: "De nu ești nici Hristos, nici Proorocul" - adică înțelegând că este Hristos și altul Proorocul - rău știind, Că Proorocul este însuși Hristos și Dumnezeu nostru.

Si toate acestea le ziceau precum am zis, ca să-l siliască pe el să se mărturisesea pe sine Hristos. Iar mai vârtos, de se cuvine să zic cea mai adesea dată, ca cum zăvâstuind slava lui, îl întreabă pe el: Pentru aceasta nici nu-l întreabă de este el Hristos, ci: "Tu cine ești?" ca și cum ar fi zis: Cine ești tu cel ce te apuci de un lucru atata de mare, și botezi și curățești pe cei ce se mărturisesc?

Căci mi se pare mie că Iudeii voiau ca nici Ioan să nu se pară la cei mici că este Hristos, ci din zavistă și din pizmă îl întreabă pe el: "Tu cine ești?" Preschismatici sunt dar fiindcă îl primesc pe el botezând, iar după ce se botează, se fac nemulțumitori. Cu adesea rat pur de napărci sunt Iudeii.

26.27 "Răspuns-a lor Ioan, gândind: Eu botez cu apă, iar în mijlocul vostru stă pre carele voi nu-l știți. Acela este ce vine după mine, care mai înainte de mine s-a făcut, căruia nu sunt vrednic să-l dezleg cureaua încalțamintei lui."

Vezi și blândetea sfântului și alături: Blandetea ca nimic aspru către dânsu nu grăiește, măcar des- erau ei ispititori. Iar adesea că mactur este al omului lui Hristos, îndrăzneț, și nu ascunde slava Domnului ca să-și agonisească lui cinstea, ci mărturisește. Eu adică botez un botez simplu numai cu apă, care nu dă tertare de păcate celui ce se botează, ci îl gătește mai înainte spre a primi Botezul cel Duhovnicesc

care dăruiește iertarea păcatelor.

"Iar în mijlocul vostru stă, pe carele voi nu-l știți." Că amestecat cu mulțimea fiind Domnul, nu se știa care este și de unde.

Încă poate că cineva va zice ca și în alt chip în mijlocul Fariseilor sta Domnul, dacă nu l-știau pe El. Căci fiindcă nu a se pare că citea Scripturile, iar într-acestea se vedea Domnul, în mijlocul lor era, adică în inimile lor, dar nu-l știau pe El, ca cei ce nu înțelegeau Scripturile, măcar des- în inimi le aveau pe ele.

Nu cumva și după aceasta fiindcă era Domnul mijlocilor și Dumnezeu și oamenilor în mijlocul Fariseilor sta, vrând să împăce pe ei cu Dumnezeu, dar nu l-știau pe El.

Si adeseori pune acest cuvânt: "Cel ce vine după mine" arătând că nu este săvârșitor botezului lui, ci poartător spre Botezul cel Duhovnicesc.

Iar aceea, adică "mai înainte de mine s-a făcut" este în loc de "mai cinstit mai slăvit și atata cât mi-ai într-acele mai" și pe urma slugi ale lui nu mă număr eu" - că a dezlega încalțamintea este lucru al slabei celei mai de pe urma.

Si știu că am tot la carecerc din sfânt o tălcuire ca aceasta: Incalțamintea pretutindenea se ia la trupul pacatosilor și carele se supune stricăciunii, iar curcane - la legătura pacatelor. Deci Ioan la ceilalți ce veneau la dânsul să se mărturiseau, putea a dezlega cureaua pacatelor - că cu legaturile pacatelor lor fiind stransi, țeseau la el. Si prin a-l îndreptu pe ei spre pocăință, le făcea lor cele mai înainte spre a se păda și desăvârșit cureaua aceasta, iar la Hristos neaflând curea, adică legătura de păcat, cu cuvântă nici a n-legea pe aceasta nu putea. Căci cum ar fi putut dezlega

ceea ce nu se afla" "Că păcat n-a făcut, nici s-a aflat în Gura Lui vicleșug" (Isaia 53).

Iar încălțământul este venirea Domnului la noi, iar cureaua ei, chipul întrupării și cum s-a legat cu trupul Cuvântul lui Dumnezeu. Deci chipul acesta cu neputință este a-i dezlega, pentru că cine poate să dezlege cum S-a legat Domnul cu trupul.

28. "Acestea s-au făcut în Betabara de cea parte de Iordan unde era Ioan botezând"

Pentru care pricină a zis că acestea s-au făcut în Betabara? Că să arate îndrăzneala propovăduitorului celui mare, că nu în casă, nici în unghiu, adică în loc ascuns, în coș. Ioan Botezătorul vesteste la vedere și nu în loc tănuț, ci la Iordan mergând în mijlocul mulțimii, acestea pentru Hristos propovăduia.

Și se cuvine a ști, că cele mai cu de-a-linsul cercate prescrieri în Betabara au, că Betabara nu este de cea parte de Iordan, ci undeva aproape de Ierusalim.

29. "A doua zi vede pre Iisus venind către dânsul, și zice: Ia a mielul lui Dumnezeu carele ridică păcatul lumii"

Adeverat merge Domnul către Mergătorul înainte Pentru care pricină? Arătat este cu adevărat fiindcă S-a botezat și Fiul de Ioan ca unul din cei mulți ca să nu socotească vreunul cum că ar fi fost supus sub păcate asemenea ca ceilalți S-a botezat acest presupus vrând Botezătorul să-l îndrepteze zice "Iată Mielul lui Dumnezeu, Care ridică păcatul lumii" Că Cei ce este atât de curat, cât și păca-tele altora le ridică și le pierde, arătat este că n-a primit botezul mărturisirii asemenea ca ceilalți.

Cercetează încă și graul! "Iată Mielul lui Dumnezeu"

Că și către oarecare ce poșteau și căutau să vadă pe Mielul cel ce se propovăduia de Isaia este cuvântul: Iată Mielul, zice, Mielul Acela Ce Se căuta, fată de fată este, căci poate că mulți îndelețuindu-se întru citirea cărții celei proorocești a Isaiei, vor fi căutat carele ar fi Mielul. Deci Ioan îl arată pe Acesta.

Și n-a zis "Miel", ci "Mielul" Că mulți sunt "mici" precum și mulți "hristoși" Dară Mielul Cel adevărat Care se încăpuiește de Moisi și se propovăduiește de Isaia. Acesta este.

Iară al lui Dumnezeu Miel se numește Hristos: sau pentru că Dumnezeu a primit moartea lui Hristos cea pentru mantuirea noastră, sau pentru că Dumnezeu L-a dat pe El spre moarte pentru noi. Precum obișnuim a zice "jertfa este a cătăruia" în loc de "cutare pe aceasta a adus-o", așa și Domnul se numește Mielul lui Dumnezeu și Tatăl pentru dragostea cea către noi pentru că L-a dat pe El spre jănghiere pentru noi.

Și n-a zis "Carele a ridicat păcatul" ci "Carele ridică", că în toate zilele ridică păcatele noastre, unele prin Botez, iar altele prin Pocăință.

Și mieil cel ce se jertfeau în Targul Veche, nici al unui n eidecam nu le pierdea, iar Acesta păcatul a toată lumea îl ridică, adică pierde, sterge.

Și pentru care pricină n-a zis "păcatele"? Ci "păcatul"? Poate adică prin a zice "păcatul" cuprinzător a zis, precum obișnuim a zice că "s-a depărtat omul" în loc de "toată mîntuirea" de la Dumnezeu, așa aicea păcatul zicând, toate păcatele a arătat. Dacă, poate fiindcă n-a ascultat omul pe Dumnezeu, și în potimul a căzui, păcatul lumii era

neascultarea, pe care din mijloc s-a ridicat Domnul. Ascându-
se ascultător până la moarte, și pe cea împotrivă, cu cea
împotrivă vindecând.

39. "Acesta este pentru care eu am zis, după mine vine
Bărbat care mai înainte de mine s-a făcut, că mai întâi de
mine a fost"

Mai sus celor ce veniseră de la Farisei le zicea Ioan că "în
mijlocul vostru stă pe Careu voi nu-l știți. Carele mai
nainte de mine s-a făcut" iară acum îl și arată pe El cu
degetul, și cunoscut îl face celor ce nu-l șiau. Acesta este
Acela pentru care mărturiseau, zice, către Farisei că "mai
nainte de mine s-a făcut", adică mai slăvit decât mine și
mai cinstit. Pentru ce? Pentru că mai întâi de mine a fost"

Audi Arie, n-a zis cum că "mai întâi de mine s-a zidit" ci
cum că "a fost"

Audi și ceasta Samosateanului, că nu din Maria a luat
Domnul, început a fi, ci mai întâi de Mergătorul înainte a
fost, după Estimeu cea mai înainte de vecl. Că dacă precum
sunt mărtiri dar Maria a luat Domnul început de a fi, cum a
fost mai întâi de Mergătorul înainte? Că acesta arătat cu
șase luni este mai înainte de Domnul după nașterea cu în
trup.

Iar Bărbat se numește Domnul, poate adică și pentru
vârsta cea desăvârșită, că de treizeci de ani fiind s-a boierat.
Dar poate și ca Celu ce este a tot sufletul Bărbat, și al Doctrinii
Mire "Că s-au logodit zice Pavel pe voi vouă Bărbați să
vă pun înaintea, adică lui Hristos" (II Cor 11).

Deci zice Mergătorul înainte, cum că eu adică sunt
logoditorul și pricinătorul, iară "vine după mine Bărbatul"
că eu trag sufletele la credința cea întru Hristos, iară, Fl

este Bărbatul, Cel Ce va să se logodească cu dănele.

"Și eu nu l-am știut pre El. "Nu l-a știut pe Fl" zice
pentru că toată vremea a petrecut în postie. Dară cum prunc
fiind în pântece L-a cunoscut, prunc fiind și Fl" l-a cunoscut
a aceea cu adevărat, dar nu firește, ci mai precis de fire, și
precum nimeni din oameni. Iar acum trei fiind
cunoștințele prin vedere, prin auzire, prin proorocie nici eu
am din acestea n-a cunoscut pe Hristos mai înainte de a
veni la Iordan. Iar atunci cu este trele L-a cunoscut Că l-a
descoperit lui cu chip proorocesc cele pentru Fl. Pentru
aceea și zicea "Cel ce vine după mine mai înainte de mine
s-a făcut" Și l-a văzut pe Fl pentru aceea și oprea zicând,
Eu am trebuință să mă botez de la Tine" Și a auzit pentru
Fl că "Acesta este Fiul Meu Cel rubit, întru Carele bine
m-a voit" precum scrie în evangheliști au arătat (Zigadinos),
ca să se arate lui Israhil, pentru aceasta am venit eu cu apă
botezând. Și a mărturisit Ioan, zicând "Am văzut Duhul ca
un porumb pogrându-se din Cer și a rămas peste dânsul.
Și eu nu l-am știut pre Fl dar acela ce m-a trimis pe mine să
botez cu apă, acela mi-a zis mie "Dar când l-a zis Dumnezeu
mi aceasta" Arătat este că până a nu se arăta Hristos, cum
l-a descoperit lui cele pentru Fl. Că atunci și aceasta și
scrie în evangheliști mai puțină L-a și arătat pe Fl, venind
a boteza (Zigadinos) "Preste carele vei vedea Duhul
pogrându-se, și rămânând preste dânsul. Acesta este carele
botează cu Duhul Sfânt. Și eu am văzut și am mărturisit,
că acesta este Fiul lui Dumnezeu"

Fiindcă era rudenie a Domnului mergătorul înainte (că
ce îngerul către fecioria. Iată rudenia la Elisabeta n
să mârșă, ca să nu presupună cineva cum că pentru rudenie

face Domnul) har mergătoru-înainte, și unele ca acestea mărturiseste pentru Dânsul pentru aceasta zice adeseori "Și eu nu l-am știut pe El" presupusurile indicându-le, ei "ca să se arate la Israel" pentru aceasta am venit botezând, ca toți să se povățuiască la credința cea într Dânsul și să fie arătați noroadelor pentru aceasta eu botez, că eu botezând, alegă noroadele, și adunându-se ele se arată Hristos lor de mine propovăduindu-se, și fiind de față, celor de față arătându-se. Că de n-ar fi alergat pentru botez, cum s-ar fi arătat de Ioan Domnul?

"Nu l-a știut pe El" zice pentru că toată vremea a petrecut în pustie. Dară cum prunc fiind în pantece l-a cunoscut, prunc fiind și El? l-a cunoscut atunci cu adevărat, dar nu firește, ei mai precis de fire, și precum nimeni din oameni, iar acum trei fiind cunoștințele: prin vedere, prin auzire, prin proorocie, nici cu una din acestea n-a cunoscut pe Hristos mai înainte de a veni la Iordan. Iar atunci cu câte trele l-a cunoscut. Că și s-a descoperit lui cu chip proorocesc cele pentru Dânsul. Pentru aceea și zice: "Cel ce vine după mine mai înainte de mine s-a făcut" și l-a văzut pe El pentru aceea îl si oprea zicând: "Eu am trebuință să mă botez de la Tine" și a auzit pentru El, că "Acesta este Fiul Meu Cel iubit, întru Carele have am voit", precum cehaiti evangheliști au arătat. (Zigadinus)

Dar când s-a zis Dumnezeu lui aceasta? Arătat este că până a nu se arăta Hristos, când s-a descoperit lui cele pentru Dânsul. Că atunci și aceasta și cele altele s-a zis, iar mai pe urmă l-a și arătat pe El, venind la botez. (Zigadinus)

Că n-ar fi înconjurat casele ducându-l de mână pe Hristos, ca să-l arate secărnia. Deci pentru aceasta am venit,

zice, botezând cu apă, ca pentru botez adunându se noroadele, de m ne să se arate.

Si de aici cunoaștem că cele ce se numesc "Minuni copilărești" ale lui Hristos, sunt mincinoase, și acătuite de cei ce voiesc să radă de taina aceasta. Că de erau adevărate cum era neștiut Domnul făcând acestea? Că nu era cu putință cu adevărat niste minuni ca acestea să facă Domnul, să nu fie vestit. Dar nu este aceasta, nu este. Că mai înainte de a se boteza nici semne n-a făcut, nici nu era cunoscut.

43. "Că Cel ce m-a trimis pe mine să botez. Acela mi-a zis mie. Peste Carele vei vedea Duhul pogorându se și cămânând peste El, Acesta este Carele botează cu Duhul Sfânt" Fără de presupus pe mărturia cea pentru Domnul, precum am zis, făcând-o Ioan aduce mărturia sus la Dumnezeu și lată. Că ea, zice, nu l-am știut pe El, iar lată mi l-a descoperit mie pe Acesta la botez.

Dar ar fi întrebuiet cineva. Dacă nu l-a știut pe el Ioan, cum Matei zice că îl oprea pe Dânsul zicând: "Eu am trebuință să mă botez de Tine?" Deci este cu putință a zice că aceasta. Nu l-am știut pe Dânsul, așa s-o înțelegi, cum că mai de mult și mai înainte de botez nu l-a știu pe El, iar în vremea botezului atunci l-a cunoscut pe El. Sau și în alt chip este cu putință a zice: Cum că îl știa pe El că este Hristos, iar cum că El este Cel ce va să boteze cu Duhul Sfânt atunci a înțeles, când a văzut pe Duhul pogorându-se.

Deci zicând cum că nu l-am știut pe Dânsul, aceasta ne lă să înțelegem, cum că nu l-a știut că El este Cel ce va să boteze cu Duhul Sfânt, iar cum că mai presus este decât vei mu ti l-a știut. Pentru aceasta și după cum zice Matei, îl oprea pe El, ca pe Cel ce îl știa că este mai mare decât toți.

Iar după ce S-a pogorât Duhul, atunci mai arătat cunoșcându-L, și cum lăsa și L-a propovăduit pe El.

Iar Duhul de toți S-a văzut ce ei erau de sfinți, și nu numai de Ioan. Pentru ce dară, ar fi zis cineva: n-au crezut? Pentru că s-a intunecat inima lor cea neînțelegătoare, că și minții văzându-l pe El că făcea n-au crezut.

Iar oarecare zice că au toți l-au văzut (pe Duhul în chip de porumb), ei cei mai cucermei. Că măcar deși cu trup s-a pogorât Duhul, dar se poate să nu fi fost văzut de toți, ei de cei vednici fiindcă și Prouocii multe în chip simțit au văzut, precum Daniil, Iezechiel, dar însă nimeni altul nu le vedea pe acestea.

34. "Și cu ani văzut și am mărturisit că Acesta este Fiul lui Dumnezeu". Și unde a mărturisit Ioan că Acesta este Fiul lui Dumnezeu? Pentru că nicăieri nu este scrisă aceasta. Că Miel zice, iar Fiul al lui Dumnezeu nicăieri. De unde armergea a socoti cum că și altele multe s-au lăsat, fiindcă nu toate s-au scris.

35. "A doua zi iarăși sta Ioan, și din ucenică lui doi, și căutând la Iisus carele umbra, zicea: iată Mielul lui Dumnezeu. Și l-au auzit pre ei cei doi grăind, și au mers după Iisus".

Pentru aceea cea ascultătorilor este silit Ioan aceleși a grăi, că măcar prin mărturia cea densă să isprăvească ceva. Și cu adevărat nici s-a amăgat, ei doi ucenici aduce lui Hristos, că înșoditor fiind el cu adevărat, toate le făcea, că să aducă Mielul pe firea omenească. Pentru aceasta și Hristos tace ca nu Mire, iar pricinătorul toate le grăiește.

Și ca un Mire încă vine la norod Domnul, că la nunți nu mireasa la mirele, ci el la acela merge, măcar de va fi și

secer de împărat. Pentru aceasta și pe firea noastră vrând Domnul să o ia mireasă, s-a pogorât la dânsa pe pământ, și după ce s-a făcut nunta, n-a luat pe dânsa, înălțându-se în casa cea părintească.

Deci căutând Ioan la Iisus, zice, adică și cu neliți orătând bucuria ce-o avea pentru Hristos, și intrarea, zice: "Iată Mielul".

Iar ucenicii de mărturiile cele dese murendu-se, au mers după Iisus, nu defăimând pe Ioan, ci mai vărtos crezând lui fiindcă mărturisea pentru Hristos cele mai bune.

36. "Iar întorcându-se Iisus, și văzându-l pre ei mergând după El, de-a zis lor: Ce căutați? Iar ei au zis lui: Rabbace se zice (aleluindu-se învățătorule) unde locuiești? A zis lor: Veniți, și vedeți. Au venit și au văzut unde locuiește, și au rămas la El în ziua aceea, și era ca la niște zecelea ceas".

Matei pentru botezul Domnului spunând, îl suie pe El îndată la munte ca să se ispitească, iar evanghelistul acesta, care de acela s-au zis lăsându-l, pe cine după pogorârea din munte le spune: Că și urmarea și venirea la Hristos a ucenicilor lui Ioan după ce S-a pogorât din munte, și S-a apusit, se face arătând, precum socotesc, cuvântul, cum că nu se cuvine a se face cineva învățător, de nu mai întâi se va sui la vârful saptei celei bune (că aceasta însemnează muntele) și toată ispita biruind va ridica semnul cel de biruință asupra celui ce ispitește.

Deci întâi merg după El ucenicii, și atunci îi întreabă pe El unde locuiește, că nu între norod fiind mulți de față, ei oasebi trebuiau să vorbească, ca pentru niște lucruri de nevoie, iar mai vărtos miel ei întâi întrebă, că Iisus și Hristos se dă pricină de a întreba, că le zice lor: "Ce căutați?", nu ca

și cum nu știa (câci cum este cu putință a nu ști Cel ce știe numele oamenilor?) ci ca prin întrebare să-i îndemne pe ei spre a spune ceea ce voiau ei. El se poate ca ei să se fi rușinat și să se fi temut de El ca de Cel ce se mărturisea de Ioan că este mai presus de om.

Iar tu te minunează de buna cunoștință a acestora, că nu numai au mers după Dânsul, ci și Rabbi Îl numese pe El, adică învățător, măcar că încă n-au auzit de la El nimic. Însă vând deosebi să se învețe ceva de la Dânsul. Întrebă: "Unde locuiești?" El în liniște este mai cu curiozitate să spună și a asculta.

Iar Domnul nu le spune lor semnele casei, ci: "Veniți și vedeți!" Iar aceasta o face una adică, trăgându-i pe ei mai mult spre urmărire; iar alta, cercând dorința lor, de vor pregea de cale. Că dacă cu voință rea s-ar fi apropiat, nici acasă n-ar fi mers după Dânsul.

Dar cum în ait loc zice că Fiul Omului n-are unde să-și piece Capul (Lucă 9), iar aici se vede că n-are casă? Aceasta nu este nipostră a aceluia, pentru că zicând "nu are unde să-și piece Capul" nu zice cum că nimeni nu are sălas, ci cum că al său nu are. Deci de locuia în casă, nu locuia într-o casă, ci în străină.

Și nu în zadar însemnează pe urmă evanghelistul vremea "că era ca la zi zecerea cerească", ci ca și pe învățători și pe ucenici să-i învețe, cum că nu se cuvine pentru vremea prin ei și învățătorii a nu muta și a zice că târziu este, mâine vei învăța, și ucenicul toată vremea a n-ști de învățătură, și a nu muta ascultarea în ziua de mâine.

Ne învățăm încă și aceasta, cum că alăta aveau pântecile neîngreunat, și erau treji, cât vremea ceea ce alții o cheamă

spre odihna trupului. Îngreunându-se cu adevărat de buscate, și neputând a se apuca de lucru ce are trebuință de osârdie, pe aceasta ei o petreceau în ascultare. Că adevărat al lui Ioan celui pustnic erau ucenici.

Și ia aminte, că la cela ce merg după Dânsul se întoarce Isus, și le arată lor fata Sa, că de nu vei merge după Isus prin fapta cea bună, nu vei ajunge la privirea feței Domnului, ci te vei duce la lăcașul Lui, adică nu vei ajunge la luminarea cunoștinței celei Dumnezeiești, căci casă a lui Hristos este lumina, într-o lumină locuind neapropiată. Pentru că cela ce nu s-a curățit pe sine (I Tim. 6) și prin curăție n-a mers după El, cum într-o cunoștință se va lumina?

40.41,42 "Și era Andrei fratele lui Simon Petru unul din cei doi, cari au zis de la Ioan, și mersese după Dânsul. Aflând acesta întâi pe Simon fratele său, și i-a zis lui: Am aflat pe Mesia (ce se tâlcuiește Hristos) și l-a adus pe dânsul către Isus. Și căutând la el Isus, a zis: Tu ești Simon fecitorul lui Iona (tu te vei chema Kîfa, ce se tâlcuiește Petru)." (Mat. 16).

Numele lui Andrei nu-l arată nouă. Iar al celui alt cidecum, și zic osrecare, că este însuși Ioan cel ce scrie acestea. Iar alții, cum că nu era din cei vestiți, încă nici un lucru nu era dintru ei se ști numele. Iar de Andrei pomenește, că ca de cel ce era vestit, și ca de cel ce a adus pe fratele său.

Și vezi iubire frățească, cum n-a ascuns de fratele său lucrul cel bun, ci îi spune lui Cumodax, și glas de bucurie lăsat, zicând: Am aflat. Că precum se pare, de multă vreme cărau și cugetau să-L caute pe El. Și na simplu zice "Mesia" și cu articol, pe Însuși Acela Care chiar și adevărat este Hristos, că Cel ce se aștepta de dănyii unul era, măcar deși

mașii hrisloși și fiul lui Dumnezeu se numeau.

Și l-a adus pe dânsul către Iisus, nu ca pe cel ce era ușurat în socoteală și de tot cuvântul se purta, ci ca pe cel ce era lule mai vărtos și fierbinte, și cu bună judecată a minții a primit cuvintele, care le-a zis fratele său pentru Hristos. E a poate că Andrei mai multe să fi vorbit cu dânsul, și cu amănuntul să-i fi vestit ce e pentru Hristos, ca cel ce a rămas la Hristos și s-a învățat oarecare lucruri mai tainice.

Iar de ar fi stat cineva și ar fi pribănit pe Petru pentru ușurătatea minții, cunoască și aceasta că nici nu este scris cum că a crezut lui Andrei îndată, ci cum că l-a adus pe dânsul la Hristos, care lucru mai vărtos este al cugetului celui statornic și care nu se poartă de tot cuvântul. Că nu simplu a primit cuvintele lui Andrei, ci a voit să vadă și pe Hristos, ca de va afla ceva vrednic de laudă, să meargă după Dânsul, iar de nu, să se întoarcă. Pentru aceasta a se aduce către Hristos nu este semn al prostimii minții, ci al cercării celei cu de-amănuntul.

Ce zice dar Domnul? Dintru a proroci pentru dânsul, merge a Se descoperi pe Sine lui. Căci fiindcă prorociile nimic mai puțin decât semnele, de nu și mai mult precă pe oameni, proroceste pentru Petru. Că tu, zice, ești feciorul lui Iona. Apoi și ceva ce era să fie. Tu te vei chema Kifa. Că dintru a zice cea de față, neredușorază și pe cea ce era să fie.

Și n-a zis că Tu te vei chema Petru, ci te vei chema. Că nu voia dintru început a-și arăta Stăpânia, fiindcă nici n-aveau ei credință întărită pentru Dânsul.

Dar pentru care pricină pe acesta Petru îl numește, iar pe fiul lui Zevedeu fiu al Tunetului? Că să arate că El este

Cel ce a dat și Scriptura cea veche, Care și numele au schimbat, precum atunce așa și acum pe Avraam, și pe Sara, Sarra numindu-i.

Și să știu că Simon se tălcuieste "ascultare", iară Iona - porumbiță" - fiu dară al (porumbiței), al blândei, care se însemnează prin porumbiță, este ascultarea. Iar cel ce are ascultare și Petru se face, la tăria lucrului celui bun prin ascultare înăfășându-se.

43.44.45. "Iar a doua zi a vrut Iisus să meargă în Galileea, și a aflat pe Filip: și i-a zis lui: Urmează-mi. Și era Filip din Betsa da, din orașul lui Andrei și al lui Petru. A aflat Filip pe Natanael, și-i zice lui: Pentru carele au scris Moise în lege, și prorocii, am aflat pe Iisus fiul lui Iosif, carele este din Nazaret."

Andrei de la Mergătorul-înainte auzind, și Petru de la Andrei, au mers după Iisus. Iar Filip se vede că nimic n-a auzit, dar însă a mers după Domnul îndată ce l-a zis lui: Vino după mine.

De unde așa îndată a crezut? Se vede întâi cum că Glasul Domnului a lucrat oarecare buld de dragoste în sufletul lui. Că nu simplu se grăia Glasul Mântuitorului, ci la cei vrednici îndată aprindea cele dinlăuntru spre dragostea lui, precum și Cleopa zice: "Au nu era înima noastră arzând întru noi,

and ne grăia nouă pe cale?" (Luca 24). Apoi a pentru că avea Filip inimă griube, și adeseori se îndolănea întru căutarea cărturar lui Moise, și aștepta pururea pe Hristos, îndată când L-a văzut, a crezut. Pentru aceasta și zice: "Am aflat pe Iisus", care arată cum se cerca. Dar poate de la Andrei și de la Petru să se fi înștiințat pentru Hristos, căci dintru aceeași patrie fiind ei, se poate să fi vorbit aceștia cu

dânsul, și să-l fi spus pentru Domnul, care și evanghelistul se vede că ne-a dat să sămuiim prin ceea ce zice: "Și era Filip din orașul lui Andrei și al lui Petru"

Mic nărecarele era acest oraș, și sat mai vărtos convinsos a se numi. Pentru aceasta și se cade a ne minuna de puterea lui Hristos, că din cele ce nu aducem nici o roadă, pe cei aștei ucenici i-a ales.

Deci nici Filip nu ținea la sluc lucrul cel bun, ci împărtășește și pe Natanael. Și fiindcă Natanael era știutor de Lege, la Lege și la Prooroci trimite Filip, că cercător cu de-amănuntul și luător aminte la cele ale Legii era.

Iar fiu al lui Iosif zice pe Domnul, fiindcă al acestuia fecior se socotea.

Și din Nazaret pe Dânsul îl numește, măcar că cu adevărat din Betleem era, că într-acele s-a născut, iar în Nazaret s-a crescut. Dar fiindcă nașterea Lui la cei mai mulți era neașteptată, iar creșterea arătată, din Nazaret pe El L numesc, fiindcă a crescut întrânsul.

46,47,48. "Și i-a zis Natanael Din Nazaret poate fi ceva bun? Zice Filip lui. Vino și vezi. A văzut Iisus pe Natanael venind către dânsul, și a zis pentru el, iată cu adevărat Israelitean, în care vicleșug nu este. Zis-a Natanael lui De unde mă cunoști? Răspuns-a Iisus și a zis lui: mai înainte, până a nu te cheama pre tine Filip fiind tu sub smochin te-am văzut"

Nazaretul era cetate a Galileei, care era defăimată de Iudei. Și zicea aceasta: oare din Nazaret poate fi ceva bun? fiind încredințat că Cel ce se aștepta nu este din Nazaret, ci din Betleem. (Zigadinos)

Vicleșug zice pe acoperirea adevărului (Zigadinos)

Filip din Nazaret, a zis că este Hristos. Iar Natanael ca cel ce era mai cu de-amănuntul cercător, știa din Scriptori, cum că din Betleem trebuie să vie Hristos, și pentru aceasta zice: "Din Nazaret poate fi ceva bun?" Iar Filip zice Vino și vezi, știind că de va gusta din cuvintele lui Hristos, nu se va depărta.

Și se laudă Natanael de Hristos, ca un Israelitean cu adevărat, fiindcă nimic spre har sau spre vrăjmășie n-a zis, că cu ale necredinței erau cuvintele, ci ale cercării celei cu de-amănuntul, și ale minții celei știutoare de Lege, care știa, că Hristos nu din Nazaret, ci din Betleem vine.

Ce zice dar Natanael? "Oare s-a mutat degrabă?" Nicidecum. Ci stă, voină să se învețe oarece mas arătat și mai cu de-adinsul, pentru aceasta și întreabă. De unde mă cunoști? Iar Domnul prin el spune lui: cele ce nimeni nu le știa afară de el și de Filip, fiindcă deosebi au grăit și au făcut, îi descopere Dumnezeuzeu Sa. Că Filip deosebi, și nefiind nimeni de față sub smochin a vorbit cu Natanael, care toate Hristos și nefiind de față le știa, pentru aceasta și zice: "fiind sub smochin te-ai văzut" Și mai înainte de a se apropia Filip a zis Domnul pentru Natanael, ca să nu presupună cineva cum că Filip i-a spus pentru smochin și pentru celelalte ce a vorbit cu Natanael, din care acestea Natanael cunoscând pe Domnul, L-a mărturisit pe El. Fiul lui Dumnezeu. Că ascultă ce zice

49,50,51 "Răspuns-a Natanael și i-a zis lui Rabbi, tu ești Fiul lui Dumnezeu, tu ești Împăratul lui Israel. Răspuns-a Iisus și i-a zis lui pentru că (i-am zis că te-am văzut sub smochin, crezi? Mai mari decât acestea vei vedea. Și i-a zis iur Amin, amin grăiesc vouă, de acum veți vedea Cerul

deschizându-se și pe îngeri lui Dumnezeu scundându-se și pogorându-se peste Fiul omului.”

Foarte mult poate Proorocia să-i trage pe unii la creștință, încă și decât minunile mai multă putere are, pentru că minunile pot și dracu prin năluca mincinoasă să le arate. Iar pe mai înainte cunoștința celor ce vor să fie, și pe mai înainte supunerea, înțelegerea, cu de adinsul nu o are, nici îngerul, nici cu mult mai vădit dracu.

Pentru aceasta și pe Natanael Domnul l-a tras, spunându-i lui și locul, și cum că l-a vădit pe dansul Fiul, și cum că este cu adevărat Israelitean. Drept aceea auzind acestea Natanael, într-o simțire vine a mărimii Domnului, pe cât era cu putință atunci, și îl mărturisește pe El Fiul al lui Dumnezeu.

Însă măcar deși Fiul al lui Dumnezeu îl mărturisește, dar nu ca Petru, pentru că Petru Fiul al lui Dumnezeu l-a mărturisit, ca pe un Dumnezeu adevărat, pentru aceasta se și ferește și Biserica să se încredințeze. Iar Natanael ca pe un om gol pe dansul l-a mărturisit, care după dar pentru fapta cea bună s-a făcut Fiul al lui Dumnezeu.

Și aceasta este arătată din ceea ce aduce pe urmă: “Tu esti împăratul lui Israel” Vei că încă n-a ajuns la cunoștința cea desăvârșită a Dumnezeului celui adevărat și Celălaltul Născut? Pentru că crede că El este, ca un om iubitor de Dumnezeu, și ca un împărat al lui Israel. Iar de l-ar fi mărturisit cu adevărat Dumnezeu, nu l-ar fi numit pe El Împărat al lui Israel, ci împărat al tuturor, pentru aceasta nici nu se ferește ca Petru.

Drept aceea și Domnul îndreptându-l pe el, și aducându-l spre a înțelege ceva vrednic Dumnezeului lui, zice: “Veți

vedea pe îngeri lui Dumnezeu scundându-se și pogorându-se peste Fiul omului” Nu mă socoti, zice om simțului, că stăpân al îngerilor, că celuia ce îngeri îi stăpânesc, nu este om gol, ci Dumnezeu adevărat.

Iar acestea s-au implinit la Căroa și la înălțare, că mai înainte de vremea patimii înger din Căroa l-a întărit pe El, și în mormânt înger și la înălțare, precum Luca spune (Luca cap. 22 și 24, Faptele I).

Iar oarecari smochin au înțeles legea, că ceea ce are roada care inducește la puțină vreme și cu asprimea păzitorilor Legii, și cu lucrarea cea cu anevole a poruncilor ca cu niște frunze se acopere.

Deci zice cum că a văzut Domnul pe Natanael în loc de, vesel și căutar și pricuperea lui o a cunoscut, măcar deși era clăncă sub Lege.

Iar tu și la aceasta pune mintea, de te induceti de unde ca acesten, că pe Natanael l-a văzut Domnul sub smochin, adică sub Lege, care însemnează, în launtru în lege și adâncurile ei cercuind, că de nu cercuie adâncurile Legii, nu l-ar fi văzut pe el Domnul.

Să știu încă și aceasta, că la ceea ce tălmăcește “prăvălita” Deci a venit Domnul la natura cea prăvălita a lumii acestora, sau și la firea cea omenească și fiind noi sub smochin, adică sub păcatul cel cu dulceață la carele și noi ne ne puțină se află pentru cărnă, și mișcile cele de acolo, ca din tinerilor de oameni nu a văzut și ne-a vădit pe noi care îl mărturisim pe El Fiul al lui Dumnezeu și Împărat al lui Israel cum ce vede pe Dumnezeu.

Iar de vom crește osârdia, și de mai mari vederi ne va încredința pe noi, și vom vedea pe îngeri scundându-se la

înălțimea cunoștinței Lui celei Duhovnicești, și pogorându-se iarăși, pentru că nu ajung să înțeleagă ființa cea necunoscută.

Încă și în alt chip. Se știe că, când petrece într-un cuvânt cele pentru Dumnezeu (celui Lăuș Născut). Și se pogorâ, când se îndeletnicește intra cele pentru trupare, și pentru pogorarea în iad.

Capitolul 2

1,2,3,4. "Și a treia zi (A treia zi, după pogorarea lui Hristos din pustie Zigadinos) nuntă s-a făcut în Cana Galilee și era Mama lui Iisus acolo. Și a fost chemat și Iisus, și ucenicii lui la nuntă. Și sfârșindu-se vinul, zice Mama lui Iisus către dănsul: Vin nu au. Zice el Iisus: "Ce este mie și ție, femeie? (Ce este nouă de nevoie aceasta, pentru care te rog?"; "Care este ceea ce ne silește așa pe noi?" Se poate încă și în alt chip a se înțelege: "Ce este de Obște Mie și ție?" Eu știu vremile cele cuvântătoare pentru omul, ca un Dumnezeu, iar tu nu le știi pe ele, ca un om. Și nu s-a zis: Maică, ca femeie, ca un Dumnezeu. Zigadinos!" Încă n-a venit ceasul meu"

Chemă la nuntă pe Domnul, nu că văzuseră ei minuni, nici ca pe un om care are mare, ci așa simplu și ca pe un cunoscut. Drept aceasta însemnând evanghelistul zice: Și era mama lui Iisus și frații Lui acolo. Deci, precum pe frați, așa și pe Domnul L-au chemat,

Iar Domnul merge și nu se împiedă de chemare, că nu căuta la vrednicia Sa, ci la folosul și la facerea de bine a noastră. Că Cel ce n-a judecat cu nevrednicie a fi între slugi,

cu mult mai vădit n-ar fi judecat cu nevrednicie a veni la nuntă.

Și îl îndeamnă pe Dănsul Mama spre facere de minuni, fiindcă luase mare semnat pentru puterea Lui și de la zămislire și de la Naștere. Că toate le păzea în inima Sa, și dintru acestea socotea pe Fiul că poate mai presus de om. Că nu cu adevărat și dintru a face Iisus și alte minuni. S-a pornit Mama a-L îndemna pe Dănsul la aceasta, căci (opul fiind El, nu o minune nu făcuse, că de ar fi făcut, la toți ar fi fost vestit. Și încă Mama și de mărturiile lui Ioan își aducea a minte, care pentru Dănsul a mărturisit, și a vedea acum și aceluia mergând după El, și dintru acestea toate semna puterea Fiului.

Iar El îi bănuiește Fiul nu fără de cuvință, că de nu este, zice: Vin, trebuia chiar aceia care nu au să vină și să se roagă, iar nu tu Mama. Că rugămîntea cea de la ai Săi, smintenă se face celor ce văd, iar când chiar cei ce nu trebuință se roagă, fără de presupus este lucrul.

Iar ceea ce zice: "Încă n-a venit ceasul Meu" o zice nu ca și cum era supus salei vremilor sau ceasuri pândea (căci cum putea zice aceasta de făcătorul vremilor și al veacurilor?) ci pentru că toate în vremea cea cuvântătoare le face. Deoarece necunoscut era încă, și neștiut de cei mai mulți, și nici avea pe toți ucenicii, ci încă n-a era de la nuntă nu-l știau pe Dănsul. Că de ar fi știut pe Dănsul ei ar fi venit și L-ar fi rugat pentru vin, fiindcă erau toate acestea, pentru aceasta zice: Încă n-a venit ceasul Meu, adică vremea cuvântătoare n-a sosit.

Dar iarăși se împotrivesc tulburarea lui Arie, ispitindu-se să arate pe Domnul supas ceasurilor și vremilor. Deci

cunoaște n-ă, blestematule, că de era supus ceasurilor, cum dară a făcut minunea? Că trebuia după cuvântul tău, fiindcă slujește ceasurilor și vremei lor și ceasul lui încă n-a sosit, să nu poată să facă minunea. Deci dar nu slujește ceasurilor și vezi cum nu până în sfârșit, nici într-o țoate se împotrivesc Maicii sale. ci bănuindu-i puțin, iarăși rugămintea lui pânește, cinstindu-o pe Dănsa. și chipuri nouă dându-ne ale cucerniceii celei către părinti

5,6,7,8. "Zice mama lui slaglor: Orice va zice vouă, faceți. Și erau acolo vase vase de pînă, puse după curățenia Iudeilor care erau câte două sau trei vedre. Zice lor Iisus: Umpleți vasele de apă, și le-au umplut până sus. Și zice lor: Scuteți acum, și aduceți Nasolui, și ei i-au adus"

Saușior zice Mama: orice va zice vouă, faceți. ca mai multă să se facă cererea, venind aceia și rugându-se. (Acreași înțelegere o are și Zigadinos, cum că pricepând Mama scopul cuvântului Domnului, gătiți spre ascultare pe slugii mamei îi face, în alt chip oarecum și pe ei împreună rugători arătându-i, ca să se arate că nu era lepădarea pentru neputință, ci pentru ca să nu se pară că aleargă la facerile de minuni pentru fală și mândrie desartă.

Iar vasele cele de pînă erau trebuincioase pentru curățenia lui lor. Că Iudeii mai în toate zilele se spălau, și așa mâncau. Adică de s-ar fi atins de lepros, de s-ar fi atins de mort, de s-ar fi împreunat cu miere, ca orice necurați de acelea fiind se spălau. Deci fiindcă Palestina era fără de apă, și nu era cu putință a afla izvoare în multe locuri, umpleau totdeauna vasele de apă, ca să nu alege la răuri, de se vor face cândva necurați.

Deci nu prost a zis "după curățenia Iudeilor" ci ca să

nu presupună cineva din cei necredincioși, cum că drojdu carecare erau rămase, apoi după ce s-a pus apa peste dănsale și s-au amestecat, s-a făcut vin subțire, arată, că niciodată acelea nu au fost vase de vin.

Oare nu putea și fără de a nu se umplea vasele de apă. a face vin dintr-o a nu fi nimic? Putea cu adevărat, ci în multe locuri scurtează mărturia minunilor, ca să fie mai lesne primite.

Întră, ca să aibă și pe slugii martori ai minunii, care au cărat apa în vase. Apoi și ca să cunoaștem și cum că ea este, carele și unezeala vari apă cu adevărat fiind, în vin o prefăce.

Deci poruncește slugilor ca să arate Nașului gustarea nu fără de cuvîntă, ci ca să nu presupună vreunul cum că (vointa) adunare de bețivi era, și li se stricase lor simțarea, și ca cei se erau stricali de beție, voceau apa vin. Pentru aceasta ca să nu alba încă un presupus ca acesta, Nașului celui ce este treaz îi increditează gustarea. Pentru că unora care li s-a increditat saujba aceasta, sunt treji foarte, ca cu rânduială și cu bună cuvință toate prin porunca lor să se facă.

ci să ne rugăm ca acestea să se săvârșească și la noi, acum, adică Nunta să se facă, care este mare a lui Dumnezeu cu sufletul nostru, până când suntem în Cana Galileii. în locul Loc al acestei de jos și prăvălate lumii, care alie ori alt fel se prăvălește, și prăvălește.

Iar Nunta aceasta fără de venirea lui Hristos și a Mamei Lui și a ocnicilor, nu se face. Că de nu va crede cineva în Hristos, Carele din Maria S-a născut, și prin Apostoli a grăit, cum se va uni cu Dumnezeu?

Deci să vedem ce minune face Domnul la o năntă ca aceasta, și la o unire ca aceasta a lui Dumnezeu cu sufletul. Apa în vin o prefăce cele șase vase de piatră ale noastre le umple.

Iar apă vei înțelege apătoșarea și umezeala, și risipiciunea noastră în viață și în dogme.

Iar șase vase pe cele cinci simțiri, prin care în fapte greșim. Și al șaselea vas, pe partea cea cuvântătoare, prin care în dogme greșim ne aflăm.

Deci Domnul nostru Iisus Hristos cuvântul cel evanghelic zice, vindicând greșalele noastre, cele din fapta bună cea lucrătoare, și cele din cea dogmatică, adică privitoare, pe cea într-o acestea apătoșare și lespicioasă risipiciune în vin o schimbă, în viața zice și cuvântarea ceea ce întărește și veselește. Și așa se umplu cele șase vase ale noastre de această bună băutură, adică si simțirile, ca să nu greșim în fapte, și socoteala ca să nu ne poticnim în dogme.

Și ca aminte că vasele cele de piatră pentru curățenia Iudeilor stau acolo, pentru că Iuda se zice "mărturisire" și se curățește cel ce se mărturisește prin cele cinci simțiri, prin care mai înainte o păcătuit. Debut o văzut rău, dar ochiul iarăși lăcrimează o mărturisire, și așa se face spre curățenie. A auzit urechea cântece curvești, dar iarăși se plenește spre grauri ale Guri. Iar Dumnezeu așa și ce elaltă cinci simțiri, Iar partea cea cuvântătoare greșește în dogme, dar iarăși curățește răutatea cea mai dinaintea, spre a dogmatiza drept mutându-se.

Iar vase de piatră sunt, sau pentru că din pământ este alcătuirea noastră, sau pentru că se cuvine a fi tari cele ce

vor să fie vase primitoare de acest fel de vin, și cu anevow risipie. Vas de piatră era partea cea cuvântătoare a lui Pavel, și când gona, că răvnitor era obiceiurilor celor părintești mai mult decât toți cei de o vârstă cu dânsul (Fapte 22), și când propovăduia, că atâta avea puterea cea într-o cuvinte, cât și Licaronenii l-au socotit că este Iliricus, fiindcă el era ispravnic al cuvântului (Fapte 14).

9.10. "Și după ce a gustat Nașul apa ce se făcuse vin, (și nu știa de unde este, iară slugile care scosese apa știau), strigă pe mirele Nașul, și zice lui. Tot omul întâi vinul cel bun pâne, și dacă se îmbută, atunci cea mai prost. Tu ai ținut vinul cel bun până acum!"

Unul nu pe slugi întreabă, ci pe Mire. Pentru care pricină? Cu economie Dumnezeiască cu adevărat. Că de ar fi întrebat pe slugi, cu adevărat ar fi descoperit minunea, și nimeni nu i-ar fi crezut pe dânsii, că era începătura minunilor, și încă nimeni nu socotea ceva mare pentru Hristos. Pentru aceasta măcar de ar fi spus slugile minunea, nimeni nu i-ar fi crezut. Iar mai pe urmă când și albe minuni o arătat, voia și aceasta să se creadă, și câte puțin slugile către toți spunând aceasta, erau să se pară creștinii. Pentru aceasta a economisit Domnul a nu se întreba slugile, ci Mirele.

Și n-a făcut vin niciun, ci o preapăn. Că într-o acest fel sunt minunile lui Hristos, cu mult mai bune decât cele ce prin fire se săvârșesc.

Deci dară cum că apa vin s-a făcut, martori sunt slugile, cele ce au scos apa, iar cum că preapăn s-a făcut Nașul, care toate vremea trecând, voia să se propovăduiască, și să se încredințeze mai cu înțărîre către ascultători.

Și poți să înțelegi vin pe cuvântul cel evanghelic, iar

apă pe toate cele mai înalte de Evanghelie, pentru că mai apăsătoare erau, și către săvârșirea cuvântului nu ajungea. Precum să zic, multe Lăgi a dat omului Domnul. I na cea din Rai, a doua cea din vremea lui Noe, a treia cea din vremea lui Avraam a tăerii împrejur a patra cea prin Moisi: a cincea cea prin prooroci. Deci toate acestea către puterea și adevărul Evangheliei, asemănându-se, apăsătoare sunt, dacă e nevă prost pe ele și după slovă le va înțelege. Iar dacă adâncindu-se cu Duhul va pricepe cele ascunse, va afla apă vie făcătoare. Pentru că cele se simplu se zic, și după slovă se înțeleg de cei mulți, apă fiind, cu adevărat cel ce Duhovnicește le judecă, le va afla vie preahum, mai pe urmă băndu-se, și păzindu-se de Mirele Hristos, fiindcă și în vremea celor mai de pe urmă s-a arătat Evanghelia.

11. "Acest început al minunilor l-a făcut Iisus, în Cana Galileii, și și-a arătat slava sa, și au crezut întru el ucenicii lui"

Cum că după botez a început minunile Domnul, și mai înainte am zis, dar se vede că și cea întâi minune aceasta a făcut a vinului. Că zice "Aceasta a făcut începutul minunilor"

Dar va zice cineva, cum că măcar deși este aceasta începutul minunilor dar nu a tuturor, ci a celor din Cana Galileii. Că multe minuni, zice, făcând în Cana, aceasta este începutul. Acestea adică ar fi zis cineva.

Iar noi măcar că multe avem spre a arăta, cum că și a tuturor minunilor este începutul. Că aceea ce zice: "Și-a arătat slava Sa" și aceea: "Au crezut întru El ucenicii Lui" arată cum că altă minune mai înainte de aceasta n-a făcut, căci din aceasta și-a arătat slava Sa.

Dar însă nu ne prigonim, sau aceasta mai înainte, sau alta s-a făcut.

Dar oare cum Și-a arătat slava sa? Pentru că nici înainte mulți la cele ce s-au făcut, nici înaintea norodului s-a făcut. Însă măcar deși nu atunci, dar mai pe urmă vrea să audă toți omneșii, drept aceea și până acum se slăvește, și nu s-a tăcut.

Iar aceea ce zice: "Au crezut în El ucenicii Lui" așa s-o înțelegi, adică, credință mai multă și mai întărită au luat către El, fiindcă și mai înainte cu adevărat credeau, dar nu așa cu întărire.

12-17 "După aceasta s-au pogorât în Capernaum, el și Mama lui, și frații lui, și ucenicii lui, și acolo au șezut nouă zile. Și era aproape paștele Iudeilor, și s-a suit Iisus în Ierusalim, și a aflat în biserică pe cei ce vindeau boi, și oi, și porumbei, și pe schimbătorii de bani șezanți. Și făcând bici de streanguri, pe toți i-a scos din biserică, oile și boii, și schimbătorilor a vărsat banii, și mesele le-a răsturnat, și celor ce vindeau porumbei le-a zis: Luați acestea de aici, și nu faceți Casa Tatălui meu, casă de neguțorie. Și și-au adus aminte ucenicii lui, că este scris: Răvna casei tale, m-a mistuit pe mine"

Se pogorât Domnul în Capernaum pentru nici o trebuință a sa, fără numai ca să așeze pe Mama Lui acolo, ca să n-o nuarte după sine pretutindenea. Căci fiindcă pentru nuntă a venit în Cana, după ce a trecut nunta, aduce înapoi pe Mama la casa Fiului din Capernaum. Și aceasta este arătată cum că pentru această pricină s-a pogorât în Capernaum, dintru aceea, că nici multe zile n-a șezut acolo, nici minuni întru el nu a făcut. Că cu necredință se aflau către Dânsul

cei ce locuiau în oraşul acela, pentru aceasta şi în alt loc Domnul îl ticăloşeste pe el.

Iar prin ceea ce zice Evanghelistul că "aproape erau paştile", Mat. 11, Luca 10), arată că nu cu multe zile mai înainte de past. S-a botezat.

Iar după ce se vaie în Ierusalim, face lucru plin de multă stăpânire, că pe cei ce vindeau Oile şi boii, îl scotea afară.

Iar dacă şi Matei zice de aceasta că a făcut Iisus, să şti că nu a dată aceasta a făcut, ci aceea de care pomeneşte Matei a făcut-o aproape de paşimă, iar aceasta de acum de care povesteşte Ioan, când a început minunile pentru aceasta aceea uşor a zis. "Nu faceţi Casa Tatălui Meu casă de neguţătorie", că începătură a minunilor era atunci. şi încă nu avea El atata îndrăzneală din urâtarea minunilor. Iar acolo, ca Matei zic, "Nu faceţi - zice - peşteră de tâlhari" că urâtat tâlhari pe dânsu i-a numit, ca cei ce dobândeau din agonisele nedrepte.

Ţi-ai când cineva pentru lucru ce este de puțin preţ, cere mult preţ, şi de la vâraci poate şi de la văduve adună agoniseala. (că mai de multe ori aceştia sunt cei ce câmpără cele trebuincioase), ce alta face" fără numai lucru de tâhar, fiindcă dă nevoie altora să câştiguri

Şi, pentru care pricină cu totu îi scotea afară din biserică pe unu ca acesta? Nu fără de vococeană, şi fiindcă vrea sămbătă s-o lăsmăduască, şi să dezlege Legea, ca să nu se pară că este potrivnic lui Dumnezeu, îndreptară ucea pe n părere ca aceasta. Ţi-ai celi ce a arătat atata răvnă pentru casă, n-ar fi lepădat pe stăpânul casei pe Dumnezeu. Ţi-ai simplu i-a scos, ci şi cu ştreang împletit bătând. Se cuvine a şti că, făcând ştreang, Domnul nu a bătut pe nimeni, ci

numai i-a înfricoşat, iar în al şi în alu a dat şi i-a scos. Zădărnus, şi răsturnând mese, şi hanu schimbătorilor vârsând, şi de lucru primejuios apucându-se.

Deci ceea ce se arunca pe sine intru primejdie pentru casa lui Dumnezeu, n-ar fi dezlegat Legea lui Dumnezeu cu un împotrivic lui Dumnezeu, ci cu adevărat pentru că era Fiul, şi avea stăpânire deopotrivă cu Dumnezeu pe Tatăl Carele şi legea cea pentru sămbătă n o dat. Drept aceea nici a zis "Casa lui Dumnezeu", ci "Casa Tatălui Meu", arătând că stăpâneşte, ca un Fiul, pe toate cele ale Tatălui.

Iar schimbătorii de bani sunt cei ce vindeau hani cei mici, pe care Fiul îi numeau "Colosi", iar Romanii "Nummi".

Mulţi şi din Arhieriei păcădulesc unele ca acestea, precum atunci preocupeti, bou vânzându-i în biserică, zic adică pe cei ce strălucesc cu cuvântul învăţăturii neapărându-i, ci vându-i celor ce voiesc să se facă rău.

Ci şi Oile, pe norodul cel mai prost şi de Obşte, şi porumbeii, darurile cele Dubovniceşti zic, vânzându-le şi pe cei ce dă mai mult la treptele cele mai mari punându-i, pe care Domnul îi scoate afară din biserică, nevrându-i de Arhierie judecându-i.

Ci şi dacă cineva ban, adică dogină şi cuvânt vinde, şi poate dascăl fiind nu vesteşte cuvântul de nu are dolanulă, şi masa acestuia o răsturnă Domnul, scaunul ză învăţăturii, şi cuvântul, pe carele acela îl tise pentru răsturnare şi nu-l dă tuturor pe carele Domnul Iisus îl varsă pentru iubirea de oameni, şi noroadelor n dă, pe acela adică scoţându-l din începătorie, iar pe altul vrednic așezând pe scaunul învăţăturii.

Şi şi-au adus aminte ueranică că este scris. Răvna casei

Iată M-a mâncat pe Mine", pentru că, câte puțin sporirea cea spre mul bine luând, de acum și de Scripturi îți aduc aminte, și de acolo mărturiile luând, mai încredințată cunoștința cea pentru Hristos o înădărează întru ei.

18-22. "Răspuns-au Iudeii, și i-au zis lui. Ce semn ne arăți nouă, că faci acestea?" Răspuns-a Iisus, și le-a zis lor: "Stricați Biserica aceasta, și în trei zile o voi ridica. Și au zis Iudeii: În patruzeci și șase de ani s-a zidit biserica aceasta, și tu în trei zile o vei ridica? Iar el zicea pentru Biserica trupului său. Deci pentru aceasta când s-a sculat din morți și-a adus aminte ucenicilor lui, că aceasta zicea lor și au crezut scripturii și cuvântului carele zisese Iisus".

Fiindcă vedeau Iudeii pe Domnul cu multă stăpânire făcând acestea, și zicând: "Casa Tatălui Meu n-o facem casă de neguțătorie" etc. Încredințându-ne pe noi prin oarecare semn, cum că ești Fiul al lui Dumnezeu, și cum că de acolo ești trimis. Că de unde este arătat că tată al Tău este Domnul casei acesteia?

Iară El întunecos le răspunde lor: "Stricați" zicând biserica aceasta", pe trupul Său cu adevărat zicând. Fiindcă intru El în lume toată Dumnezeirea Acelui l născut. Iar zicând "Stricați" nu u îndemna pre ei spre turbarea de ucideri. Să nu fie? Că fiindcă știa că vor să facă aceasta fără de zăbăvă, aceasta ce era să se întâmple, umbră o arată.

Audă și Arienii, cum Domnul și Stricătorul morții zice: "O voi ridica"; că n-a zis "o va ridica Tatăl" ci "o voi ridica Eu" pe a Sa putere folosind-o, și neavând trebuință de alta de afară.

Iar Iudeii părându-li-se că zice El pentru biserica cea nefinsușețată, îl au pe El în râs. Că în patruzeci și șase de

ani, zic ei, fiind zidită, cum zic, tu în trei zile să o ridici?

Și se cuvine a ști, că atunci când s-a zidit biserica întâi de Solomon, în douăzeci de ani toate fără de lipsă s-au săvârșit. Iar mai pe urmă după robie luând evreii stăpânire să o zidească, au început în vremea împărăției lui C hris vă o zidească de-a doua oară, apoi împiedicându-se de cei ce le zavistuiau lor, au îndelungat zidirea până la împărăția lui Artaxerxe. Și în vremea acestuia toată voia dobândind, cu multă osârdie au putut de au săvârșit lucrul, când se și povestește că zidind Iudeii, ca o mână țineau sulita și cu alta oncalia de zidire. Întru atâta de multă frică erau, temându-se de lucrătorii cei de aproape, de Elamii, nu de Persi, că de la aceia, precum am zis, adică de la Persi, toată voia luaseră.

Deci această zidire, cea după robie zic ei că s-a făcut în patruzeci și șase de ani, fiindcă s-au împiedicat Iudeii, și pentru aceasta au îndelungat-o de la împărăția lui C hris, până la a lui Artaxerxe.

Și nu este lucru de mirare dacă Iudeii n-au înțeles, fiindcă nici ucenicii. Pentru că două cauze prea mari îi împiedicau pe ei, una adică, cea pentru înțelegere, că aveau de înțeles fiind, iar mai vârtos cu totul, nestăută de ei, iar alta, că Dumnezeu era cel ce locuia în trup.

"Iar după înțelegere au înțeles ucenicii s-au crezut Scripturii". Cărei Scripturi? Totuși și cu adevărat celeia ce spune pentru înviere, iar prea arătat ceia ce zice: "Nu vei lăsa sufletul meu în iad" (Psalm 139, 10; Isaia 53) și celeilalte: "Domnul voiește să-l răscuștească pe Fiul de Rană, și să-l arate lui lumii". Că prea arătat aceste Scripturi pentru înviere spun

Iar Apolinarie de aici se ispitește să afle ajutor cresului său, pentru că voind ei să întărească cum că neînsuflețit a fost trupul Domnului, zice că de vreme ce biserică se numește trupul, iar biserică este neînsuflețită, deci neînsuflețit a fost și Acela. O, trăznitule și mănestrule! Dar tu și lemne și pietre vei face trupul Domnului, fiindcă din acestea este biserică. Dar când auzi pe Domnul zicând: "Acum sufletul Meu s-a tulburat" (Ioan 12, 27) și cum că "Stăpânire am să-Mi pun sufletul Meu" (Ioan 10), cum înțelegi acestea? Iar de zici că nu s-au grăit acestea pentru sufletul cel cuvântător și înțelegător, unde vei pune aceea ce zice "Părinte, în mână-Te încredințez Duhul meu?" (Că nu cu adevărat și aceasta o vei înțelege pentru sufletul cel cuvântător. Iar aceea ce zice "Nu vei lăsa sufletul meu în iad", etc. și se pare că tu adică pierde-te împreună cu mine în iad).

Capitolul 3

23, 24 258 (Cap. 2). "Și când era în Ierusalim la praznicul Paștilor, mulți au crezut întru numele lui, văzând semnele cele ce făcea. Iar însuși Iisus nu se încredința prin sineși lor, pentru că el îi știa pre toți, și nu avea trebuință, ca cineva să mărturisească pentru om, că el știa ce era în om."

Cap. 3 vers. 17. "Și era un om din Farisei, Nicodim numele lui, boier al Iudeilor. Acesta a venit către Iisus noaptea, și i-a zis lui: Rabbai, știm că de la Dumnezeu ai venit învățător, că nimeni nu poate aceste semne să facă care tu faci, de nu va fi Dumnezeu cu dânsul."

S-a părut că nu cred în numele lui Iisus, când era la Praznic, dar nu era înărlită credința lor, pentru că la puțină

vreme lipindu-se de Hristos, nu ca de un Dumnezeu, ci ca de un om însoțit de Dumnezeu. iarăși cădeau și din însăși această putină credință.

Iar cum că în acest fel era, arătat este din cele de pe urmă. Că Iisus și Iisus nu se încredința zice pe Sineși lor, nici ca unor cu adevărat credincioși toate dogmele le încredința, fiindcă cerea mântuirea lor și știa ce era în ele pentru El, că nu era tălmăcit de Dânsul ce fel era gândul în fiecare om, care se părea că crede.

Și Nicodim chiar era așa, că a crezut și acesta în Iisus. Și se vede că zicea către Iudei pentru Domnul, cum că se cuvine cu cercarea și cu cercetarea sa. Luându-se pe El. Încă și după Crucea multă purtare de grijă și osârdie spre îngropare arată.

Dar încă nu precum trebuia a crezut, ci încă de neputința Iudeicească ținându-se, noaptea vine către Iisus pentru frica Iudeilor și învățător pe lui El numește, ca pe un om gal, că această socoteală avea pentru Dânsul, pentru aceasta și aduce pe armă. "Că nimeni nu poate acestea să le facă, de nu va fi Dumnezeu cu dânsul" Vezi? Că vine la Iisus ca la un om proroc și de Dumnezeu născut.

Ce dar Domnul? Nu-l mustră pe el cu certare, nici nu-i zice pentru că dar nu noaptea către învățătorul cel ce este trimis de la Dumnezeu? Pentru ce nu intru arătare? Numai din acestea nu zice, ci blând cu dânsul pentru lucruri Dumnezeiești și înalte vorbește.

Și însemnează, că multe minuni făcând Hristos, nici una din acestea evangheliștii acesta nu le spune, sau pentru că s-au zis de alți evangheliști sau pentru că întrec povestirea cea de osebi pentru fiecare.

"Răspuns-a Iisus și i-a zis lui Amin. amin grăiesc ție, de nu se va naște cineva de sus, nu va putea vedea împărăția lui Dumnezeu"

Cele ce s-au zis de Mântuitorul către Nicodim, se par că n-au nicio unire cu cele ce a zis Nicodim, dar cîm se va lina amintire multă unire se va arăta. Căci fiindcă Nicodim avea socoteală proastă pentru Hristos, cum că este învățător și cum că Dumnezeu este cu dînsul, zice Domnul către el, că cu cîștună și acest fel de socoteală pentru Mine, pentru că încă nu te-ai născut de sus, adică de la Dumnezeu cu naștere Duhovnicească, ci încă trupește est, și cîștînița pe care o ai pentru Mine nu este Duhovnicească, ci sufletească și omenească

Iar Eu îți grăiesc ție, că și tu, și altul ori carele, de nu de sus și de la Dumnezeu vă veți naște, și socoteala cea cîștînișă pentru Mine veți avea, afară de împărăție sunteți.

Că nașterea cea prin botez, luminare făcînd în suflet, dă a vedea, adică a înțelege împărăția lui Dumnezeu, adică pe Cel Unul Născut Fiul al Tatălui. Că precum înțelepciunea a lui Dumnezeu este Fiul, așa cu adevărat și împărăția a lui Dumnezeu. El se zice: Iar pe această împărăție nu o va vedea cineva, adică nu o va înțelege. Nicodim, de nu se va naște de la Dumnezeu

Deci și tu fiindcă nu te-ai născut încă Duhovnicește pentru aceasta nu mă vezi pe Mine. Căci ce sunt împărăția lui Dumnezeu, precum se cuvine, ci proastă socoteală și pentru Mine.

4. "Zice către el Nicodim: Cum poate omul să se nască fiind bătrîn? Au doară poate a doua oară să intre în pîntecele mamei sale, și să se nască?" Răspuns-a Iisus, Amin.

amin grăiesc ție, de nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu" (Cuvîntul se înțelege pentru cei ce au fost după ce s-a botezat Hristos, că de atunci s-au început nașterea cea de a doua. Deci și Apostolii s-au născut a doua oară prin apă de la Ioan, iar prin Duhul când s-a pogorât peste ei în chip de limbi de foc. Iar unii din cei ce au fost aproape de vremea Apostolilor scriu că Hristos a botezat pe Petru, și pe Născătoarea de Dumnezeu, iar Petru pe toți Apostolii (7 gadinos).

Auzind Nicodim lucruri mai mari decît învățătura omenească se spînzurcă și pătîmind pătîmă omenească întrebă: cum poate? "căci este semn de necredință, că unde nu este credință, acolo este." Cum aceasta? și "pentru ce aceasta?" Drept aceea și vrednice de ras sunt cuvintele lui Nicodim, că n-a luat în minte nașterea Duhovnicească, ci de pîntecele trupește pomeneste. Că după ce a auzit: "De nu se va naște cineva de sus" a socotit că "de sus" așa se zice, adică "dintru început, de a doua oară" întrucît ceen ce zice să fie dintr-un început. De nu se va naște cineva dintr-un început și de a doua oară. Pentru aceasta dar zice: Cum poate bătrîn fiind, a doua oară să intre în pîntecele mamei sale?

Că două erau cele ce îl făceau pe el de nu se dîmnea nașterea cea Duhovnicească și împărăția, că nici unul din împărăției cerurilor nu s-a auzit vîrîdata la Jude.

Însă acum pentru naștere nu se dîmnește pentru aceasta și Hristos mai arătat la chipul nașterii celei Duhovnicești o descoperire: "De nu se va naște cineva din apă și din Duh" zicînd: Că îndoit fiind omul din suflet, și din trup, îndoit are și chipul nașterii. Că apa văzînd luîndu-se, spre

curățirea trupului se înțelege, iar Duhul nevăzut împreună alergând, spre a doua naștere a sufletului celui nevăzut se înțelege.

Iar de întreba cum apa poate să nască. Te voi întreba și eu cum sămânța apasă firul și eu, poate de se face în om? Deci precum sa sămânța cea trupească toate sunt ale darului lui Dumnezeu, așa și la Botez, apă este pusă înainte dar Duhul lucrează pe toate și cea prin rugăcuni chemare Iar mai vărtos venire a lui Dumnezeu, că ale îngropării și ale învierii semne și chip în apa aceasta se săvârșesc. Cele trei afundări sunt semne ale îngropării celei de trei zile. Apoi Iese omul, precum Domnul, mai strălucită și mai ruminoasă purtând la na învierea noastră, și stricăciunea în apă afundându-se.

6.7.8. "Ce este născut din trup, trup este, și ce este născut din Duhul, Duh este. Nu te mira că ti-am zis pe, că se cade vouă a vă naște de sus. Duhul unde vreaște suflă, și grașul lui îl auzi, dar nu știu de unde vine, și unde merge, așa este cu tot care este născut din Duhul"

Depărtând Domnul pe Nicodim de la nașterea cea trupească, zice, "Ce este născut din trup, trup este. Iar ce este născut din Duhul, Duh este". Încă Duhovnicesc este omul care este născut prin botez. Că "Duh" în loc de "Duhovnicesc" ești dator a înțelege, că nu Duhul Dumnezeiesc se face cel ce se a botezat, ci pe cea într Duhul punere de fi și dur și cinste adând, se învrednicește de a fi Duhovnicesc.

Și văzând pe Nicodim încă tâlhurându-se, zice: "Nu te mira". Apoi prin pildă omniată se ispătește să-l învețe pe el. "Că Duhul zice-unde vreaște suflă", de la Vânt zice, cunoaște cele mai mari, că Vântul celui pe acesta îl zice

"Duh" și unde vreaște suflă, și sunetul lui îl auzi, dar însă nu ști mergetea lui, că neștut este și neoprit, și după Trească stăpânire ori în ce parte are mișcare.

Iar aceea, adică "unde vreaște suflă" o zice nu că și cum Vântul este vitor și are voință, ci, precum am zis, vînd să arate stăpânirea cea neoprită și mișcarea ce este la dăbul din fire.

Deci dacă pe Vântul, adică pe dăbul acesta ce este supus simțirii nu-l vin, cum și de unde se află, cum pe cea de la Dumnezeiescu, Duhul a din naștere o iscodești."

Dacă dăbul acesta nu se poate opri, cu mult mai vărtos darul Duhului Sfânt nu se va supune sub legi firești.

Răzucă se Macedonie optătorul de Duh, mai înainte de acesta Eunomie. Acela adică rob făcând pe Duhul, măcar că a auzit aici că "Vântul unde vreaște suflă", cu mult mai vărtos dar Duhul mai voinică va avea mișcarea, și unde vreaște, și cum vreaște, va lucra.

Iară Eunomie învâlcă acestea mai înulune greșind, și zidire zicând pe Duhul, și încă obrăznicind că așa îl cunoaște pe Dumnezeu, precum însuși pe sine.

Asculte dar, că aici născarea Vântului, și pornirea nu o știe. Cum dar învâlcă de zici că cunoaște înalta lui Dumnezeu? O, răzvrătita."

9.12. Răspuns-a Nicodim, și i-a zis din nou: "Cum poi să fi acestuia?" Răspuns-a Iisus și i-a zis lui: "Tu ești învățătorul lui Israel, și nu înștiințești acestea?" Atunci amint grădese lui că ce știm, grăim, și ce am văzut, mărturisim, și mărturia noastră nu o primim. Dacă cele pământești vi le-am spus vouă, și nu credeți, cum veți crede de vă voi spune cele Cerești?"

Încă într-o profeție iudaicească se află Nicodim, pentru

aceasta întrebare iarăși: „cum pot să fie acestea?” Drept aceea și Domnul arătându-și lui că din prietărie gră-este acestea, zicând: Tu învățător fiind al lui Israel, învies aduc aminte de minunile cele preasfăsite din Scriptura cea veche pentru facerea omului și celelate: cum s-au făcut, cum din coasta mamei, cum șuințele cele din Egipt, cum cele din Marea Roșie cum șterpe au născut, și celelate asemenea, de veșești acestea, ca un învățător al lui Israel, nici pentru cele ei grăești tu acum nu vei fi necredincios.

Înva: Eu eu te știu grăești și eu am văzut, careă prea adevărat am cunoscut că nu vedere trupescă însemnează aceasta ce zice: „am văzut” și cunoscință prea adevărată, dar voi mărturia bunăvrea, adică a Meu, nu o privesc. Iar acestea le zice: Domnul nu către Nicodim, ci către neamul Iudeilor abătund cuvântul care până în sfârșit o-au crezut.

Deci dacă cele pământești vom spus vouă, și nu creziți, adică: Iată pentru a doua naștere ceea ce se face prin Botez, vom spus vouă, și n-ati prietenii și întrebai: „cum?”

Iar „pământească” pe această naștere o numești, ca ceea ce se săvârșește pe pământ spre facerea din nou a oamenilor celor de pe pământ. Ca măcar desicerească este după dar și după cinstire, dar însă pe pământ fiind ori botezăm.

Deci dacă pentru această pământească naștere spui ai și vom afla pe voi că n-ati credet, pentru nașterea cea cerească care este negrădă, cu care: Eu Fiul Cei Unui Născut M-am Născut de la Tatăl, auzind voi, cum veți crede?

Iar carecare pământească au înțeles pe pilon Vântului, intrucât să fie ceea ce se zice într-o altă țară: Dacă piula de la cele pământești, vom dat vouă, și nici așa nu s-ati incredințat, cum veți putea înțelege cele mai înalte?

11 „Și nimeni nu s-a suit în cer, fără numei (el ce s-a pogorât din cer Fiul omului, care este în Cer)”

Nici cuvântul acesta nu se arată să adăugăm oarecare unire cu cele mai înainte de el, iar dacă cineva cu de-amănuntul va privi socoteala Domnului, se va arăta că foarte se aneste cu cele mai înainte de el. Căci fiindcă învățător și proroc a numit pe Domnul Nicodim: „Nu Mă socotește zice: că sunt de pe pământ ca un proroc, trimis de la Dumnezeu ca să învăț ei de sus Mă socotești cum că M-am pogorât, ca: Eu nu cum că sunt de pe pământ (că nimeni din Proroci nu s-a suit în Cer, numai Eu Unul Mă voi sui, precum M-am și pogorât).

Iar auzind că Fiul Omului s-a pogorât din Cer, să nu socotești, că trupul s-a pogorât din Cer, că aceasta este a lui Apolinarie, carele a dogmatizat cum că Hristos avea trupul din Cer și prin seciornă a trecut ca printr-un Sohn. Că fiindcă unul era ipostasul, adică o față era Hristos, din două firi alcătuit, pentru această numirele celor ale omului se zice la Cuvântul, și curăși cele ale Cuvântului se adăugă la om. Așa și aici, Fiul Omului se zice că s-a pogorât din Cer, fiindcă una este fața, și unul ipostasul.

Apoi ca nu după ce ai auzit că „s-a pogorât” să socotești, cum că fiindcă s-a pogorât nu este de aceea în cer, zice: „Carele este în Cer” (că nu pentru că ai auzit că „s-a pogorât” să socotești că nu sunt în același, ci și aici sunt de față trupește, și acolo sed împreună cu Tatăl ca un Dumnezeu.

„Și precum Moise a înălțat șarpele în pustie, așa se cade a se înălța Fiul omului, ca tot cel ce crede în el, să nu pierdă, ci să aibă viață veșnică”

După ce a spus mui înainte pentru a doua naștere a Botezului, zice de-accea și pentru facerea de bine ce ni s-a făcut nouă prin Cruce.

Că Crucea și Moartea ne este nouă pricinuire de darul cel prin Botez, de vreme ce când ne botezăm pe moartea Domnului o închipuim.

Și nu zice arătat, că voi să Mă răstignească, vi pomenească de șarpe și de Istoria vea veche. I na adică, învățându-ne pe noi, că rudenie sunt cele vechi cu cele noi, și I lui și același este Fundatorul ne lege a legii celei vechi și al celei Noi, măcar deși Murmură și Mănănt. și cealaltă ceață a unora ca acestora eretici leapădă pe Legea cea Veche, zicând, că aceasta este punere de lege a ridictorului ce-ai rău. Iar alia vi arătându-ne nouă, că ducă la chip de șarpe de aramă căutând Iudeu scăpa de moarte, cu mult mai vârtos noi la Cel Răstignit căutând și crezând vom scăpa de moartea cea sufletască.

Și vezi închipuirea asemănându-se cu adevărul: Acolo era asemănare de șarpe care chip adică de fiară avea, iar venind, nu avea așa și aici om este Domnul, dar de venindul păcatului slobod, fiindcă într-o asemănare a trupului păcatului a venit (Romani 8, 3). adică într-o asemănare de trup ce este supus sub păcat, iar nu trup al păcatului a fost.

Și atunci cei ce vedeau de trupească, iar noi de sufletască moarte scăpăm. Și atunci mușcări de serpi vindeca cel spânzurat, iar acum răni ale balaurului celui gânditor tămăduiește Hristos.

Fără "a se înălța" auzind, să înțelegi "a se spânzura", că într-o înălțime s-a spânzurat, ca și aerul să sfintească, Cel ce a sfântit pământul prin a umbla pe dânsul. Să înțelegi încă și "a se slăvi", căci cu adevărat înălțime și Slavă a lui Hristos

s-a făcut Crucea, pentru că într-o vea ce se părea că s-a osândit, într-o aceasta a osândit pe stăpân, totol lumii acestora.

Adică cum am zice, Adam după dreptate a murit, pentru că a gresit. Domnul fără de dreptate a murit, pentru că n-a gresit. Deci până la răstignirea Domnului, după dreptate stăpânea peste oameni moartea, iar după ce s-a aflat Domnul fără de păcat, ce dreptate de-accea avea diavolul asupra Lui ca să-L omorâre pe El? Pentru aceasta fiindcă fără de dreptate s-a omorât, a biruit pe cel ce l-a omorât pe Dânsul, și așa a izbăvit și pe Adam din moartea cea ce după dreptate era asupra lui, ca a celui ce a gresit.

Încă și un alt chip, două erau cele ce stăpâneau neamul omenească: dulceața și întristarea, deci prin amândouă acestea trecând Domnul, s-a aflat nebiruit. Că l-a biruit pe El mai înainte în munte ispititorul prin dulceață, dar după ce l-a aflat nepris de aceasta, mai pe urmă a aduș meșteșugirea cea mare, întristarea, ca măcar prin aceasta să-l biruiască pe El, și pentru aceasta a pornit toate asupra Lui pe ucenici a se lepăda, pe ostași a-l batjocori, pe cei ce treceau pe aproape a-l hulii, și în scurt pe Iuda a-l omori. Dar și așa l-a aflat pe El nebiruit, că n-a putut pe Cruce prin întristare să plece pe Domnul să arască pe cei ce-l răstigneau, ci arăși îi iubea și se ruga pentru dânsi zicând: "Părinte, nu le socot lor păcatul acesta" Luca 23.

Vezi cum a biruit într-o cea ce se părea că se biruiesc? Așa dar și înălțare a Lui, și Slavă s-a făcut Crucea.

16,17 "Că așa a iubit Dumnezeu lumea, cât și pe Fiul său cel Unul născut l-a dat, ca tot cei ce cred întru el, să nu piară, ci să aibă viață veșnică, că n-a trînit Dumnezeu pe Fiul său în lume, ca să judece lumea, ci ca să se mântuiască

lumea prin el?

Multă este mărinimia dragostei lui Dumnezeu spre lume, și atâtă, cât nu inger, nu proroc a dat, ci pe Fiul Său, și pe Acesta Unul Născut fiind.

„Că s'inger de ar fi dat, nici așa n-ar fi fost mare lucru. Pentru ce? Pentru că ingerul este slugă credincioasă a Lui și slăvitor, iar nu vrăjmas și potrivnic.”

Iar acum fiindcă a dat pe Fiul, care covârșire a dragostei a lăsat? Iarăși, de ar fi avut mulți fiu, și ar fi dat unul, și acestu era prea mare lucru, iar acum pe Cel Unul Născut l-a dat, deci oare este cu putință a lăuda după vrednicie bunătatea?

Iar Arienii zic cum că „Fiul Născut” se numește pentru că numai El Unul s-a făcut și s-a zidit de Dumnezeu, iar celelalte toate de El. Către care drept și adevărat este cuvântul, cum că de s-ar fi numit „Fiul Născut” fără de a se zice „Fiul”, ar fi avut cuvânt meșteșugoașă voastră uflare, iar acum fiindcă „Fiul Unul Născut” se zice, nu lasă așa a se înțelege „Fiul Născut” ci cel ce singur El s-a Născut din Tatăl.

Și vezi, că prooroci (mai) sus s-a zis, cum că Fiul Omului s-a pogorât din Cer, măcar că trupul nu s-a pogorât din Cer, dar însă pentru a fi și un postas, numirile lui Dumnezeu le-a adăus la om, așa și aici împotriva numirilor omului le adăuge la Dumnezeu Cuvântul.

Că a dat, zice, Dumnezeu pe Fiul Său spre moarte, măcar că Dumnezeu fără de patimă a rămas, dar fiindcă El și Acesta era după ipostas Cuvântul în Dumnezeu, și Omul cel ce suferea patimile, pentru aceasta Fiul se zice că s-a dat, Carele și cu adevărat a pătimit în trupul Său.

Și care este folosul dintru aceasta că s-a dat Fiul? Prea mare și mai presus de cugetul omenesc, „Că tot cel ce crede întru El”, două acestea să dobândească una adică, să nu piară, iară alta, să aibă și viață, și pe aceasta veșnică. Că legea cea veche pe cei ce intra dânsa bine plăceau lui Dumnezeu, se sîgădina să-i umple de lungime de zile înău Evanghelia nu ea viață vremelnică n dăruiește, ci și cu veșnică și nestricăcioasă.

Și fiindcă două sunt venirile lui Hristos: cea ce acum s-a făcut, și cea ce va să fie, pentru cea dintâi venire zice „Că nu s-a trimis Fiul, ca să osândească lumea”, că de ar fi venit pentru aceasta, toți s-ar fi osândit pentru că toți au greșit, precum și Pavel zice (Romani 3), ci într-adios spre a mântui lumea a venit, și acesta a fost scopul Lui, iar după întâmplare judecă pe cei ce n-au crezut. Dar Legea cea Mozaică într-adios a venit spre muștruirea păcatului și osândă călcătorilor, că pe unmei nu ierta, ci îndată ce îl afla greșind ceva și munca aducea asupra-i.

Deci venirea cea dintâi nu avea scop a judeca, fără numai o ipă întâmplare pe cei ce n-au crezut, ca aceștia uită sunt judecați.

Iar venirea cea de-a doua fără de îndoielă va fi ca să judece pe toți, și să răsplătească fiecare după faptele sale.

18 „Cel ce crede în Fiul, nu se judecă, iar cel ce nu crede întru el este judecat, că n-a crezut în numele celui Unuia Născut Fiul lui Dumnezeu.”

Ce este ceea ce zice „Cel ce crede în Fiul nu se judecă?” Oare de va avea viață necurată, nu se va judeca? Mai vârtos pe ană ca aceștia nici adevărați credincioși n'numește Pavel: „Că pe Dumnezeu zice mărturisese că îl știu, iar cu

lucrurile se lespădă (Tit 1,16). Că aici aceasta zice că pentru înșăși nevasta că a crezut nu se va judeca, dar pentru lucrurile cele rele ma grele munci va lua, iar pentru necredință nu se va munci, că o dată a crezut

"Iar cel ce nu crede iată este judecat" Cum? Într-adevă, că și necredința aceasta osândă este, că a fi fără de lumină, singur aceasta muncă prea mare este. Apoi măcar deși nu de aici acum se dă Căheen: dar înșă printr-această muncă cea ce va să fie de aici le-a adunat. Precum și ucigasul, măcar deși nu s-ar fi osândit de hotărârea judecătorului, dar de firea lucrului este osândit. Încă și Adam, în care zi a murit din lăcomie și muncă (facere 3), și măcar de era viu, dar de hotărârea lucrului era mort

Deci tot necredinciosul de aici acum este osândit fiindcă muncii fără de îndoaială va să se dea, și aici la judecată au să va aduce, după ceea ce zice: "Nu vor intra necredincioșii la judecată" (Psalm 1,5), că aici de cuvânt nu se încredințese cei necredincioși, precum nici diavolul. Deci spre judecată nu vor intra, ci spre osândă. (Ioan 16,21). Așa și în Evangheliile zice Domnul că "stăpânitorul lumii acestora iată s-a judecat" nu numai pentru că el n-a crezut, ci și pentru că și pe loca vânzător l-a făcut și celora și pricinător de pierzare s-a făcut.

Iar dacă Domnul aduce în pilde pe cei ce vor să se muncescă ca se vor încredința de cuvânt, să nu te minunezi. Într-adevă pentru că în pilde sunt cele ce se grăiesc și nu se cuvane pe toate cele ce în pilde se grăiesc, ca niste regi și cunoscuți a le lua. Că în ziua aceea fiecarele pe știința sa având judecător neamăgit, nu va avea trebuință de altă vădure și muștrare, ci singur ei de sineși fiind înfrânați se va

duce. Apoi, nu necredincioși aduce Domnul că se vor încredința de cuvânt. Ci credincioși adică, dar neîndurați și neîncredințați. Iar noi pentru păgân și necredincioși zicem și alta este păgân și necredincios, și alta nemulțumit și păcătos.

19,21 "Iar aceasta este judecata, că lumina a venit în lume, și au iubit oamenii mai mult întunericul decât lumina, că erau faptele lor rele. Că tot cel ce face rele, urăște lumina, și nu vine la lumină, ca să nu se vădească lucrurile lui. Iar cei ce fac adevărul, vine la lumină, ca să se arate lucrurile lui, că întru Dumnezeu sunt lucrurile"

Araia aici lipsiți de tot răspunsul pe cei ce n-au crezut. Că aceasta este osândă—zice că a venit la dânșii Lumina, și nici așa n-au alergat la Fa. Că nu numai aceasta nu greșit, că n-au căutat ei Lumina, ci cea mai rea aceasta este: că Acela a venit la ei și nu l-au primit. Pentru aceasta și osândiți sunt, că de n-ar fi venit Lumina, ar fi putut oamenii să pună înaintea nestinții binelui. Iar după ce a venit Dumnezeu Cuvântul, și a dat cuvântul Său ca să-l lumineze, iar ei nu l-au primit, de tot răspunsul de aceea s-au lipsit

Iar ca să nu zică cineva, că nimeni n-ar fi mai mult întunericul decât iarnă, pune și pricina, din care oamenii au venit la întuneric. "Că erau zice faptele lor rele" Căci fiindcă creștinătatea nu numai dogme drepte, ci și petrecere cinstită cere, iar ei voiau să se tâvărească în noroiul păcatului, pentru aceasta n-au voit cei ce făceau cele rele să vie la Lumina (restințialiți) și să se supună pe ei sub legile Mele.

Iar cel ce face adevărul, adică ceea ce se pleacă spre viața cinstită și lui Dumnezeu plăcută aleargă la Creștinătate ca la o Lumină, ca mai mult să sporească în lucrul cel bun, și să se arate faptele lui că sunt după Dumnezeu. Că omul ca

acesta dacă împreună cu dreaptă credință și petrecere cinstită îndreaptă strălucește tuturor oamenilor și se slăvește Dumnezeu întru el.

Pentru aceasta pricină a necredinței va fi făcut omilor necurățenia vieții.

Dar poate va zice cineva: Ce daruare nu sunt creștini răi? Și cum laudăți pentru viață? Cum vă sunt creștini răi, și eu zic, iar cum că se află elini buni, nu vor zice vreodată. Că din fire blazii și huii se vor afla narecare, dar aceasta nu este faptă bună, iar din nevoiță și din cugetare a lucrului celu, bun nimeni. Iar dacă vreanți s-au părut buni, dar pentru slavă făceau toate, iar cel ce pentru slavă face și nu pentru onor și lucrul cel bun, când va afla vreme, ntru pofta cea rea se va adânci.

Că dacă ia noi și îngrozirea Cihcenii, și toată altă purtare de grijă, și vieți ale nenumăraților sfinți de abia d'țin pe oameni întru fapta cea bună, cu cât mai vârtos bărfecile și spurcăciunile elinilor îi vor ține pe danși în lucrul cel bun? Că mare lucru va fi de-a nu și prea răi îi vor face.

23,24 "După acestea a venit Iisus și ucenicii lui în pământul iudei, și acolo petrecea cu ei, și boteza. Și era și Ioan botezând în Enon aproape de Salim, că erau acolo ape multe, și veneau și se botezau, că Ioan încă nu era închis în temniță."

Cât a fost Praznicul Paștilor în Ierusalim a fost Domnul, iară după ce a trecut Praznicul, a venit în pământul iudei, și petrecea aproape de Iordan, unde se adunau mulți. Însă nu căuta locuri cele cu mult norod pentru iubirea de slava cea deșartă și pentru scârtarea cea cu trufie, ci pentru că voia să dea de Cihste la zina mult folos și binele. Fiindcă

și la Praznice se suna pentru ioseși aceasta, că pe mai mulți să folosească și cu cuvântul, și cu arătarea minunilor.

Iar auzind că boteza, să nu socotești că însuși El boteza, ci ucenicii Lui, iar lucrul ucenicilor la învățătorul îl aduce Evanghelistul. Iară mai jos însuși acest evanghelist zice: "Iisus nu boteza, ci ucenicii Lui" (Ioan 4,2 și Mat. 3,).

Dar vei întreba: Pentru care pricină nu boteza El? Cunoaște, mai sus a zis Ioan, că "El vă va boteza pe voi cu Duhul Sfânt" iar Duh Sfânt încă nu dăduse, pentru că necu era vreme. Deci dacă ar fi botezat, sau fără de Duh ar fi botezu și atunci cu ce se deosebea de Ioan? sau ar fi dat Duh mai înainte de vreme, care lucru este necuvincios lui Dumnezeu, care te face pe toate în vremea lui.

Dar care era vremea dării Domnului? Cea după înălțare. Că trebuia să se arate firca cea omenească a fetei fără de păcat în Hristos Iisus, și așa împăcându-se Dumnezeu cu noi, să se trimită Duhul ca o bogăție și ca un dar.

Deci ucenicii botezau ca pe mai mulți la înălțarea învățătură să aducă. Iar acei a botezând, și Ioan încă boteza, și s-a încetat Două lucruri făcând într-o aceeași dată: unul adică să spună pentru Hristos celor ce mergeau la El și îl aducea pe El la El.

Iar altul, că nu a zădărit pe ucenici și re zăvisti și spre mai multă prigorie. Că de ar fi încetat a boteza, ce n-ar fi făcut ucenicii lui mai multe zăvistind lui Hristos? Că dacă de a numărat ori strigând și cinstele începătorie pururea lui Hristos dând, nu s-a plăcut pe ei ca să alege la El spre totă zăvisti nu l-ar fi pornit pe danși, de ar fi încetat de a boteza? Pentru aceasta și Hristos pentru zăvisti ucenicilor Botezătorului, atunci mai vârtos a început a propovădui, când Ioan s-a închis.

Și socotesc că și săvârșirea lui Ioan pentru aceasta s-a stohozit a fi degrabă, ca toată dragostea nărudului să se mute la Hristos, și să nu de dezbină cu socotelile cele pentru amândoi, pentru Ioan și pentru Hristos.

Și botează ucenicii lui Hristos, cu botez carele nu are nimic mai mult decât botezul lui Ioan, pentru că amândouă nu erau desăvârșite, fiindcă erau lipsite de Duhul. Dar a amândorura pricină una este, a aduce la Hristos pe cei ce se botează.

25,26,27 "Și s-a iscat neînțelegere între ucenicii lui Ioan cu un Iudeu asupra curății. Și au venit către Ioan, și l-au zis lui Rabbî, cel ce era cu tine de cea parte de Iordan, pentru carele tu ai mărturisit, iată el botează, și totîmers către dânsul. Răspuns-a Ioan și a zis: Nu poate omul lua nimic de nu va fi dat din din Cel."

A fost întrebare pentru Botez, prigonindu-se ucenicii lui Ioan cu oarecarele Iudei. Că Iudeul mai mult cinstea botezul ucenicilor lui Hristos, iar ucenicii lui Ioan pe al dascălului lor.

Și întrebându-se pentru curățenie, adică pentru Botez, vin la dascălul lor și încep a-l atâta pe el, zicând: Rabbî, Cel ce era cu tine, cel ce avea rânduință de ucenic, dezbinându-se botează. Pentru carele tu ai mărturisit, adică, pe carele tu l-ai botezat, pe carele tu l-ai făcut strălucit, unele ca acestea îndrăznește împotriva sa. Încă și alta, că ea tine nu ia nimic nimeni, cură la el tot. Că totîmers către dânsul, neabăgându-te pe tine în seamă.

Iar Ioan vrând să-i înfricoșeze pe ei, și să le arate că cu Dumnezeu se luptă, opriind pe Hristos, și împiedicându-l pe El a se slăvi, zice: "Nu poate omul de la sine nimica" și celelalte. Că de nu i-ar fi fost zice-dat Lui de sus, n-ar fi

crescut cel ce este zavistuit de voi. Pentru aceasta două grăsiți întru aceeași dată. Una adică, că vă împotriviți sfatului lui Dumnezeu, iară alta, că vă apucați de lucruri ce sunt cu neputință. Împreună încă îi și mângâie pe ei puțin. Că nu este om Cel ce vă biruiește pe voi, ci Dumnezeu. Că și noi, zice, de voi am avut ce am vrut, nu de la noi, iar de sunt mai luminate cele ale lui Hristos, nu se cuvine să ne minunăm, că Dumnezeu vurește așa.

28,29,30. "Voi însăși mărturisiți pentru mine, că am zis: Nu sunt eu Hristos, ci cum că sunt înainte înaintea celuiia."

Cel ce are mireasă mare este, iar prietenul miresei, carele stă, și-l ascultă pre el, cu bucurie se bucură de glasul miresei. Deci această bucurie a mea s-a umplut, acelaia se cade a crește, iar mie a mă micșora."

Voi însăși zice știți că eu am mărturisit pentru Dânsul, că mai mare decât mine este. Deci dacă eu adevărat înști amintu la mărturisirea mea, cunoșteți, că Acela este vrednic a se cinsti mai mult decât mine, și aceasta este bucuria mea. A merge la Fi tot.

Că de n-ar fi mers la Mirele mireasa, adică nărudul, atunci n-ar fi măhnit eu aducătorul de mireasă, iar acum fiindcă s-a făcut acensta, cu bucurie mă bucur că văd pe Mirele Hristos grăind cu mireasa, adică cu nărudul, și învațându-i pe el.

Și nu fiecum a zis "carele stă" că arată cum că ale sale au încetat, și au stat, nelucrând mai mult, și cum că lui de aceea se cuvine a sta, și numai a asculta pe Hristos învățând, și vorbind cu mireasa. Că lucrul meu, zice-a, a săvârșit, și i-am dat Lui nărudul, pentru aceasta trebuie slava mea a se micșora, iară a Celuiia a crește.

Dar oare cum se micsorvază slava Mergătorului-înainte? Arătat este cu adevărat, că precum Iuceafărul se ascunde de soare, și se pare celor mulți că s-a stins lumina lui, iar după adevăr nu s-a stins, ci de cel mai mare se ascunde așa și Mergătorul-înainte ca un Iuceafăr, fiindcă de Soarele Cei gânditor se ascunde, pentru aceasta și zice că se micsorvază.

Iar Hristos crește fiindcă câte puțin se arată pe Sineși prin minna, nu cu sporirea cea într-o faptă bună crescând, să nu fie! Că aceasta este hărfeala lui Nestor, și cu descoperirea și arătarea Dumnezeului, pentru că, câte puțin se arată că este Dumnezeu. Iar nu de-odată.

Deci s-a umplut zice: bucuria mea cea pentru Minele Că lucrul carele mi s-a încredințat ca unui aducător de mireasă, văd că a sporit înainte.

Deci a tot sufletul mire este Domnul Iar camară, într-o care se face împreunarea, este locul Botezului, adică Biserica. Iar urvună dă miresei lertarea păcatelor, împărtășirea Sfântului Duh. Iar cele mai desăvârșite în veacul ei va să fie, când cele mai mari și mai înalte taine le va arăta celor vrednici.

Și însemnează că nimemii altul este Mine, fără numele Hristos, iar toți cei ce auată sunt aducători de mireasă, precum și Mergătorul înainte Că nimemii altul nu este datator al bunătăților fără numele Domnului. Iar ceilalți totuși nu n-au locatori, și ai bunătăților celor date de la Domnul suptori.

31-34. Că el ce vine de sus deasupra tuturor este, că el este de pe pământ, pământesc este, și de pe pământ grăește. Că el ce vine din cer, deasupra tuturor este, și ce a văzut, și a auzit, aceea mărturisește, și mărturia lui nimeni n-o

primește. Că ce primește mărturia lui, a peccelui că Dumnezeu adevărat este Că pre carele la trimis Dumnezeu cuvintele lui Dumnezeu grăește, că nu cu măsură dă Dumnezeu Duhul.

Mergătorul-înainte se aseamănă pe sine cu Hristos, și zice că Acela ce sus vine de la Tatăl, și deasupra tuturor este, covârșind pe toți, și părintească marime păzind, iară eu de pe pământ fiind pământesci grăește, proaste și smerite, ca către asemănarea învățătorului Hristos. Fie încă și cele aseiasus Mergătorului-înainte. Dumnezeul este creșterea către care ele lui Hristos asemanându-se mult sunt de jos.

Acela ce n-a văzut, și a auzit grăește, adică celui ce de la Tatăl a auzit, și cele ce n-a văzut, adică prea adevărat și aceea le grăește și le mărturisește.

Dar mărturia lui nimeni din cei ce nu au aminte la adevăr nu o primește. Iar cel ce ar fi luat mărturia, adică învățătura Lui. A peccelui în loc de a înțări, a arătat că Dumnezeu adevărat este Că cel ce crede Celuia ce sus trimis de la Dumnezeu, la Dumnezeu crede, și de aceea peccet meste, și de vădeste, cum că a crezut Lui că Celuia ce este adevărat. Precum iarăși cel ce nu crede Celuia ce este trimis de la Dumnezeu, arată că nu peccet este, și pentru aceasta nu va crezut Lui că celuia ce nimeni. Deci dară cel ce crede lui Hristos arăta pe Dumnezeu că este adevărat, dar iarăși arăta cu adevărat, că a crezut Că el ce este trimis de la Dumnezeu. Căci arătat este că a crezut Lui că Celuia ce era adevărat. Și cu cuvântă, că cei alți toți, zice, cu măsură au luat lucrarea Duhului, iar lui Hristos nu cu măsură l-au dat, una poate sau două lucrări, ci el pe Duhul tot întreg îl are firește. Că proorociilor Dumnezeu și le dă Duhul, adică lucrarea

Duhului, și cu măsură le dă. Iar lui Hristos nici cu măsură, nici cu sușă decât nu-L dă. Pentru că Hristos firește li are pe El.

Iar când auzi că "Hristos cele ce a mozt de la Tatăl" acelea graiește" să nu vocotesti că este El lipsit de cunoștință, ci se învață de la Tatăl, ei fiindcă toate, câte stă F-ul firește, toate de la Tatăl le are ca acela ce este de o Ființă cu El, pentru aceasta se zice că de la Tatăl le aude, câte știe. Precum de a fi văzut un fiu într-o toată asemănându-se tatălui, zici că "toate de la tatăl le are" în loc de "numănuși altăa asemenea s-a făcut, fără numai tatălui".

Iar auzind că "s-a trimis", să înțelegi că s-a trimis ca o Raza de la soarele Tatăl. Au nu așa zicem că s-a trimis soarele Razele? Și s-a slobozit soarele lumina? în loc de "se-a revărsat pe pământ"? Și nici ordinoară nu zicem că de altă Ființă este Raza, și mai pe urmă de soare. Deci așa să înțelegi că și Fiul s-a trimis în lume de la Tatăl soarele Cel înțelegător ca o Strălucire, și Rază, și Ființă, și oricum vei voi (după cât este cu putință) să-L numești pe El.

Dar fiindcă a ajuns până aici cuvântul, nu este fără de vreme a spune, cum că Fiul are pe Duhul, și cum se zice Duhul al Fiului. Că zice și Apostolul "A trimis pe Duhul Fiului Său în inimile noastre carele strigă: Avva Părinte." Și iarăși "dară dacă cineva Duhul lui Hristos nu are, acesta nu este al Lui" (Galat 1, Rom. 8).

Că latina rău pe acestea înțelegându-le și rău vocotindu-le zice că "Domnul de la Fiul se purcede" Iar noi întâi adică aceasta zicem către dânsi, că alta este a fi "din cineva" și alta a fi "a cuiva" adică cum că Duhul este Duh al Fiului, fără de îndoială este și de toată Scriptura se adevărește, iar

cum că este din Fiul nici o Scriptură nu mărturiseste, cu vă nu aducem înlăuntru două cauze ale Duhului, pe Tatăl și pe Fiul.

Așa cu adevărat zice și dar a suflat peste necnele, și a zis: "Ești Duh Sfânt" (Ioan 20). O nesimțență! Dacă atunci a dat ucenicilor Duhul, când a suflat, cum dară zice tot Veni lua puterea Duhului Sfânt carele va veni peste voi nu după multe zile? Sau cum în ziua a cincizecea credem că s-a făcut pogorarea Duhului, dacă în seara zilei învierii l-a dat pe El? Căci atunci cu adevărat a suflat.

Ci aceștia adică sunt de mult răș.

Că urâtat este, că atunci or nu Duhul Sfânt le-a dat, ci un dar din cele ale Duhului, adică A ierta păcatele, că îndată aduce pe urmă "Căci voi ierta păcatele" (Ioan 20).

Iar pe Duhul, firește li are Fiul, ca Cei ce este de o Ființă cu El, nu ca acela ce ia lucrare de la El, că proorocii au lucrare.

Iar Duhul se zice că este al Fiului, pentru că Fiul este Adevăr și Putere și Putere și înțelepciune, iară Măntul Duh este scris de Isava Duh al Adevăratului, și al Cărții, și al înțelepciunii (Isaia 11).

Locă și în alt chip, fiindcă prin Fiul se dă oamenilor pentru aceasta se zice al Fiului.

Cred, în că Duhul de la Tatăl adică iese, iară prin Fiul se dă zidiri, și aceasta va fi tie îndreptar al dreptei credințe.

35,36. "Tatăl iubeste pre Fiul și toate le-a dat în mână lui. Cei ce cred întru Fiul au viață veșnică, iară cei ce nu ascultă pre Fiul, nu va vedea viața, ci mânia lui Dumnezeu va rămânea preste ei".

După ce a zis pentru Hristos cele maiște, acum țarăți cele

smertile grăilește, nu lesne primit ascultătorilor făcând cuvântul. Pentru aceasta zice: "Tatăl iubeste pe Fiul", ca și cum pentru oarecarele om minunat vorbind, "și toate le-a dat în mâna Fiului", după omenire. Iar dacă și după Dumnezeu, ce este aceasta? I-a dat Tatăl toate Fiului după cuvântul firii, iară nu al darului. Căci fiindcă și a fi de la Tatăl are, cu convingere se zice că și toate de la Tatăl le are. Deci dară are toate Fiul și cele din Cer și cele de pe pământ, că stăpânește peste toate, măcar deși nu ar voi. Iară mai pe urmă, când la a doua venire tot genunchiul se va pleca lui, pe cea desăvârșită stăpânire peste toate le va lua, când nu va mai avea răutatea putere și nelucrătoare rămânând, va scria pe firea omului cum că dintru început intru tot, era și pe toate se punea.

Cela ce crede întrul Fiul, are pe viața cea veșnică întrui singur, pe Iisus Hristos zice. Carele viață este cu adevărat, "că întrul Dănușu viem și ne nașcem" (Fapt. 17:28).

Iar cel ce nu ascultă, nu va vedea viața. Că ce, ce s-a depărtat de bună voie de la viață, cum o va avea pe dânsa, care este Hristos? Precum și Pavel zice: "Când Hristos viața noastră se va arăta, atunci și voi cei ce v-ați făcut către răutate morți și nemiscați, vă veți arăta întrul slavă" (Colos. 3).

Și minții lui Dumnezeu va rămâne peste el. Nu a zis "el va aștepta pe el", ci "va rămâne peste el" arătând că nici odată nu se va depărta de la el. Căci nu năzind moarte să o socotești pe ea vremeînică, de aceea zice "va rămâne peste el" adică, peste cel ce n-a ascultat, și veșnică va fi marea.

Iar prin toate graiurile acestea îndeamnă Botezătorul și

altele la credința lui Hristos pe toți cei ce ascultau. Că nu în zadar acestea le zice, ci și pe ucenicii săi și pe toți ceilalți, îi îndușă a nu mai pizmuia lui Hristos, ci ca la Dumnezeu a ne aminte, și a-l asculta pe El.

Capitolul 4

1-4. "Deci dacă a înțeles Domnul, că au auzit Fariseii, că Iisus mai mulți ucenici face, și botează, decât Ioan, măcar că însuși Iisus nu boteza, ei ucenicii lui, a lăsat pământul Iudei, și s-a dus iarăși în Galileea. Și trebuia să treacă el prin Samaria"

Înțelesul de oameni, fiindcă odată pentru noi. S-a înțeles, toate spre folosul nostru le face. Pentru aceasta și acum auzim că au auzit Fariseii pentru slava lui, și cunoscând că se vor purta spre zavistie asupra lui se duce în Galileea. Deși acestea învățându-ne pe noi. În na odică, să nu fie milă de vrăjmași, și în tot chipul să ne ispitim să nu le dăm în pricină de simțesală, sau de zavistie. Iar al a, să nu ne aruncăm, năzind în ispită fără de socoteală și fără de folos, ci să ne dăm în lături la puțină vreme, până când la bucurie se va vadece "Tălmășirea" găsim scris la Ierusalim.

Și măcar că era puțină să se oprească pe cei ce zavistia pe Fiul de s-ar fi purtat asupra lui, dară însă se dă în lături, ca să nu se pară că după nălucaire are trupul. Ca de ar fi fost adeseori prin mijlocul lor, ci n-ar fi zis Fantasiodechiteni. Adică cei ce n-a părut întruparea nălucaire. Menint zice și Valentin, și blestematul Eutihie.

Și arătând evanghelistul năpăstuiră zavistiei, zice "Că

măcar că Iisus nu "horeza" dar însă zavistnicii, voind să atâțe pe Fartoci asupra lui Hristos, îl năpăstuiău pe El că botcază.

"Si trebuia să treacă El prin Samaria?" căci ea un locu în treacăt al cău făcea pe Samariteni. Că vezi că n-a zis "trebuia să mergă El în Samaria" ci să treacă prin Samaria" Că voia să taie de la Iudei totă pricina de elevitate, ca să nu poată zice ei, că l-a lăsat pe dânsul, și s-a dus la neamurile cele spurcate. Pentru că atunci când l-au gonit pe El, atunci a mers la cei de alt neam, și aici atunci într-adins, ei în treacăt.

5. "Deci vine Iisus în cetatea Samarici ce se cheamă Sihar, aproape de locul carele a dat Iacov lui Iosif fiului său. Și era acolo Fântâna lui Iacov"

Că cuvîntul este să spunem de unde se trag Samaritenii, și de unde au primit numirea aceasta. Samor se numea muntele (Isaia 7) de la cel ce îl avusesse pe el, după cum zice și Isaia, Capul lui Efraim Somoronul.

Iar cei ce locuiau sub munte, nu Samariteni se numeau mai naște în Israeliteni (14 Impărați 17) Iar după ce au gresit lui Dumnezeu, s-au dat ca multe vremi Asirienilor. Iar mai pe urmă venind Asirianul asupra lor, lăudă cugetase ei sen are asupra, l-a robii pe ei, și nu l-a mai lăsat să rămână pe loc, presupunând scularc asupra fărăși. Că pe aceștia la babilonienii și la Medenii a mutat, iar de acolo neamuri din multe locuri aducând, l-a sălăsi în în Samaria.

Deci după ce s-au făcut acestea, vrînd Dumnezeu să arate barbarilor, cum că nu pentru nepatolență, ci pentru păcat a dat lor pe Iudei lăsa lei asupra barbarilor celor ce se mutaseră ca sălăsi în Samaria, care îi stricau de obște pe toți acela. Și vestindu-se aceasta împăratului, cheamă pe

oarecari bă răni Iudei din cei robii, și îi întreabă, ce s-ar cuveni să facă, ca să nu mai strice lei pe barbarii cei din Samaria? Iar ei îi zic, nu, că Dumnezeu lui Israel caută pe loc, acela, și nu suferă să locmască acolo cei ce nu știu cele legiuite ale Lui. Deci dacă îi este în grijă pentru barbarii cei de acolo, să trimită Preoți Iudei, care-i vor învăța pe barbarii cele legiuite ale lui Dumnezeu, și așa se va în blanzi Dumnezeu. Se pleacă Iar împăratul, și trimite un Preot ca să învețe pe barbarii cei din Samaria legea lui Dumnezeu. Iar ei cântic cele Dumnezeiești nu pe toate le-au primit, ci numai pe cele cinci ale lui Moisi. Facerea, Jeșirea, Preoția, Numerie și A doua lege. Încă nici desăvârșit de necredință nu s-au depărtat, iar mai pe urmă după câțiva ani s-au depărtat de sloli și ciasteau pe Dumnezeu.

Deci Iudei, după ce s-au întors din robie, porurea îi zavistuiău pe ei, ca pe cei ce erau de neam Sirieni, și de la munte, Samariteni pe dânsii îi numeau.

Iar ei strănepoți ai lui Avraam și ai lui Iacov pe sineși se cheamă. Că și Avraam halden a fost și Iacov pentru Fântîna cea de acolo, al lor se socotea.

Deci Iudei, împreună cu toate celelalte neamuri, și pe aceștia i urma.

Pentru aceasta și pe Dumnezeu ocărăndu-L îi ziceau "Samaritean exii" (Iuan 8). Și El încă le zicea necredincii ac "În cetatea samariteni or să nu intrați

Dar pentru care pricină evanghelist al eu de amănuntul zice pentru locu în Iacov, și pentru Fântîna? Iată adică, când vei auzi pe mare zicând că "Iacov Părintele nostru ne-a dat nouă Fintina aceasta", să nu te miri. Căci locul acela era Sichima, unde feciorii lui Iacov, Simeon și Levi,

poarta că sora lui Elia a fost salvată de domnul
Sichonitencilor au făcut cumpăna aceea ucidere (facere 34).

Apoi încă și aceasta ne învățăm dintru a ne spune
evangelistul nouă cele pentru Iude și pentru fîntină cum că
lepădarea Iudeilor de demult s-a făcut pentru păcatele lor
și după ce au greșit ei lui Dumnezeu, cei de alt neam au
stăpînit locurile. Și cele ce Patriarhii pentru credința cea
întru Hristos au dobandit, pe aceștia ei pentru necredință
le-au pierdut. Drept aceea nu este nici un lucru de mirare
acum, dacă cei de alt neam în locul Iudeilor au intrat
întru împărăția Cerurilor.

Iar locul pe care s-a dat Iacov lui Iosif Sichimu se
numea Că după ce fecerori lui Iacov au pierdut pe
Sichonitencii și au pustit cetatea, pe aceasta ce s-a pusut,
tatăl lor a dat-o spre moștenire lui Iosif.

6,8. "Iar Iisus ostentînd de cîlătorie ședea așa la
fîntină, și era ca la al șaselea ceas. A venit o femeie din
Samaritania să scutură apă. Zis-a ei Iisus, Dă-mi să beau. Că
veșnicii lui se duseseră în cetate să cumpere hrană."

Zicînd evangelistul că s-a ostentînd Domnul de cîlătorie
ne arată nouă Căna adică, ne mandria lui și neaverea, că
nu-i doborîndu-l au folosea la cîlătorie, ci pe jos umbla,
învîrîndu-l și pe noi a na avea trebuință de multe. Iar
alta, că un blă cu osurdie și nu cu reverență, din care nu
învîrînd ca și noi cu osurdie și cu slință să facem lucrul lui
Dumnezeu.

Iar aceea ce zice: "ședea așa" înseamnă simplu și cum
s-a întîmpnat și cum că nu pe scaun, ci așa fiecum stînd, pe
pămînt odihnindu-și trupul, și lângă fîntină răcorindu-l pe
el.

Apoi și altă pricină aduce pentru ce a șezut El lângă
fîntină, că era amiază zi când arde soarele, că zice "și era ca
la al șaselea ceas" Drept aceea și pentru arșița vremii avea
trebuință de odihnă și de răcoreală. Încă și în alt chip, ca nu
cineva să prihănească pe Domnul, cum necreditorii Sa
poruncindu-le: "în calea păgînitor să nu meargă" (Mat. 10).
El la Samariteni vine pentru aceasta zice, cum că șederea
la locul acela s-a făcut pentru osteneală, și cum că vorbu
cea cu mîierea, pricina bine cuvîntată avea setea. Căci
Oudea înseta, precum este cu urmare, după omenire, avea
trebuință și de băutură.

Și cerînd El vorbește cu Dănsul mîierea vorbă de suflet
iubitor de învățatură. De aceea ce dură se cuvenea să facă?
Să gîndească pe mîierea care era atîta iubitoare de
învățătură, și înseta de a uzi acela pentru care nu se
dumirea" să nu fie! Nu este acest lucru al iubirii de oameni
a lui Dumnezeu.

Vezi încă și de la aceasta sincerenia Domnului, că singur
rămîne pe cale, necreditorii fiind duși în cetate să cumpere
hrană, că atîta nu avea nici o grijă de pînătece, că în vremea
în care mai toți și dorm după ce au pranzit, ei cumpără
hrană, pînă adică numai, ca și noi să ne învățăm să nu ne
grijim de multe feluri de bucate.

Vezi încă și adevărarea evangelistului, că nici a zis cu
hotărîre "era al șaselea ceas" ci ca să nu cază din adevăr,
"ca la al șaselea ceas" a zis, întărit făcînd cuvîntul.

9,10. "Deci a zis lui mîierea Samariteanca. Cum tu Iudeu
fînd, ceri de la mine să bei, mîiere Samariteancă fînd eu?"
Că nu se amestecă Iudeii cu Samaritenii. Răspuns-a Iisus,
și i-a zis ei. De ai știut darul lui Dumnezeu, și cine este cel

ce zice tie. Dă-mi să beau, tu ai fi cerut de la dânsa, și ti-ar fi dat tie apă vie. Zis-a lui mureea: Doamne nici găleată nu mi ți fîntîna este adîncă, de unde dar mi apa cea vie?"

De la chipul cel de afară, și de la înîmbrăcăminte poate, și de la ecualită așezare a trupului, și de la însăși vorbă a semnat samarineanca că iudeu este Domnul, pentru aceasta și către el a zice: "Cum tu, iudeu fiind?" și celelalte.

Și vezi cum era de luătoare aminte mureea, că de se cuvenea să se păzi, Domnului să se cuvenea, nu ei. Că n-a zis, cum că samarineeni nu se amestecă cu iudeii, ci iudeii pe samarineeni nu i primesc. Dar însă mureea nici așa nu face, ei socotind că face Domnul lucru împotriva legii, îndreptează ceea ce nu după lege se face.

Cum dară n-a făcut și atunci minune pentru iherosolimeenilor? Pentru că de ar fi făcut toate cu minune, nu s-ar fi crezut că este om, precum ierâm, de ar fi făcut toate cu un om, nu s-ar fi crezut că este Dumnezeu. Pentru această uneori, lucrează ca un om, adevărind că este om. Iar altori, face minuni ca un Dumnezeu, încredințând că este Dumnezeu. (Zigadinos)

Iar Domnul nu se descopere mai întâi pe Sinesî, până ce mai înainte fapta cea bună a mureii se va arăta.

Iar după ce s-a arătat fapta cea bună a mureii, și cum că atîta de luătoare aminte și de cercătoare cu de-amănăntul este, atunci începe de-acuma să vorbească cu dânsa cele mai înalte. Că de ai fi știut, zice, darul lui Dumnezeu, adică de ai fi știut ce dăruiește Dumnezeu și cum că veșnice și nestricăcioase, și de ai fi știut și pe Mine, cum că Dumnezeu fiind, pot să-ți dau tie acestea, tu ai fi cerut, și ai fi luat apă vie.

Iar pe darul Sfântului Duh, apă Îl zice că este, pentru că curătește, și multă răcoareală dă celor ce Îl primesc. Iar apă nu stătătoare, precum sunt cele de prin lacuri și pufuri puturoase și stricute, ci vie, adică izvorătoare, izbucnitoare, mișcătoare. Că darul Duhului pururea mișcător către lucrul cel bun face pe suflet, sușor pururea punând ei, adică sufletul (Psalm 83,6). Acest fel de apă a băut Pavel vie și pururea mișcătoare, fiindcă pe cele dănsu pot uita, și spre cele dănsu se întindea (Fl. Ip 3, 14).

Zice lui mureea "Doamne" vezi cum îndată de socoteala cea prăstă s-a depărtat, și multă cinste îi dă Lui, Domn numindu-l. Dar încă n-a ajuns la adîncul grațiilor lui Hristos, ci în alt fel Acela grăiește, și în alt fel înțelege ea pentru apă.

12-15, "Au donat tu mai mare ești decît Iacov. Părintele nostru carele ne-a dat nouă sîntina aceasta, și el însuși din ea a băut, și sînt lui, și dobitoacele lui." Răspuns-a Iisus și i-a zis ei: "Toi cei ce va bea din apa aceasta, va înseta ierâm, iar celor ce va bea din apa, care eu voi da lui, nu va înseta n-veac, ci apa care voi da lui, se va face intru dânsul izvor de apă să tătore intru viață veșnică (izvorătore intru viață veșnică, pentru că dă viață veșnică, Zigadinos).

Zice către dânsul mureea: "Doamne dă-mi această apă, ca să nu mai însetoz, nici să mor viu aicea să scot."

Părinte al ei îl face pe Iacov, în neamul cel bun al iudeilor bagându-se pe sine.

Și vezi și priceperea mureii, cum îndată din deosebirea apelor încotește și deosebirea celor ce le dă. Că dacă acest fel de apă, zice, vei da, eu adevărat mai mare ești decît Iacov carele ne-a dat nouă apă aceasta.

Iar ceea ce zice "Si el însuși din ea a băut" lauda este a dulcetișii apei. Că atâtă îi plăcea izvorul acesta patriarhului, cât și el însuși bea, și fiu lui.

Iar aceea "că bea și dobitoacele lui" aratare este a îndestulării apei, că zice "Nu numai dulce este apa, și atâtă de dulce, cât și Iacov bea din trasa, și mușă, și atata, cât și la multimea dobitoacelor Patriarhului era din destul.

Iar după ce a zis femeia "Au doară tu mai mare ești decât Părintele nostru?" Domnul arătat nu zice, cum că așa cu adevărat mai mare sunt, ca să nu se pară că se trufeste, căci încă nu dăduse vreo arătare a puterii Sale, iar prin ceea ce zice, aceasta însemnează Că cel ce va bea din apa aceasta, va înseta, iar cel ce va bea dintr-o Vlea, nu va înseta. Pentru aceea de te minunezi de Iacov, carele a dat apă aceasta, cu mult mai vădită trebuie a te minuna de Iisus, Cărele dau apa ceea ce este mult mai bună. Că ceea ce dau Eu, izvor de apă se face, carea puterea și totdeauna se înmulțește Că nu eai primise sfântii de la Dumnezeu, atâtă și până în sfârșit pășesc, și numai seminte și începături ale lucrului, celui bun primise prin dar, apoi mai cheltuieli și ei și le crește, căci aceasta și prin pilda Talantilor a arătat Domnul, și prin Casa de oaspeti (Matei 25 - Luca 10). Că acela ce a luat doi Talanti a câștigat alți doi prin lucrare. Și garda celeia ce a primit pe cei răniți de iachari, și se făgăduiește Domnul, că ce va mai cheltui de la mine, eu voi da ție.

Deci aceasta și aceea însemnează. Dau cu adevărat apă vie celui ce însetă nează, dar ceea ce dau, nu rămâne atâtă, ci se revărsă, și se face izvor. A dat lui Pavel putina apă Domnul, pe învățăturile Ananiei, dar Pavel pe acea puțină apă a învățăturii Ananiei, izvor o a arătat, cât de la Ierusalim

pană la Ierich au ajuns curgerea izvorului aceluia.

Dar femeia oarecum se află către acestea? Prost încă cu adevărat, căci știe că sunt cuvintele pentru apă simțită, dar arată și oarecare sporire. Că mai multe nu se dumireau, fiindcă zicea "De unde ai apă vie?" iar acum făcând de îndoaie primind cuvântul zice "Dă-mi aceasta apă"

Si se pare aceasta că este mai pricepută decât Nicodim. Că acela de nenumărate de acest fel auzind, zicea "Cum pot fi acestea?" iar aceasta începe a trece cu vederea și pe finta lui Iacov. Că zice "De ai acest fel de apă, dă-mi și eu voi mai veni aici ca să scot. Vezi, cum a ales mai mult pe Domnul decât pe Iacov?"

16-12 "Zis-a și Iisus, Mergi și cheamă pe bărbatul tău, și vino aici. Răspuns-a femeia, și-a zis lui "N-am bărbat. Zis-a și Iisus "Bine ai zis, că nu am bărbat. Că cinci bărbai ai avut, și acum pe carele ai, nu-ți este ție bărbat. Aceasta adevărat a grăit Zis-a și femeia. Dumnezeu văzând Prooroc ești tu, Părinții noștri în muntele acesta s-au închinat, și voi ziceți că în Ierusalim este locul unde se cade a se închina. Zis-a ei Iisus "Nu crezi încă, că va veni vremea, când aici în muntele acesta, aici în Ierusalim vă veți închina Tatălui. Voi vă închinați cărnii, nu știți, noi ne închinăm cărnii și stăi."

Mergi și cheamă pe bărbatul tău" Căci fiindcă o vedea pe dânsa că stă asupra, ca să nu și lișica pe El ca să-i dea, și zice "Cheamă pe bărbatul tău", ca cum arătând, că se cuvine și acela a fi părtaş cu tine darului acestuia al meu.

Iar aceia sânguindu-se una adică, a se tăia, încă alta și a lua zice "N-am bărbat" iar Domnul prin Prooroc de aici descoperind puterea Sa, și pe cei mai înainte îi numără,

și pe cel ce acum se tânuia îl vedește

Dar nare l-a căzut ei cu greu auzind acestea? Sau l-a lăsat pe El și a fugit? Niciderum. Cîi minunându-se mai vîrtos, și stăruind mai mult, zice: "Doamne, vîd că proroc ești tu" Și pentru dogme Dumnezeiești Îi întreabă pe Dănsul, nu pentru lucruri ale vieții acesteia, adică pentru sănătatea trupului sau pentru bani (atîta iubitor de înțelepciune și plecat către lăpta cea bună avea sufletul).

Dară ce? "Părinții noștri în muntele acesta s-au închinat (iară acestea zice pentru Avraam, că întru acela se zice că fie milus el pe Isaac spre Ierifă, și cum Voi ziceți că în Ierusalim se cade a se închina)" pricină luînd Domnul, proroceste și o vedește pe ea. Și pe cei arătați și după lege hărbați ai ei numărându-i, și pe cel de acum ascuns și afară de lege descoperindu-l. Că cinci bărbați au avut arătat unui după altul (ă aceasta era neoprită. Iar cel al cincilea murind, numem de-acum n-a mai voit s-o ia pe ea arătat mulere. Dar ea nesuferind pofta, avea în trup ascuns pe cel ce se împreună cu dănsa. Deci cei cinci au fost hărbați ai ei, pentru că erau arătați. Iar cel ce atunci se împreună cu dănsa, n-a fost bărbat al ei, pentru că era întru ascuns. (Zagadinos).

Văzut ai cum n-a înaltă s-a făcut? Că cum te cu put n mai nainte se grija de a nu se supăra pentru sete, acum pentru dogme marelă.

Pentru aceasta și Iisus vîzînd priceperea ei, pe aceasta nedumerire a ei n-o dezlegă, pentru că nu era de nevoie, ci altă dogmă mai mare descoperi, pe care nici ai Nicodim, nici lui Netanaîl nu l-a descoperit. Că va veni vreme, când nici în Ierusalim, nici aicea vă veți închina lui

Dumnezeu. Că tu zice te silești să arăți pe cele ale samarinienilor mai cinstite decît pe cele ale Iudeilor. Iar Eu zic ție, că nici acestea, nici acelea sunt cinstite, ci alta narecare asezare va fi mai bună decît auzîndouă acestea. Însă și așa pe Iudei mai cinstiți decît pe voi Samarinienii îi arat. Că voi zice—vă închinați Căruia nu știți, iar noi Iudei Căruia știm. Și El împreună cu Iudeu se numără, pentru că după părerea mulerii grăiește, căci ea un Prooroc Iudeu Îi socotea ea pe Dănsul, și pentru aceasta zice: "Voi ne închinăm"

Dar cum nu stiau Samarinienii Căruia se închinau? Fiindcă socoteau ei cum că Dumnezeu se cuprinde într-un loc. Pentru aceasta și trimițînd ei în vremea cînd îi măncau ieu precum mai sus s-a zis au vestit împăratului asirien. Iar cum că Dumnezeul locului acela nu-l primește pe dănsii (IV Impărați 17) Drept aceea au și rămas la niută vreme cinstind pe idoli, iar nu pe însuși Dumnezeu.

Iar Iudeii erau slobozi de această socoteală, și Dumnezeu al tuturor pe Dănsul Îl știau, măcar deși nu toți.

"Că mîntuirea din Iudei este".

În altă înțelegere ne da nouă aceasta, sau cum că în lume bunătațile de la Iudei au fost. Că a ști pe Dumnezeu și a defăima pe idoli de acolo a avut începutul, și celelalte dogme tuate, încă și însăși închinărea aicea aceasta a voastră a Samarinienilor, măcar deși nu drept de la Iudei a avut începutul. Sau mîntuirea numește venirea Sa, care din Iudei a fost.

Încă este cu putință și pe însuși Domnul mîntuire a-L înțelege, Carele a fost din Iudei după trup.

"Că va veni vremea, și acum este, cînd închinătorii tei

adevărat se vor închina Tatălui cu Duhul și cu adevărul. Că Tatăl acest fel caută să fie cei ce se închină lui. Duh este Dumnezeu, și cei ce se închină lui, cu Duhul și cu adevărul se cade să se închine”

Îlăcar desu noi Iudei cu chipul închinăciunii vă întrecem pe voi Samaritenii, dar însă și cele ale Iudeilor sfârșit vor avea de acum. Că nu numai lucrurile se vor schimba, ci și chipul slujirii lui Dumnezeu. Și aceasta lângă oși a sosit, și acum sunt, pentru că nu multă vreme vor zăbovi precum cele ce s-au zis de Prooroci.

Iar “adevărați închinători” numeste pe cei ce după legea Lui petrec, cari nu într-un loc hotărăsc pe Dumnezeu, precum samaritenii sau nu cu slujbă trupescă îi slujesc Lui, precum Iudeii, ci cu Duhul și cu adevărul, adică prin suflet, prin curățirea minții. Căci fiindcă Dumnezeu este Duh, adică fără de trup, nu se cade să I se închine Lui trupește ci cu Duhul, adică cu sufletul. Că aceasta înseamnă “cu Duhul”, pentru că și Duh, și fără de trup este sufletul.

Dacă fiindcă mult se par că I se închină Lui cu sufletul, însă nu cu socoteală dreaptă pentru Dânsul precum ereticii, pentru aceasta n’adaos “și cu adevărul”. Că se cade și cu mintea să se închine lui Dumnezeu, dar și socoteală adevărată pentru Dânsul să aibă.

Și poate va zice cineva, că pe cea două părți ale Filosofiei noastre înseamnă aicea: lucrarea și vederea. Prin această două, adică prin ceea ce zice: “Cu Duhul”, înseamnă pe partea cea lucrătoare. Căci căpi de Duhul lui Dumnezeu se poartă, omorâ la lucrările trupului după cum zice Dumnezeiescul Apostol (Romani 8), și iarăși trupul, pofteste împotriva Duhului, și Duhul împotriva trupului” (Galateni

5, 17), întrucât pe fapta bună cea lucrătoare înseamnă prin ceea ce zice: “Cu Duhul”. Iară prin ceea ce zice: “Cu adevărul” pe partea cea văzătoare. Iar acestea și Pavel grăiește, când zice: “In azimele curăției”, care înseamnă ale neprihănirii vieții, adică ale părții celei lucrătoare. Că partea cea văzătoare intru adevărul cuvântului celai dogmaticesc se îndelunguiește. (I Cor 5, 8).

Și în alt chip, fiindcă Samaritenii hotărâu într-un loc pe Dumnezeu, și ziceau că în locul acela se cade a se închina, iar de Iudei cu închipuire toate se săvârșeau și umbrinos, pentru aceasta, aceea ce zice: “Cu Duhul”, spre deosebirea samaritenilor o zice, întrucât slujbă cuprinsă într-un loc aduceți lui Dumnezeu. Iar închinătorii cei adevărați, nu într-un loc cuprinsă vor aduce, că cu Duhul vor sluji, adică cu mintea și cu sufletul. Dară nici ca Iudeii cu închipuire și umbrinos se vor închina, ci cu adevărul, fiindcă cele Iudaicești obiceiuri și păzări vor să se strice.

Încă poate, fiindcă Legea cea Iudaicească după slovă înțelegându-se, închipuire și umbră era, spre deosebirea slavei este pusă aceasta “cu Duhul”, că nu mai petrece intru noi legea slovei, ci a Duhului. “Că a slava omorâ, iar Duhul face viu”, (I Cor 3, 6). Iar spre deosebirea închipuirii și a umbrei, acestea “cu adevărul”.

Deci va veni, zice, vremea, iar mai vărtos acum este, vremea venirii mele adică celei cu trup, când închinătorii cei adevărați mei ca samaritenii într-un loc se vor închina, ci în tot locul, cu Duhul, iar nu cu chip trupeș închinăciune aducând, precum și Pavel zice: “Căruia slujesc cu duhul meu”, nici ca Iudeii închipuitoare și umbrinosă și de cele ce vor să fie arătătoare slujbă vor aduce, ci adevărată și care

atmic umbros nu are

Că acest fel de înch. nături caută Dumnezeu. Fiindcă Duh este. Dubovnicești și fiindcă Adevăr este, adevărat.

25,26,27 "Zis-a lui muierea: "Știu că va veni Mesia (carele se cheamă Hristos) când va veni acela, va spune nouă toate. Zis-a ei Iisus. Eu sunt ceea ce grăiesc cu tine. Și atunci au venit ucenicii lui, și se mirau, că eu muiere grăbă. Inșă nimeni nu l-a zis. Ce cauți, sau ce grăiești cu ea?"

De unde știa muierea că va veni Mesia, Carele se cheamă Hristos? Din Scripturile lui Moisi. Că am apurat și am zis mai înainte, că pe cele Cinci cărți ale lui Moisi se-au prinit Samarinenii. Deci fiindcă au primit cărțile lui Moise, din acelea știau proorociile cele pentru Hristos, și cum că este Fiul al lui Dumnezeu. Că aceea ce zice "Să facem om" (Facere 1:26), arată că s-a zis de Tatăl către Fiul. Încă și Cel ce vorbea cu Avraam în cort (Facere 18) Fiul era. Și Iacov pentru Dănsu proorocind zicea că "Nu va lipsi Dumn din Iuda, până când va veni Acela, Căruia este rânduit" (Facere 49:10). Încă și însuși Moise zice: "Prooroc va ridica Domnului din frații voștri ca mine, pe Acela să-l ascultați" (Deut. 18), și multe altele propovăduiesc venirea lui Hristos. Pentru aceasta dar zice muierea: "Știu că va veni Mesia".

Iar Domnul de-accea se descoperă pe Sineși ei. Fiindcă așa cerea umblarea cuvantului. Iar de ar fi zis îndată dintru început. Ea sunt Hristos, mie pe muiere n-ai ar fi plecat-o, și s-ar fi părut că este și oarecarele înșărcinător și trufac. Iar acum după ce este puțin a ridicat-o pe dânsa spre a-și aduce aminte de așteptarea cea pentru Hristos, așa de-aici se descoperă pe Sineși.

Dar pentru care puse în lădeilor care adeseori întrebau "Spune nouă de eyi tu Hristosul?" nu s-a descoperit pe Sine, iar muierei spune? Acelora adică minca nu le spune, pentru că nu întrebau ca să se învețe, ci ca mai mult să-l napăstuiască, iar acestela. Fiindcă era cu bună cunoștință, arătat pe Sineși se descopere. Căci cu curată minte și cuget, și poftind să se învețe adevărul, intră în și arătat este din cele de pe urmă, că după ce au auzit, nu numai ea a crezut ci și pe alții la credință a vânat și prefutunderea muierea se vede și cercătoare cu de-amănuntul și credincioasă.

Iar după ce s-a săvârșit de aici vorba cea cu muierea, și învățătura, în bună vreme au venit ucenicii, și se minunau de smerenia lui, că atâta de slăvit fiind El și vestit la toți, suferea cu atâta pogorâre să vorbească cu o muiere săracă și samarineancă.

Și măcar că se minunau, dar nu îndrăznesc să întrebe pentru ce vorbește cu dânsa, atâta erau de supuși și păzeau evlavie cea cuvințioasă ucenicilor către învățătorii.

Iar deși uneori se arată că îndrăznesc, precum Ioan când cade pe poartă și când se apropie și zice "Cine este mai mare?" Și când fiul lui Zevedeu se roagă, ca unul de-a dreapta și altu, de-a stanga să sadă, Ioan 13:31-34 și 20:14 dar pe acelea le cerea, ca pe cele ce erau cuvințioase, mai și se arătan că sunt lor de nevoie atunci. Iar aici fiindcă nu era atâta de folos lor a cerea ceea ce nu era de nevoie niciunui, pentru aceasta nu ueltesc îndrăzneala, ca ceea ce nu are vreme cuvințioasă.

28,29,30 "Iar muierea a lăsat găleata sa, și a mers în cetate, și a zis oamenilor: "veniți de vedeți om, carele mi-a

spus mie toate cate am făcut. Nu cumva acesta este Hristos?"
Deci au ieșit din celare, și veneau către El.

Atâta de mult s-a aprins murea la inimă din cele zise, că și găleata a lăsat, așa degrabă a ales mai mult apa lui Hristos decât fântâna lui Iacov! Pentru aceasta, Apostol se face, biruințită fiind de credința ceea ce a cuprins inima ei, și celare totuși întreaga o învâță și o trage: "Venite, zice, de vedeți om, care mi-a spus mie toate câte am făcut"

Cu adevărat când se va înfoca sufletul de foc Dumnezeiesc, la nimic din cele de pe pământ nu caută, nu la rușine, nu a cinste. Că atât și aceasta nu se rușinează vădindu-și lucrurile sale, ci zice: "Cărele mi-a spus toate câte am făcut". Măcar că putea și în alt chip să zică: "Venite de vedeți proroc propovăduind. Dar nu așa zice, ci defăimă slava sa, și numai spre a propovădui adevărul privește.

Și nu zice că Acesta este Hristos cu hotărâre, ci: "Nu cumva Acesta este Hristos?" fiindcă vrea să-l ca pe urmă chiar pe acela împreună hotărâtor, și mai lesne primit să facă cuvântul. Că dacă ar fi hotărât că Acesta este Hristos, poate s-ar fi îngotrivit vremea hotărârii ei cu a omului ce era defăimată, neprimind-o.

Iar apoi nu înțeles pe acei cinci bărbați din samarineeni că sunt rele lucruri. Căci pe care numea pe acelea le prăsea Samarineană. Iar acela pe carele acum ai zice: adică cuvântul Meu, pe carele acum de la mine îți primești, nu-ți este lui bărbat. Că încă nu te-ai însoțit zice, cu a mea învățătură.

Dar încă ar fi putut zice cineva, că și spre închipuirea firii omenești se socotește Samarineanca. Că firea noastră de demult în munte locuie, adică în muntea cea plină de

Dumnezeiescul dar, că mai înainte de a greși Adam, cu toate Dumnezeieștile daruri era împodobit. Pentru că și proroc era, că după ce s-a sculat din somn, pentru facerea murii și pentru dragostea bărbatului către dânsa a arătat. Că a zis: Aceasta-i os din oasele mele și cum că pentru aceasta va lăsa omul pe tatăl să și pe mama sa (facere 2, 23-24). Și a fost firea noastră în muntele acesta, adică în muntea cea înaltă, dar după ce a greșit lui Dumnezeu, răbătă s-a dus și pe sămânța cea sfântă, pe tot cugetul zic cel Dumnezeiesc, diavolul cel ce ne-a robuit pe noi. I-a dus în Babilon, adică în tu hurarea lumii acestora. Și în locul aceluia a pus de s-au sălășluit gândurile cele barbaricești, pe care. Le-ai, adică gândurile cele bune care împărățesc într-o nouă înmăncare, până când le-a supus pe dânsese de au primit caviintele lui Dumnezeu. Dar încă nici pe acestea cu totul desăvârșit. Că răutatea după ce odată în munte, în muntea noastră zice, s-a sălășluit a primit câștigul lui Moise, dar nu cu totul desăvârșit s-a făcut bună, ci încă sub blestem era.

Deci Iisus călătorind, adică multe căi economisind, și chipuri spre mântuirea noastră folosind și uneori cu îngroziri, și altele cu râni ale cântărilor, uneori cu fapte de bine, iar alteori cu făgăduințe ale bunătaților, clubzând a folosi viața noastră a ținut cu acest fel de chipuri ispituindu-se a ne îndrepta pe noi. Dar a aflat și altă economie, în care a și șezut, și s-a odihnit împacându-se cu aceasta, care: Izvorul Botezului, întru carele firii noastre ca marea Samarinei i-a făcut bine.

Iar izvorul acesta al Botezului fiindcă a lui Iacov cu caviință se va numi, adică al înșelătorului, că într-o arec izvor înșelă cineva pe diavolul, fiindcă și Domnul în acesta

a sfârșit chipul balaurului, pe care l-a și dat mancare noroadelor Arapilor (Psalm 73). Că cu balaurul acesta nu aiși oarecarii se veselesc și se hrănesc, fără numai cei întunecați și negri ca sufletul, și de Dumnezeuasesc lumina nelimpărtășiți).

Și cu această fire a noastră cinci bărbai s-au însoțit, adică legile cele multe, care s-au dat ei de la Dumnezeu. Cea din Rai, cea din vremea lui Noe, cea din vremea lui Avraam, cea din vremea lui Moisi, cea prin Porocul. Că Noe după potop așezământ oarecarie a primit (Fac. 9), și Avraam pe al tăieri: împrejur (Fac. 17).

Deci după ce cu aceste cinci legi s-au însoțit firea, a luat mai pe urmă și a șasea, pe care n-o avea bărbat, că încă nu se însoțise cu dânsa, adică legea Așezământului celui Nou.

Încă va înțelege cineva a șasea lege, pe care n-o avea drept bărbat firea, cea a închinării de idoli. Că pe această lege n-o avea de la Dumnezeu dată ei soție, ci ea și cu un preacurvar se împreună cu dânsa. Pentru aceasta și Porocul zice: "Și preacurvesc în lemn" (Ier. 3,9). Și iarăși, "Au curvit înapoi a tot lemnul", pentru cele ciopate adică, și pentru copaci pe care-i cinșeau. Că într-o atâta nebulă s-a fost prăpăstuit firea. Că și copacilor celor frumoși pentru frumusețe aucevasi jertfă, chiparosilor adică și palmilor și celor asemenea. Deci când pe al șaselea acesta preacurvar l-a îndrăgit omul, și la închinarea de idoli s-a alăturat, atunci Domnul venind, ne izbăvește pe noi de aceasta.

Pentru acesta și zice: "carele acum ai", căci cu adevărat în anul ventrui 401 Hristos la înșelarea Flinilor și cei mai înșelepti din Iudei s-au fost abătut. Și arată creșul șarșeilor care creșeau în ursitori, și în astrologie.

Este încă Samarineancă și tot sufletul, carele cu cele cinci simțiri fără de socoteală s-a înjugat, apoi și pe greșala cea într-o dogmă ca pe oarecarele al șaselea preacurvar o a luat lui și, căruia Iisus îl face bine: sau prin botez sau prin izvorul lacrimilor că și lacrimile se numesc simțiri al lui. Iacov, adică a minții noastre, care înșelă pe răutate, din care apă și însăși muntea lea, și fiii ei, gândurile zice, și dubitoarele ei, părțile cele necurvântătoare ale sufletului. mânia și pofta.

Că lacrimile la munte și la gânduri și la celelalte spre răcoreală se fac.

30-34 "Iar între acestea îl rugau pe dânsul necurcii grăind Rabbi mănâncă, iar ei a zis lor: Eu mancare am a mănca carea voi nu o știți. Iar ucenicii grăiau între ei: Nu cumva l-a adus lui cineva să mănânce?" Zice lor Iisus. Măncarea mea este, ca să fac voia celui ce m-a trimis pe mine, și să săvârșesc lucrul lui".

Rugau ucenicii pe Domnul ca să mănânce, nu din socoteală obraznică, ci din multa dragoste cea către învățătorul, că îl vedeau pe El ostent de călătorie și de arșița cea ce era atunci.

Iar Domnul știind că Samarineanca va să tragă către El mai toată Cetatea, și cum că vor să creadă într-o El Samarineeni, zice: Eu mănecare am a mănca, adică mântuirea oamenilor, că așa o poftesc pe aceasta, ca nici unul d. n. voi pe mănecarea cea simțită. Iar pe această mănecare, care am a o mănca, voi ucenicii Mei n-o știți. Căci fiindcă sunteți groși încă, și nu puteți înțelege cele ce întunecos de Mine se grăiesc, pentru aceasta nu știți că "mănecare" numesc Eu mântuirea oamenilor.

Încă și în alt chip, nu știți mănecarea aceasta, căci nu știți

că vor să creadă întru Mine Samarinenii, și vor să se mântuiască.

Ce fac „doi ucenici” încă stau întru nedumerire, nu cumva s-a adus Lui cineva să mănânce? Că nu îndrăznesc, pentru exalta cea obișnuită lor să aducă Lui întrebare. Dar El, măcar deși aceia nu L-au întrebat, însă le descoperă ceea ce înțeleseseră să grăit, și zice: Mancarea Mea este ca să fac voia Celui Ce M-a Trinus pe Mine, că voia lui Dumnezeu este mântuirea oamenilor, și să săvârșesc lucrul Lui. Că Proorocii și Legea n-au putut să săvârșască lucrul lui Dumnezeu, că n-au fost ei desăvârșiți. Fiindcă închipuiri și umbre ale bunătăților celor ce vor să fie arătați, iar Domnul a săvârșit lucrul lui Dumnezeu — mântuirea noastră zice și înnoirea.

Și înțelegi încă lucrul lui Dumnezeu pe om, pe care l-a săvârșit singur Fiul lui Dumnezeu, fiindcă într-o sine pe firea noastră fără de păcat o a arătat, și într-o tot lucrul bun prin Dumnezeiască petrecere cea în trup desăvârșit și deplin pe dansa o a vădit, și până în sfârșit lucrul o a biruit.

Încă și Legea lucrul lui Dumnezeu este, pentru că de degetul lui Dumnezeu este scrisă (Iesire 31), pe carea o a săvârșit Domnul. „Că sfârșitul legii este Hristos” (Romani 10, 4), că Cea ce a făcut de nu încetat toate cele ce se săvârșeau în lege, și de la slujba cea trupescă către cea Duhovnicească pe acestea le-a mutat.

Iar înțelegi grășia de multe ori Domnul, ca mai luători aminte să facă pe ascultători, și să-i deștepte pe ei să întrebe, și a se învăța ceea ce acoperit se grătește.

Iar „mănăncare” numind mântuirea oamenilor, învăță pe ucenici, ca și ei când se vor birui în învățături să înnoie,

puțină grijă să aibă pentru muncarea cu trupească, pe toată pofta spre a mântui oameni — nutanil-o.

Și începem că și Lucările cele ce se aduceau de la vreunul se prina la Domnul. Că zice ucenici: „Nu cumva s-a adus Lui cineva să mănânce?” Iar aceasta o făcând nu cum că avea trel-umtă de suha cea de la altă, căci cum este cu punită să aibă trebuință? Că el ce — dă hrană lui tot trupul?” (Psalm 135, 24). Că ei ce — aduceau pâine să aibă, și să se obișnuiască și pe alții la hrană. Încă și ca să dea chip tuturor cu nevoia a nu se cusina de săracie, mei greu lucru a socoti a se hrăni de la altă. Iar mai vârtos dăscăli lor și prea de nevoie este aceasta — a avea pe a ei portători de grijă pentru hrană, ca ei fără de simțire fiind, să supraviețuiască slujba cuvântului. (Matei 24, 10). Pentru aceasta și ucenicilor a poruncit a se hrăni de la cei ce se învățau de ei (Mat. 10, 10).

13, 18. Așadar voi ziceți, că mai sunt patru uni și secerșul va veni? Iată zice vouă, că Iudași Ochii voștri, și vedeți holdele că sunt abbe spre secerșul acesta, și cei ce seceră, pâine ia, și a înădă roată în viață veșnică, ca și cel ce seamănă împreună să se bucore, și cel ce seceră. Că într-o această este cuvântul adevărat, că alina este cel ce seamănă, și altul cel ce seceră. Iar voi trinus pe voi să secerati, ceea ce voi nu ați vădit. Așadar voi cu ei și voi ați intrat în ostentala lor.”

Începe acum mai arătat a descoperi ucenici lor cum ce înțeleg mai înainte sau graț. Că zice: Voi ziceți — adică și voi — că secerșul într-o aceste patru luni va veni, cel simțit ca adevărat. Iar eu zic vouă, că a sosit secerșul cel Duhovnicec. Iar acestea le zicea pentru samarinenii care acum veneau la El. Rădicați Ochii voștri, sau pe cei gânditori, sau pe cei simțitori. Și vedeți mulțimea Samarincilor celor

ce vin, și sufletele lor cele osânditoare și gata spre credință, care ca niște holde albe au trebuință de seceriș. Că precum spicele când se albesc, sunt gata spre seceriș, așa și aceștia spre mântuire sunt gătiți.

“Și cel ce seceră plătă ia, și adună roadă în viața veșnică, ca și cel ce seamănă împreună să se bucură, și cel ce seceră” Iar ceea ce zice, această înțelegere are: Proorocii au semănat, dar n-au secerat. Iară pentru aceasta nu sunt lipsiți de dulceață, ci împreună cu noi se bucură, măcar deși nu împreună cu noi seceră. Care areasta la cele simțite secerișur, nu este, că acolo de se va întâmpla ca altul să semene, și altul să seceră, măcar va fi cel ce nu seceră. Iar la cele Duhovnicești nu așa, ci și Proorocii cei ce mai înainte au propovăduit și mai înainte au mulat mințile oamenilor, se bucură împreună cu voi cei ce ați tras la mântuire pe oameni.

Iar ceea ce zice: “Eu v-am trimis pe voi să secerati, ceea ce voi nu ați ostensit” pentru aceasta o zice Domnul, că atunci când va trimite pe ucenici la propovăduire, să nu se luare buze ei, ca și cum se trimite la lucru cu anevoie și cu osteneală, ca și pe cel mai cu anevoie și mai cu osteneală. Proorocii s-au primit. Iar voi la cele gata vă trimiteți.

Iar “cuvântul adevărat” zice pe oarșarea pildă ce se vorbesc de Obști în norod. Că altul este cel ce seamănă, și altul cel ce seceră.

Și vezi, cum toate cu stăpânire zice, și cu putere: “Eu v-am trimis pe voi să secerati” Audă cei împreună cu biestemul Marcion, și cu Monent, și cu cei asemenea, care pe Legea cea Veche n-înstrăinează de cea Nouă, că și de aici se vede și se muștră, că de era străună cea veche, cum

Apostolii au secerat pe cele scăturate de Prooroci? Pentru aceasta dară de vreme ce pe cele ale celei vechi au secerat Apostolii, nu este străună aceea de Legea cea Nouă, ci amândouă una sunt.

Audă și cei împreună cu Arie, cum ca un Domn și Stăpân trimite pe ucenici. Și îi trimite, ca de la cele pământești să seceră și să taie pe cei ce sunt lipiți la acelea, și Elini și Iudei, și în arie să-i aducă pe danșii, în Biserică zic, întru carea aducându-se, prin a se trece de lui, adică de dascăli, și prin a fi supuși, lor se freacă, și tot ce este pios și trupesc și materie a facultății, lepădând, curate grăunte în pământ, cerească se pun. Apoi să mănecare se fac a lui Dumnezeu, Carele întru mântuirea lor se veseleşte. Așa Pavel a secerat, de la pământ tăindu-se și învâșându-ne pe noi, cum că petrecerea noastră în ceruri este.

Iar unu cu chip de glorioș, poartă și la bătrâni cuvântul acesta: Vedeți holdele că sunt albe spre seceriș, adică pentru cărunțetile și secerișul morții.

39-42. “Iar din cetatea aceea ieșiși din Samarineni au crezut în El, pentru cuvântul mizerii, care mărturisea: Mi-a spus mie toate câte am făcut. Deci după ce au venit la dansul Samarineni, îl rugau pe el ca să rămâie la danșii (11). Și a rămas acolo două zile. Și mulți mai mulți au crezut pentru cuvântul lui, și mizerii ziceau: Nu mai credem pe tra voru la, cu însine am auzit, și știm, că acesta este cu adevărat Mântuitorul lumii Hristos.”

Pentru cuvântul mizerii cred samarineni, căci ea niște porocuri au judecat întru ei, că nu s-ar fi vădit mizeria a sa viață ca să facă bar altuia, de nu cu adevărat mare oarecarele ar fi fost, și mai presas de cei mulți. Cel ce se

propovăduia de dăna. Pentru aceasta și credința prin lucruri arătând ei. El roagă pe El să fie porurea la dânsu, că "a rămânea" aceasta însemnează a locui cu totul a dânsu. Iar El la aceasta nu se plăcă, ci numai două zile rămâne, drept aceea și mult mai mulți din ei au crezut pentru învățătura Lui.

Că evanghelistul nu zice cele de osebă născute grauri ale învățăturii Lui, dar însă totu ne dă să înțelegem am sfârșitul lucrurilor puterea Dumnezeiești Lui învățături. Că multe și din cele mari le trec evanghelista, căci nu pentru arătarea cea cu trufie și iubirea de slavă scriu ei, ci ca să vestească adevărul. Că și după ce a mers Domnul la Samaritani, poate să-i fi învățat năsterea învățături Dumnezeiești. Pentru aceasta și nevăzând ei vreun semn, cred și îl roagă să rămâne.

Iar Iudeii măcar că de nemămurate și cuvinte și semne au fost îndestulați, încă îl goneau. Că adevărat "vără, marea omului sunt casele lui" (Matei 7, Matei 10, 36).

Și vezi cum într-o puțină vreme cuvântul a întrecut pe cea ce erau învățat pe dânsu. Că nu-l zice Lui prooroc și mântuitor al lui Israel, ci a unei scrii articol "Acesta este Mântuitorul". Cel ce chiar și cu adevărat a marcat pe toți. Că au venit mulți ca să mănânce și Lege, și Prooroci, și ingeri, dară Acesta este Mântuitorul Cel Adevărat.

43-45. "Iar după cele două zile a ieșit de acolo și a mers în Galileea, că Iosuf Iisus a mărturisit, că prooroc în patria sa caște nu are. Și când a venit în Galileea, erau primit pe dânsul Galileenii, fiindcă au fost văzut toate cele a făcut în Ierusalim la Praznic, că și ei au fost venit la Praznic" (Mat. 13, Marcu 6, Luca 4).

După ce a ieșit Domnul din Samaria, merge în Galileen. Apoi ca să nu cercetă cineva, și să stea într-o nedumerire, pentru care pricină n-a fost porurea în Galileen, ci uneori merge la dânsu și mai vărtos fiindcă se părea a fi din Galileea, zice că pentru aceasta nu petrecea în Galileen, pentru că nici n-avea la Dânsul nu arătau ei.

Că Iosuf Iisus a mărturisit, că prooroc în patria sa nu este cinstit.

Că obiceiul noi oameni, pe cei ce sunt obișnuiți n-are a defăima, și porurea a una aminte la cei străini și neobișnuiți.

Că dară? Nu vedem pe mulți și de ai săi cinstindu-se? Așa este cu adevărat, dar prea rar se întâmplă una ca aceasta, dar de se vor afla cândva vreunii în patrie a fi cinstiți, cu mult mai vărtos în pământ străin vor fi cinstiți. Pentru aceea asemănându-se cinstea cea din patrie cu cea din pământ străin, necinste se va afla. Că zavistia nu lasă pe cei împreună patriei ca să dea cinstea cea cu necinste, ci puțină pe aceasta o dăru, roșie a sa socotind pe slava celui de o simțote cu dânsu.

Deci după ce a venit Domnul în Galileen, au crezut Galileenii, fiindcă au văzut semnele care făcuse în Ierusalim.

Iar samaritenii sunt mai puțin, care și fără de semne au crezut din cuvântul mulțimii. Iară în acea vreme Samarii nu au primit pe El, ca pe un prooroc al Iudeilor, care erau vrăjmași ai lor. Că aceasta a spus-o Luca la cap. 9, ci aceia alții au fost, descoperiți de neștiință, că aceia locuiau într-un sat al Samariei, iară aceștia în cetate (Zigadinus).

Și vezi prețutinderea, că cei ce se pot lepădați, sporesc fața credință, samaritenii zic și Galileenii, că și pe aceștia

li defălmău, ca pe cei ce erau mai târziu pentru aceasta si ziceau că "Prooroc din Galileea nu s-a sculat" (Ioan 7, 52); iar cei ce se socotesc aleși, se lepădă, precum erau Iudei, cei din Ierusalim.

Cu cuvîntă dar si noi cei de alt neam ne-am primit. Că în patria Sa, adică în Sinagoga Iudeilor ar fi zis cineva: Caste n-a avut Proorocul Hristos, precum Moisi zice: "Că Prooroc va scula vouă Domnul" (Deut. 18).

46-50. "Și a venit Iesus iarăși în Cana Galileei, unde a făcut apa vin. Și era un om împărătesc, al cărui fiu era bolnav în Capernaum. Acesti auzind, că Iesus a venit din Iudeea în Galileea, a mers la el, și-l ruga pe dînsul, ca să se pogoare și să tămăduiască pe fiul lui, că va să moară. Iar Iesus a zis către ei: De nu veți vedea semne și minuni, nu veți crede. Zis-a către el omul cel împărătesc: Doamne pogorâ-te mai înainte pînă a nu muri fiul meu. Zis-a Iesus lui: Mergi, fiu, tău viu este. Și a crezut omul cuvîntului carele a zis Iesus lui, și s-a oîș".

Ne aduc aminte nouă evanghelistu, de minunea cea din Cana, unde s-a făcut apa vin. Iar adică, ca să mărească lauda Samaritenilor, că Galileenii zice și din semnele cele ce s-au făcut în Ierusalim, si din cele ce s-au făcut la dînsul. Iar primii pe ei, iar Samaritenii numai din mărturia mamei, și învătătura Domnului. Iar alții, și ea să nu arate nouă, că și omul cel împărătesc din minunea cea din Cana, narecarea gînd bun pentru Hristos a primit, măcar deși nu cel convîncat.

Iar împărătesc pe acesta îl numește, sau pentru că era de neam împărătesc sau pentru că avea alta oarecare dregătură de boierie, care se numea așa.

Dar nare, va zice cineva, același este acesta cu sutașul cel de la Mentei? Că și acela în Capernaum era. Nu socotesc a fi același, cu altul. Că acela și vrînd Hristos să vie (Mat. 8, Luca 7), îl oprește zicînd: Nu sunt vrednici ca să intri sub acoperământul meu. Iar acesta în casa sa trage pe Iesus și al aceluia sluga era ținută de slăbănogire, iar al acestuia fiul, de friguri. Și acolo din munte pogorându-se, a intrat în Capernaum, iar acum din Samaria, și nu în Capernaum, ci în Cana. Mai apoi de toate, acela sutaș, iar acesta om împărătesc este cu dregătorie.

Deci poftiște omul cel împărătesc pe Domnul ca să se pogoare, să tămăduiască pe fiul lui, iar Domnul atingându-l pe el, că nu avea desăvîrșit credința, ei din parte, că aceea ce a zis: "Pogorâ-te mai înainte pînă a nu muri fiul meu" slăbiciunea credinței lui arată, cum că nu credea că de se va și întîmpla să moară el, patern și este a-l învîta. Deci pentru acestea atingându-l pe el, zice: "De nu veți vedea semne și minuni, nu veți crede", împreună încă și pe ceilalți cetățeni din Capernaum prihănindu-l. Că se vîd preotîndenea, cum că cu multă necredință sunt prhăniți.

Deci fiindcă slab era la socoteală omul cel împărătesc, și zilea pe Domnul ca să se pogoare spre tămăduirea copilului, arătându-l lui, Mîntuitorul, că și nefiul de fată poate să-l tămăduiască, zice: "Mergi, fiu, tău viu este". Drept aceea copilului, frigurile, iară părintelui, necredința a vindecat.

Și să ști, că alta este minunea și alta semnul. Că minune adică este ceea ce este afară de fire, precum a deschide ochii celui ce s-a născut Orb, și a scula mort. Iar semn ceea ce nu este afară de fire, precum a vindeca bolnav, va săvîrșă încă această minune și acum Domnul, la tot cel ce vine către

Dănsul. Aicea om împărătesc este tot omul, nu numai că
cela ce este rudenie împărătească, tutuitor pentru sufer. ci și
ca acela ce însuși a primit împărătească încredințare, peste
toate.

Și se află de multe ori de are emeya, miresa, cu pe un
fiu intru cea stare despre focul durerilor celor
necovăznuase, și despre poftă. Deci de va veni în Iisus și la
va ruga pe El să se pogore, adică să înălțase pogorare a
lămurii de oameni, și să-i scrie lui păcatele, mai înainte până
nu desăvârșit se va omori de boala poftelor. Că de nu se va
pogori nouă Dumnezeu, va la fărâdelegi va lua omul, și
după acelea va cere, cine de aceea va suferi? (Psalm 129,
3). Deci de va veni, precum s-a zis, va dobândi ceea ce cere,
și va lua pe mintea sa sănătoasă.

Însă vezi, și ce zice Domnul către el. "Mergi, fiul tău viu
este", adică nu fi nemiscat către lucrul cel bun, ci mergi, și
mișcare neîncetată arată către lucrul cel bun, că aicea
fiul tău este viu. Iar de vei înceta de a merge, va muri negreșit
mintea ta, prin nemiscarea cea către lucrul bun, omorâre
luând.

51-54 "Și iată pogorându-se el, slugile lui erau întâmpinat
pre el, și s-au spus zicând, că fiul tău este viu. Deci îi întreba
pe ei de ceasul, întru carele l-a fost mai bine, și s-au zis la,
că ieri în ceasul al șaptelea l-au lăsat friguri. Și a cunoscut
tutul, că în ceasul acela a fost în carele s-a zis Iisus lui. Fiul
tău este viu. Și a crezut el, și casa lui trăiește. Acesta iarăși al
doilea semn l-a făcut Iisus, venind din Iudeea în Galileea."

Spălmântându-se slugile de schimbarea cea grabnică a
bunului, întâmpină pe Domnul lor, și îl vestesc lui sănătatea
sua. Că nu prost, și cum s-ar fi întâmplat, ci deodată s-a

izbăvit de friguri, pentru aceea s-a arătat că lucrul acesta
nu este urmare a firii, ci a puterii lui Hristos. Înțelegând
de la slugile de ceasul întru carele mai bine l-a fost copilului,
adică rimi spre bine și mai spre sănătate a venit copilul, creie
Domnului desăvârșit, că credința lui cea mai dinainte nu
era desăvârșită.

Și să nu-mi zici, că n-ar fi venit, de n-ar fi crezut. Că
obănuiesc părinții din dragostea cea către fiu, a veni, nu
numai la doctarii către care au nădejde, ci și la cei neînțași
și fără de meșteșug, nume fiind ei a lăsa din cele ce si
cuvă. Deci a venit din credință, dacă și aceasta o vom da,
dar din ceea și nu desăvârșit, pe carea nici credință emeya o
ar fi numit. Iar atunci a crezut desăvârșit, când și pentru
ceas a înțelege.

Dar pentru care pricină zice evanghelistul "Că al doilea
semn acest a a făcut în Cana?" Că să arate pe Samarineni
vrednici de multe laude, că zice, că mișcar de s-a și făcut al
doilea semn acesta, însă n-au ajuns Galileenii la întâlnirea
acelora, care n-au văzut nici un semn.

A doua zi au venit slugile, pentru că Capernaumul era
departe de Cana, și n-au putut ei în aceeași zi să-i aducă la
bunele vestiri de sănătatea copilului. (Zigadi nos).

Al doilea zice pe acesta nu cum că după cel dintâi al
prefacerii apei în vin, nu va facei altul în toată Palestina, ci
cum că în Cana după cel dintâi al doilea s-a făcut acesta.
(Zigadi nos).

Capitolul 5

1-4 - După acestea era Praznicul Iudeilor, și s-au suit Iisus în Ierusalim. Și este în Ierusalim scaldătoarea Oilor, care se cheamă evreiește Vitezda, cinci pridvoare având. Întru aceea zăcea multime multă de bolnavi. Orbi, șchiopi, uscați, așteptând mișcarea apei, că înger la vreme se pogora în scaldătoare, și tulbura apa. Și carele intra întâi după tulburarea apei, se făcea sănătos, ori de ce boală era chinat.

Praznic era al Iudeilor, cel al cincizeci de zile socotesc, și se suit întru acesta Domnul, una adică, ca să nu se pară potrivnic Legii, ci să se arate că prăznuiește împreună cu cei mulți. Iar alta, ca pe mai mulți prin semne și prin înmăntură să-i tragă la sine, și mai vădit pe norodul cel fără de vicleșug. Că la praznice obișnuiesc a se aduna împreună și țărani și mesteri din prin orașe, fiindcă în celelalte zile se îndeletnicesc la lucruri.

Iar "Scaldătoare a Oilor" se numea, fiindcă Oile cele spre jertfă se adunau acolo, și măruntaiele cele din lăuntrul aile lor se spălau acolo. Și aveau cei mulți părere, că numai din a se spăla măruntaiele dobitoacelor celor de jertfă, lua apa oarecare putere mai Dumnezeiească pentru aceasta și îngerul se pogora la apa aceasta ca să o mișcască și făcea minuni.

În aile izvoare se află, "Scaldătoare la a Oilor" după care izvoade Ziganinos tălmăcind, zice, că era în Ierusalim scaldătoare în starea înului ce se cheamă a Oilor, pe care așa o numeau, sau prost din obicei vechi, sau pentru că acolo se adunau Oile cele spre jertfă, și se spălau măruntaiele lor în apa aceea. Iar altă zice, cum că era în Ierusalim Scaldătoare

la poarta Oilor, pentru care poartă pomenișle și Neema, cap 3 și 12. Iar aceasta așa se numea, adică a Oilor, poate de la Scaldătoare, în care se spălau măruntaiele lor.

În care vreme se pogora îngerul este nestruț, pentru și de cânt ori în an, este nevătat. Și sfântul Teofilact aicea cu tăcere trece, iar mai jos zice: Că în fiecare an nădărdind sălbătogii, și se izbăvi de boală, se împădica de cei mai tari. Iar Ziganinos scrie: Că zicând Evanghelistul, cum că la vreme se pogora, a arătat că nu totdeauna se făcea minunea, ci la vreme nestruță oamealor, dar din multe ori, precum socoteste, într-un an. Că pentru aceasta și în pridvoarele aceea zăcea multime multă de bolnavi.

Se vede dar că Dumnezeiasca promie de departe făcând cale Iudeilor spre credința cea întru Hristos, mai înainte a rânduit minunea scaldăturii acesteia. Căci fiindcă era să se dea botez, carele are multă putere, și dar prea mare, de vreme ce curătește păcate și face vii sufletele, pentru aceasta închipuiește mai înainte Dumnezeu lucrul întru cele Iudaeice, și le dă lor și apă, ce curătea înfrînăciuni, care nu erau cu adevărat, ci se păreau că sunt, precum cele din atingerea de mort sau de lepros, și din adevărat ca acestea să dăinuiască minunea scaldăturii acesteia, care îi porăzise pe dânsii spre printrirea botezului.

Că înger la vreme pogorându-se tulbura apa, și puterea tămăduitoare punea întru-înșea, că nu cu adevărat fieră apei, numai singură ea tămăduia, că de ar fi fost întru acest chip, totdeauna s-ar fi făcut aceasta, și toată aceasta stă întru lucrarea îngerului.

Așa și la noi apa botezului, apă este proaspătă, dară după ce primește darul Duhului prin Dumnezeieștile chemări,

dezeagă boalele cele sufletesti, și de este cineva Orb, la Uchi și sufletului Orb, și nu poate să deosebească binele din rău, și de este șchiop, nemergat către lucrarea lucrului celui bun, și către sporirea cea către mai bine, și dest este uscat cu totul și deznădăjduit, și nu are împărțășire nici de un lucru bun, pe toți îi vindecă apa aceasta.

Și atunci boala și făcea sminteală anora de a se vindeca, dar acum n-ai o zăchire nu avem de a ne boala. Că nu dacă se vindecă unul, ceilalți rămân nevindecați, ci măcar toată lumea de s-ar aduna, nu se împuținează darul.

8-7. Deci era acolo un om, treizeci și opt de ani, având în boală. Pre acesta văzându-l Iisus zăcând, și cunoscând că lată multă vreme avea, i-a zis lui: Vrei să fii sănătos? Răspuns-a lui bonavol: Doamne, am nu am, eu atunc când se va turbura apa, să mă bage în scâldătoare. Deci până când merg eu, adu-l înaintea mea se pogorâră.

De mirare este răbdarea slăbănogului. Treizeci și opt de ani avea, și în fiecare an nădăjduind es a se izbăvi de boală, se pândea și se înprindea de cei mai tari. Și cu toate acestea nu se depărta, n-ai se deznădăjduia.

Pentru aceasta n-ai întreba pe el Domnule vrând ca să ne arate nouă răbdarea omului celuiui. Căci eu adevărat nu pentru eu să se învete întreba, că aceasta este nu numai de prisos, ci și fără de socoteală a încredea de v-este bonavol să se însănătosască. Deci eu a ce am zis, ca să ne arate nouă răbdarea omului, pentru aceasta întreabă.

Ce zici, după aceea? Cu multă mândrețe răspunde: Așa Doamne, eu adevărat voiesc, zice, dar nu am om care să poată a mă băga în apă. Nici o hulă n-a răspuns, n-a gonit pe Iristos, ca și cum s-ar fi întrebat pe el întrebare fără de

enț, n-a blestemat ziua nasterii, precum facem noi cei puțin în suflet și mai vârtos întru mai, n-are tu îi căzând, ci blând și cu umilință face răspunsul, măcar că nu stia cine este ce eu n-ntreabă, fără numai poate socotea aceasta că va să-l folosească Iristos lui, ca să-l bage pe el în apă, și prin grauriile acestea vorește, să-l traga la sine și să-l plece.

Și n-a zis Iristos: Vrei să te vindec? ca să nu se pară ca să făleste.

8-10. Zis-a Iisus lui: Sculă-te, ia-ți patul tău și umblă. Și îndată s-a făcut sănătos omul, și s-a dat patul său și umbla. Și era în acea zi sâmbătă. Deci ziceau celor vindecați Iudei: Sâmbătă este, nu se cade arăta-lui patul?

Poruncește să-și ia patul, vrând să încredințeze minunea ceea ce făcuse, ca nimeni să nu socotească că acesta era vreo năducire. Că de na cu adevărat și foarte tare s-ar fi întărit rădăurile lui, n-ar fi putut să poarte patul.

Și nu cere de la el credință mai înainte de vindecare, precum de la alții oarecare, pentru că încă nu s-a văzut pe el bonavol făcând vreo semn. Căci și de la acum de la care cerea Doamnel credință, nu mai înainte de minuni, ci după ce făcea minunea lor minunile, cerea de la el credința.

Și văzi cum îndată ce a auzit a și crezut, că nu s-a îndoit otru sine, nici a zis: Oare nu este barfă în acesta, carele întru acest om opt ani poruncește să mă scol? Treizeci și opt de ani nu s-a dobândit vindecare, și acum așa îndată să mă scol. Numic de acest fel n-a zis, ci crezând s-a sculat.

Iar sâmbăta a vindeca, învățând pe oameni în alt chip să înțeleagă rațiunile Legii, și nu prin încetarea de lucruri ceea ce trupește se înțelege, să n-ai se pară că ciostesc sâmbăta, ci prin depărtarea de cele rele. Vindecă și face bine cuiva

sămbăta. Legea nu oprea. Legea fiind a lui Dumnezeu Care pururea face bine.

11-13. Răspuns-a lor: Ce a re-m-a făcut sănătos, acela nu-a zis. Ia-ți patul tău și umblă. Deci l-au întrebat pre el: Cine este omul acela ce te-a zis. Ia-ți patul tău și umblă? Iar cel vindecat nu știa cine este, că Iisus se dăduse în lături, norod fiind în acel loc.

Se cuvine a ne muna de îndrăzneala cea către Iudei a acestui om cum stând ei asupra lui, și zicându-i: Nu se cade tie a-ți lua patul pentru sămbătă. El cu îndrăzneală propovăduiește pe făcătorul de bine. Că a ce m-a făcut sănătos. Acela mi-a zis. Că și cum auzile ca acestea ar fi zis. Barfiți și neluonește grăbiți, poruncindu-mi mie ca să nu mă plece celui ce m-a izbăvit de boală atâta de îndelungată și rea.

Iar Iudeii nu-l încrebă pe el. Cine este cel ce te-a făcut sănătos? Că cine este acela ce te-a zis: Ia-ți patul? Atăta de. Orbi erau de bună voie către lucrul cel bun, și că-careu sămbăteii ceea ce li se pare a învârtirea sus și jos.

Iar Iisus se dă-luse în lături, întâi adică, ca nefiind el de față, fără de prepus să se facă mărturisirea cea pentru sănătate. Și să nu se pară omul că îl face lui har. Ci mărturiseste adevărul. Apoi, ca să mai mult să aprindă mânia Iudeilor. Că se obișnuiește și singură vederea celui zăvysnat de mica scanteie de zavătie a tăsa-năuntru celor ce părăsesc. Pentru aceasta însă ca singur lucrul să se cerceteze. Că Iudeii cei ce prăbăneau, spre cercetare și covoite, aducând pe ceea ce se făcuse, mai vesti-lă pe aceasta o fac.

14-16. După aceea l-a aflat pre el. Iisus în Biserică, și l-a

zis lui: Iată că te-ai făcut sănătos, de acum să nu mai greșești, ca să nu-ți fie tie ceva mai rău. A mers omul acela și a vestit Iudeilor că Iisus este cel ce l-a făcut pre el sănătos. Și pentru aceasta prigoneau pe Iisus Iudeii, și îl căutau pe el să-l omoreze, că aceștea făcea sămbăta.

Din aceasta ce a zis Domnul către slăbănogul: "Iată că te-ai făcut sănătos, de acum să nu mai greșești" ne învățădui. Iată adică cum că din păcate s-a născut celui om boala, iar a doua, cum că adevărat este cuvântul cel pentru Căteena și cum că veșnică este munca. Că unde sunt acum cei ce zic: că într-un ceas am curvit, și cum fără de moarte să mă muncesc? Că iată și acesta nu într-o zi a omului a greșit, într-o zi se muncea, dar mai o viață de om întreagă a cheltuit într-o lungimea muncii. Că nu se judecă pacatele după vreme, ci după țirea greșalelor.

Împreună cu aceștea și acelea ne învățăm, că măcar deși grea răspățire am fi luat pentru păcatele ce e mai dinalune, apoi iarăși într-o vreme aceleași păcate ne-am fi amestecat mai grele iarăși vom pătimi, și foarte ca cuvi-nță. Că acela ce alina de munca cea mai dinalune nu s-a făcut mai bună spre mai mari munci se aduce, ca un nesătut și nelăgătur de vânt.

Și pentru care prăvălă, zice: nu să te asă se muncesc? Că pe mai puțin cei răi a vedea că sunt sănătoși la trup, și iarăși bine în zilele lor petrec. Dar aceasta, adică a nu pătimi ei nimic aici, merinde să se facă lor de mare mare muncă acolo. Și aceasta arătând Pavel zice: "Că judecându-ne de Domnul, adică aici să ne certăm, ca nu împreună cu lumea să ne osândim" (1 Cor. 11, 32), adică acolo, că cele de aici sunt de sfățuire, iar cele de acolo de muncă.

Ce dară? foarte bunele sunt din păcate? Nu toate, ci cele mai multe. Că unele adică sunt pentru păcate, precum și a slăbănogului acestuia. Încă și a "Împărați" vedem pe oarecare că a căzut în durere de primăvară pentru păcate (II Împărați 15, II Paralip. 16). Iar altele pentru buna sa viață și vestire, precum la Iov, că să se arate faptul cea bună a lui. Încă se fac unchi și din leuștre, precum din satul pântecului și din țene.

Iar oarecare din ceea ce a zis Domnul: "De acum să nu mai greșești" socotind hotărâse, cum că pe acest slăbănog îl știa Domnul că vrea să-l arate pe El, și să-l vestească lui Iov, după ce L-a aflat pe El în Biserică, pentru aceasta zice: "De acum să nu mai greșești. Dar nu este aceasta, că se vede că este cucerit omul." Că El l-a aflat pe el zice: "E sus în Biserică." Că de n-ar fi fost cucerit la desfrigare și la desfătare s-ar fi dat pe omușii, acuma mergând, și ar fi scăpat de tulăcarea Iudeilor și de dările de răspuns. Dar nici una din acestea nu s-au petrecut pe el să se depărteze de la Biserică, ci mai și după ce a cunoscut pe Iisus, vede cum cu bună cunoștință îl vesteste pe El Iudeilor. Că nu zice: cum că Iisus este Cel ce a zis și în paștele că vreau să audă acest om. Că el ceea ce a făcut pe el sănătos, ceea ce nu știau ei să aibă greșeala socotind de ziegarea sumbei.

Iar dacă Iudeii prigoneau pe Domnul, ce greșea la aceasta? Mai care l-a arătat pe El lor? Că el cu socoteală bună că și pe cei care să i traga la creștină, propovăduia pe Vindecătorul, iar dacă aceia prigoneau pe făcătorul de bine, a lor este greșeala.

Și să socotești că scaldătoare a Dădă este darul Botezului, întru carea, Oasa ce s-a jertfit pentru noi Iisus Domnul.

S-a spălat botezându-se pentru noi.

Și cinci pridvoare are această scaldătoare, pentru că cele patru fapte bune, și partea cea privitoare la cele înalte și cea dogmatică se arată la botez.

Deci firea cea omenească, ca un slăbănog la toate puterile cele sufletești fiind slăbănogă, treizeci și opt de ani fiind bolnavă, pentru că nici întru credința cea în Treime nu era sănătoasă, nici al optulea veac, în viere zic și vdecată, a celor ce am lucrat în viață cu întârziere nu credea că va fi. Pentru aceasta și nu afla vindecare, că nici avea om carele să-l bage în scaldătoare, adică, încă nu s-a fost făcut om Fiul lui Dumnezeu, Care vrea prin botez să o însănătoșească pe dânsa, iar când s-a făcut Om, atunci a însănătoșit firea noastră, și a poruncit să se ridice și patul, adică să facă și trupul ușor și subțire, și să se ridice de la pământ, neîngreunându-l cu carne, și cu griji pământești, ci din leuștrele cea către lucrul cel bun să-l scoale și să umble, adică să se miște către lucrarea binelui.

Iar ce se tulbură apa scaldătoare, aceasta însemnează, cum că se tulbură tot-însa duhurile răutăți, zdrobindu-se și înmănușându-se de Darul Sfântului Duh.

Dar, o, să fie ca și noi să dobândim sănătatea, cei ce suntem slăbănogi, și către tot lucrul bun nemăscăți, și nu avem om, adică gând omenească, că cei ce ne vor asemănat dintr-unecelor celor neînțelegătoare, că să ne bage pe noi în scaldătoarea lucrărilor pocăinței, în care cei ce intră întâi se vindecă. Că cei ce în vremea cele mai de pe urmă însă, și urmește pocăința, și nu se sârguiește nici a se pocăi, ci ramane pe urmă, nu dobândește vindecarea.

Sârguiește-te dar să intri mai întâi, ca să nu te apuce mai

namte mnaarlea.

Iar pe această scâldătoare a porăinței inger o turbură. Care? Acela al sfatului celui mare al Tatălui. Hristos și Mântuitorul. (Isaia 9). Că de nu se va atinge de inima noastră Dumnezeuzeul cuvânt, și nu va face tulburare într-însa prin pomienirea muncilor celor din veacul ce va să fie, nu se va lucra în alt chip scâldătoarea aceasta, nici sănătate se face sufletului celui slăbănog.

Iară "a Oilor" cu cuvântă se zice aceasta, că măruntaiele și gândurile celor ce spre jertfă vie, sfântă, bine plăcută lui Dumnezeu se gătesc, și fără de răutate se fac, ca niște (b) în aceasta se spală

Fie dar ca și noi să dobândim sănătatea, și în biserteă să ne aflăm după sănătate, adică să nu ne mai întinăm cu gânduri spurcate, ca să nu se facă nouă mai rea munca cea ce va să fie

17,18. "Iar Iisus a răspuns iar Tatăl meu până acum lucrează, și eu lucrez. Deci pentru aceasta mai vârtos cântau Iudeii pre el să-l omoare, că nu numai dezlega sâmbăta, ci și Tatăl al său, zicea pre Dumnezeu, întocmai pre sineși făcându-se cu Dumnezeu"

Iudeii pentru că a lucrat sâmbăta Vindecarea vinu au pe Hristos, iar El ca Cel ce era de o cinste cu Tatăl, și cu aceeași stăpânire, zice, că precum Dumnezeu și Tatăl Meu lucrează și sâmbăta, și nu-L învinuși pe El așa mei pe Mine.

Și cum Tatăl lucrează până acum, când Moise zice Că a încetat Dumnezeu de toate lucrurile Sale? Voiești să te înveți cum încă Dumnezeu lucrează? Vezi lămeași cunoaște lucrurile pronoiei Soarele răsărind, apunând, Marea, uzurările, râurile, dobitoacele, și în scurt toate cel zidite, și

vei vedea făptura lucrând lucrurile sale, iar mai vârtos lucrându-se și mișcându-se de cuvântul cel negrăit al promiei. Și cu adevărat Pronia și sâmbăta cele ale sale lucrează.

Deci de vreme ce Tatăl lucrează, și sâmbăta pe făptură o chivernisește, cu cuvântă și eu, zice, Fiul Lui lucrez.

Dar ei topindu-se de zavistie, cântau să-l omoare pe El, nu numai pentru că dezlega sâmbăta, ci pentru că și Tatăl al său zicea pe Dumnezeu, întocmai pe Sine făcându-se cu Dumnezeu. Că de vreme ce pe Sineși Fiul se zicea, de ne voie întocmai la cinste se făcea pe Sineși cu Dumnezeu. Că tot fiul de aceeași cinste este cu Tatăl.

Unde este aicea Aric? Cu adevărat s-a orbit în lumină. Că numind el pe Hristos Fiul al Tatălui, nu-l da lui, și aceeași Fire să aibă cu Tatăl, ci zidire pe El. Tatălui Cei ni ne zidit îl mărturisea. Și se cădea că măcar pe Iudei să-l primească învățători, care pentru aceasta prigoneau pe Domnul, căci Fiul al lui Dumnezeu se zicea pe Sine, că de nevoie urma a fi întocmai cu Dumnezeu. Fiindecă de n-ar fi fost mare vrednicia Fiului, și de nu s-ar fi făcut pe Sineși întocmai cu Dumnezeu, pentru care pricină L-ar fi prigonat pe El?

19-21. "Deci a răspuns Iisus și a zis lor. Amin, Amin zic vouă, nu poate Fiul să facă de la sineși nimic, de nu va vedea pre Tatăl făcând, că cele ce face el, același și Fiul asemenea face. Că Tatăl iubeste pre Fiul, și toate arată lui, care el face, și mai mai lucruri decât acestea va arăta lui, ca voi să vă mirați. Că precum Tatăl scula pre morți, și îi înviază, așa și Fiul pre care vrea îi înviază".

Nu poate Fiul să facă de la Sine nimic, pentru că nimic așezit, nici înstrăinat de Tatăl are, ci într-o toate asemenea este cu Tatăl, și nu are altă Ființă, ca să aibă și altă putere, și

după urinare și altă lucrare, ci ființele are aceeași Ființă, are și aceeași putere și pentru aceasta și aceeași lucrare.

Și nu poate altceva să facă, afară de aceea ce face Tatăl, că n-are altă putere sau mai de jos, sau mai de sus decât cea Părintească, ci una este Ființa, una Puterea, una Lucrarea a Tatălui și a Fiului. Așa cu adevărat, zice, dar Tatăl ca oarecarele învățător este al Fiului, arătându-i lui cum se cuvine a lucra, că de nu vede Fiul pe Tatăl făcând, nimica nu face.

Deci întreab pe Arie și pe Eunomie, care bârfește acestea, cum învăță Tatăl pe Fiul? Întru înțelepciune sau nu? Cu adevărat întru înțelepciune. Dar care este înțelepciunea lui Dumnezeu? Oare nu este Fiul? Așa cu adevărat, Fiul dar se învăță pe Sine!

Val câtă este nebunia voastră, care ca pe un copil oarecarele dați Tatălui pe Fiul să se învete. Iar cu înțelepciunea lui Dumnezeu adevărește că orice știe Tatăl, nu fără de Fiul știe, că El este înțelepciunea Lui: ori ce poate Tatăl, nu fără de Fiul poate, că El este Puterea Lui. Iar cum că acestea sunt adevărate, auzi. Orice face Tatăl, acestea și Fiul asemenea face. Dacă Tatăl cu stăpânire și cu putere, a Fiul asemenea. Nu este dar mai de jos Fiul decât Tatăl.

Iar dacă cu smerenie s-au zis acelea. Că u arată lui toate și mai mari decât acestea va arăta, nu trebuie să te mări, căci către oameni vorbea, care strigau asupra lui și crăpau de pizmă. Și de n-ar fi omestecat pretutindenea cele smerite cu cele malte, ce n-ar fi făcut? De vreme ce și așa cu smerenie pe cele mai multe grăind, el se tulburau?

Dar ce este aceea ce zice: "și mai mari decât acesten va arăta"? Îndecă slăbănog a întărit, și va să învieze și mort,

pentru aceasta zice. De vă mirați că slăbănog am făcut sănătos, mai mari decât acestea veți vedea.

Iar cum că aceea, adică, "va arăta", cuvânt smerit fiind, cu iconomie l-a zis ca să mângâie nebunia lor ascultă pe cele de pe urmă. Că precum Tatăl zice: scoală pe mortu așa și Fiul pe care vrea, îi înviează. Deci scoală Fiul precum Tatăl, și prin aceasta arată neschimbarea puterii, cum că adică este neschimbată și nedesebită.

Iar prin aceea, adică, "pe care vrea", pe potrivirea stăpaniei, cum că adică este deopotrivă și întocmai.

Învă acestea toate Arienii împotriva slavei Fiului le socotesc. Iar noi cei ortodocși pentru dansa le înțelegem.

12-24. Că Tatăl nu judecă pe oameni, ci toată judecata a dat-o Fiului, ca totu să cinstească pre Fiul, precum cinstește pe Tatăl. Cel ce nu cinstește pre Fiul, nu cinstește pre Tatăl, care l-a trimis pre el. Amin. Amin grăiesc vouă. Cel ce ascultă cuvintele mele și crede celui ce m-a trimis pe mine, are viață veșnică, și la judecată nu va veni, ci s-a mutat din moarte în viață.

Mourte au pe cea de atea zice, ci pe cea de acolo, adică pe muncă precum și viață pe desfătarea cea de acolo. Că cel ce s-a mutat din necredință la credință s-a mutat de aceea și din munca celor necredincioși la desfătarea celor credincioși. (Zigadinos).

S-a arătat pe Simeon că poate să facă bine prin semnele cele multe care a făcut. Și fundul nu s-a piecat pe dansii, nici s-a tras spre a-l cinste pe El precum era cu cuvântă, zice: "Că toată judecata Tatăl a dat-o Fiului" ca măcar frica judecării să-i piere pe dânșii să arate către El cinste. Că ne obșnuim noi oamenii și mai ales cei mai fără școala, de

frică mai vărtos decât de lucrurile de bine, a ne învăța ceea ce se cuvine

Iară ceea ce zice: A dat Tatăl Fiului judecata, așa s-o înțeleg, cum că Judecătoarea L-a Născut pe El, precum auți și aceasta: Viață L-a dat Lui, și înțelegi, că Via L-a Născut pe El. Căci fiindcă Tatăl este pricinitor Fiului de a fi, pentru aceasta toate, câte are Fiul, se zice că se-a luat de la Tatăl, fiindcă de la Dânsul firește le are pe acestea. Deci și judecata o are de la Tatăl așa, precum o are pe ea, Tatăl. Căci ra nu auzind noi că Tatăl este pricinitor Fiului, să socotim că așa este pricinitor Lui, precum și ziditorilor, și pentru aceasta muezorare a cinstei să aducem, zice, că nici o schimbare nu este a Fiului către Tatăl. Că Cei ce are stăpânire a muncii și a cinstei precum voiește, aceluși poate cu Tatăl, pentru aceasta se și cuvine a-L cinstea pe El așa, precum pe Tatăl. Că zice: Că toți să cinstească pe Fiul, precum cinstește pe Tatăl.

Deci Arienii de vreme ce socotesc că cinstește pe Fiul ca pe o zidire, se vădese că și pe Tatăl îl cinstește ca pe o zidire. Căci sau nu cinstește nicidecum pe Fiul și împreună cu Iudeii să se răzundușcă sau de îl cinstește pe Fiul dar ca pe o zidire, și se cuvine să-L cinstească pe El ca și pe Tatăl, se vadese cu adevărat că o pe Tatăl ca pe o zidire. Încinstește.

Încă v-am dat chip, după ceea ce urmează, cum cinstește pe Tatăl, cei ce nu cinstește pe Fiul? Că zice: Cei ce nu cinstește pe Fiul, nu cinstește pe Tatăl: cei ce nu cinstește pe Fiul, zice, așa precum am zis eu și pe Tatăl. Căci de ar zice cineva, cum că zidire este Fiul, însă mai presus decât toate zidirile, și n-ar părea că dăruiește Fiului această mincinoasă și deșartă cinste, cu adevărat necinstește și pe Tatăl Care L-a trimis pe Fiul.

Iară aceasta ce zice: Care L-a trimis, a zis-o ca să nu se sălățicească, precum am zis mai înainte. Că învățătura, precum s-a zis, o amestecă minunat, uneori adică pe cele înalte L-și mărturisind, precum se cădea iar alteori pentru tulburarea vrăjmașilor Iudei, pe cele smerite. Căci dacă și după ce S-a sculat din morți și S-a suit la ceruri, și prin Apostoli S-a arătat Puterea Sa, Arie și Eunomie s-au răfăcut asupra stăvei Lui, și în zidire L-au pogorât pe El, totuși cei de atunci văzându-L pe El în trup umblând cu Vameșii, și cu curvele, și mâncând și bând ca unul din cei mulți, ce n-ar fi făcut, dacă toate înalte pentru sine ar fi zis, și nu ar fi amestecat împreună și pe cele smerite?

Pentru aceasta și aduce pe urmă, Cei ce ascultă cu mintele mele, și cred, Celuia ce M-a trimis pe Mine, are viață veșnică. Că mințile lor și prin acestea le înbucănește, auzind ei, că lui Dumnezeu vor să creadă de vor asculta cu mintele lui. Că n-a zis, Cei ce cred, Me, ci: "Celiu ce M-a trimis pe Mine"

Deci cei ce cred, Acum, a judecată, adică la muncă nu va merge, ci va vieți viață veșnică, neprimind moarte sufletască și veșnică, deși pe cea firească care este vremelnică o va primi.

25-29. Amin. Amin grăiește vouă, că vine ceasul, și acum este, caul morții vor auzi Glasul Fiului lui Dumnezeu, și care vor auzi, vor învia. Că precum Tatăl are viață întru sine, așa a dat și Fiului viață să aibă întru sine, și stăpânire i-a dat lui și judecata să facă. Căci Fiul omului este cu vă mirați de aceasta. Că vine ceasul întru carele toți cei din mormânturi vor auzi Glasul lui. Și vor ieși cei ce au făcut cele bune, întru învierea vieții, iar cei ce au făcut cele rele întru învierea judecării.

Are viață între Sine, adică izvorăște viață (Zigadinos)

Dar cum morții vor auzi Glasul Lui? Iată că ce va voi El, că sufletul firește căruia se va întoarce în trupul său, și morții cei ce vor auzi vor fi vii, adică vor trăi iarăși în viața aceasta din lume (Zigadinos).

Fiindcă a zis mai sus că "Că el ce nu cinstește pe Elul, nu cinstește pe Tatăl" și înalte oarecare pentru Sineși a grăit, ca să nu se pară că sunt falsă cele ce zice și trufie deșartă, dă și dovedirea cea prin lucruri, zicând: Vine ceasul. Apoi ca să nu presupunem că este vreme lungă, zice: "Și acum este, când cei morți vor auzi Glasul Fiului", adică acum când Eu, împreună cu voi petrec, vor fi acestea, și zice pentru morții care vreau să-i învieze, adică pentru Fiul vădovet, pentru fata mai marei sinagogii, și pentru Lazăr. Apoi și pricină aduce pe urmă doveditoare celor zise. Că precum Tatăl are viață, zice, întru Sineși, așa a dat și Fiului viață să aibă întru Sine, ca să facă vii pe cei ce vor auzi Glasul Lui. Și nu numai să facă vii, l-a dat Lui stăpânire, ci și judecată să facă, ca să muncească și să pedepsească.

Și adeseori cuvintele cele pentru judecată în mijloc se aduce ca pe ascultători să-i tragă la Sine. Că cel ce va crede cum că și va învia, și va da Lui răspunsuri de cele ce a grăit, va alerga cu adevărat la Dânsul, ca să-l înblânzească pe El, ca pe Cei ce va să-i fie lui judecător.

Și nu vă mirați că Fiul al omului este, că toăcar destă Fiul al omului este, dar și Dumnezeu este, pentru aceasta judecata cu cuvântă o are, că Cei ce este Fiul al lui Dumnezeu. Iar dacă și om se vede, nu vă mirați.

Și se cuvine a ști, că Pavel Samosateanul, dogmatizând că Domnul este om gol, așa citea locul acesta: "Și stăpânire

l-a dat Lui, și judecată să facă, căci Fiul omului este". Aici punând punct, de la alt început citea aceea, adică "Nu vă mirați de aceasta". Iar acela deprinzând a zice pe Iristos Dumnezeu, ci Fiul al omului, așa înțelege a fi El Judecător nu ca Cei ce este Dumnezeu, ci ca Cei ce este Fiul al omului.

Iară noi așa înțelegem precum s-a zis.

Iar după ce a zis pentru învierea cea din parte (a lui Lazăr zic, și a altora, care iar s-au murit), acum zice pentru cea de Obște: "Că vine ceasul, în care cei ce sunt în mormânturi vor auzi Glasul lui Dumnezeu. Că pentru învierea cea de Obște zice aici: Și fiindcă a zis mai sus "Că el ce crede, la judecată nu va veni", ca să nu socotim cum că singură credința este de ajuns spre mântuire, zice, cum că "Vor învia cei ce au făcut cele rele întru învierea judecării, iar cei ce au făcut cele bune, întru învierea vieții". Deci nu singură credința fără de lucruri îndreptează, ci se cuvine împreună cu credința a fi și lucrurile, că atunci și cu adevărat este credință.

Și vezi că îndost învățătura este făcând, prin frică și prin blândețe. Că aceea adică, a se osândi cei ce au făcut cele rele, îngrozește. Iar aceasta, adică a învia spre viață cei ce au făcut cele bune, prin blândețe îndeamnă.

30 "Nu pot să fac de la mine nimic, precum aud, judec, și judecata mea dreaptă este, că nu eam voia mea, ci voia Tatălui cealia ce m-a trimis pe mine".

Precum și întru cele mai de sus s-a zis, grauriile acestea arată neschimbarea Fiului către Tatăl, adică "Nu pot Eu să fac de la Mine, și câte sunt în acest fel. Că nimic străin și osebit de Tatăl nu pot Eu să fac, că nici altă voie am afară de cea Părintească nici Putere, ci precum aud de la Tatăl,

aşa judec, adică, precum Însuşi Tatăl judecă, aşa şi Eu.

Iar acestea se zice, ca să arate precum de multe ori am zis, schimbarea şi în lucruri, şi în cuvinte, şi în judecări. Căci ca nu vreau, am văzându-L pe Dnsul, să se smintească, cum cel ce se vede un ponton să facă judecată dreaptă, fiindcă David zice: "Tot omul este mincinos" (Psalm 115, 2), a apucat de o zis: "Nu vă miraţi că Fiul al omului sunt". Zice încă şi acum, cum că dreaptă este judecata Mea, căci judec, precum Jud de la Tatăl Meu judecând, că nu caut voia Mea, judecând, ci a Tatălui.

Cel ce vrea să-şi întărească voia sa, poate ar fi fost sub bănuială că strică dreptatea. Iar cel ce nu priveşte la ale sale, care motiv ar avea, a nu hotări drept? Deci Eu nu caut voia mea, ci al Tatălui Meu, şi ceea ce vrea Tatăl, aceea şi Eu.

31-35. "De mărturisesc eu pentru mine, mărturia mea nu este adevărată. Altul este cel ce mărturiseşte pentru mine, şi ştiu că adevărată este mărturia care îl mărturiseşte pentru mine. Voi alii trimis către Ioan, şi el mărturiseşte adevărul. Iar eu nu de la om am mărturia, ci acestea grăiesc ca voi să vă mântuiţi. Acela era Iacov, care ardea, şi lumina, iar voi, aşi voi să vă veseliţi în un ceas într-o umina lui".

Se vede că aici împotrivă grăieşte Domnul, pentru că în multe locuri se vede că el mărturiseşte pentru Sine, precum Samaritanenii a zis: Eu sunt Hristos, şi orbilor, şi în alte locuri mai te. Deci dacă acestea vor fi mincinoase, care nădejde ne va fi nouă din mântuire?

Şi nu numai aceasta se pare că este împotrivire, ci şi alia nu mai mică. Că mergând mai înainte zice, cum că deşi mărturiseşte Eu pentru Mine, mărturia Mea este adevărată

(Ioan 8). Cum dar se vor omi acestea ce se par că sunt împotrivă?

"Enetasis" adică împotrivire. Şi "Antiparastasis", adică, împotrivă arătare, sunt două "Scheme Ritoriceşti" dintre celea cu care se pricece părăsa. Şi împotrivirea este cu surpare decălată. Iară împotriva arătare cu meşteşug pogorându-se puțin după potrivnicul. Precum spre mai multă descoperire să punem şi o pildă. Eu tânăr împodobilindu-se este părât de curvar. Deci îl zic lui: Nu este slobod bărbatul aşa şi împodobi. Aceasta este împotrivire. Iară deşi este slobod, dară nu aşa, că aşa numai mulierile. Aceasta este împotrivă arătare, care narece se şi pogorâră după socoteala lui acolo unde zice, iară deşi este slobod, şi celelalte.

Aşa dară şi Domnul aceea, întâi grăieşte cu împotrivire, cum că nu mărturiseşte Eu de Mine. Altul este cel ce mărturiseşte de Mine adică Ioan. Iară a doua oară cu împotrivă arătare, adică după pogorare, pogorându-se puțin socoteală ludicilor. Fie că Eu mărturiseşte de Mine precum poate alii zis voi, dară măcar deş Eu mărturiseşte, încă mărturia Mea este adevărată, că Dumnezeu fiind Eu, vrednic de credinţă sunt.

Căcau zice Domnul: Că de mărturiseşte Eu pentru Mine, mărturia Mea nu este adevărată, o zice după părerea Iudeilor. Căci fiindcă poate vorau aceea să-i zică Lui, cum că Eu mărturiseşte de Sine, şi nimeni mărturisind pentru Sineşi nu este vrednic de credinţă, acea cu împotrivire, cum că nu mărturiseşte Eu pentru Sineşi, că într-un chip de ar fi fost, după socoteala voastră, n-aş fi fost vrednic de credinţă. Altul este cel ce mărturiseşte pentru Mine, Ioan.

Iar ceea ce zice, cum că Eu mărturisesc, mărturia Mea adevărată este. după pogorâre a zice, răci pogorându-se socotelile Iudeilor zice, cum că fie că Eu mărturisesc pentru Sineami. Deci desi Eu mărturisesc (pentru Sineami), adevărată este mărturia Mea, că Dumnezeu fiind, vrednic de credință sunt.

Și așa cea dintâi a zis-o cu împotrivire, că nu mărturisesc Eu ci mergătorul înainte; iar cea de-a doua după împotrivă nrătare, adică după pogorâre, cum că măcar desi Eu mărturisesc, adevărată este mărturia Mea. Deci trei martori am. zice, pe Ioan, pe lucrurile Mele pe Tatăl Meu.

Și întâi pe Ioan pune, ca nu cineva să-l zică Lui. Ce dar ducă acela pentru hărtăindă a mărturisit Tie? zice cum că singuri voi ați trimis către Ioan, și eu adevărat nu ați fi trimis să întrebați, de nu l-ați fi socotit pe el vrednic de credință. pentru aceea și singuri voi mărturisiți, că adevărat Ioan era, măcar că Eu ca Cei ce sunt Dumnezeu, n-am trebuit să de mărturie omenească adică de a slugii, Eu Stăpânul. Dar de vreme ce voi pe el mai vrednic de credință îl socotiți, și la el mai mult luați aminte decât la Mine, și la acela ați alergat fără Mine nici măcar făcând Eu minuni nu credeți, pentru aceasta vă aduc înainte de mărturia lui Ioan și toate fac, și primesc și cele ce sunt nevrednice Dumnezeirii mele, ca voi să vă mântuiți.

Iară făclie arzând zice că este Ioan, fiindcă și zădrea avea din pământ, și lumina nu de la sine, ci din Darul Duhului, și la o vreme, că îndată ce s-a arătat zina Romaniului, adică învătătura, s-a ascuns și făclia. Iară voi la un ceas ați primit cele zise de dânsul, și v-ați veselit întru dânsul, apoi uitând cele ce pentru Mine a zis, ați rămas întru necredință cea

mai dinainte. Că de ați fi crezut aceluis deodată cu întărire, degrab v-ar fi povățuit pe voi către credința Mea.

36-38. "Iar eu am mărturie mai mare decât Ioan, că lucrurile care mi-a dat mie Tatăl ca să le săvârșesc pe ele, acestea lucruri care eu fac, mărturisesc pentru mine, că Tatăl m-a trimis, și Tatăl acela ce m-a trimis, acela a mărturisit pentru mine. Nici Glasul lui nu l-ați ați auzit vreodată, nici chipul lui ați văzut, și cuvântul lui nu-l aveți cămănuind într-o voi, cu pre carele a trimis el, acestuia voi nu credeți"

A mărturisit, zice, Ioan pentru Mine, Ioan cel ce se pare vouă a fi decât toți mai vrednic de credință.

Dar fiindcă se pot afla oarecare elevetitori, care poate vor zice: Și ce este nouă? Ioan a făcut har fie și pentru aceasta a mărturisit cele bune, zice: "Voi ut, trimis la Ioan, și ați întrebat, adevărat pe el fără de îndoaia socotindu-l. Dar însă am și altă mărturie mai mare decât Ioan. Că lucrurile care Mi-a dat Mie Tatăl, adică Mi-a rânduit Mie Tatăl, ca să le săvârșesc pe ele, mărturisesc pentru Mine"

Iar lucruri zice minunile acelea cu adevărat, precum erau, îndreptarea slăbănogului și celelalte

Dar fiindcă Îl vindeau pe El, că sâmbăta face acestea zicând ei, că nu este de la Dumnezeu, pentru că sâmbăta nu puzeste, le arată tot, cum că cele plăcute Tatălui se face, și cum că mai vădit de la Dumnezeu este ca Cel ce săvârșeste lucrurile care sunt Date Lui de la Dumnezeu "Că lucrurile, zice, care Mi-a dat Mie Tatăl, ca să le săvârșesc pe ele"

Deci de vreme ce Tatăl le-a dat pe acestea, voi sunteți potrivnici lui Dumnezeu, care vă împotriviți acestor lucruri.

"și Tatăl Care Mi-a trimis Acela a mărturisit pentru Mine" Dar unde a mărturisit pentru El Tatăl? Oarecare

zice că la Botez, când a zis: "Acesta este Fiul Meu cel iubit" (Matei 3). Iar noi bine șocutesc că este să înțelegem, că prin toată Scriptura a mărturisit pentru El Dumnezeu, și prin Lege și prin Prooroci.

Dar voi, zice, nici Glasul Lui nu L-ați auzit, nici Chipul Lui nu L-ați văzut, ci cu totul necunoscut de voi este, pentru că și cuvântul Lui nu-L aveți rămânând întru voi, adică Scripturile care mărturisesc pentru Mine nu le știți măcar deși vi se par că le știți, și vă fățiți că cuvintele lui Dumnezeu vi s-au încredințat vouă. De unde este arătat că nu știți Scripturile? De aceea: "Că pe Care L-a trimis El, voi nu credeți?"

Deci precum nici Glasul lui Dumnezeu nu L-ați auzit, că nu are Dumnezeu Glas simțit, Nici Chipul Lui nu L-ați văzut, că fără de chip este și fără de formă; Așa nici cuvântul Lui - Scripturile zice, cele ce mărturisesc pentru Mine nu-L aveți întru voi.

39-42 "Cercetați scripturile, că vouă vi se pare întru dănele n-avea viață veșnică, și acelea sunt cele ce mărturisesc pentru mine: și nu voiți să veniți către mine, ca viață să aveți. Slavă de la oameni nu iau, ci v-am cunoscut pe voi că dragostea lui Dumnezeu nu aveți întru voi"

A zis tot cum că cuvântul lui Dumnezeu, adică Scripturile cele care mărturisesc pentru Mine, nu este întru voi. Drept aceea învățându-l cum vor putea să aibă cuvântul lui Dumnezeu, zice "Cercetați Scripturile întru dănele vi se pare vouă viață n-avea"

Și vor că n-a zis "aveți viață", ci "vi se pare", iară vi se pare a zis, arătând că nici o roadă după adevăr de acolo nu dobândeau, din singură căerea nădăduind ei că se vor

mântui, nefiind credință. "Că acelea sunt cele ce mărturisesc pentru Mine. Dar voi nu voiți să veniți către Mine, ca viață să aveți" Deci și de aici ne învățăm că din voință au fost răi, căci n-a zis cum că nu puteți să veniți, ci cum că nu voiți să veniți.

Audă Monheii, că nu din fire este răutatea, ci din voință se face.

Și fiindcă le-a pomenit tot de mărturia lui Ioan, și de o Tatălui, și de cea prin lucrurile Sale, care numai pentru mântuirea lor se făcea, era cu putință ca mulți să presupună, cum că pentru pofta slavei grădeste acestea, pentru aceasta zice Slavă de la oameni nu iau, adică de slavă n-am trebuință, că nici acest fel de fire am, ca să aibă trebuință de slava cea de la oameni.

Și voi Mă prigoniți pe Mine punând maliv, că pentru dragostea lui Dumnezeu faceți aceasta, dar nu este așa, nu este, căci v-am cunoscut pe voi, că dragostea lui Dumnezeu nu aveți întru voi, măcar deși sus și Jos aceasta o aduceți, că pentru Dumnezeu Mă prigoniți.

Cu cuvântă dar Iudei pe dragostea lui Dumnezeu nu-o aveau, de vreme ce prigoneau pe Însăși Dragostea, care era Fiul lui Dumnezeu. Cu cuvântă și pe cuvântul Lui nu-l aveau rămânând întru dănsii, că de cuvântul lui Dumnezeu se lepădau.

"Eu am venit în numele Tatălui meu, și nu mă primiți pe mine. De va veni altul în numele său, pe acela îl veți primi. Cum puteți voi să credeți, slavă unul de la altul luând, și slava cea de la singur Dumnezeu nu o căutați? Să nu vi se pară, că eu vă voi pări pre voi la Tatăl. Este cela ce vă păraște pre voi Moise, spre carele voi ați nădădui, Că de ați fi crezut

lui Moise, ai crede și mie. că pentru mine acela a scris. Iar dacă scripturitur aceia nu credeti, cum veți crede cuvintelor mele ?”

“Eu zice- am venit în numele Tatălui Meu” că pretutindenea pe Tatăl laudă, și de Fi zice că este trimis, și nimic nu poate să facă de la Sineși, și în scurt multe grăiește smerite, vrând să taie de la dânsii toată pricina nemulțumirii.

“Iar altul va veni” Antihrist adică, carele va arăta, că el singur este Dumnezeu.

Dea pe Mine carele am venit întru numele Tatălui, adică, care ză că sunt trimis de la Tatăl, nu Mă primiți. Iar pe acela îl veți primi (Carele va veni întru numele său, adică singur de Sineși, ca cum ar fi Dumnezeu. Zicadinos).

Iar aceasta se întâmplă vouă, pentru că acela slăva vieții acestora vă va lăgădui vouă, pe care voi o căutați. vrând să luați slava unul de la altul, și pe cea de la singur Dumnezeu defăimând-o. Iar El omnic în viața aceasta slăvit nu vă lăgăduiesc vouă, ci multă greutate vedeți întru cele ce se grăiesc de Mine. Pentru aceasta dar Mine nu credeți. că nimic ce este de veselie în viața aceasta nu nădărduiți să aveți de la mine.

Încă și în alt chip. nu credeți Mine, căci căutați slava unul de la altul, pentru ca hoieri și dascăli ei singuri vrând a se părea la noroi. nu Mă primesc pe Mine, ca să nu li se mulțorească slava lor. Iar noroadele pe dragostea cea de la hoieri, cântând, nu voiesc să alerge la Mine, ca să nu cadă din cinstea cea de la hoieri pentru Mine.

Dar fiindcă și pe Moise sus și jos îl aduceau, zice, că el vă va pârî pe voi, că pentru Mine acela a scris. Dar unde a scris pentru Fi? Și în multe locuri, că aceea ce zice: “Prooroc

va ridica vouă Domnul” (Deut. 18) pentru Hristos a fost, și altele multe, unele în cuvinte, iar altele în semne și în chipuri, precum a fost minunea Rugului (Ierare 3).

Că foc este Dumnezeirea. Iară rug spinos, firea cea păcătoasă, pe carea cuprinzând-o focul Dumnezeirii, nearsă o a păzit, cu lumina strălucind-o, și dintru ale sale măririi și daruri împărtășind-o, iar Ea din ale acelea neîmpărtășindu-se.

Iar mai vârtos și aceasta Moisi a zis, care la credința lui Hristos se potrivește, că de se va ridica zice prooroc, semne făcând și depărtând de la Dumnezeu, să nu-I credeți lui (Deut. 13). precum este Antihrist. Iar de se va ridica Prooroc semne făcând, și la Dumnezeu și Tatăl aducând mai vârtos, iar nu depărtând de la Fi, acestuia să-l credeți.

Deci dar fiindcă Hristos în numele Tatălui a venit, și semne a făcut, și nu l-a depărtat pe el de la cinstea de Dumnezeu, pentru aceasta El a fost cel ce se proorocea de Moisi.

47 “Deci dacă scripturilor lui Moisi nu credeți, cum cuvintelor mele veți crede?”

Acela, zice, a scris, și sunt de fața cărțile pururea înaintea Ochilor voștri, cât și de veți uita, cu vesnire să aveți iarăși aducerea aminte, și cu toată acestea nu credeți celor scrise, și cum veți crede cuvintelor Mele ce-or nescrise?

Pentru ce dar, zici acestea, o, Doamne, de vreme ce știți că nu vor crede? Măcar deși stia, zice, că nu vor asculta, dar însă le zic, ca nu mai pe urmă să pună pricină, că de ne-ai fi spus, am fi crezut.

Și în alt chip adică care erau atunci, ca niște nemulțumitori nu credeau, iar cei ce pe urmă voiau să creadă, nu era cu cuvântă nici cu dreptate a se lipsi de folosul cel din cuvintele lui Hristos.

Capitolul 6

(4.) "După acestea s-a dus Iisus de cea parte de marea Galilei, Tiberiadei, și a mers după dânsul norod mult, căci vedeau semnele lui care făcea la cei bolnavi. Și s-a suit în munte Iisus, și acolo a șezut cu ucenicii săi. Și era aproape Paștile, Praznicul Iudeilor."

Fiindcă a vorbit Domnul către Iudei mai aspru, și din aceste cuvinte ca acestea spre zavistie și mânie s-au porcit ei, n'au putut să-l poartă, prin depărtare și se duc de cea parte de marea Tiberiadei.

Iară mare zice pe iezec, că pe adunările apelor mării le-a notat Dumnezeiasca scriptură.

Și în alt chip, se mută din loc în loc, cercând voința norodului, că cei mai lenevoși pe lor rămânând, cei mai cu înțelegere au mers după Dânsul.

Însă vezi că și ei ce mergeau după Dânsul, nu pentru învățatură, ci pentru folosul trupesc cei din numărul merge după Dânsul. Căci zice: "Pentru că vedeau semnele, care făcea la cei bolnavi"

Iar mai înainte sunt cei de la Marea și mai înainte că se vorbesc, zice, de învățătura Lui, că îi învăța pe ei ca Cei ce are Putere (Matei 7).

Și se suit în munte pentru înmormântare și vrea să facă, că nu era marecarea iubitor de trufie și iubitor de faimă, cu prin mijlocul cetăților să facă înmormântare, ci fugind de slava cea deșartă a celor mulți, lăsa-le cantă, și pe noi aceasta învățându-ne.

Încă și ucenicilor oarecare taie vrând să le arate pentru aceasta caută muntele, că pururea obișnuia El să facă

aceasta. Fiindcă cel ce va să vorbească unuia cu acesta, se cuvine să fie sloboz de toată turburarea, și să caute loc curat de toată gălăvia.

"Și era aproape Paștile, Praznicul Iudeilor", dară însă nu se suit în Galileea se duce, că nu mai era încă supus rânduielilor Legii, cu să săvârșească și praznurile Legii.

Și în alt chip, fiindcă și răutatea Iudeilor îl gona pe Dânsul, pricină luând El, înclăștrică legea, arătând celor ce auau auzit, că a încetat înclăștricare, fiindcă a venit adevărul.

Vezi încă și cuvântul acesta "Praznicul Iudeilor" că nu era praznic al lui Hristos. Căci curi ar fi fost al lui Hristos, Care le nu s-a suit la El? Că numai al Iudeilor.

5-9. "Deci tul cându și Iisus ochii, și văzând, că mult norod vine la dânsul, zice către Filip: De unde vom cumpăra pâine, ca să mâncăm aceștia?" Iară aceasta zicea ispitindu-l pe el, că însuși știa ce vrea să facă. Răspuns-a Filip lui: De două sute de dinari pâine nu le va ajunga lor, ca fiecarele din trândăși câte pot n'au să mănânce. Grăit-a lui unul din ucenicii lui, Andrei fratele lui Simon Petru: Este un copil micuț, carele are cinci pâini de Orz și doi pești. Cu acestea ce sunt la marea?"

(Mat. 14. Luca 9. Marcu 6)

Pentru care pricină a zis aceasta: "Ridicându și Iisus Ochii?" Ca să cunoaștem că nu se arunca ochii încoace și încolo, ci într-o socoteală șezând și luare aminte, și înțelegere cu el, dânsul, că Cei ce vorbeau cu ucenicii pentru oarecare lucruri mai Dumnezeiești, mai pe urmă și-a ridicat ochii, și întrebă pentru norod: de unde se vor hrăni?"

Și nu pe altul întrebă, ci pe Filip, că acesta era cel ce

avea trebuință de mai multă învățătură, carele după acesten zicea: "Arată-**ne** nouă pe Tatăl" (Ioan 14,8) și destul este nouă" pentru acestia mai înainte îl îndreptează pe el și prin întrebare îl îndeamnă pe el spre a-și aduce aminte jururii de minune. Că de s-ar fi făcut așa prost semnul, nu atât de mare s-ar fi arătat minunea, iară acum mai înainte îl silește pe el ca să mărturisească putinătatea, ca mai cu de adinsul că cunoască marimea misionii ce vrea să facă, și să nu poată de-aceea să scotă din minte pomenirea celor mărturisite, pentru acestia zice: "De unde vom cumpăra pâine, cu să mănânce acestia?"

Iară acesten zice răspunzând pe Filip, adică vrând să-l facă pe el cunoscut, ce credință are. Că nu cu adevărat ca corn nu știa Filip gândul lui. Îl întreabă pe el, ci celorlalți vrând să-l arate pe el. Că Iosif Domnul său ce vrea să facă.

Deci după ce a răspuns de are credință, și l-a aflat pe el că încă omenește cugetă, ci încă și pe Andrei îl află întru acest fel. Că măcar deși mai înalt decât Filip a născut, că acela zicând: "De două sute de dinari pâine nu le va ajunge", acesta "cinci paini de orz, și doi pești arată, sucoind poate și minunile Proorociilor cum Filip (IV. Iniparati 4) a făcut semnul cel cu pâinile, carel Samaria întru cea mai de pe urmă pierzare venise. Iară însă și Andrei se vedește că om ce vrednic de Domnul nu a sucoit, că zice: "Ci acesten ce sunt la atâta?" Că a sucoit, că poate va înmulți Domnul pâinile dăra de ar fi fost mai multe, mai multă și înmulțirea s-ar fi făcut, cu greșeală cu adevărat sucoind. Că Domnul și dintru nevință ar fi putut să facă pâine de ajuns norodului. Iară ca să nu se pară făptura că este străină de înțelepciunea lui pe Iosif făptura o uneltește la pricina minunilor, și pricina

luând pe pâinile ca pe o materie oarecare, și închipuiește minunea.

Rușineze-se Mantheli, care zic, că pâinea și toate făpturile sunt zidiri ale Dumnezeui celui rău, și pentru aceasta de le va da lor cineva pâine, nu o au pe ea din minile aceluia, ci poruncesc să o arunce de departe și stând hilesternă pe cel ce le-a dat-o, zicând: Că el ce te-a semănat să se semene, cel ce te-a mișcat să se macine carnea, și caile de acest fel. Deci rușineze-se auzind, că Iristus Fiul lui Dumnezeu Că elui bun, a înmulțit pâinile. Iară de ar fi fost ele zidire rea, Că el bun nu ar fi înmulțit ce era rău, ca să nu zic că și Fiul pâine mănca.

Etică ar fi întrebat cineva, Oare această minune a pâinilor aceeași este cu cea de la Matus? Aceiași este. Iară dacă acolo adică vin ucenicii și pomenesc pentru norod, ca să se slobozească (Mat. 14) iară aici singur Iisus întreabă de unde se vor hrăni, nu trebuie să te miri, că cu putință este amândouă să se fi făcut, și ucenicii mai înainte să fi pomenit Domnului pentru noroadă, ca să se slobozească, și Filip să se fi întrebat de Domnul: De unde se vor hrăni.

10-13 "Și a zis Iisus: Iaceți pe nameni să șază. Și era iarbă multă întru acel loc. Deci au șăzut bărbați, cu numărul ca la cinci mi. Și a luat pâinile Iisus, și mulțumind a împărțit ucenicilor, iară ucenicii celor ce șădeau, așăderea și din peștii cei au vrut ei, iară dacă s-au săturat a zis ucenicilor săi: Adunați sfărâmturile ce nu prisovit, ca să nu se piarză ceva. Deci au adunat și au umplut douăsprezece coșuri de sfărâmturi din cele cinci paini de Orz, care au prisovit celor ce au mănecat."

Că cum ar fi fost masa gata, a poruncit lor îndată să șadă.

Iară ucenicii năcar deși mai multe nu credeau, dară însă carovardie pân pe oameni să îndă

Și era iarbă, primăvară fiind (ă era, zici) Paștele, iară acestea n luna cea dintâi, a primăverii se făcea.

Și numai bărbai se numără de Evangheliștii, obiceiul legi urmând ei (ă și Moisi de la cel de douăzeci de ani și în sus a numărat norodul (Numeri 26, 7), nici cum pomenid de femei arătând cuvântul, ca tot cat este bărbătesc și voi ieșite, este cinstit și vrednic de număr la Dumnezeu.

Și luând pămînt multumeste arătând că mai multe de hrană se cuvine să mîntuim, mîntuie Dumnezeu, iară îned fiindcă era și norod, pentru preasla mîntumeste înaintea norodului, ca să se încredințeze tot, cum că va na lui Dumnezeu a venit, și cum că nu este potrivnic lui Dumnezeu, ci toate la Tatăl le aduce. Căci când deosebi face semne, nimic întru acest fel nu face, măcar dest mai mari face. Iară când înaintea altora face minuna, atunci ea Dumnezeu cîntă. Iară cum ea nu pe-ru neputință face aceasta, ci pentru cononuu, carea am zis, arată dintru a face cele mai mari cu stăpînire și cu putere.

Dară marecar, zic, că pentru aceasta multimea FI, ca să Se căminuiească de stăpînitorul lumii acesteia (ă vremea patinii, și nu întru aceasta va-l socotească pe FI că este Dumnezeu, ci să se amăgească și să se așekh, și așa prin Cruce să se omoare.

Și, iasă Domnul cu sa prisosească pămîntu nu pentru arătarea cea cu fulă, - să nu fie', ci ca să nu se socotească a fi mîlucire aceasta, că s-au saturat oamenii, ci tuturor să se nrate, că atîta cu adevărat s-au săturat, cat a și prisosit atatea. Și pentru această pricină și sfărîmiturile a poruncit

să se adune, ca văzându-le pe acestea, mai mult să țină minte în nunea ce se făcuse.

Și se cuvine a ne minuna, nu numai pentru că au prisosit, ci și pentru că nici mai mult nici mai puțin, ci înloc mai cu numărul ucenicilor a făcut de a prisosit cușurde rămășițelor, ca tot să poarte, și nici Iuda să nu rămână neimpărtășit, ci să aibă și pe această minune arătătoare cum că Dumnezeu este dascălul lui, și să se folosească dintru această, măcar că pentru răutatea lui spre osîndă mai vîrtos s-a dat lui aceasta. (ă pe C el a ce a făcut atîtea prisosinte de care și el a purtat un coș, pe acesta I - a vîndut.

Că cu adevărat nu în zadar a poruncit Apostolilor să poarte cosurile, ci ca pururea să țină minte minunea, fiindcă erau să fie învățători ai lumii. Că norodul nici n ruadă mare nu era să dobîndească, că îndată au uitat minunea, atîta erau de neînțelegători, iară ucenicii nu puțin erau să se folosească.

Și ne învățăm din minunea ce s-a făcut să nu ne imputăm la suflet întru strămtorile sîrăciei, nici să ne temem pentru iubirea de primirea străinilor și pentru dare, ci să credem că măcar o pâine de voin avea, o va înmuși pe aceasta Cel ce a făcut de au prisosit atîtea sfărîmituri din cinci pîini.

Iară după Azegorie, când a ieșit Domnul, din Ierusalimi, după ce s-a zis prin proroci: "Părăsi-am Casa mea, lăsa-um moștenirea mea" (Jeremia 12,7) atunci în călătirea neamurilor se duce, pe păgâni luând. Și norod mult nerge după Dănsul. Și Se suie în munte, adică pe Cruce, ca pe totii să-l tragă la Sineși, sau la cer, la cinstea cea cuvîntoasă lui Dumnezeu și slava. Că după ce s-a îndătat la cer și ca un

Domnezeu de noi se slăvește, și nu nîm gori, în munte se zice că S-a suit, că gîndirea cea înaltă pentru El, munte este. Și ne dă nouă celor ce suntem supuși la cele cinci simțiri, pînă la cele cu înălțătoare, cîinci și acestea fiind, că fiecare simțiri a dă pînă la cea cu înălțătoare, adică cu înălțutul, precum și Pavel grăiește "Voiesc cîinci cuvinte în Biserică să grăiesc", acelea adică, care se cuvin spre îndreptarea celor cinci simțiri (I Cor 14, 19). Însă nu putem pe acestea cîinci cuvinte de tot să le mîncăm, ci și prinosesc. Că nu poate cineva din noi toate cuvintele tainel să le cuprîndă, ci cele ce noi cei mai materialnici nu le putem ajunge și a le mîncea, Apostolii le poartă, că într-o varăcoare coșuri, în sufletele lor cele drepte. Că coșurile din romuri de lînc au fost. Iară dreptul ca lîncu va înflori (Psalm 91, 12).

14,15- Iară oamenii văzînd semnul, carele a făcut Iisus, ziceau, că acesta este adevărat Prorocul cel ce va să vie în lume. Deci Iisus cunoscînd că vor să vie, și să-l apuce pre el, că să-l facă împărat, și a dus urăși în munte, el singur.

Vezi încomia de pînzece a norodului, mîi de minuni făcînd Domnul, și mai minunate nu se murau. Și iată, pentru mîncare, "Acesta, zic ei, este Prorocul". Nu-l mai vîdiesc pentru călcarea sîmbetei, nu mai fac izbăvire Legii, și atîta pentru pănu. O cîinstese pe El, căt nu numai Proroc pe El îl vesese, ci și de împărăție vrednic. Îl socotesc.

Dară El fuge, învîșîndu-ne pe noi să defălmăm dragătorile cele lumești.

Iară se duce la munte El singur, mai pe omul din necesiei luînd, că să cerce dorința lor, și de le este cu nesuferire lipsirea Lui de ei dînșii.

16-21, "Și dacă s-a făcut seară, s-au pogorât ucenicii

lui la mare, și intrînd în corabie, mergeau de ceea parte de mare, la Capernaumi. Și iată întinerile s-a făcut, și nu venise la ei Iisus, și marea s-a ridicat, vînt mare suflînd. Deci venind ei ca la douăzeci și cîinci sau treizeci de stadii, văd pe Iisus umblînd pe mare, și apropiindu-se de corabie și s-au înfricoșat. Iară el a zis lor, Eu sunt, nu vă teamați. Deci voiau să-l ia pre el în corabie, și îndată corabia a sosit la pămîntul, la care ei mergeau.

Domnul se suie în munte singur, ca, precum am zis, că cerce dorința ucenicilor, care îl vor căuta pe El.

Iară ei îl așteaptă pe El pînă seara, nădăjduind că va veni El. Dară fiindcă nu a venit, nu se sfîrșește el spre căutarea Lui de dorință fiind înbuldiți, intră în corabie. Că nu prost, și cum s-ar fi întîmplat, a arătat Evanghelistul vremea, că prin aceasta arătînd dragostea lor cea mare, că nici seara nu s-a oprit pe ei.

Și îi lasă pe ei să se primejduiască de vînt, ca după fortună făcîndu-se liniște, mai, mult să se veselească de minunea ce s-a făcut, și necitată pomenirea acesteia să se însemneze în minile lor.

Și a venit de față la ei cînd se primejduiau de vînt, și prin cuvînt și frica de la dăcșii a goneste, și uniște face în mare, și îndată uniște face, potolind turbararea și a sufletelor lor și a mîrîi.

Și nu S-a suit în corabie, mai mare vrînd să facă minunea. Că vezi trei minuni. I na adică, că umbla pe mare, a doua, că a potolit valurile, a treia, că îndată a făcut de a sosit corabia la pămîntul la care ei mergeau, măcar deși mult era departe de pămînt, cînd a venit Domnul la dînsa.

Au trecut cu adevărat și Iudeii Marea Roșie, Moisi

potrivindu-i. Dar acela toate făcea cu o stăpână și rugându-se. Iară acela cu toată stăpânirea. Și acolo austrul suflând, s-a dat apa în laturi, cât a săcut de a trecut pe uscat. Iară aceea mai mare s-a făcut mănăstire. Că rămișoara marea intru a sa fire, așa pârca pe stăpânul pe umere, ca să se plinească cuvântul cel prorocesc. "Cel ce umblă pe mare ca pe uscat" (Ier. 9,8).

Mulți suntem și acum intru istoricul cel gânditor, și ne vom mântui din primejdie.

Și dacă de multe ori înfricări vor aduce asupra noastră vreunul, ispitindu-se pe noi sau draci, sau oameni, și prin frică se vor ispitii să ne clătească pe noi, să uizim pe Hristos strigând. Nu vă temeți, Eu sunt!

Iară ceea ce zice, această înțelegere are. Cele înfricoșate trec pentru aceasta nu vă temeți de cele trecătoare, iară Eu sunt, adică pururea rămân, și ca un Dumnezeu Eu sunt. Cel ce este (Ier. 3, 14). Deci de vreme ce cele înfricoșate sunt vremelnice și nu adevărate sunt, iară Eu sunt, adică rămân, și niciodată nu Mă trec, ci cu adevărat sunt, să nu vioden credința cea întru Mine pentru cele vremelnice.

Și vezi că nu la începutul primejdiei, ci după ce s-au întărit se arată Hristos, și risipește frica. Că ne lăsa pe noi să venim în mijlocul primejdilor, cu luptându-ne cu necazul și străduindu-ne mai lămuriti să ne facem și cu pornind toată puterea și înțelepciunea noastră, și aflându-ne pe ea nepotrivită să năzuim numai la Acela. Carele din cele fără de nădejde de a scapa poate să ne mântuiască. Căci când mânia omenească va obosi, atunci mântuirea cea de la Dumnezeu fără de veste sosind, ne face pe noi să cântăm numai la Acela Carele ne-a mântuit, și nu nouă însine să ne

scriem mântuirea.

Iară de vom voi și în corabia noastră să luăm pe Hristos, atunci va sălășui pe Hristos în amia noastră, îndată ne vom afla la pârșitul acea la care se mergeam.

Dară care este acea pârșire? Arată-te cu adevărat că pământul făgăduitor, Cerul, carele este pământul celor blanați, și cari au pace despre toată sănătatea.

22-26. "A doua zi norodul care stă de cea parte de mare, văzând că atât corabie nu era acolo, fără năvălirea, intru care intrase necredința, și cum că Iisus nu a intrat în corabie împreună cu ucenicii săi, ci singuri necredincii lui s-au dus. Norod zice pe cei ce venise să-l apuce și să-l facă împărat, că năvălindu-l pe El, stau pe marginea mării, socotind ce s-a făcut. Deci se pare cuvântul că are Iisus, Că năvălindu-l pe el Evangheliștii a făcut alt mergat, zicând:

Deci dacă a văzut norodul, și să cetea, "Iară această este schișa a povestirii celor pe scurt. Iară cuvântul ce zice. Și alte corăbi, înțelegând Domnul, este pus în mijloc spre arătare, cum că aceste corăbi au venit pe urma. Deci mai apoi de toate deznăda dându-se au prepus că a trecut pe marea pe mare. (Zacharias). Și alte corăbi au venit de la Tiberiada aproape de locul unde au muncat pâinea mulțumind Domnului. Deci dacă a văzut norodul că Iisus nu este acolo, nici acenți lui, au intrat și ei în corăbi și au venit în Capernaum, căutând pe Iisus și aflându-l pe cea de cea parte de mare, erau zăsiți. Rabbi, când ai venit aici?" Răspuns a Iisus lor, și a zis. Amin. Amin grăiesc vouă. Mă căutat pe mine, nu căci ai văzut senin, ci căci ai mâncat din pâine și v-ați saturat."

Umblând Iisus pe marea pe mare, a mers de cea parte.

Iară noroadele a doua zi căutându-l pe El și văzând că numai o corabie a fost aceea a primit pe ucenici, întru care nu a intrat Iisus, au venit întru priceperea minunii, și prepuneau, că umblând cu picioarele pe mare. S-a dus de cea parte. Că de ar fi fost și altă corabie, ar fi putut socoti că împreună cu ucenicii lui S-a dus, ci întru aceea intrând, a trecut. Iară acum fiindcă numai una a fost corabia, carea singuri pe ucenici și nu pe Domnul a primit, arătată este minunea.

Deci acestu socotind noroadele, fiindcă au aflat alte corăbii care din cea parte veniseră, au intrat întru aceea și au trecut în Capernaum, vede aflând pe Domnul, nu cad să se roage ca să se spună cum a trecut. Iaci ceareă pentru semnul acesta, ei așa simpla zic. "Când ai venit aște?" Că cei ce îl căutau pe El să-l apuce și să-l facă împărat, după ce L-au aflat pe El, iaci nu lucru de acest fel nu se sfătuiesc, ci scoțând din minte mănecă, de altă masă cantă să se desfătere, precum și mai înainte.

Pentru aceasta se și înfruntă de Domnul. Că Mă căutată pe Mine, zice, căci ai mâncat din pâine, și pentru aceasta Mă dorită ca iarăși să vă fac masă.

Și au amintit, că mâncă că îi muștră pe ei, însă nu aspră muștrare unellete. Că nu a zis. O, robii ai pântecelui, și lacrimă, ci cu blândete. Căci vrând să-l îndrepteze, îi muștră pe ei, spre mai mare credință voind să-i aducă pe ei.

Iară cum că îndreptare a fost lor muștrarea, arătat este din cele de pe urmă, că învățatură prea folositoare face către dânșii, și zice

27 "Lucrați nu mănecă cea pieritoare, ci mănecă carea rămâne spre viață veșnică, carea Fiul Omului va da

voia, că pre acesta Dumnezeu lăță-l-a peccatuit"

Vui, zice, pentru pâini Mă căutată, ca cei ce doriti de hrana aceasta, dară se cuvine vouă să nu fiți dați cu totul la pântec, ci să grijiti mai vârtos de cele Duhovnicești. Iară nu toată grija spre hrana cea trupească să n-clipiti. Că pe aceasta a numit-o mănecă pieritoare.

Dară de vreme ce mulți din cei ce voiesc să trăiască fără de lucru, și mai vârtos Mesahenii, graui acesta îl unețesc spre ajutorul deșertăciunii lor, de nevoie este a lumina graui acesta, că aceasta nu a zis-n Domnul nostru Iisus Hristos, ca cum ar fi voit să taie toată lucrarea cea trupească, și spre nelucrare ar fi silit, căci nelucrarea toată răutatea a învățat.

Și de se cuvine a grăi, adevărul aceasta este mănecă cea pieritoare, a voi să trăiască fără de lucru, pentru că cela ce urmează lui Hristos, se cuvine să lucreze, ca să iubă să dea și altora. Că această are plată pe făgăduința împărăției celei ce va să fie.

Cum dară, zice, a grăit Domnul, cum că nu se cuvine a lucra mănecă cea pieritoare? Sărguința lor cea cu dădusul către mănecări tăind-o, și către cele Duhovnicești puțin mutându-i. Așa cu adevărat, zice, dară cum că lucrarea cea trupească o luă Hristos, arătat este din ceea ce a zis către Marta. "Marto, te grijești și te silești, dară nu lucru trebuiește. Iară Maria partea cea bună și-a ales care nu se va lua de la ea" (Luca 10). Și iarăși: "Nu vă grijiți pentru ziua de mâine" (Matei 6, 34). Acesta adică aduc cei ce voiesc a se hrăni șezand fără de lucru.

Iară noi ce zicem? Cum că ceea ce s-a zis către Marta, nu este pentru lucru, și lucrare, și nelucrare, ci pentru a ști vremea și a nu cheita vremea ascultării la sărguința cea

către mîncăruri. Deci plecînd-o pe dansa să nu piardă în zadar vremea învățării pentru îndelungarea cea pentru pîntece, zice acestea. Iară aceea "Să nu vă grăjiți" zicînd, nici așa nu leapadă lucrarea, că alta este grăja, și alta lucrarea. Că este cu putîrîșă și lucrînd cîeva să nu se grijească nimic.

Deci învățîndu-ne pe noi Domnul să nu ne prindem la cele lumești, noi să facem grija pentru odihna cea de mîine. ei mai vîrtos în fiecare zi vîrtos El să lucrăm noi. zice "Nu vă grăjiți pentru ziua de mîine" ca și cum ar fi zis așa "Nu vă grijiți cum că astăzi să lucrați și mîine să vă odihnați. ei hraba fiecărei zile din lucrarea cea din fiecare zi avînd-o, nu vă grijiți pentru ziua de mîine.

Iară "mîncare ceare rămîne" numește pe împartășirea cea din Trupului Domnului, pe carea El ne-o dă nouă. Fiul al Domnului făcîndu-se, pe Care Tatăl L-a pecetluit, adică El a arătat. L-a adevărat că este Fiul al Său. Că și singur Hristos S-a arătat pe Sineși prin mununi dar fiindcă vorbește către lădoi, cu să nu se torbeze ei. Ia dară aleargă și zice că de Dînsul este pecetluit, adică arătat, martur și

De vreme ce și Cîmpul Tatălui este Fiul și Pecetea și Caracter să înțelegi că de Tatăl S-a pecetluit Acesta (Fiul), ca Căla ce este Cîmp și Pecete. Încît ceea ce se zice este într-un acest fel. Că pe Acesta ce se vedea a fi Fiul al cinului. L-a pecetluit Tatăl, adică Pecetea Sa și Cîmpul L-a Născut. Carele are într-un Său toate câte sînt El Tatăl, și este încreșt "încreștarea Dînsului (cu Tatăl).

28. 10 "Deci au zis către dînsul 'Ce vom face?' ca să lucrăm lucrurile lui Dumnezeu" Răspuns-a Iisus că au zis lor "Acesta este lucrul lui Dumnezeu, ca să credeți într-un carele l-

u trimis Acela. Zis-au drept acela lui. Dară ce semn faci tu, ca să vedem și să credem tie?" Că lucrezi?"

Cer îndu să se învețe lucrul lui Dumnezeu, nu ca să-l lucreze pe el, ci ca să apuce pricină. Deci măcar că îi zise pe ei că nu se vor folosi nimic, însă pentru folosul cel de Obște al învățării le răspunde și le arată lor, iară mai vîrtos tuturor oamenilor că "Acesta este lucrul lui Dumnezeu, a crede într-un Carele L-a trimis Acela, că credința cea întru El este lucru ca adevărat sfîșit și desăvârșit, și carele sfîșitește pe cei ce u au pe dansa. Că credința cea adevărată este pînăuuitoare spre toată mîncarea cea lădă, și lucrarea cea bună păzește credința, "Că și lucrările fără de credință sînt moarte, și credința fără de lucrări" (Iacov 2).

Si vezi nemulțumire și nesimțire. Iarăși cer semn cei ce au văzut atîtea de multe și atîta de mare, și mai vîrtos al pînilor din care s-au săturat. Deci cu niște lacrimi cu pîntecele țărăni acest fel de semn cer, carele să li folosească lor la pîntece. Iară cum că aceasta este adevărat, arătat este din cele de pe urmă.

11. 34. "Pînile noastre Mînnă au mîncut în pastie, precum este scris. Pîine din cer le-a dat lor de au mîncut. Deci le-a zis lor Iisus. Amin Amin grîiesc vouă, ca Moisi a dat vouă pîinea din Cer, ci Tatăl meu vă dă vouă din Cer pîinea cea adevărată, pentru că pîinea lui Dumnezeu este cea ce se pogorî din Cer și viață dă omului. Deci au zis către dînsul: Doamne pururea dă-ne nouă pîinea aceasta."

(Iesire 16. Numeri 11. Psalm 77. Întelep Solomon 16).

Nu în zadar zicem, cum că, ca cei ce erau robi pînțecelui, cereau semn, precum era cel al pînilor. Că tatăl de Mînnă pomenese, și nu de altă omrecarea mînnă, sau de cele din

Egipt, sau de ule Măru Roșu. Că vind ei să-l zădărească pe Dânsul, ca și El acest fel de semin să facă, carele ar fi putut să-l hrănească pe danșii trupește pomenește de Mannă pentru lăcomia pântecelui cea peste măsură.

Dară ce le răspunde lor înțelepciunea lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus? Ca nu Moisi s-a dat vouă pâinea, adică Pâinea cea adevărată nu s-a dat vouă Moisi, ci toate cele ce atunci se făcea, închipuiri erau ale acelor ce acum se fac. Că Moisi chip ținea a lui Dumnezeu, al Celui adevărat Voievod al Israelitenilor celor gânditori. Iară pâinea aceea chip era al Meu. Celui ce M-am pogorât din ceruri, și adevărat hrănesc și adevărat suor.

Și se numesc pe Sinesî "Pâine adevărată", nu ca și cum Mannă a fost mancinoasă, ci fiindcă aceea chip a fost și umbră și nu însuși adevărul. Că după adevăr Mannă este Cel Unul Născut Fiul lui Dumnezeu, carele s-a făcut om, care este înspăimântător în ore grăire și auzire!

Că Mannă se tăcuiește, "ce este aceasta" (Ieșire 16. 15). Că evreu văzând-o pe ea fiecare înaintea Cortului său grămadă vărsată, și de cea neobișnută și străină minune spaimântându-se, întrebau pe altu: "ce este aceasta?"

Deci Domnul Fiul lui Dumnezeu, om făcându-se. Aceasta este Mannă cea ce spaimăntează pe totu, că fiecare nedumerindu-se zice: "Ce este aceasta?" Cum Fiul lui Dumnezeu, este și Fiul al Unu-lui? Cum din două care sunt împotriva s-a făcut o Fată? "Ce este această fată?" Deci, Această Pâine viată după fire fiind, ca Cel ce este Fiul al Tatălui Celui viu, face ceea ce este a Sa, că face via pe toate. Și precum pâinea cea din pământ ține pe firea cea slăbă a trupului, și nu o lasă să se strice, așa și Hristos prin lucrarea

Duhului face via pe suflet. Încă și pe însuși trupul îl ține spre nevtriciune, că prin Hristos învierea cea din morți s-a dăruit firii omenești, și nevtriciunea trupurilor.

Dară iudei către pântec încă fiind dată, și cu totul pământești, pentru pâine simțită înțeleg cele zise, și zic, dă-ne nouă pâinea aceasta, așa dară neînțelegători fiind, se vedeau.

Și totdeauna dă-ne nouă pâinea aceasta zic, nu într-o zi nici în două. Iară aceasta și din iubirea de argint o zicea, căci ca să nu cheltuim banii noștri la îndestularea hranei, dă-ne nouă totdeauna această lesne dobândită pâine.

35. M. "Și a zis lor Iisus: Eu sunt pâinea vieții, cea ce vine către mine nu va flămânzi, și cea ce crede întru mine nu va înseta nici odinioară. Ci am zis vouă, că m-ați și văzut pe mine, și nu credeți. Tot ce îmi dă Mie Tatăl către mine va veni, și pe cea ce vine către mine nu-l voi scoate afară. Că m-am pogorât din cer, nu ca să fac voința mea, ci voința Celui ce m-a trimis pre mine."

Fiindcă iudei, ca cei ce erau pământești, pentru pâine simțită socoteau că grăiește Domnul, și pentru aceasta făceau silă și cereau, muștrându-l pe el Domnul și arătând cum că, până când socoteau ei că simțită este hrana, și urmau Lui, iară când vor înțelege cum că este Dubovnicească, nu vor urma, zice: "Eu sunt pâinea vieții."

Și nu a zis "pâinea hranei" ci "a vieții". Căci fiindcă toate s-au fost omorât, nu-a înviat pe noi prin Sinesî Domnul, ci el ce este pâine, pentru că slăutul frământăturii omenești credem că s-a fost copt de înoul Dumnezeuirii.

Iară pâine a vieții este, nu a acelei obișnuite, ci a celei schimbate, și carea de moarte nu se lasă

Și cea ce crede întru această pâine, nu va rămânzi, nici va pătimi foamete de a auzi cuvântul lui Dumnezeu. nici va înseta sete gânditoare, carea se face dintru a nu avea apa botezului, și sfîntenia Duhului. Că cel nebotezat sete are și ustăciune multă, fiind lipsit de apa cea sfîntă carea răcorește, iară cel botezat, avînd pe Duhul, pururea se mîngîie prin Trînsul.

Și arătînd că și credința cea întru El nu este lucrul mic, el dar al lui Dumnezeu, carele se făcî la Tatăl celor drepti și vrednici la înimă, zice că: Tot ce îmi dă Mie Tatăl, la Mine va veni, adică acela cred întru Mine pe care Mi-l dă Mie Tatăl.

Iară voi Iudeii, ca cel ce sunteți nevreduci, nu vă dați Mie de la Tatăl, pentru aceasta n-ai veniți la Mine, că nu aveți inima dreaptă, ca să vă iubescă pe voi Dumnezeu și Tatăl, și să vă aducă la credința Mea.

Iară Eu pe cea ce vine la Mine nu-i voi scote afară, adică nu-l voi pierde, ci îl voi mîntui, și îl voi găti de va dăbîdîi multă purtare de grijă.

Că M-am pogorât din cer nu ca să facă voia Mea, căci numai voi Tatălui. Iară acestea le zice ca să înțelegă ei că cel ce nu-l primește pe El este potrivnic lui Dumnezeu, fiindcă stă împotriva voini Tatălui. Că de vreme ce potrivnic lui Dumnezeu îl numeau el pe Dînsul, El întoarce prihana spre dînsul, și zice, măcar deși nu arătat, că voi sunteți potrivnici lui Dumnezeu, care nu primiți pe Cel ce urmează voini Tatălui.

Înde este aiva Nestorie, carele zicea, că după înviere s-a îndumnezeit Hristos? Nu auzi, ticăloase, că "S-a pogorât din cer"? Iară cea ce s-a pogorât din cer nu om gol cu

adevărul ei Dumnezeu? Că om gol nu se pogorî, ci de se va întîmpla să zile în cer. Dumnezeu pentru lapta cea bună a lui dăruindu-i lui aceasta. Deci de vreme ce pogorîrea Domnului, a apușt mai înainte de tot ce. Acesta dar și s-a pogorât din Cer ca un Dumnezeu cu adevărul, ca să Se facă. Om pogorîndu-Se. S-a suit în Ceruri, cu trup după adevăr ca un om, unde a fost mai înainte ca un Dumnezeu. Deci dară nu era om gol Hristos, și s-a îndumnezeit mai pe urmă, precum bărbec Nestorie ei Dumnezeu mai înainte de veci, și s-a făcut în vremile cele mai de pe urmă.

39.40. "Și aceasta este voina Tatălui celui ce m-a trimis pe mine, ca tot ce m-a dat mie, să nu pierd din aceea, ci să înviez în ziua cea de apoi. Și aceasta este voina celui ce m-a trimis pe mine, cu tot cela ce vede pre Fiul, și crede întru el, să aibă viață veșnică, și eu îl voi învia pre el în ziua cea de apoi."

Adeseori, pune aceasta "Mi-a dat Mie Tatăl" ca să împungă în inimă lor și să cunoscă, că nevreduci sunt de darul lui Dumnezeu. Că de vreme ce Tatăl ca pe un lucru oarecarele mare arată pe credința cea întru Hristos, iară ei pe aceasta nu o au, arătat este că au căzut din darul lui Dumnezeu.

Eu dară, zice, nu voi pierde pe cei ce Mi-l dă Mie Tatăl, adică pe cei ce cred Mie, ci îi voi învia pe ei, adică de la moarte înviere îi voi încredința.

Că îndată este învierea, una de Obște și saubornicească, întru carea toți cei păcătoși vor învia, iară alta, întru care numai dreptii, întru întîmpinarea Domnului în văzduh înălțându-se, și întîmpinînd pe Domnul cu îndrăzneală. Și pe această înviere Pavel ridicase o numește pentru înălțarea

cea de la pământ. Că păcătoșii vor învia din morimânturi, iară de la pământ nu se vor ridica în văzduh. Că jos vor rămânea ca niște osândiți. Deci dreptii și vor învia, și se vor ridica răpindu-se pe nori întru întâmpinarea Domnului, iară păcătoșii numai vor învia.

Și tălcuind Domnul, ce este aceasta "Tot ce Mi-a dat Tatăl nu voi pierde", zice pe aceeași înțelegere cu alte cuvinte "Că tot cel ce vede pe Fiul, și crede, să aibă viață veșnică" Că nimeni alt nu zice, iară decât cea ce a zis mai sus. Că aceea: "Tot ce Mi-a dat Tatăl" aceeași este cu aceasta "Tot cel ce vede pe Fiul, și crede" Iar aceea ce zice "Nu voi pierde" aceeași este cu aceasta ce zice: "Are viață veșnică"

Și adeseori pomenește de înviere, ca să plece pe oameni din numai întru cele ce se văd să hotărăască pe Pronia lui Dumnezeu, ci să știe că este și altă stare, întru care fără de îndoială vor dobândi plățile faptei bune, măcar deși acum nu este arătată, în viața aceasta răsplătire, pentru aceasta să nu se slăbească de la calea cea către fapta bună.

41-44. "Deci căteau Iudeii pentru el, că a zis: Eu sunt pâinea cea ce s-a pogorât din Cer, și ziceau: Au nu este acesta Iisus fiul lui Iosif, căruia stăruim noi pre tatăl său și pre muma sa? Dară cum zice el, că din cer m-am pogorât?" Răspuns-a Iisus și a zis lor: Nu cărtiti între voi, nimeni nu poate să vie către mine, de nu-l va trage pe el Tatăl cea ce m-a trimis pre mine, și eu îl voi învia pe el în ziua cea de apoi"

Căteau Iudeii fiindcă a zis Domnul: "Eu sunt Pâinea! ca cum s-ar fi amăgit, căci până când socoteau ei că pentru pâinea simțită grăiește El, cu blândete sufereau, nădăjduind că le va da lor pâinea aceasta, și va face har pântecelui lor.

Iară după ce le-a descoperit lor, că nu pentru pâine simțită, ci pentru Duhovnicească este cuvântul lui, deznădăjduindu-se cărtesc Că unde înțelegeau ei Duhovnicească hrană, și viață, și înviere?

Deci se simteau de Dănsul, văzând pe Muma lui și uzind că "din Cer M-am pogorât" Că neînțelegând ei că și Dumnezeu este El, ci la ceea ce se vedea căutând, căteau, ca și cum s-ar fi trufit Domnul, și ziceau: "Au nu este Acesta Fiul lui Iosif?"

Iară Mântuitorul nu le răspunde lor, că nu sunt fiu al lui Iosif, că nu puteau să înțeleagă năsterea cea negrăită care era din Fecioară, și încă pe nașterea cea după trup nu o încăpea mintea lor, cu mult mai vărtos pe cea din Tatăl, mai înainte de veci.

Dară ce le răspunde lor? "Nimeni nu poate să vie la Mine de nu-l va trage pe el Tatăl" Iar aceasta zice, nu lepăsfând stăpânirea de sineși să nu fie! ci vrătând că de mult ajutor de la Dumnezeu are trebuință cel ce va să creadă.

Și în alt chip Pe acela îl trage Tatăl, care din voință nu îndemânare, iară pe cei ce nu s-au făcut pe sineși îndemânare, nu-l trage la credință. Că precum magnetul nu pe toate de câte se apropie, ci numai pe fier îl trage la sineși așa și Dumnezeu de tot se apropie, dară pe cei mai îndemânatici, care arată urecare plecare și dragoste către Dănsul, îl trage.

Deci Tatăl trage și dăruie la Fiul, iară Fiul ridică și face vii, dăruind pe cea întru cei buni suflare și viață, carea este Duhul Sfânt.

Deci Sfânta Treime face bine celor ce cred, și nu deosebi Tatăl singur, sau Fiul singur, ci precum una este firea, așa și

Lucrarea facerii de bune una este. Tatăl aducând, Fiul făcând
vii, Duhul Sfânt în loc de suflare făcându-Se ceară ce se face
vii. Că tot cel ce este viu are și suflare.

Și vezi stăpânirea Fiului: "Eu zice al voi învia" Căci
n-a zis: "Iată îl va învia", ci "Eu". Pentru că nu
totdeauna moriți grăbiște, ci uneori și înălțimea Dumnezeirii
Sole o descoperi.

45-47 "E-și scris în Proorocii" Și vor fi toți învățați de
Dumnezeu. Deci tot cel ce aude de la Tatăl, și se învață,
vine către mine. nu doară că pe Tatăl l-a văzut cineva. Fără
numai acela ce este de la Dumnezeu acela a văzut pe Tatăl.
Amin Amin grăiește vouă: cel ce crede întru mine are viață
veșnică"

A zis mai sus, că pe carele va trage Tatăl, acela vine la
mine, și voinde să întărească aceasta. în Proorocii aduce
cuvântul, că este scris, zice, în proorocii, că vor fi toți învățați
de Dumnezeu, iară toți cu adevărat care vorese: că de Obște
învățător este Tatăl, prin descoperire făcând cunoscut celor
vrednici pe Fiul Său, că atingându-se de inimile celor fără de
vicleșug și fără de răutate, se descopere lor pe Fiul, precum
și Iul Petru L-a descoperit pe Fi

Deci cel ce aude de la Tatăl, adică cel ce primește
descoperirea Tatălui, și necum adevărat al Lui se face, acela
vine la Mine.

Și vezi cum grăiește foarte prea cu de-avăntul, că nu a
zis: "Cel ce aude de la Tatăl, acela vine către Mine", ci a
adăugat: "și se învață", că nu este din desul a auzi, ci
trebuiește și a se învăța.

Ce dură? Au doară mai înainte în legea veche n-au fost
învățați de Dumnezeu? Au fost cu adevărat, dară nu așa, că

aceia mai presus este, în legea Nouă zic, că atunceva prin
nimeni se învățau cele pentru Dumnezeu, iar acum după
ce S-a întrupat Cel Lăudat-Născut, de el însuși Tatăl întru
Duhul Sfânt se face știință, că se împlinește cuvântul cel
proorocesc: "Întru lumina Ta a Tatălui, adică întru Duhul,
vom vedea Lumină, care este Fiul" Cu cuvântă dară acum
suntem învățați de Dumnezeu toți, care am primit credința
cea întru Hristos.

Dar fiindcă a zis: Cel ce aude de la Tatăl, acela vine către
Mine, ca să nu prepoie cineva, cum că pentru atât trupele
grăiește, zice: Nu acesta zic, că doară vede cineva pe Tatăl,
fără numai Fiul, Carele cu adevărat este din Trănsul, și S-a
Născut din Funghia Lui. Că toți suntem de la Dumnezeu, dar
chiar Fiul Lui este, carele și știe pe Tatăl.

47-51 "Eu sunt Pâinea vieții, părinții voștri nu mâncat
Manna în pustie, și au murit. Aceasta este Pâinea care se
pogoară în Cer, ca să mănânce cineva din Trănsa, și să nu
moară. Eu sunt Pâinea cea vie, care s-a pogorât din Cer. De
va mănca cineva din Pâinea aceasta, va fi viu în vece. Și
Pâinea care Eu voi da (N-a zis: "Care Eu dau" ci "care Eu
voi da" Pentru că vrea să o dea la Căminul cea mai de pe urmă,
când luând Pâinea, și mulțumind, a frânt, și a dat ucenicilor
și a zis: "Luați, mâncați, aceasta este Trupul Meu"
(Zgadinos) trupul meu este: pe carele eu îl voi da pentru
viața lumii"

Că Manna asemănă pe hrana ceea ce de la Dansul se
dă. Că Eu, zice, sunt Pâinea vieții, iar cei ce au mâncat
Manna au murit.

Și nu simplu a adăugat, "în pustie", ci voinde să arate că
nici la multă vreme n-a jumat la părtăși Manna, ci numai în

pustie, dar n-a izlărat împreună cu dânsii în pământul făgăduinței.

Iară Pâinea aceasta nu este așa, ci petrece în veci, pentru aceasta Iudeii cu mult mai mari bunătăți decât părinții lor vor primi, de vor voi.

Și cum nu sunt mai mari cele ce se dau de la Hristos? Că de va și gusta cineva moarte, însă este viu pentru nădejdea în Ierî.

Și arătat alcea pentru împărtășirea cea de Taină a Trupului Său zice: Că Pâinea, zice, carea Eu voi da, Trupul Meu este, pe carele Eu îi voi da pentru viața lumii. Și Stăpânirea sa arătând, cum că nu ea o slugă, și mai mic decât Tatăl Său s-a răstignit, ci de bună voie, zice: "Că Eu voi da Trupul Meu pentru viața lumii" Că măcar că se zice cum că este dat de Tatăl, dară însă se zice cum că și El singur pe Sine S-a dat, aceea adică, ea să cunoaștem unirea cea către Tatăl; iară aceasta Stăpânirea cea de Sineși a Fiului.

Și aminte, că Pâinea Cea ce în Taină de noi se mănâncă, nu este închipuire a Trupului Domnului, ci Însuși Trupul Domnului. Că n-a zis: Pâinea care Eu voi da, închipuire a Trupului meu este, ci: "Trupul Meu este". Pentru că se prefăce ea neputse covârșe Pâinea aceasta prin Blagoslovenia cea de Taină, și prin voirea Sfântului Duh, în Trupul Domnului.

Și să nu turbure pe cineva aceasta, adică, a se crede Pâinea că este trup, pentru că și când omblă Domnul cu trup, și pe brana cea din pâine primea, pâinea aceea ce se mănă. În Trupul Domnului se schimba, și asemenea se făcea cu Sfântul Lui Trup, și spre creștere și stare lucra după omenire.

Deci și acum Pâinea în Trupul Domnului se schimbă.

Și cum, zice, nu se arată nouă Carne, ci Pâine? Pentru că să nu ne îngrețșăm către mănecare, că de s-ar fi arătat carne, cu îngrețșare ne-am fi aflat către împărtășire. Iară cum neputinței noastre pogorându-se Domnul, întru acest chip ni se arată nouă Măncarea cea de taină, în ce chip este cea obișnuită nouă.

Iară pentru viața Lumii Trupul Său spre moarte s-a dat, căci murind, a stricnt moartea.

Și să înțelegi "viață a lumii", poate odică și pe Înviere, că moartea Domnului pe învierea cea de Obște la tot neamul omenesc a lucrat. Dară poate și pe viața cea întru sfințenie și fericire, viață a lumii o numește. Că măcar desi nu tu ai primit sfințenia și viața cea întru Duhul, dară însă Domnul pentru a umpe pe Sineși S-a dat, și cât despre Dansul. Lumea s-a mântuit și toată firea s-a sfințit cu ceia ce a luat putere a birui păcatul, și păcatul a fugit printr-un om, adică prin Domnul nostru Iisus Hristos, precum și printr-un om, adică prin Adam, în păcat s-a alunecat.

52-55. "Deci se certau între sine Iudeii zicând: Cum poate acesta să-și dea nouă Trupul, să-l mănăcăm? Și a zis lor Iisus: Amin Amin grătesc vouă. De nu veți mânca Trupul Fiului omului, și de nu veți bea Sângele lui, nu veți avea viață întru noi. Că el ce mănăcă Trupul meu, și bea Sângele meu, are viață veșnică, și eu îi voi învia pre el în ziua cea de apoi. Că Trupul meu adevărat este mănecare, și Sângele meu adevărat este băutură"

Auzind Iudeii pentru mănecarea Trupului Domnului, nu cred, pentru aceasta și grațul acesta al necredinței grătesc ei: "Că om?"

Căci când gânduri ale necredinței intră în suflet, atunci intră împreună și acesta: "Cum?"

Pentru aceasta și El vădând să arate că nu este aceasta cu neputință, ci și foarte de nevoie, și nu este cu putință în alt chip o avea viață, zice: "De nu veți mânca Trupul meu și vecheaște

Așa și Nicodim din necredință zicea: "Cum poate omul să intre în pâin ecele mame sale?" (Ioan 3).

Deci se cuvine bună care auzim, că de nu vom mânca Trupul Fiului, nu avem viață, într-o împărțăș rile Dumnezeieștiilor. Iamă a avea credință fără de înțelegere, și a nu cânta "Cănu" (I Corint 2). Pentru că omul ce suflă, adică carele umplează gândurilor omenești și suflă, adică firuși, nu primește cele ce sunt mai presus de fire și Duhovnicești, precum și pe mănecarea cea Dobru-micească a Trupului Domnului, nu o înțelege, cu care cu ce nu se împărătesc, nu vor fi părtași, viața celei veșnice, cu cei ce n-au prind pe Iisus. Carele este viață adevărată. Că nu este trup de om gol, cel ce se mănâncă, ci cel al lui Dumnezeu, și Carele poate a Dumnezeu, cu cela ce s-a unit cu Dumnezeirea. Acesta și adevărat este mănecare, cu cela ce nu a putut încă vremea, nici se strică precum mănecarea cea stricăcioasă, ci al vieții celei veșnice este ajutor.

Asemenea și băutura Sângeului Domnului adevărat este băutura. Pentru că nu vreme apută setea, ci pururea neîncetat pazește, și nu așa să aibă trebuință pe cine ce a băut. Precum și către Samarineancă zicea că "Cela ce va bea din apa carea Eu voi da, nu va înseta" (In. cap. 4). Pentru că cine primește darul Sfântului Duh prin împărțășirea Dumnezeieștilor, iamă, cu flămânzește suave înțelegătoare, ne însetează setea, cu care însetează cei necredincioși.

56-58. "Cela ce mănâncă trupul meu, și bea sângele meu,

întru mine petrece, și eu intru el. Precum nu a trimis pre mine Tatăl cel viu, și eu viez pentru Tatăl, și acela ce mă mănâncă pre mine, și acela va fi viu pentru mine. Aceasta este pâinea, care din cer s-a pogorât, nu precum au mănecat manna părinții voștri în pustie și au murit. Cei ce va mânca pâinea aceasta, viu va fi în veac"

Aceia ne învățăm Iamă Cuminăcătura, că cela ce mănâncă și bea trupul și sângele Domnului, într-o Însuși Domnului, petrece, și Domnul intru. Dănsu, Că amestecare străină și mai presus de covănt se face, intrucât să fie Dumnezeu întru noi, și noi întru Dumnezeu.

Nu auzi înfricoșată auzire? Nu Dumnezeu gol mănâncă nepipăit este și fără de trup, și nec cu Ochi, nici cu dinți, nu se poate apuca, nici iarăși trup de om gol, că nimic nu poate folosi. Că fiindcă Dumnezeu a unit cu Sineși trupul după unirea cea negrăită. Făcător de viață este și trupul, nu că doară în firea lui Dumnezeu se mută să nu fie, ci după asemănarea fierului celui înfocuit, carele și fier rămâne și lucrarea locului o arată.

Așa dară și trupul Domnului rămânând trup, făcător de viață este, cu cela ce este trup al lui Dumnezeu. Cuvântu lui

Deci precum Ioan zice, viez pentru Tatăl, adică fiindcă Mă am Născut din Tatăl. Carele este viață, așa și cea ce Mă mănâncă pre Mine, va fi via pentru Mine, fiind că se amestecă oarecum și se prefăce într-o Mine. Carele pot să fac viu.

Iară când auzi că "Eu viez" să nu-l socotești pe El, că după împărțășirea cea viață, că așa de ar fi fost jivină victuitoare s-ar fi zis Dumnezeu, dară nu este, că omul Dumnezeu jivină victuitoare se numește, nici vrea zidire viață se va nădă.

Și adevărat sus și jos învârteste cuvântul acesta "Părinții voștri au mâncat manna în pustie" ca să plece pe ascultători, că de a fost cu potață m. patruzei de aur fără seceriș și fără semnătură a se hrăni oamenii, și a li se ținea viața lor, cu mult mai vartos decum va ținea Domnul viața noastră cu înțelegătoare și pâinea cea mai bună, adică cu trupul său cel alcătuit din pământ fecioresc fără sămânță bărbătească.

Iară pretutindea pomenește de Viață, și mai adevărat acest nume aduce în mijloc, fiindcă nimic nu este așa dulce nimănii ca lucrul acesta.

Deci și tu poți nu numai după împărtășirea cea de Iamă x mănca și a bea trupul și sângele Stăpanului, ci și după alt chip, că trupul adică mănâncă cineva, când prin fapta cea lucrătoare călătorește, pentru că cu orice me de lucru, adică, vânzătoare și tare este carnea, precum și fapta bună cea lucrătoare este ostenețioasă. Iară sângele bea ca miște vin ce veghește inima, cei privitor la cele înalte, pentru că fără de osteneală este privirea la cele înalte, iară mai vârtos și odihnă a oșii neîmbră, și cu băntura este asemenea, pentru că și băntura mai fără de osteneală este decât mănecarea.

59-62. - Acestea a zis în Sinagogă învățând în Căpernaum. Deci mulți auzind din ucenicilor lui, au zis: "Greu este cuvântul acesta, cine poate să-l audă pre el?" Iară stînd Iisus între sine că căr esc pentru aceasta ucenicii lui, a zis lor: "Aceasta vă sminteste pri voi?" Dar de veți vedea pre Fiul omului scindese, unde era mai înainte" (Lipsește "Că veți zice?" Iară aceasta zicea pentru îndurarea Lui la Cei ce era să fie mai pe urmă.

Pentru care pricină în Sinagogă învăța? Iară adică, vrînd să vâneze mulțimea iară alta, arătând că nu este potrivnic legii care se citea în Sinagogă.

Și pentru ce unse ca aceste cuvinte aducea în mijloc, de vreme ce pe nimeni acestea nu aveau să folosească, ci numai vartos pe mulți să smintescă? Că ucenicii Lui auzind au zis: "Greu este cuvântul acesta cine poate să-l audă pe el?" Care dară este folosul din grajurile acestea? Foarte mult și mare. Că de vreme ce de hrană trupească pomeneau ei adevărați, și manna în mijloc aduceau, arătându-le lor, că toate acestea chipuri erau și umbră, iară cele ce acorn de El se grădesc acestea sunt adevărul, pentru aceasta grădesc acestea, și de hrană Duhovnicească pomenește, ca să-i plece pe ei să se ridice cătuși decât de la cele simțite, și chipurile și umbra să defăimeze, și la adevăr să alerge.

Iar ei nimic mai presus de simțire putând să înțeleagă, nimeni nu se fac mai bun, ci mai vartos sar înapoi și zic: "Greu este cuvântul acesta", adică aspru, neprimut. Că cine trupește fiind poate să primească hrană Duhovnicească? Și cum că pâine din cer se pogorâră" și trup se mănâncă?"

Iar când auzi că ucenicii Lui s-au întors înapoi, să nu înțelegi pe cei adevărați ucenici, ci pe cei ce în rîndul ucenicilor umblau după Dănsul, și numai după arătare se prefăceau că se învăță de la El. Că între ucenici erau unii care către gloată asemănându-se se ziceau ucenici ai Lui, că petreceau lungă Dănsul mai multă vreme decât g. oatele, iar către ucenicii Lui cei adevărați alăturându-se, de obicei nu erau vrednici, ca cei ce la o vreme au crezut în El.

Și vezi neapocoleală, că fiind trebuință să întrebe și să se învețe cele ce nu știau, ei se duc și nimic Duhovnicește nu înțeleg, ci toate după cum se văd. Că de vreme ce trup auzeau, socoteau că îi slăbește pe ei să se facă mănecători de carne și băutori de sânge.

Iar noi cei ce Dobovnicește înțelegem, nu suntem mănecători de carne, ci mai vărtos ne sfintim prin una ca această hrană.

Și vrând să le arate lor căcielu de un Dumnezeu de El nimic, nu se tânuiește din cele ce sunt în inimile lor zice: "Aceasta vă simțeste pe voi? Dar dacă Mă veți vedea pe Mine, Cei Ce Mă arăți Fiu al marelui, soîndu-Mă în Cer, unde eram mai naînte, ca un Dumnezeu?" Că Acestași Se știe ca un om unde era mai naînte ca un Dumnezeu. Iară aceasta a zis, ca să-l depărteze pe dânsul de la a-l socoti pe El că este fiu al lui, Iosif. Că acela ce a crezut că în Cer era mai naînte, fără de îndoielă cu adevărat îl va crede pe El că nici al lui Iosif nu este fiu, ci al lui Dumnezeu, și deacia va avea credință la cele ce se grădesc de El.

Iar auzind că Fiul Omului în Cer era mai naînte, să nu socotească că din Cer s-a pogorât trupul, că aceasta este barfenă a lui Marcel începătorul eresului, și a lui Apolinario, ci fiindcă Unul și Același era Fiul al Omului și Dumnezeu. Cuvântul se zice, precum am zis, că se știe ca un om, unde era mai naînte ca un Dumnezeu.

63.64. "Duhul este carele face viu, trupul nu folosește nimica. Grațurile, care se grădesc voaîn, Duh sunt, și viață sunt. Că sunt unii din voi, care nu cred, Că știa dintru început Iisus, care sunt cei ce nu cred, și carele este celu ce vrea să-l vândă pre ei."

De vreme ce, precum de multe ori am zis, trupește înțelegând cele ce se ziceau de Iisus, se sminteau, zice, că a înțelege Dobovnicește cele ce se grădesc de Mine, aceasta este care folosește, iar trupul, adică trupește pe acestea a le lua, nimic nu folosește, ci pricină de smintelă se face, așa

dară ei trupește auzind cele ce se grădesc de Hristos, se sminteau. Pentru aceasta aduce pe armă. Că grațurile care lu grădesc. Duh sunt, adică Dobovnicești sunt, și viață sunt, nimic trupește avînd, și viață vesnică pricinuind.

Și arătînd vrednicia Dumnezeirii, care este ze a descoperi cele ascunse, zice către dânsul: "Că sunt unii din voi, care nu cred", iară zicînd "unii" pe ucenicii s-a osebit.

Și Evanghelistul vrând să ne arate nouă, că mai naînte de înălțarea luminii toate se știa El, zice că: "Dintru început știa Iisus, care sunt care nu cred", încă și pe viclesugul vânzătorului, care lucru era arătarea a adevăratei Dumnezeiri. Că Prorocul pentru Dumnezeu zice: "Că acela ce știa toate mai naînte de facerea lor"

65.66. "Și zicea: Pentru aceasta ("pentru aceasta" care: "Pentru că sunt unii, care nu cred" (Zig.) am zis vouă, că nimeni nu poate să vie la mine, de nu va fi dat lui de la Tatăl meu. Dintru aceasta (Adică, după aceea, de atunci) (Aligamos) mulți din ucenicii lui s-au întors înapoi, și nu mai omîrau cu dânsu. Și a zis Iisus celor doisprezece: "Au doară și voi vreți să vă duceți?"

De multe ori am zis, cum că, când au zis ca Tatăl, că credința cea dintru Fiul, să nu socotești că unora face bine. Tatăl după negere, iară altora nu, că aceasta este a omului ce nedreptătește. Că socotește că unora face bine. Iară, și altora că darul credîtel, cămura voastră împreună se ajută. Că acela ce de voință nu se ajotorează, nici năcar de Dumnezeu de s-ar primi, nu se folosește. Adică cum am zice: "Iuturor dă Dumnezeu darul unii și laii, și folosește bine ceea ce li s-a dat, și păzîndu pe aceasta, arată darul lui Dumnezeu, iară alții au adică, darul pierzînd cele ce li s-au dat, se arată că nimic nu au luat

Deci când zice Evanghelistul: "De nu va fi dat cuiva de la Tatăl", nu poate să vie la Fiul aceasta zice. Că acela vine la Fiul, căruia va da Tatăl, care va păzi darul cel ce s-a dat lui de la Dumnezeu.

"Deci s-au dus mulți din neamul înapoi", adică dejghinându-se pe ei înșiși de învățătorul, nu au mers înainte spre sporire, ci înapoi, adică întru necredință. Căci cu adevărat ceea ce dejghinează pe sine de Hristos, înapoi merge, iară ceea ce, după cum zice Pavel, se lipește de Domnul, pururea la reie dinvinte se întinde (Filipeni 4).

Iară El arătând, că nu are trebuință de cineva, nici de slujba sau de căutarea cea de la ei, zice către dânsii "Au doară și voi vreți să vă duceți?"

Dară pentru ce n-a lăudat mai vărtos pe cei doisprezece, ca pe cei ce un s-au dus împreună cu el, la ei? Una adică, păzind rânduiala cea ce se cuvine învățătorului, iar alta arătând și nouă, că prin acest chip este cu puțință mai vărtos a se trage ei. Că de l-ar fi lăudat, ar fi păținit ceva omenesc, și s-ar fi mândrit, socotind ei că fac har Lui prin urmări. Iară aceasta că a arătat că nu are trebuință de urmări, mai mult putea să-i ție pe dânsii, ca pe cei ce li se facen bine lor mai vărtos, decât ei făceau bine, și luau har mai vărtos decât dădeau.

Și socotește cum cu pricepere a grăit, că n-a zis: "Duceți-vă", că aceasta este a unuia ce goneste, ci înfrabă. "Au doară vreți să vă duceți?" care îi făcea pe dânsii să vrea de urma sau nu, arătând El, că nu-i vrea pe ei către Dânsul pentru evlavie lor de a-L urma, ci împreună cu aceasta îi și mulțumi pentru că îi urmează.

68-71 "Răspuns-a Simon Petru lui. Doamne la cine ne

vom duce? cuvinte ale vieții veșnice tu ai, și noi am crezut, și am cunoscut, că tu ești Hristos Fiul lui Dumnezeu celui viu. Răspuns-a lor Iisus: Au nu eu pre voi cei doisprezece v-am ales? și unul din voi diavol este" și zicea de Iuda al lui Simon Iscarioteanul, că acela vrea să-l vândă pre ei, unul fiind din cei doisprezece"

Plus de dragoste fiind Petru și Iuliu de frați, pentru toată Ceta răspunde. Pentru că n-a zis: Doamne, la cine mă voi duce, și eu am cunoscut și am crezut, ci "La cine ne vom duce?" și celelalte"

Iară cuvinte ale vieții veșnice a zis că are Domnul. Simileă L-a auzit pe El zicând: "Cela ce crede întru Mine îl voi iubi și va avea viață veșnică", că acum aceștia primiseră învierea și toată învățătura.

Deci dară nu cuvintele erau cele ce simțeau, ci neluarea aminte, lenevirea, și necunoștința ascultătorilor. Că și acești doisprezece aceleași auzeau, dară însă nu s-au smintit, ci au rămas.

Ce zice dar Hristos? Oare laudă pe Petru, precum în alt loc a făcut aceasta? Nicidecum. Ca să nu se pară că îl măgulește ca să rămână lângă Dânsul.

Dară ce zice către Petru? Eu pe voi v-am ales pe cei doisprezece. Însă nici voi toți nu sunteți vrednici alegerii, ci unul din voi diavol (adică "clevețitor", că aceasta însemnează cuvântul tulcuindu-se românește, precum și în alt loc s-a zis) este. Iară aceasta în două feluri se poate înțelege: Sau că și acum toate ale Mele clevețește, și nume din acestea nu primește, sau că va să Mă clevețească pe Mine, căci cu adevărat acest fel s-a arătat Iuda, clevețind către Judei pe Domnul, și Iaiacul Lui spunându-le lor. Precum și

David zice pentru dânsul "Iesea afară și grăia împreună (Psalm 40: 6).

Și zice acestea Domnul către Petru îndreptându-l pe dânsul. Căci fiindcă a zis Petru "Iaste am cunoscut și am crezut" să nu socotesti aceasta zice, că nu te-ai suferi credincioși, mei toți M-ați cunoscut.

Și vezi pe Domnul cum încă de departe răutatea vânzătorului oprind-o, și înfrânând-o pe dânsa, acestea zice știind adică că nimic nu va folosi, dar însă El ceea ce era a Sa făcând. Și mei arătat pe el l-a făcut, mei cu totu, a se tainul l-a lăsat, aceea adică, că nu lepădând rușinea de la sine, mai tulbur de price să se facă, totu aceasta, că nu fără de frică să facă acel lucru la care a îndrăznit socotind că este tainut.

Iară dintru aceasta și aceasta ne învățăm, că nu cu sula și de nevoie obișnuiesc Dumnezeu a face bună, și alegerea l-a vâște voința noastră, carea fiind ea, să o facă bună de nevoie. Că alegerea adică se face de la Dumnezeu îndemnându-ne El pe noi a lucrul cel bun și intruzând peste noi humanitatea Sa. Dar în voința noastră și precare stă a ne mântui, și după cum se cuvine alegeți a mântui sau împotriva.

Și te minunează, că diavolul atâtea războaie face, dar a putut de a tăia pe unul din cei doisprezece, care au sculat morții, și au făcut mântui, și de învățătura Domnului că Duhovn creșcă și făcătoare de viață s-a îndulcit.

Și unde dar ne este nouă nădejde de mântuire? Care de bună voie din sincer pe noi însine ne-am făcut robi răutății? Pentru aceasta să l-a vanghelistul că și cum minunându-se a zis aceea "unul din cei doisprezece" Că măcar zice, că din

această sfânta Ceață a fost, dar din credința că rea nevrednic s-a aflat. Așa jivină de vite schimbăcioasă este omul. Și pădăusea-se dară Maithel, că au din fire suntem răi, că în acest chip de ar fi fost, totdeauna ar fi lucrat nostru în răutatea. Iară acelu nu totdeauna a fost Iuda rău, ci era când a fost sfânt. Deci dară din voință răutățile și se nasc și cresc.

Capitolul 7

1-5. "Și umbla Iisus după acestea în Galileea, că nu voia în Iudeea să umbla, că l-a cântau pre el Iudei să-l omore. Și era aproape praznicul iudeilor înfigerea corturilor. Deci au zis către dânsul frații lui. Trece al marea, și mergi în Iudeea, că și acum ești să vadă lucrurile care faci. Că nimeni întru ascuns face ceva, ci caută să fie el la arătare. Dacă faci acestea, arată-te pre tine omul. Pentru că mei frați lui nu credeau în transul.

Pentru negași Iudei se dă în lături, nu că și cum se temea de moarte, că se putea că El și în mântuire să umble, și nimeni să nu pută necesa, dar dacă arde că acestea totdeauna ar fi făcut, na s-ar fi crezut că s-a făcut om, ci nălcire s-ar fi parat. Pentru aceasta acum se dă a lături, adăverind și mired năndu și necesa, și rușinând pe toți cei ce zic că după nălcire s-a intrupat El, precum pe Maneot, Marcion, și pe Vasio și pe cei asemenea.

Iar altă dată arăsa în mij ocul politorilor de ocidere, și care asupra Lui se turbau fiind, nevătămat rămâne, și arată Dumnezeu că rușind pe Pavel Samosateanul, și învățând pe ei că nu au got (scopul adică), ci și Dumnezeu era.

Deci se duce în Galileea acum. Căci fiindcă încă nu sosise vremea Paștilor, în zadar era și de prisos în mijlocul vrăjmașilor Lui să petreacă, și de mai multă turbare pururea pricinilor lor să se facă.

Și era, zice, înfigerea corturilor. Cu cuvîntul acesta se spune pentru praznicile care se făceau de Iudei. Că trei erau: unul al Paștilor, pe care îl făceau pentru că au trecut din Egipt, carele și întâi era la dînșii. Iar al doilea, cel al "Cincizeci de zile", carele îl făceau, pentru că s-au izbăvit de pătimurile cele din pustie, și în pămîntul făgăduinței au intrat, și au gustat atunci întâi roada de țărîu, pentru aceasta și mănușiau în praznicul acesta, ca niște pîrgă aduceau.

Al treilea înfigerea corturilor, carele îl făceau spre mulțumire pentru strîngerea roadelor. Acelea adică zice dumnezeiescul acesta Părinte, Iară Zăcharias scrie: Că praznicul acesta se prăznuia spre pomenirea zilei, întru carea Moisi a înfipt întru Dumnezeiesul Cort carele se făcuse de Vesele. Și pentru aceasta mai jos unde scrie Evanghelistul, că înjumătățindu-se Praznicul s-a suit Iisus, zice că întru a patra zi s-au sunt, că șapte zile îl prăznuiau în luna ce se numește la Romani Septembrie, că atunci mulțumeau Domnului că au strîns toate roadele. Pentru aceasta și corturi, adică Colibe înfingeau, și ca cum ar fi petrecut în țară se veseleau. Pentru aceasta și oarecărui Psalm al lui David (Psalm 80 și 83), care au scriere deasupra "Pentru gheaburi" zic unii, zic unii că la acest praznic s-au alecătuit de David. Că atunci umpleau gheaburile lor, culegînd adică, și pentru acestea mulțumind, și psalmi cântau și celelalte cele spre mulțumire, precum este Psalmul al Optulea. Pentru aceea și întru acesta pomeneste Proorocul

de bunătațile cele ce s-au dat omului de la Dumnezeu.

Înserna încă și acestea, Paștile adică, trecerea noastră, cea din necredință la Credință.

Iară cel al "Cincizeci de zile", Intrarea în Biserică, ca în alt pămînt al făgăduinței, când adică și Paine mîncăm, primind Dumnezeieștile Jale. Că nu îndată ce am crezut și am trecut din necredință, atunci și din pîine mîncăm, ci trebuie întâi a ne boteza, și vrednicii a ne face de a sta în Biserică împreună cu cei Botezați, și atunci de pîine a ne împărtăși.

Iară înfigerea corturilor, Învierea, când toate Rodurile faptelor noastre se plinesc, și corturile noastre cele ce s-au stricat prin moarte iarăși se înfig.

Sunt încă și alte cuvinte mai Dumnezeiești pentru aceste praznice, de care nu este acum vreme a grăi; că pururea alegem ceea ce este de folos la eri mulți.

Deci fiind praznic la Iudei care se numește "înfigerea corturilor", de vreme ce L-au văzut pe El frații Lui că nu se gîtesc să se suie, zăvîrlindu-L Lui zic: Trece de aici, și mergi acolo, ca și ucenicii Lui, adică gloatele cele ce merg după Tine, să vadă cele ce faci. Că nu pentru cei doispunez zice, ci pentru cei ce întru alt chip urmau Lui.

Și Îl prîbănuie pe El frații Lui, adică fecinarii lui Iosif pentru dușă putini, pentru frică, și pentru iubirea de slavă. Pentru aceasta și zic că: "Nimeni în ascuns face ceva, care lucră este al fricilor, și caută el să fie la arătare, care lucră este al iubirii de slavă. Dacă faci acestea, zic ei, arată-Te pe Tine lui Dumnezeu."

Iară aicea umbră grăiește, cum că nici socotim ceva bun pentru cele ce se fac de Tine. Căci dacă faci acestea ca pe

niște lucruri bune, arată-le pe Tine, iar dacă Te ascunzi arătat este, că reu lucruri făcând Te ascunzi.

Dar pentru care pricină din ei din luna mică alt povestind Evanghelistul, ci nume, semnul pământului și vorba Domnului cea către cei ce au mâncat, apoi nemurinduri lor s-au arătat, celelalte le-a sărit, zicând: "Și era aproape praznicul Iudeilor Înfîșurarea corturilor" (Căci cum din cinci luni lucruri a făcut, arătat este de aceea, căci când a făcut minunea pământului Paștile erau, care se făceau în luna ce se zice la Romani Martie, care la dânsii luna cea dintâi se numește. Iară acum este Înfîșurarea Corturilor care se face în luna cea ce se numește la noi Septembrie. Deci pentru ce a făcut Evanghelistul aceasta? Pentru că nu se puteau toate a se număra. Încă și în alt chip, acelea s-au cărgat, evangheliștii a le spune, pentru care vreo prihană sau grăire împotriva de la Iudei a urma!

Și cum cuvîntă este a se minuna cîreva de iubirea de om a lui Iisus, care nu se rușinează a spune acestuia care se pare că nu se oarecare necinste în viața lui. Căci multe și minuni și grații, trecând Evanghelistul, ale Domnului, pe necredința fraților o povestesc, și cu câte îl ocărau pe El.

Dar de unde ia dânsul atîta necredință? Din vanitate și din zavistie. Căci rădăcinile se zavistuiască oarecum puterea a se zavistui.

Însă vocilește, că atîta necredință au avut ei către Dânsul mai înainte de cruce, când și slăvit pe El îl vedeau și minuni făcând, după Cruce și chipul necinstea cea ce se părea, pentru Dânsul au mărturisit. Apostoli și propovăduitori și Arhiepiscopi făcându-se. Pentru aceasta fără de grăire împotriva în față pe El l-au văzut. Că nu s-ar fi dat pe ei pentru Dânsul, de

n-ar fi luat adevărită încredințare pentru Iovirea Lui.

6-8. "Deci a zis Iisus lor: "Vremea mea încă n-a sosit, iară vremea voastră totdeauna este gata. Nu poate lumea să vă urască pre voi, iar pre mine mă urăște, pentru că eu mărturisesc de dînsa, că lucrurile ei sunt reu. Voi sunteți vă la praznicul acesta. Eu încă nu mă sui la praznicul acesta, căci vremea mea încă nu s-a plinit."

Frații Domnului zavistindu-și Lui, li prăvălesc pe El pentru încă împreună și pentru mândrie.

Dar El ce zice către dânsii? "Oare aspru grăiește?" Nu cu adevărat ci blînd. Că n-a zis: Cine sunteți voi, care mă sfătuiți acestea și mă învățați? Dar ce zice? "Vremea Mea încă n-a sosit", adică a Crucii și a Morții. "Iară vremea voastră totdeauna este gata" Că voi, zice, măcar de aji li pururea împreună cu Iudeii, nu vă vor ucide pe voi, fiindcă aceleași răvniți care și ei, iar pe Mine îndată se vor sfătui să Mă omoare, de Mă vor vedea că am mers la praznic.

Sau și în alt chip să înțelegem aceasta, că ceea ce fericește pe cei ce plîng în vecul de acum, cele asemenea și acum grăiește, care și la toți sfîntire pot lua. Că nu este Mine, zice, vreme de praznic când vînt toată răutatea petrecînd într-o plinirea Iudeilor. Că vreme de plîngere și de tînguire este, fiindcă adevărul s-a izgonit, și voia lui Dumnezeu nu stăpînește. Pentru acestea dar Mine nu mi este vreme de praznic, iar vouă ca cei ce la un gând cu mulți petreceli, și de lume sunteți lipsiți, nu vă este cu neocuvîntă a prăznici împreună cu cei asemenea vouă. Și pe voi lumea nu vă poate urî, adică, cei ce cugetă cele ale lumii, ca pe cei ce, precum s-a zis, sunteți asemenea lor.

Iar pe Mine Mă urăște, pentru că vădesc lucrurile ei, că

aceasta se face pricină a urâciunii. Mustirarea cea arătată și vădirea.

Și trimise pe frați la praznic, arătând, că nu-i silește să rămână cu Dânsul, dacă nu voiesc.

Și ia aminte, că, către cele două prihăniri, care ei aduceau asupra Lui, către frică și către iubirea de slavă, două și răspunsurile face, către frică adică, când zice: Că vădese lucrurile lumii, adică a celor ce cugetă cele ale lumii. Că nu le-aș vădi de aș fi fost fricos, precum voi socotiți. Iar către iubirea de slavă, când nu-i silește pe dânsii ca să rămână cu El. Că de ar fi fost El vinovat prihănirii morții de slavă, nu i-ar fi trimis pe dânsii, pentru că iubitorii de slavă și trufășii se sârguiesc mai vârtos a avea mulți următori după dânsii. Deci dar de vreme ce cu aceste două îi ocărau pe El, cu cuvântă împotriva acestor două s-a împotrivit, arătând putredă socoteala lor.

Iar aceasta ce zice: "Vremea Mea încă nu s-a plinit; aceasta inseninează, că încă nu a sosit vremea Morții și Crucii. Că Mi se cade Mie încă în trup a viețui, ca și mai multe semne să fac, și mai multe învățături să învăț, ca și pe mai multe noroade să gătesc să creadă, și pe necinec mai învâriți să-i fac, prin arătarea a mai multora minuni și prin învățătură. Deci încă nu a sosit, zice, vremea Morții, ca să Mă arunc pe Mine la cei ce se turheză asupra mea, pentru aceasta nici nu Mă sui la praznic.

10. "Și avestea zicând lor, a rămas în Galileen. Și dacă s-au suit frații lui, atunci și el s-a suit la praznic, nu de față, ci cam pe ascuns."

Pentru care pricină după ce a zis fraților: "Nu Mă sui la praznic, iarăși se sole?" N-a zis că necidecum nu Mă sui, ci

acum, adică cu vol, ci într-început se lepăda de suire, fiindcă fierbeau de mânie Iudeii. Iară după aceea, vrând să se risipească prazna nă se suie, când și turbarea lor cu pușlăta era să se fi potolit.

Încă și în alt chip N-a făcut împotriva celor ce a zis, că nu s-a suit ca să prăznuiască, ci ca să învețe, și nu cu bucuria care o folosesc cei ce prăznuiesc, ci pe ascuns.

Iară se ascunde ca să incredințeze nimenirea. Că de s-ar fi arătat, s-ar fi turbat Lui, volind să-L omoare pe El. Și nu i-ar fi lăsat pe ei să facă aceasta, fiindcă încă nu sosise vremea patimii, ci în mijlocul lor fiind ar fi fugit de patimă, și s-ar fi părut că după nălucire s-a întrupat, pentru aceasta luge și se dă în lături ca un om, economisind cele cuvietoase.

11-13. "Iar Iudeii îl căutau pe El la praznic, și ziceau: Unde este acela?" Și cărtire nu tă era pentru dânsul nire noroade, unii ziceau că bun este, iară alții ziceau: Ba, ei amăgește norodul. Însă nimeni de față nu grăia de dânsul pentru frica Iudeilor."

Iudeii din multă urăchuna nici numele Lui nu pomenesc. Că nu zic: "Unde este Isus?" ci: "Unde este acela" așa și singur numele Lui pizmoua.

Și socoteste turburarea lor cea spreucidere, că nici vremea praznicului nu erau, ci într-acesta voiau să-L vâneze pe El. Pentru aceasta li și căutau. Acest fel de evlavie și cinste păzeau către praznice, și unile ca acestea erau isprăvile lor."

Iară cărtire pentru Dânsul era între noroade, fiindcă oștile socotele erau pentru El. Că înțerea ziceau, cum că amăgește norodul, iară mulți ziceau că bun este. Și aceștia, precum se pare, care ziceau că El este bun, erau din norod,

ară cum că aceasta este adevărată. arătat este din ceea ce a zis Evanghelistul: "Că nimeni nu îndrăznește să grăiască de față pentru frica Iudeilor". Că arătat este că din norod erau cei ce nu îndrăzneau să grăiască de față pentru Dnsul, și ruceau temându-se de boierii Iudei. Încă și aceasta a zice: "Că amăgește norodu'", semnu este cum că din boieri erau cei ce Îl eleveteau pe I.I. că de ar fi fost din norod ar fi zis că "Ve amăgește pe noi", iară acum zicând ei că amăgește norodu', arată că nu din norod, ci din boieri sunt cei ce ziceau acestea.

Și vezi prețutindinea că boierimea este stricăciă, iară supasă nestricăciă răimăn. Însă pentru că nu au socoteală mai târbătească, și încă nu sunt desăvârșiți, nu îndrăznesc a grăi de față.

14-16. "Și iată înjumătățindu-se praznicul, s-a suit Iisus în Biserică, și învăța. Și se mirau Iudeii zicând: Cum știe acesta carte nefiind învățat? Deci a rămas lor Iisus și a zis: A mea învățătură nu este a mea, ci a celuiui ce m-a trimis pe mine."

Pentru ce dacă s-a înjumătățit praznicul s-a suit? Ca să potească mântia lor, iară încă, și ca cu îndeleptă cre și cu luare aminte să asculte ei cele ce se grăiau de Dnsul, nemăiestupându-le lor urechile turburarea praznicului. Că la începutul praznicului trebuia ei să se fi smuls către cele ale praznicului. Deci fibră de veste arătându-se lor, se ascultau luți de rând, și ei ce ziceau că I.I. este bun, și cei ce ziceau că este amăgitor, aceia adică, ca să dobândescă ceva și să se mure, iar aceștia cu să-l prindă în ceva, și să-l apuce ca pe un amăgitor.

Însă ce a învățat n-a spus Evanghelistul; iară cum că

oarecare lucruri înșunate a zis, prin care l-a înfrunt pe ei, și a schimbat socotelile lor întru mirare, a arătat prin ceea ce a zis: "Că se mirau cum știe carte nefiind învățat". Dar măcar de se și mirau, însă nici așa nu erau slăbodă de vicleșug mintei lor, că nu se mirau de învățătură, nici priceau cele ce se grăiau, ci se mirau cum știe carte, adică, nu se pricepeau, se spânzărind, căre aceasta obișnuiesc a pătimi pizmătareții. Precum as zice ca o pildă: Fie aproape de cineva un vecin sărac, apoi după întâmplare de multe ori dobândește vreo haină mai scumpă, deci văzându-l pe el vecinul cel pizmătareț, zice: Cum acesta s-a îmbogățit întru haină scumpă pre a sărac fiind? De unde ia acesta, acest fel de haină? Iară acestea le zice tu că dătură se miră cu adevărat, că de zavistie aprinzându-se, spre ocara vecinului, unele ca aceste cuvinte folosește. Căci cu adevărat zice, a furat haina. Deci așa și Iudeii: "Cum acesta știe carte?" cu adevărat întru Beelzebul. Măcar că credeau ei dintru aceasta mai vartos să înțelegă că nici un lucru omenește nu era la Dnsul. Dar de vreme ce ei aceasta nu voiau să înțelegă, singur lui le răspunde lor învățându-l, că nu că de la tată, Dumnezeu este învățătorul. "Că nimic al meu nu este, zice, nimic de la Mine, ca cum ar fi potrivit lui Dumnezeu, nu grăiesc, ci cuvintele cele ce sunt ale Tatălui, acelea sunt și ale Mele."

17-18. "El va voi cineva să facă voia lui, va cunoaște pentru învățătura aceasta, care de la Dumnezeu este, sau nu de la mine grăiesc. Cel ce grăiește de la sine, slava sa caută. Iară cel ce caută slava celui ce l-a trimis pre el, acesta adevărat este, și nedreptate nu este întru dânsul."

După ce a zis că "A Mea învățătură nu este a Mea" adică

potrivnică lui Dumnezeu, ci a Tatălui Meu este, zice că "De
va face cineva voia lui Dumnezeu, adică de se va ține cineva
de fapta bună, și nu va sluji zavistiei, nici de cea către Mine
în zădărnica zavistie nu se va întuneca, va cunoste puterea
răvinelor Mele, de grăiește k u cele ale Tatălui, sau narecare
străine, și schimbute.

Iară voina lui Dumnezeu face și cula te cerecă Scripturile
și Proorociile, că unul ca acesta poate să cunoască pentru
învișătura Domnului, că de la Dumnezeu este. Că Proorocii
nu auie pe Domnul cum că este potrivit lui Dumnezeu, și
cum că de la Sineși, grăiește, ci cum că toate cele plăcute lui
Dumnezeu și zice și face

Apoi aduce pe urmă și altă pricină și socoteală, zicând
"Că el ce grăiește de la Sine, adică vrea ce vrea, să-și poartă
învișătura a sa osebită, pentru nimic alt nu face aceasta,
fără numai ca să-și dobândească vreo slavă dintru aceasta.
Iar dacă k u, zice, nu vrea să dobândească slavă osebită a
mă, ci caută slavă celui Că m-a trimis pe Mine, pentru care
pricină aș fi voi altfel să învâți? Drept aceea adevărat sunt,
și nu este nedreptate intru Mine, niciă nu răpesc slavă ce se
cuvine. Altuia, că aceasta este nedreptate. Deci dară
învișătura Mea și adevăr are, și dreptate intru a ceea ce dată,
că nu se face dintru trufie, ca și munciu să aibă și nedreptate.
Că trufia și minte, pentru că vele ce sunt mai presus de
credința sa pentru Sine grăiește, și nedreptătește, pentru
că slavă cea străină și care neidecum au nu i se cuvine a
răpește. Iară Domnul fiindcă cele ale Tatălui căuta, și nimic
pentru Sine cu trufie grăia, fără de îndoiară și adevărat este
și drept.

Și în multe locuri am zis, și acum zicem, cum că, când se

vede Domnul că grăiește pentru Sine oarecare smerite, nu
se cuvine să înțeleagă cum că, ca și cum ar fi mai jos decât
Tatăl după fire, grăiește acestea, ci pentru că să nu se pară
potrivnic lui Dumnezeu, ci pentru neputința ascultărilor,
și pentru că este înbrăcat cu trup, și pentru că să ne învie
pe noi să ne smerim, și nimic mare să nu grăim de noi. Iar
când înalte și pentru slava Sa grăiește, trebuie să credem
noi, cum că, că Că el ce este cu adevărat înlocuim cu Tatăl,
acestea înalte grăiește pentru mărire și firi Său

19. Au nu Moisi a dat vouă legea? Și nimeni din voi nu
face legea. Că mă căutați să mă omorati? Răspuns-a norodul
și a zis: "Dacă al cine te caută să te omore?"

Se pare că aceasta carea acum grăiește, nu păzește nici u
urmare către cele mai de sus, iar de vom lua noi seama bine,
și foarte cu urinare sunt. Că el de vreme ce l'înviștau pe El
că derlega Sămbăta, și strica legea, la aceasta să împotriva
arătându-i pe danșii mai vârtos căicători de lege, că l'egre
zice: "Să nu ucizi" (Iesire 20, Deut. 5). Iară voi Mă căutați
să Mă omorati, pentru aceasta voi stricați Legea, nu Eu.
Deci lăvând voi aceasta, adică, a să osândi pe Sineși, Mă
vinuți pe Mine ca cum as călea Legea, pentru că am să uidecat
nu Sămbăta

Iară aceea că "Nimeni din voi nu face Legea" a zis-o
pentru că totă către care vorbica. El căuta pe El să l'omore

Și vezi cum El cu gâmbiand vorbuste cu danșii. Iară ei cu
ocară și otrăzire îi zic: "Dacă ai" Că pentru aceasta li
ocărăse socotind sa l' spăimânteze pe El, și să l' înfricoseze

Iară cum că Moisi le-a dat legea, zice, (măcar că El este
Domn lui Moisi, și dătător de lege) pentru neputința și
nesimțirea Iudeilor, că unde ar fi suferit ei să audă, că nu

Moisile a dat lor Legea, ei El Stăpânul și Domnul lui Moisi (Lev 12, 3 Eze 17, 7-10).

21-24. Răspunsul Iesus și a zis lor: "Eu lucră am făcut, și toți vă mirați pentru aceasta. Moisi v-a dat vouă tăcerea împrejur, că nu de la Moisi este, ci de la părinți. Și sâmbăta tăceți împrejur pe om. Dacă tăcere împrejur primeste omul sâmbăta, că să nu se strice Legea lui Moisi, pe mine vă mâniați, căci am întreg am făcut sănătos sâmbăta? Nu judecați după față, ci după judecată judecați."

Un oarecare silogism n-arată pe danșii că în zadar se turbează Lui, și zice: Eu lucră am făcut sâmbăta, îndreptarea Slăbănogului, și toți vă mirați pentru aceasta, adică vă turbați, vă înfurițați, măcar că însuși Moisi acela pădător de Lege a dezlegat sâmbăta pentru că a poruncit: "Tot sufletul în ziua a Opta să se tale împrejur" că se întâmplă de multe ori ziua a Opta, într-o care nevoiu era să se tale împrejur, a fi sâmbăta. Deci, dacă sâmbăta s-a dezlegat de însuși Moisi pentru tăcerea împrejur, și nu oprește nimic ziua Sâmbătei a se tăia o nouă împrejur, ci măcar sâmbăta de s-ar fi întâmplat să fie ziua a Opta, se dezlegă legea cea pentru delucrarea sâmbătei, că să nu se strice a tăcerii împrejur.

Deci dacă acestea așa vânt, ce vă mâniați pe Mine, și vă roțiți, pentru că sâmbăta om cu totul întreg am făcut sănătos? Măcar că tăcerea împrejur nu a nu Moisi era, pe legea cea pentru sâmbăta carea s-a pus de Moisi, ci au stricat și tăcerea împrejur, dăruirea pricina ta, nu se oprește de sâmbăta. Iară Eu de durere zbăvând pe om, și sănătos, făcându-l, sunt crevenit.

Nu judecați după față, ardeți cu dreptate și fără de căutare

în față hotărâți, nu pe Moisi carele dezlegă sâmbăta prin tăcerea împrejur, afară de prihănire sa-l socotiți, iară pe Mine să Mă osândiți. Care și mai vărtos pentru facerea de hui, a umăui am dezlegat sâmbăta. Că dacă pe Moisi fără de prihană îl socotiți pentru dăruirea feței, iară pe Mine Cel ce Mă socotit se nesăvîit, Mă osândiți, arūtat este că luati fața.

24-27. "Deci ziceau unii dintre Ierusalimiteni: "Nu nu este acesta, pri carele caută să-l amoare? Și câtă de față grăiește și nimic lui nu zice. Nu cumva au cunoscut cu adevărat boierii, că adevărat acesta este Hristos? Ci pri acesta, Țitim de unde este, ară Hristos când va veni, nimeni nu știe de unde este."

Nu sîmpu și fără de pricină este pusă aceasta. "Eu nu dan Ierusalimiteni", ci ca să se arate, cum că cei ce mai vărtos au dobîndit semnele cele mari, aceștia decăt toți erau mai ticăloși. Că cum nu erau ticăloși, pentru că văzând semnul Mare al Dumnezeirii Lui, adică stricăta aveau judecata? Că mare cu adevărat semn aveau, de ar fi voit, acest El de față în mijlocul celor ce se turbau aspra Lui, și nimic de a danșii nu pătimește. Iară nu vorau ei din cu acest semn să cunoască puterea Lui.

Și se îndoaie zicăr: "Nu cumva au cunoscut boierii, că acesta este cu adevărat Hristos? Și nu într-o această părere nu stau, ci fac scurculă, că pe Hristos cum nu știu de unde va veni, iară pe acesta Țitim de unde este. Deci iară nu este acesta Hristos. Măcar că vezi rău urea, cum că coș se împotrivesc. Boierii lor întrebăți fiind de Irod, zic cum că în Betleemul Judeii se naște Hristos, iară aceștia zic că nimeni nu știe pe Hristos de unde este. Vezi că se împotrivesc

în cuvinte" și iarăși în alt loc zic. Nu știu că eu Mintel a grân Dumnezeu, iară pe Acesta nu-l știu de unde este (Ioan 9). Văzuiți ai cuvinte de nebuni? Îi știu, și nu-l știu!"

Ce este asemenea acestei neînțelegeri? Că numai la una căutau. A nu crede. Pentru aceasta când te venea lor, ziceau că îl știu, iar când iarăși nu le venea, se întăreau că nu-l știu. Deci a răutăta lor este atâta împotriviție în cuvinte.

Dacă ar fi cercat cineva, de unde pornindu-se ei zic, că Hristos când va veni, nimeni nu știe de unde este. Că de n-ar fi avut vreo mărturie din Scripturi, sau învățături adevărate, nu ar fi grăit așa scâtat împotriva cârturarilor celor din vremea lui Irod, care au zis luminat, că în Betleemul Iudeu se naște Hristos (Matei 3) și iarăși celor ce zic, că din orașul Betleem va veni Hristos (Ioan 7), ce dăru este a zice? Că amândoi de la Prooroci grăiau acestea. Căci și cei ce ziceau că în Betleem se naște Fiul, și din orașul lui David este, luminat pe Proorocul Mihaiel aveau martori, care grăiesc, precum și Matei zice, "Și tu Betleeme pământul Iudei, nicidecum nu ești mai mic între Dumni Iudei că din tine va zării învățuitor, care va păstea pe norodul Meu Israel" (Mihaiel 5. 1). Și aceștia iarăși care zic că pe Hristos nu-l știe cineva de unde va veni, pe Prooroci aveau martori din acestei socotele. Încă și pe singor Mihaiel, care zice: "Că temerile Lui sunt din început din zilele veacului", care arată nestimțarea Jertfei Lui, adică Nașterea. Că pe Cei ce din început și din zilele veacului au ieșit, adică Nașterea, nimeni din oameni nu-l poate ști, că oamenii sunt în vreme, iară Acela din zilele veacului și din început. Iar pe Cel veșnic, cum ce- ce este sub vreme îl va ști? Încă și Isata zice: "Iară neamul Lui cine-l va spune?" (Isata 53). Deci din acestea

încercându-se ziceau că pe Hristos nu-l știe cineva, de unde este. Că nu înțelegeau ei, că îndoit fiind Dumnezeu Iisus, după nașterea cea din Fecioară cu trup, se știe de unde este, că din Betleem iară după cea fără de trup și negrăită din Tatăl mai înainte de totă veclă, se zice că ure Neam mai presus de totă spunerea.

Deci acești Ierusalimiteni Nașterea cea în trup mărturisesc că o știu, și de unde este. Iară cea mai înainte de veclă, după care nu știe cineva pe Hristos, de unde este, nu o mărturisesc. Pentru aceea nesocotind ei, că îndoit fiind, după una se știe, iar după alta nu, zic că nu este Fiul Hristos.

28.29. "Deci striga Iisus în Biserică învățând și zicând. Și pre mine mă știți, și știți de unde sunt, și de la mine singur nu am venit, ci este adevărat Cei ce m-a trimis, pre carele voi nu-l știți. Iar eu îl știu pre el, că de la dănsul sunt, și el m-a trimis"

De vreme ce pe cuvântul acesta ce zice: "Știu pe Acesta de unde este", pentru nimic alt nu zicea, iară numai vrand să-l arate, cum că este de pe pământ, și cum că este fecior de Teslar, pentru aceasta El îl suie la Cei zicând: "Și pe Mine Mă știți, și știți de unde sunt", adică, măcar deși pentru răutatea voastră acoperiți, dară însă știți de unde sunt, că din Cei Ce de vreme ce de acolo este Tatăl Meu, arătat este cum că și Eu de acolo sunt, și Cei de la Acela sunt trimis, care este adevărat. Și de vreme ce Acela este adevărat, și nu amăgitor, că n-ar fi voit Cei adevărați, să trimită amăgitor și mincinos.

Și pe acesta Ce M-a trimis pe Mine, voi nu-l știți, și nu-l cunoașteți cu necunoștința cea prin lucruri. Că, precum Pavel zice, este necunoștință între știință. (1 Pet 2) Pre

Domnii, zice, mărturisesc că-L știu, iară cu lucrurile II tăgăduiesc. Deci și voi Iudeii nu știți pe Tatăl Meu pentru lucrurile voastre cele rele, și pentru socoteala rea rea, iar Eu îl știu pe El, că nu Mă împiedică pe Mine către știința Lui nici socoteala rea, nici lucruri neplăcute Aceluia. Căci de la Dânsul sunt, adică din Trânsul, nu din altă ființă, sau străin de Dânsul. Și El M-a trimis.

Și vede aceea că cele două firi a. e. lui Hristos se arată, prin aceea ce zice "De la Dânsul sunt" se arată Ființa Dumnezeirii, iar prin aceasta "Și El M-a trimis" omenirea. Că "trinitas" după omenire se zice, precum și slugă Fiul lui Dumnezeu. (I. II. 2).

30,31 "Deci îl căutau pre el să-l prindă, și nimeni nu s-a pus pre dânsul mâinile, că încă nu venise ceasul Lui, și mulți din norod au crezut în trânsul, și ziceau, că Hristos când va veni, au doară mai multe semne va face decât acestea, care le-a făcut Acesta?"

Arătăm Evanghelistul, cum că nevăzut erau ființele și cum că de bună voie au păținit și de dnu neputință. Zice: "Că îi căutau pe El să-L prindă, și nimeni nu s-a pus pe Dânsul mâinile" iar aceea "Încă nu venise ceasul Lui" o a zis, nu că doară era supas vremurilor, ci cum că toate în ceasul și în vremea cea cuvîntoasă și potrivită le face. Căci când a sosit că este bună vreme de a pățini, adică vreme cuvîntoasă și potrivită, atunci și răstignitorilor s-a dat pe Sine, pentru că toate în vremea cuvîntoasă și potrivite le face și le acoperă. Adică, trebuia să se dea Legea, dar în vremea cea cuvîntoasă, așezarea și Proorocir și Evanghelia.

Deci numele ceasului urută pe cea adevărată înțelepciune și purtare de grijă a Mântuitorului.

Și mulți au crezut în el zicând. Au doară Hristos mai multe semne va face, decât cure Acesta a făcut? Și zic ei pentru vinul cel din Căna (Ioan 2, 4) pentru fiul omului celui împărăiesc pentru slăbănogul pentru păim, și apoi scurți pentru celelalte toate, de care nici evangheliști pentru mulțimea de nume nu le pomenesc.

Însă măcar deși auzi că "au crezut mulți", dar nu era adevărată credința lor, ci în ce fel urmează să fie a unui norod simplu, care n dată într-un fel, iar altă dată în alt fel se schimbă la socoteală.

32, 36 "Au auzit fariseii pre norod cărtînd (Adică, cu cărteală asupra boierilor grăind Zigadious) pentru dânsul acestea, și au trimis slugi Fariseu și Arhiereii, ca să-l prindă pre dânsul. Deci le-a zis lor Iesus: Încă puțină vreme eu voi suna, și merg, și celui ce m-a trimis pre mine. Căuta-mă veți, și nu mă veți afla, și unde sunt eu, voi nu puteți să veniți. Și au zis Iudeii între sine: Unde va să meargă acesta, că noi nu-l vom afla pre el? Nu cumva întru risipirea Ebanor va să meargă, și să mureșe pre elini? Că este cuvîntul acesta, care a zis, Căuta-mă veți, și nu mă veți afla, și unde sunt Eu voi nu puteți să veniți?"

Prin cele ce cartea norodul, a arătat cum că aveau mai bună cunoștință, și mare credință din parte către Domnul, și cum că voia să se deghineze de boierii, care aceasta slujind aceea, au trimis să-L prindă pe Dânsul, pentru aceasta numai, că se credea El a fi Hristos.

Și au trimis, dar nu ei singuri au venit, temându-se de norod, ca să nu se facă vreo turburare, pentru aceasta pe slugi trimiț, ei adică ferindu-se de primejdia ceea ce poate era să se întâmple, iar pe acela hăgăndu-l în mânia

norodului. Așa pretutindenea folosul lor socoteau.

Iară Domnul grațios pline de smerenie grăiește: "Încă puțină vreme cu voi sunt" (Ce mă știți, zice, să Mă duc? Ce Mă goniri? Până vreme așteptați și nici măcar să veniți voi că Mă taceți nu voi suferi).

Vezi încă și aceea ce zice: "Cu voi sunt", adică măcar de Mă veți gonii, măcar de nu Mă vreți voi. Eu cu voi sunt, adică cele pentru voi iconomisesc, și cele către mântuire grăiesc.

Și merg în Căla Ce Mă trimis pe Mine. Aicea îi și îngrozește pe dânsii, ca pe cei ce vor să se împotrivescă Celui Ce L-a trimis pe Dânsul. Că cel ce necinstește pe Cel trimis, arătat este că se împotrivesc Celui Ce L-a trimis. Și zicând "Mergi", a însemnat moartea cea de bună voie.

Și arătând că moartea Lui nu va fi în acest fel, precum este cea de obște, zice: "Că unde Eu merg voi nu puteți să veniți" (Că de ar fi fost sfârșitul Lui de obște și asemenea cu a celor mulți, și ar fi vrut să rămână în moarte, n-ar fi zis că "Voi nu puteți să veniți" că la moartea cea de obște toți ne ducem. Deci ceea ce am zis, voind să arate că moartea Lui nu este în acest fel, precum este cea de obște, zice: "Că unde Eu merg, voi nu puteți să veniți").

Încă și aceea ce a zis că "Mă veți căuta, și nu Mă veți afla" arată că dorii le va fi Lui.

Dar când L-au căutat pe El? Iuda a zis: "Că multe miștri plângeau pentru Dânsul" (Luca 23, dară se poate și alții mulți să fi pătimit aceasta. Încă și când se lăsa cetatea, să fi pomenit de Hristos și de minunile Lui, și să fi căutat venirea Lui de față).

Iar acestea toate le zicea vrând să-i tragă pe ei și să-i plece

Că de vreme ce slugile veniseră vrând să-L prindă pe El, arată cum că știe pricina venirii lor, și cum că vor să-L omoreze pe El, pentru aceasta le spune lor mai înainte moartea Sa, cum că puțin și merge la Tatăl.

Încă și îi spune mai înainte, mare lucru este și na omenească. Pentru aceea și David zice: Arată-mi mie, Doamne, sfârșitul meu" (Psalm 38, 5).

Și ziceau iudeii: "Nu cumva întru risipirea blăniilor va să meargă?" Vezi cum nu pătimă oarece și s-au înfrânt către cele zise de El? Și arătat este din a întreba "Nu cumva întru risipirea blăniilor va să meargă?" că de n-ar fi fost aceasta, ar fi zis: Volești să mergi? Noi astu poțim, de aceasta ne bucurăm. Iară acum nimic întru acest fel nu zic ei, ci ea și cum s-ar fi temut să nu se lptescă de El, caută unde va să meargă. Și arătat este aceasta și dintru aceea ce au zis că la Elul va să meargă, și să-i învete pe ei. Că n-a zis: "Că va să-i urmărească pe ei", ci: "Să-i învete".

Iar "risipire" numeau pe păgânii, ca pe cei ce erau risipiți în tot locul. Că cu dânsii Iudeii în vremea veche nu se amestecau, ci într-un loc, în Palestina fiind adunați, ocărau pe păgânii, ca pe cei ce erau pretutindenea risipiți, care aceasta la dânsii s-a întors mai pe urmă, că risipirea mai vărtos singurii evreii s-au făcut.

37.38. Iar în ziua cea de pre urmă cea mare a Praznicului, a stătut Iisus, și a strigat zicând: De înscelență cineva să vie la mine, și să bea. Cel ce crede întru mine, precum a zis Scriptura: Râuri de apă vie vor curge din pântecul lui.

Zina cea dintâi a Praznicului și pe cea mai de pe urmă, adică a șaptea, mari le numeau ei, fiindcă și Legea (Levitic 23) pe ziua cea de a șaptea a Praznicului, numită (adică

“Căvârșitoare”) sfântă o a nuntit.

Deci aceasta urmând și Evanghelistul, ziua cea mai de pe urmă mare o numește.

Cău cuvîl ită dară, la ziua cea mai de pe urmă vorbește cu noroadale, ca nareare merinde dându-le lor, fiindcă se vrea să meargă acasă. Că în zilele cele din mijloc la desfătare fiind ei dati, nu Era vreme de a vorbi, că nici ar fi luat aminte.

Și striga Iisus. una adică ca să fie auzit; iară alta, arătând îndrăzneala, și cum că de nimeni nu se teme.

Că zice dară? “Că el ce crede întră Mine precum a zis Scriptura” Că aici trebuie a pune somacă. apoi a începe de la al început și a citi: “Râuri vor curge din pantecele lui”. Căci fiindcă mulți din sembe credeau, arătând El că nu se coveie a crede din verine atîta, cât din Scriptură, pentru că credința cea îndreptată, din Scriptură este. pentru aceasta zice: Că el ce crede întră Mine precum a zis Scriptura, adică, precum mărturisește Scriptura pentru Mine. cum că sunt Fiu al lui Dumnezeu, cum că Ziditor cum că Domn a toate, cum că Mîntuitor al lumii. Că multora s-a părut că cred, dară nu precum a zis Scriptura, ci precum ei au urmat eresurilor și socotelilor lor acest li sunt toți eretici.

Și râuri a zis că vor curge din pantecele celui ce așa a crezut. “Pantece” tropicește numind pe omul, precum și David: “Și legea ta în mijlocu, pantece meu” Psalm 139. vîdeai inima mea. Și râuri a zis că vor curge, iară nu ran de apă vie, însemnând darul cel viu și din destul al Duhului, că acest fel este Duhul. în care suflet va intra, și în care va șede, îl face pe el de izvorăște mai cu îndestulare decât tot izvorul.

Și ar fi putut cunoaște cineva, cum că râuri vor curge

din pantecele celui ce crede precum zic scrip. urile. de va socoti lumina în Petru, și curgera cuvîntului lui Pavel. și înțelepciunea lui, și efan, cărora nimeni nu le putea sta împotrivă. ci tot se trăgeau spre urmări ca de niste repejuni nesuferite cu curgera ală vaxecarora râuri.

39 “Și aceasta o a zis pentru Duhul, pe carele era să-l ia cei ce cred în trînsul. că încă nu era Duh sfînt, că Iisus încă nu se proslăvise”

Talciund Evanghelia istă care sunt “Râurile cele de apă vie”, zice că “Aceasta o a zis pentru Duhul, pe carele vrea să-L ia cei ce cred. Că încă nu era zice Duh Sfînt”

Dar aici ar fi întrebat cineva. Cum zice Evanghelistul că încă nu era Duh Sfînt. dat adică? Că Proorocii cu Duh grăiau? Încă și Apostoli cum săvârșeau tînușdurile? Deci zicem, că Proorocii întră adevăr cu Duh grăiau. însă dară acesta s-a tras înapoi, și li la pămînt s-a depărtat

Deci deși în vremile Proorocilor lucra, dară atunci pentru nevrednicia omului, când, zic, Cristos în trup umbra, nu se afla proorocie, nici căuta spre cele sfînte ale lor și spre Biserică earul.

Deci de vreme ce atunci nu era lucrarea Duhului, ci veni să se dea, pentru aceasta zice că încă nu era Duhul Sfînt, adică nu petrecea întră Iudei, nici se arăta prin lucrări.

Iară Apostoli nu cu Duh, ci întră puterea Domnului făceau minunile. Că auzi și Evanghelia ce zice: “Că vrînd să-l trimită pe dănsu, le-a dat lor putere” (Matei 10. Marcu 3. Luca 9., iară cu Duh Sfînt. Pentru aceea câte minuni, făceau, nu cu Duh, ci cu puterea și cu numele Domnului făceau. Iar când a înviat din mormînt, atunci le-a zis lor

"Iuși Doh Sfânt" și în ziua Cincizecimii a venit peste dânsul Duhul Sfânt

Încă și în alt chip. Deși într-o Proorocie era puterea Duhului, și într-o Apostoli mai înainte de cruce, dară nu așa, precum după înălțare, adică multă și din destul, cât și cu "Răuri" să se însemneze.

Pentru aceea, cu cuvântă a zis Evanghelistul că încă nu era Duh Sfânt, adică așa vărsat din destul precum mai pe urmă. Pentru că și mai înainte de Cruce era adică, dară nu așa mult, că încă Iisus nu se prislăvise, "prislăvire" numind aici Evanghelistul Crucea, că prin Cruce a surpat pe Tirni, și a împărășit.

Deci fiindcă încă nu se înfipsea Crucea, nici păcatul nu se stricase, nici firea noastră în Hristos nu biruise lumea, și nu se împăcase cu Dumnezeu, cu cuvântă nu se dăduse darul Duhului cel mult din destul. Că trebuia din întâi să ne facem noi prietenii lui Dumnezeu, care lucru prin Cruce s-a săvârșit, apoi așa să luăm Darul lui Dumnezeu. Precum și la cele lucruri mai întâi se face vineva prieten împăratului, apoi cu darurile.

Mulțumită dară să fie lui Dumnezeu. Că oricât de mulțumit s-a dat nouă darul, cât nici Proorociilor Că Proorocii aveau dar al Duhului, iară altora nu-l dădeau, iară Apostolii mulțumit au urăit.

40-43. (Mihail 4) "Deci mulți din norod auzind cuvântul, ziceau: Acesta este cu adevărat Proorocul. Alții ziceau: Acesta este Hristos. Alții ziceau: Au doară din Galileea va să vină Hristos? Au nu a zis Scriptura, că din sămânța lui David, și din orașul Betleem, unde a fost David, va să vie Hristos? Și împărechiere între norod s-a făcut pentru dânsul"

Pentru îndrăzneala covintelor plecându-se unii din norod, nu din buieri, că buierii pusura pentru pizmă se împatriveau, mărturisesc, că Acesta este Proorocul cel ce se așteaptă.

Iară alții ca cei ce erau noreu învățat și fără de socoteală, ziceau, că este Hristos, nepricepându-se ei, că este El și Hristos și Proorocul, iară nu altul și altul.

Iară cei mai nemulțumitori zic: Au doară Hristos din Galileea va să vie? Ci din Betleem și din sămânța lui David. Iară aceasta ziceau ei cu socoteală viclenă, și nu ca Natanael, că acela cu un învățat în lege și cercător cu amănuntul zicea, că "Din Nazaret poate fi ceva bun?" (In. 1). Pentru aceasta și Domnul îl laudă pe el, ca pe cel ce nu cu vicleșug, ci după cercarea Legii cea cu amănuntul grăia aceasta. Iară acestia cu vicleșug zic aceasta. Că nu din Galileea va să vină Hristos. Că se par cu cum că știau, că din Betleem este Hristos, desigur din Galileea s-a crescut, dară de pizmă nu voiau să mărturisescă Nașterea cea din Betleem, ci galileean îl numeau pe Dânsul. Și fie, că nu-l știau pe El că este din Betleem, dară că este din sămânța lui David cum se îndoaie? Că nu arătat din David Maria își trăgea neamul? Deci dintru aceasta este arătat, că cu vicleșug ziceau acestea.

Și împărechiere s-a făcut între norod, nu între buieri, că buierii de-o socoteală erau a nu-l primi pe El că este Hristos.

44-46. "Far unii din trântii vrea să-l prindă pre el, dar nimeni nu și-a pus pre dânsul mâinile. Deci au venit slugile către arhierii și către farisei, și au zis lor aceia: Pentru ce nu l-ați adus pre el? Răspuns-au slugile: Niciodată am aș n-a grăit, ca omul acesta"

Că ei ce erau mai măsurăți în răutate, numai cu cuvinte se

impotriveau slavi lui Hristos, iară cei mai nerușinați, și mâinile vreau să-și aducă asupra-I, iară nevăzută era legea, Dumnezeuasa putere luându-I pe danșii, iară ei nici de această numune nu se umideau. Cu adevărat David pentru aceștia a zis: "Despărțitu s-au, și nu s-au umilit" (Psalm 14).

Dar să vedem ce răspund Fariseilor slugde cele trimise ca să-l aducă pe El? Prea cu bună cunoștință. Că farisei care și nou, înțelepți se păreau a fi, și Scripturi citeau, și minuni vedeau, se turbează asupra Domnului, și întrebă căldărește: "Pentru ce na l-ați adus pe El?", iară aceștia și fără de semne din singură învățătura s-au plecat, atâta erau de isteți căruv lucrul cel bun! Iară cum că nu din semne, ci din învățatură s-au vanat, care este mai mare lucru, arătat este de aici. Pentru că nu au zis ei, că niciodată om așa a făcut nimeni, ci: "așa a grăit" atâta erau ei de găsiți și de ruți spre a primi cuvânt de mântuire.

Și se cuvine cu numai de priceperea lor a ne mira, ci și de îndrăzneală, că nu s-au temut de mâna Fariseilor, nici ea niste slugi s-au sfîit, și cele plăcute stăpânilor lor au zis, ei mărturisesc adevărul, carora se cuvine a le urma toți ei ce sunt sub stăpânitori, și a nu-l asculta pe dânsi. A cele ce fără dreptate ar porunci, care și în vremea lui Saul s-au făcut, ca acesta poruncind fără de lege să omore preoții și Dumnezeu, cei ce stăteau de față nu s-au plecat să facă aceasta (1 Regi 22, 17).

(Numeri 35 Deut 17).

47-51 "Și au răspuns lor Fariseii: "Au și voi v-ați amăgit? Au doară cineva din boieri a crezut în trînsul? Sau din Farisei? Ci norodul acesta, carele nu știe Legea, blestemat este. Zice a Nocodim către ei, carele venise noaptea la

dânsu, unul fiind dintru ei. Au doară legea noastră judecă pre om, de nu va auzi de la el mai înainte, și va cunoaște ce va face?"

Pentru care pricină către slugi nu cu manie ei cu bîndete se poartă Fariseii, așa în zicând: "Au și voi v-ați amăgit?" Pentru că se temeau, nu cumva ei să se deghine cu toamă, și să se lipească de Hristos, pentru aceasta mai cu blăndete și mai cu măgulire zice: "Au și voi cei ce ca cum mai înțelepți sunteți decât alții, și petreceți lângă noi și slujitorii de Lege, v-ați amăgit?"

Și se ispitesc să-i plece pe dânsii de la un semn foarte fără de sugetală, că nu cură, zic ei, cineva din boieri a crezut în trînsul?"

Și dăru a cui este vină? A lui Hristos? Sau a celor ce nu au crezut? Că cu adevărat aceia sunt vrednici de osîndă, car n-au crezut.

Iar blestemat zic ei pe norod, pentru că a crezut, singuri fiind vrednici de nenumărate blestemuri, ca niste necredincioși, și alora pricinuitori de necredință.

Dar pentru care pricină arată Nocodimul de Nocodim că a venit noaptea la Saul, și cum că unul era dintru ei? Că să arate pe ei că sunt călci, fiindcă au zis: "Au doară cineva din boieri a crezut în Trînsul?", arată că și la această mină, că iată Nocodim boier fiind, și unul dintru ei a crezut în Hristos.

Și cum vorbește cu dânsii Nocodim? "Au doară Legea noastră osîndește, zice, pe om, de nu va auzi mai înainte?" Deci arată cu aceasta, că mai legea nu citeau, nici cele ale Legii făceau, măcar deși pentru cele ale Legii se trufeau. Că de vreme ce Legea poruncește pe nimeni să nu omore fără

de judecată, iar ei mai înainte de a auzi au năvălit la aceasta, călcători de Lege sunt arătări. Și zicând, "Și va cunoaște ce va face", a arătat că nu de subțire ascultare, ci de foarte cu de-mănușul este trebuință, ca să cunoască ce trebuie să facă, și nu fără de cunoștință oșă să osăndescă.

Capitolul 8

vers. 52, cap. 7 "Răspuns-au și au zis lui: "Au doară și tu din Galileea ești?" Căci și vezi, că proroc din Galileea nu s-a sculat." Aicea în izvoarele cele tălente ale lui Iosiflact lipsește povestirea cea pentru mulțea care s-a prins în curvie; precum și în cele ale Sfântului Ioan Gură de Aur tălcuirii ce face la Evanghelia, și intru ale Sfântului Chiril Ioră în însemnările lui Euthymie Zigabenus se află intru acest fel.

12 "Și s-a dus Iisus care ie casa sa. Iară Iisus s-a dus în muntele Măslinilor, fugind de vrăjmașii în Biserică, și tot norodul a venit la Dânsul, și șezându-l-a învățat pre ei.

"Norod" se numește aicea pe cei ce ziceau. "Că acesta este cu adevărat Prorocul"; și pe cei ce ziceau iarăși: "Că acesta este Hristos" din Galileea ești?"

Căci carea potrivine are aceasta către cei ce s-au grăit de Nicodim? Acesta a zis că: "Nu se cuvine, fără de cercuire și fără de judecată a osăndi pe om." Trebuia cu adevărat ei la aceasta să răspundă și să arate că nu fără de judecată osăndesc pe Iisus, ci după Lege, care nesuferind îndemnul, vocătește ce viclesug fac).

De vreme ce Nicodim prea cu înțelepciune a mustrat pe Farisei, ca pe cei ce făceau lucruri fără de lege,

nepricepându-se ei mai moficește, iară mai vârtos mai sălbăticește, fac răspunsul, zicând: "Au doară și tu."

3-6. "Și au odus Cărturarii și Fariseii la dânsul pre o mulțea prinsă în prea curvie. Și punându-l pre dânsul în mijloc au zis lui: Învățătorule, pre această mulțea o am prinț oșă de față prea curvând. Și în Lege Moisi ne-a poruncit nouă unde ca aceștea să se ucigă cu pietri. Dară tu ce zici?" Și aceasta ziceau ispitindu-l pre el ca să alibă ce cleveți împotriva lui.

Ședându-l ei pe Dânsul că este indultiv și lesne iertător socoteau că o va cruța pe ea, și așa vor avea pricină de învinoviri împotriva lui, pentru că cu călcare de Lege a cruțat pre cea ce după Lege era să se ucigă cu pietre.

6. "Iar Iisus jos plecându-se, a scris cu degetul pre pământul."

Ceea ce obișnuiesc de multe ori a face cei ce nu voiesc să răspundă celor ce întrebă necuvănoimase și fără de cale. Căci cunoscând meșteșugirea lor, se făcea că scrie pe pământ, și nu la arăta la cele ce ziceau ei.

7 "Și neîncetând a-l întreba pre ea, s-a ridicat, și a zis lor: Cel ce este fără de păcat intru vot acela intai să arunce piatră asupra ei."

Vezi înțelepciunea Celui ce este iosăși. Înțelepciunea, că cu bun chip strică meșteșugirile lor. Vezi cum intru aceeași dată și Legea a păzit, și pe mulțea o a cruțat? Că a dat voie ca cel ce întru danșul este fără de păcat să înceapă a arunca piatră asupra ei, fiindcă toți sunt întru păcate.

8. "Și iarăși plecându-se jos a scris pe pământul."

Ca necăutând El la dânsii să se rușineze, mai lesne cu acest chip vădându-se, și cu așa ulăvindu-se El cu cum întru

a scrie să poată ei să se ducă mai înainte de a se osândi mai arătat. Că și pe ei îi cruța pentru humanitatea lui cea nouă.

9 "Iară ei auzind, și știunța vădindu-i, ieșeau unul după altul, începând de la cei mai bătrâni până la cei mai de jos."

Că nimeni nu putea să se zică pe sineși că este fără de păcat

9.10. "Și a rămas Iisus singur și multă vreme în mijloc stând, și ridicându-se Iisus, și nevâzând pre nimeni fără gatumai pre muliere, i-a zis ei: "Muiere, unde îți sunt părâșii tăi, au nimeni pre tine nu te-a judecat a fi vinovată?"

Că neșind ei au lăsat-o pe dânsa sloboadă. Și fiindcă au lăsat-o sloboadă, fără de îndomnă și nevândită, că de o ar fi osândi pe ea ar fi ținut-o.

11 "Iar ea a zis: "Nimeni, Doamne. Și i-a zis ei Iisus: "Nici eu nu te judec."

Că dacă acea oameni fiind nu te-au judecat, cu mult mai vârtos nici eu nu te voi judeca. Dumnezeu fiind, și Domn al regi.

Din destul fiindu-i spre muncă ceea văd că și rus ne înaintea a atâta. Că a cunoscut-o pe dânsa că și s-a pocăit din toată inima.

Și pe slugi au trimis să-L prindă pe El, și toate după cum se cuvinec fce.

Iară ei ce zic? "Au doară și tu din Galileea ești?" vezi nebunia? Vezi nepotrivirea cuvintelor? Apoi ocărându-i pe ei cu pe un nevinătat, zic: "Cearcă și vezi că proroc din Galileea nu s-a sculat", adică, mergi, învăță-te, de vreme ce până acum nu te-ai învățat, că proroc din Galileea nu s-a ridicat, și pentru nevinățatură batjocorindu-l pe el zic acestea.

Dară ce a zis Nicodim, o, Fariseilor? Au doară a zis că proroc este Hristos? A zis că nu se cuvine a se omori fără de judecată. Cum dară și voi, unele ca acestea grăind ei, așa îi răspundeți?

Iară Hristos, de vreme ce sus și jos pe Galileea îi aduceau ei Lui și ca de unul din proroci se prigonea, arătându-le lor că nu este unul din proroci, zice: "Eu sunt Lumina", cea clară și într-o adevăr lumină, nu lumină proterocesească, adică din parte, și carea puțină are strălucirea, ci lumina cea adevărată, nici carea în hotarele Galileei sau ale Palestinei se cuprinde, ci a "Luminii Lumina sunt" și al tuturor oamenilor stăpan, și pentru Mine Prorocul a zis: "Iată Te-am pus pe Tine spre lumină neamurilor" (Isaia 49).

Încă vei aduce împotriua lui Nestorie și pe acest covârț, că nu a zis: "Întru Mine este lumina lumii, ci: "Eu sunt Lumina lumii". Că fclă că se vedeu Om, același era și Fiul al lui Dumnezeu și humană a inimii. Au precum Nestorie barfea, că intru omul cel gol (adică simplu) totuși Fiul lui Dumnezeu să nu fie? Că unul precum s-a zis, a fost Fiel Mariei și al lui Dumnezeu?

Iară ceea ce urmenză Mie, zice: nu va arăbla întru întuneric, adică nu va rămânea întru rătăcire, ci se va izbăvi de rătăcire și de întuneric. Întru aceeași dată încă și pe Nicodim laudă, și pe slugi, că pe cei ce au grăit cu îndrăzneală, și pentru aceasta intru Lumina erau. Încă și umbră pe Farisei că intru rătăcire și întru întuneric erau, și pe ascuns viclesuguri împleteau.

13.14. "Deci i-au zis lui Fariseii: Tu însuși mărturisești pentru tine, mărturia ta nu este adevărată. Răspuns-a Iisus, și a zis lor: "Deși eu însumi mărturisesc pentru mine,

adevărată este mărturia mea, că știu de unde am venit, și unde merg, iară voi nu știți, de unde vin, și unde merg.”

De vreme ce a zis “Eu sunt lumina lumii” îl vinuiesc pe El că Însuși mărturisese pentru Sineși?

O, nebunie! El în sus și în jos aduce Scripturile care mărturiseau pentru Dănsul, și ei îl vinuiesc pe El că mărturisește Însuși pentru Sineși. Pentru aceasta către răutatea lor și El le răspunde. Fie, zice, Eu Însuși mărturisesc pentru Mine, măcar că eu nu fac aceasta ci trei mărtori am. Pe Tatăl Meu, pe lucruri, și pe Scripturi, precum și mai sus s-a zis. Învă să punem așa, că Eu Însuși mărturisesc pentru Mine. Deci măcar deși Eu pentru Mine mărturisesc, mărturia Mea adevărată este, pentru că știu că al lui Dumnezeu sunt Eu, și nu am gol, ci de sus venit și Dumnezeu, cum dară mincinoasă va fi mărturia Mea Dumnezeu fiind Eu, și pentru aceasta vrednic de a fi crezut? Ca și la Dumnezeu El Adevărat vrând să merg, cum așa fi minți la Cel Adevărat vrând să merg.

15,16 “Și după trup judecați, eu nu judec pe nimic. Iar de așa și judeca. Judecata mea adevărată este, că singur nu sunt, ci eu și Tatăl cel care m-a trimis pre mine”

Fu, zice, fiindcă sunt Dumnezeu, și am venit de sus, adevărate pentru Mine mărturisesc. Iară voi deoarece cântați numai la ceea ce se vede, și pentru că în trup sunt, trup gol Mă socotiți, dară nu și Dumnezeu, și de la Dumnezeu veniți, pentru aceasta trupește judecați, adică, cu gresală. Că precum călăre trupește trăiește, se zice că trăiește rău, așa și cel care trupește judecă, se zice că judecă fără de dreptate.

Apoi ca cum ar fi zis cineva. Dacă fără de dreptate

judecăm noi Iudeii, pentru ce nu ne muncești, pentru ce nu ne osăndești? zice. Că n-am venit pentru aceasta, ca să judec. Că Eu pe nimene nu judec acum, iară de așa și judeca, judecata Mea adevărată este, căci osândiți ați fi fost, de așa fi voi să judec. Iară acum scapați de osândă, nu pentru că nu pot să vă osăndesc, ci pentru că nu este acum vreme. Pentru că la a doua venire va fi osânda voastră (Ioan 12), precum și în alt loc zice “N-am venit să judec lumea, ci să o mântuiesc” (Ioan 5). Iar cum că El este Judecătorul tuturor, ascultă Cuvântul nemincinoasă, că “Tatăl toată judecata o a dat Fiului” (Ioan 5). Deci când auzi “Că Eu nu judec pe nimeni” nu pentru venirea ce va să fie, ci pentru cea dintâi, să o șocotiți că se zice aceasta.

Iară zicând că “nu sunt singur, ci și Tatăl Meu cu Mine este” a arătat că nu Eu singur vă osăndesc pe voi, ci și Tatăl. Ca nu n-ai fi judec Eu, și în alt fel Tatăl, ci precum Eu, așa și El și precum El, așa și Eu.

17-18. “Și în legea voastră scris este, că a doi oameni mărturia adevărată este. Eu sunt cel ce mărturisesc pentru mine Însuși, și mărturisesc pentru mine Tatăl cel care m-a trimis”

Spună aicea Arienii și Eunomienii că, zic, că nu este Eu, de n-Eu-ă cu Tatăl. De n-ar fi fost de o ființă, cum ar fi îndrăznit a zice, că de aceea stăpânire sunt cu Tatăl și deopotrivă vredni de credință? Că precum când doi oameni pentru cineva mărturisesc și adevărată este mărturia lor, arătat este că și vrednii de a fi crezuți aceeași este. Așa și aicea arată că nimic nu este mai de jos mărturia Lui decât a Tatălui.

Că ascultă pe cea de pe urmă cu stăpânire grăindu-se

"Eu sunt Cel ce mărturisesc pentru Mine însumi și mărturisești pentru Mine și Tatăl" Vezi pe cea înlocuind stăpânire? Și cum pe Sineși vrednic de credință se face, precum și pe Tatăl care nu ar fi îndrăznit a zice, de ar fi fost mai jos decât Tatăl după vrednicie, și nu înlocuind cu Dănsul și de o Ființă. Că de ar fi voit să urate că este mai de jos și mai mic, nu s-ar fi numărat pe Sineși împreună cu Tatăl, nici mărturia să împreună cu a Tatălui o ar fi pus. Că rob de ar fi fost, precum creștii păgânește hulesc la unul d. n. cu împreună cu El rob ar fi privit, și pe acela împreună cu Sineși martor l-ar fi făcut, precum pe Ioan zic, sau pe Prooroci, sau simplu să zicem, de ar fi voit acest fel de mărturie, nenumărate ar fi aflat. Iară acum vrând să urate că este de o Ființă cu Tatăl, împreună cu Tatăl se numără pe Sineși

Și să nu te minunezi, dacă în alt loc și pe Ioan, și pe Moise, și pe Prooroci aduce în mijloc pentru Dănsul mărturisind, că după părerea ascultătorilor face aceasta, și fiindcă aceea pe Ioan și pe Moise îi cinstea mai mult decât pe Dănsul, pentru aceasta pe cei ce se socoteau la dănsa săvârși și mari spre mărturie îi trage. Dăpt aceea fiindcă și pentru Dumnezeu și Tatăl mare socoteau, (că de alt, fără decât ca pe Cea ce era cu adevărat Dumnezeu îl slăveau" aduce în mijloc acum martor și pe singur Dumnezeu, Cărele este peste toate, și de vreme ce și pe Sine împreună se pune cu acest fel de Martor neamăgit și neruncinos, foarte urătoare este, că de aceea, stăpânire și putere este cu Tatăl.

Și rusneze-se cei ce îl zic pe El că este rob și mai de jos într-o toate decât Tatăl.

19,20. "Deci ziceau lui, Lăde este Tatăl tău? Răspuns-a

Isus, Nici pre mine nu mă știți, nici pre Tatăl meu. De m-ați ști pre mine, și pre Tatăl meu ați ști. Aceste grăuri le-a grăit Isus în Cazofilachia, învățând în Biserică, și nimeni nu l-a prins pre el, că încă nu venise ceasul lui.

De vreme ce ca ospitindu-l pe El l. întreață pentru Tatăl și nu cu să se înveie, pentru aceasta mai de răspuns nu-i învărednicește pe el, că zice "Nici pe Mine Mă știți, nici pe Tatăl Meu", adică, nu puteți cunoaște pe Tatăl Meu fără de Mine. Pentru aceea măcar deși vi se pare că cinștiți pe Dumnezeu, dară nu-l credeți pe El că este Tatăl Meu Fiul lui Celui Adevărat, nimic nu vă folosește, nici îl știți pe El, precum se cuvine a-l cunoaște, pentru că M-ați fi cunoscut și M-ați fi cinstit și pe Mine, iară acum de vreme ce pe Mine nu Mă știți, nici Mă cinștiți, nici pe Acela nu-l știți, nici cinste l-ar fi aducea, măcar de vă și pare, iar a nu Mă ști pe Mine, nu este a tul vouă pricepă, ci voi sunteți vouă înșivă.

Auzi cela ce păgânește pogori pe Fiul mai jos decât Tatăl, de n-ar fi fost de o Ființă cu Tatăl, cum ar fi zis "Că de M-ați ști pe Mine, și pe Tatăl ați ști". Că dacă, precum ziceți și n. zidire este Fiul, cum cela ce știe zidirea, știe și pe Dumnezeu" Căci nu cu adevărat el a zis știe Ființa îngerului, știe și Ființa lui Dumnezeu. Deci de vreme ce cela ce știe pe Fiul, știe și pe Tatăl, de aceeași dară Ființă cu Tatăl este El.

Așa zice, dară cela ce știe zidirea, știe și pe Dumnezeu. Nimeni cum, căci mai mult, iar mai vărtos tot pe zidire o văd și o știu, iar pe Dumnezeu nici îl vede cineva, nici îl știe.

Iară acestea le grăia Isus în Cazofilachia Visterie în mijlocul Bisericii, și așa grăia cu îndrăzneală, dară însă cei ce poșteau să-l omore pe El, avându-l în mâini, nu îndrăzneau să-l prindă pe El. Și nici așa nu au priceput, că

al puterii, celui Dumnezeu este) cu adevărat este lucrul acesta, adică în mijlocul vrăjmașilor fiind El cuprins, a se păzi nevătămat și nesusărat, și mai vădit că ei îl căutau pe El mai înainte de Paște și îl pândeau. Deci pe Carele îl căutau când nu era, și asupra Cărui se sălăbăteau și când lipsea și de față nu se afla pe Acesta în mijlocul mrejilor avându-L, apoi neputând să-l prindă, nici așa nu cunoșteau puterea Lui. Că încă, zice, nu venise reșul Lui, adică vremea cîva cîva onțosă a morții Lui încă nu sosisse, într-o vreme pe Sine să Se dea, că și atunci nu ar fi putut ceva împotriva Lui, de n-ar fi fost vremea cea cîvîncioasă, pe care El Lui o păzea. Că a Se răstigni nu era lucru al neputinței, ci al slăbăzirii, că a slăbozi, cînd a voini. Fîndcă aceia de demult poșteau să-l omoare pe El, dară erau ținuți cu legături nevăzute ale puterii Lui. Căci trebuia El mai mult să petreacă în viața cea după trup, ca de mai mult folos să Se facă oamenilor pricinuitoare prin arătarea semnelor celor mari multe și prin învățătura cuvintelor.

Iar oarecui aceia ce zice "Unde este Tatăl Tău?" așa o înțeleg că va zis de Iuda către Domnul, cu spre ocară și batjocură, că ocărănu-l pe El ca cum ar fi fost născut din curvie, și nu cunoaște pe Tatăl Său, acestu grăiesc sau v, pentru că era simplu înșel carele se socotea tatăl Lui. Această zice "Unde este tatăl Tău?", ca cum ar fi zis: nevastă este și de neam prost tatăl tău, ce nu-l aduci nouă în sus și în jos?

21-24. "Și iarăși a zis lor Iisus: Eu merg, și mă veți căuta pre mine, și nu mă veți afla, și în păcatul vostru veți muri. Unde merg eu, voi nu puteți să veniți. Deci ziceau Iudei: Au doară va să se omoare însuși pre sine, că zice, unde eu merg, voi nu puteți să veniți?" Și a zis lor: Vos din cele de jos sunteți,

eu din cele de sus sunt. Voi din lumea aceasta sunteți, eu nu sunt din lumea aceasta. Deci am zis vouă că veți muri în păcatele voastre, că de nu veți crede că Eu sunt (adică nu veți crede că Eu sunt Hristos Fiul lui Dumnezeu), veți muri în păcatele voastre."

Pentru care pricină adeseori zice lor: "Eu merg și Mă veți căuta?" Că să se clătească și să li îngrozească sufletele lor. Că și cum îndată au căzut în grijă și neprimirepându-se ziceau: "Au doară va să se omoare însuși pe sine?" Și măcar ca doreau să se izbăvească de El, și poșteau să lipsească din mijlocul lor și uneori și să-l omoare voiau, dară însă atata de mare mare pentru lucrul acesta au nălucit cât nu se pricepeau pentru ei.

Încă adeseori zice aceasta: "Eu merg" arătând că mai înainte stie moartea Sa, și cum că Crucii nu este lucru al puterii lor ci al voinței Lui, Că "merg" zice: nu "vin Mă duceți" ci Eu de bună voie merg.

Iar zicând că "Voi nu puteți să veniți, unde Eu merg", arată că va învia El într-o viață și va ședea de-a dreapta lui Dumnezeu, iară ei, într-o păcatele lor vor muri.

Deci aceia ce zice la aceasta? "Au doară va să se omoare singur pe sine?" Iară Domnul ridicând de la ei această părerea a lor și arătând că nu este fără de osîndă a se omoară singur pe sine, zice: "Voi din cele de jos sunteți" și nimic Dumnezeiesc putând a înțelege după urmare unele ca acestea socotîți, iar Eu nefînd din lumea aceasta, adică nimic lăușesc și pămîntesc cugetînd, nu voi veni vîndată la această neînțelegeri, că Eu singur că Mă nîm pe Sine, că acest lucru este drăcesc iară nu Dumnezeiesc.

Dară aicea Apolinariu apucînd acest cuvînt, zice,

Maniheilor cu adevărat urmând, vezi că nu a fost din lumea aceasta trupul Domnului: ci de sus din cer, precum și Pavel zice: "Că al doilea om din cer este" (1 Cor. 15, 47).

"Că dară este cu putință a zice?" Arătat este cu adevărat că se cuvine să-l înțelegem pe El cum înțelege ceea ce s-a grăit de Domnul către Apostol: "Că voi nu sunteți din lumea aceasta" (Dare pentru că și ei aveau trupurile din cer, iară nu din zidirea aceasta, sau pentru că nu cugetau cele ale lumii, a zis aceasta Domnul)? Arătat este cu adevărat că pentru că ei nu cugetau cele ale lumii, pentru aceea a zis aceasta către dănsii. Așa dară trebuie a înțelege și aceasta. Eu nu sunt din lume, adică nu sunt ca unul din voi, care cugetați cele ale lumii. Precum și Pavel către corinteni zice: "Nu sunteți în trup" (Rom. 8), nu că sunt ei fără de trup zice, ci a mărturisește cum că sunt lucrători de fapta bună și izbăviți de puterea marelui trupești.

De ce iarăși a zis Domnul către dănsii? "De nu veți crede zice. Mine în păcatele voastre veti muri" (Căci dacă pentru aceasta a venit ca să se rădeze păcata lumii, și nu se poate în alt chip scuturi păcatelor a lua fără numai prin botez, iar a se boteza cel ce nu a crezut este cu neputință, nevoie este dară, ca negreșit să moară în păcatul său cel necredincios. Că nu s-a dezbrăcat de omul cel vechi. Îndacă nu s-a botezat. Pentru aceea și în alt loc zice Domnul: "Că el ce nu crede încă este judecat" (Ioan 31), nu pentru aceasta numai că nu a crezut, ci pentru că se daie de aceea având și pe cele multe dinăntre păcate.

24-27. Zis-au drept acela lui: "Tu cine ești?" Și a zis Iosifus: Începutul Pe acela cuvânt "Începutul", Dumnezeu însuși (Căci El) a înțeles în loc de adverbul "dintru început", așa

prefăcând zicerea: Mă necinstesc dintru început, că și grăiesc cu voi, că se cuvenea nicicum să nu vorbesc Eu cu voi dintru început (Iom 4, Folia 511).

Iară sfântul Augustin s-a înțeles în loc de nume, adică începutul, că citea zice că "Eu sunt începutul", ca cum ar fi zis Domnul: "Eu sunt începutul, Carele și grăiesc cu voi" (Cartea I Pentru Făcere, Cap. 5 și Cartea V pentru Treime, Cap. 13), cu carele se unește și Ambrozie la cartea I a Celor care zice, (Cap. 3 și 4).

Iară Eutimie Zigadinos s-a luat cu aceeași înțelegere carea și Teofilact. Și zice că este cuvântul cu lipsă după nu cel grăit, și se înțelege "de afară", întrucât este ceea ce zice evanghelistii într-un acest fel: Cu totul de prisosit este aceea care grăiesc cu voi, că nevedem sunteți de tot cuvântul, ca niște ispititori care și grăiesc cu voi. Multe am pentru voi a grăi și a judeca, el ceta ce m-a trimis pre mine, adevărat este, și cu cele ce am auzit de la dănsul, acestea grăiesc în lume. Și n-au cunoscut, că de Tatăl său grăim.

După atâtea vorbiri după atâtea minuni arătate, Întreabă pe El: "Tu cine ești?" Atunci erau fără de socoteală și ocărători și batjocuritori.

Iar Domnul: Începutul zice, care și grăiesc cu voi. Voi zice, și cu totul de a auzi cuvintele cele de la Mine nevedem sunteți, cu cât mai vârtos și a înțelege cine sunt Eu, că toate grăiesc ispititori, și la nimic din cele ce se grăiesc de Mine nu sunți să luați aminte.

Iară Eu puteam și pe voi să vă mustru, și nu numai să vă mustru, ci și să vă muncesc. Că pe aceste două însemnează zicând: "Că multe am a vă zice vouă", a grăi și a judeca", prin "a grăi" însemnând pe mustrare, iară prin a judeca pe

nsăndire și pe muncă. Ci Cei Ce M-a trimis pe Mine, zice, nu pentru aceasta M-a trimis, ca să judec și să mustru, "Că nu a trimis Dumnezeu pe Fiul Său, ca să judece Lumea, ci ca să se mântuiască lumea". Deci de vreme ce Tatăl Meu spre a mântui M-a trimis pe Mine, și adevărat este, cu cuvântul pe nimeni nu judec acum, ci numai grăiesc cele ce am auzit de la Tatăl Meu, adică cele ce spre mântuire privesc, nu cele ce spre mustrare.

Iară aceștia le zicea, ca să nu socotească ei, cum că pentru că ar fi neputincios nu-l muncesc pe dânsul. Pentru aceasta arată că nu-l muncesc pe dânsul, ca și cum ar fi neputincios, ci fiindcă nu vrea, pentru că nu a venit ca să muncască, ci ca să mântuiască.

Iară aceștia grăind El, atâta erau ei de nepricepuți, că nu au cunoscut, zice, că de Tatăl Său grăiesc tot. Măcar că toate pentru Tatăl a vorbit lor? Ci cu adevărat s-a întunecat inima lor cea nepricepută.

Iar oarecare așa înțeleg cuvântul acestor Cei Ce M-a trimis pe Mine adevărat este, puteam, zice, și acum să vă judec pe voi, ci în veacul ce va să fie păzește aceasta, înă nu credeți, și vremea răsplătirii nu o socotiți, dară măcar deși voi nu credeți, că Tatăl Meu adevărat este. Carele a pus ei în care se va răspândi vouă, Carele M-a și trimis să propovăduiesc acestea, și să arăt lumii dreptatea Lui și puterea.

28,29. "Deci a zis lor Iisus: Când veți înștiința pe Fiul Omului, atunci veți cunoaște că Eu sunt, și de la mine însumi nu fac nimic. Ci precum mi-a învățat pe mine. Tatăl meu, acestea grăiesc, și ceea ce mi-a trimis pe mine, cu mine este, nu m-a lăsat pe mine singur. Tatăl, că eu cele plăcute Lui fac pururea."

După ce a făcut multe semne, și nu i-a tras pe dânsul, acum pentru Căruia le vorbește lor. Voi, zice, atunci smeniți că veți, fi într-o cea desăvârșită negrădă, și veți scăpa de Mine, când Mă veți răstigni. Iar Eu zic, că veți cunoaște cum că Eu sunt Hristos Fiul lui Dumnezeu, Carele toate le pot și le ucăruiască, și cum că nu sunt potrivit Tatălui, mei de la Mine. Iosum, fac, sau grăiesc, că nu am voie osebită de cea părintească.

Și cum aveau să-l cunoască pe El pe Căruia? Din semnele cele de atunci, din înviere, și din Răstignire, că creștea toate din destul erau să arate puterea Lui.

Deci pe amândouă le veți cunoaște și puterea Mea, când Mă veți răstigni, și oarec cea către Tatăl. Că nu ar fi făcut schimbare Tatăl pentru Mine, dând Cetatea voastră Romanilor sau semne pe Cruce ar fi săvârșit, de nu aș fi fost Fiul lui Dumnezeu, și de un Căruia eu Dănsul, iară nu potrivit. Deci atunci veți cunoaște cum că, câte au și grăiesc, de la Acela sunt, Dumnezeiesc cu adevărat și ale lui Dumnezeu grații. Iară nu ale Mele, ci ale Cei Ce M-a trimis pe Mine.

Apoi ca să nu socotească ei că "a fi trimis" înșelare însemnează, zice: "Că Tatăl Meu cu Mine este". Că măcar deși M-a trimis, ca pe un om, iară nu M-am despărțat de Dănsul, ci cu Mine este, ca un Dumnezeu cu Dumnezeu împreună fiind. Și spre mai smerite iară și cuvântul pogorând, zice: "Și nu M-a lăsat pe Mine singur, că Eu cele plăcute Lui fac, iară aceste smerite pentru Lui le grăiesc. Căci fiindcă ziceau ei, că nu este de la Dumnezeu, pentru că sâmbăta nu păzește, zice: "Că eu cele plăcute Lui fac". Deci dară măcar deși dezleg sâmbăta, plăcută este Lui aceasta.

Iară dintru aceste smerite graiuri El adică nimic nu
vătămă slava Sa. Dară ascultătorilor folos făcea, iară mai
vârtos și slava Sa o întăreu prin aceasta. că cei ce Îl auzeau
pe El că toate la Tatăl le aducea. mai mult se trăgeau la
Dânsul și credeau întru El, și așa cele smerite mai mult Îl
măltă pe El.

Vezi isprăvile fericitei smerenii? Iară cum că acestea așa
sunt, ascultă cele ce urmează pe urmă.

31,32. "Acestea grăind El mulți au crezut în Trănsul. Deci
zicea Iisus către Iudei cei ce crezuse lui. De veți petrece voi
întru cuvântul meu. adevărat ucenici ai mei sunteți, și veți
cunoaște adevărul. și adevărul vă va slobozi pe voi."

Ceea ce am zis, că prin graiurile cele mai smerite mai
mulți veneau ascultători. aceasta și evanghelistul însemnează.
Că zice "Acestea grăind El, mulți au
crezut". "Acestea", adică cele smerite graiuri, și nevedem
ca cum de mărire de legă.

Pentru aceasta prelungirea, căci El îi uzi pe El miei
oarecare și smerite pentru Sine grăind nu te turburi. căci
pentru ascultători grăiește acestea, fiindcă nu puteau ceva
mai mult să înțelege, ci îndată se sălăvășeau.

Și cum nu ar fi păcătoși și aceasta. neputând să ajungă la
adâncul tainei celei binecuvântate. când și de creștină care
au cunoscut puterea Lui și prin Trănsul s-au mântuit. Oare
Lui neajunsă s-a făcut?

Iară ouzind că "Mulți au crezut", așa să-i înțelegi pe aceștia
că au crezut, proști și cum s-a întărit. nu cum se cădea. ci
ca cum le-a plăcut și s-au odihnit pentru smerenia cuvintelor,
iară cam că nu era acest fel de credincioși, adică adevărați,
arătat este. "Că grăind, zice, către iudei cei ce crezuseră, de

veți petrece voi întru cuvântul meu" Că ne dă să înțelegem
că au crezut ei. însă pe deasupra, și pentru aceasta nici
petrecesu în credință. și văzându-i pe ei. că acest fel erau,
arăată cum ca știe inimile lor, și Dumnezeu este.

Și fiindcă s-au dus și oarecare de la Dânsul. care mai
nainte se păreau a fi acenai cu Lui. pentru aceasta către cei
ce acum nu crezut zice. căci aceia se duseseră.

Iară dacă voi veți petrece întru cuvântul meu și întru
credință veți cunoaște adevărul. adică pe Mine, că Eu sunt
adevărul. Pentru că acum nu cunoașteți adevărul. că nu sunt
adevăr. ci închipuire și umbră toate ale Legii pe care vouă
vi se pare că o păziți.

Dar de Mă veți cunoaște pe Mine (care sunt Adevărul,
Adevărul vă va slobozi pe voi) adică Eu. de păcate cu
adevărul. Căci ceea ce eride întru Celo Ce ridică Păcatul
Lumii, cu adevărat s-a izbăvit de păcate. Deci precum celor
ce n-au crezut le-a zis că "În păcatele voastre veți muri"
așa celor ce potec în credință. El căgăduiește slobozire de
păcate. Că jertfele Legii și stropirile nu zbăveau de păcate
precum că închipuire erau. Iară jertfa aceasta care este
Duhovnicească și adevărată, prin credință și cunoștință ne
slobozește pe noi, care nu rîm vintem robi. ci fi ne facem oi
lui Dumnezeu.

33-36. "Răspuns-au și i-au zis lui Sămăntă a lui Avraam
suntem, și nămănai n-am fost și bi amciodată. Cum tu zici
că Slobozi veți fi?" Răspuns-a lor Iisus. "Amin. Amin grăesc
vouă. că tot ceea ce face păcatul, rob este păcatului. Iară
robi nu rămâne în casă în veci. Fiul rămâne în veci. Deci
dacă vă va slobozi pre voi Fiul. cu adevărat slobozi veți fi"

Iarăși trofasit la cinstea lor cea neslăvită uitându-se se

sălbăticește, zicând: Sămăntă a lui Avraam suntem, măcar că trebuia de asta să se mălmăască ei, de se cuvenea să se mălmăvescă. Că le-a zis lor: "Adevărul veți cunoaște". Deci trebuiau să zică: "Și ce?" Au doară adevărul acum nu-l știți? Și mincinoși sunt toate ale Legii, și cunoștința noastră? Dară de nimic de acestea lor nu le era grijă, ei de lucruri lumice se malmănesc, socotind ei că îi ocărăște cu acest fel: că "sunt robi" și de neam prost.

Sămăntă a lui Avraam suntem, măcar de isprăvile lor nu pomenesc, ei la părinți meargă. Pentru aceasta și Ioan zice către danșii: "Nu începeți a zice: "tată avem pe Avraam" (Matei 3, 9; Luca 3). Măcar că arătat munteau, zicând că "a-om fost robi nimănui" căci au fost robi de câte ori s-au iut în robie de Egipțeni, și Babiloneni și de alții mulți.

Dară nu-i vădăște Domnul pe danșii, că mint, pentru că nu se sârguiesc să arate pe danșii robi oamenilor, ci păcatului, care și prea grea robie este, din care numai Domnul poate să-i izbăvească. Că a-ia păcatele numai a lui Dumnezeu este. Pentru aceasta zice: Tot cela ce face păcatul, rob este păcatului, deci și voi robi sunteți, ca cela ce sunteți păcătoși.

Apoi fiindcă cu puțință era să zică ei, că: măcar dacă unei robi ca acestora suntem supuși și robi, dară avem jertfe, avem Preoți, care ne vor curăți pe noi de păcate, zice: Că și aceia robi sunt, că oți au greșit și sunt dășiți în slava lui Dumnezeu (Romani 3). Și pentru aceasta robi fiind și Preoții voștri n-au putere a ierta altora păcatele. Care și însuși Pavel mălămnat zice: Dătur este preotul pentru sine să aducă jertfe pentru păcate, precum și pentru noroi, de vreme ce și el este cuprins de neputință.

Robul zice, nu rămâne în casă, adică, nu are putere a dărui, fiindcă nu este stăpân al casei, iară Fiul stăpân al casei este, și rămâne în casă.

Iară "Casă" numeste Puterea, precum și în alt loc Stăpânirea așa o numeste, zicând: "În casa Părintelui Meu multe lăcașuri sunt" (Ioan 14). Deci acela, adică preotii voștri, robi fiind n-au putere a ierta, iară Fiul adică Eu rămânând în casă, în Puterea zice și Stăpânirea cea începătoare, și Stăpân al casei fiind, slobozenie vă dăruiesc vouă, că toate ale Mele sunt, și de n Putere sunt Eu, și de o Stăpânire cu Tatăl. Și de vă voi slobozi Eu atunci cu slobozenia cea adevărată vă veți cinsti, ei acum mincinoasă slobozenie, vă laudam, iară cu Adevărul și cu însuși nerul de la Mine veți fi slobozi.

37,38. Și n că sămăntă a lui Avraam sunteți, dară mă căutați să mă omorâți, că cuvântul meu nu începe într-o voină ceea ce am văzut la Tatăl meu, grăiesc, și voi ceea ce ați văzut la tatăl vostru, faceți.

Voi zice, pe sine a sămăntă a lui Avraam vă faceți, dară și Eu împreună cu voi mărturisesc aceasta, că rudenia cea trupească către sfântul acela o păziți, iară rudenia cea Duhovnicească lipsește de la voi. Acela era drept, și iubitor de oameni, și iubitor de străini, iară voi, cea pe cealaltă viață a voastră să o trec, iară pe această arătați faptă, carea acum faceți, să o cercuți, ucigași sunteți, și neîubitori de oameni. Că Mă căutați să Mă omorâți, și vinovați morții ziceți, că sunt. Cum dară sunteți fiu ai acelora cu adevărat, atâta de departe fiind de clupurile părintești? Deci dacă cu rădăcina vă trufiați, datori sunteți și faptelor bune a acelora să urmați.

Apoi ca să nu poată zice, că cu dreptate le călăim să te

unorâni pune pricina. Că nu pentru altceva, zice, vă turbați asupra mea, fără numai pentru că cuvântul Meu este mai mult decât cogetul vostru, și nu este înșelut vouă. Măcar că pentru aceasta nu se cuvenea să Mă omurați, ci mai vartos să Mă rugați, ca să vă învăț înălțimea Dogmei, și să mă cinstiți, și să Mă aveți la exaltare.

Apoi ca să nu-l zică Iui, că cu rușință le urâm pentru cuvântul. Tău, că nu ne grăiești nouă de la Dumnezeu, ci de la Mine și pentru aceasta nici poate să încapă intru noi învățătura Ia, zice că "Nu de la Mine grăiesc, ci cele ce am văzut la Tatăl meu, acelea grăiesc, dară voi vea ce vi văzut la tatăl vostru, faceți". Că Ea, zice, Dumnezeiești să crești grăiesc, și prin acestea arăt pe Tatăl Meu, dară voi prin cele ce faceți pe tatăl vostru și închipuiți, pe diavolul ca adevărat.

Iară când li auzi zicând "Că ceea ce am văzut, grăiesc", să nu socotești vedere trupească, ci cunoștință firească și adevărată și încredințată. Că precum ochii cei ce văd bine ceea ce este cu adevărat, văd adevărat și nu se amăgesc așa și Iui cu adevărat acelea grăiesc care am cunoscut de la Tatăl.

39-41 "Răspuns au și i-au zis din Tatăl nostru Avraam este Zis-a lor Iisus. De atî fi fiu al lui Avraam, necurțile lui Avraam atî fi făcut. Iară acum mă căutați să mă omurați pre mine om, carele adevărul am grăit vouă, care am auzit de la Dumnezeu. Aceasta Avraam n-a făcut. Voi faceți necurțile tatălui vostru, Zis-au drept aceia lui: Noi din curte nu suntem născuți, un tată avem pe Dumnezeu. (Și cum ei fără de frică "tată al lor" zic pe Dumnezeu, iară asupra lui Iristos, când zicea Tatăl m Său pe Dumnezeu, se mânașu? Pentru că El zicea că Tatăl al Lui este firește (Zigadinos))"

El "tată al lor" le scrie pe diavolul, că acelaș asemenea îi vedea pe ei din lucruri. Iară ei în sus și în jos pe Avraam îl aduc.

Iară adescori pomeneste De inu, de voința lor cea turbată spreucidere, și îi depărtează de rudenția dreptului, ca lauda lor cea multă să n-are, și să-i plere să nu aibă nădejdele într-o această deșartă semeție a rudeniei celei după trup, și ntru asemănarea voinței.

Și cu adevărat ea un doftor potolește umflarea sufletelor ce aveau din înălțarea vea pentru rudenia lui Avraam, de care se opreau să vie la Iristos, socotind că le este din devotul lor spre mântuire o rudenie ca aceasta. Deci nu sunteți fiu al lui Avraam, pentru că sunteți ucigași, și Mă căutați să Mă omurați.

Apoi ca să nu zică cineva "Cu dreptate le caută să te omoare, zice Omul carele nu sunt potrivit lui Dumnezeu, nici Săsu Mea caut, ci cele ce am zădit de la Tatăl meu, acelea grăiesc, și adevărul propovăduiesc

"Si care este adevărul acesta?" Arătat este cum că este deopotrivă cu Tatăl, iară nu slăgă, ca unul din Prooroc, ci Iui, omul al Său descobit făcând sau grăind, toate cele ale Tatălui. Că pentru acestea îl căutați pe El să-l omoare.

Iară ei iarăși "Nu zic din curte nu suntem născuți, un tată avem pe Dumnezeu. Vezi înșelare neomenească" Domnu, și din rudenia lui Avraam n-ascor pe ei, iară ei așa se amădresc că din mandrie și ai lui Dumnezeu fi pe sineși se fac. Căci fiindcă au auzit că "Fiul Meu cel întâi născut este Iristos" (Ierem 4) se fâieșc într-o Dumnezeiască primire de fiu. Măcar că se cuvenea să audă ei în alt loc iarăși pe Dumnezeu zicând "Fiu am născut și i-am înălțat, iară ei a-

au epădat de Mine" (Isaia 1). Si măcar că putea Domnul să-l vădească pe dânsu, că mulți din tranșu din curvie s-au născut, că se împreunau afară de Lege cu păgani, mulieri curvice, și cu iudei păgâne (Izdr 10, Neem 13), dară însă nu face aceasta, Că nu la aceasta se sarguia ca să le vădească neamul cel prost al lor după trup, ci toată osârdia Lui era ca să-l arate pe ei de neam priist după Duh.

42-43. "Zis-a Isasilor: De ar fi fost Dumnezeu Tatai vostru, m-ați fi robii pre mine, ca eu de la Dumnezeu am ieșit și am venit, că n-am venit de la mine însumi, ci acesta m-a trimis. Pentru ce glasul meu nu-l cunoașteți? Căci nu puteți să auziți cuvântu, meu!"

După ce s-a scos pe dânsu din rudenia cea către Avraam, era cea mai mare s-au scos pe Dumnezeu făcând tată al lor. Că după ce s-a înfricoșat pe dânsu că sunt ne-gași, ei cu conștiința îndreptându-se că pentru Dumnezeu fac izbandă, și pentru aceasta s-a sfătuiască asupra Lui, unele ca acestea grăiesc.

Drept aceea și Domnul arătându-lă nu pentru Dumnezeu face la izbandă, nici sunt fi ai lui Dumnezeu, precum ei socoteau, pentru însăși aceasta că eugetă asupra Luiucidere, ei mai vartos se împotrivesc lui Dumnezeu, zice că "De ar fi fost Dumnezeu Tatai vostru m-ați fi robii pre Mine. Că Eu de la Dumnezeu am ieșit" în lume arică, după venirea cea cu trup. Au doară împotrivă sunt Eu lui Dumnezeu? De la Acesta am venit. Pentru aceasta Acestuia sunteți vrăjmasi, pe Mine luptându-mă.

Pentru ce glasul Meu nu-l cunoașteți, nici pricepeți nici învățăturile cele ce grăiesc? Arătat este cu adevărat că pentru nimic alt, fără numai că nu puteți auzi cuvântul Meu,

adică nu voți. Că Cuvântul acesta "Nu puteți" este pus în loc de "nu voți". Că până cînd zavistic intra voi pătrunși și voință pofitoare de ucide, cum veți putea auzi cele ce grăiesc?

44-45. "Voi din tatăl diavolului sunteți, și poftele tatălui vostru veți să faceți. Acesta acigător de oameni a fost dintru început, și intru adevăr nu a statut că nu este adevăr intru dânsul. Cînd grăiește minciuna, dintru ale sale grăiește, că minciuna este și tatăl ei. Iar eu căci adevărul grăiesc, nu credeți mie!"

Azis că nu puteți să auziți cuvântul Meu, adică nu voți. Apoi adăugă pe urmă și pricina pentru ce nu voiau, pentru că "din tatăl vostru sunteți". Din care? Din diavolul.

Că voi din trafie vă serieți vouă însăși Tată pe Dumnezeu, iară lucrurile voastre pe diavolul vă mărturisesc vouă tata mai adevărat, că poftele acestuia voți să le faceți.

Și n-a zis "lucrurile" ci "poftele" arătînd că foarte cu pofță se aflau ei către minciună și către ucidere, care sunt minimele răutăți ale diavolului. Că acesta acigător de oameni a fost dintru început, pentru aceasta s-a vădădușit. Mă să Mă omorati, același vă asemănați carele a omorat pe Adam, dară încă și intru adevăr nu a statut acela, ci minciuna este tată, deci și voi minșind asupra Mea și zicînd că nu sunt de la Dumnezeu, și nestînd intru adevăr nici ramanînd intru cuvântul Meu, ai același fi sunteți, carele a născut minciuna. Că acela și pe Dumnezeu către oameni L-a clevetit, zicînd către Eva că zavistîndu-vă vouă s-a oprit pe voi de la pom (facere 3), și pe oameni iarăși s-a clevetit către Dumnezeu, precum pe Iov, zicînd "Au doară în zadar cinstești Iov pe Dumnezeu?" (Iov 1). Deci cînd

grăește minciuna, dintru ale sale grăește, adică oamenii cei ce uneltesc minciuna, ca pe o străină o uneltesc pe aceasta. Iară din nou ca pe a sa osebni uneltesc minciuna, că a lui este naștere, și el este cel chiar mincinos, și tatăl ei adică al minciunii el este. (Că a zis către Eva, ori în ve zi veți mânca, veți fi ca mine Dumnezeu, iar ei moarte mai vărtos au eules facere 7).

Și Eu zice, căci adevărul grăește, nu credeți Mie. Că pentru nime alt putând să Mă vinuți, fără numai pentru adevărul, pentru aceasta vă turbați asupra Mea ca mine fi al tatălui minciunii.

46-50-Cine din voi mă vădește pre mine pentru păcat? Iară dacă adevărul grăește, pentru ce voi nu credeți mie? Că de ce este de la Dumnezeu, graiurile lui Dumnezeu ascultă pentru aceasta voi nu ascultați, că de la Dumnezeu nu sunteți. Răspuns-au Iudei, și au zis lui, nare nu creem noi bine, că Samaritanen este, și drac ai? Răspuns-a Iisus: Eu drac nu am, ci ciastesc pre Tatăl meu, și voi mă necastați pre mine, iar eu nu caut slava mea, este cea ce căută și judeca.

Întrucă fi ai lui Dumnezeu se numeau pe sine, zice, că de vin ei fi ai lui Dumnezeu, cu adevărat pe cel ce păcătuiește vi se cunoaște lui. Deci dacă n pe Mine, pe Carec Mă urați, puteți să Mă văditi că păcătuiesc, arătat este ca cu dreptate Mă urați. Iară dacă cineva nu poate să Mă vadescă, cunoscut este, că pentru adevărul Mă urați.

Și pentru care adevăr? Fără numai cu adevărat că pentru că Se zicea pe Sine Eu ai lui Dumnezeu, care aceasta prea adevărată este.

Și cea ce este de la Dumnezeu, graiurile lui Dumnezeu

ascultă, pentru aceea și voi de ai fi fi ai lui Dumnezeu, nu vă ați fi abătut de a Mă asculta pe Mine, miei ați fi poftin ucide asupra Fiului lui Dumnezeu. Că de ce a venit de sus, și grăește cele ale lui Dumnezeu.

Deci Domnul așa cu hândere grăește, iară ei spre ocări se pornesc. Că zice: Oare nu am zis bine, că Samaritanen este, și drac ai? Samaritanen adică Îl ziceau pe El, ca pe cea ce are ca obiceiurile Iudaicești, precum al Sametiei, că Samaritanenii nu țineau cu de-adinsul cele ale Iudeilor, iar îndrăcniți îl numesc pe El, poate adică și cu chipul acela, care ziceau ei că cu domnul dracilor scoate El dracu. Că Iohani cei ce Îl năpăstuiau pe El, că cu Beelzebul, scoate draci ziceau că El are pe dracul Beelzebul, cu carele săvârșea minunile (Matei 12: Le 11). Dară poate și pentru că se descoperea cugetele și gândurile lor, socoteau că are El drac, presupunând ei că de la draci l se descopereau Lui cele ascunse ale minții lor.

Iară când L-au zis Lui samaritanen, micăier, evanghelistul aceasta nu o a spus. Deci întru aceasta este arătat, că multe au lăsat evangheliștii, și nu le-au scris toate, precum și în alt loc am mai însemnat aceasta.

Deci aceia cu anele, că acestea Îl ocărase, căci El fără de răutate ocările cele asupra Lui le primește. Căci când pe ei fi ai lui Dumnezeu se ziceau, tare u muștră pe dănsii, pentru adevăr izbândind, iară când pe Dănsul le ocărăsc, nu răsplătesc, învățându se și pe noi, pentru cele către Dumnezeu să izbândim, iară cele către noi cu blandete sa le suferim, precum și El lui zice: "Eu drac nu am, ci ciastesc pre Tatăl Meu".

Dar cum ciastea pe Tatăl? Izbândind pentru Dănsul, și

nesuferindu-ți pe ei, care erau ocigăși și mândroși, a se numi
fi ai Mântuitorului și adevărații ai Dumnezeu. Deci voi zice,
pentru că pe Tatăl Meu cinstesc Eu. Carele se ocărăște de
voi, fiindcă îl năpăstuiți pe Fiul este tatăl al vostru. Pentru
aceasta Mă necăstuiți pe Mine. Dară desi Eu pentru mine
nu fac izbândă, că sufăr ocărât fiind. Să nu socotiți că fără
de izbândă se va lăsa vouă marea aceasta. Că este Tatăl Care se
va izbândi pentru Mine. Că el cu Mă ocărăse pentru aceasta,
pentru că izbândește pentru Danșul, și nu vă sufăr pe voi,
făcându-vă pe sine și fi ai Aceia.

Deci este Căla Că caută slava Mea, și nu numai o cauză,
ci și poate să judece și să osândească pe cei ce fără pricină
Mă ocărăse pe Mine. Că de multe ori cineva caută să și
izbândească pentru neură, dară nu poate el să judece. Iară
Tatăl și caută slava Fiului, și poate să judece pentru aceasta
dară a zis: "Este Că Că caută și judecă".

51,52. "Amin. Amin grăiește vouă, că va păzi cineva
cuvântul meu, nu va vedea moarte în veac. Deci au zis lui
Iudei. Acum am cunoscut că ai drac Avraam a murit și
Prooroci, și tu zici: El va păzi cineva cuvântul meu, nu va
gusta moarte în veac."

O, iubire de oameni! Aceia ocărăse Iară El căutarea și
izbândirea cea pentru slava Sa la Tată lăsând-o spre slăvire
și învățatură se întoarce. Făcând bine celor ce îl ocărăse.

Așa se căută și noi să răsplătim vrăjmașilor.

Deci ce a zis lor? De va păzi cineva cuvântul Meu, adică,
dacă după ce a crezut, va avea și viață curată. Că dinceea
păzește cineva cu adevărat învățătura Domnului, când are
și viață curată. Deci unul ca acesta nu va vedea moarte, cu
care păcătoșii mor, în veacul ce va să fie. Ia marea fără de

moarte adică, fără de sfârșit dându-se, și din viața cea
adevărată căzând.

Întru aceeași dată încă și le dă lor să înțeleagă, că dacă
cel ce cuvântul Meu păzește nu moare, cu mult mai vărtos
Eu. Pentru ce dară vă porțiți cu ucidere asupra Meu. Carele
atâta eu pot fi tinut de moarte, cât și altora mai vărtos dau
viața cea adevărată? Că cei ce cred, măcar deși mor firește,
dacă însă întru Dumnezeu vi sunt.

Dară iudeii ce zic la acestea? Socotesc că se îndrăcește
El, și cu cum din vătămărea minții grăiește niște lucruri
ciudate. Că cei ce au auzit în urechi cuvintele lui Dumnezeu
au murit, Avraam și Prooroci, și cei ce au în urechi pe ale
Iai nu vor muri? Cu adevărat acum, zic ei, am cunoscut
cu încredințare și cu adevărită că Te îndrăcești unele ca
acestea grând.

53-55. "Au doară tu mai mare ești decât Părintele nostru
Avraam carele a murit, și Prooroci au murit? Cine te faci
pre tine? Răspunse Iisus: De mă slăvesc eu pre mine singur,
slava mea nimica nu este. Este Tatăl meu carele mă slăvește
pre mine, pre carele voi ziceți, că Dumnezeul vostru este, și
nu lăți cunoscut pre el. Iară eu i știu pre el, și de voi zice, că
nu știu pre el, voi fi asemenea vouă mincinos. Că îl știu pre
el și cuvântul lui păzesc."

Neînțelegând nepriceput, care moarte zice Domnul că
nu se va atinge de cei ce cred în Iarșul, grăiesc către El
niste cuvinte fără de socoteală și nebinești. Că vezi cum
răspund: "Au doară tu mai mare ești decât Părintele nostru
Avraam? Și cu adevărat așa trebuia ei să zică: "Au doară
Tu mai mare ești decât Dumnezeu? Cei ce au auzit cuvântul
lui Dumnezeu au murit, și cei ce aud al Tău nu vor muri!"

Dară nu așa, ci ce zic? Vrând să-l arate pe El și decât Avraam mai mic. "Au doară Tu mai mare ești?" zic ei decât Părintele nostru Avraam?"

Iară Domnul pentru care moarte a zis nu le descopere lor. Iară cum că decât Avraam mai mare este îi învață puțin mai jos.

Iară aceea ce zice: "Tu cine te faci pe Tine?" spre neură n zice. Tu cel ce nu ești vrednic de nici un cuvânt, cel ce ești, tîn al Ieslului, cel ce ești din Gulaheea, cine te faci pe Tine? Nu lucrurile, nici adevărul, nici Scripturile, ci Tu cine Te faci pe Tine? Că răpești slava.

Dară Domnul ce zice. De Mă slăvesc Eu pe Mine singur zice, slava Mea nimica nu este, precum voi socotiți, iară acum este Altul. Care? Mă slăvește pe Mine Tatăl Meu. Că îl slăvesc pe El în toată vremea, cînd prin poruncile cele pentru Dănsul, cînd și prin mărturia cea din Ceruri, cînd prin cele multe și nenumărate minuni.

Și pe acest Tată, zice, voi ziceți că este Dumnezeu al vostru. Dară nici ca pe Căla ce este Tatăl al Meu pe El nu-L cunoșteți, nici ca pe Căla ce este Dumnezeu al vostru. Că de El-ați fi cunoscut pe El, ca pe Căla ce este Tatăl, atîci cinstiți pe Fiul Lui, iară acum de vreme ce pe Fiul nu-l cinstiți, arătat este că nu-L cunoașteți pe El ca pe Căla ce este Dumnezeu Tatăl al Meu.

Dar nici ca pe Căla ce este Dumnezeu îl cunoașteți pe El. Că așa de ar fi fost, v-ați fi temut de cuvintele Lui (Iesire 20) ca de ale lui Dumnezeu. Iară acum atîta nu-l băgați în seamă pe El, căi Acela leguind "să nu ucizi" (Deut. 5), voi vă porniți cu ucidere asupra Mea, și mai vărios, neputând să Mă vădîji pe Mine pentru păcat. Dintru acestea dară este arătat că nu-

l știți pe El nicidecum, iară Eu îl știu pe El, firește eu adevărat avînd cunoștința Lui, că ce fel sunt Eu, acest fel este și Tatăl. Deci de vreme ce Mă știu pe Mine, și pe acela știu. Și de voi zice că nu-l știu pe El, voi fi aservenea vouă mincinoși. Iară voi trufindu-vă că îl știți pe El, mințiți. Iară Eu știindu-l pe El, de voi zice că nu-l știu, tăgăduiesc adevărul.

Ce semn dară dai că l-știți pe El? Că cuvîntul Lui, zice, păzește. "Cuvîntul" zicînd Poruncile Lui, că nici Mă împotrivesc Acela, sau ca un împotrivnic lui Dumnezeu Mă trăsese, nici Poruncile Lui strică. Iară voi de vreme ce călcători de poruncile Lui sunteți, de poște rele fiind cuprinși, și de ucidere însetînd, și celelalte care în Lege sunt oprite cu poșta săvîrșindu-le, arătați sunteți că nu-l știți pe El. Că de El-ați fi știut, atîci păziți cuvîntul Lui, adică Poruncile.

Iară unii așa înțeleg ceea ce zice: "Păzește cuvîntul lui", adică, pentru aceasta îl știu pe El, pentru că am întru Mine neschimbat cuvîntul Ființei Lui, adică bucurîrea și ce cuvînt al Ființei are Tatăl, același cuvînt am și Eu. Că aceeași fire este, și același cuvînt al Ființei Tatălui și Fiului. Deci dară știu pe Tatăl, pentru că cuvîntul Ființei Lui îl păzesc neschimbat.

Și acest chip de cuvînt obșnuit este în Scriptură, precum aceea ce zice: "Înă ne nouă ajutor din neceaz, și desartă este mîntuirea de la om" (Psalm 53:12). Că aceea deosebită parte călă de cuvînt "și" este pusă în loc de "pentru că" întrucît este cum se zice întru acest fel: "Înă ne nouă ajutor, pentru că desartă este mîntuirea de la om" așa și aceea "îl știu pe El" și cuvîntul Lui păzesc" că acest "și" în loc de "pentru că" este pus, pentru că cuvîntul Lui, zice, îl păzesc.

50-59 "Avraam Părintele vostru a fost bucuros, ca să vadă ziua Mea, și a văzut (dară cum a văzut)? Cunoșcând mai înainte toată Răstignirii lui Iristos, poftim să vadă ziua Lui, și a văzut-o pe dânsa ombros mai înainte înserată și închipuită, în ziua întru carea a adus pe Isaac fiul său spre Jertfă. (Ă a vădoscute că precum el nu a crușat pe fiul său, cel iubit pentru Dumnezeu, așa nu Dumnezeu nu va crușă pe Fiul Său (el iubit pentru om. (Zagadinos) și s-a bucurat. Deci au zis Iudeii către dânsul: (Cincizeci de ani încă nu ai și pe Avraam l-ai văzut? Și ie-a zis lor Iisus: Amin Amin zic vouă, mai înainte de a se face Avraam. Eu sunt. Deci au luat pietri ca să arunce în trântut, iară Iisus s-a ascuns, și a ieșit din Biserică, mergând prin mijlocul lor și a trecut așa".

Aicea arată că mai mare este decât Avraam. (Ă flindecă aceea și ziceau Lui: "Tu doară Tu mai mare ești decât Părintele nostru Avraam", zice El aicea că: Așa eu adevărat mai mare sunt, că acela a fost bucuros să vadă ziua Mea, adică, dori ă și poftită o avea pe aceasta și de bucurie preimnitoare, flindecă negreșit eu adevărat spre Intrerea de bine avea să fie, ca ceea ce și nu era zi a narecării lui nici prost, ci a narecării mare.

Iară zi zice pe a (crușă, că pe aceasta mai înainte o a închipuit Avraam întru aducerea lui Isaac (Facere 22) și întru Jertfa berbecului. (Ă precum ace o Lemnele, așa Domnul (Crucea a purtat, și precum s-a căsăt Isaac și s-a jertfit Berbecul, așa Dumnezeu fără de patimă a rămas, iară după Omenele și cu trupul a pățimit.

Pe aceasta zi a (crușă Avraam văzând-o s-a bucurat, flindecă avea să se facă mântuire a toată lumea.

Întru aceeași dată încă și arată aicea pe dânsul străin de

Avraam. Flindecă de cele ce acela se bucura, acestuia se turberză și se turbură. Și arată că nu fără de voie vine la Padină, de vreme ce laudă pe cel ce s-a bucurat de Cruce, că patima aceasta, precum s-a zis, este mântuire a toată lumea.

Iară ații "zi" înțeleg pe toată vremea venirii lui Irist (pe care Avraam mai înainte văzând-o, s-a bucurat, că din el și din sămânța lui se va scula Mântuitorul. Și poate nu numai Avraam s-a bucurat, ci și toți, precum David zice: "Acesta este ziua carea o a făcut Domnul, să ne bucurăm, și să ne veselim în trântă" (Psalm 117, 24).

Și El adică acestea grăie, iară ei neputând să ajungă la mântuirea cuvintelor, nici suferă să întrebe și să se învețe, care zi pe care o a văzut Avraam, ei mai vârtos își bat joc de El, ca cum ar grăi aceste cuvinte nebunești. (Ă cincizeci de ani, na al, o zece și pe Avraam l-ai văzut" iară aceasta o au zis ei, socotind că este Domnul, aproape de cincizeci, mișcar că atunci era cu la treizeci și trei de ani.

Dar pentru care pricină n-au zis: Patruzeci de ani, na că na au ei (Cincizeci? De prisosit este o întrebare ca aceasta, că prost așa s-a venit lor și aa poșent de cincizeci de ani.

Însa zi zice, că pentru că anul al cincizecilea se cinstea de dânsu-anul Jubileu (Levitic 25), întru carele s robi slobozeau și moșii cumpărate, însă și celelalte toare făceau, ca să spre slavă era.

Iar Domnul ce zice? "Mai înainte de a se face Avraam. Eu sunt". Vezi, n-a zis, mai înainte de a se face Avraam, am fost, ei sunt, că acest cuvânt "sunt", la Dumnezeu este mai adevărat, ca acela ce este nescăunător de a fi în deauna și pururea, precum și Iată. Lui în Scriptura cea Veche pe acesta îl folosește: "Eu sunt Cel Ce sunt" (Ieșire 3, 14). Iară

la Avraam a zis "a se face", cu cuvântă ca acela ce era stricăcios, că ce s-a făcut se și strică. Iară cuvântul acesta "sunt" însemnează împărtășire de toată stricăciunea, și Dumnezeu-aceia porucea-vevure.

Pentru aceea și ei hulitor vocotind că este Trănuț, că numai lui Dumnezeu se cuvine să luată pietre asupra lui.

Iară Fi Se ascunde iarăși pitulându-Se, ca nu mai naște de vreme să moară. Și nare cum se ascunde? Nu întru vreun unghior al Bisericii varându-se, nici în vreo cășcioară scăpând, sau după vreun zid, și stălp dându-se, ci cu putere Dumnezeiască nevăzută pe Sine de cei ce îl pândeau făcându-se, măcar prin mijlocul lor a ieși.

Și a trecut așa, adică s-a dus simplu așa și fără de nici o ispravă întru acea ceas.

Și vezi cum Fi toate ale Său le-a plinit, ca din destul pe ei l-a învățat, și pentru Sine și pentru Tatăl, și neamul cel bun cu adevărat și slobozenia cea din păcatu-le-a arătat, și cum că Răbii urată este numai a păcătului, și în scurt, nime din cele convinsioase n-a lăsat, iară Fi și în proască cu pietre pe El. Pentru aceasta și lăsa pe ei, cu pe cei ce nu îi au prileac îndreptari.

Și înscăminesză, că aceștia ce l-au prigoneau cu pietre pe Fi, erau aceia care a zis Evanghelistul, că au crezut în Trănuț. Așa dar acșia lor nu era credință, ci vremeanică narecare și rece precare către cele ce se grăiau de Hristos.

Capitolul 9

13. "Și, trecând a văzut pre un orb din naștere, și l-au întrebat pre el acenien lai Rabbi, cine a greșit, acesta sau

părinții lui, de s-a născut Orb?" Răspuns-a Iisus. Nici acesta n-a greșit, nici părinții lui, de s-a născut Orb."

Iese Domnul din Biserică, mînăci iudeilor narecarea potolire meșesugind, și spre tîmăduirea Orbului se întoarce, prin semnul acesta asprimen lor și neplecarea domolindur-o, măcar că nime nu se foloscau. Întru aceeași dată încă arătându-le lor, că nu în zadar, nici fălindu-se, a zis aceasta. "Mai naște de a se face Avraam Eu sunt" Că lată minune face, care iminent niciodată mai naște n-a făcut. Că desă o deschis cineva Ochii ai vreunei Orb, dară nu Orb din naștere. Arătat este dară, cum că acela Ci este Dumnezeu, și este mai naște de Avraam face aceasta, care din veac încă nu s-a făcut.

Și într-adins a venit El la cel Orb, nu acela la Dănsul. Pentru aceasta și ucenicii văzându-l pe Fi că cu țuare aminte caută la cel Orb, îl întreabă: "Cine a greșit, acesta, sau părinții lui, de s-a născut Orb?"

Și se vede întrebarea că este cu greșală, căci cum ar fi greșit acesta mai naște de a se naște? Că nu au primit cu adevărat apostolii biră de Filinilor cum vă saffetu, mai naște de trup în altă lume petrecând, păcătuiește, apoi așa ca cu minună narecarea se pedepsește cu această pogorare în trup. Că pescari fiind ei, nici au auzit ceva de acest fel, pentru că acșia erau dogma ai filozofilor. Se vede dară că întru marea este fără de socoteală, dar nă să nu la cel lă minate.

Că învăță-te Apostolii auzindu pe Hristos către sabăni ogul zicând: "Iată că te făcuși sîndtos, de acum că nu nime gresesci, ca să nu-ți fie tie ceva mai rău" (Ioan 5), după ce au văzut pe Orb nu să pricip, și cu cum unule cu acestea ar fi zis. Fie,

acela pentru păcate s-a slăbănogit, dară pentru acesta ce vei zice? El a gresit? Dară nu este cu putință a zice, fiindcă din naștere este Orb. Dară părinții lui? Dar nici aceasta. Că fiu pentru tată nu se munceste.

Deci nu atâta întrebând, cât nepricepându-se, grăbesc ei acesteia. Iar Domnul dăzlegând nepriceperea lor zice: "Nici acesta n-a gresit" căci cum ar fi gresit, mai înainte de a se naște? Nici părinții lui.

Și nu ca să-i arate pe ei fără de păcate a zis aceasta, că nu așa simțim a zis. "Că nu au gresit părinții", ci a spus. "De s-a născut Orb". Că nu gresit părinții lui, dară nu de acolo este Orbărea acestuia. Că nu este cu dreptate a pune păcatele părinților peste fiu, cei ce n-au făcut nici o nedreptate. Și aceasta Dumnezeu o arată prin Iezechiel avântând, așa zicând. "Nu va mai fi pe dinăoară aceasta, carea se zice: Părinții au mâncat aguridă și dinții fiilor s-au strepezit" (Iez. 18. 2-3). Legiuiesc încă și Moisi: "Nu va muri tată pentru fiu" (Deut. 24).

Dar eu, zice, este scris: "Carele dau păcatele părinților pe fii pe fii până în al treilea și al patrulea neam" (Iez. 18)? Deci este cu putință a zice. Întâi, adică că nici este de obște această hotărâre: nici pentru tot s-a zis, ci numai pentru cei ce auză din Egipt apoi socotesc și înțelegerea hotărârii că nu aceasta zice, că pentru cele ce au gresit părinții se muncesc fiii lor, ci cum că păcatele părinților au ca muncă și cele pentru păcate se vor da și fiilor lor ca celor care cele asemenea au gresit. Căci eu să nu voietască cei ce au iesit din Egipt, cum că măcar deș, mai rele decât părinții lor vor greși, nu cu aceleași se vor munci, zice, că nu așa va fi, ci păcatele părinților adică certările și peste vor vor veni,

pentru că nu v-ați făcut mai buni, ci aceleași, sau și mai rele ați gresit.

Iară de vezi de multe ori și profeți răspunzându-se, cu cum pentru pedeapsa părinților însă să știi, că pentru rădăcina de oameni Dumnezeu mai înainte îl răpește pe ei din viață, cu nu trăind mai rău decât părinții să se facă, și spre răul sufletelor lor sau și al altora maiora să viețuiască.

Cu acestea, adică adăugând Dumnezeieștiilor judecări la similele ascuns, iară noi către cele ei urmăm de aici înainte vă purcedem.

4.5 "Că eu să se arate lucrurile lui Dumnezeu întru ei. Mie mi se cade să lucrez lucrurile celuia ce m-a trimis, până este viață, că vine o vreme când nimeni nu poate să lucreze. Cât sunt în sume, lumina sunt lumină."

Iată încă altă nedumerire, că ar fi întrebare cineva, cum a zis aceasta, că nedreptate a pășii întru el s-a lipsit de lumină. "Ca să se arate lucrurile lui Dumnezeu". Dară întru ast chip nu era cu putință să se arate acestea? Și care nedreptate le-ai nedreptățit o, omule? De unde s-a zis lipsindu-mă și ce vătămare este dintru a fi lipsit de lumina cea simțită? Că împotriva m-a vârtos și s-a făcut bine, fiindcă împreună cu vederea cea trupănească s-a luminat și la ochii sufletului, și așa spre bine și s-a întămit întru Oră. Prințea prin vindecare a cămăscat pe Soarele dreptății Cei adevărați. Deci nu s-a nedreptățit Orăul, ci lucrul de bine a primit.

Apoi și, această să știi, tot cei ce cerci cele Dumnezeiești, că aceste părțile de cuvânt la Grecești și la noi: "Ca" la Scriptură, în multe locuri nu sunt puse, ca să arate pricină și întâmplare, precum cea de la David: "Ca să Te îndreptez întru cuvintele tale" (Psalm 50). Că nu pentru

aceasta a greșit David, ca să se îndrepteze Dumnezeu, ci din întâmplare greșind David, a urmat de a se îndrepta Dumnezeu. Căci când Dumnezeu atâta i-a dat lui, câte nu era el vrednic a le lua, iar el a căleat Porunca lui Dumnezeu, și nădădare a făcut peste preacurvie, și împărăția rău n-a economisit spre lepădarea de Dumnezeu, ce atât din întâmplare urmează? Fără numai aceasta cu adevărat, că judecându-se Dumnezeu și vorbind cu David, să se îndrepteze, și biruitor să se arate, osândindu-se împăratul. Că de la Cel Ce năse el împărăția, de ale Aceluia legi s-a lepădat, pentru însăși aceasta, că era împărat. Căci de ar fi fost om prost, n-ar fi putut acele două răutăți așa de lesne să se facă. Vezi că aceasta, adică "Ca să se îndrepteze" nu este pusă spre arătare de pricină, ci de întâmplare? Și nenumărate de acest fel și la Apostolul vei afla, precum și la Trimiteră cea către Romani (Rom. 1). Că ce este cunoscut al lui Dumnezeu, arătat este întru el, ca să fie ei fără de răspuns, măcar că nu pentru aceasta a dat Dumnezeu Elinilor cunoștința, ca să fie ei fără de răspuns când greșesc. Că El a dat-o, ca să nu greșescă, apoi fiindcă au greșit, din întâmplare li s-a făcut lor cunoștința spre a fi ei fără de răspuns.

Și iarăși "Legea a intrat ca să se înmulțescă gresala" (Romani 5), măcar că nu pentru aceasta s-a dat, ci ca mai mult să se năpădească păcatul. Dar fiindcă n-au vrut să-l oprească pe acesta cel ce nu primește Legea, li s-a făcut lor Legea spre înmulțirea păcatului. Că mai mult li s-a socotit lor și mai mare păcatul, pentru că și Legea având păcătuiam.

Așa dară și aiciă aceasta ce zice "Ca să se arate lucrurile lui Dumnezeu", nu este pusă ca să arate pricină ci

întâmplare. Că a arătat din vindecarea Orbului, > Se săvârșit Dumnezeu. Că precum de multe ori un ziditor care are al casei o parte a isprăvit-o, iară alta o a căsat neisprăvită, că dacă cândva nu-l va crede că ceva pe dansul că el este cel ce a zidit partea aceea, să poată prin a zidi și pe ceaaltă parte ce este neisprăvită să arate, că și al aceleia ce s-a zidit înainte el este meșterul, așa și Iisus Dumnezeul nostru mădularile cele vătămăte vindecându-le, și așezându-le întru cea după fire, arată că el este făcătorul și al celorlalte mădulari.

Și zicând "Cu să se arate slava lui Dumnezeu" pentru Sineși zice, nu pentru Tatăl. Că slava Acetuia arătată era, arăta a ba trebuia să se arate și cum că El este Cel ce dintru început a făcut pe om.

Și cu adevărat nu mică slavă este aceasta, adică a se arăta, că acela Cel ce acum s-a arătat om, a zidit întru început pe om ca Cei Ce este Dumnezeu. Iară cum că pentru Sineși zice aceasta, ascuță pe cele ce urmează, că aduce pe urmă. "Mie Mi se cade să lucrez lucrurile Celuia Ce M-a trimis" "Mie" zice, Mi se cade să Mă arăt pe Sineși, și să fac lucruri care pot să Mă dăvedească, că aceleși fac care și Tatăl. Vezi că nu a zis, Acest fel de lucruri ce fac, face Tatăl, Mi se cade și Mie să lucrez, ci însuși acela care face Tatăl. Că Mi se cade Mie, zice, să lucrez însuși lucrurile acelea care face Cei Ce M-a trimis.

Și acestea Mi se cade Mie să le lucrez. "Până este ziuă" adică până stă viața aceasta de acum și pot să credă întru Mine nimeni. Fiindcă vine noaptea, când nimeni nu poate să lucreze, adică să creadă, că "lucru" pe credință n-aumește. În veacul cel ce va să fie, nimeni nu poate să creadă.

Și "zluă" este viața aceasta de acum, pentru că putem ca
zua să lucrăm, măcar că Pavel "noapte" pe această o
numeste (Romani 13), și pentru că nu se știu aicea cei ce au
bunătațe sau răutate lucreeză, și către însemnarea luminii
celei ce va să strălucască peste drepti, iară noapte ceea ce
va să fie, pentru că acolo nimeni nu poate să lucreze măcar
că Pavel "zluă" o zice pe aceea, pentru arătarea luminii
dreptilor, și descoperirea lucrurilor făcându-le ce au făcut în
tună. Drept aceea în veacul ce va să fie credință nu este, ci
și de voie și fără de voie vor asculta.

Deci "Când sunt în Lume Lumina sunt umbri" căci prin
invățătură și arătarea minunilor lucrurilor sufletele, pentru
aceasta nu se cade Mie și acum să luminez sufletele al-
muntora prin a vindeca pe Orbul, și a-l lumina în formă
Ochilor. Că de vreme ce sunt Lumina, Mi se cade Mie și
să vin și să luminez.

6,7 "Acestea zicând, a scipat jos, și a făcut tână din
scipat, și a uns cu tîna peste Ochi orbului, și i-a zis lui
Mergi de te spală în scăldătoarea Siloamului, ce se tâlcuiește
Trinost. Deci s-a dus, și s-a spălat, și a venit văzând."

Grăind acestu Iisus, n-a stăruit, zice, până la grațuri, c-
a lucrul a năus. Că "a scipat jos, și lîna făcînd, a uns
Ochi Orbului, arătînd prin tîna, că El este cel Cu și pe
Adam din tîna s-a făcut. Că a zis, cum că Eu sunt Cel ce
am făcut pe Adam, gra se părea ascultătorilor, iară prin
lucru arătîndu-se aceasta, nu li se mai arăta împotrivă.
Pentru aceasta și din tîna a făcut Ochi, după chipul celui
al zidirii, cu carele și pe Adam l-a zidit.

Și nu numai a format Ochiu, nici numai l-a deschis, ci și a
vedea le-a dăruit, care este semn că și sufletul l-a însușit

în Adam. Că sufletul nelucrînd, Ochiul măcar de ar fi și
întreg, nu va putea vedea vreodată.

Iară scipat folosește la vedere, ca de vreme ce vrea să-l
trimită pe el la Siloam, să nu se socotească minunea în apa
liverului, ci să cunoaștem, cum că puterea ceea ce a ieșit
din Cîră Lui, aceea și a format, și a deschis Ochiul Lui,
pentru aceasta a scipat jos, și din Cîră a făcut tîna.

Apoi ca să nu socotești că a pămîntului, a fost minunea
poruncește să se spele, ca să lăpăie cu adevărat Tîna.

Iară unu zice, că Tîna nu a căzut, ci s-a făcut Ochi.

Și îi poruncește lui să meargă la Siloam. Una adică, ca să
cunoaștem credința Orbului, și cum era de ascultător, că n-
a gândit: dacă cu adevărat Tîna este și scipatul care unu dă
nuc Ochiu, ce trebuință am de Siloam, sau de a mă spăla? Că
a ascultat pe Cel ce îi poruncește, iară alta, și ca să astupe
gura nemărturimitorilor Iudei, că trebuia mulți să-l fi văzut
pe el mînjit cu Tîna în ochi, și să fi luat aminte la el cu de-
ușinsul, ca să nu poată zice ei pe urmă "Acesta este, nu
este acesta?" Și a treia, ca să se arate pe Sineși că nu este
străin de Lege și de Scriptura Veche, trimițându-l la Siloam.

Dară pentru ce evanghelistul și tâlcuirea Siloamului o a
adăus? Cu să cunoști și cum că acolo l-a vindecat pe el
Hristos, și cum că Siloam chip era al lui, Hristos. Că precum
Hristos este Pătră Duhovnicească așa este și Siloam
Duhovnicec, și precum pătră acestu al Siloamului fără de
veste și cu înspăimîntătoare se arăta cu nărecarea repejune
înfricoșată, așa și venirea Domnului ascunsă fiind și de Îngeri
neștiută, pe tot păcutu, cu puterea îl înecă.

8-11 "Iar vecinii și cîna ce îl văzuse pe el mai înainte, că
era orb, ziceau. Au nu este acesta cel ce ședea și cerșea?"

Alții ziceau, că acesta este. Iar alții, că asemenea cu el este. Iară acela zicea, că eu sunt. Deci îi ziceau lui: Cum îți s-au deschis ochii? Răspuns-a acela și a zis: Un om cu se numește Ișus, tină a făcut și a uns Ochii mei, și m-a zis: Mergi la scăldătoarea Siloamului, și te spală. Și mergând și spălându-mă, am văzut!"

De acea preaslăvită minune spălmântându-se vecinii, nu credeau. Măcar că mergerea lui la Siloam fiindu-i Ochii mări, și cu tină, pentru aceasta s-a făcut, că mulți să-l vadă pe el, și să nu lăgădușese pe urmă, ca cum l-ar ști, dar încă nu cred.

Și nu simplu însemnează evanghelistul că era cerșetor, ci ca să arate iubirea de oameni cea nespusă a Domnului, cum că până și la cei nebagăți în seamă se pleacă, cât și cerșetori vindeca cu multă purtare de grijă, și cu și noi dintru această învățându-ne, să nu defăimăm pe cei mai mici.

Iară Orbul mei de cea mai răe noapte orbire ruginându-se, năvălind de norod temându-se, mărturisește, că "eu sunt" propovăduind pe făcătorul de bine, și zice: "În om oarecarele ce se numește Ișus"

"Om" numește pe Domnul fiindcă nimeni încă de Dănuș nu știa încă ce a cunoscut atunci, aceea mărturisește.

Și de unde îl cunoaște pe El că este Ișus? Din vorba cea către ucenici, Căci fiindcă întrebaseră ucenicii pentru dănsul pe Domnul, și El multe a vorbit cu dănsii, cum că "Mi se cade Mie să urez lucrurile Ce am de M-a trimis" și cum că "humani sunt omii" Iară unii ca aceștia nimeni altul nu învăța fără numai singur Ișus, și pe aceștia grauri adevărate le vorbea, dintru aceștia a cunoscut Orbul, cum că Ișus este.

Deci cum că a făcut tină, și a uns Ochii, din pipăire a cunoscut, și a spus. Iară cum că a sculpat a-a spus, căci nu știu pentru aceasta ceea ce n-a știut, nici adăugă, atâta era de adevărat omnia.

12-16 "Și s-au zis lui: Unde este acela? Zis-a: nu știu. Îi aduc la Farisei pe cea ce măcădă a fost Orb. Și era sâmbătă când a făcut Ișus limă și i-a deschis ochii lui. Deci iarăși l-au întrebat pe el și Fariseii, cum a văzut? Iară el a zis lor: Tină a pus pre Ochii mei, și m-am spălat, și văd. Deci ziceau oarecare din Farisei: Acest om nu este de la Dumnezeu, că nu păzește Sâmbăta. Alții ziceau: Cum poate om păcătos să facă semne ca acestea? Și împerechere era între ei."

Fiindcă Domnul când vindeca, și făcea vreo minune, obișnuia de a se du în lături pentru neșovă, întrebându-se: Orbul unde este Acela, zice: "Nu știu" adevărul sponând cu adevărat și la aceasta.

Și îl aduc pe el la Farisei, ca să-l întrebe mai aspru și mai cu de-amănuntul.

Și însemnează evanghelistul că Sâmbăta, era ca să arate viclesugul lor: căci apucau pricinu asupra lui Hristos, și îl vindeau pe El prin rălcarea Sâmbetei, ci și aceasta se ispucea să întonece minunea. Pentru aceea încă îl întreabă pe el: Cum ai văzut? și Cum ti s-au deschis Ochii? prin toa clevetind pe Domnul, că Sâmbăta a lucrat, și înd ei pe Orbul să facă pomenire, că limă a făcut Sâmbăta.

Iar el fiindcă vorbea către cei ce auzeau de-a oarec, năvălind de numele lui Ișus nu pomeneste, nici ce a grăit către dănsul Domnul, ci numai cum că tină a pus pe Ochii mei, și m-am spălat, și văd.

Că trebuia să îl auzit Fariseii și de la cei ce aduseseră pe

Orb la dânsi, care poate clevea pe Domnul și ziceau: "tută
ce fel de lucruri face Isus Sâmbăta.

Și se cade a vedea îndrăzneala Orbului, cum și cu farisei
fără de sfială vorbește. Că aceia l-au adus pe el, ca de frică
să tăgăduiască vindecarea, spăimântându-se. Iară el mai tare
strigă: "Văd!

Și ziceau unii din farisei, dură na toți, ci vei mai aspri
"aveș om nu este de la Dumnezeu" Iară alții ziceau: "Cum
poate om păcătos să facă unele ca acestea?"

Vezi că cei mai mulți din semne se moară? Iară acești
Farisei erau și boieri, dară din semnul acesta se îmbiânzesc,
și răspund pentru Dânsul, și împărechier (dezbinare) era
între ei. Această dezbinare mai întâi între norod s-a aflat.
Că unii ziceau: "Amăgește norodu", iară alții nu. Iară acum
și între boieri se află, și încă mulți din Farisei dezbinându-
se (dezbinându-se) de ceilalți sunt spre ajutor mincinosi.

Însă măcar deși s-au dezbinat, dară slah stau pentru
Hristos, și se îndoială sunt mai vârtos și îndoiți cu gândul
decât întăriți. Că ascu tă ce zic: "Cum poate om păcătos să
facă unele ca acestea? Vezi cât de slab stau pentru Dânsul?"
Vezi și viclesugul celor ce îl cleveșe? Că nu zic: "Acesta nu
este de la Dumnezeu, că Sâmbăta vindecă, ci: "Cum că
Sâmbăta nu păzește, sus și jos nu facerea de bine ei
dezlegarea zilei aducându.

Însemnează încă și aceasta, că boierii mai aplevosi sunt
decât norodu către lucrul cel bun. Că iară norodu mai
nainte s-a despărțit cu socotelile, și nu toți se uneau asupra
lui Hristos, iară boierii mai pe urmă această adunată
dezbinare au păținit.

Că este și dezbinare bună, precum și Domnul zice: "Salve

am venit să pun pe pământ" (Matei 10). pe deghinarea la
socotelile cu adevărat cea pentru lucrul cel bun și
Creștinătatea.

17 19 "Zis-au orbului iarăși: "Tu ce zici pentru dânsul, că
a deschis Ochii tăi?" Iară el a zis, că "Prooroc este. Deci n-au
crezut Iudeii pentru dânsul, că Orb a fost, și a văzut, până
ce au chemat pre părinții acestuia ce a văzut, și l-au întrebat
pre el, zicând: "Acesta este fiul vostru, carele voi ați zis, că
Orb s-a născut, cum dară acum vede?"

Care erau cei ce întrebau pe Orb: "Tu ce zici pentru
Dânsul?" Din partea celor cu bună conștiință erau. Căci de
vreme ce au zis: "Cum poate om păcătos să facă semne ca
acestea?" Ca să nu se pară ei că în zadar sunt spre ajutor pe
cela ce a luat facerea de bine pe acela îl aduc martor, ca pe
cela ce a simțit puterea, ca să astupe gurile cleveitorilor.
Căci vezi cum cu bună covăntă întrebă, că n-au zis: "Tu ce
zici pentru Dânsul, că tuă a făcut, că Sâmbăta nu a păzit?"
ci de minune potestene. Că ti-a deschis Ochii tăi, eu cum
îndeamînd și pe cel vindecat să grăinscă pentru Hristos cele
evangelice. Că ti aduc lui aminte și îl împing pe el, că "Te
a deschis tie Ochii?" Și-a făcut tie bine zic, pentru aceasta
dator ești să-L vestești pe El.

Pentru aceasta și orbul mărturisește atâtea ceea ce
putea, că nu este păcătos, ci de la Dumnezeu, că "prooroc
este", măcar deși adu zic că nu este de la Dumnezeu, pentru
că Sâmbăta nu păzește.

Măcar că Hristos cu un deget ungând țina, se părea că
strică Sâmbăta, iară ei cu toată mână dezlegând Sâmbăta,
dăruind dobitoarele să le adape, se părea că sunt bine-
credincioși.

Deci cheană împietrită și nesupușă pe părinții lui, vrând să-l bage în grijă, și prin aceasta să tâgăduiască Orbura fiului. Că după ce aceia n-au putut să astupe gura cu conștientare de facerea de bine, pe părinți îi îngrozesc, nădă, dând că așa vor aștepta minunea. Deci îi pun pe ei în mijloc și cu multă mînă fac întrebarea, iară mai vartos cu mult vicieșug. Căci n-au zis: "Acesta este fiul vostru carele oarecând era Orb, că, carele voi ați zis?" Că cum ar fi zis. Carele voi l-ați făcut că este orb, și pretutindenea au vestit cuvântul, prăznomind cu adevărat și minșind.

Că, o, spurcat, lor Farisei, care părinte ar fi suferit să minșă unele ca acestea asupra fiului său?

Și cu acestor două îi străntorează pe ei și îi silesc să tâgăduiască pe fiul lor. Cu aceasta se le zice: "Carele voi au zis", și cu aceasta: "Cum dară acum vede?" Vezi căci ca cum ar fi minșit părinții mai înainte, că a fost Orb fiul lor semă silur ei aceasta că vede el pe arină? Că sau aceasta zic este minciună: "Că vede el acum" sau aceea: "Că a fost Orb". Dară aceasta este adevărată, pentru că vede, deci dară minciună este aceea care vou ați vestit că a fost Orb mai înainte.

20-23. "Răspuns-au lor părinții lui, și au zis: Știm că acesta este fiul nostru și cum că orb s-a născut, iară cum acum vede, nu știm, sau cine l-a deschis lui Ochii, noi nu știm. Inșuș vârstă are, pre dânsul îl întrebati, el singur pentru sine va spune. Acestea au zis părinții lui, că se temeau de iudei. Pentru că acum se sfătuiesc iudei, că de el va mărturisă, și pre el cineva a fi Hristos, să se lepede din sinagogă. Pentru aceea părinții lui au zis: Că vârstă are, pre dânsul îl întrebati".

Trei întrebări au adus Fariseii părinților orbului, de a

fost fiul lor, de s-a născut orb și Cum a văzut.

Iară ei două, adică cum că fiul lor este, și cum că Orb a fost, mărturisesc. Iară chipul vindecării neștiindu-l, nu-l adaug.

Și aceasta cu adevărat se face spre a se mărturisi adevărul mai cu întărire, ca singur acela ce a dobândit facerea de bine, care, și mai vrednic de credință este, să mărturisească acestea. Precum și părinții lui zic: "Însuș vârstă are", căi au doară este prunc, sau nu este desăvârșit, ca să nu priceapă cum s-a vindecat?"

Iară unele ca acestea au zis părinții lui, temându-se de Farisei, atâta nu erau ei încă desăvârșiți, și se aflau mai fricosi decât fiul. Că acela martor nespăimântat stă al adevărului, așa s-a luminat și la ochii cei gânditori.

24-29 "Deci au chemat a doua oară pre omul carele fusese Orb, și au zis lui: Dă slavă lui Dumnezeu. Nu știm că omul acesta păcătos este. Iară acela a răspuns, și a zis: De este păcătos, nu știu. I na știu. Că Orb fiind eu, acum văz. Și au zis lui iarăși: Ce a făcut ție? Cum a deschis ochii tăi? Răspuns-a lor: Am zis vouă acum și n-ați auzit. El iarăși voți să hazliți? Au doară și voi voți să vă faceți ochiul al lui. Deci l-au ocărât pre el, și î au zis: Tu ești ucenic al acelui, Iară noi ai lui Moisi suntem ucenici. Nu știu că lui Moisi a grai Dumnezeu. Iară pre acesta nu-l știm de unde este".

Fîndcă părinții au îndemnat că se cuvine să se întrebe fiul lor, aceasta fac asupritorii, și îl aduc pe el în mijloc, nu ca să-l întrebe, ci ca să-l supună pe el să clevețească pe Tămăduitorul. Că aceea se zice ei: "Dă slavă lui Dumnezeu", aceasta înseamnă: Mărturisește, zice, că Iisus nimic n-a lucrat între tine. Că aceasta socotesc ei a fi slavă a lui?

Dumnezeu, a nu mărturisi de Iisus nici un lucru bun. "Că noi știm că ei - că păcătos este" Cum dară nu L-ai văzut pe El, când striga către voi zicând: "Cine din voi Mă vedește pe Mine pentru păcat?" (Ioan 8).

Iar Orbul zice: De este păcătos, nu știu, adică, nu cerc aceasta acum, nici hotărâsi. Iar aceea și-lu arăta, că minune întru mine a făcut. Deci lucrul acesta singur să se socotească, și hotărârea ei singur pentru sine să aducă.

Apoi de vreme ce iarăși îl întreba pre el: "Că a făcut tie?" pentru ungerea cu tină cu adevărat că s-a făcut sămbăta asupra pe Mântuitorul, și a cunoscut omul că ei nu ca să se rozește, ci ca să asuprească, făcîntrebară mai cu împungere de răspunde lor. Nici de cuvânt, zice, nu vă mai judec pe voi vrednic, că de multe ori spunând eu nu ați luat aminte.

Apoi ceea ce mai vărtos putea să-l înboldenască pe el, aduce pe urmă: Au doară și voi voiți să vă faceți ucenici ai Lui? Și arată că el vorește să fie ucenic al Lui. Și batjocorindu-l pe el și răsăndu-l, lui grăiește acestea, care lucru este al omu suflet îndrăzneț, și fără de temere, și curvie nu se grijește de turbarea lor.

Iară ei spre ocara lui zic: "Tu esti ucenic al lui Iuda?" Iară noi ai lui. Moisi suntem ucenici. Dura se văd că mint în aceasta, că de ar fi fost al lui Moisi, ucenici ar fi fost și al lui Iristos, precum și singur le zicea lui: "De ai crede în Moisi, ai crede și în Mine." Ioan 9.

Și n-au zis, cum că noi am auzit, ci cum că noi știm, că lui Moisi a grăit Dumnezeu, măcar că strămoșii lor le au povestit lor adevărată știință zicând ei că au, de vreme ce din aur au luat, Iară pe Cei ce cu Ochii Îi vedeau făcând

nimic, și-l auzeau Dumnezeuști și de sus grăind, pe Acesta amăgitor îl numeau. Vezi nesocoteală făcută din răutatea lor!

31-33. "Răspuns-a Omul și le-a zis lor, că întru aceasta este minunat, că voi nu știți de unde este, și a deschis Ochii mei. Și știm, că pre păcătoși Dumnezeu nu-l ascultă, ci de este cineva cinstitor de Dumnezeu, și face voia lui, pre acesta îl ascultă. Din vreme nu s-a auzit cum să fie deschis omu Ochii ai vreunui Orb din naștere. De n-ar fi acesta de la Dumnezeu, n-ar putea face nimic!"

Voi, zice, o. Iudeilor nu primim pe Cei ce m-au vindecat pe mine fiindcă nu-l știu pe El, de unde est. Iară eu zic, că pentru aceasta mai mult este minunat, că om nu din cei vestiți la voi fiind, nici din cei slăviți poartă unele ca acestea, pentru aceasta arătat este despre toate părțile, că El este al oarecăreia pulcri mai mari, și de nici un ajutor omenesc nu are trebuință.

Apoi fiindcă apucase mai înainte oarecării din trândă și zăvese: Cum poate om păcătos să facă semne ca acestea? Pentru aceea și judecata aciora o ia, și de cuvintele lor aduce aminte. Că totu stăruie, că pe păcătoși Dumnezeu nu-l ascultă, ci de este cineva cinstitor de Dumnezeu, și face voia Lui, pe acesta îl ascultă.

În seama aceea cum nu numai fără de păcate zice că este Domnul, ci îl arată pe El, cum că și foarte plăcut est, lui Dumnezeu, și toate cele se sunt ale Lui face, prin aceea ce zice: "Că de este cineva cinstitor de Dumnezeu, și face voia lui."

Apoi fiindcă îi cunoștea pe ei că vorau să întunece minunea, și fiind prin de multă pricepere, propovăduiește

facerea de bine. Că de n-ar fi fost Acesta de la Dumnezeu, zice, n-ar fi făcut atâta de mare minune, în ce fel nimeni din cei din veac n-ă s-au deschis poartă Orbi și vedea Orbi, dar nu din pastore Orbi, ci din oarecare patimă, iară aceasta este străină care acum s-a făcut. Deci arătat este, că mai mare decât oamenii este Cel ce a săvârșit o minune atâta de mare.

Dar ntreabă oarecare o întrebare rece și izvoditoare de amăgire. Cum a zădărit pe păcătoși Dumnezeu nu-l ascultă? De vreme ce când se roagă să li se ierte păcatele li-aude, că auditor de oameni este. Ce dară este, zic ei, ceea ce nimeni grăiește, că pe păcătoși, Dumnezeu nu-l ascultă?

Trebui cu adevărat la unele cu acestea nici a răspunde. Dară înău să zicem, că a asculta Dumnezeu pe păcătoși, aceasta înseamnă. Că Dumnezeu nu dă păcătoșilor să facă semne, Că nu iocumește Duhul lui Dumnezeu în trupul supus păcatelor (ducepleciunea So. omon, cap. I, 4-5). Dară când cer iertare păcatelor după adevăr și din inimă, nu ascultă, nu ca pe niște păcătoși, ci ca pe cei ce se pocăiesc. Că îndată ce cer iertare, s-au și mutat din rândul păcătoșilor într-un altul de se pocăiesc. Cu cuvântul dară zădărit, că pe păcătoși Dumnezeu nu-l ascultă. Pentru că nici dă păcătoșilor darul semnelor. Căci cum va asculta pe cei ce și de ar cere vreo dată ceva de acest fel, îi urâște, ca pe cei ce fac ale lor pe cele cu nici decum nu li se cuvin. Și de îi și ascultă când cer iertare, nu-l ascultă ca pe niște păcătoși, ci ca pe cei ce se pocăiesc.

Și în aminte cum a zis, că de este cineva cinstitor de Dumnezeu, și a milos, "și face voia Lui", că mulți cinstitori de Dumnezeu adică sunt, iar voia lui Dumnezeu nu fac. Dar se cuvine amândouă să fie, și cinstire de Dumnezeu, și

împlinire a voii lui Dumnezeu, adică credință și lucrări sau precum Pavel numește "Credință și bună știință" (I Tim. 1). Iară mai cu scurtare să zic. Vedem și iertare. Că din nouă cu adevărat este via credința, când are și lucrurile cele plăcute în Dumnezeu, din care știința cea bună se face, precum din lucrurile cele rele știința cea rea și împotrivă. Iertările atotputernice sunt via, când au și Credință iar despărțindu-se unele de altele, moarte sunt, precum s-a zis. "Credința fără de lucrări moartă este, și lucrurile fără de credință" (Iacov 2).

Vezi încă cum adevărat dă Cerșetorul a grăi cu îndrăzneală, celui ce nu era vrednic de nici o cuvânt, și monstră pe cei ce la lui erau mari și cinstiți. Așa de mare este puterea acestuia, precum și reputează mine un și îndrăzneala.

34-37. Răspuns-au și au zis lui. Întru păcate tu te ai născut tot, și tu ne înveți prin noi? Și s-au gonit pre el afară. Auzit-a Iisus că s-au gonit pre el afară, și aflându-l pre dânii, a zis lui. Tu crezi în Fiul lui Dumnezeu? Răspuns-a acela și a zis. Și cine este Doamne ca să cred în? Răspuns-a Iisus lui. Și l-au văzut pre el, și carele grăiește cu tine acum este. Iară el a zis. Cred Doamne, și s-a închinat la.

Pună ce nădăjduri că va grăi omul cele cu vor fi spre harul lor îl cheamă pe el și îl ia reabă, și nu o dată au făcut aceasta. Iară după ce l-au cunoscut pe el din răspunsuri că nu rușetă cele ale lor, ci adevărat face har și ocarăse pre el, ca cum s-ar fi născut întru păcate, fără de socoteală cu adevărat punându-l din nou în via (Orburea, și sacotind că cum ca nu osândi și mai înainte de naștere s-a osândit a se naște Orb, care aceasta nu avea cuvânt.

Și îl gonesc pe el afară din Biserică ca pe un mărturisitor al adevărului în muncă.

Dacă vezi folosul, s-a izgonit din Biserică și îndată l-a aflat pe el Stăpânul Bisericii. S-a necăsit după parere pentru Hristos, și s-a cinstit cu cunoștința Fiului lui Dumnezeu. "Că l-a aflat, zice, pe el Hristos", ca și cum într-adevăr pentru aceasta ar fi venit, ca să-l mângâie pe el, ca un purtător de nevință pe un nevinovat carele mult s-a ostenit și s-a închinat pe lângă el.

Și ce zice? Crezi în Fiul lui Dumnezeu? Ce este aceasta. După atâta grăure împotriva către Iudei, după atât ca vorbe îl întrebă "Crezi?" Nu neștiind face aceasta, ci cunoscut vrând să se facă pe sineși Orbul. Căci fiindcă necredinciu nu-l văzuse pe Fiul nici după vindecare, (căci cum ar fi putut să-l vadă, de Iudei cămă cei răi trăgându-se într-o parte și în altă). Pentru aceasta îl întreabă pe el acum, ca de va întreba acela "Și cine este Fiul lui Dumnezeu?", după urmare să se arate pe sineși. Întru aceeași dată încă îi arată, mi, că credința lui mult o cinsteste, și ca cum vede ca acesta ar fi zis: "Mă arătat pe Mine atâta norod, dară nici o grijă nu-Mi este Mie de ei, de una mură și Ima este grijă, ca să crezi tu."

Iară el a răspuns: "Și cine este Doamne, Fiul lui Dumnezeu?" Cuvânt al unui suflet ce poartă a grăi.

Iară Domnul zice: "Și L-ai văzut, și Carele grăiește cu tine, Acela este" Nu a zis: Eu sunt Cel ce te-am vindecat pe tine, cel ce ti-am zis pe: Mergi de te spală, ci ascușă întâi și nelămurit: "Și L-ai văzut pe El" Apoi și mai arătat: "Și Carele grăiește cu tine, Acela este"

Și se vede că Domnul într-adevăr a zis că, L-ai văzut pe

El, ca cu adevărat să-l aducă pe el întru pomenirea vindecării, și cum că de la Dănsul a luat puterea de a vedea.

Și acesta îndată crede, și lucru de credință fierbinte și adevărat arată, închinându-se și încredințând cuvântul cu lucrul, și cum ca pe Cei Ce este Dumnezeu îl slăvește pe El. Că numai lui Dumnezeu era legiuit a se aduce închinăciunea.

Însă înțelege minunea aceasta cum ca s-a împlinit și găsitor. Că Orb era sau de Obște tot omul din naștere, adică dintru a fi sub naștere, cu care întru adevăr și stricăciunea în preună este înjugată, că de când morții ne-am făcut vinovați, și prin nașterea cea pătimășă ne-am osândit a creșta, de atunci ne-am oarecarele gros, și o haină de piele, precum zic sfinții cuvinte: s-a întins peste ochii noștri cea gălătoare (facere 3,, sau Orb era și norodul păgânilor. Că și acesta din naștere era Orb, precum au fost elini, fiindcă făcea dumnezei pe cale de sub naștere și stricăciune, orbindu-se, după ceea ce zice: "Intunecatu-s-a neînțelegătura lor inimă" (Rom. 1: 21). Întru acest fel erau și Magii, cei de la Persi, la nașteri și la vrăbile cele pentru naștere cheltuindu-și viața lor. Deci pe acest Orb, sau de Obște pe tot omul sau pe norodu, cel păgânesc, l-a văzut Iesus, Că de vreme ce acela nu putea să vadă pe Ziditor El pentru milostivirile milei Lui ne-a cercutat pe noi Răsăritul din înăpșime.

Și cum l-a văzut? Trecând, adică nu în cer fiind, ci trecând după cuvintele deșertăciunii, și din Cer precum zice Proorocul: Plecându-se, și privind peste totu filii oamenilor (Psalm 32, 13). Încă și în alt chip trecând, a văzut pe norodul cel păgânesc, adică, nu într-adevăr la dănsii venind, că la Olie

cele răstăcite ale casei lui Israel a venit. Apoi cu întrebare pe care a făcut cercetarea norodului celui ce ședea într-un înmormântat necunoscut, cei desăvârșiți.

Si cum vindeca orbirea? Sculipând, os și o na făcând Că ceea ce crede că nu e și pieătura ce pleacă pe pământ. S-a pogorât în Sfânta Iecicaca Căvuntul acesta se unge în ochi. Că gârlăfort cu tina cea din sca pat și din pământ adică cu Cel lui Hristos Care este din Dumnezeu, și Careia semn este păvatura și sculipatul și din omăntare al căruia semn este păvuntul, din carele este trupul Domnului. Dura oare stărsitul sănătății parea la credință stă? Nu este trezută de a venit și la Sfânta la Levon, Botezului și a se boteza într-unul Cel trinit, adică întru Hristos (Roman 6). Căci catine-am botezat Duhovniceste întru Hristos și ne-am botezat.

Iară după ce se va boteza și va va cădea și în spirit. Că va fi dat pont și seipărati și la domeni pentru Cel Că El va vin locat pe el. Deci trebuiesc să fie întărit și să stea pe mărturisire neclăntă și nu pentru frica sa se opede. Că de ar fi mai trezută și zgoni și lepărat din sobor să fie, după ceea ce zice: "Veti fi arat de roți pentru noi cu Mă și de seboare va cor goni pie ve" (Mat 10). Iară dacă și va vor seoate afară, ament pe mărturisitorii pizne și adăvărului și va cor goni din cea și năclă lor și cante din bogănie și din sava și va uita pe el Iesus, și atîncea mai vartos când oevrașmas se va nec nști de Hristos și va cinsti cu cinstota și cu cea mai adăvărata credință. Că se va naște atunci mai vartos lui Hristos. Celui ce se vede om, dară este și Fiul al lui Dumnezeu. Că nu este al lui Fiul lui Dumnezeu și al lui cel din Maria, că această păgânătate este a omi Nestorie, că Unul și Același Fiul lui Dumnezeu și al

omului. Căci vezi cum Domnul fiindcă a zis ceea ce olată era Orb: "Si cine este Fiul lui Dumnezeu, ca să cred într-Însu?" și zice: "Si Eu am văzut și Carele grăiește cu tine. Acela este" Deci cine era Cel ce grăia? Arătat este că adăvărul că Cel ce S-a născut din Maria, dară Același este și Fiul al lui Dumnezeu. Deci dară nu este altul și altul. Pentru aceasta și cu adăvărul Născut din Maria de Dumnezeu este Santa Maria, ca ceea ce a născut pe Fiul din Dumnezeu Carele S-a făcut trup, ordi spartit fiind, și Unul și Același Carele este Hristos Domnul.

39-41 Si a zis Iesus spre po leată am venit în mormenul aceasta, ca cine nu vād să vādă și cine vād să fie Orb. Si au auzit acestea cei. În farisei, care erau cu Dans și și au zis Iesus: "Va și noi suntem Orbi?" Zis a lor Iesus: "De ati fi orbi, nu ati avea păvatura acum ziceți că veoim pentru aceasta păcatul vostru rămân."

După ce a văzut Domnul pe farisei că va ova înimă mai vartos decât și au folosit din mormen și pentru aceasta ca mai mare sau la sunt vrednici zice: ca precum se vede și precum urmează lucrarea: "Spre judecată am venit Eu" adică spre mai mare mormen și osardă. "Că ceea ce nu vād să vādă și ceea ce vādă și cine sunt farisei" (Orbi sa fi) la Orb și Iesus și Că totă ce ce nu năclăre na se la vadea și cu sufletul și cu trupul. Că ceea ce se parea cu vādă și au Orb în minte.

Că Iesus dă zice acela, și dăna Orb.

Iară farisei cerea la Iesus, și te p mormen și vocotind că zice El pentru Orbi ceea ce vādă: "Am oim și și suntem Orbi?" numai de această reapiască orbire rușă odo se ci iară Domnul vād să se arate lor că mai bine este or

a fi Orbi la trup și necredincioși, zice. De ați fi orbi nu ați avea păcat. Că dacă Je nevoie din fire ați fi orbi, s-ar fi dat vouă oarecare iertăciune celor ce cu necredință holiti. Iară acum zicând voi că vedeți, și încă și singuri văzători ai minunii celei ce s-a făcut la orbul fiind apoi încă cu necredința holind nu sunteți vrednici de iertăciune. Că păcatul vostru neșters rămâne și mulțumit vă veti munci, că nici din minunile cele ce vedeți, nu veniți la credință.

Dar poate și așa va înțelege cineva aceasta. De ați fi Orbi nu ați avea păcat. Că voi zice de Orbirea trupescă întrehată, că numai de aceasta vă rusinați, iară Eu de Orbirea voustră cea sufletescă zic, "că de ați fi orbi", adică năvălați în Scriptură, nu ați avea păcat atâta de mare, intru neștiință păcătând. Iară acum ziceți că vedeți, și înțelepți pe voi vă și știutori de Lege vă faceți, pentru aceasta de sinevă sunteți osândiți, și mai mare păcat aveți, fiindcă intru cunoștință greșiți.

Capitolu. 10

15. "Anun. Anun. Ale vouă. Cel ce nu intră prin Ișă în stăutul Oilor, ci sare pre aurca, acela sar este și tâihar. Iar cea ce intră prin Ișă, Păstor este al oilor. Acelaș Portar, îi deschide, și Oile ascultă glasul lui, și Oile sale le cheamă pre nume, și le scote pre ele. Și când scote Oile sale, merge înaintea lor, și Oile merg după dânsul, căci cunosc glasul lui. Iar după cel străin nu merg, ci fug de la dânsul, că nu cunosc glasul străinilor."

Fiindcă a osuplat necredinței lor zicând. Că Orbi cu adevărat sunteți la suflet pentru însăși aceasta, adică pentru

patima necredinței, ca să nu poată zice ei că nu ne întorcem noi pentru că suntem Orbi, ci fugim ea de un înșelător, pentru aceasta dară lung face cuvântul.

Și ce face? Pune semnele și ale păstorului celui adevărat, și ale lupului și pierzătorului. Și așa se arată pe Sineși că este al părții celei bune, din lucruri făcând mărturie. Si mai țată gune semnele pierzătorului. Că acela zice, "nu intră prin Ișă", adică prin Scripturi. mărturia năi Prooroci.

Căci cu adevărat, Ușă Scripturile sunt, că prin acestea ne aducem la Dumnezeu. Acestea pe lupi nu-i lasă să intre, că oprese pe eretici. Întărindu-ne pe noi. Deci sar este acela ce nu prin Scriptură intră în stăutul Oilor ca să poarte grijă pentru dânsul, "ci sare pe aurca", adică. altă cale își brâzdează luiși neobișnuită, precum Iuda și Iuda (Faptele Ap. 5. 36) cei ce mult înainte de Iristus înșelând pe norod, și au stricat și s-au stricat, în ce fel va fi și spurcatul Antihrist, că nu din Scripturi este mărturia acestora.

Dar și pe cărturari umbros îi însemnează, care pentru poruncile Legii nici o purtare de grijă nu făceau, iar poruncile ale oamenilor și obiceiuri învățau.

Si potrivit a zis acest cuvânt: "Sare", care lucru este a furului ce sare peste îngrânare, și nate cu pramejdie le face. A văzut semnele tâlharului? Vezi și pe ale păstorului!

Că păstorul prin Scripturi intră, și acestuia portar, îi deschide. Iar portar să înțelegi sau pe Moisi pentru că lui s-au încredințat cuvintele lui Dumnezeu. Și a deschis Moisi Domnului, pentru dânsul cu adevărat spânzând precum și însuși Domnul zice "Că de ați fi crezut lui Moisi, ați fi crezut și Mie" (Ioan 5). Sau și Duhul Sfânt este portar, că de vreme ce prin Dubul Sfânt înțelegându-se și deschizându-se

Scripturile, arată nouă pe Hristos, cu cuvîntă portar este Duhul cel Sfînt, prin Carele ca prin celu ce este Duhul înțelepciunii și al cunoștinței se deschid Scripturile, prin care Scripturi intră Domnul spre a noastră purtare de grijă, și se arată Păstor

"Încă și glasul păstorului asculta Oile" Căci fiindcă aceia în sus și în jos îl numeau pe El înșelător, și aceasta dintru a lor necredință și întăreau zicînd "Au doară cineva din boieri a crezut într-însul?" (Ioan 8). Arată Domnul, că nu se cuvîne a-l socoti pe El pierzător pentru că aceia nu cred, ci a se scoate el din rînduiala Oilor. Că El, zice, prin ușa intrînd, arătat este că cu adevărat sunt păstor iar voi cei ce nu veniți după Mine, vă arătați că nu sunteți Oi.

Și de unde scoate Oile sale? Arătat este că din mijlocul necredincioșilor precum și pe Orbul din mijlocul iudeilor, carei I-a și ascultat pe El, și I-a cunoscut pe Dînsul.

Încă stîmnia Oilor merge, măcar deș împotr. vîse face la păstorii cei trupești, că aceia pe urmă merg. Dar aici arată, că pe tot va povățui la adevăr, de vreme ce și pe ucenici ca pe niște Oi în mijlocul lupilor îi trimite, așa cu adevărat măriminubată este portarea de grijă cea păstorească a lui Hristos!

"Iar după cel străin nu merge, vă nu cunosc gînsul străinilor" Și aici cu adevărat pe Iuda și pe Iuda însemnează (Mat. 23) după care n-au mers Oile. Că putîni oarecare s-au amăgît, și aceștia după mîntuirea acelor s-au lepădat.

Iar după Hristos și cînd era El viu și după ce S-a săvîrsit, mai vîrtos lumea toată a mers după Dînsul.

Însemnează aici încă și pe Antihrist, pentru că și el la

puțină vreme înșelînd, nu va avea pe cel ce vor merge după dînsul după ce va pieri el. Pentru că aceea ce zice: "Nu merg" aceasta arată, că după împarțea înșelătorilor, nu va fi cine să-l asculte pe el, sau să le urmeze lor. Deci usă sunt Scripturile, și prin ușa aceasta scoate Domnul pe Oi la pășune

Dar care este pășunea? Desfătarea ceea ce va să fie și odihnă în care Domnul ne duce pe noi.

Iară dacă alurea și usă pe Sineși se numește, nu se cuvîne a te minuna. Căci cînd voiește să arate pe portarul de grijă a Sa cea pentru noi, Păstor se numește pe Sineși. Iar cînd voiește să arate că El este Cel ce duce la Tatăl, atunci usă se zice pe Sineși. De vreme ce El lasuși după altă înțelegere și Oaie este și Păstor. Apoi dacă "I vă" sunt cuvintele Dumnezeului or Scripturi, și lasuși Domnul este și se numește Cuvînt, cu cuvîntă se numește "I vă"

6.7 "Această pîdă a zis lor Iisus, iar ei n-au înțeles ce erau acele ce grăia lor. Deci iarăși a-zis lor Iisus. Amin, Amin grăvise voua, că Eu sunt Lsa Oilor. Toți câți au venit mai înainte de Mine, furi sunt și tâlhari, ci nu I-au ascultat pre ei Oile."

Se cuvîne a ști că de multe ori Scriptura formă de obște închipuind, arată înțelegere din parte. Că aici, unde zice "Împ" nu însemnează de obște pe toți cei mai înainte de Dînsul. Asemenea este și ceea ce zice David "Toți s-au abătut împreună neferbănici s-au făcut" Căci nu întru acest fel erau și cei ce atunci erau năbitori de Dumnezeu. (Psalm 13).

Și ceea ce zice Solomon, "Toate sunt deșertăciune" (Eccl. 1). Că nu acest fel și înțepa cea bună, iar uneori unde este

acest cuvânt. "Ei?" însemnează "că aumeni" Precum este ceea ce zice Mântuitorul

"Și de nu s-ar fi scurtat zilele aerlea, nu s-ar fi mântuit tot trupul" (Matei 24), adică nici un trup.

Și aceea ce zice David "Și să nu mă stăpânească toată fărădelegea" (Psalm 118), adică nici-o fărădelege. Și multe ca de acest fel. (Agadinos)

Această pildă zice, a zis Iar Iisus, întunecat grăind către dânsii, ca mai cu luare aminte să-i facă pe ei.

Deci ce a făcut aceasta, dez căgă de-aria acea vorbă întunecată, așa zicând "Eu sunt ușă", iară aceasta ce zice "Toți câți au venit mai înainte de Mine" na pentru proroci o zice, precum Maniheii rău înțeleg. Căci ei vînd să arate cum că Scriptura cea Vechi este străină de Dumnezeu, și cum Prorocii n-au fost trimiși de Dumnezeu, aduc graul acesta. Că iată zic ei. Domnul a zis că "Toți câți au venit mai înainte de Mine, fari sunt și rășinari" Deci na pentru proroci zice aceasta ci pentru Iuda și Iuda și pentru alii, deghioșitori și împotriviți.

Iar cum că pentru așezia zice, arătat este, că "Nu au ascultat zice pe ei oile" Pentru că pe împotriviții aceia nu au ascultat Oile. Iar pe Proroci s-au ascultat și prin trăsnii au crezut căți au crezut în Hristos.

Încă și în alt chip: cuvîntul acesta ce zice. "Nu s-au ascultat pe ei Oile" auzîndu-le zice iar nescăieri nu se vede că auză pe cei ce n-au ascultat pe Proroci ci împotriviți în pribănești și în ocărūște foarte

Apoi ia aminte si înțelegera cea cu de-omănuțului a grafului. "Căți au venit", zice, dar nu "căți s-au trimis" Căci Prorocii trimiși fiind, veneau iar prorocii cei

întru ei, precum și împotriviții cei zăși, nimeni trimișindu-l, veneau spre răzvrătirea celor ce se omăgeau de ei, precum și Dumnezeu zice "Eu nu-i trimiteam pe dânsii. și ei alergau" (Ieremia 23 21 și cap. 27).

"Eu sunt Ușa, prin mine de va intra cineva, se va mîntui. și va intra, și va ieși, și pășuna va afla"

Cel ce va intra, zice, prin Mine I șă, și se va aduce Tatălui, și Omul acela se va face, se va mîntui, și nu numai se va mîntui, ci și cu un domn și stăpîn, multa va avea neferirea. Că aceasta însemnează prin aceasta ce zice "Și va intra, și va ieși" Precum și Apostolii intrau și ieșeau înaintea tiranilor îndrăznind, și ieșeau bucurându-se și nebiruie.

Și pășune, zice, va afla, adică, brasă multă.

Încă și în alt chip. De vreme ce îndoit este omul nostru, din lăuntru și de afară, precum se zice de Pavel, s-ar fi putut zice că intră acela care face purtare de grijă pentru omul cel din lăuntru (Rom. 7. 22, II Cor 4, 16), acela ce umară mîdularea cele de pe pămînt, și lucrările trupului întru Hristos (Colos. 3, 5). Deci unul ca acesta și pășune va afla în veacul al III-lea, după ceea ce zice "Domnul mă paște, și nu mare nu-mi va lipsi" (Psalm 24). Și celelalte

10-13. "Furul nu vine, fără omului să fure, și să jughive, și să piardă. Eu am venit ca viață să adă, și mai, mult să adă. Eu sunt păstorul cel bun. Păstorul, cel bun sufletul său își pune pentru Oi. Iar plătitul, și care nu este păstor, cărnii nu sunt Oile alt lui, vede lupo, venind, și lasă Oile, și fuge, și lupul le răpește pre ele, și risipește Oile. Și plătitul fuge, că plătit este, și nu-i este lui grijă pentru Oi"

Fiindcă cel ce s-au tras cu Iuda și cu Iuda, și cu ceilalți împotriviți s-au jughivat și s-au prăpădit, pentru aceasta

a adăus pe urmă, zicând "Furul nu vine, fără numai să piardă să fure și să junghe"; pe acela și pe cei asemenea cu aceia numindu-i fur.

Iar El, zice, am venit, ca viață să aibă. Aceia jungheau și pierdeau pe cei ce le urmau lor. El am venit cu să trăiască, și ceva și mai mult să aibă, pe împărtășirea Sfântului Duh, pe care și Împărăția a Cerurilor se covește s-o înțelegem. Deci au toți pe viața cea iată Hristos, că toți vor învia și vor trăi. Dar dreptu au și oareșce mai mult pe Împărăția Cerurilor.

Apoi și pentru Patimă vorbește, și zice, că sufletul Meu îmi pun pentru Oi, arătând, că eu fără de voie, ci de bună voie merge la patimă. Că acest cuvânt ce zice "Îmi pun", aceasta arată, că nu-l răpește cineva de la Mine pe el, ci El o însumi îl pun pe el.

Imbroyă încă înscumbează și pe împotriva lui și turburătorii cei ce s-au zis de multe ori. Că acesta zice—am și nu pot sufletul pentru Oi, ci au lăsat pe cei ce urmau lor. Iar Domnul împotriva. Când s-a prins zice "Deci de Mă cântați pre Mine, lăsați pre acetya să se ducă, eu să se phuească cuvântul: "Că mai unul dintrăyși n-a pierit" (Ioan 18,8). Și n-ai vărtos așa năvălind Iudei asupra-I, cat n-ai lupii asupra Oilor, că eu văbii zice—și eu fuy, au venit să-L prindă pe El. (Mat. 26, 47, Mc. 14, 43, Lc. 22-52).

Și este cu putință "dup" a înțelege aici pe vrăjmasul ce, gânditor, și care și El u îl numește Scriptura și Scorpiu și sarpe (I Petru 5, Psalm 90; Iac. 5), care se zice că răpește Oile, când pe cineva prin fapta cea rea îl face mâncare. Iar răpește, când prin gânduri rele turbură sufletul, care și fur cu cuvântă se numește, fiindcă fură prin gândurile cele

rele, junghe prin plecare, pierde prin lucrare. Că hântuiește pe cineva poate, gândul răutății, acesta este furtisagul. Iar dacă se va și pleca omul la aducerea aminte cea rea, atunci se zice că se junghe de diavolul. Iar când se va face lucrul cel rău, atunci se pierde. Și aceasta este poate ceea ce zice, "Furul nu vine, fără numai să fure, și să junghe, și să piardă".

Deci Domnul făcând cele împotriva furului, acestuia, dă și pe Dumnezeiescu viață, slujind și gândurile noastre prin venirea aducerilor aminte celor bune, și trupurile prin faptele cele bune. Și dă oareșce și mai mult, adică aceasta ca să putem folosi prin darul învățăturii și pe astii. Încă și Împărăția Cerurilor ca pe oarecarele dar mai mult ne-a dăruiește nouă. Acesta cu adevărat este Păstor bun, iar nu rău, precum boierii Iudeilor este nu poartă grijă pentru norod, și numai la aceea priveau, ca să ia de la dânsii plăți, că au căutat folosul norodului, ci câștigul cel rău de la norod.

14-16. "Eu sunt Păstorul cel bun, și cunosc pe ale Mele, și Ma cunosc de ale Mele, precum Mă cunoaște pre Mine Tatăl, și Eu cunosc pre Tatăl. Și sufletul Meu îmi pun pentru Oi, și ați Oi ați, care nu sunt din standul acesta, și pre acelea Mi se cade să se aduc, și Glusu meu vor auzi. Și va fi o turmă, și un Păstor".

Și de aici, vei cunoaște deosebirea păstora ai și a nămintuau. Pentru că nămintul nu cunoaște pe Oi, care lucru se întâmplă din a nu le cerca des pe ele. Că de le ar fi cercetat des, le-ar fi cunoscut pe ele. Iar păstorul, precum este Domnul, cunoaște pe Oile Sale fiindcă poartă grijă pentru dânsu, ca de cele ce v-a încredințat, de cercetarea lui, și pentru obișnuință cunosc pe a lor purtător de grijă.

Însă vezi, că întâi El ne cunoaște pe noi, apoi așa tu îl pe Dănsul. Și nici nu este cu putință în alt chip să cunoaștem noi pe Dumnezeu, de nu ne va/cunoaște noi de Dănsul. Pentru că întâi El S-a împrietenit cu noi prin trup făcându-Se om, după aceea noi ne-am împrietenit cu Dănsul, luând darul Dumnezeirii. Și vrând să arate, că cei ce n-au crezut nevrednici sunt de a se cunoaște de Dumnezeu, și mei O, sunt a zis: "Și cunosc pre ale Mele, și Mă cunosc de ale mele," după ceea ce zice: "Cunoscut-a Domnul pe cei ce sunt ai Lui" (Ncm. 16,5 Il Jm. 1 și 4). Dar ea să nu știească cineva cum că El cu un om cunoaște a adăos zicând: "Precum Mă cunoaște pre Mine Tatăl și Eu cunosc pre Tatăl" (Că așa, zice, bine L. știu pe FL, precum El pe Mine).

Și adeseori pune acest cuvânt: "Sufletul Meu îl pun pentru Oi", arătând că nu este amăgitor Că a zice: "Lupăna sunt și Vință" cuvinte ale mandriei se păreau că sunt la cei nepricepuți, iar a zice: "Voiesc a muri" nici o pizmăre nu are, ci mai vărtos și multă purtare de grijă arată, de vreme ce pentru cei ce îl împroscau cu pietre vrea să se dea pe S. neșu.

Iar zicând: "Și alte Oi am", pentru păgâni zice, care nu sunt din staulul acesta ce este sub I. egu, că păgânii nu se cuprind în Lege. Deci și pe acei ce se cade Mie să le aduc, că risipite sunt și acestea, și acelea, nevâind păstori. Pentru că și din Iudei ce necunoscători, și spre a crede îndemânatei, nepăstoriți erau, și cu mult mai vărtos păgânii. Deci se cade și pe acelea ale păgânului să le aduc, precum și pe ale Iudeilor. Iar aceea ce zice: "Se cade" aici n-au nevoie încredințare, ci cum că fără de îndoielă așa se va întâmpla.

Și va fi o turmă și un Păstor. Că în Hristos Iesus nu este

el în și Iudei, nici parcare/că deosebire, că un chip este la toți, o pecete a Botezului, un Păstor. Că cuvântul lui Dumnezeu și Dumnezeu.

Și rușinează se Măn-hen care lespăda Scriptura cea Vechi. Audă că o turmă și un Păstor, că Același Dumnezeu este și al Scripturii celei Vechi și al celei Noi.

17-21. "Pentru aceasta Tatăl Mă iubeste pre Mine, că Eu am putut sufletul Meu, ca, și aicea acest cuvânt: "Că" nu este înseamnător al pricinii, ci al întâmplării celei fără de îndoielă, că nu pentru aceasta îl pune ca iarăși să-l ia pe el. Că îl pune adică pentru Iam, iar îl a pe el ca să se arate că este Dumnezeu. Zădărnici iarăși să-l iau pre el. Nimeni nu-l ia pre el de la Mine, ci Eu îl pot pre-l de sinem. Stăpânire am să-l pun, și stăpânire am iarăși să-l iau pre el. Această porunca am luat de la Tata Meu. Deci urașu s-a făcut ceartă între Iudei pentru cuvintele acestea. Și ziceau moli d u ei, că drac are, și este nebun, pentru ce—ascultați pre el". Alți ziceau: aceste cuvinte nu sunt de mdrăcit. Au doară poate drac să deschidă Ochii Orbilor?"

În mdră zicea că El este stăpân de Iată și amăgitor și pierzător, iar nu mântuitor al sufletelor, arată prin ceea ce se zice, că nu sunt parzător al vostru, ci gata sunt a primi toate pentru voi, și încă dar desu pentru nimic alta, dar însă pentru că alata vă iubeste pe voi Dumnezeu, ca și Eu pentru aceasta sunt subit de Dănsul. Ghrădă iar pentru voi. Cum dar vă voi amăgi pe voi, pe care vă știu iubiți lui Dumnezeu, iar nu mai vărtos Mă se sargu a muri pentru voi, că Cel ce desu pentru nimic alta, încă pentru aceasta voi să fiu iubit mai mult de Tatăl Meu?"

Iar acestea ce sunt așa smerite le zice, pogurându-Se,

Întrucât ascultătorii nu L-ar fi primit pe El grăind căse înainte pentru Sineși. Că în alt chip de se va socoti grăini acesta, recușincios se va părea, pentru că ce? Au doară în vremea cea mai dinaintă nu era iubit, ci acum a început tatăl dragostea, și moartea cea pentru noi s-a făcut Lui prietă de această dragoste? Nu este aceasta, ci cea ce am zis, pogorându-se zice acestea.

Încă va zice cineva și aceasta, că de vreme ce dragostea lui Dumnezeu și tatăl cea către noi era măritărită, și a văzut Dumnezeu tatăl și pe Fiul, și cum că arată aceeași bunăvoință către noi, cât a voit să mure pentru noi, și cum că păzește adevărate și pe chipurile bunăvoinței tatălui, cu cuvântă L-a iubit pe El, nu ca oarecare plată pentru moartea cea pentru noi dăruind Fiului pe dragoste, ci văzând într-un Fiu pe neînstrăinarea Ființei Lui, și ca de oarecare de nevoie și neocăute regăsură Fiul la aceasta fiind chemat. Că nu doară nu lucru de mare dragoste a arătat către noi Fiul, cu necinste murind pentru noi? Și nu numai murind, ci și iarăși luându-și sufletul, ca să omore pe moarte și nouă nămurire prin viație să ne prădăscă? Deci aceasta arată cănd zice: "Tatăl Mă iubeste pe Mine", fiindcă mor pentru voi, adică, ca cum se veselește și se bucură tatăl, pentru că Fiul se asemănă Lui și păzește pe semnele dragostei Lui celei către oameni.

Iar aceea ce zice: "Nimeni nu a sufletul Meu de la Mine", pentru că ce cântau să L-omore pe El o zice: Că voi zice, însetați de sangele Meu, dar bine să știți, că fără de voința Mea nimeni nu va putea asupra Mea.

Încă ca să ne socotească cineva, cum că cea o slugă și supus mare, de altul poruncindu-i-se, și aceluia supunându-

i-se, zice: Stăpânirea morții Mele însumi Eu o am, ca nu Stăpân al morții. Deci pentru aceasta zice că "Stăpânire am să-Mi pun sufletul Meu".

Iar deși, fiecare din noi stăpânire are a-și pune sufletul său, pentru că fiecare de va voi, puternic este a se omori pe sineși, dar însă nu pentru acest fel de chip zice Dumnezeu, ci cum că fără de voința Mea nimeni nu va putea să facă aceasta. Care lucru la oameni nu este cu putință, pentru că și nevrând noi ne omorăm de alții. Iar Hristos nu ar fi pășit vremea de n-ar fi vrut, pentru aceasta ca cei ce nu în alt chip este supus morții, fără numai de voință, are și pe cea mai mare: a-și lua sufletul iarăși.

Și această poruncă zice că o a luat de la tatăl, să moră pentru lume. Că arăta, zice, nașteră, și în Dumnezeu, cât și însăși aceasta a muri de la tatăl lui este poruncită. Că zicând mai întâi pe cea înaltă, adică: "Stăpânire am a-Mi lua sufletul Meu", căci Stăpân al morții El arată pe Dănsu' aceasta, și Dumnezeu viu, arăși pe cea smerită pune, adică: "Că această poruncă o am luat de la tatăl Meu, așa de minunat le împletește pe amândouă, adică și pe aceasta a nu fi socotit că este mai mic și slugă a tatălui, și pe aceasta a nu fi socotit că este potrivnic lui Dumnezeu, ci de o Putere împreună și de o Voință. Drept aceea milă atate așchii și pe cei care mulți. În vremea ascultării unie cu acestea grăind El, cât s'ceartă s-a făcut. Că arăta adică, de vreme ce grăind: "Se părea lor ca niște găcitori, li socoteau pe El că este îndrăcit fiindcă grăind cuvinte neînțelese. Iar cei ce putu oarece pricepeau, grăind: "Aceste cuvinte nu sunt de îndrăcit". Apoi fiindcă din grauri nu putea să le astăpe gura lor, că nici chiar cei ce erau oarecum cu bună cunoștință nu urtau cu

crede." Căci eu nu vărat spre a spune, mai multă putere nu lucrăm decât eu înfața, care aceasta va fi cea mai cu bună conștiință o ziceam.

"Am doară poate un păcătos să facu semne cu acestea?" (Ioan 9:16). Pentru aceasta, zice, nu credeți Mine, căci nu sunt eu din Oile Mele. Că Eu va un păstor bun, cele ce se cuvenea să fac, am făcut, iar voi de nu urmați, nu Eu de numirea Păstorului, ci voi de numirea oilor sunteți nevrednici.

Nevoiesc, te dar și tu, până este iarnă, viața aceasta zic, care pararea are turburări despre duhurile răutății, să prăznuști noaptea boierii tale cea. Duhovnicești parurea nouă făcându-te a sușurii în nima ta punând. Că atunci eu udevărat va veni la tine și Iesus, împreună cu tine făcând prăznuirea înnoierilor acestora în Prăznuirea lui Solomon. Întru Acoperământu Lui păzindu-te pe tine și făcându-te a avea pace despre patimi. Că însuși va fi Solomon care se înalță este "payme".

Deci cel ce întru Acoperământu lui Hristos Celui pașnic se sălăsluiește, după cum zice Prinocelul, are pe Iesus și Domnul Carele împreună cu Dansul prăznuiește pe înnoierile sufletului în câtă vreme este iarnă, adică, în cat sta viața aceasta, pentru că primăvara este seacul ce va să fie întru carele iarăși toate viază, și a doua naștere promisc, în care nimeni nu poate să și înnoiască sufletul, că toate cele ce de acest fel, împreună cu viața acesta se încheie.

27-30. "Oile Mele Glasu Meu ascultă, și Eu le cunosc pre ele și vin după Mine, și Eu le dau tot viață veșnică, și nu vor pieri în veac, și nimeni nu le va răpi pre ele din mână mea. Tatăl Meu care le-a dat Mine, mai mare decât totu este,

și nimeni nu poate să le răpească pre ele din mână Tatălui meu. Eu și Tatăl una suntem."

După ce le-a zis lor: "Nu sunteți din Oile Mele, acum u îndeamnă pe ei ca să se facă Oile. Pentru aceasta și adaugă zicând: "Oile Mele Glasul Meu ascultă și, vin după Mine." Apoi îndemnându-i pe ei spune și cele ce vor dehanți rei ce merg după Dansul. "Că viața veșnică zice se dau lor și nu vor pieri în veac" și celelalte, și eu adevărat prin graziile acestora u deșteapla pe ei și spre răvnă și dorință îi aduce de a merge și ei după Dansul, fiindcă unele ca acestea dăruiește.

Dar pentru ce zice: "Nu vor pieri?" Pentru că nimeni nu poate să le răpească pe ele din mână Mea, fiindcă Tatăl Meu, Care le-a dat Mine pe acestea, mai mare decât totu este, și din mână Lui nimeni nu poate să le răpească pe ele, și pentru aceasta nici din mână Mea, pentru că mână Mea și a Tatălui

una sunt. Că Eu și Tatăl una suntem după Stăpânire adică și după Putere. Că "Mână" pe Stăpânire și pe Putere zice. Deci Eu și Tatăl una suntem după Fire, și după Ființă, și după Putere. Care aceasta eu udevărat și Iudeu cunoscând, că prin graziile acestora de o Ființă cu Dumnezeu Se face pe Sinesu, cu pietri au aruncat în Transul, fiindcă se face pe Sinesu Eu și Dumnezeu.

Dar va întreba cineva: "Cum Domnul a zis că nimeni nu le va răpi pe ele din mână Tatălui Meu?" De vreme ce pe mulți vedem pierind. Deci este cu putință a zice, că a le răpi din mână Tatălui nimeni nu poate, iar a le înșela mulți pot, că cu silă și cu tiranie să smulgă de la Dumnezeu, nimeni nu poate, iar prin înșelăciune în fiecare zi punându-se piedică, cădem.

car nu zidire, si atunci dăruiește îndumnezeire către cari s-ar fi făcut. Cuvânt fiind al lui Dumnezeu, iar nu după dar se îndumnezeiește El. Că aratat se deosebeste pe Sineși de cei ce se îndumnezeiesc după dar prin cele ce zice aici și arată că și aceștia El le este pricinitor de îndumnezeire. Cuvânt fiind al lui Dumnezeu și locuind în trăsni. Că aceasta însemnează prin ceea ce zice "Către care Cuvântul lui Dumnezeu s-a făcut" adică întru care s-a călăyuit. Că un dar hulește Eu. Fiul al lui Dumnezeu numindu-Mă pe Sineși. Că măcar deși porți trup, și din sâmbanta lui David sunt, dar nu cunoașteți Iana, și cum că în alt chip nu putea fi ea cea trupescă a oamenilor să prindească unirea cea cu Dumnezeu, de nu prin trup s-ar fi unit cu dânsa, ca printr-o perdea.

37-38. "De nu fac lucrurile Tatălui Meu, să nu-Mi credeti. Măcar de fac, deși nu-Mi credeti. Măcar credeti lucrurilor ca să înțelegi și să credeti, că Tatăl este întru Mine și Eu întru El."

Aici zice, să cunoașteți cum că Eu deopotrivă cu Tatăl, sunt de la Până nu puteți cunoaște, căci cu nepunță este să cunoașteți Până lui Dumnezeu, dar din lucrurile cele ce sunt deopotrivă și aceleasi, luați dovadă a puterii ce este deopotrivă și aceeași, că din acesten văli avea mărturie dumnezeirii Mele. Și veti cunoaște și veti Crede, că nimeni nu sunt Eu, fără numai ceea ce este Tatăl, pentru că aceșți Ființă a Lui am Eu rămânând Eu, și cu ipostasul deosebindu-Mă. Asemenea și Tatăl rămânând Tatăl și cu ipostasul deosebindu-Se, nimeni alta nu este, fără numai Fiul după Ființă și după Fire. Că macar deși cu ipostasurile ne deosebim, dar nu se despărțesc ipostasurile, ci unul întru

altul fără de amestecare sunt Tatăl și Fiul. Că nu precum la noi Tatăl este despartit de Fiul, și cu firea sunt una, așa și la Dumnezeuștele ipostasuri, ci unul întru altul sunt fără de amestecuri. Pentru aceea și noi trei oameni ne naștem fiindcă suntem cu ipostasurile despărțiti, și nu chiar una suntem, iar la Sfânta Treime un Dumnezeu este, iar naștri Dumnezeu, pentru căa fără de amestecare a ipostasurilor întru sine încăperea încăperea întrui sine se numește, precum am zice Trei Sora, care să se cuprindă și să se alie unul în altul, și totuși să se despartă unul de altul, măcar de se și alie unul în altul, adăuge și pentru una și aceeași voință și pentru una și aceeași voie.

39-42. "Deci căutați iarăși să-l prindă pe El și a seșit din mână lor și a niers iarăși de ceea parte de Iordan, în locul unde a fost Ioan întâi botezând, și a rămas acolo. Și în el veneau la Dânsa și ziceau: Că Ioan nu a un semn n-a făcut, iar tuai, care a zis Ioan pentru Acesta, adevărate erau, și mulți au crezut acolo în Transil."

Căuta să prindă pe Domnul nesuferindu-l și pe El, căci făcea atâta de înaltă marturia cea pentru Sineși, că nu răbdau ei tot ughisind El cele multe.

Iar El se duce de acolo, dând lor mâinile lor și se duce fără de voia lor, arătând ceea ce de multe ori am zis, că nici la Cruce nu s-ar fi prins, de nu de bună voie s-ar fi dat pe Sineși.

Și unde se duce? De ceea parte de Iordan, unde Ioan boteza naștrii, nu simplu ducându-se acolo, ci aducând aminte norodului, de cele ce acolo s-au făcut și de cele ce s-au zis de Ioan pentru Dânsul.

Iar cum că pe mulți a folosit petrecerea cea în locul acela,

a adaus Fynghebtul zicând: "Si multi veneau la Dănsul și aducău-si aminte de locu acela, grăiau, zice: că Ioan nici un semn n-a făcut. Iar ceea ce zice, întru acest fel este: Dacă acelaia am crezut care nici un semn n-a făcut, cu mult mai vartos Acestuia Care a făcut atâtea minuni. Și fiindcă Ioan a mărturisit adău pentru Hristos, iar nici un semn n-a făcut, și pentru aceasta poate nu s-ar fi socotit vredn. e de credință. n adaus zicand: "Iar toate câte a zis Ioan pentru acesta, adevărate erau" nu pe Acesta de la acela, ci pe acela din cele ce a făcut Hristos arătându-l ei vredn. e de credință. Pentru aceasta "multi" zice: "au crezut acolo".

Iar aceea ce zice: "Acolo" arată că locul acela foarte s-a folosit pe dănsu. El nileu și pentru aceasta ațeseri scotea Iisus pe noroade un locuri pustu, ca izbăvindu-l pe dănsu de petrecerea cea împreună cu oamenii cei răi să dobândească oarecare folos mare, precum și în Legea cea Veche se vede că a făcut, scotând adică din Egipt și în pustie purând la rândula, a pe norod și îndreptându-l prin darea de Lege.

Iar să socotesti că și Duhovniceste se săvârșeste ducerea lui Hristos. Că se duce din Ierusalim, adică de la norodul iudaicesc, și se mută în loc ce are izvoare, adică în Biserica cea din păgâni, ce are pe izvoarele Botezului. Și vin a Dănsul mulți mergand de cea parte de Iordan, și prin Botez trecând, pentru că trecerea de cea parte de Iordan, aceasta însemnează adică pe trecerea cea prin Botez. Că în alt chip nu vine cineva la Iisus, nici cu adevărat credincios se face, de nu va trece prin Botez, care se însemnează prin Iordan.

1,2" Si era bolnav curecarele Lazăr din Betania, din satul Mariei și al Martei, surorii ei. Si era Maria cea ce a uns pre Domnul cu Mir, și a ăters piciorarele Lui cu capul părului ei, al cărui frate Lazăr era bolnav. Deci au trimis surorile către El zicând: "Doamne, iată cel pe care-l iubesti este bolnav".

Nama, Ioan face pomenire și de această istorie, și face pomenire ca să ne învețe pe noi să nu ne cădă cu greu, când bărbații ce arhănatău fi și iubitori de Dumnezeu vor cădea în vreu locu. De vreme ce și Lazăr prieten fiind al lui Hristos, s-a îmbolnăvit.

Și se cuvine să știm și aceasta, că Maria aceasta ce a uns pe Domnul, cu Mir, nu este curva cea de la Luca (Luca 7), sau cea de la Matei, ci alta, nu curvă, ci cinstită, și iubitoare de Dumnezeu și îmbunătățită. Că se sârguia pentru primirea lui Hristos și s ujea, precum însuși Ioan mai jos mărturisește. Că și partea cea bună se mărturisește că s-a ales, precum Luca zice: "Si așa erau de minunate surorile și cunoscute, că și Lazăr prin ele s-a făcut cunoscut".

Că "era", zice Lazăr din Betania din satul Mariei și al Martei. Dar pentru ce trimis să cheme pe Iisus, și nu mergea, precum sutașul, și omul cel împărătesc" (Mat. 8, Luca 7, Ioan 4). Pentru că foarte nădăjdaua la Hristos, și pentru că erau femei, și nu se cuvenea așa cu Iesuirea să iasă din casă, și pentru ei erau faule de plângere, și se îndolefimeau pe lângă fratele lor. Căci cum că nu din nebăgare de seamă au făcut aceasta, arătat este din cele după acestea, că multă conste și curvie arată, și rugămintele statornică.

Iar aceasta ce zice: "Iată cel pe care-l iubesti" a zice ele

vrund să traga pe Domnul spre înălțare, prin a-l aduce
la aminte de numele mamei. Arată încă și oarecare credință
graul acesta al marelui. Că așa cunoscuseră ele că foarte
multă putere este la Domnul, că se și minunează că s-a atins
boala de bărbat ce era rubit Lui. Că graul acesta „Iată cel
pe care-l căutați este bolnav”, se pare că este oarecum
minunător.

„Iar Iisus auzind, a zis: Această boală nu este spre înălțare
ci pentru slava lui Dumnezeu, ca să se slăvească Fiul lui
Dumnezeu prin trăsura. Și iubea Iisus pe Maria, și pe sora
ei, și pe Lazăr. Deci după ce a auzit, că este bolnav, atunci
s-a zăbovit o vreme în care era două zile.”

Făcândă vrea să zăbovescă acolo două zile, pentru aceasta
zice că „nu este boala spre înălțare” mișcă că spre moarte
s-a fost făcut. Dar însă ceea ce am zis, vrân l desădă să facă
pe vecitatori să zăbovescă, și oarecum mângâiere oarecare
să le dau lor, ca nu stăruind asupra l sâ l supere pentru
aceasta zice: „Că nu este spre înălțare”

Încă și în alt chip, de versuati bune, aici era boala spre
acea fel de înălțare, cu care mor cei mulți, spre vreme
îndelungată, și vremească, și de patru zile. Că de vreme ce
a înțeles patru zi, la sfârșitul lucrului întându-l mai zărem,
că n-a fost spre moarte acea boală. Ci pentru slava lui
Dumnezeu zice, ca să se slăvească Fiul lui Dumnezeu.

Vezi că una este slava Tatălui și a Fiului? Că după ce a
zis pentru slava lui Dumnezeu, că neștiută este slava
lui Dumnezeu, a Tatălui zic, de a Fiului. Deci Dumnezeu
este și Fiul, precum și Tatăl chiar și adevărat. Căci a Căpota
slava este una, și înțeleg este una. Răspunde-se dar și de aici
Armenii.

Iar cuvântul ce zice: „Ca să se slăvească” nu arătător de
putență să-l înțelegi, ci însemnator de întâmplare, și de lucru
săvârșit, precum de multe ori am zis. Că nu ca să se slăvească
Dumnezeu pentru aceasta s-a bolnăvit Lazăr, ci s-a
întâmpnat boala de aiurea, și o a unchit pe dânsa Domnul
spre slava lui Dumnezeu.

Si a zăbovit două zile, ca să se răcească și să se îngroape
ca nimeni să nu poată zice, că amicală a fost înșinare a
fusșea omului a fost și n-a murit. Pentru aceasta și atunci
vreme zăbovesc, ca și stricăciune să se facă, și să zică soră-
sa: „Că pute”

7 10 „Apoi după aceasta a zis ucenicilor: Să mergem
iarăși în Iudeea.

Zis-au: Ii ucenicii. Rabbî, acum te căutau pre tine Iudeii
să te ucidă cu pietri, și iarăși mergi acolo?” Răspuns-a Iisus
au: nu douăsprezece ceasuri sunt în zi! De va fi al la cineva
zina, nu se va împiedica, că vede lumina lumii acesteia. Iar
de va umbra cineva noaptea, se va împiedica, că zămintă nu
este întru el.”

Niciodată în alt loc n-a spus mai înainte unde va să mergă,
ci numai aici se vede că înainte spune. De vreme ce foarte se
temeau ucenicii a merge în Iudeea, pentru aceasta dar mai
înainte le spune, ca nu de mergerea cea de năprasună să se
turbură și fără de veste ducându-se în locul carele se
temeau. Deci Blindea se temeau și pentru Dânsul adică, că
încă nu aveau cunoștința cea desăvârșită pentru El, dar
mai mult pentru ei, zic: „Acum te căutau pe tine Iudeii să
te ucidă cu pietri, și iarăși mergi acolo?” Iar El îi
înhărbătează pe ei și zice: „Că precum acela ce vede lumina
nu se împiedică, iar acela ce umblă noaptea acela se

împiedică, așa și cel ce face bine și umblă în lucruri
mănușate, nici un rău nu va patimi, iar cel ce face cele rele,
va pătimi rău. Deci nu se cuvine să vă temeți voi, că nimeni
nu vă va răni.

Sau și al chip. Dacă elu ce vede, zice lumina aceasta
nu se împiedică, cu mult mai vădită este că este cu Mine, de
nu se va depărta de Mine, nu se va împiedica. Deci și voi
fiind împreună cu Mine (ci Ce sunt lumina, în zadar vă
temeți).

Iar alții, "zică" înțeleg pe vremea cea mai înainte de
Patimă, iar noaptea pe cea a Patimii. Deci și, zice până este
ziua, adică până când încă n-a sosit vremea patimii, nu vă
veți împiedica, că nu veți fi goniti de Iudei, nici altceva
potrivit nu vă va întâmpina pe voi. Iar când va veni noaptea

Patimii Mea, zice atunci cu adevărat va veți încuia într-o
cășitoară pentru frica Iudeilor. Și de atunci necazuri, și
dureri, și multe împiedicări, și împotriviri veți avea. Când
Eu (ci Ce sunt lumina, nu voi mai petrece împreună cu
voi trupete, ci noaptea necazurilor veți avea.

11 16. Acesta a zis, și după aceea a grăit lor. Iară
prietenul nostru a adormit, ci merg, ca să-l deștepti pe el.
Deci au zis ucenicii Lui. Doamne, de a adormit, se va mântui.
Aceasta zicea Isus pentru moartea lui, iar tot se pare că
pentru adormirea somnului zice. Deci atunci le-a zis lor
arătând. Iară a murit. Și Mă bucur pentru voi, că să credeți,
că n-am fost acolo. Ci să mergem la ea. Deci a zis Ioma care
se numește Cleopă, către ceilalți împreună cu ei. Să
mergem și noi ca să murim cu el.

Fiindcă aceia se temeau să meargă în Iudeea, zice lor
Domnul, măcar de Mă și căutați pe Mine înocenți ca să mă

ucidă cu pietre. Iară însă pentru că le vorbeau lucruri și să meargă.
Iară acum nu merg pentru ca să le vorbesci lor, ci ca să ceteriez
pe prietenul. Pentru aceasta nu se cuvine să vă temeți. Că
nu pentru aceasta, pricină merg, pentru care și mai naște
ca să Mă tem și de primejdia cea de a Iudei, ci pentru
deșteptarea prietenului.

Iar ei vrând să zădărnicească mergerea acolo, zice. De ajuns
este, de a adormit, se va mântui, deci nu se cuvine să mergem
noi, că nu este lucru de nevoie. Măcar că Eu și pentru aceea
a adăus. "Prietenul nostru" ca să arate cum că este de nevoie
mergerea acolo, dar ei zic că nu este de nevoie aceasta, fiindcă
aceia s-au mântuit de atunci prin adormire. Iară mai vădită nu
numai nu este de nevoie mergerea la, zice ei, ci și de vădămărire
prietenului. Că dacă somnul îi este lui spre mântuire,
precum încă nu se pare, iar Eu vrei să mergi ca să-l deștepti,
vei să zădărnicești mântuirea lui. Pentru aceasta nu se cuvine
să mergi ca să-l deștepti, că de vădămărire o este la aceasta.

Deci după ce s-a văzut pe dânsul că încă pregătea, a unci
arătat zice, că a murit.

Dar pentru care pricină nu le-a spus lor și mai înainte așa
arătat ci ascuns, "somnia numind pe "moarte"? Pentru
măte. Una adică, pentru nețărăie, că nu voia a se arăta
trufas, ci ascuns a oșant pe inviere deșteptare. Deci cum ar
fi zis pe cuvântul acesta, de nu somn ar fi numit pe "moarte".
Iară cum că aceasta este adevărată, că pentru smerenie a zis
ascuns, arătat este din cele după acestea.

Pentru că după ce a zis "a murit", nu a adăus, că merg
ca să-l inviem pe el.

Vezi cum nu voia a Se fi învins pe sine, cele ce prin lucruri
vrea să le adevăreze. Iară încă și învățându-ne pe noi, că nu

asa cu lesnita sa ne lăgăduim. Că măcar d-zeu, la Sertasol a făcut aceasta, că a zis: "Eu venind îl voi tămădui pe dânsul" (Matei 8), însă acolo a zis aceasta ca să arate vrednia celuiuia. Și aceasta este o pricină, pentru care pe moarte a numit "somn".

Iar alta, că să ne arate nouă, că și toată moartea Somn este și odihna.

Și a treia, că desi la oltă moarte era căvârsirea lui Lazăr, dar la Hristos (cel ce peste puțină vreme să-l învieze pe el, Somn se socotea, și precum nouă lene ne este a deștepta pe cel ce doarme, așa și el, iar mai vârtos, cu mai de ori mai lesne fi este să învieze pe cel mort.

Și Mă bucur zice pentru voi, că să credeți. Mă mai mult acum ca nu Dumnezeu, că n-am fost acolo, ci departe fiind, mai înainte spun vouă pe moartea cea din Betania, nu zicând pentru dânsa, ci ca un Dumnezeu, mai înainte văzând pe ceea ce departe s-a întâmplat.

Iar una așa nu înțeles aceasta, "Mă bucur zice pentru voi", că aceasta, că n-am fost eu acolo, va fi vouă de folos spre mai multă credință. Că de aș fi fost de totă, aș fi tămăduit pe cel bolnav și mică minune ar fi fost aceasta spre arătarea puterii lor fiindcă Eu n-am fost de totă, și moartea a venit, și voi să merg să-l înviez pe el mai mult vă veți întări în credința Mea, când Mă veți vedea pe Mine că și aceasta pot, care mai înainte încă n-am arătat vouă, că mort care acum era stricat și împuțit să încheie viața lui și să-l înviez.

Acetia zicând Domnule, și arătând că mergerea lor acolo este de nevoie Toma cel mai fricos decât ceilalți zice: "Să mergem să murim cu el" Că nu al îndrăznei, ci al temerii

și al împuțării de suflet este graiul acesta. Căci ca să zăticnească și pe ceilalți împreună cu ei aici, le pune aceste lui de moarte. Că și cum unele ca acestea ar fi zis: "Să mergem și noi cei nebuni și fără de socoteală, și care nu purtăm grijă pentru a noastră mântuire și viață, să murim cu el". Fie, zice, blămură n-ai, nu și socotește viața Sa, dar și noi așa fără de socoteală să fim? Acetia sunt graiurile încreștării.

Dar vezi-l pe el mai pe urmă, cum pentru adevăr că un Apostol a fost omorât, așa precum Dumnezeiescul lui Iuda întărit ca cuvântul lui Pavel și a lui să se zică: "Că îndestălară noastră de la Dumnezeu este" (II Cor. 3) și "Nu eu, ci darul".

Iar Origen zice și oarecare tălcuire de via pentru Iuda. Că zicând, zice: Toată proorociile cele pentru Hristos, și fiind că cu sufletul va să se pogore în iad, să sihozească sufletul, după ce a murit că merg să deștept pe Lazăr, a socotit că nu în alt chip va putea să-l deștepte pe el, adică să sihozească pe sufletul lui, de nu si lăsa și lepădându-și trupul, se va pogori în iad.

Pentru aceea că un adevărat ucenic al lui Hristos, merge aceasta vrând să rămân de Dascălul, sfătuieste și pe ceilalți împreună ucenici, și îi îndeamnă ca și El și ei să se lepăde de trupurile, ca să se pogore împreună cu Iisus. Care vrea să-și pună sufletul, Său, precum socotea el, ca să scoară sufletul prietenului din iad. Aceasta tălcuire de răscăin pus spre rușinarea celor ce lăuda pe cele ale lui Origen. Că au doară nu este harțire arătată și vis cu adevărat această tălcuire a înțeleptului.

Iar tu socotește cum Domnule, măcar că Lazăr murise, a zis: "Să mergem la el" ca cum ar fi fost viu, pentru că Lazăr

via era la Hristos ca la un Dumnezeu

17-20 Deci venind Iisus, l-a aflat pe cei patru zile având acum o mormant. (Și era Betania aproape de Ierusalim ca la cincisprezece stadii) și mulți din Iudei venise. A Marta și la Maria, ca să le mângâie pre ele, pentru fratele lor. Deci Marta după ce a auzit că vine Iisus, a ieșit întru întâmpinarea Lui. Iar Maria s-a așezat în casă.

Într-odinsă a așteptat Domnul ca să fie Lazăr de patru zile apoi a venit. Că de pretutindenea pe minune neclevetă s-o facă.

Dar pentru care pricină adaugă evanghelistul, că Betania era departe de Ierusalim de cincisprezece stadii? Că să arate, că cu urmări, mulți din Ierusalimiteni erau acolo, că nu era departe Betania.

Și mângâiau ei pe mormânt, nu ca pe cele ce erau iubite de Hristos, (că se știuiseră, că de El va mărturisii cineva pe El că este Hristos, să fie lepădat din sobori), ci pentru nevoia necazu m-sau ca pe cele mai blagorodnice căsătorindu-le, sau cei ce nu erau vițent, aceia au venit pentru aceasta și mulți din trupu au crezut.

Iar Maria singură iese înainte spre întâmpinare și nu la împreună cu dansa pe soru-sa, fiindcă deosebi voia să vorbească cu El și să vestească ceea ce s-a făcut. Deci după ce l-a dat ei nădejdi, atunci se duce și cheamă pe soru-sa. Iar mai înainte n-a spus surorii sale, Mariei, vrând să tânuiască de cei ce erau acolo, Că de ar fi auzit Maria că Iisus vine, că ar fi sculat spre întâmpinare, și ar fi mers împreună cu dansa și Iudei cei ce erau de față, pe care nu-i voia Marta să știe că Iisus a venit.

21-28 Și a zis Marta către Iisus: Doamne, de ai fi fost

accea, fratele meu n-ar fi murit. Că și acum știu, că orice vei cere de la Dumnezeu îți va da tie Dumnezeu. Zis-a ei Iisus: Învia-va fratele tău. Zis-a lui Marta: Știu că va invia la înviere în ziua cea de apoi. Zis-a Iisus ei: Eu sunt învierea și viața, cel ce crede întru Mine de va și muri viu va fi, și tot ceea ce este viu și crede întru Mine nu va muri în veci. Crezi aceasta? Zis-a Lui: Așa este Doamne, eu am crezut, că Tu esti Fiul lui Dumnezeu. Că Tu ai venit în lume. Și aceasta zicând s-a dus și a chemat pre Maria sora sa în taină zicând: Învățătorul a venit și te cheamă.

Avea Marta credință către Hristos, dar însă nu câtă trebuia, pentru aceasta și zice: "Doamne, de ai fi fost aceea n-ar fi murit fratele meu". Iar aceasta cu udevărat o a zis, fiindcă nu credea că și nefiind El de față, putea de ar fi vrut să oprească pe moartea fratelui ei. Și încă în cele de pe urmă, mai mare neputință a necredinței arată. Că zice: "Oricât vei cere de la Dumnezeu îți va da tu." Vei căci ea pe un om cu fapte bune, și la Dumnezeu primit îl socotea pe El. Că n-a zis: "Oricât vei vrea, va face, ei" "Oricât vei cere îți va da tie".

Iar El răspund pe această socoteală a ei, zice: "Învia-va fratele tău". Că nu l-a zis ei, așa, un cere de la Dumnezeu, și imi va da mai, decât a n-uit cu cuvântul ei, ci a folosit grai de mijloc. Însă prin cele de pe urmă mai arătată face pe a sa stăpânire și putere zicând: "Eu sunt învierea și viața". Căci fiindcă femeia încă nu credea, și aceasta ce a zis Domnul: "Învia-va fratele tău" nu o cunoștea, ci la învierea cea de apoi înțelegea că va invia el. Că știa și din dumnezeieștile Scripturi că va fi învierea cea de apoi, iar mai vartos din cele de se vorbe ale lui Hristos pentru înviere.

Deci fiindcă murea o femeie, o desfructă pe dansa Domnului, și creduta ei, ca pe o moartă o scosă, zicând mai arătat. Tu zici că oricâtă vei cere de la Dumnezeu mi va da Mie. Iar Eu așa arătat zic ție că Eu sunt învierea și viața. Și pentru aceasta nu într-un loc se cuprind de puterea Mea, ci și de nu voi fi Eu de față și de voi fi pot să vindecă. Că Eu sunt Învățătorul bunătăților și nu cu cum altăd mă ar da, ci însum. Eu fiind învierea și viața, pot și să înviez și să fac via. Și cei ce crede întru mine, de va și muri cu moartea aceasta firească, viu va fi. Și tot cel ce este viu, și creșt în Mine, nu va muri cu moartea cea suflătoare. Pentru aceasta nu te turbura, că macar de a și murit fratele tău viu va fi.

Și ce zic pentru fratele tău? Nici voi, de veți crede în Mine nu veți muri, ci de moartea cea mai grea a suflăului mai presus veți fi. Iar Căia te izbăvește de cea mai grea, cu mult mai vârlăș de cea mai ușoară va izbăvi pe fratele tău cel mort.

Și întreabă pe murea de crede, ar ea măcar desfructă a auzit. Însă n-a înțeles ce a zis el Domnului, de patimă, socotesc, și de nepricepere bolind. Că alta întrebând El, alta răspunde ea. Că El a întrebat-o ce crede că El este învierea și viața, și cum că cea ce crede în Însul, nu va muri în veac, sau pe moartea cea suflătoare de vei vrea să înțelegi, sau pe cea trupească. Căci cu adevărat credinc oșii pentru nădejdea învierii, nici se zic că mor. Iar ceea ce răspunde? Eu am crezut că Tu ești Hristos Fiul lui Dumnezeu. Cărele ai venit în lume Bine adică a mărturisit, și adevărat, dar nu pot să și cu întrebarea a dat răspunsul. Însă de-odată dăbăndeste aceasta, adică nșurare a întristării celei multe și oprire a plănsului celui mult.

Și an ta nă cheamă pe sora sa, foarte cu înțelepciune făcând aceasta pentru Iudei cei ce se întâmplase acolo. Că de ar fi cunoscut aceia, că merge ea să întâmpine pe Hristos ei s ar fi dus și așa ar fi rămas mulțimea nemărturisită. Iar acum socotind ei că Maria merge a mormănt cu să plângă și pentru aceasta mergând ei împreună cu dânsa, de nevoie s-au făcut singuri vorători ai minunii și martori.

Dar cum Maria vine către Maria "Învățătorul te cheamă" fiindcă Evanghelistul n-a însemnat că a chemat-o pe dansa Domnului. Deci sau n ta nă a poruncit Domnului Martei să cheme pe soră-sa sau venirea lui Hristos în loc de chemare socotind a ea că este, zice "Te cheamă Învățătorul". Căci cum nu era cu credută, venind Hristos, să vie și ea la Dânsul? Deci pe venirea Domnului care de nevoie cerea ea să l întâmpine pe Dânsul, chemare o zice Evanghelistul. Că Învățătorul a venit, zice, și te cheamă. Și fiindcă a venit însăși venirea aceasta în loc de chemare o face către tine, că venind acela netrecut lucru este să ești și tu într-o întâmpinare a Lui.

Aceia dacă a auzit, s-a sculat degrab, și a mers la Dânsul. Și încă nu venise Iisus în sat, ci era în locu, unde l a întâmpinat pre El Marta. Iar Iudei care erau cu dansa în casă, și o mângâiau pre ea, văzând pre Maria că degrab s-a sculat, și a ieșit, au mers după dansa, zicând, că merge la mormănt cu să plângă acolo. Deci Marta venind unde era Iisus, și văzându-l pre El, a căzut la picioarele Lui, zicându-i Lui: Domine, de ai fi fost ulcea n-ar fi murit fratele meu.

Îndată ce a auzit Maria că a venit Iisus, nu răbăveste ci se sculă și merge la Dânsul. De unde este arătat că nici

întâi, n-ar fi mers din ale Maria de dansa, de ar fi știut că vine Iisus, și n-ica nu venise Iisus în sat, căci umbra moartă, că nu se pară cum că Ea singură dă năvală la minune, și cum că rugat fiind de aceia a făcut aceasta.

Și fiindcă numărea ceea ce vrea să se facă era mare și acest fel, că de put ne ori așa a făcut, și prin înțința multă aveau să se înfrumusească, pentru aceasta înconjurase ea să se facă multi martori ai minunii. Că zice Evanghelistul: "Iudei cei ce erau în casă cu dansa, au mers după ea".

Și mai cu fierbîntală a venit la Hristos Maria decât sora sa Maria. Că după ce l-a văzut pe El, zice: a căzut în picioarele Lui, desfîindu-se de norod, nici presupunând cătuși de căl, că poate vor fi vreună acolo, care să se aște cu uraciune către Hristos, ci tot gândul omenește lepădând de ea sinelui, fiind de față învătătorul și nemurtoarea scund întru cinstea cea către Dansul, zice: Doamne, de ai fi fost aici, n-ar fi murit fratele meu.

Iar Maria nume de acestea n-a făcut, că n-ici a căzut în picioare, ci mai, vîrtos Hristos sîngîndu-i ei pentru fratele său cele mai bune, ea s-a arătat necredincioasă.

Și măcar că și Maria se arăta că nu este desăvîrșită, prin aceasta ce zice: "De ai fi fost aici, n-ar fi murit fratele meu". Dar însă Hristos nume nu zice către ea, precum către sora ei, fiindcă era de față norod mult, și nu era vreme de niste gratur, ca acestea, ci mai vîrtos se pogoară ei, și își descopere firea să ova omenească, și pe cele ale ei. Că mazi ei, zice Evanghelistul:

33-37 "Iar Iisus dacă o a văzut pe dansa plîngînd, și pe iudei care venise împreună cu dansa plîngînd, a suspinat cu Duhul, și s-a turburat prin Sineși și a zis: Unde

l-ai pus priet? Zis-au Lui Doamne, vino și vezi. Și a lăcrimat Iisus. Deci ziceau iudei: vezi cum îl iubea pe el. Iar unii din trînșă au zis: cum nu putea acesta care a deschis Ochii orbului să facă, ea și acesta să nu moară?"

Firea adică spre lacrimi se pornea și se turbura pentru Maria ceea ce plîngea, și pentru cei ce împreună cu dansa veniseră. Iar Domnul suspină asupra pătimii cu Duhul, adică ceartă pe turburare prin Duhul, și o oprește pe ea, și așa întrebă, ca ea nu se facă întrebarea cu plângere. Căci fiindcă S-a mîhnit, pentru că Om era cu adevărat, și ea că adevărate pe firea cea omenească, i-a dat ei să lucreze pe cele ale sale și mustră trupul, și-l ucortă pe el prin puterea Sfântului Duh. Iar trupul nesuferind certarea, se turbură, și se cutremură, și tînc mîhnirea.

Însă toate acestea slobozește Domnul ca să le pătimească firea, una adică, adevărind că cu adevărat, iar nu după nălucire era om, iar alta, și învățându-ne pe noi, și hotare și măsuri ale mîhnirii și ale nemîlnirii punând. Pentru că înipetarea și nelăcrimarea, este a fiarelor. Iar cea multă lăcrimare și plîngere și mîhnire a muritorilor. Deci fiindcă Domnul S-a împartășit cu trupul și cu sângele nostru, de împartășește și cu cele omenești și firești, și măsuri ale acestora ne arată nouă.

Și întrebă: Unde l-ai pus? Nu doară că nu știa, căci cum sa nu știe, când și departe fiind El știa că a murit? Ci ea să nu se pară că singură dă năvală la minune, pentru aceasta vrea toate de la El să se înfrumuseze, și rugat fiind, să le facă, ca și din tot prepusul să scută minunea.

Dar fiindcă încă nici un semn de învierea lui Iazăr nu se arăta, nici se socotea că pentru aceasta merge ea să-l înviaze

pe el, ei en să plângă, li zice Iisus, Dumnezeu vino și vezi.

Iar violența Judei iudaice, de violență neidecuni nu se lăsa, măcar deși atât de mare necaz vedea înaintea ochilor lor. Și ce zice? Așa nu putea acesta care a desebis Ochii orbului (Ioan 9) să facă ca și acesta să nu moară? Iar acestea zice ei elevând minunea ceea ce s-a făcut la Orb. Că datorci fiind să se minuneze de minunea aceea, iar ei de la moartea acestuia și, pe aceea, ca cum s-ar fi făcut o elevetesc. Și mai înainte apucă cu elevetirile, neastepând sfârșitul lucrului, așa de stricat, erau la sucului, din zavistic.

18-42 "Deci Iisus, iarăși suspinând intru Sine a muris la mormunt. Al era Peșteră și piatră era preste dânsa. Zis-a Iisus. Ridicați piatra. Zis-a Iisus sora mortului, Marta. Dumnezeu, pace, că este de patru zile. Zis-a ei Iisus. Au nu ți-am spus tie, că de vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu? Și au ridicat piatra de unde era mortul zăcând. Iar Iisus și-a ridicat Ochii Săi în sus, și a zis. Părinte, mă lăturescu-ți Tie, că M-am ascultat pre Alina. Și Eu știu că pururea Mă ascultați. Că pentru norodul carele stă împrejur am zis, că să crează, că Tu M-ai trimis."

Pentru care pricină în sus și în jos Evanghelistul întoarce că a lăcrimat Iisus, și cum că s-a răstfă asupra patimii? Că să ne învățăm noi, că cu adevărat S-a îmbrăcat în firea noastră. Căci filadea deat totu Evanghelistii mai înainte vor iește pentru Domnul, și teologhisește dărecure taine mari, pentru aceasta și intru vele trapești mult mai smerite vorbește. Drept aceea și intru plângere ceea ce este a omului nu li zice că o are, de la aceasta arătând pe adevărul trupului, că tu să te înveți că deși era Dumnezeu, dar era și om. Că precum Luca de la acvintă, și de la picături, și de la sudoare

(Luca 24), așa și acesta de la plângere adevărează că cu adevărat a purtat trup.

Dar prin care pricină a făcut să învieze Lazăr stăut pînă deasupra peșterii, el a zis. "Ridicați piatra?" Pentru că acela ce cu glasul a răscat trupul, mort și a însuflețit pe cei ce acum se stricase, cu mult mai vârtos ar fi putut să miște piatra cu glasul. "Ridicați piatra" a zis, că pe ei să-i facă martori ai minunii, cu nu iarăși să zică precum la Orbui. Că acesta este, nu este acesta, Pentru că a merge la locul acela, și a ridica piatra cu mâinile lor, de ajuns era acestea să astupe gurile celor nemișcătoare, martori făcându-și pe ei ai minunii.

Iar aceea ce a zis "Pute" că de patru zile este" necerezând n-a zis Marta, sucului ea că nu este puțină a învia fratele ei, pentru lungimea zilelor așa încă pe jos se țara. Iar Iristos alducându-și aminte ei de ceea ce mai înainte a vorbit către dânsa, și cu cum mastrand, ca pe ceea ce a urât, zice. "Au nu ți-am zis tie, că de vei crede vei vedea slava lui Dumnezeu?"

Deci acenților zicea. "Că să Se clădească Fiul lui Dumnezeu pentru aceasta a murit Lazăr." Iar Martei zice. "Vei vedea slava lui Dumnezeu", pentru Tata zicând, că reputința ascultătorilor era pricină de a se zice în multe chipuri ceea ce se zicea, căci fiindcă Judei, sau acolo împrejur, nu era cu cuvîntă să zică Domnul, că "vei vedea slava Fiului lui Dumnezeu", că așa de ar fi zis, s-ar fi părut că cu trufie grăiește pentru Sineși. Iar acum pentru Tata zicând, a făcut cuvîntul mai lesnicios de primit și mai măsurat.

Dar pentru ce Se roagă? Iar mai vârtos a luat chip de

Rugăciuni." Auzi-l pe El zicând, că zice: "Pentru norodul
carei stă în prejur am zis, ca să creadă că Tu M-ai trimis"
Iar ceea ce zice în acest fel, este, ca să nu Mă socotească pe
Mine potrivit în Dumnezeu, ca să nu zică, că nu s-a de la
Dumnezeu, ca să arată că s-a făcut lucrul după voința sa. Iar
cum că aceasta este, și nu pentru altă trebuință, ci pentru
cei ce stau împrejur să vede, ca să se rugă. Vezi
Rugăciunea "Mulțumesc-ți Fiule, că M-ai ascultat pe Mine"

Și cine așa s-a rugat vreodată? Că nimeni, de a grai
ceva, zice: "M-ai ascultat pe Mine". Pentru aceea nu
rugăciuni, ci chip de rugăciune este acesta, și arătarea
numai. Iar cum că n-are fi trebuință de rugăciune, arătat
este din multe altele care fără de rugăciune le făcea. "Ie-
zic dracule iese din trântul" și "Votesc curatești-te" și
"Iartă-ți-se toate păcatele tale" care lucru este mai mare decât
toate și măriți "Iăci, încetează" (Luca 4 Matei 8 Luca 8,
Marcu 4). Deci ca să creadă cei care stăteau împrejur, că de
sus este, și nu potrivit lui Dumnezeu, pentru aceasta se
rugă. Că dacă acestora făcând, și de pretutindenea arătând
mulțumirea cea către Tatăl, arăta ziceau că nu este de la
Dumnezeu, ce n-ar fi zis, dacă n-oric din acest fel n-ar fi făcut

43-46 "Și acestea zicând, a strigat cu glas mare: Lazăre
viu afară și a ieșit cel mort legat fiindu-l mâna și
piciorarele cu fasii, și fata cu mabramă fiind legată. Zis-a lor
Iisus: Dezlegați-l pe el, și lăsați să meargă. Dec mult din
Iudei care venise la Maria, și au văzut cele ce a făcut Iisus,
au crezut în Trântul. Iar oarecari din ei au mers la farisei,
și le-a spus tot ceea ce a făcut Iisus"

Domnul după ce a mulțumit Tatălui, mai vartos decât să
a rugat, căci precum s-a zis, nu avea trebuință de rugăciune

și de ajutorul ei din cauza Cei Ce este întru totul la putere cu
Tatal, și rîșă cu glas mare Domnului și Stăpânului. Că n-a zis
În numele Tatălui Meu. Lazăre, viu afară, nici "Inviază-l
pe el. Iată" ci precum s-a zis, cu stăpanare, astupând toate
gurile celor ce zău ca să este mai de jos decât Tatăl. Că ce ar
fi putut fi ocopotrivă cu stăpanirea aceasta, căci ca nu s-au
vorbind cu cel mort zice: Lazăre, viu afară? Și ca lucrul
să nu arătat ceea ce zice: "Va veni ceasul, când morții vor
auzi glasul Fiului lui Dumnezeu, și care vor auzi vor invia"
(Ioan 5). Căci ca nu cineva să socotească, că de la altul a
fost lucrarea, mai înainte spune aceasta, care prin lucrări
vrea să o arate. Iar glasul cel mare al Mănuitorului, carele
a inviat pe Lazăr, semin este al Trambitei celor mari care va
trambita la învierea cea din obște (Matei 24). Iar tare a strigat
Domnul pentru aceasta, ca să astupe gurile elinder celor ce
basinam cum că sufletul este în morțuș, căci ca cum ar fi
el departe, îl cheamă prin strigare. Și precum învierea
aceasta din parte, așa și cea de Obște în clipa a Ochiului
va fi.

Și a ieșit, zice, cel mort, legat fiindu-l mâinile și piciorarele,
iar a ieși fiind legat, nu mai puțin prea slăvit lucru se părea
decât a invia. Și a se învsa legat fiind, minune era cu totul
imprevizată cu minunea învierii

Și poruncește să-l dezlege pe el, ca să rupându-se ei și
pipându-l să vadă că însuși acela este

Și zice să meargă el să fugă de trufie. Că cu-l poartă
după sine, nu poruncește să petreacă cu el, ca să se arate
pe sine.

Iar după ce s-a făcut minunea, unii din cei ce au văzut,
au crezut. Iar alții au vestit fariseilor clevetindu-l pe el, ca

cum născare meru necuvios ar fi îndrăznit fiindcă a poruncit să dăzgroape pe cel mort

47 48 "Divesan adonai urbiereu y farisen sobor si grătan. Ce vom face, că omul acesta multe semne face? De l vom lăsa pre el asa, tot vor crede in trānsil si vor veni Roman si vor lua y locol nostru si neamul"

Cu cuspintă fiind să se spălmanteze fariseu, si să se manupere de Cei ce făcea ataca di marini nuni e se sfātu, esc mai vartos să-l omoare pe El, care lucră era a nebulmet ei ei mara, că pe Cel ce a biruit moartea in trupurile altocu, socoteau să-l dea mortu, cu să se ascunda y avā l un.

Si după atatea in nuni nni simpla p' socotesc pe El, si zice Ce vom face, că omul acesta multe semne face?

Si ce greșală este aceasta dacă face semne? Se cusim să credem si să vă închinăm, si mai mult să nu-l socotim pe El om siropu

Si vezi răutatea fariseilor, care si indo se sa turbura pr norod, aruncă cusintă în mijloc ca cum va să se prind duasea norodul Iudeilor, si despre Roman si să se piardă pentru prepus de scufurea asupra. Că di l vor lassa, zice, pe acesta, norod nult va avea după Dānsul, care se va trage de aratarea in nuni or, si de acesta asupra noastră a totor r vor avea Roman bānuită pentru sculara asupra si vor loaceat k noastre y le vor pusti lar acestea, precum am zis, k grā so n nautan. Căci ca să nu se socotescă ei că pentru pizna se sfātu esc in puzna in Hristos aduc in mijloc prin dū rea de Obye, infăratand pe norod asup rā lui Hristos, ca cum El va să fie prānutor di puzare

Iar tu să rei minimea aceasta si la cele din lăuntru, că a est nantea noastră preten lu, Hristos, si de multe ori de

nept nta fieri cee omenești birui du se cade in păcate, si moare cu moarte sufletască si vrednică de plans, iar de Hristos vrednicu di a se neli, că preten este cee ce a murit. Dea suror le si eudene m. nlu ece ce a murit, trupul ca Maria, ca mai trupeasca si mai materială, încă era Maria, si sufletu, ca Maria, că mai cuspintă si mai evluogasă era aceasta, să vină la Hristos, si să cada inaintea Lui, având împreună cu dansele următoare si pe gaodur le mărturisiri, precum acelea pe Iudei, pentru că luda mărturisire se zice, Si eu adevărat Domnul viu ud la mormânt, si pe Orluca ce zace deasup rā yomenit, adică a aducea aminte, ca pe oarecare p atră poruncind să se ridice, intru aducerea aminte o va aduce a bunătăților celor ce vor să fie si a minilor si va striga cu glas mare al trāmbitei, celei evanghelicești, Lazare vino afară de lume, nu te îngroapă cu grā ne celi lumesti si cu patimile

Precum și urcietor zacea "Nu sunteți din lume", (Ioan 15). Si iarasi Pavel "Să ieșim si nou la Dānsul afara de tabara" (Evrei 13), adică di lume, si așa va scula din pacat pe cea moartă ale carea y-au împaii ranca răutate, care pentru aceasta eru împunată, pentru că de pāru z li era mārță la celi patru fapte bune ce sunt cu zina lăunată si strānute fiind omorata, si nchscrātūare si nemiscātūare către aceea Dāra, însă rădăc desi nemiscātūa era, mārde si piznate, cu fiindu li legate, si ea va spālurde pacatelor vāre strānsa, si cu totul nchscrātūare arātāndu se, si nu numai celi la atā cu maltrama fiind acoperi ā, ca nime Dun nezeies, să nu poată vedea din pizna acoperātūantului celu trupesc ce n stā deasupra.

Si in seurt a zice, prea rāu aflāndu se, si la partea cea

lucrătoare, care prin mâini și prin picioare se arată, și la cea văzătoare, care prin fața cea acoperită se însemnează. Deci măcar desigur așa cu încredințare se află, dar însă va auzi. Dezlegată-i pe ea, voi Îngerii cei buni și ajutători ai mântuirii, sau voi Preoții, și iertare de păcate dată-i ei, ca să meargă și să se măte la lucrarea binelui.

Iar unul prin Marta au înțeles pe Sinagoga Iudeilor, iar prin Maria pe Biserica cea din neamuri. Că Sinagoga Iudeilor se grăbește pentru multe, căci multe sunt poruncile Legii, și cu anevorie de lucrat, iar Biserica cea din neamuri n-are trebuință de ~~cele~~ multe porunci, ci de cele puține, în care luată Legea și Prooroceii se atârnă, care s-au legat pentru dragoste.

Iar prin fratele acestora care a înviat din morți, pe sufletele celor ce pentru păcate se pogorâră în iad. După ceea ce zice "Întoarce-te păcătoși la iad" (Psalm 9 17).

Deci pe aceste suflete le înviază Domnul.

"Deci numi oarecarele din tranșii Cana, Arhieru fiind al anului aceluia, a zis: or Voi nu știți nimic, mei gândiți că mai de folos este nouă, să moară un om pentru norod, și nu tot neamul să piară. Iar pe aceasta nu de la sine o a zis, ci Arhieru fiind al anului aceluia, a proorociat că vrca Iisus să moară pentru norod, și nu numai, pentru norod, ci și cu prefi lui Dumnezeu cei risipiți să-i adune într-o una. Deci din aceea zi s-au sfătuit cu să-l omoare pre El."

Împreună cu altele se stricase în iudei și dregătorii Arhieriei. Că după ce s-au făcut începătorile câmpăraș, nu mai era unul în toată vremea vieții, ci numai câte un an, fiindcă ei Arhieria. Dar măcar desigur așa stricată era dregătoria, însă tot luera Duhul cel Sfânt în cei unși, iar

după ce și mâinile s-au ridicat asupra lui Hristos, atunci desăvârșit s-a părăsit pe ei darul, și s-a mutat la Apostoli.

Deci ceilalți cu chip de sfătuire se socoteau pentru moartea lui Hristos, dar Arhierul așa de turbat era spre nădădare, cât cu capul gol (precum este vorba) asupra lui Hristos cu cruzime a dat hotărâre, mai vartos încă și pe ceilalți îi confruntă că nu pricep ceea ce se vede să facă, și zăbovesc socotind la lucrul celui de folos. Că și voi, zice, nu știți nimic, zăboviți sunteți, zice spre a pricepe, și nu socotiți că de folos este să moară unul, și să se măntuiască tot norodul, iar aceasta el o a zis cu gând rău, dar însă darul Duhului a umplut gura lui, spre primăcie pentru ceea ce era să fie, măcar desigur nu s-a atins de înțimă, ci de cea stricată.

Deci socotește câtă este puterea Duhului, că din cugri viclean a făcut de au ieșit grauri ce au proorocie minunată. Că murind Hristos, tot cei ce din neamul Iudeilor au crezut, de minca cea mare și vesnică s-au izbăvit, și nu numai pentru norodul Iudeilor a murit, ci ca și pe cei lași fiu ai lui Dumnezeu, adică pe neamuri, într-o una să-i adune.

Iară "fiu ai lui Dumnezeu" numeste pe neamuri, sau din ceea ce era să fie, căci fir de om erau să se facă fiu ai lui Dumnezeu, așa pe ei îi numește. Precum, și în alt loc zice: "Că și aste (di om) (di an tî), din ceea ce era să fie și pe acestea numindu-le. Sau pentru că tată este și tuturor, pentru că ne-a născut pe noi prin chipul zidirii, și pentru că ne-a înstit pe noi, făcându-ne după chipul Său și după asemănare, precum și la Fapte vorbind Pavel către Atenieni zice "Neamuri dară ai lui Dumnezeu fiind noi" (Fapte 17, 28). Pentru aceea fiindcă omul este jivind stăpânitoare, și cu aceasta lui Dumnezeu este așa menea, fiu al lui Dumnezeu

se numește fiecare. Așa dură risipiți fiind noi, că satana în multe feluri a despărțit pe oameni și pe unul de altul și de Dumnezeu, făcând pe fiecarele pentru iubirea de bogănie și pentru iubirea de slavă, a se arbu aproapei, Hristos intru aceasta a adus pe noi într-o Biserică și într-un jug adunându-ne, și pe cei de aproape și pe cei de departe un timp, așezându-ne, ca cel ce șade în Roma pe cei ce șade în India, mădular al său să-l socotească, și al tuturor un cap să mărturisească pe Hristos.

Iar ceea ce zice: "Din acea zi s-au slăbit ca să nu mare pe Isus" arată că și din acea zi cu de-odinsul și desăvârșit au întărit slatul. Pentru că și mai înainte se socoteau pentru neiderea Lui, dar mai slab, și căutare mai văntos era lucrul, iar nu hotărâre, iar acum judecată desăvârșit, și hotărâre întărită.

Că mă născu călului, zice, să-l numam pe El (Ioan 7). Încă și El mastrandu-i pe dânsii, zice: "Că Mă căutați să Mă omorâți!"

Deci socotește puterea dregătoriei celei Arhieriei, cum că este plină de darul Duhului, măcar deși ea ce o poartă pe ea voi li nevrednicii și cinstește pe Arhierii după cum se cade darului ce este în transă, nu precăruitor celei din voință.

Si nu numai că aiafa a proorociei și alii sunt nevrednicii, ci văzui pe ei, ce vor să fie Farisei pe cele pentru bunăroure și aerodirel facere 42). Si nu numai pe cele pentru împărăti (dan 2) Si Valarii pentru Hristos (Nahum 22). Dar însă nu de proorociei ci de ceva se numește prooroc, ci de este cineva prooroc, acela și proorocesc. Precum cu adevărat ne-a tot cel ce face vreo doftorie, atât si duitor este, și ceea ce și după meșesugul cel doftoresc face doftoria, acela se

numește duitor. Precum si drept, nu cel ce face vreo lucru drept, ci cel ce după dreptate face, precum s-a zis: "După dreptate vei gonii pe ceea ce este cu dreptul" (1 & doua Legi 16). Proorocesc dar si Cafa, dar nu cu multe Proorocescă, pentru aceasta nu este Prooroc.

54-57 "Deci Isus nu mai umbra de fața între Iudei, ci s-a dus cu acele într-o satară aproape de pustiie într-o cetate ce se cheamă Efraim, și acolo petrecea cu ucenicii Săi. Și era aproape Paștii, c Iudeilor și s-au suit mulți în Ierusalim din satările aceea mai numite Je Paști, ca să se curătească prusine. Deci cântau pre Isus, și grăiau între ei în Biserică stând: "Ce vi se pare veni, că mare nu va veni la praznic?" Si deduse Arhierii și farisen porunca, ca de va și cineva unde este să vestească, ca să-l prindă pre El!"

Spre osanda Iudeilor se duce Dumnezeu, dar nu înfricoșându-l. Încă și pe noi învățându-ne să nu ne aruncăm pe mine în primejdie, măcar pentru slavă de vor fi. Dar când ne vom prinde, să stăm cu bărbăție, iar când nu ne vom prinde, în principiu de voie să nu ne aruncăm, pentru întâmplarea cea neștiută.

Si vezi socoteala cea ne socotească a Iudeilor, cum nici în vremea praznicului nu se opresc de turbarea spre ucideri, ei și acideri s-au sfătuit să iuca, si se suitau sa se curătească. Pentru că cei ce ar fi păcătuit, sau de voie sau fără de voie nu fac un paști, ci de nu mai întâi, s-ar fi curățit după obicei spălându-se și postind și răzuna se, si jertbe marecare legăminte aducând.

Deci acești a mai bun cure făceau curățirea, pădneau pe Dumnezeu, și zic: "Ce vi se pare, că nu va veni la praznic?" Adică de nevoie va să cada în cursă, Că măcar deși nu ațersea, dar

mai vremea îl va săli pe El să se prindă în cursă.

(1). căutate? Când mai vârtos și pe cei cu adevărat osândiți, se cuvenea să-i alungasească pentru praznic, atunci pe cel nevinovat îl pândesc ca să-l cîștug. Și de ar fi făcut acestea numai cei prosti, s-ar fi părut că naționa este a prostimii, iar cum fursele porîncesc, ca să li se vestească, și să se prindă.

Bine cu adevărat se duce Domnul de la dînsu. Căci Cuvantul lui Dumnezeu, mai înainte de față umbla între Iudei, prin Proorocii, iar acum nu mai umblă, ci s-a dus în adunarea cea pustie a neamurilor, pentru care s-a zis că: "Mai mulți sunt în pustie, mai vârtos decît a celui ce are bărbat" (Isaia 54. 1).

Și aproape de El frim este pustia aceasta, așa scrie în textul cirilic "Ефрем" - n.l. Iar Efrem se zice aducere de roadă. Și frate mai mic era acesta al lui Manasi carele era mai mare. Iar Manasi se căcuiește "uitare". Deci norodul Iudeilor frim mai mare era al lui Dumnezeu. Că "frimul Meu, zice, cel întîi născut Israel" (Ieșire 4). Că îl-a uitat pe el Dumnezeu. Iar pe Efrem (Iac. 41 și 48) adică pe aducerea de roadă cea din neamuri, al doilea frim îl face Domnul. Deci în pustia lui Efrem, adică în Biserica cea din neamuri ce a adus roadă prin Evanghelie, s-a dus Cuvântul, după ce a părăsit pe Iudeea.

Capitolul 12

1. 1 "Deci Iisus mai înainte cu șase zile de Paști a venit în Betania, unde era Lazăr cel ce fusese mort, pre care l-a născut din morți. Și s-au făcut la el acolo cină, și Maria slujea, și

Lazăr era unul din cei ce sedea împreună cu Dînsul. Iar Maria luând o uncă de Mir de Nard de curat de mult preț, a uns picioarele lui Iisus, și a șters cu părul său picioarele Lui. Iar casa s-a umplut de mirosul Mirului."

În ziua a zecea a unui locuitor al celui ce era să se jertfească pentru praznicul Paștilor (Ieșire 17), și de atunci începeau cele de trebuință pentru praznic. Pentru aceasta și în ziua cea mai înainte de șase zile, care este a doua a lunii, mulți cu deslăvire se ospătau, și începăturile praznicului făceau în ziua aceea, pentru aceasta și Iisus după ce a venit în Betania, împreună s-a ospătat.

Și vrând să arate Evanghelistul semnul învierii celei adevărate a lui Lazăr, zice: "Și Lazăr era unul din cei ce sedea împreună. Că nu cum s-a arătat, îndată a și murit, ci a petrecut la vreme, mîncînd și bînd, și celelalte care sunt obișnuite făcînd.

Iar prin ceea ce a zis că "Maria slujea" a însemnat că în casa ei era ospățul.

Și vezi credința mîierii, cum cu la slujire, așa slujba, ca ea singură slujește.

Și Pavel zice pentru mîierea văduvii: "De a spălat picioarele slujitor" (I Timotei 5).

Deci aceasta de Obște tuturor slujește, iar Maria numai lui Hristos aduce cinstea, fiindcă nu cu pe toți Omii vedea pe Dînsul, ci cu pe cel Dumnezeu. Că Mirul pentru aceasta l-a vărsat, și cu perii capului a șters, fiindcă nu acest lucru de socoteală avea ea pentru Dînsul, în ce fel cel mulți, ca pentru un om simplu, ci ea pentru Stăpînul și Domnul.

Însă se ia Maria după chipurile înaltei înțelegeri, la Dumnezeirea Tatălui și Domnului tuturor. Că "Marta",

"Domnă se talen este. Deci Domina tuturor Domnezei era tatălui a nas picioarelor lui Iisus, pe trupul ză cel din zilele cele mai de pe urmă al Domnului, adică al Cuvântului, cu Mirul Duhului. După cum și David zice: "Pentru aceasta Te-a uns pe Tine Domnezeule Dumnezeu al Tău cu untul de lemn al bucuriei" (Psalm 44, 9). Și marele Petru: "Să cunoască înată casa lui Israel, că Domn și Hristos (adică Iisus) pe El Dumnezeu L-a făcut pe Iisus acesta pe care voi l-ați răstignit" (Eufie 2, 36). Că trupul ce s-a luat de Cuvântul, cu Domnezeiescul Duh. Carele a venit peste mlaștea fecioriei, ungându-se și făcându-se ceea ce este Cuvântul adică Dumnezeu a umplut lumea de bună mireasmă, precum și Mirul Mariei a umplut toată casa de bun miris.

Dar care sunt perilei ce au sters picioarele? Arătat este cu adevarat, că sfinții ce au împodobesc capul lui Dumnezeu, și începătoarea Stăpânile a Lui, că aceștia spre slava lui Dumnezeu fiind, poduiau se zice a Lui, care și au ungeris trupul Domnului s-au făcut partași, pe care și David zice: partași. Încă și Pavel către Corinteni zice: "Căci Că ne întărește împreună cu voi către Hristos și ne-a uns pe noi Dumnezeu este" (II Corinteni 1). Și prefumirea ștergii că se rănise cei ce după Hristos au viețuit. Deci creștinii se înțeleg prin perilei ce au sters picioarele lui Hristos Iisus și s-au împartășit de Domnezeiescul dar.

Mori adevărate lucru sunt perile, morți sunt și cei ce sunt alături Hristos, pentru că trupul s-au răstignit și s-au omărat mlaștelele ce e de pe pământ, și lămurit au murit. Gălateni 5) Perile împodobesc capul și slavă sunt ai lui (I Cor 11). Slavă a lui Dumnezeu sunt și sfinții, a căror lumină

luminează mintea oamenilor și se călăvesc pentru dăruirea Tatălui. Aceștia și marea și mlaștura, spre slava lui Dumnezeu se face (I Corinteni 10), care și în mlaștărie lor se călăvesc pe El.

Deci și tu fiind la Iisus a murit pe mlaștea ta cu pe oarecure Lazăr și îl primești pe El în casa și petului tău și împreună cu El se ospătează și ceea ce a învins, să ungi picioarele Domnului mai înainte cu șase zile de Paștile veacului ce va să fie până când peștele în lumea aceasta, care s-a făcut în șase zile.

Iar picioarele lui Hristos sunt Apostolul și Evanghelia, și în scripturi se zice: Porunci, că prin trăsese umblă el într-un noi.

Deci la poruncile acestor adu Mir pe așezarea adevărată ale călătoriei din feuri de fapte bune, din care cea mai bună este că niste Nard credința cea fierbinte, că de nu vei urăta fierbinte și sărguindare și îmbănlățită așezare către porunci, și cu mlaștelele cele moarte ca cu oște perle, nu le vei șterge pe acestea, și nu le vei lua într-o sinetă, nu vei putea umplea de bună mireasmă casa ta.

Poruncile Domnului sunt, și vei prea mult frate, prin care merge Hristos la usa fărâșii cerând cele de trebuință, pe care-l ungi cu mirul mlaștelor.

Mlaștele adevărate mlaștele, dar spre arătarea cea cu trăsese, pentru aceea mlaștelele și sinele au primit suosul, că mlaștele plăta a ceea.

Iar tu șterge-te pe ai și în suflet primește folosul, în partea cea domnitoare a sufletului adună de banda mlaștelor. Și ei au vreun lucru mort și ne osușeșit, precum sunt perile, cu această bună ungere unge-l ca cu niste mir: "Că șterge zice: cu mlaștele păcate tale" (Dan. 4).

4-8. 'Zis-a drept aceea unul din ucenicii lui Iuda al lui Simon din Iscariot, carele vrea să-l vândă pre El. Pentru ce acest Mîr nu s-a vîndut cu trei sute de dinari, și să se fi dat săracilor? Iar aceasta o a zis, nu că pentru săraci îi era lui grija, ci căci fur era, și punga avea, și ce se punea în trînsa sa. Și a zis Iesus: Lasă-o pre dînsa, spre ca să îngropări Mele: eu păzît pre acesta. Că pre săraci, porurea n aveți cu voi, iar pre Mine nu Mă aveți porurea."

Iubitor de argint fiind Iuda, prihănește chipul cinstei. Că pentru ce nu segrît, zice, ai adus, eu să pot lura ei Mîr?

Dar cum alt evanghelist zice, că toți ucenicii au zis aceasta? (Matei 26). Deci zicem, că și toți au zis, dar nu cu această socoteală, cu care acesta.

Și nu-i vădește pe ei Domnul, măcar deși îl știa pe el că cu socotea a tulhărească a zis aceasta. Că nu voia să-l rușineze pe ei, învățându-ne și pe noi ca îndelung să răbdăm către omii ca aceștia.

Iar cu chip tainic îl înfruntă pe el pentru vindere, și cum că pentru iubirea de argint va să-l dea pe El spre moarte, drept aceea pomeneste și de îngropare, înșoldîndu-mă să înțelegem căre, ca de ară se va îndrepta. Încă și ceea ce se aduce pe urmă, n înțelegere ca aceasta arată: "Că pre săraci, zice, porurea n aveți cu voi, iar pe Mine nu Mă aveți porurea." Că n-ai în grab Mă vol duce, zice, lu gătîndu-Mi Mă moartea. Deci de voi sun, în îngreunător și însărcinătoare îți este cinstea tie cea către Mine, asteaptă puțin, și te vei izbăvi de Mine, și atunci vei fi cunoscut, de ai trebuință de vinderea Mirului pentru săraci.

Dar pentru care pricină, fiindcă era el iubitor de argint și fura a încredințat lui Domnul grija banilor? Pentru însăși

aceasta cu adevărat căci era fur, ca să-i tace toată pricinarea lui. Că nu putea să zică cum că pentru dragostea banilor l-a vîndut, că de ajuns avea mîngîierea cea din pungă. Dar și punga avînd nu era credincios, că purta, adică, fura pe cele ce se puneau, și fur era de cele sfînte, rîpînd pe cele ce se dau în trebuința cea Dumnezeiască.

Audă furii de cele sfînte, ai căreia părți sunt, și capul răutății este, că mai pe urmă a vîndut pe Domnul.

Vezi unde duce iubirea de argint? La vindere. Bine zice dacă Pavel: "Rădăcina tuturor răutăților e a numit pe aceasta, ea pe care ce a vîndut pe Domnul, și în toate zilele face aceasta" (1 Tim. 6).

Iar unu zic că lui Iuda i s-a dat slujba banilor, ca unu mai mic decît ceilalți, că slujba banilor mai mică este decît a învățăturii, precum și la fapte zic Apostolul. Nu este cu covință noastră, lăsînd învățătura, să slujim meselor (1 Cor. 6).

9-11 "Și a înțeles norod mult din Iudei, că aici o este, și au venit nu pentru Iesus numai, ci ca să vadă și pre Lazăr pre care l-a înviat din moarte. Și s-au sfîșitur Arhiereii, ca și pre Lazăr să-l omoare, că mulți pentru el mergeau din Iudei, și credeau în Iesus."

Vătorii de huc erau aceștia ei au venit la Domnul, iar nu ca ceilalți vătorii de rău și turburați. Că au venit aici, nu pentru Iesus numai, ci ca să vadă și pe Lazăr. Căci ca adevărat prea mare fiind numirea, multu voiau să fie văzători ai celui ce a înviat, poate nădădund ei să vină de la Lazăr și pentru cele din iad.

Iar fariseii așa de împietriți erau, căt nu numai pe Iesus, ci și pe Lazăr voiau să-l omoare, fiindcă s-a făcut multora

prinutor de mantuire, cîmînirea ei s-a făcut, la dînsul trăgînd la credință pe cei mai fîră de viclesag. În ac-si chip și facere de bine de lău va cineva, vîină se socotea a dărsi, iar mai vîntos și mîlînea pe e-acuști, căci fiindcă sosise praznicul tot alergau la Betania, și se făceau ascultători ai minunii, și singuri vîzătorî ai celui ce a inviat.

12-13 "Iar a doua zi mulțimea norodului și care venise la praznic, auzind că vine Iisus în Ierusalim, au luat stulpări de frînă și au țesut întru întâmpinarea Lui, și strigau: "Osana, bine este cuvîntat cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul în Israel!" (Mat 19, Marcu 11, Luca 21).

După ce patenț-a dus Domnul în justie ca să vîngă mîin-a ucigătorilor, iarăși vine de față, și tuturor se arată. Că se apropia acum vremea palmilor, și au se cuvenea să se mai ascunde EL ci să se dea pe Sineși pentru mîntuirea lumii.

Că vezi urmarea pașmii, a inviat pe Iazăr pe această mîină mai pe urmă pîzînd-o care este mai mare decît toate. Dintru aceasta mulți alergau și credeau, și crezînd mîin, zavistă a mai mare și arăta, iar din această sfatul de pîrzare și Crucea. Că auzind noroadele zice, că vine Iisus, I-au întâmpinat pe El cu slavă, pentru mîinarea ce făcuse cu Iazăr, cînstă ca adevărat a mai mare lăudare. I-au decăt, ceea ce se cuvenea să se dea unui om sîmăin. Că nu l-au mai avut pe El ca pe un prieten, căci pe care prooroc așa ac-cînstat pîrintii, ori vreodată. Drept aceea și ziceau: "Osana, bine este cuvîntat Cel Ce vine întru numele Domnului".

Iar din acesti cuvîinte socotim totat adică, că Dumnezeu este pentru că "Osana" se taceu este: "O, mîntuiește". Precum și în Psalmul 117 de cei "70" el-noste se arăta tîlmăcir. Pentru că cel ex-reiese Osana avînd pe elur se "O, Doamne

mîntuiește" are. Iar a mîntuiei numai al lui Dumnezeu lucru este, și către Dumnezeu s-a zis aceasta: "Mîntuiește-ne pe noi Domine, Dumnezeul nostru". Si de pre-ntînderea ar fi parut ante-ge cineva, că mîntuirea numai lui Dumnezeu singur a dă Scriptura.

Deci întîi, aceasta arată celor zice la Hristos graiurile lui David, cum că Dumnezeu este apu, cum că esti și adevărat Dumnezeu. Că "Cel Ce vine" zice, nu cel ce se aduce. Pentru că aceasta este a slugi, oarecum, iarăși veni" este a Stăpanului. Încă și prin ceea ce au zis "Întru numele Domnului", însăși aceasta arată, că Dumnezeu adevărat este EL, că nu într-un nume de slugă, ci de Domn, și ci că vine ci.

Și încă arată că nu este potrivnic lui Dumnezeu, ci într-un numele Totalat a venit, precum cu adevărat și Însuși Domnul zice: "Eu am venit întru numele Tatălui Meu, iar altul va veni într-un numele său" (Ioan 5).

Încă și împăratul lui Israel făcîndu-se pe El, poate simțită împăratie născînd ei, că nădăjduind că se va veni la oarecarele împărat mai mare decît firea cea omenească, care va izbăvi pe ei din stăpînirea Romanilor. Zah. 9 Isa 52, 11.

14-16. Și aflînd Iisus că au se șezut pre-el, cum este scris: "Nu te teme fi-ia Sodom, iată Împăratul tău vine la tine șezînd pe mînzul asinei, iar pe acestea nu le-a cunoscut peenien. I-au mai înainte, ci după ce s-a proslăvit Iisus, atunci și-au adus aminte, că acestea erau pentru El scrise, și acestea s-au făcut fapt".

Cum alt evangheasti zice că Domnul a zis către ucenici: "De ziegand mîinzul să-l aduceți la Mine" (Mat 21, 2, Marcu 11, 1, Luca 19). Iar Marcu aici nimic de acest fel nu zice, ci

asa simplu zice: "Aflând Iisus un asin" "Si ce este aceasta?" Au doară nu se unesc" Că aceia zicand mai pe larg, acestia mai in scurt a zis, "Aflând Iisus un asin" Că după ce s-a deslegat de ucenici si s-a adus, l-a aflat si a scut pe el

Dar prin aceasta si proorocie a împlinit, a Zahariei care zice: "Nu te teme fiica Sionului, iată împăratul tău vine la tine șezând pe mânz de asină" Căci fiindcă mai de multe ori cei ce împărăteau în Ierusalim, erau nedrepti si asopriti, zice Proorocul: "Nu te teme Sioane, că împăratul, cel ce de mine ti si se prooroceste tie, nu este acest fel, ci bland si smerit, si nimic trufay nu arată.

Si se cunoaste din aceasta, că vine șezând pe mânz de asină. Că nu naste aducand după sineși a intrat, ci călări fiind pe mânz de asină.

Încă a sedea El pe asină, era si semn de ceea ce vrea sa fie, că necurat cu adevărat era dobitocul acesta în Lege (Levitic 11), dar era semn al normului celui necurat al neamurilor, pe care a scut Iisus Cuvântul lui Dumnezeu supunându-l pe neînduplecatu si neînvătatul acela ca pe un mânz, zic pe normul cel nou, pe care l-a și adus la Ierusalima, cel adevărat, după ce s-a făcut supus Lui si piecat Că au doară pe cei din neamuri nu s-a adorat Domnul în Ier, făcându se ci norod al Lui, si supunându se propovăduiri?

Vesteau încă si farisei, poate, că si făcutor s-a făcut El a mortu, fiindcă a nscut pe Lazari fiind se dădea barăitorilor la laște. Dar poate arăta si cum că Ceresc este Cel Ce se laudă, si din mănăime a venit Că numai el din cer, din copaci se întinde până la însuși Cerul, ca să zic așa, și la înă, timp odrăștește, în vârf făcand odrasle albe, iar la talpini și a

cele din mij, pe până în vârf este aspru, și cu anevine de sunt, pentru boldurile ce are pe crăci.

În acest timp și cel ce se silește spre cunoștința Fiului și Cuvântului lui Dumnezeu, aspru o va afla pe aceasta, si cu anevine de sunt, căci călătorește prin ostenele faptei celei bune, iar după ce va ajunge la înălțimea cunoștinței, va întâmpina pe lumina cea strălucitoare a cunoștinței de Dumnezeu, si pe descoperirea celor negrăite, ca pe niște odrasle de finie prea albe

Iar tu minunează-te de evanghel, cum nu se rușinează, ci vădește pe cea mai dinainte necunosțință a Apostolilor Că pe acestea zice, nu le-au cunoscut ucenicii Lui mai înainte ci după ce Iisus s-a proslăvit iar "proslăvire" numește pe înstarea ceea ce s-a făcut după Cruce și după Patimă. Atunci dar cu adevărat au cunoscut prin venirea Duhului, că pentru Dânsul era scris, Căci cum că erau scrise poate ca stiau, iar cum că pentru Hristos, aceasta spre folosul lor era tănuir de ei, că de ar fi știut s-ar fi smintit pentru Dânsul cand se răstigneau fiindcă împărat propovăduindu se de Scriptură, unde cu acestea pătumește

17-19 "Mărturisea drept aceea norodul (adică norodul celor ce alinarea au crezut, mărturisea, iar norodul celor ce au auzit l-a totămpinat pe El împreună cu aceea Zgătorea, care era cu El, cand pri Lazari l-a strigat din mortu, si l-a scut pre el din mortu. Pentru aceea l-a si întâmpinat pre El norodul, caci a auzit că l-a făcut această minune. Deci au zis farisei între dansu, Vedeti, că nimic nu folositi, iată lumea merge după dansul"

Norodul, zice, cel ce a văzut minunea ce s-a făcut la Lazari martor era si propovăduitor al puterii Lui, pentru aceea l-a

si întâmpinat pe El cu slavă, cei ce au unzit că a făcut El minuni a acuzat, adică cei ce au crezut, că de n-ar fi crezut niciodată așa de năprasnă s-ar fi prefăcut.

Iară fariseii cei ce zic "Vedeți, ca nimic nu folosim" nu din răutate zic acestea, ca nu erau din cei ce cupetau rele împotriva Mântuitorului, ci si voievozi de bine se par, că sunt, iar, însă țară de îndrăzneală, pentru aceea necutezând răul să se împotrivescă celor ce se luptau asupra Domnului, din sfârșitul lucrului se ispitesc a rosti pe ei, ca cum unele ca acestea ar fi zis. Că foarte este vouă din vrăjmășie cele multe asupra omului acestuia? Că pe cât voi vrăjmășiți, pe atata el crește și slava lui sporește. Că lumea, adică toată mulțimea, după dânsul merge. Drept aceea fiindcă nimic nu isprăviți, încetați de vrăjmășii, ca să nu călcați legea în zadar.

20-24. Si erau oarecare eunu din cei ce se suie să se închine, la praznic, acesta nu venit la Filip, care era din Betsaida Galileen, si l-au rugat pre dânsul grăind: Doamne, vrem să vedem pe Iisus. Veni și Filip, și a spus lui Andrei, și iarăși au spus lui Iisus. Iar Iisus a răspuns lor zicând: A venit ceasul ca să se proslăvească Fiul omului. Amin. Amin, grație vouă. Grăuntul de grau căzând pre pământ, de nu va muri, el singur rămâne, iar de va muri, multă roada aduce. Căci omacru a graulat, să înțeleagă pe înălțimea lui. (Zăcutur).

Pentru trâmboșea iherosolimeu, și pentru cele minunate ce se vorbeau de Iudea, mult și din elini se suie să se închine. Iar aceștia aproape erau de a se face și nemernici, adică de a veni la credința Iudeilor. Deci vestea cea pentru Iisus dându-se precut urmează, au venit ei și Filip, si l-au rugat pe el ca să vadă pe Iisus.

Iar el dădă însă veri smerenie și buna rânduală, sporește lui Andrei, că ce el era mai înfai decât dânsul. Si acela nu cupese vestirea, nici arată stăpânire, ci împreună uand și pe Filip, așa îndrăznește și vestește Domnului, a ată buna rânduală și dragoste se alia între dânsi.

Că zice dar Domnului? Fiindcă necum ar poruncește să nu meargă în casa păgânilor (Matei 10) și vedea acum pe păgani ca vin la Dânsul, (pentru că elini cei ce voiau să-L vadă pe Dânsul, păgâni erau cu adevărat), iar pe Iudei și așa că-L vrăjmășesc pe El, zice: Vreme este de acum să merg la Patimă, ca a venit ceasul Crucii, ca să se proslăvească Fiul Omului. Pentru că ce folos este, pe păgani cei ce vin la noi să nu-i primim, iar la Iudei cei ce ne urăsc și ne gonesc să mergem? Deci li nălă cei din păgâni vin la noi, acum dar este ceasul să Mă răstignesc. Deci voi da voce Iudeilor să aducă sfârșit sfaturilor lor, și îi voi lăsa pe ei să Mă răstignescă pe Mine, ca fără de prieciuitor să fie pe urmă. fiindcă cu dreptate eram parăsit pe ei ca pe niște răstignături împreună și ucigaseră Mei, și la păgâni M-am dus, care acum au început a veni la învățătura Mea. Că foarte cu nedreptate este, păgânii celor ce însetează de cuvânt și de mântuire a nu le da nimic, iar pe Iudei, cei ce seapă de la ei pe cele date, și vrăjmășuiesc pe Facătorul de bine a-i ruga.

Apoi, ca să nu se simtească ucemier, că după ei au început păgânii a veni, atunci și moare, zice, că singură aceasta mai vartos a murit. Fi, ca înmulți pe credința păgânilor. Că precum trâmboșul de Grau, când se va semăna și va muri, atunci roada multă aduce, așa cu adevărat și moartea Mea, multă roada va aduce intru credința păgânilor. Deci nimeni să nu se simtească, căci venirea

paganilor prin moartea Mea nu se va opri, ci din piula grăunțului de grâu sa crească. Căci căderea cea într-o moarte Mea, se va face adăugire a celor ce vor crede. Că de se face aceasta va Cădând, cu mult mai valoros la Mine. Că după ce Eu voi muri și voi învia, mai multi voi arăta poezia Mea prin înviere, și toți ei lui Dumnezeu vor crede Mie.

25,26. "Cel ce și iubesc sufletul său, îl va pierde pe el, și cel ce își urăște sufletul său în lumea aceasta, în viața cea veșnică îl va păzi pre el. De slăjește cineva Mie, Mie să urmeze, și unde voi fi Eu, acolo și sluga Mea va fi. Și de va sluji cineva Mie, îl va cinsti pre el Tatăl Meu"

Întrucât aproape de Patimă era Dumnezeu, se stăruie pe ucenici că vor fi plini de întristare, pentru aceasta zice că: "Atâta nu se cuvine vouă să vă întristați pentru moartea Mea, cât să voi singuri de nu veți muri, nici un folos nu veți avea. Încă și tot omul care eu dragoste se află către această viață de acum, și își iubeste sufletul său, adică face poftele lui cele necuvincioase, și mai presus de ceea ce se cuvine îi face har lui, și nu defaimă moartea, îl va pierde pe el. Iar cel ce îl urăște pe el, adică, cel ce nu se supune lui, nici se pleacă, îl va păzi pe el în viața veșnică. Și vrând să urât pe uracunea cea mare, care se cuvine să se facă către poftele sufletului, a zis aceasta: "Cel ce și urăște. Pentru că are celor ce urăm, nici fața a o vedeni, nici glasul a lăuzi nu suferim. Deci așa se cuvine să nu aflăm către poftele cele necuvincioase ale sufletului, cât cu urâciune desavârsit să le urăm pe ele."

Iar prin ceea ce zice: "Cel ce și urăște sufletul său în lumea aceasta" arată că vrând să urât este lucrul Căci fiindcă porunca se părea că este neîmpătoare și crudă, și mângâie pe ei, prin ceea ce adaugă "în lumea aceasta" Că nu vreme fără de

slăvit poruncește zice: să și urăști sufletul ce în lumea aceasta trecătoare întoarce te, disperi dansul, care te îl poruncește în cele necuvincioase.

Si aduce pe arma folosul "în viața veșnică" zice: îl va păzi pe el. Urăști și vrând să urăști în veșni păzești vietuind el viața cea Dumnezeiască. Si mai multi îndemnau lui să pe ei spre defaimarea vieții acestora de acum, și împotriva morții îndurându-l, zice: "Cela ce-mi slăjește Mie, Mie să-Mi urmeze" așa gata să fie spre moarte, precum Eu. Căci "urmare" aici zice pe cea prin lucruri. Apoi și mângâierea: "Înde sunt Eu, acolo va fi și sluga Mea." Dar unde este Hristos? În ceruri. Deci acela ce prin moarte a urmează Lui, și nu se pironeste către lumea aceasta, acolo va fi în Ceruri. Pentru că "sus" și "jos" sunt potrivnice una alteia. Cel ce iubeste să fie jos, sus nu va fi, iar ceea ce fuge de cele de jos, și de lume, acolo în ceruri va fi. "Că de-Mi slăjește cineva Mie, cinsti-l va pe el Tatăl Meu" zice. N-a zis că: "Eu îi voi cinsti pe el, ci Tatăl, arătând prin aceasta că adevărat El este. Căci ea pe un slujitor al Fiului Celui Adevărat, îl va cinsti pe el Tatăl Cel Adevărat. Încă și cum că nu este El potrivit lui Dumnezeu arată prin aceasta. Că Dumnezeu și Tatăl n-ar fi cinstit pe acela care este slujitor potrivitului său."

Deci să nu robim pe sufletul nostru cât să-l păzim pe el de primejdii ce e pentru adevăr, și să nu vom noi să patimem el rău pentru bine, ci fiindcă vrând să slăjim lui Hristos să-l dăm pe el la primejdii cele pentru adevăr, și vom fi cu adevărat într-o cele ce este Hristos, cum nu într-o vrednicie de cele cuvincioase lui Dumnezeu, zice: căci Acela este din Fire Dumnezeu, și într-o cele ce este cu putută a se împodobi firea omenească. Adică: Acela este Dumnezeu din

Furt. no. după punctul de fus. după Dar

2. 28. "Acum sufletul Meu s-a turburat și ce voi zice?" Părinte, manifeste. Mă pre. Mine de ceasul acesta. Ci pentru aceasta am venit la ceasul acesta. Părinte, proslăvește numele. Iău. Deci a venit glas din Cer. Și I-am proslăvit, și iarăși îi voi proslăvi!"

Ce este aceasta ce zice? Că se pare că Luiși. El graiește împotriva. Pentru că Cea ce mai vis spre moarte se părea că îndemna, și sfătuită să uram sufletul. Acesta acum se turbură, zice vrând să moară, care lucru nu este al unui ce îndeamnă spre moarte, ci al unui ce oprește. Dar de va săcui bine, vei afla, că și aceea, adică a se turbura El, îndemnare este spre a nu băga în seama morții. Căci ea să nu poată zice cineva, că El afară de patimile omenești, fiind, cu lesnare filozofență pentru moarte, și ea cea ce este afară de primejdii, îndeamnă pe alții, arată ca și El însuși de însușirile cele omenești s-a ispitit, și de firea noastră s-a împărțit, măcar deși fără de păcat. Pentru aceasta măcar de se și învârtă și se turbură cu un om ce fruste este inhibitor de viață, dar însă nu fuge de moarte, ca cea ce este pentru mântuirea lumii. "Că pentru aceasta, zice, am venit la ceasul acesta, ca să primesc moartea cea pentru toți"

Si mi învăță pe noi arătat prin aceasta, ca și noi măcar de ne și turburăm, măcar de ne și învârtim, însă să nu fugim de moartea cea pentru adevăr, de vreme ce și El, zice, Mă turbură, ca om după adevăr sunt, și las firea să-și arate vellele sale, dar însă nu zic către Iată că să Mă izbăvească de ceasul acesta, ci ce zic Părinte, proslăvește numele. Iău, adică, Binevoiește ca să primesc Eu Crucea, și primejdia cea pentru mântuirea tuturor

Si vede că a murit pentru adu-vâr scava lui Dumnezeu o a numit pe aceasta. Pentru aceea și Tatăl zice. Și I-am proslăvit, zice, și iarăși voi proslăvi. Că și cu minunile cele ce ai făcut mai înainte de Cruce într-un nume. Mă te-am proslăvit. Și iarăși într-un nume Crucea prin Tine minam făcând. Te voi proslăvi și după îngropare, fiindu-Te pe Tine, și pe Duhul cel Sfânt trimițându-L, încă mai proslăvit și numele Meu și pe Tine El voi face.

Iar apoi, aceasta ce zice, "Acum sufletul Meu s-a turburat" nu o au înțeles, că se zicea, ca cum Iisus s-ar fi temut de moarte după omenește, ci nu că mai înainte văzând El căderea neamului celui amărător al Iudeilor și mahomed, se pentru dănsu, și fiindu-l milă și purtând grijă, se turbură pentru ei, și se învârtă și iubitorul de oameni. Că nu se teme de moarte, zice ei, de vreme ce și tu pentru ce pricină a venit la noi, precum și însuși zice, "Pentru aceasta am venit la ceasul acesta" Că în alt chip cum ar fi îndemnat pe alții zicând, "Nu vă temeți de cei ce ucid trupul..." (Matei 10).

29. 33. Iar norodul marele sta și auzea a zis. Tunet se făcu. Așii ziceau. Înger s-a grăit lui. Răspuns-a Iisus și a zis. Nu pentru Mine s-a făcut glasul acesta, ci pentru voi. Acum este judecată lumii acestora. Acum stăpânitorul lumii acestora se va gonit afară. Si Eu de Mă voi înălța de pre pământ, pre toți voi trage la Mine. Iar aceasta zicea, însemnând cu ce moarte crea să moară.

Cei mai mulți și mai groși înțeles și mai neînțeleși. Iar văd că tunet a fost glasul acela, măcar că înțeles și lămurit a fost, căci îndată au și auzit glasul, și numai sufletul acestora oneau minte.

Iar alții au înțeles și cu toate acestea ale glasului, zic

adica "Si am proslăvit și iarăși voi proslăvi" dar însă nepricepând care este înțelegerea cuvintelor acestora cunoscuteau cum că inger i-a grăit lui, pentru aceasta și cum că cu anevorie de înțeles sunt lor acestea, cu cele ce de inger s-au grăit.

Iar Iisus zice "Nu pentru Mine, ci pentru voi s-a făcut glasul acesta" Că Eu nu aveam trebuință de a Mă învăța, cum că a proslăvit Tatăl și iarăși va proslăvi numele Său Iar voi aveți trebuință de a vă învăța, cum că Eu nu sunt potrivit lui Dumnezeu, ci spre proslăvirea numelui lui Dumnezeu. Că dacă prin Mine va să se proslăvească numele lui Dumnezeu, cum sunt potrivit lui Dumnezeu? Pentru voi dară s-a făcut glasul, ca să cunoașteți, că spre proslăvirea lui Dumnezeu sunt. Și de nu puteți să cunoașteți, măcar înțelegeți și învățați, că ceea ce nu știți.

Iar aceasta ce a zis "Acum este judecata lumii, aceasta" se pare că nu se potrivește cu cele mai înainte de aceasta. Că cu potrivire are aceasta cu aceea. Am proslăvit și iarăși voi proslăvi? Dar cu adevărat se potrivește. Că de vreme ce a zis mai sus Tatăl că "Voi proslăvi", ne arată bună Domnul chipul proslăvirii. Dar care este acesta? "Că să se scoată afară stăpânitorii lumii acesteia" și să se biruiască, și să se judece lumea, adică să se facă biruință asupra ei. Iar ceea ce zice în acest chip este "Acum, judecată și izbândire a lumii acesteia se face. Că de vreme ce diavolul - moșii a sapea lumea, pe toți oamenii vinovați făcându-i păcătuiți, la Mine vine venind, și păcat neaflând în Mine, iar moșii și pe Mine depotriviă ca și pe ceilalți supunându-Mă, se va osândi de Mine și așa Eu voi face izbândire lumii. Fie că ceilalți întru păcat le-a adus moartea, dar întru Mine ce a

văzut de acest fel, precum totu ceilalți, ca și pe Mine să Mă umoare?" Deci a lumii, judecată, adică izbândire acum de Mine se face, pentru că pe acela ce i-a umorât pe toți, apoi a venit și la Mine Cel fără de vină, omorându-l Eu, izbândind voi fi ai tuturor celor ce s-au umorât de dansul, și se va gonii afară tiranul, prin moartea Mea fiind osândit.

Pentru că acest cuvânt "Se va gonii afară" s-a zis după însemnarea celor ce se osândesc la judecată, și din divan se scot afară. Încă și așa voi înțelege pe acest cuvânt: "Se va alunga" adică, intru întinericul cel mai din afară.

Dar și din stăpânirea cea cu tiranie ce are asupra oamenilor se va scoate afară, și se va lipsi, și nu va mai împărăti în ei, și în sufletele lor, și în trupul cel rațional precum mai înainte, ci pe toți Eu îi voi trage la Mine, de Mă voi înălța pe Crucă. Că toți și cei din păgânii, la creștința cea întru Mine se vor trage. Că de vreme ce ei singuri nu pot să vie la Mine, fiindcă sunt ținuți de tiranul, eu după ce îl voi birui pe el și-l voi gonii afară, și voi căsa vamele puterii lui celei asupra oamenilor îi voi trage și nevrând ei, care aceasta intru alt loc și "răpire" o a numit. "Că nimeni, zice, nu poate vasa cu cea tare să le rapesească, dar eu va lega pe cel tare" (Marcu 13:27).

Și zicea și aceasta "De Mă voi înălța" însemnând cu ce moarte avea să moară, adică ca să se răscumenească, că aceasta însemna înălțarea Crucii.

14. 36 "Răspuns-a lui norodul: Noi am auzit din lege, că Hristos petrece în veci. Și cum Tu zici, că se cuvine să se înalțe Fiul omului? Cine este acesta Fiul Omului? Deci a zis lor Iisus: Încă puțină vreme este lumină cu voi - umbrați până când aveți lumină, ca să nu vă aprindă pre voi

întunericul. Căci ce umblă întru întuneric, nu știe unde merge. **Până când aveți Lumina, credeți în Lumină, ca să fiți fi ai Luminei!**"

Sacoteții ei că vor birui pe Domnul și li vor astupa gura, ca și cum n-ar fi El Hristos cel adevărat, zic: **De vreme ce Hristos este fără de moarte, iar Tu zici pentru Sineti că vei să mori, cum dar le vom crede că esti Hristos?**

Iar aceștia din răutate o ziceau, pentru că Scriptura, pe care ei o legea minusc, nu purta de înviere, ci și de patimă face pomenire. Pentru că Isua pe amandoua le pune. Patima adică și moartea, așa zicând: **"Că o oare spre jungiere S-a adas" (Isaia 53, 7), iar pe înviere, grăind: "Domnul va să-l curătească pe El de rană, și să-l arate pe El Luminii" (Isaia 53, 10). Și Dux-l de moarte împreună și de înviere face pomenire: "Nu vei așa, zice sufletul Meu în mi" (Psalm 15, 10). Încă și Patriarhul blagoslovind pe Iuda pentru Hristos a promovat: "Căciacda S-a adormit cu un Leu și cu un pui de Leu, cine li va destepa pe El?" (Facere 29, 9).**

Deci tagăduind ei Patima și pe nemurire mărturiază-l pe Hristos, cu vremea sacoteală făceau aceasta. Noi ne-am învățat din Lege, adică din Scriptură (că se zice totă Scriptura, precum din multe ori am zis, Legea că Hristos petrece în vece, Cum se cuvine vâlc, răufat această, că pe rectori vece, și ca un Dumnezeu petrece și după a se vede, dar de Patima Luminii se învăța? Și cum? Pentru că aceleași Scripturi, precum am arătat de amândouă împreună învăță? Cum itac zic ei: **Tu zici că se cuvine să se mănă Fui Omul?"** Vezi că și din cele ce se zicea întunecat de Domnul multe înțelegeau ei, precum cu adevărat și aceasta: **"Să se înalte"** au înțeles-o că pentru Cruce zice: **Așa cu adevărat**

multe înțelegeau, dar din răutatea cea de bună voie se prefăceau că nu știu.

Sacoteștii încă și ei zic: **Cum Tu zici că se cuvine să se mănă Fui Omul?"** Că plin de răutate este cuvântul acestuia lor, ca cum aceasta ar fi zis. Nici și tu pentru cine zici, și cine este Fui omului, dar însă arătam adevărul, că cela ce va să se mănă, oricine ar fi, nu este Hristos, căci cum ar fi, de vreme ce Scripturile zic că Hristos este fără de moarte?

Ce zice dar Domnul? Astupând gurile lor, și arătând că Patima nimic nu zădărnicește de aceasta. Adică de a petrece El în vece zice: **"Încă puțină vreme Lumina cu voi este"** Că "Lumină" pe Sinesa s-a numit. Deci precum Lumina cu voi nu se pierde cu totul, ci apăsând iarăși răsare, așa și moartea Mea, nu este stricăciune, ci apăsare și mutare, și iarăși voi răsări din Înviere. Pentru aceasta dar fiindcă Patima născu nu zădărnicește de a fi El în vece, iar Scripturile mărturisesc pentru Hristos că este veșnic, deci dar Eu sunt Hristos, răscăr și patima de a voi suferi. Că Lumină sunt, și de voi și apune iarăși, voi răsări. Deci voi umblați până când aveți Lumina, adică credeți întru Mine.

Și care vreme zice acestea. Pe cea mai înainte de Cruce, sau pe cea după Cruce? Arătat că amandouă. Că umblă și zice și credeți întru Mine, și mai înainte de Mă voi căsăgăvi după Cruce. Că aceasta arată că-l zice: **"Până când aveți Lumina"**, adică până când puteți crede în Mine, că puteți și mai înainte de Cruce, și după aceea a crede în Mine, care sunt Lumină. Iar cei ce umblă întru necredință, nu știu unde merge. Căci câte lucruri am fac, și nu știu ce fac, că eu nu întuneric umblând, li se pare că merg pe cale dreaptă, însă tot cea împotriva pătimesc sumăstă păzind și tăiere

împrejur. Dar nu așa ce, ce au crezut ei în ru Lumina umblă, căte cete de mantuire făcând, că de umbra Lăgii și de cetea cuvintelor celor întunecam, au scăpat, și au venit la Lumina care era tîmnață, și acum a strălucit, și s-au făcut ei fii ai Luminei, adică ai lui Hristos. Că zice: "că fii ai Luminei să vă faceți" adică fii ai mei, măcar că întru început a zis Evanghelista că de la Dumnezeu s-au născut ourecare (Ioan 1-13). Iar aici fii ai Luminei îi numește, adică ai lui Hristos.

Răzineze-se dar Arie și Eunomii, că una este lucrarea Tatălui și a Fiului, și de aici se arată, Isaia 53, 1. Isaia 6, 10, 36-40. Acestea a grăit Iisus, și mergând s-a ascuns de dăny. 1. Și atâtea semne făcând El mamele lor, nu credeau în Trănsul, ca să se plinească cuvîntul Isaiei prorocului, pe care le-l-a zis. Doamne, cine a crezut auzului nostru? Și brațul Domnului cui s-a descoperit? Pentru aceasta nu puteau să creadă, că iarăși a zis Isaia: "Au orbi Ochii lor și a împietrit inima lor, ca să nu vadă cu Ochii, nici să înțeleagă cu inima, și să nu se întoarcă să-i vindec".

Pentru ce s-a ascuns de dăny? Că acum n-au ridicat pîtri asupra Lui, nici au hăit ei ceva intru acel chip precum mai înainte. Pentru ce s-a ascuns? În toamne lor intrînd, a văzut mamele lor cea sălbăticiă, măcar des n-au putut să grăimă. Deci, se ascunde ca să potolească pizma, căci cum că nu credeau, ei pizmău, a mormănit Evanghelista zicînd: "Și atâtea semne făcînd El, nu credeau în Trănsul".

Căci cî s-a evărat nu de mică răutate este lucrul acesta, a nu crede la atatea semne. Și atatea semne, zice, pe care le-a așa Evanghelista.

Deci s-a ascuns Iisus, ca să potolească pizma lor, încă și

ca să dea lor vreme și îndrăgire, ca intru huiste să socotească cuvintele Lui și lucrurile. Că așa, de ar fi vrut ei, ar fi putut veni intru simămea mărtorii Dumnezeirii Lui. Că măcar desi pe necredința lor mai înainte o a cunoscut, dar însă vele ce se cuveneau Lui toate le făcea, și se da în laturt, precum s-a zis, vreme dănd lor de a socoti.

Obicei este și acesta al Scripturii, pe părăsirea lui Dumnezeu a o zice ca o durare a Lui. Că aceasta se zice: "Au orbi ochii lor și a împietrit inima lor" însemnează că s-a părăsit a se orbi ochii lor și a se împietri inima lor cu a unor nevindecați. Că pe nimeni nu trage cu sîmă pentru stăpînirea cea de sine a fiicărmă, Acest fel este și ceea ce zice "Împietrind voi împietri inima lui Faraon" (Ieșire 4, 21), și "Ai abătut cărările noastre de la calea Ta" Psalm 44, și "Nu ai rătăcit, Doamne, de la calea Ta" (Isaia 61, 17). Și multe obiceiuri de acest fel sunt la Scriptura cea veche. Asemenea încă este și ceea ce zice Pavel "Că s-a dat pe ei Dumnezeu într-o mîntă netescusită" (Romani 1, 28), și "I-a dat pe ei Dumnezeu într-o patimă de ocară" (Romani 1-26). Că Dumnezeu nu numai nu face nimic cu de acest fel, ci nici ne lasă pe noi, de nu îl vom așa noi pe El. Că zice: "Au nu pacetele voastră deosebesc între Mine și între voi?" (Isaia 59, 21). Și iarăși zice: "Ai uitat Legea Dumnezeului Tău, te voi uita și Eu pe tine" (Osea 4, 6). Și David: "Iată cei ce se depărtează pe sine de la Tine, vor pieri" (Psalm 72-26). Și Mărturisitorul iarăși zice în Evanghelii către Ierusalim: "De rate ori am vrut să adun pe fiii tăi și n-ai vort" (Matei 23) (Zigadinos).

Iar aceasta se zice "Nu credeau în Trănsul, ca să se potolească cuvintele Isaiei" nu este cuvînt arătător de

pricină, ei de întâmplare însemnător, precum de mare oră
am zis.

Că nu pentru aceasta nu erau ei să creadă lui Hristos,
pentru că mai înainte n zis de dânsu Isaiă, ci pentru că erau
să nu creadă ci pentru aceasta mai înainte n zis de dânsu
proorocul.

Iar aceasta ce zice: "Nu putea să creadă, că iarăși n zis
Isaiă pentru dânsu", aceeași înțelegere are. Că prin toate
acestea, această va să urate. Că Scriptura denuncințoasă este
și cum că cele ce mai înainte n zis Isaiă, nu întru alt chip s-au
întâmpiat, ci precum n zis.

Căci ea nu cineva să poată zice și să se îndoiască. Pentru
ce a venit Hristos, dacă a știut că nu era să-i creadă Lui
Iuda i. adică și pe Proorocul care mai înainte nu zis aceasta,
și cum că și Hristos a știut necredința lor. Dar însă a venit ca
să nu aibă răspuns pentru păcatul lor, nici să poată zice: că
de ar fi venit, am fi crezut.

Iar aceasta "Nu puteau să creadă" în loc de "Nu vinu"
s-a înțelega, pentru că omul cu rău și viclean, nu poate să
creadă, până când în acest fel va fi, până când adică va fi
și neștie de a fi.

Iar când auzi că "Dumnezeu a Orbii Ochii lor și a
împietrit inima lor" să nu se cotești că așa simpla pe adău
face lucru. Iar pe altu căz, să nu fie ci pe părăsirea lui
Dumnezeu să n știetestii orbire" desăvârșit. Precum să zic
o pildă. Fie oarecine nu prea rău, cu acesta se pare că încă
este Dumnezeu împietrit, căci este năd, ple de a se întoarce.
Iar când omul se va umplea de răutate, atunci i parasește
pe el Dumnezeu pentru voința lui cea rea. Și se zice că pentru
omul cu un orb când este lipsit de Dumnezeiasca Lumină, și

umblă întru întunericul păcatului. Și atunci Orbire i se
scoatește din, lipsirea luminii celui Dumnezeuște. Și
împietritarea inima, lipsirea Duhului ezeiescului cuvânt celui ce
moarte omule celor ce îl primesc pe dânsul Drept aceea Orb
este, cel ce nu primește neidecum rază Dumnezeiescului
cuvânt. Și împietrit cel ce nu vrea să asculte cuvântul celui
ce moare omule. Și cu adevărat lipsirea lui Dumnezeu
orbire și întunecă.

Deci când vei auzi că "Dumnezeu Orbește", așa să
înțelegi, cum că prin a nu fi de față Orbește. Că de ar fi fost
Dumnezeu de față, nu s-ar fi orbit omul. De ar fi fost soare,
n-ar fi fost întuneric, iar acum soarele face pe noapte. Dar
cum? Apoiând. Așa și Dumnezeu, face Orbi pe oameni prin
a nu fi de față la ei. Iar nu este de față pentru răutatea lor.
Și de atunci ca niște Orbi fără de întoarcere păcătind, și
fără de îndrăptare greșesc.

Dar m să vedem și pe alii Isaii: Doamne, cine a crezut
auzului nostru? Adică, nimeni n-a crezut, căci aceasta
"Cine" în multe locuri ale Scripturii în loc de "Nimeni"
este pusă. Iar aceasta ca despre fața lui Hristos o a zis
proorocul, grăind Hristos către Tatăl: Doamne cine n crezut
auzului nostru? Adică, nimeni n-a crezut cuvântului Nostru
și propovăduiri. Mere, pe care propovăduie, "auz" o a
numit "Pentru că eu v-am auzit de la Tatăl Meu, zice-
vă-lea grăiesc" (Ioan 8).

Încă și Brațul, cum s-a descoperit" Adică, înțărarea cu
puternică a semnelor pe care "Brat" o numește, nici unuia
din nemulțumitorii lui n s-a descoperit, ci si atatea semne
dicand: Eu ei Mă clevetesc.

41-43." Acestea a zis Isaiă, când a văzut slava Lui și s

grăit pentru Dănsul. Încă și din boieri mulți au crezut în Transul, dar pentru farisei nu mărturiseau, ca să nu fie goniti din Sinagogă. Că au iubit slava oamenilor mai mult decât slava lui Dumnezeu”

“Acestea a zis Isia, când a văzut slava Lui” A cui? A Fiului, măcar că pe slava Tatălui o a văzut cât din urinare. Proorocul zice: Iar aici evanghelistul slava Fiului zice, că u a văzut Isia. Iar Pavel - a Duhului. Deci una este slava Sfintei Treimi. Ceea ce este a Tatălui, și a Fiului este, și ceea ce este a Fiului, și a Sfântului Duh.

Iar slavă zice că a văzut Isia, pe fumul acela, pe carele l-a nălacit pe Serăfim, pe vârbun, pe ierfelnic, pe scun. Deci a văzut Isia pe această slavă, și a grăit pentru Dănsul, adică pentru Fiul.

Și ce a grăit pentru Dănsul? Pe cele mai sus zise, cum că a Orbii Oculilor, și a împietrit inima lor.

Și arată Evanghelistul, că și din boieri mulți au crezut în Transul, arătând că și întru aceasta au mirat fariseii când au zis: “Nu doară cineva din boieri a crezut în Trănsul” (Ioan 7). Că istă și din boieri mulți au crezut, dar pentru farisei nu mărturiseau. Că au iubit slava oamenilor, iar aceasta și Hristos mai înainte n-a zis lor. Cum puteți voi să credeți, slavă de la oameni primind, iar pe slava cea de la singur Dumnezeu defăimând-o? (Ioan 5). Deci arată evanghelistul, că aceasta au păținit ei, care mai înainte le-a zis lor Hristos. Așadară n-au fost boieri, ci robii, cu robia cea de pe urmă fiind robii.

Deci din aceasta ne învățăm, că acela este rob și necăstul carele este iubit de oameni.

44,45.” Iar Iisus a strigat, și a zis: Cei ce cred în Mine,

nu cred în Mine, ci în Cel Ce M-a trimis pe Mine. Și acela ce Mă vede pe Mine, vede pe Cei Ce M-a trimis pe Mine”

S-a așezat Iisus în purtări vreme, dând loc uanor Judeilor, dar iarăși se arată, și strigă fără de sființă, și arătându-Se pe Sine că este al întocmai cu Tatăl, iar nu potrivire lui Dumnezeu, zice: “Cel ce crede în Mine, nu crede în Mine, ci în Cel Ce M-a trimis pe Mine”, ca cum ar fi zis aceasta: Pentru ce vă temeți a crede în Mine? Credința cea întru Mine, către Tatăl Meu trece.

Și vezi și înțelegerea cea cu de amănuntul a cuvântului A a zis: “Cel ce crede Mie” ci “Cel ce crede în Mine”, care arată pe credința cea întru Dumnezeu. Pentru că alta este a crede curva, și alta a crede întru cineva. Că celui ce crede curva, poate să se înțeleagă că crede acelaia, fi ndeă adevărate zice, iar cel ce crede în cineva, sau întru Dumnezeu cu adevărat crede.

Pentru aceasta a crede Apostolilor, poate să zică cineva, iar a crede în Apostoli, nicidecum. Drept aceea, Domnul, n-a zis: “Cel ce crede Mie” căci aceasta și Pavel poate să. Pentru ar fi putut să o zică: “Cel ce crede mie”. Încă și creștii pentru că n-au crezut în Misi, se prăbanesc. Că a zis cea mai mare: “Cel ce crede în Mine” prin care Se arată pe Sineși că este, Dumnezeu, precum și ucenicii lor, le zicea: “Credeti în Dumnezeu și în Mine credeti” (Ioan 14).

Pentru aceasta fi ndeă acela ce crede în Fi, vred nta către Tatăl n-aduce. Drept aceea, cel ce nu crede în Fi, Tatălui nu crede. Încă și “Cel ce Mă vede pe Mine, vede pe Cel Ce M-a trimis pe Mine”. Oare cel ce vede pe chipul cel trupesc? Nu. Pentru că Tatăl n-are trup, că acela ce vede trupește pe

Hristos, să se zică, că vede și pe Tatăl, și pe vederea cea cu mintea să înțeleagă-o cea. Ca cum ar zice așa: Că el ce Fiul Tatăl pe cât este cu putință născut, și a înțeles prin vederea mântu, acela și pe a Tatălui o a înțeles. Că el ce pe Mine Mă a cunoscut, că sunt Dumnezeu, acela cu adevărat și pe Tatăl Mă a cunoscut, căci Eu chip sunt a Tatălui, și prin toate acestea se arată că de o Fântă este Tatăl cu Fiul. (I Corinteni 4:4 Coloseni 1:15).

Audă cei ce birase cu eresul lui Arie, că "(C)ei ce crede în Fiul, nu crede în Tatăl, ci în Tatăl. Deci sau zidire este și Tatăl sau nu, Fiul. Ca cum ar zice cineva: că el ce a apă din rău, nu pe cea a raului, ci pe cea a izvorului o a. Așa și cei ce crede în Fiul, nu în Fiul crede Că el este raul, (pentru că nici de altă Fântă este Fiul, nici are ceva osebit de Tatăl, ci în izvorul bunăcuie crede în Tatăl zic:

46:47 "Eu lămană în lume am venit, ca (C)ei ce crede întru Mine, întru înțineră să nu rămână. Și de va crede cineva grație Mele, și nu le va crede Eu nu lă judec pe el, că n-am venit ca să judec lumea, ci ca să mântuiesc lumea"

Și prin aceasta iarăși arată cum că de o Fântă este cu Tatăl. Că de vreme ce și Tatăl pretutindea de Scriptură Lămană se zice, pentru aceasta și Iisus zice: "Eu lămană în lume am venit. Drept aceea și Pavel "Raza" pe El lă numeste (I Cor. 1:3), arătând de oare că nici o despartire nu este între Tatăl și Fiul, și în aceeași dată împreună este Tatăl în aceeași dată împreună este Fiul, precum într-o aceeași dată împreună cu Lămană este Raza.

Lămană dar este și Fiul, și pentru că izbăvește de înșelăciune, și risipește înținericul, și pentru că precum mântu după ce se arată, și pe sineși se face arătată, și pe

celelalte ce se văd, așa și Fiul după ce a venit, și Să a arătat nouă, și pe Sineși Să a făcut cunoscut nouă și pe Tatăl, și spre toată cea născută a luminat inimile celor ce lă au primit pe El.

De Mă va auzi cineva pe Mine, zice, și nu va crede, că n-am lă judec pe el, că n-am venit ca să judec lumea, ci ca să se mântuie lumea. Iar ceea ce zice această înțelegere are: (Omul) ce nu crede, nu sunt Eu pricinător de osândire, că nu chiar pentru aceasta am venit, ci din urmări să nămplă această. Că Eu am venit ca să mântuiesc, și pentru aceasta am învățat. Iar de nu crede cineva, nu Eu sunt lă pricinător de osândire, ci el pe aceasta o a frăcăsupră-se.

Înă și prin cele mai de jos mântuiri se va lumina ceea ce se zice, și auzi-le pe acestea:

48-50. "Că el ce se leapădă de Mine, și nu primeste grațurile Mele, are cine să-l judece pe el, cuvântul carege am grăit, acela lă va judeca pe el în ziua cea de apoi. Că Eu de-a Sineru nă am grăit, ci Tatăl Că el Că Mă a trimis pe Mine. Acea poruncă Mă a dat, ce voi zice, și ce voi grăi. Și știu, că porunca Lui viață vesnică este. Deci cei ce grăiesc Eu, precum Mă a zis Mie Tatăl, așa grăiesc.

Eu zice pe nimeni nu judec, că cei ce nu crede, are pe cel ce lă a judec pe el. Precum de nouăcari nechiposim, și nău grăi, când pe a răpădă, mobla firiă de răpădă și nău să lă luăm pe el, că nu noi creștem și lă batem, ci enău cea lui și nărațioala. Și nu noi lă osândim pe el, ci slătarile noastre, cărora nă va supus, acelea lă părăse pe el ca pe un neascultător. Așa dar și Domnul zice: Nu Eu lă judec, ci cuvântul, carele lă am grăit, acela lă osând.

Că pentru ce nă creșot? Oare ca unuia ce as lă potăvni

lui Dumnezeu, și caut slava mea" Ci Eu de la Sinemi n-am grăit, ci toate de la Tatăl Meu am zis, și mășteri pe Sinemi nu M-am propovădunt că cuget altceva. Că Tatăl Căla Ce M-a trimis pe Mine, poruncă Mi-a dat Mie, ce voi zice și ce voi grăi.

O, cută este smerenia cuvintelor! Că ao doară și mai naluc, o, Doamne, de a Te trimite pe Tine Tatăl, și de a-Ți da poruncă, nu știai ce se cuvine a grăi, ci neștiutor erai de porunca aceasta, care este viața veșnică, și nu cunoșteai pe această viață veșnică? Și cum ai zis "Eu sunt viața"?

Vezi că-ă necuviință se ivește, dacă nu eu bană socoteală vom asculta pe cel, ce se grăiește? Deci cunoaște pentru ce așa smerit grăiește, că pentru ascultători, fiindcă erau neputincioși.

Și ce vrea să însemneze prin acestea? Nimic alt, fără numai că nimic El sau zice sau cugetă afară de cele ce zice Tatăl. Că precum cei ce poartă, zice poruncă, nimeni afară de ceea ce li s-a poruncit nu grăiesc, așa eu adevărat și Eu însumi nimic altceva sau cuget, sau am învățat afară de ceea ce Tatăl mi s-a părut. Deci aceasta vrând să arate, adică, cum că o socoteală are la Tatăl, a făcut pomenire de această prădă, de poruncă zice, pentru aceasta să adere pe urmă. "Deci cele ce grăiesc, precum Mi-a zis Mie Tatăl, așa grăiesc. Pentru aceasta dar fiindcă nimic de la Sinemi n-am zis, ce răspuns vor pune înainte cei ce n-au crezut? Fără de îndonala se vor osândi, că cei ce Tatăl mi n-au crezut.

Deci nimic smerit să nu înțelegi căla ce este ortodox din aceste smerite grăiri, adică din aceasta ce zice "Poruncă am luat" și din cele asemenea, ci eu bană socoteală pe acestea să le înțelegi, precum și aceasta. "Poruncă am luat,

ce voi zice, și ce voi grăi" Căci Cuvânt fiind Fiul, și arătând pe toate cele ce sunt în minte, în Tatăl sa. Poruncă de la Dănsul zice că a luat, ce va zice și ce va grăi. Precum și cuvântul nostru, de vom voi să zicem adevăru, acea ea grăiește, care moartea îi arată lui și nu este de altă ființă cuvântul de minte, ci de o Ființă cu ea într-o adevăr.

Capitolul 13

1 "Iar mai înainte de praznicul Paștilor, stănd Isus, că a venit Ierusalim, eu să be mure din lumea aceasta către Tatăl, iubind pe ai Săi precum din lume, până în sfârșit i-a iubit pe ei"

Știa Domnul, și mai înainte de totu veci ceasul morții sale, ac cunu a sosit acela, lucru face plin de milă iubire de oameni și de smerenie, și care arată multă dragostea cea către ucenici. Că vrând el să-i lase pe ei, și să moare arată dragostea. Că aceea ce zice "Iubindu-i pe ei, până în sfârșit i-a iubit pe dânsii", aceasta arată, Că omul n-a lăsat din cele ce se cuvine să facă cu ei iubeste. Pentru aceasta mai apoi de toate și aceasta face, spală picioarele ucenicilor, ca să le înmălească dorința lor și mână mângaiere mai înainte să se asc spre greutatea ce erau va le vie asupra, ca să și arunce ei aminte, că Călf e așa i-a iubit, pe ei, și și pomenirea lor a spălat, na-i va trece și vederea pe ei în el, în cele reale.

Și "Iubire" numește evanghelistul pe moartea lui Iristos pentru mântuirea noastră după înviere.

Deci fiindcă vrea să se mure din lumea aceasta, își arată dragostea către "ai Săi" Iar "ai Săi" numește pe ucenici după

cuvântul prietelui său, pentru că ni s-a spus: Dumnezeu sunt după chipul lui Dumnezeu, și nu cum sunt după cuvântul ce s-a zis: "Întro ale Sale a venit și al Său pe El noi l-am primit" (Ioan 1, 11). Dar al Său sunt sfânt, fiindcă și sânt am prietenii, precum și aici: al Său l-a numit pe ucenicul și a adăugat: "pe cel din lume", de vreme ce și alți sânt al Său: Avraam și Patriarhii, afară de alții în lume, că au trecut de aici. Pentru aceasta pe ucenicul al Său l-au creat în lume până în sfârșit l-au iubit adică, dragoste desăvârșită spre dâns și a arătat.

2.4. "Și încă făcându-se, când diavolul acum pusese în inima lui Iuda al lui Simon Iscarioteanul, ca să-l vâneze pre El, știind Iisus, că toate l-a dat Lui Tatăl, și cum că de la Dumnezeu a ieșit, și la Dumnezeu merge, s-a sculat de la cină, și s-a pus vesimintele luând ștergător și a început a spăla picioarele ucenicilor și a le șterge cu ștergătorul, cu care era încins." (Diavolul atunci pusese gând, când a turnat Mierea pe capul lui Hristos Miel, de care a povestit Matei (Matei 26) (Zigadinos).

Mă gândindu-se Evanghelistul că pe cine ce acum cugetase vinderea l-a spălat Hristos, zice: "Când diavolul acum pusese în inima lui Iuda al lui Simon", așa adică păcălind sfârșit pe vânzător ierusalim. Încă și ceea ce zice: "Și încă făcându-se", nu în zadar este pusă, că ca să se arate neamului lui că nu numai că n-a născut, nu l-a imblanzit pe el.

Deci și moștenis, că toate l-a dat Lui Tatăl întru închinare, adică cam că mântuirea credincioșilor l-a încredințat Lui și se cunoaște acum să arate tot ce este cele ce sunt spre mântuire, precum este și aceasta: "Că a spălat picioarele ucenicilor", pentru că legea smereniei se porcă de aici. Și scula de la

Cină și spăla picioarele ucenicilor.

Încă și în alt chip: Stând că toate l-a dat Lui Tatăl, și cum că de la Dumnezeu a ieșit, și la Dumnezeu merge, nici se va amputina slava lui spăla și picioarele ucenicilor, că au doară a răpit slava, ca să se teamă că va cădea din trona, și pentru aceasta să nu primească să facă ceva smerit, precum cei ne-nam simpli pășimesc când slavă ar răpi, nevând neîncredință să se smerescă, ca să nu piardă aceea care fără de cuvântă a răpit. 4. Împărat este al tuturor și Fiul al lui Dumnezeu, că aceasta este ceea ce zicea: "De la Dumnezeu a ieșit", adică din Fiu la Tatăl și iarăși la Dumnezeu merge, și pentru aceasta nu era să se năpusteneze slava lui. Căci Că era slava de mare, dintru a spăla pe ucenici.

Și în seama, că ducă a se smeri, lucru este al celui ce iese de la Dumnezeu, și la Dumnezeu merge, și se mănăci dară a cunoaște că ad-vărat lucru este, care de la diavolul iese, și la diavolul merge.

Iar când auzi că "l-a dat Lui Tatăl" să nu socotești că se arată aici neputință a lui Dumnezeu că dă către Tatăl și aneaa Voinei. Căci ce ti se pare tie neputincios Fiul, pentru că se zice că Tatăl te l-a încredințat, să socotești și pe Tatăl, pentru că Fiul dă Lui Împărăția (1 Corinteni 15, 24) precum Apostolul zice: Dar nu este așa, Că dărea, arată pe un reș și neputință lucrarea, ca așa să ză și bună voința Tatălui.

Vezi încă și mărima smereniei, că nu numai că de la cină spăla, și după ce au ieșit toți, se scula și simplul acum odii moare se și se dezbrăca de vesiminte, învățându-ne pe noi să ne facem pe noi însuși fără de zătenire către slujbă și ușori.

Această socoteală are mai jos și Dumnezeu însuși acesta Părinte, cum că mureșarii s-a bătut pe el, iar apoi seara a intrat în el.

Îi se încinge cu stergar. Însuși El teate făcându-le și spălarea și stergerea și toarnă apă, și aceasta învâștătorul, nu pe altul lasand.

Iar acestea toate pline ne sunt două și puneri de lege, cum se cuvine să slujim, cum că cu înaltă osândă și noi singuri să ne facem pe toate, nu pe alți slujitori să i întrebăm.

6.7 "Deci a venit la Simon Petru, și i-a zis Iui acela. Domne, Tu vei să speli picioarele Mele?" Răspuns-a Iesus, și i-a zis lui. Ceea ce Tu faci, tu nu ști acum, iar vei cunoaște după aceasta."

Nu pe Petru spală întâi, măcar deși era el întâi decât ucenicii, ci poate că vânzătorul, obruzat fiind și fura de rușine, mai înainte decât Petru a șezut, și cum i s-au spălat picioarele.

Și de unde este aceasta arătară? De aici: "A început a spăla picioarele ucenicilor, zic: și a le sterge" apoi vine la Simon Petru. Deci arată că nu întâi pe Petru a spălat, că n-ar fi zis că "vine la Simon Petru", de nu pe altcineva mai întâi decât pe Petru ar fi spălat. Deci din ce lătură ucenicul ar fi încrâznit vreuna, ca să se spele mai înainte de Petru, iar vânzătorul poate să fi îndrăznit aceasta. Că dacă de la alt ucenic ar fi început a spăla pe vreunul, ar fi oprit pe el pe Domnul, oricare e ar fi fost, și ar fi zis cele ce și Petru: "Domne, Tu vei să speli picioarele Mele?" dar nu este aceasta. Deci dar pe nimeni din ceilalți n-a spălat mai înainte, ci pe vânzătorul, apoi pe Petru. Și de la Petru învățându-se cerându-l, amare

este să nu se fi împotrivit, ci să fi primit pe acest fel de cinste ce îi se aducea tot de la Iesus.

Dar vezi și granurile lui Petru, câtă însemnare au. Tu vei să speli picioarele mele cu brățile acestea, cu care Leprosii se curăță. "Cu care morți ai înviat?" Cu care Ochi ai orbilor ai deschis?" Tu Cu la ce acestea și altele mai multe ai făcut, pe ale mele robului și nevătăturului. Și nu mâinile, nici altă parte mai cinstită, ci picioarele, partea cea mai de jos decât toate, mândrăul cel ce se socotește mai vârtos născut și necinstit."

Dar ce-i răspunde Domnul? Ceea ce fac Eu, tu acum nu știi, că smerenie multă cuprinde întru sine, și aceasta vă învăț și pe voi. Iar pe urmă, când intra numele Meu drăci, vei ședea, când Mă vei vedea pe Mine la Ceruri înălțându-Mă, când de la Duhul te vei învăța, că de-a dreapta Tatălui șed, atunci vei cunoaște, cum că cel ce așa s-a smerit, cât și picioarele tale le-a spălat. Acela îți dă tie atâta putere asupra dracilor, și s-a înălțat și împreună cu Tatăl S-a proslăvit, întru nume măsurându-se din acea smerenie a Sa.

Și așa de aici vei lăbi și tu smerenia, care înalță mai vârtos, iar nu mîșurează.

8.9. "Zis-a Petru lui: Nu vei spăla picioarele mele în veci. Răspuns-a Iesus lui: De nu te voi spăla pe tine n-ai parte cu Mine, Zis-a Simon Petru lui: Doamne, nu numai picioarele mele, ci și mâinile, și capul."

Multă este evlavie lui Petru că re învățându-l, pentru aceasta și se cucernește foarte, și leapădă de la sine și acest fel de cinste. Și măcar deși altă dată s-a certat de Hristos (Matei 16, Marcu 8, și se cuvenea lui măcar pentru certarea aceea să primească și acum să-l speli pe el Domnul, dar

insă pentru că mare și multă este ceea ce acum de Hristos se face, se lăpădă. Și nu pune în mintea sa, că tarâșul va cereu pe ei. Domnul poate mai aspru ca pe un neascăfător.

Ce zice dară Hristos? Nu, zice lui că smerențe te învăț pe tine, o Petre, și pentru aceasta spăl picioarele tale. Pentru că iar fi zis Petru lui: 4. «Nu s'ajurât, că și fără de a spăla picioarele, se va învăța smerențe». Dar ce zice către dansul? Că ceea ce mai văltoș cunoștea că îi rănesc nima lui, aceasta n'aduce asupra că n'ingrozire oarecare. «De nu te voi spăla pe tine, zicînd n-ai parte cu Mine». Că de vreme ce el era, carele mai văltoș decât toți cei alți ucenici dorea să fie împreună cu Hristos, pentru aceasta și-l outreha: «Unde mergi?» și «Sufletul meu pentru Tine voi pune». din dragoste se fâgâduie, prin această îngrozire clătește sufletul lui. «Că de nu te voi spăla pe tine, zicînd n-ai parte cu Mine».

Deci îndată că auzi Petru această înfricoșată îngrozire pe cât un neprimire era tare, pe alături și intru primire, iar mai văltoș și mai tare, căt și capul învada să se spele.

Și amîndouă din dragoste erau, că și neprimirea dintru a eiast foarte pe Domnul, și primirea dintru a nu voi să se despartească de El.

Iar tu, când vei vedea pe cineva că foarte stă împotrivă din îndrăzneală, și zice și cu urîmînt că nu voi face aceasta, apoi pentru sfîra jurămîntului rămîne într-o cea ce rău a hotărî, și dintru aceasta se prăveduiește, sau a vieții, sau la trup, pe care va aduce pîdă. O Petre, care stînd împotrivă dîpă ce a văzut că împotrivirea îl aduce într-o despartirea de Hristos, s'a departat de aceasta.

Ioan 13. «Zis-a Iisus lui Cel spălat n-are trebuință, fără numai picioarele a le spăla, ci este curat tot. Și voi curati

sunteți, dar nu toți. Că stia pre ceea ce vrea să-l vîndă pe El pentru aceea a zis, că nu înt, sunteți curați».

Prima aflînd Domnul, vădeste pe vînzătorul, că pe cel ce avea minte necurată și avea trebuință să se spele de viclesug și să se pochtăseu. Deci voi zice, spălat fiind, nu mai aveți trebuință de atît spălare. Dar unul este cel necurat care are trebuință de spălare.

Insă întreabă mulți. Cum Domnul a zis Apostolilor: «Voi curati sunteți» că încă nu erau slobozi de păcat, nău nu se îndrednicea de Dabul, încă păcatul stăpînea, încă blestemul lucra, ca încă Mielul Cel Ce rîdește păcatul lumii nu era junghiat (Ioan 15. 3). încă nu se spînzurase pe scionul ceea ce o-a răscornpărat pe noi din blestem. Cum dar erau curați Apostoli?

Deci este cu putință a zice, că măcar dîy nu se slobozise de păcate cu totul, dar însă pentru curățu zice pe carele l-au grăit vouă curați sunteți, adică pentru aceasta sunteți curat acum. De acum ați primit lumina, de acum din rătăcirea iudeicească v-ați slobozit. Fundeți și țana, auzi, cum ne învăță pe noi să ne spălăm: «Spălați-vă și vă curățați, lepădați viclesugurile din sufletele voastre» (Isaia 1. 16). Deci și acestia, fiindcă cu toată nerădărea și fîră de viclesug erau împreună cu Hristos, cu cuvîntă spălati și curați se zice de Domnul.

Ioan 13. Că stă mai interes pe cunoștința lăunerii Hristos, că de la slăvita veacurilor, pe care cunoștință Iisus arătînd-o ucenicilor să-l spăla și picioarele lor, nu ca cum ar fi avut întîndetune, ci gata făgăduindu-le ei spre noua vestire după ceea ce va zis de Isaia: «Căut sunt de frumoase picioarele celor ce binevestesc pace». Că voi, zice, curati

sunateli, ci vânguri. (14. 81-7) Dacă se cuvîne și spre curățirea altora să vă trimîțeti, ceea ce prin spălarea picioarelor voastre se arată.

Deci spălarea, nu curățirea de păcatele Apostolilor ne dă nouă să înțelegem. (căci curăți se mărturisesc că sunt), cîm este cum că se vor trimîțea ei la propovăduire ducând și la alții curățenia ce li s-a dat iar prin cuvîntul cel stăpînesc. Pentru aceasta și Petru "nu numai, picioarele să mi le spele, zice, ci și capul" adică nu numai la propovăduire să mă trimîțea, ci și capul meu prin minciună să-l curățești.

Însă să înțelegi că și acum se săvîrșesc acestea. Pentru că și acum se face Cîină întru Dumnezeuzeiască jertfă a Dumnezeuzeiescului Trup și sînge care sunt puse înainte.

Căci dar se cere de la fiecare din noi să facem? Ascultă Avem în noi toți cei ce am crezut în Hristos, pe Cuvîntul lui Dumnezeu și pe propovăduirea Evangheliei, că toți am primit pe Hristos în inimile noastre. Darora suntem dar întru Dumnezeuzeiască accusă Cîină să sculăm cuvîntul, și să-l dezbrăcăm de veșmintele lui, care îl acopăr pe el. Iar "veșmînt" este albirea de argint, "veșmînt" mărima desartă, "veșmînt" zavistia, și toate celelalte palme, care fiind deasupra Dumnezeuzeiescului cuvînt ce este întru noi îl îngreunează pe el. Deci pe acestea se cuvîne să se dezbrăcăm, slujindu și cuvîntul cu ușor fiind să poată ține pe curățirea noastră că cea prin păcîntă Căci sculându-se cuvîntul și de toată sarcina și de greutatea lumescă dezbrăcându-se, va spăla pe gândurile noastre care sunt neeniciat în și durmează în și va spăla picioarele, adică pe mișcările noastre cele curătoare și pe pașii noștri.

Iar de are cineva trebuință de atîta curățire, și poartă

sporirea cea întru învîrătura și în partea cea privitoare la cele înalte, zică către Domnul "Doamne nu numai picioarele ci și mainile și capul" adică nu numai pașii mei să curățești, ci și mainile caș pe alții să poraș pevașuri de mînă și către lucrul cel bun împreună cu mine a-l duce, și capul ca în partea cea privitoare la cele înalte și teologică, curata și deimnă să aibă socoteala cea pentru Dumnezeu.

Deci în acest chip prin mărturisire pură a ne spăla, ca nu cu nevreră să ne împărtășim din Cîină, și spre osîndă nouă să mîncăm și să bem din Cîină (1 Corinteni 11. 29).

12. 16 "Deci după ce a spălat picioarele aceluia celor, și și-a luat bainele sale, șezand iarăși, a zis lor Cunoașteți ce am făcut vouă? Voi pri. Mine Mă chemați dascăl și Domn, și bine ziceți, că sunt. Deci de am spălat picioarele voastre în Domnul și Dascălul, și voi datori sunteți unul altuia a spăla picioarele, ca pildă v-am dat vouă, ca precum Eu v-am făcut vouă, și voi să faceți. Amin. Amin zic vouă, nu este singă mai mare decît domnia sa, nici sor, mai mare decît cea ce l-a trimis pre el. Căci să nu socotească unuia că această spălare este vreo curățire, precum și Botezul, dezagă cu pildă pe această socoală zicand "Cel spălat nu are trebuință a se spăla, fără numai picioarele", că cu aceștia umblînd iesc din haia, că este curat tot, că cea ce acum s-a spălat. Și voi curati sunteți ca cei ce vă curățiți prin învîrătura care va am învîrăt și at epadai tată răbătrea și viciesugui. (Zigadinos).

Iarăși nu numai către Petru, ci și către toți face vorbă, și precum de atîta smerenie către dansi pune iar aceasta esc, că se cuvîne să se facă și ei următorii lui. Dar nu cumva și când zicea lui Petru că "Veți cunoaște după aceasta" (Ioan

17-7). pentru vremea aceasta de acum îl zicea? Că vei cunoaște, o. Petre după acestea, când vei lua hainele Mele și șezând, vei începe a vă învăța pe voi și a zice: „Cunoașteți ce v-am făcut vouă?” Că dacă fiu pe Carele voi Mă mărturișiți cum că sunt Domn și Dascăl, și bine Mă mărturișiți, deși sunt, petroarele voastre am spălat. (Sim-a zis ale slugilor, ale necărturarilor și nevătătaților ei a lăsat aceasta ei să o socotească). Voi neîncetată datorie aveți, unul ale a toia a spăla picioarele, adică, toată slujba unul a toia a sluj. Că aceasta a voit prin spălare, care lucru se socotește slujbă mai de jos, cum că și pe celelalte care sunt mult mai cinstite datorii suntem a le face. „Că pildă v-am dat vouă, ca precum eu v-am făcut vouă, așa și voi să faceți” adică cu această vârdbe. Măcar că ceea ce am făcut eu și mai mare este, pentru că stăpân fiind Eu, ale slugilor picioare am spălat, iar voi, plămâni ale celor împreună cu voi, sugi să le spălați. Iacă vedem că și dascăl scriu copiii slovele foarte frumoase, ca spre asemănare măcar mai de jos să vie.

Și de nevoie slăbimește pe Apostoli acești-a. Căci fi bădă erau să dolăndească cinste, un i adică mai înaltă, iar alt i mai puțină, ca nu umr asupra toia să se înalte a tuturor acestora sarpă cugetele. Că tot este slugă mai mare decât domnul său, până când este sluga. Nici voi mai mare decât cei ce vă trîmbă pe ei, până când este voi, iar, and se va face mai mare, atunci nici sluga nu este. Ec. sol. Psal. 140.4).

17-9). De știți acestea, fericiți sunteți, de le voi face. Nu pentru voi toți grăiesc. Eu știu pe care v-am ales, ca să se plinească scriptura: „Cei ce mănăuă împreună cu Mine pâine, a ridicat asupra mea că, cuai să.” De acum zic vouă mai înainte de a se face, că, atunci când se va face, să credeți

că Eu sunt!”

Că să nu zică ei: Pentru ce acestea zici nouă să eu cum a-am ști? Știu și noi binele vintei voii—pentru aceasta zice: „De știți, nu ajunge aceasta numai, ci alături cu adevărat sunteți fericiți, de le veți și face pe ele.” Pentru că și Iudeu știna poruncile dar nu sunt fericiți, ci prea nefericiți, și încă nu le făceau. Nu pentru voi toți grăiesc. Eu știu pe care v-am ales.” Vă vedește și nu vedește pe vînzătorul, umeros aducând cavariul, pen ru că voi să-l aducă pe el la pocămintă. Pentru aceasta pe toate celelalte faceri de bine făcându-le, care către el au arătat, pe ceea ce mai mult năca, toate era de ajuns să-l înfrunte pe el, pe aceasta o a pus: „Cei ce mănăuă pâinea Mea, cel ei se hrănește de la Mine, cei ce împreună cu Mine se îndulcesc din masă”, care lucru și pe vrăjmași îi îmbălbăzește.

Sim-a zis: Acesta Mă vinde pe Mine, ei: „A ridicat asupra Mea călcăbul” adică, vicleșug și înșelăciune a alcătuit împotriva Mea, din înșelămănta celor ce se optă, care punând piedică celor ce împotriva se lupta, prin a călea călcănele lor, a aruncă jos.

Iar zicând cuvântul acesta: „Nu pentru voi toți grăiesc”, ca nu la mulți să aducă fruct, și deosebeste pe el vedelat, și arată ca una este cel ce împotriva Mea cugetă. Pentru aceea zice: „Cei ce mănăuă pâinea Mea.”

Iar zicând liros: „Eu știu pe care v-am ales”, ca voi zice pentru în la? Ai nu și pe el l-a ales? Că a ales ca adevărat când era bun, precum și pe Saul, l' împarat. 7), dar s-a schimbat, că de sineși stăpânitor era, și Dumnezeu-i rășă pe fiecare, precum voieste, să facă, ca nu ridică stăpânirea de sineși. Iar după ce s-a schimbat Iuda, l'u lepădat, măcar deși mai înainte l-a ales.

Iar aceasta ce zice "Că să se primească Scriptura" așa s-a înțeles, precum și pe cuvintele ce erau asmenia pentru care de multe ori au zis "Că nu pentru aceasta a fost călădușă vânzătoare, pentru că să se arate adevărate cuvintele Scripturii, căci aceasta este pînă de toată lumea și va să cunoaștem, că pentru aceasta a zis Scriptura, pe carele îl vedem acum că a săvârșit lucrul.

Iar acestora toate zice mai înainte le grăiesc pentru vânzătorul, "că atunci când se vor face să credeți, că Eu sunt, că adevărate grăiesc"

20. "Amin. Amin grăiesc vouă, cel ce primește pe care-l voi trimite, pre Mine Mă primește. Iar cei ce Mă primește pre Mine primește pre Cel Ce Mă trimis pre Mine"

Ce potrivire au către cele mai dinainte acestea ce acum se grăiesc? Că la cuvântul cel pentru vânzătorul s'adaus "Cel ce primește pe carele voi trimite pre Mine Mă primește" Prea mare cu adevărat potrivire, că după ce a zis, că va să se vîndă, și se-a spus că va să-l lase pe dansul, și erau să iasă și după aceea și va să se risipească și multe reze va patimească cu două chipuri îl mîngăie pe dansul. Cu unul adica de la sineși. Că le-a arătat lor cele ce si El însuși era să patimească, și cere cu către vânzătorul a făcut spăland picioarele lui, și părțay mesei primindu-l. Că dăca de acestea nu vor aduce la aminte, că adevărat toate rezele în testire le vor suferi. Deci un chip de mîngăiere este acesta, prin care ce a făcut El cînsuind pe vrăjmasul Său pînă la sfârșit, și prin cere cu vrea să patimească El Mîngăindu-l pe ei

Iar alt chip este: Că le-a deschis lor casele tuturor, și le-a făgădui, că tot a vor primi pe ei, ce ce cuvîntul lor vor asculta. Vezi acum cum se potrivește acestea cu cele mai de sus?

Înra El să-l lase pe ei, erau ei să patimească nenumărate reze și prăvăli. El a mîngăiat pe ei cu pînda Său, avuși să se vîndă de necine și spălandu-l pe ei, li mîngăie pe ei și prin aceasta, că le spune lor mai înainte, că deși multe reze vor patimi, dar tot îi vor primi pe ei. "Că celi ce primește pe voi, zice pe Mine Mă primește, și prin Mine pe Dumnezeu și Tatăl" Socoteste chip de mîngăiere, că pe Iisus Dumnezeu, zice, vă vor cînsu pe voi, oameni. Deci nu vă întristați pentru răutățile celor ce vă vor goni pe voi.

21. 22. "Acestea zicînd Iisus, s-a tulburat cu duhul, și a mărturisit, și a zis. Amin. Amin grăiesc vouă, că unul din voi Mă va vinde. Că totuși drept accia unul la altul uceșteți, nepricepându-se pentru cine grăiesc"

Socotind Domnul, că vânzătorul de amandouă s-a lipsit și de iubirea cea întru ostenele, și de cîntarea și cînsirea cea de la cei ce vrea să primească. "Se turbură cu duhul" adică se mahneste sufletul lui.

Si a mărturisit zice adică mai înainte a spus, mai înainte a mărturisit, a hotărât

Deci necineii nepricepându-se, că totuși unul la altul. Că deși fiecarele din ei se slăvea pe sine și curat, și nimeni nu se vedea întru cugețere, tot nu cunoșteau dar însă pe cuvântul Domnului mai vrednic de credință îl socoteau decît pe cugețere lor. Pentru aceasta se mîrșăia ei și nu se pricep, că în hotărîrea era a Celui nemuritor, care cum că se va împlinea, făcîndu-l, totuși nădărniceau ei

Iar omni aceasta ce zice "Eu nu-l văd voi" așa o au înțeles. Unul zice, căzînd din Ceața voastră, și din voi ieșind Mă va vinde. Precum și aceasta "Iată Adam s-a răcut, că unul din Noi" (Facere 3. 23). Pentru că și aici pe graul acesta

mai cu iscodire l-au înțeles acela. S-a făcut, zice, ca unul ca
a căzut din noi, adică, ca diavolul, ca precum acela a căzut,
așa și acestu prin neascultare s-a făcut din noi, adică a căzut
de la noi.

23-26, "Si era unul din ucenici. Lui c i cul pe sanul lui
Iisus, pre carele il iubea Iisus. Deci a făcut semin acestuia
Simon Petru, să întrebe, cine ar fi de carele grăiește. Si
câzând acela pre pieptul lui Iisus, a zis Lui, Doamne, cine
este? Răspuns-a Iisus, acela este, căruia Eu întingând mâinile
voi da"

Pentru ce toți temându-se, și însuși bătrânul Petru
cutremurându-se, Ioan ca cum s-ar deslăsa se culcă pe sanul
Domnului? Și iarăși, pentru ce zice singur de sineși "Pe
carele iubea Iisus"? Deri s-a culcat pentru aceste două
prilegi. L-a încredințat, era iubit mai mult decât toți ceilalți, și
a iubiții semn este a se culca pe sanul Domnului. Iar alta,
vrând să se arate pe sine înstrăinat de vinovăție prin
îndrăzneală și cufezare. Iar pentru sineși mărturisește, că îl
iubea pe el Iisus, întrebarea dezlegând, ca nu auzind tu că i-
a făcut lui Petru semin să întrebe, să socotești cum că, ca
unui mai mare i-a făcut lui semin, zice Evanghelistul pentru
sineși, că nu ca unui mai mare i-a făcut semin Petru, ci ca
unui iubit de Hristos. Deci mai vârtos a mîntuiește smerite
nu a celei înfrățite este aceasta. Că nu zice: Eu iubeam pe
Iisus, ceea ce pentru Petru se mărturisește. Dar că "Acela,
zice, mă iubea pe mine, pentru mila și îndurarea sa
primindu-mă pe mine. Ceea ce și Apostolul zice "Merg,
doar voi și prinde, intru ce sunt și prins de
Dumnezeu" (Filipeni 3, 17). Și iarăși "Cunoscând pe
Dumnezeu, iar mai vârtos fiind cunoscând de Dumnezeu"

(Galateni 4, 9). Așadar și aceasta ce zice "Pe care-l iubea
Iisus" nu sună, ci arătare a smereniei este.

Dar pentru ce nu Petru singur întrebă pe Domnul, ci lui
Ioan i-a făcut semin? Fiindecă din multa fierbîntală se află
că de multe ori s-a pornit, și apoi s-a certat, pentru aceasta
acum s-a temut să întrebe, ca nu cumva să-l certe pe el
Domnul ca pe un îndrăzneț!

Și pentru carea pricină Ioan cade pe Pieptul lui Iisus așa
fără de nici o evlavie și fără de nici o sfială? Pentru că încă
nimic de Hristos mare nu ședea, nici erau învățați să aducă
cinstirea cea vrednică celor cinstiți, că oamenii pescari erau,
și neștiutori de ceea ce se cuvine.

Și-l lasă pe el Domnul să cadă pe Piept, risipindu-
i mîhnirea lui, și alinând tulburarea cugetului lui, și în scurt
întristarea pololind. Căci se poate că și în fețele lor multă
măhnire se arata.

Și nici așa întrebă fiind Domnul, nu arată nouă pe
vînzătorul, ci prin pînă narceum îl vaiește pe el, rușinînd
pe vînzătorul, și intru simțire aducându-l pe el a mîsei și a
pării, din care împărtășindu-se el, nu i se cuvenea a vinde,
și nepotrirea Hrîntorului a se turba. Ia, zice, pînăea, căreia
împreună cu Mine te-ai împărtășit, și vino intru simțirea
noastră celei de Hriste. Dar n-a înțeles de pînăea fiind
întunecat la suflet.

De vi iești și tu să sezi aproape de Iisus, și pe pieptul Lui
să cazi, și tu n-ai de la Dănsul să te înveți, sarguiești de
să fii iubit de Dănsul prin mințe fără de viclesug și bonă.
Pentru că și Ioan mai fără de răutate, și mai fără de viclesug,
și mai blînd decît toți erau, pentru aceasta era și iubit. Deci
și tu de vei fi în acest chip fără de răutate, te vei îndreptîci

și pe Pieptul lui Iisus a cădea, care întru este semn al vredniciei celei teologice "Că în inimă sta Scriptura, că se ascund cuvintele Domnului" (Psalm 118, 121). Și așa se va descoperi în toată Taina, și vânzătorul Cuvântului.

Că celuia ce i s-a incredințat darul Teologiei, arătat i se face și vânzătorul Cuvântului, adică cel ce nu are dreptă credință. Pentru că ereticul stricând pe cuvântul adevărului, care este pâine, nu curat, ci murd se arată că îl vrea pe el.

26-30. "și întingând pâinea, îi a dat Iudei din lui Simon Iscaroteanul, și după pâine, atunci a intrat în trănsol satana. Deci a zis Iisus lui. Că vrei să faci, fă în grabă. Și aceasta nimem din cei ce sedeau n-au cunoscut, pentru că n-a zis lui. Că unu scotea, de vreme ce pungă avea Iuda, că îi zice Iisus lui, cumpără cele ce ne trebuiesc la praznic, sau săracilor să dea ceva. Deci după ce a luat el pâinea, îndatăși a ieșit. Și era noapte, când a ieșit".

După ce Domnul a dat Iudei pâinea, ca dăru într-o simțire venind a mizer și a jală, se va părăsi de vîndere. Iar Iuda nici așa s-a făcut mai bun, atunci dar mai desăvârșit s-a făcut a satanei, și s-a dat de atunci auz ca un neîndreptat.

Deci până cînd se știe că este anul din ieremiei, și parte a sfîntei cetăți aceleia, nu avea intrare în trănsol satana, iar după ce l-a despărțit pe el Domnul, și l-a osebit între ce la ieremiei, vădindu-l prin pâine, de atunci l-a luat pe el ca pe un părăsit de Domnul, și despărțit de Dumnezeu, că este Că vezi și aceasta ce zice: "A intrat în trăsul satana" adică, într-o cetate din căuntru ale minții lui s-a varat, și a cuprins sufletul lui. Pentru că mai înainte din afară îl supăra pe el prin patima iubirii de arginți, iar acum desăvârșit l-a stăpînit pe dansul, șoptindu-i cu vînderea.

Deci zice Iisus în Ceva ce vrei să faci, fă mai în grabă. Iar aceasta nu este o umila ce îl îndeamnă pe el spre vîndere, ci a curăța cu barecun de înfruntarea pe el, și a da voie să se spre vîndere. Că l-a zis "Fă" cu cum aceasta ar fi zis. Iată te las pe mine, fă ce volest, nu zăbieră se va afla tu, nu te mai opresc de acum. Pentru că mai înainte îl oprea răutatea aceluia, păzind luiși vremea morții, precum și ziceau "Numai nu as sufletul Mău de la Mine, că Eu îl pun pe el de Sinem" Ioan 10, 18).

"Iar aceasta nimem din cei ce sedeau nu o au cunoscut" Vrednică de cercare este aceasta, că nimem n-a cunoscut măcar desîntrebat fiind Domnul "Că me este vânzătorul", și zis "Căruia Eu voi da pâine" Deci se vede că în taină a spus aceasta numai lui Ioan, căt nimem altui din ceilalți, și nu fi auzit de vreme ce și Ioan pe piept căzând, întreabă ca și cum îl ureche, că nu va se lăcă arătat vânzătorul, ca de v-ar fi făcut arătat, poate ar fi scos sabia Petru, și i-ar fi tăiat pe el.

Dar oare nici Ioan nu l-a știut pe acela? Nici el. Că el nu credea, că venie fiul, la ută căutare de lege va veni, că departe de acest fel de viețisug fiind acel soțietate pentru altul cu lemnre nu bănuia aceasta.

Deci nimem n-a cunoscut, și a vorbit, că zicând aceasta, "Fă mai în grabă" zice ca să cumpere ceva de praznic, sau ca să dea ceva săracilor. Că mîna purtare de grijă avea pentru săraci. Și el ce pe a te a sfîșind sa nu a lă cravată nici armă (Matei 10; Marcu 6; Luca 9 și 10), și și punga purta, arătând, că și cel neagonisitor și răstignit muru, mîntă purtare de grijă i se cuvine să iubă pentru partea aceasta.

Și era noapte, zice, cînd a ieșit. Nici aceasta înțelegă o a

însemnat Evanghe-lui, că "era noapte", ei au să ne arate nouă, că nici vremea nu l-a oprit pe el, ei și noaptea fiind a săvârșit răutatea. Deci a ieși, tot seara (precum nu se pare nou) când a intrat în tranșă, satana. Că miereci l-a hantuit pe el, când marea cea de la Matei, (Matei 2), a turnat Mierul, iar el ieșind s-a lăcomit cu Iudei pentru vindere. Și, tot seara a intrat în tranșă, adică în mintea lui, pentru că alta este a lui pe cineva cu mâna din afară, și alta a înfinge în tranșă salta și a o băga pe ea în inimă.

Deci a ieși Iuda de la Măntuitorul și simțitor și gânditor. Și era noapte. Poate încă și gândită noapte, întunecarea ceea ce-l stăpânește pe ei a iubirii de argint.

31,32. "Zis-a Iisus. Acum S-a proslăvit Fiul Omului, și Dumnezeu S-a proslăvit întru El. Dacă S-a proslăvit Dumnezeu întru El, și Dumnezeu va proslăvi pe El întru Sineși, și îndatăși Îl va proslăvi prin El."

Fiindcă au căzut gudurile ucenicilor, iarăși le ridică pe ele, zicând "Acum S-a proslăvit, Fiul Omului", că îi învăța pe ei să nu se mâhnescă, ci mai vărtos să se bucure. Că slavă este aceasta, a păturii El adică, și prin cele de necinste, cinste oamenilor a pricinui.

Iar și în alt chip: S-a proslăvit prin minunile cele de la Cruce. Soarele ratunecându-se, Pătrele despicându-se, Cănapetea rupându-se, și cele altele minuni toate făcându-se.

Dar cum va proslăvi Dumnezeu pe Fiul întru Sineși? Adică prin Sineși, sau prin altul, sau prin Îngeri și Arhangheli, nici prin altă putere, ci prin Sineși, că toate le-a făcut spre slava Fiului.

Deci îndată, zice, Îl va proslăvi pe El, adică, nu va zăbovi, ci într-o însăși Crucea. Și iarăși după trei zile, când Îl va

învia pe El, și după patruzeci de zile când va da acelor darul Duhului.

Dar ca să vedem și din cele de mai sus înțelegerea grafulor: "Acum S-a proslăvit, zice, Fiul Omului, adică Eu învățând, minunat făcând, și n-a stat ca Mine slava, ci la Dumnezeu și Tatăl s-a suit. Deci de vreme ce slava mea, slavă se face a Tatălui, nu vă mâhniți. Că Tatăl iarăși Mă va proslăvi pe Mine, ca și El să Se proslăvească. Că nu doară Eu răpesc de Mine slava, și ca El nu se soie? Ci de Obște este slava. Pentru aceea și iarăși Mă va proslăvi pe Mine, și nu va zăbovi, ci îndatăși când patimile cele necinstite voi pătimi, când Mă voi socoti prin moarte a fi luat din mijloc, atunci mai vărtos Mă va cinste, atunci prin Înviere arătat Mă va face. Ioan 7

33. "Fiilor Iosă p-îm cu voi sunt, căuta-Mă vi-o pre Mine, și precum am zis Iudeilor, că unde Eu merg, voi nu puteți veni, așa și vouă vă zic acum"

Fiindcă peste puține zile erau să pătimească, cele de tristărie pentru aceasta mai înainte le spune lor aceea, cu minte aducerea minții să le aibă pe ele, și mai înainte să se gândescă către acelea.

Se aduce încă și aceasta spre slava Lui. Că nu puțină slavă era Lui aceasta că a spus mai înainte ucenicilor, că ele ce era să se întample lor aducându-le și aminte pe urmă ucenicilor, că Domnul mai înainte se a spus lor acelea și arătând, că nu atunci totuși, ci și cu mult mai înainte știa, că îl vor căuta pe El, întru ispite fiind ei, zice, că și Iudeilor însăși această o a spus, că El ce cu mult mai înainte a știut.

Iară aceasta "Unde Eu merg" zicând El, arată că moartea Lui este trecere și mutare mai bună, în loc ce nu

primirele trupuri străcătouse. Și ude-lor zicea, ca Mă vet
căuta pe Mine, și unde Eu merg, voi nu puteți veni” Traci
adaugându-le lor iar ucebiilor dori să aprinzănd-o. Pentru
că se obișnuiră în, când vom vedea pe vreunul din cerșarii
că se duc, mai mult a ne aprinde, și mai valoros când merg e
în vreun loc, în care nu este cu putință nouă a merge. Deci
dorinta lor aprinzând-o zice aceeași, pentru aceasta și
cuvântul acesta “Eilor” a ude-lor, ca să nu socotească că
cum că cu aceeași socotea a a zis lor acestea, cu care si
lodeur cîd n dragoste

Si I-au căutat cu adevărat pe el Iona 1. adică atunci când Cetatea lor s-a robit și mânia cea trimisă de la Dumnezeu de pretutindenea asupra lor se aducea, precum și Ioan mărturisește, că pentru mărirea lui Iisus s-a făcut lor aceasta când fugeau, când necazuri păteau. Pentru aceasta și în ast lucr zice: "I-au săvârșit trezile, și vor posti fi naștru" (Matei 9: 15, Marcu 11: 19, Luca 5: 35). Deci mai naștru spune cele ce vor să fie și acestora și acestora.

Aceora pentru necredințării acestora pentru dăruite și
pentru ea să nu cadă în înfruntare greutăți

35. Porunca nouă dar vouă, ca să vă iubiți unul pe altul, precum eu v-am iubit pe voi, și voi să vă iubiți una pe alina. Întru aceasta vor cunoaște toți, că ai Mei neamea sunteți, de veți avea dragoste între voi.

Fiindcă se putea să cauzezi în turbare, au zis aceștia, că cei ce erau să rămână singuri, pentru aceasta îi mângâie pe ei, zicând: Nu vă mâhniți, că vă dau voua păzitor tare dragostea. Că de o veste avea pe aceasta, veți fi nebuni, unul de altul întărindu-vă. Apoi fiindcă poate ar fi întrebat cineva: Cum porunca nouă dau, o Doamne, dragostea, care

și în Legea cea Veche o simți că este legiu' tă' Aduce pe urmă.
"Ca a precum țîi v-am iubit pe voi, așa și voi să iubiți unul pe
altul. Că precum țîi v-am dar zice v-am tot l pe voi, neavînd
voi vre-o faptă bună, și încă s-a vrăjir astî fiind, și stricată firea
cea omenească, însă eu o am iuat pe ea și o am sfințit așa și
voi, în dar să va iubiți unul pe altul, și de țîar și face pe
simțacata frască să nu-i poartăst în aceea. Văzîcî această
este porunca cea nouă, ca pe vecinu' cătuna mare nu-i esti
dator, în dar să-l iubești pe el, iar în Legea cea Veche zicea
să iubești pe proptina, țîu, ca o datorie porunc' nel să dea
înapoi pe dragostea ce-ur ce în tă' a început

Și urîțind că nu se vor stinge ei după ducerea Lui, ei vor fi slăviți, zice: "Întru aceasta vă vor cunoaște în." Văzi cum hotărăște că vor fi ei cunoscuți de toți, mângându-i pe ei nu puțin prin aceasta. Și lășand Fiul fi ei cunoscut din omogen, din dragoste îi face cunoscuți. Că mulți din cei ce au făcut minuni, vor auzi că: "Nu vă stă pe voi." Iar des toată lumea din nou nuni s-a adus la credință, ce lucru de mirare este? Că pentru că aveau ei dragoste, pentru aceasta aveau și putere de a face minuni. Iar de s-ar fi despărțit unul de altul și s-ar fi oșezat toate ale lui ar fi pierit și nimeni n-ar fi crezut, văzându-i pe ei așa unul după altul, unu câte unu. Precum cu adevărat și a fi mînia și suferința unuia, a celor ce au crezut în mînia omului. I-a făcut pe ei vrednici. Fapte Ap. 4: 32. Mat. 26: 14-15.

30-38. Zis-a Simon Petru lui Doanunc: "năde mergi?" Răspuns-a Iisus lui: "Unde Eu merg, nu poți veni să vi după mine, dar mai pe urmă vei veni. Iupa Mine Zis-a Petru lui Doanunc: "pestru ce na pot veni după Tine acum?" Sufletul meu pentru Tine voi pune. Răspuns-a Iisus lui: "Sufletul tău

pentru Mine îl vei pune. Amin! Atunci zău, nu va cânta cocosul, până nu te vei lepăda de Mine de trei ori!”

Petru din multa fierbințeală mai îndrăznește făcându-se fundcă auzise pe Domnul zicând: “Unde Eu merg voi să puteți veni”, întreabă: “Unde mergi?” ca cum aceasta ar fi fost călătoria Hristos. Ce fel de cale este aceea, pe care Eu nu pot merge? Căci nu vrând să știe întreabă aceasta, și pe ascuns aceasta arată, că nădăjduiește pe vreo cale mai bună decât toate vei să mergi, vei veni după Mine. Așa iubea pururea împreună cu Hristos a fi.

Pentru aceasta și Domnul după socoteala lui îi răspunde: Nu poți acum să vii după Mine, iar mai pe urmă vei veni după Mine. Iar el așa se obraznăcește că și împotriva grătie lui Hristos. Ca neînțeleștându-se cu aceasta că a luat nădejdi că mai pe urmă va veni, stă într-o împotrivă grătie și se prigonăște. Pentru ce nu poți veni după Tatăl? Sufletul meu pentru Mine voi pune. Vezi fierbințeala a dragostei! Făcându-l auzi pe Domnul zicând că: “Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca cineva sufletul său să-și pună pentru prietenul său” (Ioan 15), pentru aceasta dorește acum de această trupă și înălțime a dragostei, drept aceea se și făgăduiește că își va pune viața sa, pentru Domnul.

Deci Mântuitorul arătându-i că numai El singur este aceasta, a făgădui cu stăpânire că de cu acestea, iar nu a scrie una din nașterile, zice: “Mai înainte de ce va cânta cocosul, de trei ori te vei lepăda de Mine, adică, acum. Pentru că nu era să treacă multă vreme, că noaptea târziu orbeau, și străna cea dintâi și a doua a nopții era creștă. Deci, ce vreme de dragostea cea multă a făcut pe Petru

împotriva grăției, pe dragoste a primește Domnul, iar pe grătie împotriva a rătăc. Pentru aceasta înșă, gândește pe el de zău cel de sus, și îl învață să se cunoască neputința sa. Că de înțelegător ești a te supune celui a ce Ti iubești, și am zis că nu poți, și împotriva grăției. Prin lepădare vei cunoaște arătat că neputință este a nu fi ceea ce zici Eu.

Deci purtând grijă de dânsul, l-a lăsat pe el să cadă, ca să pe urmă, când va lua economii lumii, să nu păținească aceasta, ci să se cunoască pe sineși.

Și vezi cum a răzot nașdă, ei de trei ori. Așa parăsirea lui Dumnezeu vadește neputința noastră, și el ce a dorit a adă pe aceasta prea mare facere de albe.

Capitolul 14

1 “Să nu se turbure inima voastră, credeți întru Dumnezeu și întru Mine credeți!”

Făcându-l urma ca să cadă ei în turburare, auzind pentru Verhovneul Petru că va să se lepede, pentru aceasta i mângâie pe ei și înmă turburarea lor. Că dacă cel ce este Verhovne și așa de fier vînte, mai înainte de cântarea cocosului, de trei ori era să se lepede, urma să aștepte ei mare marecare nece.

Apoi ca cum ar fi isucorchi. Acum nu ne vom turbura. Făcându-l vor cădea noi într-o acest fel de greutăți? Zice: “Credeți întru Dumnezeu, și întru Mine credeți” și toate greutățile voastre se vor asura, și turburarea se va așura prin credința cea întru Dumnezeu și întru Mine. Fă pentru aceasta a și zis: or: “Să nu se turbure inima voastră” ca să creadă ei că Dumnezeu este El. Făcându-l știe cele ce sunt în

mentele lor, și pe turburarea cea neînfrântă a conștiinței

23. "În casa Tatălui Meu multe locasuri sunt. Iar de eu, așa fiți și voi. Voi să mergeți să găsiți loc, și de voi mergeți să găsiți loc, iarăși voi veniți și voi lua prin voi la Mine, ca unde sunt Eu, și voi să fiți"

Azis Domnul către Petru: "Vei veni la Mine, mai pe urmă, însă eu să nu socotesc ceilalți, că numai la Petru i s-a dat aceasta, dar nu și lor, zice. Că și pe voi același loc vă primește, carele și pe Petru a primit. Pentru aceasta nu se cuvine să vă turbați pentru loc, că "Multe locasuri sunt în casa Tatălui Meu", adică sub stăpânirea Tatălui, căci "Casa" pe "puterea" și "stăpânirea" să întelegeți. Iar deși nu ar fi fost așa, eu așa fi mers, și așa fi găsit vouă, pentru aceasta și despre oriunde nu se cuvine să vă turbați, sau de sunt gata, sau și de nu sunt. Că deși nu ar fi fost gata, Eu cu toată sârguința le-aș fi găsit vouă pe acestea, și dacă, pentru că eu vă gătesc vouă loc, și fi mers, măcar nu v-aș fi lăsat pe voi, ci v-aș fi luat "ca unde sunt Eu, și voi să fiți"

Vezi granurile de mângâiere și de bucurie? "Unde sunt Eu, și voi aceluși să fiți?" Deci nu aveți cuviință să vă turbați de vreme ce cu Mine veți să fiți.

46. "Și unde Eu merg, știți, și calea știți. Zis-a Ioan la Mine: Doamne, nu știu unde mergi, și cum putem să știm calea?" Zis-a Iesus lui Petru: "Eu sunt calea, și adevărul, și viața. Ameni, nu voi veni la Tatăl, fără numai prin Mine"

Întrucât și ucenicii lor cădeau ca să știe unde merge El, te dă lor pricină la întrebare, și zice: "Unde Eu merg, și tu și calea știți", îndemnându-i pe dânsi spre întrebare. Pentru aceasta și Toma zicea: "Doamne, nu știu unde mergi, și cum putem să știm calea?" Iar aceasta o zice Toma din multa

temere, na precum Petru poftind să meargă după Dânsul

Deci Hristos arătând că iertămintă va fi or și îndemnativă mergerea după Dânsul, se descopere și unde mergeți, și care este calea. Că merge la Tatăl, iar calea este Iesus Hristos. Deci fiindcă zice: "Eu sunt calea" prin Mine cu adevărat vă veți sui și voi la Tatăl, și nu numai cele sunt, ci și adevăr, pentru aceasta se cuvine să îndrăzniți voi, că nu vă voi minți pe voi. Dar și viată sunt, pentru aceasta de veți și muri, nu vă va împiedica pe voi moartea, de a nu veni la Tatăl. Indrăzniți dar, că toți prin Mine vin la Tatăl, și fiindcă Eu sunt Domn de a aduce la Tatăl, cu adevărat veți veni acolo. Că nu prin altă cale, fără numai prin Mine este cu putință a merge.

Iar tu să întelegi și de aici, că întocmai este Paul cu Cel Cel L-a născut. Că în alt loc zice: cum că Tatăl aduce la El. Că numai zice, nu poate să vie la Mine, de nu-l va trage pe El la Tatăl" (Ioan 6, 44). Iar aici zice că prin Mine se aduce la Tatăl. Deci întocmai este puterea Tatălui și a Fiului, pentru că și lucrarea este una. Căci când folosești pe sapta lucrărilor lucrătoare, și se face te Hristos ca e, iar când la cea văzătoare te îndelenești, și se face te adevăr. Dar fiindcă mult și pe cea lucrătoare folosind și la vedenie îndeleneșindu-se, n-au dobândit cu adevărat viața, ci ei sau pentru mărirea deșartă folosind pe sapta lucrărilor, și au luat plata aici, sau pentru că în Dogme n-au întărit es drept, s-au rătăcit din calea cea dreaptă. Pentru aceasta la "calea" și la "adevărul" la partea cea lucrătoare zice și la cea văzătoare s-a adăus "Viața"

Că se cuvine nouă, și a călătorii și a teoghisii privind la veacul cel viu, iar nu la lauda cea moartă a oamenilor.

7. De M-ai fi cunoscut pre Mine, și pre Tatăl Meu ai fi cunoscut. Si de acum Îi cunoașteți pre Eu, și Îl-ați văzut pre El.

Cum mai sus a zis: "Unde merg Eu știu, și calea știți" adică pe Mine, iar acum zice că: "De M-ai fi cunoscut pe Mine și pe Tatăl Meu ai fi cunoscut?" Nu amputăm vorbind asemenea ziceală și nu pe Tatăl, dacă nu așa precum se cădea. Căci cum că este Dumnezeu Îl știu, iar cum că este Tatăl, încă nu. Dar mai pe urmă după ce a venit Duhul, toată cunoștința le-a dat lor.

Iar ceea ce zice: "În acest chip este: De ori Îi cunoscut Fiul Meu și v-auncea, și pe a Tatăl nu ai fi cunoscut. Iar de acum ai început a Îi cunoaște pe El prin Mine, și Îl-ați văzut pe El, adică cu mintea voastră, cât este prin putință. L-ați văzut. Că de vreme ce pe Mine, Domn Mă aveți și Învățător prin Mine cu adevărat și cunoașterea Tatălui cât s-a putut cuprinde acum de voi, și după măsură, ați luat. Că pe cea mai desăvârșită încă nu o ați luat.

Și în al chip, ceea ce zice: "De M-ai fi cunoscut pe Mine, și pe Tatăl Meu ai fi cunoscut" nu-l arată pe ei că nu l-au cunoscut pe El, ci ceea ce zice, aceeași înțelegere are. Am zis vouă, că unde merg Eu știți, adică la Tatăl, și calea știți, adică pe Mine. Zis-a Mă Iona: Nu știu unde merg, și pentru aceasta nici calea nu știu. Am zis: Temei. Eu sunt calea și întru mine nu vine la Tatăl fără mine prin Mine. Deci de M-ai fi cunoscut pe Mine, și pe Tatăl ai fi cunoscut. Dar pe Mine Mă știți, deci și pe Tatăl Meu știți. Că de acum, zice: Îi cunoașteți pe el, și L-ați văzut pe El, pe Mine văzându-Mă.

8.9. "Zis-a Filip Lui: Doamne, arată nouă pre Tatăl, și nu

va ajunge nouă. Zis-a Iisus lui: Atata vreme cu voi sunt, și nu M-ai cunoscut pre Mine. Filip? Căci ce M-a văzut pre Mine, a văzut pre Tatăl, și cum tu zici: Arată nouă pre Tatăl?"

Socotea Filip că o căpătase Hristos prin mine Îl știe, iar pe Tatăl nu-l știe, pentru aceasta a și zis: Arată nouă pe Tatăl, și ne va ajunge nouă. Că măcar deși de mulți de ori ai fi zis nouă că: "De M-ai fi cunoscut pe Mine, și pe Tatăl Meu ai fi cunoscut" nu vom putea așa ști pe Tatăl. Arată-l, dar nouă pe El la Deba cei trupești. Căci nuz nu Filip că și Proorocii au văzut pe Dumnezeu, dar ei și el așa trupește să-l vadă pe Dânsul, nesădind, că neceea ce au văzut Proorocii prin pogorări. Pogorâre este, când nu precum este Dumnezeu se arată, ci precum este puturos cel ce poate, să-l vadă pe El, așa pe Sineși se arată, măsurând cu neputința ce ar ec vadă pe arătarea Feței, Dumnezeului Tatălui.

Deci Hristos învățând pe Filip, că nu este cu putință a se vedea Dumnezeu, zice: "Atata vreme cu voi sunt, și nu M-ai cunoscut pe Mine. Filip?" Vezi că nu a zis: "Nu M-ai văzut pe Mine" ci: "Nu M-ai cunoscut pe Mine" depărtând pe Filip de la socotirea că de jos de a dori să vadă trupește pe Tatăl. Căci zice, cunoștință se zice la Dumnezeu, iar cu trupească vedere. Apoi adăugă pe urmă: "Căci ce M-a văzut pe Mine, a văzut pe Tatăl" iar ceea ce zice, în acest chip este: Tu o Filip, prin vederea trupească ca să vezi pe Tatăl, și socotești, cum că pe Mine acum M-ai văzut. Iar Eu zic tie, că de M-ai văzut pe Mine, și pe Acela L-ai fi văzut. Iar acum fiindcă pe Acela nu L-ai văzut, nici pe Mine nu M-ai văzut precum se cuvine a vedea, ci trupește M-ai văzut pe

Mine, fiindcă si rap port lar Fi nta cea Dumnezeiasă nu a
ai văzut. pentru aceasta nu a pe a Tatălui nu o vei vedea
tropeile. Deci nici pe Mine nici pe Tatăl nu este cu putință a
mă vedea tropeile. Că cel ce M-a văzut pe Mine. si pe Tatăl
a văzut

Și mulți socotesc că Mă văd pe Mine. iar pe Tatăl nu-l
văd. pentru aceea nici pe Mine nu Mă văd după firea cea
Dumnezească, ci după omenire.

Dar poți și așa mai lămurat să înțelegi. De o Ființă. zice.
sunt cu Tatăl. Deci cel ce M-a văzut pe Mine. adică M-a
cunoscut, a cunoscut pe Tatăl. Că una fiind Ființa și Firea.
una este și cunoștința.

Rușineze-se Arie zicând că. "Că cel ce a văzut pe Paul.
adică a cunoscut Dumnezeiescu Paulul. a cunoscut pe Tatăl
Rușineze-se și Sabelie, carele zice, că un ipostas este și o
Față a Tatălui și a Fiului. Că iată Domnul despărțeste
ipostasurile, și alta Față arată a Tatălui. și alta a Fiului. Că
zicând "Cel ce M-a văzut pe Mine" a arătat pe a Sa Față.
apoi, "a văzut pe Tatăl" iată și alta Față

Iar de ar fi fost o Față nume de acest fel n-ar fi zis. ci
Filip zicând "Arată nouă pe Tatăl" ar fi răspuns "Nu am
Tată. ci Eu sunt și Tată și Fiul. Si cu totul a dehonori celui de
pe urmă este a zice pe Fiul zicând că "la Tatăl Meu merg"
și "Eu întru Tatăl" și alte altfel de acest fel, și nu a înțelegi.
că alta este Fața Fiului și alta a Tatălui și a le amesteca pe
ele

Deci ceartă Domnul pe uenici, fiindcă atâta vreme
umblând după Dănsul și semne văzând și lucruri ale
Dumnezeului, încă nu L-a cunoscut pe El că este Dumnezeu.
ca prin Trănsul și pe Tatăl să fi cunoscut. Iar acum. zice.

fiindcă tropeile sunt să vezi pe Tatăl. arătat este. că nu Mă
crezi nici pe Mine. nici pe acela a fi Dumnezeu

10,11 "Nu crezi că Eu întru Tatăl. și Tatăl întru Mine este?
Grațiile care Eu grădesc vouă. de la Mine nu le grădesc. iată
Tatăl Căla Că rămâne întru Mine. Acela face lucrurile.
Credeti Mie, că Eu întru Tatăl. și Tatăl întru Mine este, or
de nu. pentru lucrurile acestea credeți Mie."

Întru Tatăl este Fiul. fiindcă în Ființa Acelaia Se arată. și
Tatăl arăși în a Fiului. Prezum și în păratul. în icoana sa se
arată. și icoana întru împăratul. că unul este chipul icoanei
sau împăratului. Iar cum că una este Ființa Mea și a Tatălui.
arătat este. Că de grațiile care Eu grădesc. de la Mine nu le
grădesc. adică. nu în alt chip Eu le grădesc pe acestea. ci
precum Tatăl le-a zis. așa și Eu le grădesc. că nu am ceva al
meu deosebînd de Tatăl. ci toate de Obște. că una est. Ființa.
deosebindu se ipostasurile.

Si nu numai grațiile care grădesc ale Tatălui sunt. ci și
lucrurile. pentru că Dumnezeiescu lucruri sunt. Si de vreme
ce Dumnezeiescu sunt lucrurile. iar Tatăl este Dumnezeu. și
Eu. Deci al. unei Ființe sunt lucrurile. Pentru aceasta măcar
Eu de fac. Tată. fac. măcar. Tatăl. Eu fac. Credeti că Eu
întru Tatăl. și Tatăl întru Mine este. adică se cuvine. auzind
vom "Tată" și "Eu" nume alt și nu călcăm spre arătarea
rudei și cene. după Ființă

Iar de nu vă ajunge vouă aceasta spre arătare. cum că de
o Ființă și de o cinste sunt și cum că Tatăl întru Ființa Mea
Se arată. și Eu întru a Tatălui. măcar pentru lucruri credeți
Mie. că lucrurile ale lui Dumnezeu sunt.

12,17 "Amin Amin zic vouă. ce a eu crede întru Mine.
lucrurile care Eu fac. și acela va face. și mai mari decât

acestea va face. Că Eu la Tatăl Meu merg. Și ori ce veți cere
întru numele Meu, aceea va face, ca să se slăvească Tatăl
întru Eu. Orice veți cere întru numele Meu, Eu voi face."

Arătându-Hristos, că nu numai aceste lucruri poate să
facă, ci și a fele cu mult mai mari decât acestea, că convărsirile
le pune pe ei. Că nu zice, că și mai mari decât acestea pot
să fac, ci ceea ce cu mult este mai înălțată, și atunci pot să
dea, zice, și mai mari decât acestea să facă.

Acei putereri Că eu L nașdă, că eu este, că și altora
poate să dea să facă lucruri mai mari decât care El a făcut.
Că prin a zice: Eu la Tatăl Meu merg, aceea a arătat, că de
acum al vostru lucru este a face în nume, cu Eu la Tatăl Meu merg
de aceea.

Și înălțându-ne nouă, cum că acela ei cred, în Trănsul
va putea face lucruri mari și minunate, zice: "Că oricâte
veți cere întru numele Meu" Că arată nouă aceea
meșteșugul făcării de minuni. Cum că prin cereri și
rugăcuni, și chemarea numelui Lui, poate cineva să facă
minuni. Așa au făcut și Apostoli: "Întru numele lui Iisus
Hristos, scutală-te și umblă" (Faptele Ap. 3, 6). Pentru aceasta
nu a zis: "oricâte veți cere, voi ruga pe Tatăl, și va face" ci
"Eu voi face" pe a Sa putere arătându-le, că să se slăvească
Tatăl întru Eu. Că eu ei se va arata El, că poate lucruri
mari, atunci se slăvește El. Că eu a născut acest fel de min
Că și zi urmarea sa: Eu la Tatăl Meu merg. Întru numele Domnului
nostru Iisus Hristos să a faceți minunile, din morții, creșterea
cuvântului. Apostoli, lăsați după aceea spre cunoștința lui
Dumnezeu venind, cunoșteau pe Tatăl, și așa se slăvea întru
Fiul.

Spuna celor boiesc cu creștinul lui, zice: cele se făceau prin

Apostoli. El e făcea, și cele ce se făceau prin Trănsul, nu El,
ci de la Tatăl, când ucrarea. Altora da puteri, și El singur
pe aceasta nu a avea?

Dar pentru care pricină de a doua oară a zis acei căși? Că
zicând:

Orice veți cere întru numele Meu, aceea va face. Apoi
aducând pe urmă: "Că să se slăvească Tatăl întru Eu!"
arătând a doua oară zice: "Că oricâte veți cere întru numele
Meu, Eu voi face." A doua oară zice aceasta, adăvărind
cuvântul Său și arătându, că El singur face, și nu ar
trănuț de puteri adusă de altura. Iar pe acest a toate le
zice ucrarelor mângâind pe ei, și arătând, că nu va pieri
Fiul, că se va prăpădi după ce va muri, ci va rămânea iarăși
întru a Sa vrednicie, și în Ceruri va fi: "Că la Tatăl Meu
merg, zice, că eu Mă prăpădesc, ci acum Mă duc, unde este
petrecerea mai fericită, și atâta nu Mă voi arăta neputincios,
măcar de voi și mori, cât și altora voi da putere să facă mari
lucruri, și oricâte veți cere, voi da vouă."

Deci nu vă mâhnit pentru moartea mea, care întru acest
că p este, precum și am arătat vouă.

15-18. "De Mă minți pre Mine, poruncile Mele, veți păzi.
Și Eu voi ruga pe Tatăl, și din Mângâtor va da vouă, ca să
râdăte cu voi în veci, Duhul Adevărului, pre carele Iudei
nu l pot să primească, nu l vede pre El, nici l cunoaște pre
El, iar eu l cunosc pre El, că cu voi petrece, și întru voi
va fi."

Întrucât a zis nouă sus: "Oricâte veți cere, voi face", arată
acum, că nu așa simplu se cunosc a cere, ci cu dragostea cea

către Dănsul, și cu păzirea poruncilor. Că atunci voi lucra
când așa vei cere.

Și în alt chip: De vreme ce cu ordine era să se măhnescă
ei și să se turbure cu suflăcle, auzind că vor să se ipsisască
de Dănsul, zice: Nu aceasta este a Mă iubi pe Mine, adică a
vă măhni și a vă turbura, ci a crede celor ce se zic de Mine.
Că poruncă am dat vouă: Să nu vă temeți de cei ce ucid
trupul (Matei 10, 24, Luca 12, 4). Deci de Mă iubiți pe Mine,
aceasta să păziți, și să nu vă măhniți pentru moartea Mea.
Că a vă măhni nu este a celui ce păzește această poruncă. Deci
cum dar nepăzind voi porunca Mea, ci temându-vă de
moarte ziceți că Mă iubiți?

Apoi de vreme ce puteau să zică ei la acestea: Și cum nu
ne vom măhni, având să ne lipsim de acest fel de mângâiere
și bucurie sufletească ce avem de la Tatăl? zice: Nu va fi
aceasta, nu vă va lipsi de mângâiere, că "voi ruga pe Tatăl,
și alt mângâietor va trimite vouă" altul ca Mine.

Ruşneze-se aici Sabela, cea ce zicea o Tată a Tatălui și a
Fiului și a Sfântului Duh. Că Tatăl, auză, că alt mângâietor
va trimite. Deci alta este Fața Duhului.

Ruşneze-se și Macedonie, care zice că de altă Ființă este
Duhul și mai de jos decât Fiul. Că auză și acesta
Mângâietor este ca și Fiul. Deci de o Ființă este cu Fiul Duhul,
și în adevăr și cu Tatăl. Pentru că de aceeași Ființă este Tatăl
și Fiul.

Și să nu te minunezi de zice: "Voi ruga pe Tatăl" Că nu
cu o slogă îți roagă, ci cu să încredințezi pe ocerici, că cu
adevărât va veni pe voi ei Duhul Mângâietorul. Pentru
aceasta se pogorâră lor și zice că "Voi ruga pe Tatăl" că de
ar fi zis: "voi trimite", nu așa ar fi crezut, iar acum vrednic

de credință făcând cu înțeles, zice: "Voi ruga pe Tatăl" Că
de va fi trebuită, zice de rugăminte și de cerere. În tot chipul
Mă voi sârghi, ca să vie peste voi Duhul. Precum și eu de
multe ori ne amintim a zice, că sufletul meu voi pune ca să
și facă aceasta. Măcar că de puțină sârghiuia de multe ori
are trăim-nișă lucrul, dar însă vrând noi să arătăm că nu ne
vom lepăda de sârghiuia, așa zicem.

Încă și în alt chip: De vreme ce pentru noi s-a adas
Domnul pe sine jertfă Tatălui, în blânzind lui pe el prin
moartea Sa ca un Arhiereu, apoi așa Duhul a venit peste
noi, dacă s-a stricat păcatul, și s-a răstălmăcit și s-a șters, pentru
aceasta zice: "Voi ruga pe Tatăl, și pe Mângâietorul va da
vouă", adică voi îmblânzi pentru voi pe Tatăl, și voi împăca
pe El cu voi ce sunteți răstălmăciți, pentru păcat și așa va trimite
vouă pe Duhul îmblânzit fiind din moartea Mea cea pentru
voi, și împăcat cu voi.

Iar aceasta ce zice: "Că să rămâne cu voi în veci" a zis
Unu indică, mângâindu-vă pe dănsi, că în așa zice: vremeînă
este vremea Lui, precum a Meu, ci până în veci va sta, și
noi după ce veți muri voi nu va lipsi ei împreună cu voi va
petrece, și mai slăviți vă va face. Și cu toți sfirșit pururea
împreună este, și după ce mai mai vartos, pe cât și de
palmile trupesti mai rădă, atunci mai vartos sunt.

Iar "De la Adevărului" zice în loc de: Duh este nu a
Legii celei vechi, căci acela chip și ombri era ei al Cărei
Noi, care este Adevărul. Pentru că aveau Duh și ei din Lege
dar în acoperire și umbros, iar acum Însuși Adevărul cu chip
de Ființă. Deci cum ar zice cineva: S-a pogorât la ucenici.

Aceste cuvinte: "Iar acum Însuși Adevărul, cu chip de
Ființă, precum ar zice cineva: S-a pogorât la ucenici", de-a

da Dumnezeuzeiescu' acesta Părin e din răsăritul Sfântului.
Grigorie Teologul, ca face la Z na a Dumnezeii, pe care
tăcându-l a zice la episcopul Sciron taceutoru' Sfântului,
zice: Că pe acela cuvânt "Cum ar zice cineva" l-a zis slăvit
spre vindecarea graiului acestuia "Cu chip de Fintă" Care
nu s-a zis potrivit pentru că nu are grai potrivit căci nu
dăpă Fintă S-a scaliu i Duhul in Apostoli precum tatru
fiul C de la Dumnezeuzeiasca însuflare, și de la ambele cele
de foc, și de la lucrarea cea a tot puternică, și de la umplerea
de Duhul Sfânt ar zice cineva că Duhul cu chip de Fintă era,
și înpricină pe aceea.

Iar Teodor Serisaula Cartea ce se numește "Catalaghă
foata 146 se aduce el m că scrie așa: fiindcă lucrarea cea
Dumnezeiască nu este acriu după întâmplare, ci firească, și
pururea vecitoare iar nu virtuos de sineși acriere pentru
că nu se dă sebeste lucrarea de fintă, ci pe aceeași hărător
cuvânt primeste pentru însușirea firei celei singuratice și
nemateriale și fiindcă nu mai înainte a fost intru putintă
de a se acri, și mai pe urmă a venit în lucrare de s-a făcut,
pentru aceasta se zice că cu chip de fintă se da și se
sădăștorește în suflet Sfântul Duh adică Dada și lucrarea
Lui.

Dar ca să așezuț easca el, că și acela vrea să se intrupeze
precum acesta, zice că "Lumea nu-l poate primi pe el" Nu
așa, zice, va va învăța pe voi, precum F că lumea nu-l
poate primi pe El trupul ei, adică, intru singura sufletele
văstres, va sădăști.

Iar și în act chip de Lumea nu-l poate primi, încă, nrodul
ce, simplu și carele a e nrodul ugeră, "că nu-l vede pe El,"
ca necaprinșă de minte este, Fintă Lui. Că "vedere" nu pe

cea a minții zice. Pentru aceea și aducea pe urmă "Nici îl
cunoaște pe El" Vezi, că și acela "Nu-l vede", zicând F. a
arătat aceasta "Că nu-l cunoaște"

Deci, mângâie pe Apostoli prin ceea ce a zis "Că lumea
nu-l poate primi pe el" iar vouă vi s-a dat acest dar ales,
"și rămâne la voi" Apoi ceea ce este mai mare: "Că și intru
voi va fi" Pentru că acest cuvânt "În voi" arată pe el de
afară și graiose ajutor.

Iar aceasta "întrii voi" pe cea înăuntru sălășlăvii și
întărire care aceasta și cum că este Duhul Dumnezeu îl
arată. Pentru că aceea a "Mă voi sălășli și voi ambla intru
voi" Dumnezeu o zice Iev. 26. 12, 11 (Corinteni 6. 16)

Deci lumea nu poate primi pe Duhul, că nu-l cunoaște
pe El iar voi îl cunoașteți pe El. Pentru ce? Pentru că nu
sunteți din lume, și pentru aceasta pe neioși sunteți a-l
primi pe El, și rămâne acum la voi, și va fi pururea în voi.

18-20 "Nu vă voi lăsa pe voi orfani, voi veni la voi. Încă
putin, și Lumea pre Mine nu Mă va mai vedea, dar voi Mă
veți vedea pre Mine, că eu viu sunt. Și voi vă veți fi în aceea
zi voi cunoașteți voi că Eu sunt intru Tatăl Meu și voi intru
Mine, și Eu intru voi"

Să nu vă temeți, zice, căci am zis vouă, că al Mangaietor
voi trimite, șoptind voi că de aceea nu Mă veți mai vedea
pe Mine, că nu va lipsi de în voi până în sfârșit că voi veni
și nu vă voi lăsa pe voi sărmani.

Pentru voi, înainte începând a-și mări "fiu" pe dânsu ca
numai, cu cuvântă acum zice "Nu vă voi lăsa pe voi
sărmani" și ca să nu socotească el, că preem mai înainte
va să se arate și iar și tutuitor ca trup, zice "Că lumea nu
Mă va mai vedea pe Mine" Căci numai voi, zice, Mă veți

vedea pe Mine și după Înviere. "Că voi sunteți eu" și măcar da și moarte voi primi. Voi învia. Și voi încă vii veți fi, adică, văzându-Mă pe Mine, vă veți bucura, și ca cum ați fi fost morți, darăși veți învia prin a Mea arătare.

Sau și așa: Precum moartea Mea spre via a zice, s-a făcut, așa și voi măcar de veți și muri, vii veți fi. Deci nu vă întristați mori pentru Mine. Că rele voi să mori aici pentru Mine va. Că măcar da veți muri, vii veți fi în viața ce va să fie. În care și veți cunoaște, că Eu întru Tatăl Meu sunt, adică, atunci când voi învia, veți cunoaște, că eu M-am despărțit de Tatăl, ci acum am putere am. "Si voi întru Mine sunteți" până fiind de Mine. Si Eu întru voi, adică, eu voi sunteți, izbăvindu-vă din necazuri, făcând minunile prin voi, proslăvindu-vă pe voi prin toate.

Încă și în alt chip în voi sunt. Că un Cap în mădușare, că mădușare ale lui Hristos sunt apostolii, și voi întru Mine ca niște mădușare în Cap.

Deci după ce a înviat, atunci se-a arătat lor ca moștenitor cea pentru mine acesten. Că daru Duhului după învierea lui pe dânsul s-a învățat.

Înțelegând apoi: "Că Eu întru Tatăl sunt și voi întru Mine și Eu întru voi" nu asemenea pe acesten să le înțelegi. Pentru că Fiul în Tatăl este ca Cel ce este de o Ființă. Iar în Apostolica Cel ce este ajutor și împunător lucrător iar apostolii întru Dânsul, ca voi ce sunt a puterii, și birarea au luat de la Dânsul, și se bucură. De vreme ce și a le e mare nume se zice la Dumnezeu și la oameni, dar nu asemenea se înțeleg. Pentru că "dumnezeu" ne zicem și noi (Psalm, 81-6) dar nu înțelegem. Se zice Fiul "chip și slavă a Tatălui" (II Cor. 4, 4, Colosen. 1-15), se zice și omul, dar nu

asemenea. Deci așa și pe acesten se rușine a le înțelegi, precum și rușinantul acela. "Precum M-a trimis pe Mine Tatăl și Eu vă trimis pe voi" (Ioan 20). Că Iarăși așa simplu se rușine să-l înțelegem? Nu. A trimis adică Tatăl pe Eu. Său care era fără de trup apoi s-a întrupat, și din fecundă s-a născut. Deci su dară și Apostolii au fost trimisi am Cer și fără de trupuri? Apoi s-au întrupat, și din fecundă s-au născut fiecarek. Că barfeală arătată este a înțelegi așa Scriptura.

"Cel ce are poruncile Mele și le păzește pe ele, acela este care Mă iubeste pre Mine. Și acela ce Mă iubeste pre Mine, iubi-se-va de Tatăl Meu și Eu îl voi iubi pre el și Mă voi arăta pre Sineam Lui. Zis-a Lui Iuda, nu Iscarioteanul Doamne, ce poate fi, că nouă vei să te arăți și nouă lumii?" Precum și mai sus am zis, prin acest fel de graniți mântuirea lor potolește, în văzându-i pe dânsii, că acela îl iubeste pe Eu, care nu pentru moartea Lui se mușnește, care aceasta și ei o pășimesc, ei poruncile Lui și învățătur-le păzește, cele pentru a nu iubi viața aceasta de acum, ci în paza sufletul său pentru Dumnezeu și pentru lucrul cel bun. Ca cum aceasta ar fi zis lor: "Vei voi fi ca din dragoste vă întristați pentru moartea Mea, iar Eu sîm de dragoste mai vartus am a nu vă întrista. Iar con că aceasta grăiesc arătat este din voi ce mai pe urmă zice.

"De M-a iubi pe Mine, va să fi bucurat, că la Tatăl, rîndu-merg. Deci cel ce Mă iubeste pe Mine, are poruncile Mele, și nu numai le are, ci le și păzește pe ele, ca nu că n-va venind furul diavolul, să jefmască visteria. Că trebuincă este de mîndă să văzător cu trezire, ca să nu le pierdem pe acestea.

Și cel ce Mă iubeste pe Mine, ce plată va afla" Iubi-se-va

zice: de Ia al Meu. și Ea îl va mîni pe el, și Mă voi arăta pe Sinele Lui. Și pentru care pricină a zis aceasta: Mă voi arăta pe Sinele Lui? Fiindcă după Înviere avea să Se arate lor cu trup mai Dumnezeucesc, ca să nu socotească ei că este Fiul lui și născutire, pentru aceea mai înainte le spune lor aceasta, ca arunca să nu fie necredincioși, văzându-l pe El, ei să-și aducă aminte cum că acestea mai înainte le-a spus lor, și cum că pentru că pazese poruncile Lui Se arată lor, și pentru aceasta să se sîrगााव्हा totdeauna a le păzi pe acestea, cu și pururea să Se arate lor. Căci mare fiind Iana învieri, cu anevoie era să Se primească de ei, pentru aceasta mai înainte îi gîtește pe ei, zicînd, că Se va arăta pe Sinele lor. Fiindcă și după ce a înviat, pentru aceasta a mîniat, ca să nu se pară lor născutire, căci ce și ucenicii Iuda acesta a păținit, că socotea Iuda de carele ucenicii pomenire se face, că precum în vis vedem pe cei morți, așa și El Se va arăta lor. Pentru aceasta și zice: "Doamne, ce poate fi, că nouă vrei să le arăți pe Sinele, și nu Iana?" Că din multa mîrare și înspăimîntare zice aceasta, că cum ar fi zis. Vai nouă, că vrei să mori, și ca cei morți vrei să le arăți nouă în vis. Că aceasta, "Ce poate fi?" cu gînd spăimîntat și îngrozit a zis.

Ce zice dar Domnul că reacestea? Cum pe acea a părere a lor ca pe o minciună o strică?

23. 24. Răspuns-a Lui, și-a zis: nu. De Mai iubesc, cineva pe Mine, cuvîntul Meu va păzi, și Tatăl Meu îl va mîni pe el, și la el vom veni, și Iacas la dansul vom face. Cel ce nu Mă iubesc pe Mine, cuvîntul Meu nu le păzește, și cuvîntul pre care l'auzise, nu este al Meu, ci al Iatăm Celor. Ce Mă frîngis pre Mine?

Iuda din multa temere socotea, că murind Domnul în vis

Se va arăta pe Sinele lor, pentru aceea și întrebă, precum s-a zis. Iaa Domnul stricînd părerea lor, zice: Că precum Ia al Se arăta pe Sinele, așa și Eu Mă voi arăta pe Sinele vouă. "Că Ea, zice, și Tatăl vom veni la cel ce va păzi cuvîntul Meu. Nu în somn Mă voi arăta vouă, ci de vreme ce eu Ia al voi să vin, precum este cu cuvîntul a Se arăta Tatăl, așa va fi și arătarea Mea la voi. Încă și prin aceasta ce zice: "Iacas la dansul vom face" turpă părerea Iudei. Că visările zice, nu rămîn, iar Eu arătîndu Mă voi rămînea împreună cu Tatăl, dar nu prin vis va fi venirea Mea.

Si mai înainte le spune lor (precum am zis) că se va arăta, ca să nu-l socotească pe l' născutire. Încă îi și îndeamnă pe ei spre păzirea poruncilor Lui, știind ei că celor ce le păzește pe acestea Se arata și El, și Tatăl. Precum împotriva urăsi, de la cel ce nu păzește poruncile, se depărtează și El și Tatăl, ca de la cel ce nu iubeste. "Pentru că cel ce nu Mă iubeste pe mine, zice, cuvîntul Meu nu le păzește." Deci nici pe Iatăm nu iubeste, cel ce nu iubeste pe Eu, căci cuvîntul Fiului, și al Tatălui este. Drept aceea cel ce nu păzește cuvîntul Fiului, adică al Tatălui, precum urăște pe Eu, așa și pe Iatăm. Pentru aceasta voi, ucenicii, să păziți cuvîntul Meu, căci așa va fi arăta pe dragostea cea către Mine și către Iatăm.

Iar barecar zice, că nu din temere, ci cu rău-mădăritare din dorința ucenicii Iuda a zis aceasta. Pentru că vrei să le arăți pe Sinele nouă, și nu Iana? Că voi a nu numai ucenicii să iubă folosința cea din arătare, ci și toată lumea. Iar Mantuitorul arată, că nu toți se îndreptăcesc de unele cu aceeași, ci numai cei ce păzește poruncile Lui, și redă se vor face arătări Lui, și dragostea Iatăm. Că într-o erl ce

paște poruncă este Dumnezeu și Tată dar însa nu precum întru Fiul așa și întru acesta, că întru Fiul este firea iar în om după Dar

25 76 - Acestea am zis vouă la voi petrecând iar Mângâietorul. Duhul cel Sfânt pre Carele El va trimite la voi întru numele Meu, Acela pre voi vă va învăța toate, și va aduce aminte vouă toate cele ce am grăit vouă

Întrucât cele ce zicea Domnul erau neînțelese de ucenici, și pe unele nu le pricepeau, iar la cele mai multe se îndoia, ca nu urăși să-l întrebe pe El, o să zică: "Că porunci suntem dator să păzim" și izbăvește pe ei de supărare și de turburare zicând: "Că Mângâietorul, pe cele întunecate și cu adevărat de înțeles, cunoscute li va face vouă. Pentru că acestea ei se par vouă că sunt întunecate, le-am grăit la voi petrecând, și cu voi fiind. Iar dacă Mă voi duce, toate vă veți învăța. Pentru aceasta nu se cuvine să vă întristați voi de ducerea mea, care va să fie vouă pricinuitoare de atâtea bunătăți și de atâtea înțelepciuni. Căci până când Eu la voi petrec, și Duhul nu va veni, nimic mare nici înalt nu veți putea înțelege

Să adeseori Mângâietorul El numește pentru cele deosebite lor scărbe, lăcș nădăplind făcându-i pe ei, că de acela se vor mângăia.

Iar ceea ce zice: "Că întru Numele Meu va veni Mângâietorul" aceasta arată că întru numele străin al Mine nu vă va învăța pe voi, nici slava a sa deosebită nu. Și va face, că întru numele Meu va veni, adică, spre slava numelui Meu nu al său, ceea ce fac voi ce învățați de împotriva, întru numele lor pe cei ce urmează lor adunându-i după dânsul.

Iar nu a aceasta ce zice "Întru numele Meu", așa înțeleg,

Nume al lui Hristos, Mângâietor "Că avem, zice Mângâietor pe Iesus Hristos" (1 Ioan 2). Deci fiindcă și Duhul venind ucenicilor Mângâietor s-a făcut, scărbele lor mângâindu-le întru numele lui Hristos a venit, că Mângâietor este și Acela, precum și Hristos. Dar și Hristos a numit Pavel pe Duhul, întru cele ce zice: "Iar voi, nu sunteți în trup, ci în Duh, de vreme ce Duhul lui Dumnezeu locuiește întru voi. Iar dacă cineva Duhul lui Hristos nu are, acesta nu este al Lui" (Romani, 8,9). Apoi aduce: "Iar de este Hristos întru voi" Așa, cum mai sus zicând: "Duhul lui Dumnezeu locuiește întru ei" apoi a adăugat: "Hristos întru voi" Că Hristos pe Duhul a numit. Deci fiindcă Duhul se numește Hristos, așa dator ești a înțelege aceasta: "Întru numele Meu li va trimite pe El Tatăl" adică, cum că și El Hristos se va numi. Deci Sfântul Duh și a învățat, și a adus aminte. A învățat adică, că Hristos n-a spus lor ca celor ce nu puteau să le poarte, iar a adus aminte, că Hristos a zis Domnul, dar sau pentru neînțelegerea, sau pentru slăbiciunea minții n-au putut să le fie minte. Apostoli.

27 "Pace las vouă, pacea Mea dau vouă. Nu precum întru a da, Eu dau vouă. Să nu se turbure inima voastră, nici să se spaimanteze"

Iar întru intrigare erau Apostolii, auzind pe Domnul zicând: "Eu Mă dau iar Duhul va veni. Pentru aceasta văzând că este întru turburare a inimii lor, și mai vartos pentru necazurile ce erau să le vie asupra și războaiele. "Pace, zice las vouă" aceasta zicând lor: "Că vă vătăruiți voi din turburarea lumii până când aveți pace cu Mine. Că nu acest fel este pacea Mea, precum este a lumii, care de multe ori spre rău se face, și nefericitoare este. Dar Eu acest fel dau,

ca unul cu altul să aveți pace și un trup să fiți. Și aceasta mai puternică decât tot, pe voi vă va face. Și măcar și multe de se vor scula asupra voastră, nimic nu veți patimi, cu unirea cea de un suflet și cu pacea cea între voi fiind îngrădiți. Apoi, fiindcă iarăși a zis "Iată", care era a celui ce se duce, și de ajuns putea să-l turbure pe el, aduce pe urmă: "Să nu se turbure inima voastră, nici să se spăimânteze"

Și turburarea o pătimeau ei din iubirea și dragostea cea către Dânsul, fiindcă aveau să se lăpsească de El, iar spăimântarea, pentru relele ce aveau să se împlinească lor după moartea Lui. Deci El încă pe turburarea cea din iubire, încă pe spăimântarea cea pentru scarbele ce erau să fie, n-lășă tot nevindecată, ci pr-amândouă le potolește: "Să nu se turbure, zicând: inima voastră, nici să se spăimânteze"

24.29 "Auzit-ati că Eu am zis vouă: Merg, și voi veniți la voi. De Mai acuma, pre Mine v-ati fi bucurat, că am zis, merg la Tatăl, că Tatăl Meu mai mare decât Mine este. Și acum am zis vouă mai înainte de ce va fi, ca, când va fi să credeți"

Fiindcă veștea Domnol pe Apostoli că niciodată nu nădăjduiau învierea Lui, nici o înțelegeau pe ea ce este, și pentru aceasta foarte erau înăhniți și turburați, ca cei ce aveau să se lăpsească de Dânsul. Se pogoară neputința lor și zice: "Eu am zis vouă: merg, și voi veni", dar încă vă întristap, că nu credeți Mie, că măcar de voi și mori, însă întru necazurile voastre nu vă voi lăsa pe voi. Deci acum auzind voi că la Tatăl Meu merg, ne Care e voi mare Il socotiți și mai mare decât Mine, se cuvine să vă bucurați, căci la Acela merg Care este mai mare decât Mine, și poate a risipi toate relele

Aveți urmarea înțelegerii, cum aceasta re zice: "Că Tatăl

Meu mai mare decât Mine este", ca să mângâie pe acenora o a zis? Că de vreme ce aceia se întristau ca cum n-ar fi putut Hristos să le ajute, or zice: Că deși Eu n-as putea, dar măcar Tatăl. Men, pe Care voi mai mare decât Mine îl socotiți, nu nu este puternic să vă ajute vouă? Precum și în alt loc zice: "Au vă se pare, că nu pot a ruga pe Tatăl Meu, și să: Mi pună Mine înainte domasprezete leguini de îngeri?" (Matei 26. 53). Că cei aici nu zice aceasta ca un nepotincios, Căci cum? cel ce și numai întrebând pe Iudea, îndată s-a aruncat jos pe toți", (Ioan 18.6). Dar de vreme ce pe El ca pe tot Il socoteau, pentru aceasta zice acestea. Așa dar și aceasta: "Iată, Meu mai mare decât Mine este". Că după părerea lor a zis aceasta, care îl socoteau pe El neputincios, iar pe Tatăl puternic a le ajuta lor în vremea necazurilor.

"Și acum am zis vouă mai înainte de ce va fi", ca atunci când va fi, să credeți, adică, așa îndrăznește și nu Mă tem de moarte, nici Mă întristează căci și mai înainte zic, și vouă să vă bucurați poruncește, "ca, când va fi, să credeți Mie". Că precum am știut necazurile cele ce vor să se împlinească vouă, și mai înainte sponându-le pe acea n-am mintit, așa aici pentru mângâierea și ajutorarea voastră mai înainte sponând, nu voi minți, toate cele de bucurie vă vor întâmpina pe voi.

Iar noi înțelegem că Tatăl mai mare este după aceasta, fiindcă este pricinător lui, "Că mai mare, zice, este Tatăl" după aceasta, fiindcă este pricinător și începător a Mine, ca din Trăsnul Meu nascut.

Iar acela a fi Tatăl mai mare decât Dânsul, nu-L face pe El a fi de altă Ființă. Pentru că și între oameni, cea să zis spre pădure, tatăl mai mare este decât fiul, dar nu este, v de

altă fire. Apoi spună eretici: "Cum mergea la Tatăl Hristos, ca Cel ce era Dumnezeu, sau ca cel ce era om?" Că adevărat ca cel ce era om, căci, ca Cel Ce era Dumnezeu, pururea în Ceruri este, și nedespărțit de Tatăl. Decă după cucerire se zice că este, Tatăl mai mare decât (Însul).

30,31 "Nu vin mai grăbiți decât voi, că vine stăpânitorul lumii, acestuia, și în Mine n-are nimic. Ci eu să cunoașterea lumii că iubesc pe Tatăl, și precum Mi-a poruncit mie Tatăl, așa fac."

După ce a mângâiat pe oameni prin ceea ce mai vor să audă, iarăși zice ceea ce pentru moartea sa.

Că vine, zice, stăpânitorul lumii, adică diavolul. Iar "stăpânitor al lumii" pe el să-l înțeleagă, nu al zidirii, ci al norodului ceui fără de socoteală, și care cugetă cele ale lumii. Că nu stăpânește cerul și pământul, că toate se-ar fi răsturnat și le-ar fi turburat, ei pe cei ce singuri pe sine se dau lui. Pentru aceasta și "stăpânitor al morțușului", se zice, iar "înșurător" să înțeleagă pe înșurătorii cele rele.

Dar înțelegă se putea să prepuie vreunul. Nu cumva și Hristos pentru păcat s-a dat morții, aduce pe omul pentru aceasta. "Că întru Mine nu are omnia", că nu sunt vinovați morții, nici sunt dator cu ceva diavolului, ci pentru dragostea cea către Tatăl, de bună voie suferă patimă.

Și adeseori, repetă cuvintele cele pentru moarte, amestecând cu dărușele și pe cele ce au în mângâiere, ca mai de crezut pe ea să o facă lor. Că auzind ei că va să moară, cunosc cum că și de bună voie, și cum că nu bagă seamă de diavolul, și cum că pentru dragostea cea către Tatăl moare. Deci de ar fi fost patima pierzătoare, iar nu de mântuire, cum ar fi binevoit Tatăl Cel ce iubeste. Sau cum iarăși

Fiu, cel Fi este iubit o ar fi primit pe aceasta. Și cum vom înțelege ceea ce zice: "Că pentru dragostea cea către Tatăl moare" Iată zice: iubesc, lămen, și Mă dă pe Mine pentru dănsa la moarte. Deci lu iubind pe Tatăl, cu bună venire a Lui și cu voia împărună bună, volesc și urât că iubesc pe Tatăl, dintru aceasta, că ten poruncită de Dănsul, adică cea binevoită și întărită de dănsul promese a o să face.

Spuneți Arienilor de ar fi fost slugă Fiul, n-ar fi zis "Că pentru dragostea cea către Tatăl mor, căci sluga, nu pentru că iubesc pe domnul său, pentru aceasta face voia lui, ci pentru că este slugă, și se teme de pedepse. Iar Domnul Iisus, fiind că el ce iubesc face voia lui Dumnezeu, nu este slugă, nici zidire, ci după adevăr Fiul, voia Tatălui împărunănd.

Decă când auzi: "Că Mi-a poruncit Mă Tatăl, eu pentru cuvântul acela "I-a poruncit", să sucotesc mai de jos pe Domnul, ca pe un supus, ci pentru aceasta: "Tu ai", să-l cunoști pe Fiul de o Ființă cu Tatăl. Iar aceasta ce zice: "I-a poruncit", s-a înțelegi în loc de: "a voi", "a zis", "a întărit", "i-a plăcut".

Capitolul 15

Scudați-vă să mergeți de sicea. Eu sunt Bucuriul vostru, cel adăvărat și Tatăl Meu, urătorul, este. Ioa a viața care nu aduce roadă întru Mine, o scoate prin eu, și totă care aduce roadă, o curătește prin eu, ca mai multă roadă să a lăcu. Acum voi curăți sânteti pentru cuvântul care l-am grăit oia.

De vreme ce pentru Patimă omul e grăind, a plecat sufletele lor și s-a cunoscut pe ei că se temeau ca cum în degrab se

vor prinde ea, și din multa tensiune nici nu luau amănunte la ceea ce se grăiau, și prefăcându-se că va să-i ducă pe dânsi într-un loc ascuns, în care nu se vor prinde, și pentru această înșelă din locul aceluia în care erau, ca potolind turburarea sufletului lor, să le dea lor Dogmea cea mai tânuie, și îi ducă pe ei, precum după acestea ne vom învăța, în grădina pe care Iuda o ține. Și așa după părere, ducere în lături era lucrul, iar după adevăr, dare de bună voie, într-un acel loc ducându-se pe care I ține Iuda.

Ce dar le-a dat lor de taină? Eu sunt, zice Buciumul vitei, adică Rădăcina, iar voi Vitele, iară Tatăl Meu este Locrătorul, și pe lângă ce se înțelește Tatăl, vore pe lângă rădăcină? Nu, zice, ei pe lângă vîțe. Că toată viața, zice, care nu aduce roadă, o scoate pe ea. Adică, tot omul, care prin credință s-a făcut parte a rădăcinii, și s-a unit cu Dînsul, și un trup cu Dînsul s-a făcut, și se cuvine și roadă să aducă, adică viață să aibă înbunătățită. Că de arce cineva numai golia mărturisire a credinței, dar nu și prin păzirea poruncilor aduce roadă, este viață moartă. Căci credința fără de fapte moartă este" (Iacov 2). Deci fii care cred în Ios întru Cristos se vede a fi, fiindcă crede. "Că toată viața zice, care este întru Mine, de nu va aduce roadă, o scoate pe ea Tatăl, adică, afară de împărtășirea cea cu Fiul o pune, iar pe el ea se aduce roadă, îl curățește.

Aici aceasta ne învățăm, că măcar desi foarte îmbunătățit ar fi cineva, are nevoie încă de portarea de grijă a lui Dumnezeu, pentru că cea fără de roadă nici în Bucium o fi nu poate, iar pe cea ce aduce roadă, mai roditoare a face Tatăl.

Iar să înțelegi că și pentru nevezurile omnicilor se zic

acestea. Că de vreme ce nevezurile se par că sunt, ca ceea ce ne ucărătorii. Săutul vitei, arată lor Domnul, că prin nevezuri mai roditori se vor face, precum și vitele prin tăiere, că ispitele pe dânsi mai tare arăta. Apoi ca să nu zică ei: Pentru cine zici acestea? Voi, zice, curăți-vă pentru cuvântul carele Eu am grațiat vouă.

Vezi, mai sus zicea, că Tatăl este Cea ce curățește, acum iarăși pe Sineși se aduce a fi purtătorul de grijă. Iar dar este lucrarea Tatălui și a Fiului. Eu, zice, pe voi v-am curățit prin a Meu învățătură. Deci datorii sunteți ceea ce este a voastră de aici că arătați, pentru aceasta și aduce pe urmă:

4-6. "Rămâneți întru Mine" și Eu întru voi. Precum vita nu poate să alucească roadă din sine singură, de nu va rămânea în Bucium, așa nici voi, de nu veți rămânea întru Mine. Eu sunt Buciumul vitei, voi vitele. Cea ce rămâne întru Mine, și fi o întru el, acesta alucește roadă multă. Că fără de Mine nu puteți face nimic. De nu rămâne cineva întru Mine, se scoate afară ca vita, și se usucă, și o adună pe ea, și în foc o aruncă, și arde".

Eu, zice, și pe voi v-am curățit prin cuvântul Meu și prin învățătură, și minciuna din cele ce se cuvenea să fac eu n-am lăsat. Se cuvine dar de acum să se înceapă și cele ce sunt despre voi.

Rămâneți întru Mine, zice, vaci ca nu pentru frică să se despartă de Dînsul, pe sufletul lor cel slăbanogit îl întărește, și cu vine dinpește și bune nădejdi de aici le dă. Că oricate veți cere, veți avea, de veți rămânea întru Mine.

Și din pilda vitei luminat ne arată nouă feliurimea și viața cea ce se dă celor ce îi plac Eu. Că precum aceea rămânând în Bucium aduce roadă, fiindcă de la Acela își ia lucrarea

spre viață. așa și voi de veți rămâne întru Mine prin păzirea poruncilor, atunci mai multă roadă veți aduce. Iar cei care nu rămâne, se usucă, adică de a avut ceva de la rădăcină, pierde, de a primit pe vreun dar duhovnicesc, se gâzdește de acela, și se lipsește de ajutorul cel de acolo și de viață.

Și ce zice mai pe urmă? În foc se aruncă, și arde. Iar de aici și mângâierile lor cu puțină le dă, arătând, că cei ce gândesc rău împotriva Lui, precum era Iuda, se vor arde. Iar ei rămânând întru Dânsul, roadă vor aduce. Că fără de umezeala cea de la Dânsul și darea de viață, nu vor putea face nimic.

7,8. "De veți rămâne întru Mine și cuvintele Mele de vor rămâne întru voi, orice veți vrea, veți cere, și se va face vouă. Întru aceasta s-a proslăvit Tatăl Meu, că roadă multă să aduceți, și să vă faceți ai Mei adevărați."

Aici ne tâlcuiește nouă Domnul, ce este ceea ce zice: "De veți rămâne întru Mine" adică, de veți păzi poruncile Mele. Că aceea ce zice: "și cuvintele Mele de vor rămâne întru voi", aceasta înseamnă, cum că prin lucruri vrea să se arate de Dânsul. Că fiecare din cei ce după plăcerea lui Dumnezeu vițuiesc din voiața sa rămâne în Bucuriile vieții, umind-se cu El prin dragoste și prin păzirea poruncilor și întru Dânsul își pot duce. Precum și împotriva, cel ce se depărtează de la lucrarea poruncilor se instrăinează de bucuria vieții de Domnul.

Și întru aceasta se proslăvește Tatăl Meu, zice, că veți aduce voi roada multă. Că slavă a lui Dumnezeu și Tatăl Meu este, sporirea cea bună a ucenicilor Lui și a Lui. Că luminând lumina Apostolilor înaintea oamenilor se slăvea Tatăl cel Ceresc. Roada a Apostolilor erau și păgânii, care prin

învățătura lor s-au adus la credință, și spre slavă lui Dumnezeu s-au făcut. Deci dacă întru aceasta se slăvește Tatăl, întru a aduce voi roadă, nu va fi dar negrijind. Se de slăvea Sa, ci și va ajuta vouă, ca mai multă roadă să aduceți, ca și mai mult să se slăvească. Că întru aceasta, zice, s-a slăvit Tatăl Meu, că roada multă să aduceți, și să vă faceți ai Mei adevărați.

Vezi cum că cel ce aduce roadă, acela este cu adevărat ucenic? Și întâi întru aceasta se slăvește, adică se bucură, și slavă a Sa socotește a fi aceasta.

9,10. "Precum Eu iubii pre Mine Tatăl, și Eu s-am iubit pre voi. Rămâneți întru dragostea Mea. De veți păzi poruncile Mele, veți rămâne întru dragostea Mea. Precum Eu poruncile Tatălui Meu am primit și rămân întru dragostea Lui."

Să îndrăznească a îndeamna pe ei prin ceea ce zice: "Că s-am iubit pre voi, și așa s-am iubit precum Tatăl pe Mine. Iar aceasta după înțelegere o a zis. Deci rămâneți întru dragostea Mea, că a. acestui lucru voi sunteți domni. Nu că ați auzit, că s-am iubit pre voi, să fiți ne îndăgători de scapă, ci ca să vă sârguiți a rămâne întru dragostea Mea.

Apoi îi învătă pe dânsii, cum vor putea rămâne, de vor păzi poruncile Lui. Că precum de multe ori s-a zis, acela este cel ce L iubește pe El, carele poruncile Lui păzește. Iar prin aceasta arată, că atunci întru iubirea Lui vor fi, când viață curată vor arăta. Precum și a poruncile Tatălui Meu le-am păzit și rămân întru dragostea Lui.

Și aceasta cu pogorâre pentru neputința celor ce aud o zice: "Că nu cu adevărat Cel ce al tuturor este pășător de Lege era supus vou porunci, ci fără de poruncile Tatălui nu

putea să-și petreacă viața Sa.

Că această a fost o socotă cineva prea necăzuită să fie. Căci zice această vrand mai multe să-și mângâie pe ei. Căci fiindcă zicea lor că vă iubesc pe voi, apoi pe urma aveau să vă lupte ei cu necăzurile, ca să nu se smintescă, cu cămăra dragă stă la un omie n-ar fi folosit iar Nu vă turburați zice, de vreme ce și pe Mine Mă iubesc Tatăl, dar însă Mă dă ca să păținesc pentru lume. Deci precum nu se impută dragostea Tatălui pentru că păținesc Eu, așa nici voi mai puțin sunteți iubiți de Mine, măcar deși într-o necăzură veți să cădeți.

11-13 "Acestea am grăit vouă, ca bucuria Mea într-o voi să rămână, și bucuria voastră să se poartă. Și această este porunca Mea, ca să vă iubiți unul pe altul, precum Eu v-am iubit pe voi. Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca cineva sufletul său să-și pună pentru prietenii săi."

Acetia, zice, am grăit vouă, ca să nu curmă bucuria voastră, că se bucurau fiind împreună cu Dănsul când făcea Ei minuni și se săvea. Și încă ei și draci scotând se bucurau, precum și însuși zice "Nu vă bucurați căci draci se scot" (Luca 10, 20). Dar de vreme ce a sosit Patima, și cel de mângâiere curmă bucuria lor, zice "Că aceste grăuri de mângâiere am grăit vouă, ca porunca și până în sfârșit bucuria voastră să rămână necurmată și deplină și desăvârșită să fie. Că nu de tristare sunt vrednice acestia de acum și de bucurie, măcar Crucea, măcar răstăpă și necăzurile de va fi.

Dar de vreme de mai sus a zis, Că de veți păzi poruncile Mele, atunci veți rămâne întru Mine acum arată care porunci sunt dator să păzească, și le arată lor dragostea,

"Ca să vă iubiți, zice, unul pe altul, precum Eu v-am iubit pe voi. Că nu așa timpu și com s-ar fi întâmplat, vrea să ne iubim noi unul pe altul, ei precum El ne-a iubit pe noi.

Și la aminte, cum mai sus eu număr de multe a zis "Poruncile" iar aici zice "Porunca această este porunca Mea" cu nimeni de una, și vocalește, că pentru că a tuturor poruncilor cuprinzătoare și cap este dragostea, se zice și "porunci" și "poruncă"

Dar încă și arată nouă că, cum vom păzi poruncile, cum că adică prin păzirea noastră poruncile ei pentru dragoste.

Și fiindcă a zis "Că precum Eu v-am iubit pe voi, să vă iubiți și voi unul pe altul, arată măsura dragostei și vârful "Că mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca să-și pună cineva sufletul său pentru prietenii săi". Drept aceea și voi unul pentru altul, puneți-vă sufletele, fiindcă și Eu pentru voi mor. Dar să nașoțeli că din praciunea către voi se face ducerea aceasta, în care Mă duc acum de la voi, că din dragostea mai virtuoasă cea mai desăvârșită se face această.

14-16 "Voi prietenii Mei sunteți, de veți face câte Eu poruncesc vouă. Nu vă minț vouă slugă (Dar când va zis pe ei slugă) Cănd învățându-i la descoperirea stăpânirii Dumnezeui Sale încă și mai înainte a zis "Voi Mă chemați pe Mine învățător și domn, și bine ziceți, că sunt" (Ioan 10). Zicându-i de acum, ca slugă nu știu, ei face domnia sa, ei pre voi v-am zis prietenii (Mai sus zicând "Voi prietenii Mei sunteți, de veți face câte Eu poruncesc vouă, le-a arătat că încă nu sunt, ei atunci vor fi când vor face. Cum dară aici zice "Că pe voi v-am zis prietenii, că toate câte am auzit de la Tatăl, am arătat vouă" Pe acest cuvânt

"Sunteți" să-l înțelegi în loc de: "rămâneți" că fiind acuma, și pe urmă rămâneți, de veți face câte Eu poruncesc vouă (Zigad, 104). Că toate câte am auzit de la Tatăl Meu, am arătat vouă. Nu voi Mă alege pre Mine, ci Eu v-am ales pre voi și v-am pus, ca voi să mergeți, și roadă să aduceți, și roada vouastră să rămâne, cu orice veți cere de la Tatăl întru numele Meu, să dau vouă. (14) Adică, ca cei ce sunteți ai Mei, ca cei ce sunteți, creștin. Sau ca cei ce chemați numele Meu (Zigad, 105).

În sus și în jos învățătura era pentru dragoste întoarcă, aceasta arătând nouă prin aceste grauri mănate, că oricâtă poruncă este mai vrednică de laudă decât cele altele, și mai vrednică de sânguină.

Și pune înainte și semna mare a dragostei Lui. Că stăta, zice, vă iubește pe voi, cât și cele așeunse le-am desoperit vouă. Că sluga nu știe tainele stăpânului, iar voi acum ca niște prieteni ai Mei tainele vă arăt în vrednicie. Că toate câte am auzit de la Tatăl Meu, am arătat vouă.

Dar cum în alt loc zice: "Că multe am a spus vouă, și nu le puteți purta" (Ioan 16). Toate a arătat lor, câte puteau ei să audă, și câte erau atunci încăpute de mine.

Iar când zice: "câte am auzit de la Tatăl Meu" să nu socotești, că de învățătura are trebuință Fiul, ci aceasta arată, Că în mine stătea nu zice, ci cere de la Tatăl, și oricâte ar putea Acela să arate.

Iar zicând că al dragostei celor către voi, semna fac aceasta, că am arătat vouă tainele, aduce pe urmă și alt semn al dragostei. Că Eu zice, v-am ales pe voi, adică, nu voi săi venit la prietenșugul Meu, ci Eu la al vostru, și întâi Eu v-am iubit pe voi, cum dar vă voi lăsa pe voi după aceasta? Că și

v-am pus pe voi, adică, v-am sădit pe voi. Că voi să mergeți, adică, ca să creșteți, și să vă lățați, și să vă întindeți, și să vă lungiți, și roada să aduceți.

Iar aici arătat și Lucrător a fi pe sine: Se aduce. Pentru că și mai sus când zicea că "curați sunteți pentru cuvântul, carele l-am grăit vouă" S-a arătat pe sine că este curățitor, iar acum mai arătat prin ceea ce zice că "Eu v-am ales pe voi, și v-am pus pe voi" Că lucrătorul cu adevărat alege și pune în parian. Vedeți că întocmai este Tatăl cu Fiul? Tatăl - Lucrător, Fiul semna. Se arată Lucrător.

Într-oare te întru rușine Are, împriună cu cei ce cu tine întru păgână ale ai căești.

Vezi încă și asta. Că oricâte veți cere de la Tatăl, să dau vouă, adică Eu voi da vouă. Măcar că se cădea după urmăre așa să zică. Oricâte veți cere de la Tatăl, va da vouă. Iar El a zis. Că Eu să dau vouă, pentru cea înlocuim putere cu adevărat. Pentru că și Tatăl ducând, cu Dreapta Sa dă, iar "dreapta" a Sa Fiul este.

Și la aminte și aceasta. "Căci când vom fi sădiți și vom aduce roadă, atunci și oricâte vom cere, va da nouă, iar de nu vom aduce roadă, nu vom lua, fiindcă acela ce nu aduce roadă, nici ce e cuvântoase și de suflet folositoare nu cere, ci amestecă cu adevărat și ne folositoare pentru aceasta merită. Că cereti, zice, și eu luaj, pentru că rău cereti" (Iacov 4, 3).

17. 19. "Acum vă poruncesc vouă, ca să vă iubiți unul pe altul. De vă urăști pre voi lumea, știți că pre Mine mai iubite decât pre voi Mă urați. De ai fi din lume, lumea ar iubi pre al său, iar căci din lume nu sunteți, ci Eu v-am ales pre voi din lume, pentru aceasta vă urăște pre voi lumea."

Că să nu sucotească Apoi-oîl, că înfruntându-l Domnul le grăiește lui, cum că sufletul său va să-și pată pentru danșu, și cum că va ales pentru aceasta zice. Acestea poruncește vouă, nu ca să vă înfruntez, nici să Mă trufesc ca pentru o ispravă oarecare, ci ca pe sufletul voastre mai întărite să le fac într-o dragoste cea a Lăută către altul, pentru aceasta năvăl pe isprăvile dragostei mele cu toate voi. Că aceasta poruncește vouă, ca să a-biți unul pe altul. Iar de vreme ce greu lucru este, și foarte întru-âncas a pătina goană și a se urî, îi mângâie pe danșii zicând: "Că de vă vor urî pe voi, nimica de mirare nu este, că pe Mine mai năvise M-au urât. Deci pe neas a a fi părtași și împreună cu Mine urâți, datori sunteți ca pe o mare mângâiere să o aveți.

Aduce încă și alt chip de mângâiere mai îndemnător spre aceasta. Că împotriva zice, se cuvenea să vă întru-sați voi, dar au iar fi urât pe voi, umea, adică, numenul cel rău, că dintru a nu vă urî ați fi arătat, că și voi de aceeași răutate a nu și vicleșug vă în-părtășiți. Iar acum de vreme ce vă urăsc pe voi cel rău, bucurați-vă, că pentru fapta cea bună a voastră vă urase pe voi, căci cu arevârat de n-ar avea faptă bună, l'umca ar iubi pe al său. Iar de vreme ce l' u-vor ales pe voi din răutatea omni, pentru aceasta vă urăște pe voi lumea, ca pe cei ce nu vă împărtășiti cu lucrurile ei.

20,21 "Aduceți-vă aminte de cuvântul, carele l'au un grânt vouă. Nu este slugă mai mare decât Domnul său. De M-au prigoni pre Mine, și iar voi vă vor prigoni. De au păzi cuvântul Meu, și al vostru vor păzi. Că acestea toate vor face vouă pentru numele Meu, căci nu știu pre Că a se M-au întru-s pre Mine.

Cea ce mai sus a zis, "Că pe Mine mai năvise decât pe

voi M-au urât", aceasta acum pe larg zicând-l, mângâiere mai mare le pune loc. Că aduceți-vă aminte, zice, de cuvântul meu, că nu este slugă mai mare decât domnul său, pentru aceasta nici voi nu sunteți mai mari decât Mine. Deci vedeți cum pe Mine M-au avut. De au gonit pe Stăpânul, și pe voi slugile cu mult mai vărtos. De nu M-au gonit pe Mine, ci cuvântul Meu au păzit, și al vostru vor păzi. Dar nu este aceasta, că nici pe al Meu, nici pe al vostru nu vor păzi. Că acestea toate vor face vouă pentru Mine. Deci de Mă iubiți pe Mine, suferiți cele ce pătimim pentru Mine pe Carel Mă iubiți, precum ziceți.

Ci și alta este spre mângâiere, că și pe Că a se M-au trimis pe Mine. Îl hăjocoresc împreună cund și pe voi. Deci de nu altreva, măcar aceasta fie-vă vouă spre mângâiere, că aceștia și al viștri, și al Mei, și al Tatălui Meu sunt vrăjmași.

22-25, "De n-aș fi venit, și n-aș fi grânt, or păcăt n-ar avea, iar acum răspuns nu au pentru păcatul lor. Că el cel Mă urăște pre Mine, și pre Tatăl Meu urăște. De n-aș fi făcut lucruri între ei, carele numen altul n-a făcut, păcăt n-ar avea. Iar acum si au vădit și M-au urat, și pre Mine, și pre Tatăl Meu. Că ca să se plăcase cuvântul cel scris în Psalm 34, 18. "Legen lor, că M-au urat, în zadar."

Și oare cu dreptate fac acestea, și n-urăsc și pe Mine, și pe Tatăl Meu, și pe voi? Oare pentru ce ce au grânt sau au făcut acest fel de socotela a urăta? Nu, zice, că ne urăte este păcatul, or Că au, de ară N-au venit, și n-am învățat." De n-aș fi venit, de n-aș fi grânt, ar fi putut ei să zică, că n-au auzit, iar acum fără de răspundere este rădăca lor. Apoi de vreme ce prelungindenez nici o pricină alta de îndreptare au punea, fără numai că fac izbândire pentru Tatăl. Că

omul acesta zice nu este de la Dumnezeu. Ioan 9. 16. si de acest fel. Pentru aceasta aduce pe Iuda. Căci ce Mă uraste pe Mine, si pe Tatăl Meu uraste. Așa ne aceasta nu se a rămas lor spre răspundere. Și nu numai învățară am dat ei si fapte am adăus. in ce fel nimeni altul. Precum este minunea Orbului minunea lui Lazăr si celelalte asemenea. Deci care raspundere au? Pe învățatura cea din cuvinte le-am dat pe cea din fapte am adăus. Precum si Moisi învăță (A doua lege 13) de a asculta de acela poruncind. carele si minuni face, si elavie învăță. Iar acum si au văzut acest fel de lucruri dar însă si pe Mine. si pe Tatăl Meu au urât.

Apoi aduce si pe Proorocul martor. Că Mă au urât in zadar. Că numai pentru răutate s-a născut urăciunea. nu pentru altă pricină. Iar lege precum de multe ori am zis. nu numai pe era a lui Moisi. ci si pe cărțile Proorocilor zice. Precum si aici pe cartea in David. Lege o a nimeni. Deci David cu Duhul Sfânt mai înainte a grăit ceea ce avea răutatea lor să facă. Iar ei cu adevărat ca niste răi pe era mai înainte grăită de Proorocul n-au implinit si pe proorocul o au urtat ca este adevărată.

26.27 "Iar când va veni Mângăietorul, pe Carele Eu voi trimite voua de la Tatăl Duhul Adevăratul carele de la Tatăl se purcede. Acela va mărturisi pentru Mine. Ioacă si voi mărturisiți va din început cu Mine sunteți."

A zis necunoștor că va vor zoni pe voacă cuvântu vostru nu l vor pazi. Deci ca să nu punga zice ei. Si dat e. Doar unde ne trimiți pe noi? Cum vom fi vrednici de credință? Cine va nou aminte la noi? Cine va crede? Pentru aceasta aduce. "Iar când va veni Mângăietorul, Acela va mărturisi pentru Mine", martor, zice vrednic de credință este Acela.

Deci de Duhul Sfânt ei vaditi că fără de cuvintele îndreptare gresesc vor primi propovăduirea. Inca si voi mărturisiți din început cu mine fiind. că si cu cuvintele si cu lucrurile fără de cuvânt de îndreptare i-am făcut pe ei. Pentru aceea îndrăzniți. că nu fără de mărturie va fi propovăduirea. că si Duhul împreună va mărturisi cu semne si cu minuni si martor vrednic de credință va fi. că Duhul Adevăratul este.

Deci fiindcă este Duhul Adevăratul va mărturisi adevărul si fiindcă de la Tatăl se purcede. toate le știe cu de amănuntul. că de acolo este, de unde este cunoștința tuturor. Iar aceasta ce zice. "Pe Carele Eu voi trimite" arată că întocmai cu Dănsul este. Că în alt loc a zis. cum că Tatăl trimite pe Duhul. Iar aici zicând cum că El singur l va trimite pe Acesta. cumie alta urata. fără numai că întocmai cu Tatăl este. Dar ca sa nu se pară că se scoală împotriva Tatălui. și ca cum din astă stăpanire trimite pe Duhul. a adăus. "De la Tatăl". Că l va trimite Eu adică dară de la Tatăl adică. binevoind Tatăl. împreună trimițând. Ca nu din Sanurile Mele Eu scot pe Duhul ci de la Tatăl. prin Mine se da.

Iar când auzi că se purcede. să nu vocatesi cum că "Purcederea este" Ieremiasa" cu care se tronea dăhor le vele slugi. Iar ca să firească estime a Duhului este Purcederea. Că de nu așa vom înțelegi purcederea. ci doar ceea trimite are cu se face de afra. neațăta va fi pentru care duh zice. Că neputărat sunt duhurile. care spre slăbă se trimite (1 Cor 1. 14). pentru că ei vor să moștenească neațo rea. Dar aici o minune oarecare aleasă s osebă zice că este Purcederea. răstăta la unul cel ce este chiar si cu adevărat Duh.

Deci dar prin aceasta adică a se purcede sa nu intelegem cum că se trimite. ci cum că din Tatăl are pe cineva cea

firească. Drept aceea Duhul acesta martor va fi al propovăduirii.

Și voi încă mărturișiți, pentru că nu de la a fi alți puzi, ci voi singuri dintru început împreună cu Mine sunteți. Și nu încă mărturie este aceasta care se face de la cei ce dintru început au fost împreună, ceea ce și singuri apostoli mai pe urmă ziceau către norul vorbind: "care împreună cu Dănsul am mâncat, și am băut" (Faptele Ap. 10: 41).

Deci îndolită este mărturia. Și de la voi, și de la Duhul. Că de vă vați pareți voi că spre har mărturișiți, dar nu și Duhul spre har va mărturiși.

Capitolul 16

14. "Acestea am grăit, ca să nu vă amintii. Scoate-vă voi pre voi din Sinagogi, și va veni vremea, ca tot ceea ce vă ucidă pe voi, să se pară că aduce slujbă lui Dumnezeu. Și aceasta vor face vouă, că n-au cunoscut pre Tatăl, nici pre Mine. Că acestea toate am grăit vouă, că dacă va veni vremea, să vă aduceți aminte de acestea, că eu am spus vouă."

Am grăit, zice, vouă acestea mai înainte de ce vor fi, ca să nu vă ucidă mai pe urmă, când veți vedea pe masați că nu cred, și voi singuri că patimați greutăți. Că socotind voi că și mai înainte de a fi acestea, au spus vouă, să primiți de aici și pe mângâierii a cea de la Mine, că n-am născut vouă nici altă această, precum născuț și pieră mai înainte ca pe nori greutăți. Că și din Sinagogi vă vor scoate pe voi, și din adunări, și din cele cinșite ale lor, și cu totul din Obște, or vă vor despărți. "Că s-au sfârșit, că de va mărturisi cineva pe Hristos, să se lepede din Sinagogă" (Ioan 9: 22). Și nu

numai aceasta, adică din Sinagogi vă vor scoate pe voi, ci și moarte veți lua, și moarte de ocară, căci ea pe născuț făcători de rele și vrăjmași ai lui Dumnezeu vă vor uide pe voi. Și tot ceea ce vă va omori pre voi, așa se va sârghi pentru uciderea voastră, căci i se va părea că slujbă aduce lui Dumnezeu, adică să socoti că lucrul părint lui Dumnezeu, și blagocestiv a făcut.

Și aduce și mângâiere destuă. Că acestea, zice, vor face, că nu știu pe Tatăl, nici pe Mine. Că pentru Mine, zice, și pentru Tatăl, acestea veți să pătimiți. Deci răbdați. "Căci fericiți veți fi, când vă vor ocări pe voi, și va vor gonii, și vor zice tot graul rău împotriva voastră, mințind pentru Mine" (Matei 5: 11, Luca 6: 22). Aceasta fericiție mângâiere de vă vouă, aducându-vă aminte de acestea.

Și acestea am grăit vouă, că dacă veți vedea pe cei e mahnicioase, nămplându-se, să credeți și pentru celea te. Că nu veți putea zice, că cele de bucurie mai înainte am spus vouă, vrând să vă amăgesc pe voi, ci primum cele de întristare mai înainte vestind, n-am mințit, așa nici cele de bucurie spunând, nevrednic de credință voi fi.

Și pentru eu nu negători să fiți, ci gătiți, aducându-vă aminte, că eu am spus vouă acestea, și pentru aceasta să stați cu viclejă către cele de întristare.

47. "Și acestea vouă din început n-am spus, căci eu voiam, iar acum merg la Cel ce Mă-a trimis pre Mine, și atunci din voi nu Mă întreabă. Unde Merg? Că căci acestea am grăit vouă, întristarea a umplut inima voastră. Că eu ades am zice vouă, că de fi hoș este vouă, ca eu să Mă duc, că de nu Mă voi duce eu, Mângâietorul nu va veni la voi. Iar de Mă voi duce, fi voi trimite pre El la voi."

Foarte îngreunată de întristare erau Apostolii,ruzind că unele din acestea erau să li se întâmple lor. Pentru aceasta și Domnul zice: Acestea ce sunt așa de înstrăbătoare, dintru început nu le-am spus vouă, nu ca și cum nu le știati, ci căci ea voi eram, și scăpare îndestulată. Mă aveati pe Mine, și tot războiul asupra Mea era pornit, iar voi în toată negrija erați. Deci nu era trebuința de acest fel de cuvinte atunei, care mai înainte să vă gătească, și să vă întărească. Dar acum făcându-Mă Eu la Tatăl Meu, și vrând să vă las pe voi, mai înainte vă spun vouă acestea, ca să vă întăriți pe sineși.

Și nimieri din voi nu Mă întreabă pe Mine: Unde mergi? ci de întristare vă ați turburat, și umire ați pătruns, pentru așteptarea celor grele clătându-vă cu zămbe. Dar Eu adevărul zic vouă.

Vezi cum îi mângâie pe ei, măcar de nu de ori, zice: de vă ați întrista, Eu ceea ce este de folos vouă zic, că voi voți pururea să fiu cu voi, dar nu este aceasta de folos. Că de nu Mă voi da Eu, Mângâietorul nu va veni la voi. Deci măcar deși voți voi să fiu Eu de față cu voi, nu vă voi asculta pe voi, ci ceea ce este de folos vouă mai vă voi alege, decît voia voastră cea de vătămăre vouă.

Așa și noi datorîi suntem a face prăcătindenea, mîrul cel de folos și nu a fi și fraților să se cotim, iar nu cel dulce. Că de nu voi muri Eu pentru lume, și nu Mă voi duce la Tatăl, și imblînzire pe Sinemi dîndu-Mă pentru păcătoarele, Mîngâietorul nu va veni. Căci cum va veni, de nu se va strica vrajda, păcatul omorîndu-se? De nu se va împăca Tatăl cu firea omenească? Ci aici cei ce sunt mîi Macedonice ce vor putea zice, care mîșorează stăva Duhului, și slugă pe El al Fiului Îi zic? Cum este de folos, stăpînul să se ducă, și

sluga să vie? Deci măcar de vă veți și întrista, o, ucenici, pentru ducerea Mea, dar pentru venirea Duhului bucurați-vă, care mai multe și mai mari fapte de bine va face vouă.

Și cum Domnul a zis: "Acestea din început vouă n-am spus." Pentru că scris este: "Că hemînd pe cei disprețuiți a zis lor: Că a domni și mî împărați veți fi dăși" (Matei 10, 18). A spus cu adevărat că la domni veți fi duși, dar nu că așa vă vor ucide pe voi, ca pe niște păgani, și făcători de rele, și vrăjduși ai lui Dumnezeu.

Și în alt chip: Acolo alică a spus cele ce de la păgân era să le urmeze iar, iar acum pe cele de la Iudei. Că din Sinagogi vă vor scoate pe voi, Iudei, cu adevărat.

Și vezi: într-o aceeași dată împreună și pe stăpînirea de Sineși a Duhului, și pe împreună bunăvoința lui. Pentru că aceasta: "Va veni Mîngâietorul" este a stăpînirii Duhului, iar aceea: "Eu voi trîmite pe ei" este a bunei voințe a lui, și a plăcerii lui, de se cuvine așa a zice, și a plecării ca să vie Mîngâietorul.

8-11 "Și venind Acesta, va vădi lumea de păcat și de dreptate, și de judecată. De păcat, căci nu cred în Mine, și de dreptate, căci la Tatăl Meu merg, și nu Mă veți mai vedea pre Mine, iară de judecată, căci stăpînitorii lumii acestora s-a judecat."

Va veni Mîngâietorul, și carele va fi folosit? Va vădi, zice lumea de păcat, și îi va arăta pe dăvoșii păcătoși, pentru că nu cred. Căci cînd vor vedea prin mîinile ucenicilor într-o Duhul semne mari și minuni făcîndu-se, și nîci așa nu vor crede, cum nu vor fi credincii de osîndă, și vinovați de purtat prea mare. Căci acum pot să zică, Că sunt Fiul de tîmplar și de maică neobîgată în seamă, măcar deși nimieri sînt Eu, iar

atunci fără cuvânt de îndreptare va fi lor necredința, însoțită de Duhul întru numele Meu va săvârși unele ca acestea. Deci de păcat îi va vâd, pe dânsi, adică, îi va arăta pe dânsii că au păcătuit fără de certare.

Încă s-a de dreptate și va vâdi. Căci Fiul a Tatăl Meu merg, adică, va arăta lor că eu drept fiind, și viață fără de prihană viețuind, fără nă dreptate sunt omorât de dânsii, și la acceșta semn este. Căci la Tatăl merg, că de n-ăș fi fost drept nu M-aș fi înălțat la Tatăl. Că de vreme ce eu pe un împotrivitor lui Dumnezeu și eu pe un călător de Legă l-au omorât pe El, va arăta lor, zice Duhul, că nu sunt întru acest fel, că de nu fi fost împotrivitor lui Dumnezeu și călător de Legă nu M-aș fi înălțat de cinste de la Dumnezeu și Punătorul de Legă și de cinste nu vremelnice, ci vesnic. Pentru că aceea ce zice "Nu Mă văd mai vedea pe Mine" arăta pe petrecerea cea vesnică în Tatăl.

Iar de judecata îi va vâdi pe ei, căci stăpânitorul lumii aceștia s-a judecat, adică, și din această țarăși drept și fără de păcat Mă va arăta pe Mine. Duhul căci stăpânitor al lumii de Mine s-a judecat și s-a biruit. Că de vreme ce ziceau că:

"Dacă are" și cum că într-un Bee zeli face omnia și înscălător este, Mai 12: 24. Marcu 3: 22. Luca 11: 15. Ioan 10: 20. acestea toate zice se vor arăta deșarte. Pentru că se va vedea diavolul osândit și tu nu va arătați va lăsa de Mine și s-a biruit, care aceasta, n-ăș fi putut, de n-ăș fi fost mai mare decât dânsii și de tot pacatul înșirănat.

Și cum s-a arătat aceasta? Prin venirea Duhului, ca toți cei ce credeau în Hristos călău și lui J. corcaci pe stăpânitorul lumii. Deci se arăta dintr-un acestora că și de Hristos s-a osândit cu mulți mai mare. Drept aceea s-a vâdit

Duhul pe cei ce n-au crezut că pe niste păcătoși. Căci credința dezleagă păcatele prin iertarea Botezului, și lucrările Duhului care se arătau într-un cei ce au crezut într-un cei necredincioși nu se vedea. De unde se vâdea că sunt ei vase rele și necurate și nevrednice de primirea Duhului.

Încă și în uchi chip. Vădește Duhul pe lumea cea necredincioasă de dreptate, adică, cum că este lipsit de dreptate, ceea ce nu crede în Iisus Cel drept, Cărele pentru dreptate s-a înălțat la Ceruri. O vădește și o osândește și ea pe o trândăvă, că înfrunt fiind diavolul, mizeria n-a vrut să-l biruiască.

12: 15. Încă multe am n-a vă zice vouă, ei nu puteți a le purta acum, iar când va veni Acela, Duhul Adevărului, va povătuși pre voi în tot adevărul, că nu va grăi de la sine, ci câte va auzi, va grăi și cele viitoare va vesti vouă. Acela pre Mine Mă va săvârși, că dintru al meu va lua, și va vesti vouă. Ioane căci are Tatăl, ale Mele sunt, pentru aceasta am zis, că dintru al Meu va lua, și va vesti vouă.

Zicând mai sus că "De folie este vouă, că eu că Mă duc" acum pe lângă spun această, și zice: Că acum nu puteți a le purta, iar după ce va veni Acela, atunci cu adevărat darurile Aceluia dăruind, la tot adevărul veți fi povătuși.

Și care adevăr zice Arătat este, că pe conștiința cea pentru toate. Că singur Domnul, mizeria mare pentru Sineși n-a zis. Una adică, și chip dând de smerenie, iar a tă, și pentru neputința ascultătorilor și ne cunoștința cea de mine a lucrurilor. Iată mizeria de rană la rege Legi arătat na n-a înălțat, că nu împotrivnic a fi lui Dumnezeu să se pară la tot, iar după ce a venit Mângâietorul, atunci și vrednicia Fiului s-a descoperit și cunoștința pentru toate cea

adevărată s-a arătat și înch. pusele Legii rid. cându-se din
magiuc și stricându-se, la cea adevărată și întru Duhul și în
ne-am povătuat. prin semnele cele ce întru Duhul se fac,
adeverindu-se credința. Apoi de vreme ce mari oarecare n-
zis pentru Duhul, ca să nu socotească vreunul că mai mare
decât Dănsul este Duhul, fiindcă El va să-i povătuască la
adevar și va să-i facă înțelegătore și primari ori de cele multe
și mari, care Hristos fiind de față, nu puteau ei să li poarte
Drei ca nu această să se socotească. aduce pe urmă. "Că nu
va grăi de la sineși", adică. nimica osebit al său afara de
cele ale Mele nu va grăi. Că aceea ce zice: "Câte va auzi"
acastă arată că nimica afară de cele ce sunt ale lui Hristos
nu va învăța. Precum și învăși Dombul zicând pentru sineși
"Câte am auzi de la Tatăl Meu grăiesc." (Ioan 8, 28 și 15,
15, nu se aduce pe sineși cum că se învăța cu oarecarele
prunci ei cum că nimica afară de cele ale Tatălui n-er știu,
nici învăța așa și pentru Duhul.

Iar cum că nu are trebuință de învățătură Duhul auzi
ce zice Pavel. "Precum nimic nu știe pe cele ale omului,
fără numai duhul cel ce este în transul așa și pe cele ale lui
Dumnezeu nimic nu le știe. Iară numai Duhul lui
Dumnezeu" (1 Corinteni 2, 11). Vezi că de sineși învățat este
Duhul cel Sfânt, precum și cel al nostru.

Încă și din cele de pe urmă se va învăța că cu bună
cuvântă Dumnezeuca Duhul. Că cele viitoare zice va
vesti vouă, adică. cele ce vor să fi, care această n-er vârstă
a lui Dumnezeu este. Vădost n-er celor ce vor să fie. Că de
vreme ce nimic alta așa nu este dăruit fără omenești, precum
cuos n-er de cele ce vor să fie. mângăie pe Apostol. și cu
această. Că atata, zice, va face vouă bine. cât și pe ceea ce

mai mare se socotește decât toate. va da vouă. adică pe mai
năste șarut de cele ce vor să fie. Încă de vreme ce și n-er
ispite aveau să intre ei. Acela va va gata pe voi. zice. spre
cele ce vor să se împlinesc vouă. ca nu fără de păzire din
neștiință să cădeți în aceea.

Și Mă va slăvi și pe Mine. că întru nume e Meu toate și
va grai și va face. și nimic împotrivă nu va zice. cât prin
minunții ce se vor face de Acela să fiu crezut că sunt
Dumnezeu, vărsându-se cu bogăție darul peste voi nemicu
Meu și după moartea Mea numele Meu mai mult strălucind.
Căre această. slavă mare este și careia nu i se poate grai
împotrivă. când Cerece s-a născut și s-a născut după aceea
mai mult va străluci.

Apoi de vreme ce au auzit pe Domnul zicând, că unul
este Învățătorul vostru Hristos (Matei 23, 8), ca să nu
socotească ei că încă un Dascăl este în singur cum zici nouă,
că și alt învățător va să fie. Duhul. aduce pe urmă. "Că
dintru al n-er va lua" adică. dintru cele ce lu știu dintru a
Meu știință. Sau și în alt chip. Dintru al Meu. care va să
zică. din vistieria Mea. adică a Tatărui. Că de vreme ce toate
câte are Tatăl ale Mele sunt și a Mea bogăție, și
Mângăietorul încă de la Tatăl va grăi cu cuvânta zic. dintru
al n-er va lua. adică din vistieria și bogăția și cunoștința
Mea.

Dar pentru care pricină atâtea bei arăți Duhul n-er dat
nouă. iar nu Fint. Iată adică această zicem. Că călca la
dăruite Duhului Fint a făcut. și El este pricinătoru
bunătățior celor atâtea de mari. că de nu El ar fi stricat
păcatul, cum ne-am fi îndrednicit noi de Duhul. "Că nu va
socu Duhul în trupul cel supus păcatului." (Isaiel. Solomon

1-4, Pentru aceasta de-a dat ceva mare Duhul de la Hristos a avut pricinile. Apoi, de vreme ce ereticii aveau să neșchimbare credința Duhului pentru că mai pe urmă a venit pentru aceasta, El i-a lăsat să creadă cele mai mari minți apostolice, ca pentru mărimea dorurilor și în fiind și fără de voință să cunoască credința Duhului și nu pentru că mai pe urmă s-a arătat pentru aceasta mai mult să se scurteze decât El.

16-18: Puțin și nu. Mă veți vedea, și iarăși puțin, și Mă veți vedea, că Eu merg la Tatăl Meu. Deci au zis unii din ucenicilor lui între sibi: Ce este aceasta ce zice nouă: Puțin și nu Mă veți vedea, și iarăși puțin și Mă veți vedea, și cum că Eu merg la Tatăl Meu? Deci ziceau: Ce este aceasta, ce zice, puțin? Nu știu ce grăiește?

Pentru care pricină Hristos iarăși de ducerea și de moartea Sa le aduce lor aminte? Pentru că se cădea mai vârtos să le ascundă pe acestea. Învățând mintea lor și mai ascuțită făcând-o, pentru aceasta și plinirea le aduce aminte de ceea ce de înfrustrare, spre obișnuință aducându-i pe dăosul, și spre asceptarea așteptării, ca nu de cea fără de voință venire să se spăimânteze. Dar însă ampreună cu ceea ce de înfrustrare și pe ceea ce de bucurie. Precum cu adevărat s-a arătat: Puțin și nu Mă veți vedea, zicând o pe cea de înfrustrare a adus pe unii și pe cea de bucurie. Nu iarăși puțin, și Mă veți vedea, și cum că la Dumnezeu merg. Că la el poate să vă ajute vouă și nu pierici Mă totu, și la puțină vreme va fi despărțirea, iară veți că după aceea petrecerea cea împreună cu voi.

Dar ei nu înțelegeau, pentru care s-ar fi și murat cineva, cum nu cunoșteau și cele ce zice El. Se vede dar că înfrustrarea cuprinzând mintea lor, scosese pomenirea celor zise. Sau

pentru neluminarea graiurilor li s-a întâmpnat lor aceasta a nu înțelege.

Pentru aceasta și îi se pare că înipotivitate născută grăiește lor Hristos. Pentru că de la voi vom vedea, unde merg? Iar El: Te duci, cum Te vom vedea? Și a vorbe întunecească se păreau acestea.

19-22. Deci a cădoscă El însuși că vreau să-l întrebe pe El, și a zis lor: De aceasta vă întristați între voi, căci nu zis. Puțin și nu Mă veți vedea, și iarăși puțin și Mă veți vedea. Amin. Ambo zic vouă, că veți plange, și vă veți tângui voi, iar lumea se va bucura, și voi vă veți înfrusta, și întristarea voastră într-o bucurie se va întoarce. Măierea când năște, întristare are, că a sosit ceasul ei, iar laudă naște copilul, nu și mai aduri aminte de scârbă pentru bucurie, căci s-a născut om în lume. Deci și voi, întristare acum aveți, și iarăși vă veți bucura pre voi, și se va bucura inima voastră, și pre bucuria voastră nimeni nu va lua de la voi.

Dupa ce a văzut pe ucenici că necredinciu nu înțelege pe cele zise pentru lămurirea minții cei din scârbă, mai amonata le face lor învățătura cea pentru moartea Sa, ca obișnuința se ei cu gramile și cu mercurile, cu vitejie să o suferă pe ea. Deci, zice: Vei plange, și vă veți tângui voi, pentru vocație, și pentru Crucă. Iar lumea se va bucura, indică, Iudei, că ei ce lageta cele ale lumii se vor bucura, fiindcă Mă aduc pe Mă nevrăgmasilor ei într-o stare a voastră într-o bucurie se va întoarce. Precum și bucuria înfrustrare și va veni, cămă după înfrustare numele Meu se va slăvi.

Însa puțin să înțeleagă și bucurie a lumii, nu pe a Iudeilor, cu care s-au bucurat când au omorât pe Domnul, ei pe

mantuirea lumii. Cât să fie ceea ce se zice acest fel. Nu indică
vă veți întrista, dar această patimă a Mea, pentru care voi
vă întristați, a toată lumea bucurie și mântuire va fi.

Apoi și pildă de fobite aduce a mări și a durii, ceea
de naștere. Și pe această pildă și prooroci o folosesc, prin
cumplicarea durerilor pe mulțimea mântuirii arătând
(Psalm 47; 6. Ieremia 6:24. Osea 13,13. Micaia 4, 9).

Și una ca aceasta zice: Dureri ale mântuirii vă vor cuprinde
pe voi, ci durerea pricină a nașterii se face. Inca și pe
cuvântul, cel pentru înviere adăvărându-l și arătând că
aceasta, adică a murii, asemenea este cu aceea a iesi din
pantece a lumii. Că așa nu vă mirați, că prin atâta întristare
vei să veniți la bucurie, fiindcă și numia prin întristarea
ceia intru chinurile de naștere vine la aceasta a se face mumiă.

Și se însemnează aici și oarecare taină, că El a stricat
durerile morții, și a făcut a se naște din nou, care nu se mu-
ștrică, nici mai moare, care este înșuși Domnul. Că vezi, că
n-a zis, cum că n-a și mai aduce umina de scârba, căci s-a
născut ei copil, ci că s-a născut om în lume. Că aceasta nu în-
zadar o a zis așa, că vrând să arate cu chip arătat și ta mie,
că El este omul Cel Ce s-a născut, nu ia-lui copil ce cu
dureri a născut pe El, ci lumii, pentru că n-omă s-a născut
din înviere omul cel nou și nestrăcut. Iisus Hristos
Domnezu nostru. Iasa pildă din morii cele ce naște nu căuta
a se potrivi cu toate ceea ce s-a întâmplat a Hristos, fără
numai a arăta, cum că vremea încă este scârba, și cum că
mare este dobânda chinurilor și cum că spre viață și spre a
dona naștere este nașterea înviere. Iar celelalte toate ale
pildei nu se potrivesc. Și cu cuvântă, pentru că pildă este,
iar pildă de se va potrivi la toate, nu este pildă, ci însuși.

acela lucru pentru carele este pildă.

Deci și aici pe durerile nașterii, le luăm la întristarea
Apostolilor, iar bucuria la mângâierea cea după înviere. Și
iarăși pe stricarea durerilor nașterii, la stricarea zădărilor,
nașterea, la învierea Celui întâi născut din morții, dar nu și
iadul se înșeninaază prin marea, că nu s-a născut iadul ci
Apostolii s-au bucurat și cu bucurie, pe care numen nu o a
leat de la ei. Căci când se ocărau, că pentru numen lui
Hristos se bucură atunci se bucurau (Fapte 5: 41).

Și încă prin ceea ce a zis, "Că bucuria voastră nimeni n-
o va lua" arată, cum că nu va mai muri, ci porurea viu
fiind, de bucurie neîncetată va fi lor priimitor.

23,24. "În ceea ce pre Mine nu Mă veți întreba nimica.
Amin, Amin zic vouă, că orice veți cere de la Tatăl în numele
Miei, va da vouă. Până acum n-ați cerut nimic în numele
Miei. Cereți, și veți lua, ca bucuria voastră să fie
deplină." (Mat. 7:7. Mc. 11, 24. Lc. 11, 9. Măc. 14, 13).

După ce vorbirea, zice atunci venind peste voi cu adevărat
Mângăietorul și povățuindu-vă spre tot adevărul, pe Mine
nu Mă veți întreba nimica de acest fel, precum și mai înainte:
"Înde mergi!" și "Arată nouă pe Iarai!" că toate le veți
cu oase între Dădător. Sau "Nu Mă veți întreba" în loc de
"Nu Mă veți ruga." "Nu Mă veți pui!" Deci după ce din-
tru re-luând, voi trimite vouă pe Mângăietorul, atunci nu
Mă veți mai întreba, adică nu veți cere, ca să fiu în
mijlocitor, ci va alege vouă numele Meu, spre a lua de la
Tatăl cererile. Deci arată aici pe puterea numelui Său, de
vreme ce aici văzuți fiind, aici rugați, ci numai numit, unele
ca acesta face.

Până acum, zice, n-ați cerut nimic întru numele Meu, iar

de acum cereți, și cu adevărat veți avea. Pentru aceasta de folos vă este vouă ca să mărturizați de vreme ce veți să abandonați de acum îndrăzneala mare, la Tatăl Meu. Căci nu pentru ca Mă despărtesc de voi să socotiți că veți fi părăsiți de Mine, ci numele Meu mă mare îndrăzneală va da vouă, și bucuria atunci va fi prea deplină, când voi toate cererile.

Și la aminte că același numele întru numele lui Hristos cere. Nimeni dar din cei ce cer lumesc și de suferă vătămătoare, nu în numele lui Hristos cer, pentru aceasta mărturiez, căci numele lui Hristos este nume zeyese și de mântuire, și când cineva pe cele ce aduc spre pierzarea sufletului cere, cum vom zice că aceasta cere întru numele celui de mântuire?

25-28. "Acestea în pilde am grăit vouă, ci va veni cenzul, când nu voi măgrâi în pilde vouă, ci de față pentru Tatăl voi vesti vouă. În aceea zi, în numele Meu veți cere, și nu zic vouă, că Eu voi ruga pe Tatăl pentru voi. Că Iisus, Tatăl vă iubeste pre voi, căci voi pre Mine M-ați iubit, și ați crezut că Eu de la Dumnezeu am fost, lesit am de la Tatăl, și am venit în lume. Iarăși las lumea, și merg la Tatăl.

Pilda, este cuvânt care cu chip a trupu și tămaie, și ca să zic în scurt, prin însemnare arată vreo pricină ce este pusă înainte.

Dei de vreme ce înțelea ză lor cu chip tămaie, și însemnare era ceea ce s-a grăit pentru murele, și pentru naștere, zice acestea în pilde am grăit vouă, ci va veni cenzul, când nu în pilde, ci de față pentru Tatăl voi vesti vouă. Că după moarte arătându-se pe sineși viu, prin patruzeci de zile a grăit lor pentru Tatăl ceea mai de la-nă și mai deplin. Pentru că mai nume întru acest chip socotea ei, că este

Dumnezeu Tatăl Lui, prenum și al nostru este după Dar.

Și iarăși îndrăzneală dându-le lor că vor întru ispite ajutor de sus, întru numele Meu zice, cereți, și atâta vă adeverez că este vouă prieten Tatăl, căt nici de mijlocirea Mea după aceasta nu aveți trebuință, că însuși, acela vă iubeste pe voi.

Apoi ca să nu sară de la Hristos, ca cum nu mai au trebuință de Dansul, ci de Tatăl fără de mijlocire sunt rubți, zice. Pentru aceasta vă iubesc pe voi Tatăl. Fiindcă voi pe Mine M-ați iubit, iar când voi veni cădea din dragostea Mea, aduți și dintru Tatăl voi cădea.

Și de vreme ce prea mult s-a înmagazinat pe dânse, secesia, că au auzit că la Tatăl merge, pentru aceasta adeseori întorce această, drept aceea și ei învinsându-se după ce au auzit acestea, luând râsuflare, ce zic:

29-33. "Zis au către El ucenicii Lui. Tatăl acum grăiești, și nici o pildă nu zici, acum știu, că ști toate, și nu-ți trebuim ceva să Te întrebăm ceva. Prin aceasta credem, că de la Dumnezeu ai sesit. Răspuns-a lor Iisus. Acum crești? Tatăl va nu vreme, și acum a sesit, ca să vă răspund fiecare la a e sale, și pre Mine singur Mă veți cădea. Dar nu sunt singur, că Tatăl Meu cu Mine este.

Auzind ucenicii, cum că prieten va fi lor Dumnezeu și Tatăl, și cum că n-au trebuință de mijlocirea Lui, ca cei ce sunt împreună cu Tatăl, și cum că au sesit de la Dumnezeu, zic. Că acum știu că ști toate, adică, cum și pe cele ce ști ntesc, nimeni necăruia, și n-au trebuință ca să le învățe de la cineva acestea, și prin aceasta credem, că de la Dumnezeu ai sesit, că a și, ascunsările inimii, a lui Dumnezeu este el împărat (16. 7. Psalm 43. 23).

Și vezi cum nu erau ei desăvârșiți, zicând: "Acum știm" (Că cei ce atâtea învățături au auzit, zic: "Acum știm").

Iar Hristos arătând lor cum că încă nu sunt desăvârșiți, și încă nimic mare pentru Dăsu, n-au înțeles că jos și pe pământ se învârtesc, zice: "Acum credeți?" (Căci cu cum îi înfruntează pe ei, și ocarăste întru rizeria credinței lor, cu să nu li se pară că îi fac la bar, unele cu acestea pentru Dăsu, înțelegând ei, zice: "A venit vremea cu să vă risipiți fiecarele" ca voi, zice, socotii, că mare marește pentru Mine ați rănit, dar Eu vă zic vouă, că atâtea, nu sunteți desăvârșiți, căl veti să Mă lăsați pe Mine vrăjmașilor și atâtea temere va să vă cuprindă, cât nici unul cu altul nu veti putea să vă ureți, ci și unul de altul vă veti risipiți fiecarele scăpare și mântuire lor și și va cău).

Dar Eu nimic rău din aceasta nu voi pătimi, Că nu sunt singur, ci am și pe Tatăl împreună cu Mine, și așa nu pentru nepuință pătimesc, ca de bună voie Mă dau pe Mine, câștigătorilor.

Deci când vei auzi: "Pentru ce M-ai părăsit" (Psalm 21, 1; Matei 27, 46; Marcu 15, 34) nu așa simplu să înțelegi că s-a lăsat Mântuitorul, de Tatăl, căci cum aceea mărturisește că "Tatăl împreună cu Mine este?" (Că să înțelegi că s-a zis aceasta despre firea omenească, care pentru pătate a fost lăsată și lepădată, iar prin Hristos împăcată, și printr-o de Tatăl).

33.* Acestea am grăit vouă, ca întru Mine pace să aveți. În lume necaz veti avea, ci îndrăzniți, Eu am biruit lumea."

Acestea, zice, am grăit vouă, ca să nu Mă socoteți din mintea voastră, nici să vă clătiți și să vă turburați din statore, ca dragostei celei către Mine. Că pace să aveți, întru

Mine, adică, să rămâneți neclățiți, primind ca pe mine credincioase, cufi am zis vouă.

Audă dar și Ave, că toate aceste smerite și care se par nevrednice să avei Fiul, pentru ascultător s-au zis, nu ca noi la Dogme să le cuăm pe acestea. Că s-au zis Apostolilor spre mângâiere, ca niste arătătoare a dragostei Lui cele către danși.

În lume necaz veti avea, nu numai până la greutate ce s-au zis voi face să stea vouă ispitele, ci până când veti fi în lume, zice, necaz veti avea, nu numai acum, când Mă dau, ci și după aceasta, că stați împotriva gândului, și îndrăzniți, că Eu am biruit lumea, și Eu biruind-o, nu se cuvine voi necazii să vă mănâți, ci să n delămați pe ea ca pe o biruită.

Și cum a biruit lumea? Pe începătorul patimilor lumii surpându-l. Dar și din cele de pe urmă arătat este, că toate s-au supus Lui, și s-au plecat. Deci precum Adam bucurându-se toată firea s-a osândit, așa și Hristos biruind, în toată firea a trecut biruința, și puterea s-a dăruit nouă în Hristos Iisus a călca peste serpi și peste scurpi, și peste toată puterea vrăjmașului "Că prin om a intrat moartea, și prin om viața, și biruința asupra diavolului" (I Corinteni 15, 21). Că de ar fi biruit gol Dumnezeu, nici un folos n-am fi avut noi.

Capitolul 17

13.* Acestea a grăit Iisus, și s-a ridicat Ochii la cer, și a zis: "Părinte a venit ceasul, proslăvește pre Fiul Tău, ca și Fiul Tău să te proslăvească pre Tine. Precum Tu, dat Lui slăvănire peste tot trupul, ca tot ce ai dat Lui, să le dea lor

viață veșnică. Și aceasta este viața cea veșnică, că va Te cunoască pe Tine I noul născut Dumnezeu, și pe Cel care ai trimis pe Iesus Hristos

Dupa ce a zis ucenicilor, că necaz vei avea și te-a sfătuit pe ei să îndrăznească înrâși în ridică pe ei pr n rugăciune învățându-ne pe noi, că în aspte toate lăsându-le la Domnul să alergăm

Și în alt chip, nici rugăciune este lucrul acesta, că vorbă către Tatăl

Iar dacă în alt loc se roagă (Luca 22, 41) și genunchie și, paceă, să nu te minuneze că a venit Hristos nu numai ca pe Sineși să se arate, ci și toată fapta bună să învețe lucrul ce învață nu numai prin cuvinte, ci și prin lucruri și cu vine să învețe

Si vrând să arate că nu fura de voie, ci după hotărâre vine la patimă, zice: Părinte, a venit crucea. Că iată ea pe o dorită o poartă pe aceasta, și slavă numeste lucrul acesta, nu a Sa numai, ci și a Tatălui, care s-a și făcut Că nu numai Fiul, ci și Tatăl, s-au proslăvit Că mai înainte de Cruce, nici Iudei nu l-au știut pe Fi. Că Iisus pe Mine nu M-a cunoscut" zice. (Isaia 1, 3). Iar după Cruce, toată lumea a alergat la Fi

S-arata că este slava lui și a Tatălui. A crede, zice tot trupul și a primi facere de bine de la asta este slava lui Dumnezeu. Că nu numai la Iudei se va întinde lucrul, ci în toată lumea se va înmulți lucrul acesta. O a zis fiindcă vrea să-și arate pe ei a păgâni. Deci ca să nu socotească că aceasta este izvodire nouă, și fără de voia Tatălui, arata că de la Tatăl s-a dat lui stăpânire peste tot trupul. Că mai înainte le zicea lor "În calea păgânilor să nu mergeți" (Matei 10, 5)

Si ce este aceea "A tot trupul"? Că nu toți au adevărat au crezut. Însă fliștos cât despre partea Sa, se știe pe toți să-i aducă la credință. Iar dacă aceia n-au ascultat, au a Celui ce în viața este viața, și a celor ce n-au primit.

Iar când au adevărat "A dat" și "A luat" și că aceasta să înțeleg că s-au zis după pogorare precum de multe ori am zis (mai jos Ioan 1, 8 și 10, 18). Căci păzind pururea aceasta, că să nu zică el ceva mare pentru Sineși. Se pogorări nepotrivit ucenicilor. Si fiindcă se simțeau ei mari pentru Dărușul auzului grădite de cele ei pot ei să cuprindă. Precum și noi cu copii vorbind, și pâinea așa o numim precum ei și apa și în seări toate celelalte. Iar când Evanghelistul pentru Domnul grădite, auzi ce zice "Foarte prin înrâsul s-au făcut" (Ioan 1, 3) și "Căci l-au primit pe Fi, le-a dat un stăpânire fiilor lui Dumnezeu să se facă"

Cel ce atunci dă, cum e pe aceasta nu o are? Dar unde de la Tatăl? Apoi și aici într-o aceste grădări ce se par smerite, amestecă oareșce și mai Că zice "Că a tot ce ai dat lui" aceasta cu pogorare s-a zis. "Să le dea lor viață veșnică" aceasta arată stăpânirea Celui Unuia născuș, Dumnezeire, că a lui Dumnezeu este a da viață, și pe aceasta veșnică

Iar I noul Adevăratul Dumnezeu a zis pe Tatăl, spre asechorea dumnezeilor celor mincinoși, ai eluilor, iar nu desparându-se pe Sineși de Tatăl, să nu fie. Pentru că si Iesus Fiul adevărat Fiul, nu este Dumnezeu mincinos, ci adevărat. Precum însași evanghelistul aceasta pentru Domnul într-o trinitate a sa cu subțiere a zice "Acesta este adevăratul Dumnezeu și viața veșnică" (I Ioan 5, 20).

Iar de stă în potrivă ereziei zicând Că Fiul este mincinos Dumnezeu, fiindcă numai Tatăl, s-a zis adevărat Dumnezeu.

închipu-se că pentru Fiul zice acest evanghelist așa: "Că era Lucea cea adevărată" (Ioan 1-9). Deci după a lor socoteală Tata, minimează lumina este, dar sa nu fie. Pentru aceasta și când zice: "Dumnezeu adevărat pe Tatăl zice și seclându-l pe Fiul de cel minimează Dumnezeu arătându-l precum și acesta: "Pe slava cea de la Tatal Dumnezeu n-o caotati" (Ioan 5-44).

4-6: "Eu te am proslăvit pe Tine pe pământ. Lucrul am săvârșit carele Mă ai dat Mie, ca să-l fac. Și acum Mă proslăvește la Părinte la Tine singur cu slava care am avut-o la Tine mai înainte de ce s-a făcut Lumina. Arătat am Numele Tău oamenilor."

Cunoaște de aici cum proslăvește Tatăl pe Fiul: "Că eu adevărat în acest chip, precum și Fiul pe Tatăl. Eu zice pe Tine te am proslăvit pe pământ. Cu cuvântă a adăus aceasta: "Pe pământ" că în ceruri proslăvit era, de îngeri fiind închinat. Iar pământul nu-l cunoștea pe El. Deci fiindcă Fiul l-a vestit pe El tuturor, te am proslăvit pe Tine, zice, peste tot pământul cunoștința de Dumnezeu semănând, și săvârșind lucrul carele ai dat Mie. Că acesta este lucrul întrupării ei. Unul nascut, ca să slăvească firea noastră, și pe străpădătorii lui care mai înainte se făcea Dumnezeu săvârșit pe și cunoștința de Dumnezeu să sâdească în zidire.

Și cum: "Eu săvârșit pe aceasta, când mea micuț la început?" Cât despre Mine zice, am săvârșit. Sau și fiindcă pe cea mai mare decât toate a făcut, și pe rădăcina bunătății la noi o a sădit, biruitul pe diavolul, și pe sineși la moarte fiara cea a tot mănecătoare aruncându-se, la rădăcină acestora de nevoie era să-i urmeze și roada, cunoștința de Dumnezeu, pentru aceasta zice: "Am săvârșit

lucrul" am semănat și rădăcina am sădit, roada te va vor coace. Deci prosăvește-Mă și Tu Părinte la Tine cu slava, care am avut-o la Tine mai înainte de ce s-a început lumea. Că încă nu se proslăvisse firea trupului, nici neștrăușe, unde dădăndise, nici scaunului împărătesc se împărtășise, și pentru aceasta zice: "Proslăvește Mă" adică, pe firea Mea cea omenească, pe aceasta ce acum este necuvântă, pe aceasta ce va să se răstăgărase și o înaltă pe ea la slava care a aveam la Tine Eu Cuvântul și Fiul Tată, mai înainte de a fi lumea. Că pe firea cea omenească o a proslăvit, și de împreună pe scaunul cel împărătesc și este închinată acum, de toată făptura.

"Arătat am numele Tău oamenilor" Acum tăcuieste ceea ce zice: "Eu te am proslăvit pe Tine pe pământ" adică am arătat numele Tău.

Dar cum a arătat Fiul? Pentru că și Isava zice: "Arătați-vă pe Dumnezeu, cel adevărat" (Isava 19, 18). Că ceea ce de multe ori am zis, că deși arătat era, dar numele n-avea lor și nici acelor a tuturor, iar acum pentru neamuri zice, că arătat va fi lor numele-nu, Dumnezeu, fiindcă Hristos a dat de acum semnele cunoștinței de Dumnezeu, pentru că a surpat pe diavol și povătuitorii slăviți de el.

Și în alt chip pe și cunoștea pe Dumnezeu. Iar na era pe un Tata îl cunoștea, și numea pe un făcător, iar Fiul pe El Tata l-a arătat și prin cuvânt, și prin lucruri cunoscut pe El făcându-l. Pentru că Fiul pe sineși arătându-l pe Tatăl Dumnezeu, unu-at este cum că împreună a arătat și pe Acela că li este Tata.

6-8: "Pre care Mă ai dat Mie în lume (Dar cum a zis: "Pe care Mă ai dat Mie din lume"?) ca mai sus a zis către

dănyil. "Din nume nu sunteți" (Ioan 15, 19). "I nume" acolo a numit pe cei răi, iar aici zice pe zidirea aceasta /Zgădnos/. ai Tăi erau. și Mie Mi ai dat pre ei. și cuvântul Tău au păzit. Acum au cunoscut, că toate câte Mi-ai dat Mie, de la Tine sunt. Pentru că cuvintele care ai dat Mie, le-am dat lor, și ei au primit, și au cunoscut cu adevărat, că de la Tine am ieșit. și au crezut că Tu Mi ai trimis."

Două acestea va să învețe. Una adică, că nu este potrivnic Tatălui, iar alta, că voia Lui este să creadă ei Fiului. Pentru aceasta zice: "pe care ai dat Mie", ai Tăi erau". Că amândouă acestea se arată prin aceasta ce zice: "Ai dat Mie", că nu i-am răpit pe ei, ci Tu ai binevoit ca să se facă aceștia ai Mei. Pentru aceasta nu împotrivire, ci iubire, și dragoste ai către Mine, o, Tată.

Și cuvântul Tău au păzit prin aceasta că au crezut Mie, și Nu-au ascultat pe Iudei. Că cel ce crede lui Iristos, cuvântul lui Dumnezeu păzește, adică, Scriptura și Legea, pentru că de Scriptură se vesteste Iristos.

Dar și în alt chip. Toate câte grăia necurieilor Domnului, ale Tatău erau, că Eu zice, de la Mine nu grăiesc (Ioan 14, 10). Deci a zis lor împreună cu celelalte și acesta "Rămânere întru Mine" și totu au păzit și aceasta poruncă, că au rămas, și așa cuvântul Tatălui au păzit.

Acum au cunoscut, că toate câte ai dat Mie, de la Tine sunt. Tu îi fără de mină cea grăieșcă este adică am cunoscut și zic ei, cum ca Dumnezeu zice. Acum am cunoscut Eu, dar aceasta nu are înțelegere, căci că trebuie a se ști, adică acum au cunoscut necurieii Mei zice, că nume al Meu oșebit nu am, nici sunt distrămut de Tine. ei toate, câte ai dat Mie, nu ca unei făpturi hărăzindu-le Mi le-ai

dat, că nu sunt mie de mare agonisite acestea, ci de la Tine sunt, adică, firește Mie Mă se cad, și Mi se cuvin Mie ca unui Fi, și stăpanitor al celor Părintești.

Și de unde au cunoscut aceasta necurieii Mei? Că cuvintele care tu le ai dat Mie le-am dat lor adică, și cuvintele Mele și din învățătură. Că pururea îi învățăm pe ei, că toate câte am, ale Tatău sunt. Și nu numai aceasta, ci cum că și de la Tine am ieșit și cum că Tu Mi ai trimis. Că prin toată evanghelia aceasta voia să isprăvească, cum că nu este potrivnic lui Dumnezeu, ci voia cea Părintească o împlinește.

9,10. "Eu pentru aceștia Mă rog, nu pentru I nume Mă rog, ci pentru aceștia pe care Mi l-ai dat Mie, că ai Tăi sunt. Și ale Mele toate ale Tale sunt, și ale Tale ale Mele, și Mi am pruslăvit în ei"

Arătând, că pentru nimic alta nu zice acestea către Tatăl, ei pentru dănyil, ca să cunoască ei, că îi iubeste pe dănyu, și poartă grijă de ei, zice Eu pentru aceștia Mă rog, și poftesc, nu pentru lume. Că arăt cu adevărat din aceasta, că îi iubesc pe ei, că nu numai cele ce sunt ale Mele dau, ci și pe Tine Te rog să-i păzești pe ei. Nu pentru cei fără de socoteală, și care îngăduie în lume. Ei rog pe Tine, ci pentru aceștia care mi l-ai dat Mie, că ai Tăi sunt.

Dar ca nu suzind pe El adeseori zicând. "Ai dat Mie", să sucoiești că de curund El s-a dat lui stăpanire și puterea aceasta, și când n-avea pe ei Tatăl. El nu-i avea, sau iarăși acum când El îi are, Tatăl s-a lipsit de stăpânirea lor pentru aceasta zice: "Și ale Mele toate, ale Tale sunt, și ale Tale ale Mele". Că nu acum am luat stăpânirea, ci când erau ai Tăi, erau și ai Mei. Pentru că ale Tale toate, ale Mele sunt, dar și când Eu îi am aceștia, și Tu îi ai, și nu ești lipsit de ei. Că ale

Mele toate, ale Tată sunt.

Și Mă-am proslăvit în ei, odică stăpânire peste ei având ca un stăpân în ei Mă proslăvesc. Precum și fiul împăratului pe cineva cea înțelegătoare cu tatăl având, și pe împărăție, se proslăvește în această căci are arăta, câte și tatăl.

Deci dacă ar fi fost Fiul mai mic decât Tatăl, cum ar fi îndrăznit a zice: "Ale Tată toate, ale Mele sunt", că stăpânul are pe toate cele ale slugii, dar nu pe toate cele ale stăpânului are sluga. Iar aici împotriva se întoarce, și cele ale Tatălui, ale Fiului sunt, precum și cele ale Fiului ale Tatălui. Deci se proslăvește Fiul în cele ce sunt ale Tatălui, că atâtă stăpânire are, câtă și Tatăl.

11.12. "Și nu mai sunt în lume, ci aceștia în lume sunt și eu în Tine viu. Părinte sfinte păzește-i pre ei în numele Tău, pe care Mi l-ai dat Mă, ca să fie una precum și noi. Când eram eu ei în lume, eu îi păzeam pre ei în numele Tău"

Pentru care pricină adeseori zice aceasta: "Nu mai sunt în lume" și "Când eram eu ei în lume"? Că se văd nepotrivite de le va lua cineva pe acestea fără de cercetare. Că în alt loc S-a făgăduit lor cum că vor fi cu voi (Matei 28,20), și cum că Mă va vedea pe Mine (Matei 28,10), iar acum a fel se vede că zice: Deci se poate grăi adevărul, că după mintea lor zice acestea. Că de vreme ce cu urinare era să se întristeze ei, fiind de rău rău lipsă de ajutor se arată lor că Tatălui îi încredințază pe dânsi și pe Dânsul păzitor, lasă lor și cu Tatăl vorbește. Că de vreme ce Tu la sineți Mă chemă pe Mine, Păzește-i pe ei. Inșuși în numele Tău, adică prin ajutorul Tău și puterea pe care Mi ai dat-o Mă.

Și care este paza? Ca să fie una. Că de vor avea dragoste între dânsii și nu se vor împărechia, nebiruți vor fi, și nici un rău nu-i va stăpâni pe ei. Și nu așa simțu, Ca să fie una ei precum sunt eu și Tu, una cugetând ei una vînt, că aceasta este lor păzitoare, unirea la un cuget.

Deci ca să-i mângâie pe ei, pe Tatăl roagă ca să-i păzească pe ei. Că de ar fi zis: Că eu îi voi păzi pe voi, nu așa ar fi crezut, iar acum din aceasta că pe Tatăl roagă pentru ei, intră bune nădejdi în adlee pe ei.

Iar aceea ce zice: "Eu îi păzeam pe ei în numele Tău", o zice, nu ca cum Fiul putea în alt chip, de nu prin numele Tatălui, ci, precum de multe ori am zis, pentru că erau neputincioși ascultătorii, și ceva mare pentru Dânsul încă nume nu socoteau, pentru aceasta zice că în ajutorul Tău îi păzeam pe ei.

Și încă și bune nădejdi le dă lor. Ca precum și când eram de față împreună cu voi, am fost păziți în numele și ajutorul Tatălui Meu, așa și acum să credeți că de Dânsul veți fi păziți, că obișnuiește el a vă păzi pe voi. Psalm 108).

12.13. "Pe care Mi l-ai dat Mă, am păzit, și nici unul din ei n-a pierit, fără numai fiul pierzării, ca să se plinească Scriptura. Iar acum la Tine viu, și acestea grăiesc în lume, ca să aibă bucuria Mea deplin în ei."

Mul a se vede smerenia cuvintelor, de nu le va înțelege pe ele cineva după cum se cuvine. Că vezi ce se vede aici: "Pe care Mi l-ai dat Mă, am păzit". Că se pare că poruncește Tatălui, ca să-i păzească și Tatăl pre ei. Precum de ar da cineva ceva bani spre păzire, și ar zice: Caută, eu nimic n-am pierdut, nici tu să nu pierzi. Ci acestea toate le zice pentru mângâierea ucenicilor. Că aceștia, zice, le grăiesc în lume

pentru odihna ucenicilor și mângâierea, și bucuria, ca să
aibă ei odihnă, și să rămână fără de grijă, fiindcă, nici tu pe
dânșii nu i-ai pierdut, și nu s-ai păzesc pe dânșii, precum și Eu i-
am păzit pe ei, și nici pe unul n-am pierdut.

Cum dar o, Doamne, nici pe unul n-ai pierdut? Pentru
că Iuda a pierit și alți mulți s-au întors înapoi? Căci despre
partea Mea, zice, nici pe unul n-am pierdut căci că despre
Măne n-avea n-am lăsat din cele ce sunt spre păzirea lor, ci
i-am păzit pe ei, adică în tot chipul. M-am silit spre strălucirea
lor, iar dacă singuri de sine s-au tras înapoi, atunci pricină
nu sunt Eu la aceasta.

Iar ceea ce zice "Că să se plinească Scriptura" aceasta
este, adică toată Scriptura, ceea ce mai înainte a grăit pentru
sui pierzării. Pentru că și în mulți din Psalmi pentru dânșii
s-au zis, și în celelalte Cărți ale Profeților.

Iar pentru această părțică de cuvânt "Că" de multe
ori am zis, că obișnuiește Scriptura, pe cele după întămplare
a le poveste ca cu chip arătător de pricină.

14-16. "Eu le-am dat lor cuvântul Meu, și lumea i-a urât
pe ei că nu sunt din lume, precum Eu nu sunt din lume.
Nu Mă rog ca să-i iei pe aceștia din lume ci ca să-i păzești pe
ei de cel viclean. Din lume nu sunt ei, precum Eu din lume
nu sunt."

Rugând pe Tatăl pentru ajutorul Apostolilor spune și
pricina pentru care sunt ei vrednici a dobândi de la Tatăl
multă grijă. Că pentru cuvântul Meu zice, pe care
i-am dat lor, le-a urmat urâciune și pentru aceasta vrednici
sunt de a se ajuta de Tine, cei ce pentru Tine s-au urât de cei
ce căgătesc cele lumesti. Că norodului celui fără de socoteală
sunt urâți aceștia, zice, Că nu sunt din lume, adică, n-au

mintă lipită de lume și care toată sârguinta s-au cheltuită
la ea.

Dar cum în alt loc zice: "Pe care Mi l-a dat Mă din lume,
a. Tăi erau" (Ioan 17, 6). Acolo adică pentru fire zice, că
omenei sunt și parte a lumii, iar aici mintea și voința arată
zicând Că nu sunt din lume.

Iar aceasta ce zice "Precum Eu din lume nu sunt" să nu
te turbure pe tine, că nu așa sfinți au fost Apostolii, și
ne împartășiti de paturile lumii, precum Domnul "Că El
păcat n-a făcut, nici vicleanug s-a aflat în gura lui" (Isaia 53, 9).
Iar aceia peste neputința firii omenești n-au trecut. Deci
aceasta "Precum Eu din lume nu sunt", arzind tu, să nu
înțelegi că întru nimic mai de jos n-au fost Apostolii decât
Domnul? Că ca și la Tatăl și la Fi se zice
aceasta "precum", atunci numai să înțelegi a fi întocmai.

Iar aceea ce zice "Nu Mă rog, ca să-i iei din lume", o
a zis, vrând să arate dragostea cea spre ei, și cum ca mi lă
purtare de grijă are pentru ei, prin aceasta ce face cu osârdie
rugăciunea cea pentru ei. Că nu învăță pe Tatăl pentru cine
se roagă, că aceasta este fără de caie, ci ceea ce am zis, arătând
că foarte iubesc pe ucenici, și poartă grijă pentru ei, zice
acesta către Tatăl "Nu Mă rog, ca să-i iei pe ei din lume",
ci ca în lume fiind ei să-i păzești de cel viclean.

Deci măriștii poftesci "Din lume nu sunt ei" De mult ajutor,
zice, au trebuință, că numai tu le este lor de folos cu
pământul, care s-au făcut cetățeni ai cerurilor. Deci fiindcă
toată lumea ca pe născușii străini va să-i aibă pe ei. Tu dar Cel
ceresc ca unor cerești cetățeni, ajută-le.

Și zice unele ca acestea adeseori în auzu ucenicilor, ca
arzind ei acestea să urască lumea, și să nu le facă de rău ne

pe atatea de multe laude ale lor

Iar aceea "Păzește-i pe ei de cel viclean" nu numai pentru izbăvirea cea din prigonirea zădărică și pentru statornicia și întărirea cea întru credință, pentru aceasta și aduce pe urmă

17 19. "Sfînteste-i pe ei în adevărul Tău, cuvîntul Tău adevărul este. Precum pe Mine Mă ai trimis în lume și Eu am trimis pe ei în lume. Și pentru dănsii Eu Mă sfîntesc pe Sineam, ca și ei să fie sfîntiți întru adevăr."

Sfîntirea fă pe ei, zice, prin darea Dăinului, și îi păzește pe ei în cuvîntul și Dogmele cele drepte, și în învață pe ei, și le dezvoltă adevărul. Că aceasta este sfîntirea, păzirea Dogmelor celor drepte. Iar cum că pentru Dogme zice, arătat este, că tîlpilește "Cuvîntul Tău adevăr este", deci o minciună nu este în ei. Deci de ei vei face și pe ei să păzească cuvîntul Tău, și să se păzească de cel viclean, întru adevăr se vor sfînti.

Însemnează însă și alt oarece cuvîntul acesta. "Sfînteste-i pe ei întru adevărul Tău", adică, alege-i pe ei spre cuvînt și spre propovădărire și jertfă fă pe ei, adevărulul acestuia să slujească. la aceasta să-și afierosească viața lor. Că adică după aceea. "Precum pe Mine Mă ai trimis în lume și pentru dănsii Eu Mă sfîntesc pe Sineam" adică. Mă aduc jertfă așa și pe ei în sfînteste, adică alege-i jertfa pentru propovădărire și nu rădămieste să se facă martori ai adevărului, precum și pe Mine Mă ai trimis."

Azis că "Pentru ei Eu Mă sfîntesc pe Sineam". Deci eu să nu socotească cineva, că numai pentru Apostoli a murit, aduce pe urmă. "Și nu numai pentru aceștia Mă rog, ei și pentru toți cei ce vor crede prin cuvîntul lor întru Mine"

Și aici iarăși a mîngăiat sufletele Apostolilor, căci vor să aibă multe necazuri. Că de vreme ce a zis. "Că nu numai pentru aceștia Mă rog" ca să nu se scandalizeze Apostolii, pentru că nimic osîm decît celorlalți lor nu a dă, și mîngăie pe ei prin ceea ce le-a arătat, că muritorii vor fi prin mîntuire de credință și de mîntuire.

Iar după ce din destul s-a încredințat pe ei Tatălui, ca să-și sfîntească pe ei prin credință, și jertfă sfîntă prin adevăr să-și săvîrșească pe ei zice de aici iarăși pentru unire și de la care cupa început, (al dragostei zice) iarăși la acela încheie cuvîntul și zice. "Ca toți ora să fie" adică, pace și unire să aibă. "Și întru noi" adică în credința cea în noi, nedeșpărtirea să păzească. Că numai așa nu sminteste pe necreșt, precum despărtirea și neunirea dascălilor. Căci cum vor crede vremea celor ce nu enguță una? Pentru aceasta zice. "Ca și această una să fie în credința cea în noi, precum Tu Părinte întră Mine, și Eu întră Tine."

Iarăși acest cuvîntes. "Precum" nu însemnează potrivire întocmai cu de amănăntul în toate, că nu este cu părtință așa o neamă nor unuia cu altul, precum Tatăl cu Fiul, precum și când zice. "Fiți în lăstare, precum Tatăl vostru" (Iuca 6. 16). "Ca lumea să creadă că Tu Mă ai trimis". Pentru că de la unirea acestor lor eu dascălul. Mă vom arăta că de la Dumnezeu am fost. Iar de se vor lupta ei, și se vor certa, nu vor zice pe ei că sunt ucenici ai Celui Pașnic. Și nefind Eu pașnic, au vor marturisi că sunt trimis de Tine.

Vezi cum pînă în sfîrșit aceasta învață, adică unirea cea către Tatăl.

22 23. "Și Eu slavă pe care Mi-ai dat Mine, am dat iarăși să fie una, precum noi una suntem. Eu întră ei, și Eu întră

Mi nu cu să fie ei desăvârșiți întru una, și ea să cunoască Lumina, că Tu M-ai trimis”

Care slavă zice că le-a dat lor? Cea prin semne, cea prin Dogme, și învățătură, încă și altă slavă a murit, ca să se una. Că slava aceasta mai mare este decât cea din semne. Că precum și de Dumnezeu ne tulnuim, că nu este nevinovăție, dezbinare întru firea aceea. Și prea mare este această slavă, așa și adevăta, zice, de aici, din omne zic, făcându-se numinați.

“Eu întru ei, și Tu întru Mine”. Aici arată, că Apostolu și pe lată il au început întru sine. Că Eu, zice, întru dânsii sunt și pe Mine țărăși. Te am întru Sine, pentru aceasta și Tu întru ei ești.

În alt loc și Tatăl și Fiul, zice, că va vine, și lăcas va face, gura ul Subele astupându-l și dându-l postasuri arătând.

Aici și nebuia lui Arie înfrunzându-l, zice, că Tatăl prin Fiul vine întru omene.

“Că să cunoască Lumina că Tu M-ai trimis”. Și adeseori zice aceasta arătând că pacea pe ale să tragă pe omene. Că creștină mai mult decât toată minăne. Că precum împărechuirea este lucru de despărțire pricinuit, așa omnia de împreunare.

23.24. “Și i-au născut pre El, precum pre Mine M-ai născut. Părinte, pre care M-ai dat nouă, zice, ca unde sunt Eu și aceia să fie împreună cu Mine, ca să vadă slava Mea, carea M-ai dat-o mie, pentru că M-ai iubit pre Mine mai înainte de întemeierea lumii.”

Iarșu a eu prin acest cuvânt. “Precum”, să arătăm că însemnează cum că l-a iubit pe ei pe tot vreme cu putință a fi iubit omul. Deci după ce a zis, că vor fi întemeiați, că vor fi

sfinți, că mulți vor crede prin ei, că multă slavă vor dobandi, zice de aici care sunt pășile lor. “Că vă voiesc, zice, ca unde sunt Eu, și aceia să fie.”

Și ca nu aceasta arizind tu să mătești, că aceeași vrednicie vor să dobandească, adaugă. “Că să vadă slava Mea”. Că n-a zis. “Că să dobandească slava Mea” ci “Că să vadă”. Că odihna prea mare este omului a vedea pe Fiul lui Dumnezeu. Pentru că aceasta este slavă la toți cei vrednici. Care și Pavel zice. “Iar nu cu înțelegi descoperiți slava Domnului ca în o oglindă privind-o” (II Corinteni 3, 18). Și arată aici, că nu așa, precum acum se vede de dânsii cu chip nebăgat în seamă se va vedea atunci, ci întru slava, pe care o avea mai înainte de întemeierea lumii.

Și aveam, zice, această slavă pentru că M-ai iubit pre Mine. Pentru că aceasta eu zice: “M-ai iubit” este cu îngrădire, și nu se ține de cea mai de jos parte a curântului. Deci precum și mai sus a zis. “Proslăveste-Mă cu slava pe care o aveam mai înainte de a fi ameu”, așa și acum mai înainte de întemeierea Lumii, zice, că l-a dat slava Dumnezeirii. Căci l-a dat Lui cu adevărat Tatăl Dumnezeirea ca un Tatăl Fiului firește. Că de vreme ce l-a născut pe El, de nevinovăție și al slavei pricinuit, și dându-l, se zice. Că El este pricina fetei al fetei.

25.25. “Părinte, Iubește și Lumina pre aceia, care Te au cunoscut, iar Eu, Te am cunoscut și aceștia au cunoscut, că Tu M-ai trimis pre Mine. Și am arătat lor numele Tău, și ei vor arăta, că dragăștia ei care M-ai iubit pre Mine, întru dânsii să fie, și Tu întru ei.”

După ce pentru cei credincioși ariele ca acestea s-a rugat, și atâtea bunătăți lor le-a pricinuit, zice de aici narosee plin de mădostivire, și vrednic iubirii lui de omene. “Părinte

drepte, zice. Eu adică voiam și totii oameni să dobândească unele cu acestea bunătăți, care am cerut celor creștinieiști, dar nu te-au cunoscut pe Tine, pentru aceasta și se vor lipsi de slavă și de răsplătiri. Iar Eu Te-am cunoscut pe Tine

Și umbros însemnează aici și pe Iudei, care ziceau cum că cunosc pe Dumnezeu, și îi arată pe ei că nu cunosc pe Tatăl. Că "I nru e" pe Iudei numeste în multe locuri. Și Iudei adică zic că nu M-ai trimis Tu pe Mine, iar Eu acestor ucenici ai Mei le-am arătat Numele Tău, și-I voi arăta.

Și acum îi voi arăta / Trimbându-lor Dubul. Care o va povătuși pe ei la tot adevărul. Și de vor cunoaște cine ești Tu atunci dragostea cu care M-ai iubit pe Mine, intru dânsii va fi, și Eu intru ei. Că vor cunoaște că nu sunt Eu despărțit de Tine, ci foarte iubit, și adevărat Eu, și împreună. Și cunoscând aceasua, și credința cea intru Mine și dragostea vor păzi, și de aici voi petrece Eu intru dânsii care sunt în acest fel și pe Tine Te-au cunoscut și pe Mine ca pe Cel Ce sunt Dumnezeu Mă cinstesc, și credința cea către Mine păzesc neclătită.

Capitolul 18

12. "Acestea grăind Iisus a ieșit împreună cu aceștia. Săi de cea parte de răsărit, adică era Grădina, în care a intrat El și ucenicii. Iar, Știția și Iuda, care se L-au vândut pe El, locul, că de multe ori se aduna Iisus acolo cu ucenicii Săi" (Mat. 26. 36, Mc. 14. 26. Lc. 22. 39).

N-a zis, că acestea rugându-Se Iisus, ci "acestea grăind" Că nu era lucrul rugăciunii, ci vorba, carea se făcea spre mângâierea ucenicilor

Și în miezul nopții călătorește, și rău trece, și se vîrgănește a merge la locul cel, știut de vânzătorul singur pe Sineși dîcându-se ucigărilor, că să arate că le bună voie vine la Putamă, și scoate pe Iudei din osteneala ce aveau să facă căntându-L. Căci ca să nu se trudească umblîndu-mecare și încolo, stăduându-l pe El, merge El singur la ei, și în mîinilor lor se dă pe Sineși. Căci ca în oarecare nebisoare se află în Grădina

Și ca să nu socotesti, că, cu cum s-ar fi ascuns s-a dus în Grădina, aduce pe urină evanghelistul "Că stia și Iuda locul"

Deci merge la locul acela mai vîrtos ca să se arate pe Sineși vrînd, iar nu, ca să se ascundă.

Și stia Iuda locul, fiindcă de multe ori se aduna acolo Iisus. Pentru că locurile cele singuratic și locașurile cele de liniște vîna Domnul, și mai vîrtos când vrea să dea vreun lucru de lăudă.

Și de unde stia Iuda că în Grădina este Iisus în acel ceas, și n-a socotit că în casă El va afla pe El dormind? Și ca pe Domnul că de multe ori afară din Cetate petrecea noaptea, și pentru aceasta și aruncă a ieși afară.

Și în a treia pe Știția în vremea Praznicului mai vîrtos Îi stia pe El că are obicei a ieși pe ucenicii ceva mai mult, și învăța pe ucenicii precum am zis, că de amă în acel fel de lucruri. Deci de vreme ce atunci Praznicul era, socotea Iuda că acolo va fi Domnul vorbind cu ucenicii cele ale praznicului după obicei.

3-6 "Deci Iuda, zînd Oaste, și de la Arhieriei și de la Farisei, fugi a venit acolo cu făclii, și cu flăcări, și cu armă. Iar Iisus știind toate cele ce erau să vie asupra Lui, ieșind a

zis lor. Pre cine căutați? Răspuns-au Lui. Pre Iisus Nazarineanul. Zis-au lor Iisus. Eu sunt. Și sta și Iuda cel ce îl vânduse pre El împreună cu dânsul. Deci după ce a zis lor, că El nu sunt, s-au întors ei înapoi, și au căzut jos.”

Pe casă, ca bani n-a plăcut să le ajute iar, că în acest fel este Tașina cea ostășească ca aur se tocoiește.

Și vin mulți, temându-se de cei ce urmau lui Iisus, și se înleau de El pentru învățare și pentru minuni.

Și făclii și se mare aduc, ca să nu scape de dânsul, intru întinerie acuzându-l.

Iar El atâtea nu cânta să fugă, cât și iese la ei, singur pe Sineși dându-l. Și întrebă, nu ca cum ar fi avut trebuință de a se învăța, că știa, zice. Iute ce e ce era să vie asupra Lui. Pentru aceasta de vreme ce știa că vin asupra Lui, nu ca cum ar fi avut trebuință de a se învăța întrebă, ci vrând să urate, că și de furiă fiind, nevăzută de dânsul era și necunoscut. Că întrebă ca un străin, și merdan glas nu-l cunoștea pe El, nici ceilalți, nici însuși Iuda. Și cum că nu pentru întinerie nu l-au cunoscut pe El, mai înainte a zis evanghelista! “Că cu făclii au venit” Iar dacă pentru întinerie nu l-au cunoscut pe El, (ca să zicem, și așa) măcar din glas se cuvenea să-l cunoască pe El.

Deci întrebă, ca să arate, precum am zis, că nici din echip, nici din glas nu l-au cunoscut pe El. Așadar negrădă era puterea Lui, căt nici să-l răstignească n-ar fi putut, de nu s-ar fi dat de bună voie.

Și nu numai, acuzându-l Orbit Ochii lor, minime mare era, ci și aceea că i-a făcut de ani căzut, și singură întrebarea. Și aceea, că au căzut jos cei ce au venit împotriva lui Iisus, se vin era al căderii ca de Obste a neamului, care

a venit asupra lor mai pe urmă pentru moartea lui Hristos. Precum și Ieremia a proorocit. “Casa lui Israel a căzut, nu este cine să o ridice.”

Căd încă totuși cei ce cuvântul lui Dumnezeu se împotrivesc. Iar Grădina, de la care mântuirea noastră a luat începerea, închipuire este a ramii. Că în grădina ramii căzând noi, am văzut în grădina Patma lui Hristos cea mântuitorie luând începere, și îndreptând pe toată cele ce mai înainte erau stricate. (Ioan 17-12)

7.9 “Și iarăși s-a întrebuit pre ei. Pre cine căutați? Iar ei au zis. Pre Iisus Nazarineanul. Răspuns-a Iisus, și a zis. Am spus vouă, că Eu sunt. Deci de Mă căutați pre Mine. Lăsați pre aceștia să se ducă. Ca să se plăcească cuvântul, care l-a zis. Pre care Mă i-ai dat Mie, n-am pierdut din trănsă nici pe unul.”

Făcându-l de ani căzut jos pe spate, una adică, pe puterea sa arătându-l, și cum că de bună voie vine la Patma, iar lângă aceștia și alii oarecui iconomism. Căci ca să nu zică cineva, ca naica Iudeii n-au greșit, că El singur s-a dat pre Sineși în mâinile lor.

Și vezi, cum nici până la cessul cel riu, de pe urmă nu ni p-ținează dragostea cu către aceștia! Că dacă pe Mine Mă căutați, zice. Lăsați pe aceștia să se ducă, ca să se plăcească cuvântul care a zis. Pre care Mă i-ai dat Mie n-am pierdut din trănsă nici pe unul.”

Iosia pierzarea zicea Domnul pe cei a sufletului, pe care nici omul din aceri cel Lui n-a pătat-o, iar evanghelista la cea tropescă o a luat pe aceasta.

Și minune este, cum n-au prins împreună și pe Apostoli, și nu i-au tăiat pe ei și mai vârtos Petru întărâtându-l pe

danșul. De unde arătat este, că pu creș Celui Care s-a prins făcea aceasta, și hotărârea pe care mă născute o a zis: "Că nici unul din trănșă n-a pierit". Deci aceasta și evanghelistul învățându-ne pe noi, că a hotărât Domnul, că această ca să nu se tale omenii, zice: "Că să se plinească cuvântul, care l-a zis, că nu am pierdut din trănșă nici pe unul". Că pentru neputința lor afară din ispite îi face pe danșii a fi.

Așa și pe noi acum ne înconșămeste, măcar desigur nu cunoaștem. Deci cuod îți va veni te ispită, crede că de n-ai fi cunoscut că poți să scapi din trănșă, n-ai fi slobozit-o pe ea să vie asupra ta, precum nici atunci asupra nevoilelor.

10.11. "Iar Simon Petru având saună o a scos pe ea, și a lovit pre sluga arhierelui, și s-a tăiat urechea lui cea dreaptă. Și era numele slugii Math. Și a zis Iesus lui Petru: Bagă sabia ta în teacă. Paharul, care l-a dat Mie Tatăl, oare nu voi bea pre el?"

Văzând Petru pe Domnul că a făcut de nu căzut acelu jos, și de îndrăznează umplându-se pentru glasul Domnului care a zis: "Lăsați pe aceștia să se ducă" n socotit că vreme este acum de răspundere, pentru aceasta scoate sabia și lovește pe slugă.

Iar de întrebă: Cum că la ce i s-a poruncit să nu arde traistă, dar două baine (Matei 10-16), sabie are? Învățăm te că pentru miel avea trebuință de ea și s-a timut pe ea, lași l-oară. Că și temându-se de navală, s-a gătit mai înainte spre aceasta. Iar din nou te pricepi: cum că el ce avea poruncă nici cu palma să nu lovească spre ucideră și gâten, să auză că mai vârtos nu pentru a neșă, ci pentru Dascălu, văzi-a pe el cum cele prea grele păturind, se bucură. Faptele Ap. 4-21, iar acum pentru Dascălul pârându-i rău, și el iar în cap

se porneste, și fiindcă pe acela nu l-a nimerit, ta, urechea. Iar Iesus o asează la loc, și prin mânărea aceasta iarăși pe Iuda, și pe înțeleghători îi înfrănează de la pornirea cea spre ucideră. Și fiindcă mare era nemica cea ce s-a făcut în ureche pentru aceasta și nume e sluga pune evanghelistul, ca să fie cu putință celor ce ațese de se vor îndoi, să cercetă și să iscodescă de este așa.

Iar Domnul oprește pornirea lui Petru și-l ceartă: "Că bagă, zice, sabia ta în teacă". Dar îl și mânguie zicând: "Paharul, care l-a dat Mie Tatăl, oare nu voi bea pre el?" Că arată cum că a pătat Fil, nu este lucru al puterii aceluora, ci al iubirii lui, și cum că nu este potrivnic lui Dumnezeu, ci până a moarte face-vom tatălui. Încă zicând: "Paharul" arată dulceața și dorința morții celei pentru mântuirea omenilor.

Iar tu vezi, că și aceasta că s-a tăiat urechea cea dreaptă a slugii Arhierelui, semn a fost al neauzirii lor. Că Orbire s-a făcut lui Israel, că auzind sa nu audă pentru păgânătatea cea împotriva Mântuitorului, care a fost mai vârtos a Arhieredilor pentru aceasta și la sluga Arhierelui s-a făcut semnul tăierii urechei.

Iar aceea că s-a așezat iarăși la loc urechea, însemnează pe așezarea la loc cea de pe urma a priceperii Israelitenilor, care acum o au pierdut. Că îl e venit din va așeză, adică îi va întoarce pe cerbă lăși și oș, și va împreuna pe ei, care sunt părinți cu noi fi, precum e Malahia a proorocit (Malachi 3-23-24, Luca 11-50).

12-14 "Dei iastea, și căpetenia cea presbiteră, și sangie Iudeilor, au prins pre Iesus, și l-au legat pre Fil, și l-au dus pre Fil în Anna întâi, că era soacra Caiafei, care era Arhieru

în anul acela. Și era Canafa, celu ce a sfătuit pre Iudei. Că mai de folos este să moară un om pentru omul."

După ce a făcut toate câte erau de ajuns de a-i primi pe ei, iar ei n-au înțeles, atunci s-a dat pe Sineși ca să-l ducă. Iar ei li sî leagă, și li duc la Anna, ca cum fălîndu-se ei de ceea ce se făcuse, și lăudându-se că mare biruință au făcut.

Iar de prorocia Canafei pomenește, vrînd să arate cum că pentru mîntuirea lumii acestea se făceau, și cum că atîtă este mărimea și puterea adevărului, căt și vrăjmașii mai înainte îl vestesc. Căci ea nu auzind tu "legături" să te turburi, îți aduce tie adevărul de prorocie, că mîntuirea era și legătura și moartea, și pentru această pricină le suferea pe acestea.

15,16. "Și mergea după Iisus Simon Petru, și ceilalți ucenici. Iar ucenicul acela era cunoscut Arhiereului, și a intrat împreună cu Iisus în curtea Arhiereului, iar Petru a stătut la ușă afară. Deci a ieșit celălalt ucenic, care era cunoscut Arhiereului, și a zis portăriței, și a băgat înăuntru pe Petru."

Cine a fost celălalt ucenic? Insași acesta care a scris acestea, dar se tîmnuiește pe sineși pentru sinceritate. Căci fiindcă va să povestească o ispravă, cum că ceilalți ucenici fugind, el mergea după Iisus, pentru aceasta se tîmnuiește pe sineși, și pune mai înainte de sineși pe Petru. "Că mergea, zice, după Iisus Simon Petru" apoi aduce pe urmă, "și celălalt ucenic". Deci pentru sinceritate se tîmnuiește pe sine. Iar și însași aceasta, care pomenește de sineși, pentru aceasta pomenește, ca să cunoaștem că mai cu de-a-mai puțin va decît ceilalți povestește pe cele ce s-au făcut în curtea lui Iuda a fost înăuntru.

Si vezi, și cum scurtează lauda sa. Căci ea nu auzind, că a intrat împreună cu Iisus Iuda, ceva mare, de dănuși să

socotești, zice "Că era cunoscut Arhiereului." Că nu ca un mai viteaz decît ceilalți, am intrat împreună, zice, ci ca un cunoscut Arhiereului.

Iar pe Petru îl propovăduiește, că a mers după Iisus pentru dragoste, dar pentru că nu era cunoscut, sta afară. Căci cum că și Petru ar fi intrat, arătat este, că după ce a ieșit Ioan, și a poruncit portăresei să-l bage înăuntru, îndată a intrat înăuntru Petru. Si pentru ce Ioan nu s-a băgat pe el, ei mulieră acestea a poruncit? Pentru că foarte se ținea de Hristos, și mergea după Dănsul, și nu voia să se despărțesea de el.

17-18. "Și a zis lui Petru slugnica portărița. Oare și tu ești din ucenicii omului acestuia?" Zis-a acela: "Nu sunt. Și stau slugile și slugitorii, care făcuse loc, că era frig, și se încălzeau, și era cu ei Petru stînd, și încălzindu-se."

Întrebă slugnica pe Petru, nu cu semeție, nici cu asprime, ci foarte cu blîndețe. Că n-a zis: "Tu și tu ești din ucenicii amăgitorului?" Căci aceasta era a unuia ce n-era milă mai multă și era iubitoare de oameni. Si n-a zis ea aceasta: "Tu și tu" fiindcă Ioan era înăuntru. Și mulieră adică așa cu blîndețe vorbea, iar el n-avea dintru acestea n-a simțit, nici a pus în minte Prorocia lui Hristos. Așa de neputincios lucrul este firii cea omenească, cînd va fi lăsată de Dumnezeu.

Iar nu n-a zădar har făcînd lui Petru, zice, că Petru nu s-a apăsdat că s-a temut, ci fiindcă voia să fie împreună purarea și să mergea după Hristos, și știa că de se va mîntui pe sineși că este ucenic al lui Hristos, se va despărți de El, și nu va mai avea încăperea cu să mergea după El, și să vadă pe Cel dorit.

Peisru acusta a tîgîdu-l ' 'Nu sunt' ' Fandcă si aceea că se încălzea El, cu această minte făcea, că se făcusea că face cele ale slugilor, ca unul dintre dănyrca nu din intristarea teiei, preocupându-se, să se scutită alară de a vedea pe Hristos, ca un ucenic al Acetui din mijloc izgonindu-se.

19-23 : Deci Arhierul a întrebat, pre fisy de cîmenciu, l' u-l și de învățatura Lui. Răspuns-a Isus Lui : Eu le facă am grăit Lui. Eu totdeauna am învățat în Sinagogă și în Biserică, unde toți iudei se adună, și în ascuns a-am grăit nimie Că Mă întreb ' Întreabă pre cei ce au auzit, că am grăit lor, iată acestu știu cele ce am grăit Eu. Si acestu zicund El, unul din slugile ce sta înainte a dat pahnă un fisy, zicând : Așa răspunzi Arhierului. Răspuns-a Isus lui, de am grăit rîu, mărturisesc, de rîu, iar de am grăit bine, de ce Mă bat ?

Întreabă Arhierul pe Isus de ucenici poate unele ca acestea. 'Unde sunt?' și 'Care sunt?' și cu ce scop pe acestu a adunat și ce vrîm? Căci ca pe un turburător necare și po rîvne împăratulu, voiau să-l arate pe El.

Întreabă încă și de învățatură. Oare care era 'Nu cumva învățea de la lege, și se împotrivea lui Moise?' ca și de la aceasta prîc nă afland, ca pe un luptator de Dumnezeu să-l omîdare.

Că zice dar Domnule? și răspunde lui după prepanurea lui. Eu zice, în ascuns n-am grăit nimie. Că în Mă prepan pe Mine a fi oarecarize turburător de norod, și cum că în ascuns ceva sfău am învădit iar k u-l ce grăiesc, necă nimica în ascuns n-am grăit, a-lică, nimica de turburare, și precum ti se pare (ie, cu mină scornitoare și vicleană și ascunsă a-am grăit ceva deosebi a-Meu. Că de nu așa va n

înțelege, cum că după prepanurea Arhierului acasta că a zis Domnule, se va arăta că minte. Că minte a grăit în ascuns, căci a-lică erau mai bune decât înțelegerea celor mulți.

Iar acusta 'Că Mă întreb' Întreabă pe cei ce au auzit? nu este a-nimă ce grăiesc cu simetia, ca cel ce îndrăznește a adevăra celor grăite. Că întreabă, zice pe vrăjmasi, pe ei ce gîndesc rele asupra Mî, pe slugile acastea care Mî au legat.

Că aceasta este dovadă fără de îndoială a adevărului, când cineva pe vrăjmasi a are martoria a acestora ce grăiesc.

Că slujitorii acestia zice sunt cei ce au zis mai înainte Nicodemu n-a grăit om, ca omul acesta, (Ioan 7-46).

Și așa răspunzând El, nu se mînează ei, ci a dau pahnă decât care aceasta ce este mai fără de omenie.

Și putand El pe cine să le clătească și să le piardă, năim de acisi fel nu face, ci grăiește cuvinte care pot să umblanzească totă sabătina cu de-fără, Că de poți, zice, prîhăni cele grăite de Mine, dovedeste, cum că rîu am grăit, iar de nu poți, pentru ce te turbează? Sau si așa. De am grăit rîu, adică, de am învățat rîu, când învățam în Sinagogi, venind în mijloc mărturisesc, pentru învățatura Mî, aceea ca este reas, deplin încredințază pe Arhierul care acum Mă întreabă pentru învățatura Mî. Iar Isă bine am învățat, si atunci a-a învățat al Mî ne voi suportă, pentru ca acum Mă bat pe Mine, de Căro cîm înainte te mînează?

Deci a lovit sluga de Domnule, ca de mare vină să se izbăvească pe sine. Că de vrîm ve lăsa pe cei ce stăteau înainte a chema martori, zicund : Iată acestu știu, cele ce am grăit Eu, vrînd sluga rîu să se izbăvească pe sine de prepun, cum că n-a fost din ceea ce se mînează de Isus. I-a lovit pe El.

Iar zicând Hristos: "Eu întru ascuns n-am grănit, aduce umilită de proorocia ce grăiește: "Nimic întru ascuns n-am grăit, mîi n-toc de pămînt întunecos" (Isaia 45, 19)

24-26. "I-a trîns pre El Anna legat la Canafa Arhiereul. Şi era dinon Petru vînd, şi încălziindu-se: Deci-au zis lui An nu şi tu din ucenici, Tu eşti? Şi-a lepădat acela şi a zis: Nu sunt. Zis-a nu una din slugile Arhiereului, rudenie fiind al celui ce l-a tăiat Petru urechea. Au nu te-am văzut eu în Grădina cu Dănsul? Şi iarăşi s-a lepădat Petru, şi îndată a căutat cocoşul" (Mt. 26, 69; Mc. 14, 67; Lc. 22, 58).

El duc pe El la Canafa fiindcă nici n-priemă întru El n-avînd, poate suferind că acela mai înțelept fiind, va afla ceva vrednic de mîrte împotriva lui Iisus, sau în răspuns aruncându-L, sau în vreo faptă oarecare prinzându-L.

Iar Petru, cel ce foarte cu fierbințea a băbea, de atîta întunecare în minte era fiut, cât si ducîndu-l pe învîtătorul, el nici nu se mișcă, cîncă se încălzește. Deci iarăşi întrebă fiind se lepădă. Şi nu numai a doua oară, ci şi a treia oară.

Dar pentru ce evanghelisti toți împreună pentru Petru au scris: "Nu pe vel împreună cu ucenici grădindu-l de rău, ci pe noi învățându-ne, că a răutate este a nu căsa toate la Dumnezeu, ci în noi însuși a se rădăji".

Şi se cîntă a ne rădăni de iubirea de oameni a Stăpînului, că si lega fiind, s-oacănu-lu-se de el, nu s-a lasat de a purta grija de ucenici, ci îndrăgindu-se a căutat spre Petru, precum al evanghelist zice: (Luca 22, 61) si prin căntătură a imputa în slăvirea, si spre pocăință si ierimă a deșteptat.

Dar even ce atunci Petru a pășit, și acum este cu puțință

a vedea pe mulți din noi pășind, că se leagă cuvîntul lui Dumnezeu cel din ou, și oarecum se face rob, sau de neceaz sau de dezmoierdare robindu-se, că despre amîndouă părțile ne legăm și ne ducem sau de dezmoierdările lumii, sau de neceazurîntînd pe Dumnezeu, si se osaruește cuvîntul și biruieste necuvîntarea, și slăga dî pămînt Stăpînului, că acest fel de lucru este sculara asupra a patimilor, iar mintea noastră, cu un Petru oarecari de multe ori grăiește cu îndrăzneală, că nu se va lepăda de cuvînt pentru aceasta și stă și se încălzește. Stă cu căsa ce nu se pleacă nici se smereste, ci întru îndrăzneală stă tot așa si rădăni, iar a se încălzi se zice fiindcă din fierbințea și mîndrie boaleste cu senectea. Si o vîdește pe ea o slugă că, adică o dezmoierdare oarecare mică și înversunătoare, și îndată se lepădă de cuvînt și necuvîntării se supune. Încă si de vreo ispită măhnaioasă se vîdește, precum și Petru de sugă, și așa s-a înclina el scarat. Ci să ne rugăm, ca să căute spre noi Iisus, Cuvîntul lui Dumnezeu, si spre pocăință și ierimă să ne ridice, iesind noi afară din curtea Arhiereului care castigă pe Domnul, și este Stăpîn tor lumii. Căci cînd din lume, care este curtea stăpînitorului lumii vom iesi, atunci dar spre pocăință adevarată, ne vom ridica, precum si Pavel zice: "Să iesim la Dănsu, afară de tabără, adică de noi însuși, și să purtăm" (Ev. 13, 13).

28-32. Deci aduc pre Iisus de la Canafa în divan, și era dăneață, iar el n-avînd în divan ca să nu se sperde, ci ca să mînbăne Pasih.

Iesit-a drept aceea Pilat la el și a zis: Ce pară aduceți asupra omului acestuia? Răspuns-au și au zis lui: De-o-ar fi

acesta făcând or de rele, nu e-am fi dat pe el tie. Deci a zis lor Pilat: I-ați-L pre El voi, și după Legea voastră judecați-L pre El. Sau a zis lor Iudei: Nouă nu este cu putință să omorăm pre nimine. Că cuvântul lui Iisus să se pamească, carele a zis: însemnând cu ce moarte avea să moră” (Mat. 27:2 Mc 15:1 Le 23, 1)

I-a multe judetari duc pe Domnul, socotind că a-I butjocori pe Dănsul, au adevărul mai mult prin cele mai joleturi se arăta. Că nevinovat prin toate acestea iesind Domnul, negrădă împotriva avea biruința. Deci l-a duc pe El în divan, că nu avea cu putere să omoreze, fiindcă lucrul le era sub stăpânirea Romanilor. Înpreună încă se s temeau, că nu e-ma mai pe urmă vor lua certări fiind părati, că fără de judecată L-au omorât.

Săra dimineată zice, că tu să cunoști, că la miezul nopții se întreau de Carafa, că mai înainte de a cânta cneșul, a fost dus la Carafa. Iar ce se întreba de el, a lăsat evanghelistul aceasta, dar alții au spus: Și noaptea în acestea chestuizilor se dimineața și duc la Pilat.

Iar ei o-au intrat în divan, că să nu se spurce. O, nebumie! I zicând fără de dreptate, mi socoteau că se sporeă, dar nu vor intra în divanuri, socoteau că se vor spurca.

Să se citească aceasta: “Că a să marțance Paștele.” Că pe cele Domnului le a făcut în ziua cea dintâi a azimelor. Deci sau Paștele pe tot praznicul con- ntelege, ori că pe cele șapte zile, sau cum că el adică atunci când vrea să se răstignească pe ole orica viner, sau că l-a mai înainte cu o zi se uita pe ele păzind junghierii să viner, când și Paștele cele vechi se făceau.

Iar Pilat mai smerit ca rece făcând, singur iese și fiindcă

a văzut pe Domnul zecat, n-a socotit că de ieri acum are de vedea asupra lui Heros, ci întreabă prietenii legătorilor iari, nimeni vând a zice: că “De n-ar fi Acesta făcător de rele, nu l-am fi dat pe El tie”

Vezi l pe ei preutindenea abătându-se în latură de la de vedea” Anna l-a întrebat, și nimeni aflând, l-a trimis la Carafa, acesta iarăși după ce l-a cercat, la Pilat l-a trimis, apoi Pilat iarăși îi întreabă, că pară aveți asupra acestuia” Și nici aici nu aud ceva a zice.

Pentru aceasta fruleă nimeni nu spun, l-a duc pe El în divan. Că de vreme ce voi singuri faceți judecata, și vă fălțiți ca cum nu faceți niciodată vreă nedreptate. Că de n-ar fi zice ei, făcător de rele, nu l-am fi dat pe El tie, pentru aceasta vor l-a duc și în judecată, iar dacă la mine l-ați adus, și că p de divan lipiți la lucrul acesta, nevoie urmează să spuneti prietenii omului. Judecați-l dar pe El voi, că eu acest fel de judecător nu voi fi. Deci, dacă Legea voastră fără de vînd are aceste, judecați-l voi.

Iar ei zic: “Nouă nu este cu putință să omorăm pe nimeni” Iar acestu o zice el, știind că Romanii pe Cruce osândesc pe cei ce se scoală în împotrivă. Deci ca să se răstignească Domnul, și moartea L-a să se dea în priverlă de Obște și blest, mai să se spovedească, pentru aceasta se prefăc că nu este cu putință lor să omoreze. Căci cum pe Stefan l-au răpescut cu puțre? (Faptele Ap. 7: 58-59). Că ceea ce am zis, iur că vor au ei să se răstignească Domnul, zice aceasta, că ei nu ar fi zis așa. Nouă nu este cu putință a omori prin Cruce pe nimeni, dar a se răstigni Acesta, poftit lucrul ne este nouă.

“Că cuvântul lui Iisus să se plinească”, carele a zis pentru moartea sa, cum că adică se va răstigni, sau cum că nu numai

de Iudei, ei și de păgânii era să se omoare. Deci după ce au zis lădii că năvăl nu este cu pat năvăl să nu urăască. El nu dădea pe El păgânii, și El răstăgănesc după obiceiul, lor și așa se plinește cuvântul lui Iisus despre amândouă părțile, și despre aceea că s-a dat păgânilor, și despre aceasta că s-a răstăgănit.

33-36. "Și a intrat iarăși în divan. Pilat, și a chemat pe Iisus, și a zis Lui: Tu ești împăratul Iudeilor?" Răspuns-a Iisus Lui: De la tine tu zici aceasta, sau alții cu grație tie pentru Mine? Răspuns-a Pilat Lui: Au doară eu Iudeu sunt? Neamul tău și Arhierii te-au dat pe Tine Mie, ce ai făcut? Răspuns-a Iisus: Împărăția Mea nu este din lumea aceasta, de ar fi din lumea aceasta împărăția Mea, slugile Mele s-ar fi nevoit ca să nu Mă fiu dat Iudeilor. Iar acum Împărăția Mea nu este de aici."

A chemat pe Iisus Pilat deosebit, fiindcă mare vestă era pentru Bănușul, și voia să se înștiințeze cu de-adinsul fiind slohod în zături de galceava Iudeilor.

Și îi întreabă pe El: de este împărat, ceea ce se porta în toată lumea năvăl aducând.

Iar Hristos îi întreabă pe el, care de la Bănușul zice aceasta, sau de la alții, nu că nu știa, ci voia să descopere gândul cel rău al Iudeilor, ca și de Pilat, să se prădărească el. Pentru aceasta și Pilat după armare auzul că Iudeii l-au dat pe El, și pe voia să se face slohod de vină.

Încă și în alt chip Domnul întreabă pe Pilat care de la Bănușul zice aceasta, sau de la alții, în auzul că "Iată-măstră pe mine aceasta pe el, că este fără de socoreală, și fără de judecată năvăldeste, și ca com unele ca acestea zice către Pilat. De zici, aceasta de la tine, arată semnele scrierii Mele împotriva, iar dacă de la alții te-au înștiințat, fă cercarea cu amănunțime."

Iar el, cum că de la alții a auzit, nu zice, ci așa stăpân năvăldeste, norodul lui urărează, și zice: "Te-au dat pe Mine mie."

Iar ceea ce zice "Ce ai făcut?" se vede a fi cuvântul, ca al unuia ce se ainarăște și se răstăgănesc de aici. Că spune ce ai făcut? Iar Domnul prin a răspunde că "Împărăția Mea nu este din lumea aceasta" dă această isprăvire. Una adică, învățată pe Pilat să cunoască cum că nu este om gol, nici din cel, de jos, ci Dumnezeu, și El al lui Dumnezeu. Iar alta, scriică prepusă, ca pentru tiranie care ziceau ei că năvăl să se facă împărat. Că nu este Împărăția Mea din lumea aceasta, pentru aceasta să nu te temi de Mine ca de un rău și împotriva. Că de ar fi din lumea aceasta Împărăția Mea, slugile Mele s-ar fi nevoit ca să nu Mă fiu dat.

Și aici înșeamăză și neputința împărăției celei de la noi, că năvăl are tăria, iar cea de sus singură este de ajuns, de nimeni având trebuință.

Iar Manihei de aici năvăl pricinăză, că lumea aceasta este năvălănată și nu este a Dumnezeului Celor nou, pentru că zice ei, că Elul lui Dumnezeu zice: "Că nu este împărăția Mea de aici."

Dar, o, năvălăgători, învățați-vă întâi din cuvântul acesta, că a zis că împărăția Mea nu este din lumea aceasta, și iarăși: "Nu este de aici." Pentru că năvăl zis, nu este în lumea, aici este aici. Că împărătește adică în mine, și poartă grijă de mine, și precum voi este, se poartă pe toate. Dar nu este din lumea împărăției Lui, ci de sus și mai înainte de tot, și nu de aici, de jos zice, așezată, ci aici adică stăpânește ca și chivernisește, dar nu este de aici, nici așezământul din cele de jos și aici, este vremelnic. Apoi

com s-ar fi înțeles aceea ce zice "Întru ale sale a venit" (Ioan 1:11), de n-ar fi fost aceea aceasta a Lui?

37 39 "Deci a zis Pilat Lui: "Tu împărat ești în?" Răspuns: "Isus" Tu zici, că împărat sunt Eu. Tu despre ce acest Mă-mi născut și spre aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul, tot cel ce este din adevăr, ascultă glasul Meu. Zis-a Pilat Lui: "Ce este adevărul?" Și aceasta zicând, măriși a țesu în Judei, și le-a zis lor: "Eu nici o vină nu am întru El. Că obicei este la voi, ca să vă slobozece pe unul în Paști. Deci voiți să vă slobozece vouă pe Împăratul Judeilor?"

Pilat întrebând pe Domnul, de este împărat. Eu, deci, spre aceasta M-am născut, adică pentru ca să fiu împărat, că din fire o am aceasta, și din însăși nașterea din Tatăl. Că însăși aceasta. A Mă naste din împărat Mă mărturisește pe Mine că sunt împărat. Pentru aceasta și când auzi, că Tatăl viață m-a dat Fiului, și judecată și celelalte toate, așa să înțelegi aceasta: "A dat" în loc de "Mă născut pe Eu, ca să alina viață, și să judece" și firește acestea toate sunt la Fiul de la Tatăl. Și pentru aceasta am venit în lume, ca singură aceasta să spun, și să învăț, și să adevărez pe toți, că Împărat și Stăpân și Domn sunt.

Arând mă să tragă prin acestea și pe Pilat, și să-l p-oar ca să primească pe cel ce se grăia, zice: "Tot ceea ce este din adevăr, ascultă glasul Meu." Deci și tu o, Pilate, de esti în adevărul, și dorești de aceasta, vei asculta glasul Meu, și Mă vei crede pe Mine că sunt împărat, nu de acest fel, precum sunt cei ai lumii, având stăpânirea dobândită de aură, și firească, și carea este la mine din însăși aceasta. Că M-am născut din Dumnezeu și împărat.

Și arată unea, că și iudeii nu sunt din adevăr, fiindcă nu voiesc ca să asculte glasul Lui, și nefiind ei din adevăr, nu neînțeleg p-ăru acestu adevărat și împotriva Lui, și nu este într-adevăr virovat mortu. Așa dară a prins pe Pilat prin aceste scurte cuvinte, că a întrebat pentru adevăr, ce este? Că mai pierise de la oameni adevărul, și nu de tot, era știut, fiindcă erau și încă într- necredință. Și fiindcă întrebarea aceasta avu trebuință de vreme oșchită, iar el se vilea să răpească pe Isus de la porțile Judeilor, pentru aceasta lese la dansu și zice: "Eu nici o vină nu am în El." Și aceasta cu pricepere zice, pentru că n-a zis, că de a și greșit, și vrednic este de moarte, dar însă dăruie-l pe El Păznicului, și întâi l-a arătat pe El sloboz de toată vină, și at-incea u poștește pe ei pentru slobozirea Lui. Că, de se va slobozi Isus, cu nici un bar sa nu le fie lor dator, fiindcă pe Cel nevinovat l-a slobozit. Iar de fi vor fi fără spre pierzare să se arate călătoreea lor, că pe Cel nevinovat au osândit.

Și vezi aceasta ce zice: "Pe Împăratul Judeilor", ce înțelegere are? Că luminat prin aceasta arată Pilat, că nimic n-a greșit Isus, și în zadar este purat de dansu că poștește împărăție. Că nu ar fi s-o arătat Voievodul Roman, or pe cula ce se făcea pe sine împărat, și se se da împotriva puterii Romanilor. Deci prin ceea ce a zis: "Pe Împăratul Judeilor să slobozece" cu totu nevinovat pe Isus l-a arătat, și mi face rus de Judei, ca cum ar fi zis unchi cu acestea: "Pe Cel ce voi îl năpăstuiți ca pe Cel este împărăție pe Cula ce ziceți că este se dator împotriva și turbară or, pe Acesta eu vă poștesc să-l sloboziți, arătat pentru aceasta fiind că nu era într-acest fel.

Iar oarecaru, ceea ce zice: "Spre aceasta M-am născut", nu o au înțeles că înscumbează pe Nașterea cea din Tatăl mai

naute de veci, ci pe cea mai pe urmă din Fecundă. Că pentru aceasta M-am născut om, și M-am născut din Maria, ca să pierd minciuna și pe diavolul, și să arăt pe Dumnezeu-asa fire că împărățește peste toate. Deci adevărul, acesta este. Cunoștința Măa și mântuirea ves prin aceasta. Că pentru aceasta am venit, ca să cunoștința de Dumnezeu cea adevărată, și mântuirea să dăruiesc.

Și vrednic lucru este de cercare, de unde îndemânându-se Iudeii aveau obicei să slobozească un vinovat. Deci întâi putem să zicem, că cei ce învățau învățături porunc omenești, mai de multe ori socoteau tot urmări, dar nu se gîlea la Dumnezeu făceau. De unde și aceasta intru obicei ca acesta fără de șocoteală o aveau, deoarece căzuse ei din rîndurile Legii. Apoi, și oarecare punere de lege ca aceasta se afla în Scriptură, de unde eu puteră era să se fi îndemnat ei, și să aibă intru obicei pe unele ca acestea sloboziri ale celor-ascunditi. Pentru că este veris pentru cel ce omăra fără de voie: "Dacă cineva nu pentru vrăjmășie, sau intrădins vînd să facă rău aproapei său, va arunca vreo unealtă, și aceea căzând va lov pe cel ce s-ar fi aflat, și va muri omul, fără de voie ucigaș cu adevărat este omul ca acesta. Dar îl va judeca totă adunarea, și îl vor slobozi pe acesta de moarte, cu un cu gînd rău a făcut moarte, însă nu ne aseza pe el în cetatea cea de surghinime, adică, cu surghinime vor pedepsi." (Numeri 35, 22-25). Din aceasta poate înlemnui de se fi, precum puteam noi se mai, obicei ei acea aveau, și slobozi pe omul din cer-ascundit pentru gînd de ucidere.

Deci legea poroncea să fie acesta lucru a adunării Iudeilor, dar de vreme ce lucrurile erau sub stăpînirea Romanilor, pe stăpînitorii Romanilor îi fac voiaj de a slobozi, precum și acum pe Pilat.

Capitolul 19

(Mat 27, 15-20 Mc 15, 6-11 Lc 23, 17-18)

Căp. 18 vers. 40, Căp. 19 l. 7 "Strigat au drept aceea arăși toți zicând: Nu pe Acesta, ci pe Varava, și era Varava iudei-iar. Deci atunci a luat Pilat pre Iisus, și L-a bătut. Și ostășii au pîrîit în Canună de spină, au pus în capul Lui, și cu haină mohorâtă L-au mohorât pre El, și ziceau: Bucură Te Împăratul Iudeilor, și îi da Lui palme. Deci a ieșit iarăși afară Pilat, și a zis lor: Iată aduc vouă pre El afară, ca să cu vădelti. Că intru înășul aici o vină nu află. Deci a ieșit Iisus afară purtând Canuna cea de spină și haina cea mohorâtă. Și a zis lor: Iată omul. Iar dacă L-au văzut pre El Arhierii, și slugile au strigat zicând: Răstignește-L. Răstignește-L pre El. Zis-a lor Pilat: Luați-L pre El voi, și îl Răstigniți, căci eu nu află intru El vină. Răspuns-au lui Iudeii: Noi Lege avem, și după Legea noastră dator este să moră. Căci pe Sineși Pînă al lui Dumnezeu S-a făcut."

Vezi prin câte se arată răutatea Iudeilor, că pe Varava cel marturisit tâlhor îl cer, iar pe Domnul L-dau.

Deci îl bate pe El Pilat, vînd să mîngîie să să mulțumească masă lor. Că de vreme ce prin cuvinte n-a putut să-L scape pe El. Iudeii, sargamalu-se până aici să facă să stea turburarea lor și Hainida și Canuna, asă de se par pe El, ca să potolească mîniea lor, iar ostășii toate spre barul Iudeilor fac. Că fiindcă au auză pe Pilat zicând: "Pe împăratul Iudeilor să slobozească" pentru aceasta îl batjocoresc pe El ca pe un năpărat, că nu cu adevărat de Pilat fiind îndemnat, făceau aceasta, care și noaptea au venit asupra lui Iisus afară de voia dregătorului, Iudeilor făcând ei tot pentru hăp.

Moarte ca adevărat este Pilat, dar nu cu răutate, ca Iudeu, că seoa e afară pe Iristos, vrând iarăși să se ngă mânia lor. Dar aici așa nu s-au înblânzit ci strigă: "Răstignește-L, Răstignește-L pe El!"

Și văzând Pilat că în zadar se fac toate, zice: "Luati-L pe El voi, și Îl Răstigniți, căci eu nu aflu întru El vină." Iar aceasta face, silindu-l pe ei spre lucrul care nu era lor sloboz, că doară s-ar fi slobozit Iristos. Că ca zice, care am putere să-L răstignesc, "Nici o vină nu aflu", iar voi care n-aveți putere, să-L răstigniți, ziceți că este El vinovat.

Luati-L dar pe El și Îl răstigniți, dar n-aveți putere, deci dar să se slobozească omul.

Așa era scopul lui Pilat, mai bland adică, dar n-a statut împotriva pentru adevăr.

Iar aceia și la aceasta rușinându-l, se zic: "Că după Legea noastră dator este să moară, căci Fiul al lui Dumnezeu pe sineși s-a făcut."

Vezi răutatea cum nu se unește cu sine, sus zicea lor Pilat: "Luati-L pe El voi, și după Legea noastră judecați-L pe El!", și ei n-au primit aceasta, acum arăși aduc: "Că după Legea noastră dator este să moară." Sus îi învănu, au cum că ropărat pe s-ar fi se face, acum fiindcă aceea s-a arătat mincinosă. Îi învănu se cum că Fiul al lui Dumnezeu pe Sineși însuși se face.

Și ce vină este aceasta? De face lucrurile lui Dumnezeu ce Îi oprește pe El de a fi El al lui Dumnezeu."

Și, vezi conștința lui Dumnezeu, cum acela la mai multe dăvanuri dau pe Domnul, cu să-L necăstescă pe El, și să-L stingă slava Lui, dar spre capul lor ocară se întoarce, că de aici mai mult se arată nevinovat, fiindcă se cearcă lucrul

mai cu de adinsul. Că de câte ori Pilat a mărturisit că nu are să aflu în El vrednic de moarte.

B-11. Iar dacă a auzit Pilat acest cuvânt, mai mult s-a temut, și a intrat în dăvan iarăși, și a zis lui Iristos: "De unde ești, Tu?" Iar Iristos răspuns nu s-a dat lui. Deci a zis Pilat lui: "Mie nu-mi grăiești? Au nu știu că putere am să te răstignesc, și putere am să Te slobozesc? Răspune-mi Iristos. N-ai avea nici o putere asupra Mea, de n-ar fi fost dat ție de sus. Pentru aceasta cea ce M-a dat pre Mine (ie mai mare păcat are)".

Pilat numai, subțire cuvânt auzind, că este Fiul lui Dumnezeu, se teme lucrurilor și lucruri Dumnezeu, văzând, Îl omorâ pe El, pentru căru trebuia să Î se închine Lui.

Și Îl întreabă pe El, nu așa ca mai înainte. "Ce ai făcut?" ci "Cine ești, Tu?" Că atunci fiindcă El părau că poftescă să fie împărat, cu căviintă Îl întreabă: "Ce ai făcut?" Iar acum fiindcă Îl părăse că se face pe Sineși Fiul al lui Dumnezeu, Îl întreabă: "De unde ești, Tu?"

Iar Iristos face. Că înțelesese de la Dănsul Pilat, că "La aceasta M-am născut" și "Împărăția Mea nu este de aici" dar însă nimic dintru acestea nu s-a folosit, nici n-a statut împotriva pentru adevăr, ci s-a plecat la pămirecă narodului. Pentru aceasta Domnul întreabă de Lui, cu pe cele ce se făceau în zadar lepădându-le, din te nu, răspunde.

Și intru toate se vede Pilat, că nu este vredn statornic și mări, ci foarte se c-ătește și se faceu îngroziri ce se întâmplau. Pentru că și de la lui se temea, și de Iristos, că cu Fiul lui Dumnezeu, se cutremura. Dar sa să vedem încă și cum pe sine se avăncește, prin cele ce zice: "Putere am să Te răstignesc, și putere am să Te slobozesc". Că dacă toate la răpămirea ta eră, pentru ce nu slobozeai pe Acela ce nevinovat L-ai aflu?"

Iar Domnul trufia lui împărașii din: „Nu au venit aici nici o putere asupra mea, nu mi s-a fi fost dat fie de sas” Că nu n-ă simțit nici o marecare laudă săvârșesc și de sus aceasta spre mântuire de Ombre mai înainte este rânduită.

Și cu nu auzind că „de sus este dat” să socotesc că nevinovat este la Dumnezeu Pilat aduce pe urmă: „Că ceta ce M-a dat pe Mine cu mai mare păcat are” că arată prin aceasta, că și Pilat este supus sub păcat, micar desi la mai mic. Că nu pentru că de sus este dat, adică lăsat, a marit Hristos, pentru aceasta nevinovați sunt Pilat și Iudei. Că voiața noastră cea sloboadă se ca răul iar Dumnezeu a lăsat și a slobozit a veni în lucru acesta.

Deci nu sunt nevinovați cei răi, pentru că Dumnezeu slobozește răutatea lor a neșă spre rău. Că pentru că și vome și fac de totă osândă sunt vrednici.

12-14 „Dintru aceasta cauta Pilat să-l slobozească pe El iar Judei strigau zicând: De vei slobozi pe Acesta, nu ești prieten Cezarului. Tot cea ce se face pre sine împărat, stă împotriva Cezarului. Deci Puat auzind cuvântul acesta, a seos afară pe Iisus, și a șezut pre scaun la judecată, în locul ce se cheamă pardosit cu păceti, iar evreiesc Cabatu și era Vinerea Pașilor, și ceasul ca la al șaseu.

Prindea Domnul a spăimântat pe Pilat prin cuvinte și arătat a dat răspunsul, că el nu de bună voie lu pe sineși M-aș fi dat, și Tatăl ar fi dăsat nu ar avea s-ăpanire asupra Mea, și cum că păcat ai și tu, o luda încă mai mare, cei ce M-a dat pe Mine, sau și norodul, Că spre durerea raneilor Mele au adans, și nu și-au adus aminte a face mică” (Psalmul 68 și Psalmul 108). Că aflându-Mă pe Mău fără de apărare și fără de ajutor, Căru M-au dat. Și nici de atâtea divanuri

de la care nevinovat am ieșit, nu s-au imblânzit, ci strigau: „Răstignește-L, Răstignește-L”

Dei fiindcă acestea zicând Domnul a spăimântat pe Pilat, Căta dintru aceasta mai vartos să-l slobozească pe El”

Iar Iudei după ce pârindu-l pe El că se face pe Sineși Dumnezeu, și legea cu majore aducând-o, s-au baruit, că Pilat dintru aceasta mai mult s-a temut, și voia să-l slobozească pe El, ca nu cumva să greșească lui Dumnezeu, iarăși la legele cele de afară ațeragă, și ca pe un fricos îngrozesc pe Pilat. Că după ce s-au văzut pe el că se sfiește, ca nu cumva lui al lui Dumnezeu fiind lăsat să-l osândească, și să greșească, pe frica Cezarului o aduc asupra lui, și de răpirea împărăției pe Domnul purându-l, îngrozesc pe Pilat, ca cum va să greșească Cezarului, de va slobozi pe cei ce este împotriva lui.

Și unde s-a prins Acesta în răpire de împărăție? De unde veti arăta-o aceasta? De la Sceptru? De la Coroană? De la ostași? Au nu toate ale Lui sunt simple? Și îmbrăcăminte, și hrană, și casă? Și nici casă, el o, de nehabră și și frica lui Pilat? Socotem că se va primejdul, de va lăsa o prietenă ca aceasta necercată, lăse afară, ca cum să cercuierul, adică a sedea, aceasta înseamnă, dar nici o cercare făcând, îl dă pe El socotind că n-va imblânzi pe dânsu.

Dar cum Marcu zicând că în al treilea ceas era când Hristos se răstignește, Ioan al șaselea zice: „Deci înțelegi aceasta unu adică zicând, că a scrieri este gresala. Căci „Gamma”, al treilea ceas înseamnă, și este caracterul ei așa „T”. Iar slova care se numește „episonon” al șaselea, și are caracterul intru acest fel „S”. Deci se poate slova aceasta Gamma din nehotărâ aminte a prescriitorilor

gârluindu-se dunga cea dreaptă care se întinde în sus să fi căzut în caracterul slovei ce se numește "episinon" care înseamnă numărul al șaselea, și așa să se fi făcut acras și greșală.

Iar cum că aceasta se poate să se fi făcut și a treilea cear să fi fost scris și la Ioan, iar nu al șaselea precum acum, arătat este de aici. Că cei trei evangheliști Marcu, și Luca cu o umbră zicând "Că de la al șaselea ceas, întuneric s-a făcut peste tot pământul până la al nouălea ceas" arătat este că Domnul nostru mai înainte de crasul al șaselea, până nu se face întunericul se răstignește, adică într-o al treilea ceas, precum și Marcu a povestit, și Ioan aseriuiea (Matei 27, 45, Marcu 15, 33, Luca 23, 44), deși greșala scriitorilor a mizat pe Gamma în caracterul slovei numărului al șaselea ce se numește "episinon". Iar adică, așa dezicea această iar alții zic, că Marcu ceasul în carele s-a dat hotărârea cu să se răstignească Domnul îl descoperă arătat și fără de îndoielă. Căci de atunci se zice judecătorii că au răstignit și au murit de cămă dau hotărârea, pentru că au puterea muncii și a mortu pe limbă, pentru aceasta Marcu zice că într-o al treilea ceas s-a răstignit Fiul, dintre carele Pilat a dat hotărârea.

Iar Ioan, fiindcă a spus Marcu vremea b. birării, l-a spus ceasul în carele au răstignit pe Domnul. Pentru că socotește, și câte s-au lucrat între hotărârea cea de a Pilat pentru Crucă, și la crucea acestă, între carele pe Crucă s-a suat Domnul. Stăruind pe Varava, au bătut pe Iesus, și l-au dat cu adevărat pe Fiul să se răstignească. Că slăbozirea lui Varava, osândire a fost a Domnului, îl batjocorese ostasii, și socotește că vremea să se fi cheluit la acea mare

batjocură. L-a scos pe Fiul afară Pilat și a vorbit cu iudeii, iarăși intrând înăuntrul întrebă pe Iesus, iarăși ieșind afară vorbește cu iudeii. Acestea toate din destul erau să cheltuiască vremea cea de la treilea ceas până la al șaselea, care Ioan scriindu-l mai, cu de amănăntu, cu acela ce la toate a arătat, de al șaselea ceas pomenește, când și l-a dat pe Fiul desă birii, ca să se răstignească, nemurind rînd cu iudeii, sau întrebând pe Iesus, ci hotărârea cea desăvârșă asupra lui dăd.

Iar de va zice cineva. Și pentru ce într-o al treilea ceas, precum zici, hotărând să se răstignească, iarăși vorau să-l slăbozească pe El? Cunoască, întâi, că de norod fiind silit, a dat hotărârea, apoi din visul miterii se temea, că i vestise cu lui "Nimeni ție, și Dreptului. Acestuia să nu-l faci." (Matei 27, 19).

Și peste toate acestea, ca seama și la Ioan, cum a zis "Că ceasul era cu la al șaselea" că nu a zis, Că ceasul era al șaselea, ca cum hotărând, ci ca la îndonulă lăsând, a zis "Că la al șaselea".

Pentru aceasta nu va fi nici o deosebire aceasta, cu să văd pentru ceas că nu cu totu se unesc evangheliștii unul cu altii, de vom și lăsa că este neumire iar aceasta socotește. De n-au zis toți că s-au răstignit, iar dacă aceasta de totu este o adevărată, iar pentru ceas, dacă mai a zis că era al treilea, iar altul cu la al șaselea, ce vatămă aceasta adăvărul? Dar cu toate acestea s-a arătat din destul, că nici neumire nu este.

13-17 "Și a zis iudeilor: "Iată împăratul vostru, iar ei au strigat: "Ia-L, ia-L, răstignește-l pe Fiul. Zis-a lor Pilat: "Pre împăratul vostru să răstignească? Răspunse-au: "Arhiereii nu avem împărat, fără numai pre Cezarul. Deci atunci l-a

dat pre Elilor ca să-L răstignească. Și au luat pre Iisus, și l-au dus ca să-L răstignească, și ducându-Și Crucea Sa, a eșt la locul ce se cheamă Locul Căpățânii, carele se zice creștește Golgota, unde l-au răstignit pre El, și împreună cu El alți doi, de o parte și de alta, și în mijloc pre Iisus”

De multe ori am zis, că moale mai vartos și fricos era Pilat, decât cu răutate. Că vezi și acum: Chip de cercare și de judecată pune lucrului, dar moale cu totul îl folosește. Că totă zice împăratul vostru: că nici pe Iisus îl osândeste, nici ladeilor arătat nu le astupă gura, ci oarecum ascuns ocărându- pe ei că îl napăstuiesc, zice: tată, ce om ziceți că se ispitea să se facă împărat vnaș, simplu adică, și carele nu s-ar fi ispitit la unule cu acestea, pentru aceasta dar mincinoasă este păra. Că ce semn de răpitor de împărăție are acesta? Ostasi? Bogăție? B. agorodie? Iată împăratul vostru. Ce folos este de îl veți omori pe El, om carele nici cât de puțin nu poate să vatăme. Și acestea adică zicea Pilat, dar nu stand împotriva și întărindu-se și ca pentru adevăr luptându-se.

Iar el “În-L-a-L răstignește-l” ză, îl sililesc și cer Crucea, pentru că voua ei rău prepus și nechest, să lipsească la Hristos. Că prea de oară este această moarte și blestemată, precum s-a zis. “Blestemat tot cel ce se spânzură pe lemn” (Deut. 21-23 Galatei 3, 13). Și au știu că, că precum prin lemn a fost călărit, așa prin lemn a fost sculara.

Și vezi cum alt împărat loruși nu-și numesc, fără numai pe Cezarul, de bună voie pe stăne supunându-se și apărării Romanilor și lepădând împărăția lui Dumnezeu. Pentru aceea și Dumnezeu pe dânsii Romanilor i-a dat, pe care i-a numit împărați peste dânsii, depărtându-se și de a lui

Dumnezeu, iurtare de grijă și povățuire

Deci atunci nebunul L-a dat pe El, tot fiind trebuință să cercet de are cu adevărat putere să răpensească împărăția, iar el se supune și se pînca, fără de îndrăzneală și fără de bărbăție făcând, adecata.

“Și ducându-Și Crucea sa” ese, pentru că s. numai a se atinge de lemn, necurat lucru socotindu ei, pentru aceea peste Cel osându și blestemat a. pun lemnul cel blestemat.

Și vezi că și întru închipuirea cea Vechi s-a făcut aceasta, că și acolo Isaac ducând lemnule mergea spre a se joughi (Iacov 22, 6), așa și atcea Domnul punând Crucea se duce, și cu un ostas poartă arma, cu care biruiește pe cel împotriva luptător.

Iar cum că chip era al lui Dumnezeu, a arătat este: Isaac se lucruește “râș” adică bucurie. Deci cine Altul s-a făcut nouă bucurie? fără numai Cel Ce întru zămislire născut, prin inger a dat firii celei omenești aceasta, adică “Bucură-te” (Luc 1). Căci bunule vestiri cele ce năzdea pe o vacă, toată firea le pr-mea. Lui Isaac acestuia tată a fost Avraam, el ce era tată a multor neamuri. Care este Dumnezeul tuturor, cel ce și Iudeilor este este tată, și neamurilor cu a Cărora bună voiață și sfat Fiul Lui duce Crucea.

Iară întru cea Vechi, până a vinosa tatălui a stănut lucrul, pentru că închipuire a fost.

Iar ceea și în lucrare a test, pentru că adevărul a fost.

Se poate, precum acolo Isaac s-a lăsat iartat, că s-a jertfit, așa și auct firea cea Dumnezeuască fără de patimă a rămas, iar omenirea, care și născ și nămește, ca veni ce este Fiul lui Adam (fiu celei călăcite), aceasta este care s-a jertfit.

Dar cum alt evsagheist zice, că pe Sînion l-au silat să

oarea Crucii? Matei 27:32) Pentru ca amândouă s-au făcut
Că la început singur Domnul ducându-l pe aceasta a venit
fiindcă tot se întorceau de către Lenin. acesta și n-ai a se
aboge de el) nu poticai. Iar după ce au venit au întâmpinat
zece pe Simon venind din țarină. și așa au pus pe dânsul
Leninul.

Iar locul Capatani numescu pe locul acela pentru că
cuvânt se ținea. că acolo s-a îngropat Adam. ca unde a fost
începătura morții. acolo și căderea ei să se facă. Că Trădă
Bisericească este că după ce s-a izgonit omul din Rai. tot
Iudeea l-a avut pe dânsul. fiind dată la spre mângâierii
bunătăților celor din rai. ca ceea ce era decal toate celelalte
laturi mai bună și mai gravă. pentru aceasta și ea întâi a
permis om mori. Deci oamenii cei ce erau atunci
murmurându-se de Căpătani goară și moartă. caei căzuse
pielea de pe dânsa. în locul acela o au pus. și din aceasta au
numit locul așa. și după Potop s-a dat de Noe vestea la tot.
Pentru aceasta și Domnul unde a fost izvorul morții acolo
se amoară. ca să-l țină pe acesta.

Si răstignește și pe alții doi împreună cu El. ei erau
presupus rău și necuoste vrând să aducă asupra Lui. ca cum
ar fi fost talhar și El. Iar însă proorocie și la aceasta și
nevraul împărașilor care zice. "Că si cu cei țărăni de lege s-a
socotit." Matei 23.

Se vede înțelepciunea în Dumnezeu că și acesta. care
spre neamul Domnului o făc-au ei spre slava Lui a venit
pentru că și pe înșasi Crucă fiind talhar a mântuit. care
deci nici una nu este mai mică minune, și dintru aceasta se
arăată mai mare că este Dumnezeu. dintru a se săvîști numai
singur El. măcar deși alții împreună s-au răstignit. care nu

s-ar fi făcut de n-ar fi fost nevinovat. și nu numai că să zice
că nu era țara de lege. ci și decât totă Legea mai presus, și
a celor fără de lege. Judecându-l.

19:32 Si a scris si Trădător si l-a pus pe Crucă și era
scris. Iisus Nazarineanul Împăratul Iudeilor. Si pe acest
Trădător din tuoi s-au cînt. că aproape era de ecclat locul.
unde s-a răstignit Iisus. Si era scris ebrește. grecește
latinește. Deci au zis lui Pilat Arhiereu Iudeilor. Nu scrie.
Împăratul Iudeilor. ci zice că El a zis. Împărat sunt al
Iudeilor. Răspuns a Pilat. Ceea ce am scris. am scris.

Si scrie Pilat și Titlu pe Crucă. adică pricina și serbarea
deasupra și arată. Că acestea s-a talcuiește Titlu. Si se arată
prin Titlu. Căruia este Crucă.

Deci scrie Titlu. adică în pricina Iudeilor că nu l-au
uscitat pe el și arătând răutatea lor. că asupra Împăratului
lor s-au sculat. Iar alia părțind slavei lui Hristos. Că de
vreme că acela cu tâlhuri pe El l-au răstignit. vrând să
ocărască numele lui. pentru aceasta Pilat arată. că nu este
talhar și Împărat al lor și accuză dânsul într-o limbă. ei în trei
a face arătare. Că era cu putință năvăliri pentru Praznic
să se li amestecă cu iudei. precum și evanghelistul mareș
a spus pentru corectare ei ei. care veniseră să vadă și pe Iisus
(Ioan 12). Deci ca tot să empușcă în toate limbile pe
talhara Iudeilor o a vadă.

Iar El și răstignit fiind. cu lăzu au să zice. "Si ce zice" Serie. ca
El a zis. că acum hotărâre de obște a Iudeilor se arată că
este iar de se va adăuga că El s-a zis pe Sines. Împărat. a
îndrăzeală și a trufiei Lui se arată că este vina.

Iar Pilat nu s-a precat. ci lă cea dintâi socotășia. Drept
aceia și zice. "Ceea ce am scris. am scris."

Dar insa și altceva mare de se numiseste ca de vreme ce îngropându-se cele trei fusti vrea să fie în un loc creștând ca să se cunoască care este a Domnului pentru aceea și a înșomnișilor ca numai aceea să aibă fustă și ser soare deasupra, ca prin acest semn să se cunoască că cele ale răbdării nu aveau nici un

însemnare și oarece mai mult scrișoarea cea cu trei feluri de slove scrisă deasupra. Arată pe Domnul că este împărat al filosofiei celei lucrătoare și al celei știutoare și al celei teologice și prin slovențele latine cea lucrătoare se închipuiește. Pentru că stăpânirea Romanilor era prea vicioasă și prea lucrătoare la cele ale războiului, iar prin cele grecești cea știutoare de crea firești, că eloni la știința de cele firești s-au îndelenețit, iar prin cele evreiești, cea teologică ca evreii oricând s-au îndelenețit cunoștința lui Dumnezeu.

Slava dar Celui Ce prin Cruce S-a arătat că are o împărănie ca aceasta și lumea a lăsat și pe cea lucrătoare faptă bună nouă nouă netezită, și pe știința de cele firești nouă dăruită și de la aceasta la cea mai dinăuntru a Carapetesului la a Sa cunoștință vie și privire adică a Teologiei ne-a băgat.

2374 Iar creștin, dacă au răstignit pre fișoașul lui hainele lui și le-au făcut patru parti, firește căruia oșiaz parti și Camasa. Si era camasa necasă a din sus țesută preste tot, și au zis între dânsi să nu o sfășiem pre aceasta, ci să aruncăm sorti pentru dânsa, căci ea va fi, ca să se plinească Scriptura ce zice: "Împărțit au hainele Mele iorosi, și pentru camasa Mea au aruncat sorti." Psal. 21. 20.

Prin căutatele ce le făcea diavolul se plînesc prorociile

și sezi adevărul. Trei au fost cei ce s-au răstignit, dar însă la El singur se prînesc cei ale Prorociei.

Și a arătat la înțelegerea cea cu de adînsul a prorociilor, ca nu numai că au împărțit, ci și că se-au împărțit a zis Prorocul. Că celelalte haine le-au împărțit, iar Camasa, nu, și în sorti au făcut lucru.

Iar ceea ce zice "din sus țesută" nu simplu este pusă, ci unii zic că asemănare se arată prin aceasta, cum că nu așa timp un om era țesut, ci că era răstignit, și Dumnezeu țesea avea de sus. Iar alții zic că pe singur chipul cămășii ce fieră fost spone evanghelisul. Căci lîndă în Palestina două susițe, adică două bucăți de panza împreunădu-le, țes hainele în loc de cusături folosind țesătura. Arătând Ioan, ca acest se era camasa, a zis "Că de sus tot era țesută" adică de sus de la gură până jos. Și arată cu aceasta simplitatea hainelor lui Hristos.

Iar alții zic, că în Palestina țes panzele ca ca la noi, sus adică din urzătura și sus și jos țesându-se panza și așa vindu-se camșiorivă, jos este urzătura, și sus se țese panza.

Acest se zice era camasa Domnului. Iară oarecure cu adevărat și prin aceasta arătându-se că din Trup Domnului din sus s-a ărsat, pentru că Duhul Sfânt s-a pogorât și paterca Celui prea înalt a umblat peste fecioara. Luca 1. Că măcar deși fecioara umblă a luat ceea ce era jos și căzută, dar de Dăru cel de sus al Sfintului, Duh s-a urzat și s-a încheșat Dumnezeușcul Trup. Deci Sfântul Trup al lui Hristos nedespărțit este într-o cele patru părți ale unui împărțindu-se și cându și că împărțindu-se părțile într-o fecioare și al fecioara suflet împreună cu trupul sfîntuindu-l cel dinăuntru prin Trupul Său, ca totu într-o și fără de

despărțire întru toți este, fiind pretutindenea, că nădecum nu s-a împărțit, precum și Pavel strigă: "Și de vreme ce din stihii, întâi lumea este alcătuită, înțelege înainte a lui I. I. sus, pe făptura aceasta ce se vede și este pusă înainte, pe care dracii o împărțesc, când pe cuvântul lui Dumnezeu cel ce este întru noi îl omărmă, și se sarguiesc să ne facă pe noi ai părții lor prin împărțirea cea către cele fămestii. Dar cămoșa nu pot s-o împărțescă, adică pe cuvântul cel ce este întru cele ce sunt, cu care toate s-au adus întru a fi. Că măcar de mui de ori de m-ay amagi de cele trecătoare, iar cărâși le cunoașe pe ce că sunt trecătoare, și pe cuvântul și ființa celor amăgitoare și trecătoare le știu.

24-27 "Deci năsturi acestea au făcut, și sta lângă Crucea lui Iisus muma Lui, și sora mumi Lui Maria lui Cleopa, și Maria Magdalena. Deci Iisus vazând pre mamea Sa, și pre ucenicii stând pre carele iubea, a zis mamei Sale: "Muliere, iată fiul tău. După aceea a zis ucenicului: "Iată muma ta, și dintru acel ceas o a luat ucenicul întru ale sale."

Deci năsturi cele ce erau ale nebuliei lor făceau.

Iar Fiul de Maica Sa grijește, învățându-ne pe noi, parca și la cea mai de pe urmă suflare toată purtarea de grijă să facem pentru părintăi care ne-au născut.

Să vezi, cum fiind și alte mame, numai de Maica Sa se grijește. Că se cavine de ne împiedică de către năstirea de Dumnezeu părinte, să nu-l ascundem pe dânsi, iar de nu ne zăchic, și toată grija pentru dânsi să facem. Precum și El de vreme ce se ducea din viață, și Muma lui cu urmare era să aibă durere, și să ceară ajutor pentru aceasta incredinteză ucenicului, pe partea de grijă a ei.

Și așa pusem numele său evanghelic istul, smerindu-se, că

de ar fi voia să se făcească și pricina o ar fi pus, pe a ru care era rubit, că trebuia să fi fost și aceasta mare oarecare și mămăta.

Să te minunezi pe ucenici, toate așăa pe el, pe muiul' așa de bun lucru este a sta lângă Hristos când pătănește, că a frăția Lui aduce.

Și te minunează cum pe Crucea toate fără de turbare face. De Maica sa grand, proorocii pământ, tăharului rău, dăscălușând, iar mai înainte de Cruce înghețându-se, ascundând. Iată ace ea erau ale firii celei cmenesti, iar acestea ale puterii celei Domnești, și.

Rusmeze se Marcion și ceilalți, tot care bătuse că Domnul după născut s-a prătos Ieron. Că de nu s-a născut, nici mama a avut, pentru care pricină atata purări de grijă face pentru dânsi?

Și cum sora a Maicii lui se zice Maria lui Cleopa, că Ioachim n-a avut alt copil? Cleopa nate era al lui Iosif, și fără ce fi muma Cleopa, precum zice oarecare Iosif a avut pe murea lui, și a născut fi fratele său, din care nu a este și Maria, cea ce a avut și poartă este "sora" a Născătoare de Dumnezeu, murendu-se în loc de radă. Că obștească Scriptura pe rudenia a murea.

Precum și Isaac zice pe rudenia de oca cu "Sora mea este" (Gen. 26), măcar că nevastă a rudeniei. Așa năsturi și oca sora a Născătoare de Dumnezeu, se zice că ea ce se socotea fiica lui Cleopa și fi pentru rudenie.

Deci patru Mame se arată în Evangheliu. Cea întâi, Născătoare de Dumnezeu, pre care și în muiul Iacov și Iosif o numesc. Matei 27-56, Marcu 15-40. Că aceștia feciori erau ai lui Iosif din cea dintâi a lui murea născută, pe soa fi

mulțimea lui (Lupa) și să zice Săvârșitorul de Dumnezeu
numită a cor, că tot ce era numită săvârșă.

A doua Magdalena, din care a scos Iisus sapte dracl.

A treia, a lui Cleopa și a patru sora lui Lazăr

Deci a dat numele pe Maria întru ale sale, că cel a curat
cea curată, s-a încredințat.

Și vezi cum locușul mîiere se rămâne întru greutate, și
răbărit un purător tot pe Domnul. Așa dar a venit pe cea
slabă întărind și pe cea defăimă a lui Lazăr.

28-30. După acestea stănd Iisus cu toate s-au săvârșit,
ca să se îndeplinească Scriptura, a zis: Măcșete, și era acolo un
vas plin de Căpșar și umplând un Burec de Otet, și umplând
puncndul, l-au dus la gura lui. Deci dacă a luat Otetul,
Iisus a zis: Săvârșitorul s-a și plecând și capul, și a dat
Dumnezeu 17 Psalm 68, 25.

Ștînd, zice, Iisus, că toate s-au săvârșit, adică nimic nu
îpsește rădăcină a lui, dar schimbare de a noastră era
moartea lui, că nu a venit în lume pentru a plăti
clădit, până ce nu l-au voit, și au voit după ce toate a plătit.
Că pentru aceasta și zicea: "Putere am să-Mă prind sufletu
Meu" (Ioan 11, 18).

Deci a zis: Măcșete, proorocie arca plinul, iar ei năvălul
cel spurcat, alor arăcând, cu Otetul, după pe el, care aceasta
celor zădărnici o facea. Pentru că și tu poți, pentru aceasta și
a a lui, că tot ce este în lume, tot l-au voit, și au voit să se
îndeplinească. Trebuie, că înțelegem că și dăruirea, al treilea, în acea
et sunt lăsați au pot să înțeleasă bucurie, pentru că era s-a
gura lui Iisus și proorociei s-a prind, care zice: "Și întru
setea Mea Mă adăpat cu otet" (Psalm 68, 26).

Și după ce s-a adăpat, a zis: "Săvârșitorul s-a" adică, și

decă a proorociei împreună cu toate s-a săvârșit, nimic nu
îpsește, că toate s-au săvârșit.

Și fără de turbotare și cu stăpînire le face toate, precum
și ceea ce urmează pe urină această urină. Că după ce s-au
isprăvit toate, plecând capul, tot nu era pînă la aceea și a
lat Duhul, adică, și-a dat sufletul. Măcar ca la noi, în pînă să
se face, pentru că în noi ne dăm duhul, apoi pînă la capul,
iar Flinta s-a plecat, apoi și-a dat sufletul. Prin care toate
se arată, că al morii rădăcină era Fără toate cu stăpînire le
facea.

31-34. Iar Iudei, care nu rămân pe Cruce trupuri și
sambătă, de vreme ce viitori era, și era mare ziua aceea a
sambetei, au rugat pe Pilat, ca să zdrobească lor flăcările,
și să-i ridice. Neci au venit ostasii și celor dintr-o lăsa zdrobit
flăcările, și celorlalt ce s-a răstignit împreună cu el, iar la
lăsa venind, dacă l-au văzut pe el, ca atunci murise, nu
l-au zdrobit lăsa flăcările, ci odată au ostas, cu subla Consta
lui a împuns, și iulă a iesit sange și apă.

Și a încredințat Domnul Duhul la Dumnezeu și Tată,
arătând că nu erau petrec în înormantur sufletul sfîrșit,
ci a eargă mai, vîrș și în lume. Iată că tuturor, ar ale
păvatosi și în lume, că de muncă rugă, arca în ad.

Iar ceea care înghetă cănta și stăruia în tărînd, atata
și mare îndrăzneala făcând, pentru ziua aceea pază și
osardic lăsa lăsa, ca să nu rămîie mîiere, și Cruce trupuri
au rugat pe Pilat, ca să-i ridice.

Deci pentru care prima dată ca să se zdrobească
flăcările, lăsa deși vor mai răi pe omnia să facă petrec
pînă la Cruce lăsa. Deci nu voiau în ziua Praznicului să
se arate mîiere, și au rugat să nu adăp. Așa porunce și

legat. "Să nu apună soarele într-o podcupă de om" (Lev. 21-23).

Si vezi că prin cele ce tieștes sgea lăden. Proorociile se plinesc, precum și aici două Proorocii erau acee și dată se plinesc precum mai pe urmă zice evanghelistul. Deci flăcările lui Hristos nu le au zdrobit dar făcând har la ei. Iar Îl împung pe El și sange și apă iese. Si acesta este lucrul străin. Că aceea sunt ei fiind trupul se aspiteau să se acărască, iar ocară spre minune lor s-a întors, că și sange din trup mort a ieșit minunat lucru este.

Dar poate cineva năpastuind să zică, că se poate să fim mai fost în trup vreo putere păcătorească de viață, iar apa iesind fără de grăire împotriva face minunea.

Si nu scrie aici acestea se fac ei fiindcă în Biseră că viața prin aceste două se face și se acătunește. Prin apă și lăcă ne născem, iar prin sânge și prin trup ne hrănim. Deci când te apropi de Păbarul împărțirii sângelui lui Hristos așa să te afli că cum ai fi din singură Coasta.

Si ia aminte, cum prin Coasta a cea cântă, căna Coastei, adică a Fetei se vindecă. Acela Adam dormind și s-a dat coasta, și a cea Dămnul adormind, Coasta sa s-a sculat și i-a dă.

Iar arma osazului închipuire este a armer celor ce se învarte și se oprea pe noi de la Rai. Si de armer ce totă se învartește, de nu se va lăsa de ceva nu stă din drumul său. Dămnul aratând că pentru aceea o va face să stea, paze că năch pe re Coasta sa împotriva armei osazului, că sa ne urăz nouă, că precum aceea a osazului, răzemiându se de Coasta a stăut, așa și cea de foc va sta, și nu va mai îngrezi prin învartire, nici va mai înfricoșa că va înțoa intrarea în Rai.

Rescrie se Armenii care nu ames ecă apă cu vinul în Sfintele Iaîne, că nu creșu precum se vede, că și apa născu din Coasta, care este născu minunat lucru, că născu sânge, și de acestor paze că născu minunată parte a trupului. Căci sângele este semn că născu este om Cel Ce s-a răstignit, iar apa că este născu presus de om, adică Dumnezeu.

35-37 Si cel ce născu văzut a născușis, și adevărată este mărturia sa eu lă și acia stăc că adevărate zice, că și voi să credeți. Că s-au făcut acestea, că Scriptura să se plinească "Că nu se va zdrobi din Transil". Si iarăși altă Scriptură zice "Vedeauor pe Carele au împuns" (Lev. 24-46 Num. 9, 12 Zah. 12-10).

Nu de ia a tă zice, am a zice și sunt fiind de dată am văzut și adevărată este mărturia sa eu lă. Că eu văz, căci ocară care s-a făcut spune, dar nu ceva mare și de cinstu, că s-au sub prepus cuvarul ei pentru aceasta, zice acestea cu amănuntul le povestesc, și cele ce se par a fi de ucară în mijloc, e adică va voi să se credeți că eu lăcă seamă adevărate sunt, și nu spre har aleșuare. Că acela ce spre har gră este, cele slăvite mai vartos spune și de vreme că Mo și mai vartos de credință decât ei se pără, a lăcă în mijloc și pe acia a martor că ceea ce a zis acia pentru marelui cel ce se jertfesc a Rai, că "Că nu se va zdrobi" aceea a zis evanghelistul că s-a plinit în Hristos. Pentru că marelui acela trup al Acestuia a fost și marelui este asemănarea chipului către adevăr.

Se plin și încă cîntă prooroc e care zice "Vedeauor pe Carele au împuns" căc când va veni să judece, atuncia îl vor vedea pe El ca lăp mai bun și mai Dumnezeiesc, și îl vor cunoaște că el lău împuns, și voi plangi. Si nu numai

aceasta, ei și celor ce erau să nu creadă așa a crezut ei și semu a fost ceea ce cu îndrăzneală s-a făcut de vrăpnași, precum lui Ionan, că prin coastă a crezut a înviarea.

Deci nu se va zdrobi al lui Iisus, iar aceasta lui ne izvoarele nouă izvoarele care ne dă înființare și viață, apoi adică ne izvoarele nouă, care este izvor al ființei, că prin trântă venim spre a fi creștini și sângere, care este izvor al vieții, că prin trântă ne hrănim. Că mîel este cavăntă lui Dumnezeu, pe carele mîncându-l de la cap până la picioare de la cap adică, care este Dumnezeu, resală aceea a rse cap și până la picioare, care sunt trupul, că acesta este cel de pe armă. Încă și măruntaie, lui, sîcîi care tîmice și ascunse cu eucernice mîncându-l, nu se na se vor zdrobi, adică înțelegerea ce e mai grele și mai cu adevărat, că ceea ce nu le putem înțelege, pe acestea nu le vom zdrobi, adică nu ne vom nevoi a le înțelege rău și prințipal. Căci când sîntes înțelegem, atunci nu zdrobim, pentru că întregi păzim ce e Dumnezeu, iar când vom face via și creștinăască înțelegere vom primi atunci zdrobim, înțelegerea cea tare și grea. Dar trebuie să le arde n pe unze, ca acestea să fie adică să se dăm Duhu în puterile ca acestea ce sunt cu grea de creștin, prin Carele Duhu se înstăresc și se zdrobesc, ca prin Carele toate se ispitesc și se adăncurile la Dumnezeu.

48-42. Iar după aceea s-a rugat pre Pilat, însoțit de Arhiepiscop, fiind și el, venime al lui Iisus, dar intra ascuns pentru frica lor, ca să în Trupul lui Iisus. Și Pilat a dat voie. Deci a venit și a luat Trupul lui Iisus. Și a venit și Nicodim, cei ce venise la Iisus noaptea mai înainte, aducând acestecătură de smirnă și de mir, ca să-l scută de mire și a

mai Trupul lui Iisus, și l-au înfășurat pre el în Gulgari, cu Mîrezme, precum este obiceiul la Iudei a îngropa. Și era Grădina în locul unde s-a răstignit și în Grădina mor nînt nou, în care nimeni, nicîndă nu s-a jiasese. Deci acolo au pus pe Iisus pentru venirea adormi, căci aproape era Mormîntul Ioan 3.

Pentru care preînă nu unul din cei doisprezece a venit la Pilat, el din cei șaptezeci poate fiind însoțit îndrăznește ca una ca aceasta. Că de ar zice cineva că pentru frica Iudeilor erau ascunși acenții, și acesta cu aceeași frică era caprins. Deci zicem, că foarte vestit era, și lui Pilat cunoscut, pentru că era slăvit. Drept foarte vestit era, și lui Pilat cunoscut, pentru că era slăvit. Drept aceea socotind că se va fi slăvit mama, fiindcă acum se răstignise, potrivit cu locu îndrăzneală vine, și cu multă cheltuială face îngroparea împreună cu Nicodim numea Dumnezeu, de Dunsul cogetând amîndoi, ca ca către un Om din cei de Obște aflîndu-se de vreme ce și niste arhiepiscop ca acestea aduc, căci mai vartos pot să păzească trupul la multă vreme, și să nu-l lase curînd să se supună stricămintu, care aceasta arată pe ei că nimeni nu ar năluceau de Dînsu. Dar dragostea lor o arată, că nu ca pe un osîndit li îngreapă, ei cu multa cheltuială, precum este obiceiul la Iudei.

Și fiindcă de vreme se strămteau, că ntru al Nouălea ceas l-a fost slăvitul, apoi în acea vreme venind la Pilat, și pogorîndu-l trupul, ca nimeni nu este să a fi apucat noaptea în care noaptea nu era slohod de Lege să facă mormînt, pentru aceasta li pun pe el în mormîntul cel de aproape, că era Grădina în locul unde s-a rîs ignit, și în grădina, mormînt nou.

Și se va numi secrete aproape a fi mormântul. Ca și cum în
să poată merge și văzătorii și martorii celor ce se făceau să
fie, încă și Ostasi să se trimită de soră. Și să nu se înăpăstare
cuvântul cel pentru urțisag. Căci toate acestea s-au fi
întâmpiat, de ar fi fost o parte îngropat.

Și nu era Mormântul în care niciodată nimeni nu se
poate să nu se înăpăstarească învierea. Ca cum altu ar fi
înviat și nu Hristos.

Încă și n-a răchup. Nu era Mormântul, cu închipuire
avândă înăpăstare, că se va face prăvălire nouă prin
îngroparea Domnului împotriva morții și a stricăciunii, și
ce vom mure înăpăstare înăpăstare.

Se vede și bogăția și sărăciea Domnului celei pentru noi. Că
Cela ce nu avea casă în viață, nici după moarte n-a mormânt
na are ca în străin să pune și gâd fiind, de Iosif se înbracă.

Este și acum Iosif mort, de care se face străinătate, și
asopresc omorându-se, sau de foame aceeași pătimim. Încă
și goi este pentru că, ca sărăciea patimăste. Hristos
pătimăste. Că înțeleg și ta acum în. Iosif adăuge la lucrul cel
bun, că Iosif adăugă și sărăciea și se acopere și înăpăstare în.
Hristos, adică a saracului și acestea se fă, nu o dată, ci în
mormântul sufletului, se pune și pururea înăpăstare amare de
ele, și pururea le gădăste și gând se de acest fel de mormânt.
Amare ecă încă și sărăciea și Moie, că trebam să înăpăstare și
judcăciune cele amare și nupăstare înăpăstare acelu, și glăsu
acela care cheamă înăpăstare și înăpăstare pe cel
înăpăstare, decât care mormântul fi mai adăugă nu socotesc.

Capitolul 20

14 "Iar întru ziua din Sâmbete a venit Maria Magdalena
de dimineață încă întru miez de noapte, și a văzut
piatra luată de pre mormânt. Deci a alergat acolo, și a vestit
la Simon Petru, și la celălalt ucenic, pre carele totdeauna
și a zis: "Au luat pre Domnul din mormânt, și nu știu
unde L-au pus pre El. Deci a venit Petru și celălalt ucenic și
veneau la mormânt și alergau amândoi împreună și celălalt
ucenic a alergat mai înainte mai curând decât Petru, și a
venit mai întâi el la mormânt" (Mat. 28. Mk. 16: 1-7).

Le amintim Sâmbete, nu este pe ceea ce la noi se cheamă
Duminică, că "sâmbete" numesc ei pe zilele săptămânii, iar
una din Sâmbete pe ziua cea dintâi. Căci cu adevărat toate
zilele una sunt și de multe ori înăpăstare acelu, și
alăturându-se, face pe zile multe. Deci una este ziua cea
dintâi, și de apoi ordonându-se se face a doua, și de treieru,
a treia, și pe rând cele altele.

Încă și a văzut cele două capete este ziua aceasta. Care
se vede este că zilele ordonate de moarte nu se curmează, nici
se desparte în două, că înțelegem es e Sâmbete, care
nici odată nu apune. Deci prețuim înăpăstare a înviat
Domnul făcând neștiut pe trupul său cel stricăcios, sau
și noi în viața celor altele pe neștiut de o vorbă.

Deci a venit într-o această una încă, într-o cea dintâi, din
Sâmbete, care va să zică din zilele Sâmbetei și a c
săptămânii a venit Maria Magdalena. Că de vreme ce
Sâmbetea trece și nu se mai oprește, leaciu despre lucrul
ence, de la moarte, acelu omarecare înăpăstare vrând să afle și
văzând Piatra luată înăpăstare, ca multă grabă a venit la Petru.

și al Ioan, că măcar de a și moart Domnul, când Piatra sta deasupra, și pecetii erau înscrise, dar fiindcă trebuiau și martori ai învierii, să fie oarecare, și în mormânt să intre, se ridică Piatra în latură de îngeri, iar Maria primea încă de înviere știind, furtivag, și mutare năsteste lucrul

Pentru aceasta și oarecum alergă la mormânt, și văd că mișcările zăcăna singure, care acrușta, că cu adevărat semn al învierii. Că nici de ar fi mutat oarecare Trupul, nu l-ar fi găsit pe El, nici de l-ar fi furat, n-ar fi grijit de a-l văd. Maria a să o pune deosebi într-un loc, și simplu cum s-ar fi aflat, l-ar fi luat pe El. Și pentru aceasta a spus că mai înainte evanghelistul și a zis, că cu smerită multă s-a îngropat, care nu mai poate decât prințipa lăpșe de Trup gîlăguriile, că și când vom auzi, că Maria sta deosebi, să nu suferim pe cel ce zice, că s-a furat. Că nu era a sta în nebulă cel ce, fără, căl pentru un lucru de prisos să cheltuiască atata vreme, și să arate atata eșurere, și să nu scoatenscă, vremea în care se zăbovesc la acest lucru, că poate se va prinde furand.

Deci în care ceas s-a făcut învierea, nimeni nu știu, precum și vremea venirii celei de a doua este necunoscută.

Iar dacă Marei zice, Că seară adăncă fiind s-a făcut cu nume (Mate 28), iar Ioan De dimineată încă fiind întinerie venind Maria a văzut Piatra ridicată, nu este neunele. Că întâi adică aceasta zicem, că la Marei nu era au venit iarăși după Samariea, iar la Ioan nu era nu se pomenește acum, că de prisos era, fiindcă Marei a spus aceasta, și Ioan aceeași să zică, că Maria Magdalena a venit de dimineață. Că multe sunt venirile la mormânt, fiindcă Maria când înțelegând cu oarecîte nume a venit, când singură ea,

Pentru aceasta și îngheasce pe venirile cele mai te, altul pe alta spunând, se pare că nu se unesc. Iată dar aceasta zicem. Că alăbă venire zice Marei a măierilor, și alăbă Ioan a unei murei, a Magdalenei. Aici "Seară adăncă" și "De dimineată încă fiind întinerie", care altul o zice. Alăbă seară adăncă la aceeași înțelegere aduc, că toate aceste venituri au fost în mezul nopții.

Iar de între ei, cum străjerii șezând în preajmă Ioan și Petru au intrat în mormânt, și au văzut adevărat este cuvântul, că după ce a zăcat Domnul, și împreună cu ei erau și îngeri, a stăcut deus ipso mormântului, străjerii s-au dus ca să vestescă fariseilor și așă mormântul lăbăvindu-se de paza lor, și au aflat necunoscut, prinde de au mers.

5-13. "Și plecându-se a văzut gîlăguriile zăcând, dar n-a intrat. A venit și Simon Petru, urcându-i lui, s-a intrat în mormânt, și a văzut gîlăguriile singure zăcând, și Maria a văzut care a fost pe capul lui, nu ca gîlăguriile zăcând, ci deosebi învierea întru el. Deci atunci a petrat și celălalt necunoscut, care venise întâi la mormânt, și a văzut s-a crezut. Că încă nu știu ser pînă la ce trebuia să învie. Fiind din mormânt s-a auzit iarăși a se mișca. Iar Maria sta la mormânt plângând afară, și a plecat în mormânt și a văzut doi îngeri în haine albe șezând, unul de către cap, și altul de către picioare, unde zăcuse Trupul. El l-a spus, Seta, zăcă această Maria ce plâng? Zis-a lor, Că a căutat pe Domnul meu, și nu știu unde l-a căutat pe El."

Socotește smerit a evanghelistului, cum că înțelegeste cercar a ceea ce de-amănuntul a lui Petru, Că ajungând mai înainte el, și văzând gîlăguriile zăcând, numea mai înainte

[illegible]

Dei, pentru că au crezut Mariei, și n-au sesizat că a născut Căminul și a Scripturii, că trebuia să asizeze la doi moști și pentru aceasta au crezut că Mariei se propunea furtișag și marea strupădu. Și aceștia adică, s-au dus la altar, adică la singurătate, în căminul mult, seodind.

Iar Maria (pentru că neamul ei mereu este mai dur și mai plecat spre iactanță), stă la mormânt și plânge. Când vine ce va avea pe Iisus, privește locul unde se pusese de rîm cuprîmîndu-și această aflare îngustă. Pentru această și se vede că este de mai mare vedere decât necești, că este de necești să vădă acest lucru și să vădă că înțelegi și că în mare înțelegere e să se facă vederea îngustă, că cuprîmîndu-și această aflare îngustă.

Încă stăteau așezându-l de către cap și alinau de către picioare. Încetă pe el că stătea în mijloc și de se vor în reba pot să sune.

Dar vezi antelocerosii? Că plânze de mătă-jale este
pană la că să nu se turbure că o mare prin marea
ceasta pot fi turbare și cu jale așa si ca blândete
trebuie. Merse ca năgă?

Iar ea cu mare jale împrăiea săcu-împres e "Pentru că o
am pe Domnul meu zice pentru această prang, ca n-știa
unde l-am mutat pe El, că acum ducându-mă, să măbrăt se
trapul cu plângere și tot gătire să aflu măcar puțin."

Tatăl său în cel pr. Petru, adică, pe partea cea lucrătoare și
 fierbinte, iar pe Ioan, pe partea cea privitoare la iscusirea
 cunoștințelor Dumnezeiești. Deci de multe ori privitorul
 la cele mai înalte trece cu cunoștința și cu înțelegerea firii, iar
 lucrătorul căutând pe urină, dar ansă cu fierbințeală și cu
 mătă osârdie, biru este pe ascultarea și înțelegerea și vede
 întâi eladită lucrătorul Dumnezeiesc. Așa, în ambele
 cazuri se învârturi se întâmplă. Că la acestea doi capi
 fiind, că în timp și mai zăvoale întrec cu osârdia pe
 puterea firii cu uralt. Dar și la cele Dumnezeu să de multe
 ori ce lucrător și prost la cuvânt, a primă narecare înțelegere
 mai vădă decât ce privitor la cele mai. Dar mea și tot
 sufletul care a stăpânit patirile. Maria se zice. Și fiindcă
 a curat prin neputință, vede pe Iisus Dumnezeu împreună
 și om, că din îngeri cei ce sedea către Cap este chip al
 Dumnezeu, iar ce de către picioare a întrupare
 cuvântului celui mai de preț.

14-18 "Și acestea zicând, s-a întors înapoi și a văzut pe Iisus stând, și nu știa că Iisus este Zisai. Iisus Măre, ce poartă "Prezidenți" Iar expănzându-se că este grădinarul, a zis: "Doamne, de la Iisus, nu crezi, spune-mi unde te-ai pus pe dănsu, și eu te voi lua pe el. Zisai este Iisus Măre. Iar creștinii au zis: "Rabboni ce se zice învățător. Zisai este Iisus. Nu auziți de Moise, că Iisus Măre și de la tată Meu. Că ne-a făcut frați Mei și a vorbit Moise la Tatăl Meu și Tatăl nostru, și Dumnezeu Meu și Dumnezeul nostru. A venit Maria Magdalena, și văd učenici, că a văzut pe Doamni, și creștinii au zis: "

Poate ea Maria s-a întors înapoi? (Îa ce îngeri vorbea ea ce zăpăc nu!) S-a întors înapoi? Se vede dar că întrucât

vorbea ea cu ingerii. Iosul stând în dosul ei, s-a spăimântat pe dansul, și ei văzând pe Șapătări, și ea chipul și mișcarea, și cu cântătura, au arătat îndată că au văzut pe Domnul, și aceasta văzând marea s-a întors napoi.

Deci ingerilor poate cu chipul spăimântat și s-a arătat dar Mariei nu așa, cu simțuri și de Obște. Pentru aceasta și grădinar pe El, la socota ea este, al grădinar aceluia aceluia, în care era mormantul. Drept aceea și zice Doamna de El, a luat rupe El, adică de L-a furat tu, și nu zice pe Iosul, ci pe El, ca și către unul ce știa făcând cuvântul. Deci de L-a luat, adică de L-a ridicat și L-a furat de aici, spune-ți unde L-ai pus pe Dânsul, și eu îl voi lua pe El, și îl voi moca în alt loc, unde cu mare curiozitate se va îngropa. Că poate se teme că nu cumva lodea, și murit fiind trupul, să-și lățească de dansul, și pentru aceasta voia în al loc nestrăt să-l mute pe El, iubitoare cu adeverat este mântuarea murii dar nu poate să nădărnicească ceva mult, pentru aceasta și Domnul, de vreme ce de la dansa n-a putut ea să înțeleagă ceva mai din glasul lui se face pe sineși cunoscut ei. Că chemând numele, numele, cumva întâi ei prin aceasta s-a dat, precum Iuda, Ieroneer, se facea cunoscut, iar alte ori și necunoscut născut de era de față, așa și grădinar văd voia, și unea cum se scut pe sineși se facea, precum și acum când a vorbit Mariei cum se scut pe sineși, prin glas s-a făcut. fiindcă și nu a născut că s-a vărat a strigat-o pe ea "Minere, et plangit" dar nu L-a cunoscut nici oare, pentru că nu voia Iosul, iar când a vădit, prin glas s-a cunoscut "Intorcându-se acum, a zis lui" "Că este aceasta" Către ei vorbea, și zicea "Spune-mi unde L-ai pus pe El?" și cum zice evanghelistul cu întorcându-se "Se vede dar că

după ce a zis "Unde L-ai pus" s-a întors către ingeri, ca să-l întrebe poate pentru ce s-au spăimântat, apoi Iosul chemând-o pe ea, a spus prin glasul acela, și de a ceea ce a născut la Sineși, și așa după ce L-a cunoscut ea, a zis "Rădătar" și voia să se apropie de El, și să fie împreună cu El precum și în minte, și poate că de El ei vroia să se atingă.

Iar El ridicându-l amintea ea, ca ceva mai mult pentru Dânsul să înțeleagă, și mai cu evlavie să-l amintească Dânsul, a zis "Nu te atinge de Mine, adică, nu mai sari așa necurată, precum și mai născut născut asemenea, voi fi împreună cu voi, Că născut deși cu cuvintele n-a zis aceasta. Dar însă așa se înțelege. Că voi să Mă sui la Tatăl Meu, și acolo Mă grădinesc. Iar la acela ce acolo se grădinește, și nu mai are acest fel de trup, ca cu el împreună cu oarecui să netreacă, mai cu evlavie se curvine a lua aminte, și ca la alui ei este mai presus decât cea de obște vorbire și atingere, adică petrecere.

Se vede că în telegere în scurt a arătat evanghelistul, că a zis "Nu te atinge de Mine" Apoi cu cum L-ar fi întrebat cineva. Pentru ce zice "Pentru că nu va mai fi trupul Meu, acest fel, că să fie cunoscut pe ceruri cele de pe pământ, și cerului și celor de sus. Apoi ca cu născut ar fi zis "Dacă nu acest fel de trup, pentru că dar născut pe pământ?" Pentru că încă nu Mă trăs, zice, a Tatăl Meu, și voi să Mă sui. Că aceasta prin cele de pe urmă arată, zicând "Că mergi la Tatăl Meu, și le spune lor. Mă sui la Tatăl Meu, și Tatăl vostru" amintea că nu îndată vroia să se suie, ci după patruzeci de zile. Că născut zice aceasta. Arad să-l ridice născut ei, și s-o piecă să crească, că la Ceruri se duce, și prin aceasta s-o născut, iar fiindcă a zis "Tras", adaugă pe urmă "Și Tatăl

vestiri. „Că Tatăl este Dumnezeu și al nostru, dar după darul
al Domnului, Tatăl este firea și precum și Dumnezeu
împotriva al nostru, adică firestelar a Domnului împo-
sibilitate. Că Dumnezeu al Lui S-a făcut fructul a marilor
amenească.

Deci se vede Maria împăcat și mîndria de la Domnul,
de acest fel de cuvinte și vestire, adică a necuier. „Vata
de bucurie este stăruirea și așteptarea.

Și atunci când s-au vădit vestirea pe de ceva, și necuierilor
cuvântului te vei face învătător.

19-21. „Deci fiind seară în ziua aceea, într-o zi din
săptămîna săptămînii Duminică, și Că și fiind învătăte
unde erau necuier a lună, pentru în cu lădilor venit-a
Iisus și a stăruit în mijloc, și le-a zis lor: „Pace vouă. Și aceasta
zicând le-a arătat lor mâinile, și coasta Sa, și s-au bucurat
necuier, văzând pre Domnul. Și a zis lor Iisus iarăși: „Pace
vouă. Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, și Eu vă trimit
pe voi. Și aceasta zicând, a suflat, și a zis lor: „Luați Duh
Sfânt, cărora voi, și păcatele se vor ierta lor, și cărora le
veți lega, vor fi legate.

După ce Maria a vestit acestor necuierilor, se putea sau că
nu fi crezut încă ei, sau de ar fi crezut că se fi învătăte, cum
că nu s-au învătăte ei de a-l vedea pe Dănuș, pentru
aceasta în aceeași zi stăruia lor, care înseamnă, adică
pentru aceea că au avut de a îndura, și în că învătăte, în
se temeau de lădii, și pentru aceasta poțeau a fi învătăte
vuda și Că învătăte ei, și învătăte.

Deci a stat învătăte ei, și a stat învătăte ei, și așteptat
ca să se adune lor, dar fiind învătăte ei, ca să arate ca
așa a stat și când era Piatra deasupra porții, în

Și s-ar fi minunat cineva, cum nu l-a socotit pe El a fi
născut, l-a adreșat mai vartos că miniera mai înainte apucând
mulțimă credință la el, și pe necuier, și el le-a arătat
lor faza Sa. Încă și prin glas le-a arătat miniera lor, care era
turburată, zicând: „Pace vouă”, adică voi vă turbați. Întru
această dată încă le aduce aminte lor și de graul acela, care
mai înainte de Cruce le-a zis lor: „Pacea Mea dau vouă”
(Ioan 14).

Și s-au bucurat văzând pe Domnul, că și aceasta le-a zis
mai înainte de Cruce, că vă voi vedea pe voi și se va bucura
înima voastră (Ioan 16).

Și fiindcă cu lădii aveau ei război neapăcat, iarăși le
zice lor: „Pace. Că precum mameilor le-a zis: „Bucurați-vă”,
pentru că în scărbe era neamul lor așa acestora pace le fu
pentru războiul carele cu dănuș aveau și vrea să aibă tot.
Potrivit dar este aceasta aceea, adică „Bucurați-vă”, pentru
cu între scărbe s-au blestemat să nască (facere 3). Iar
bărbatilor a avea pace, pentru războaiele cele pentru
propovăduire.

Întru această dată încă arată și isprăvile Căci, iar acestea
au fost pacea. Pentru aceea și zice, de vreme ce prin Cruce
pace va să arde, pentru aceasta vă trimit pe voi la
propovăduire.

Și mângăindu-i pe ei, și îmbărbătându-i, zice: „Precum
M-a trimis pe Mine Tatăl, și Eu vă trimit pe voi”. Că ucru
neiu, zice, primiți pentru această îndrăzneală, că voi, fi
împreună cu voi.

Și vede stăpînirea. Nu a zis că voi raga pe Tatăl Meu, și vă
va trimite pe voi, ci: „Eu vă trimit pe voi”.

Și suflă, și le dă Duh Sfânt. Dar al cel desăvârșit al.

Sfântul Duh acum dându-le lor (că pe acesta în ziua a cincizecea - ren să-l dea) ei spre primirea Duhului vrednic pe ei făcându-l. Că luată Duh Sfânt, zice, adică faceția a vrednic spre a lua Duh. Și este a zice, că a putere necare și dar Duhovnicească dar lor - nu ca să scoale morți, și să facă puteri, ci ca să ierte păcatele.

Nu ca să scoale morți, zice, și ca să facă puteri, că pe acest dar mai mare de Patimă l-a fost dat, el ca să ierte păcatele, care este mai mare decât al semnelor. Că în trei rânduri s-a dat apostolilor Duhul. Precum arată sfântul Grigorie Teologul în Cuvântul ce face la sfânta zi a Cincizecea. Că luată zice puterea Duhului în ucenicii lui Hristos. Și intru aceasta de trei ori, după câteori ei putându-se încăpea și în trei vreme, mai întâi de a se slăvi Hristos prin Patimă, după ce s-a slăvit prin Înviere, după suirea la Ceruri, sau întoarcerea la starea cea dintâi, sau orice se cade a grăi. Și arată aceasta curățirea cea dintr-o boală și a dușurilor care cu adevărat nu fără de Duh s-a făcut. Și în suflarea cea după economie ce s-a făcut pentru mântuirea noastră, care arătat era neștiința lui Dumnezeuască, și împărțirea cea de acum a limbilor celor de ne cunoscute și prăznuim. Însă cea dintâi umbră, iar cea de a doua mai descoperită, iar cea de acum mai desovertită, nu mea prin scuturarea ființei de fată, precum mai este și pe acum ar zice cineva ca chip de ființă împreună fiind, și împreună păcătând. Pentru aceasta a studiat pe omul. Că rozi veți ierta păcatele, se vor afla lor" arătând ca pe acest cap al tuturor Duhovnicească, te-a dat lor, adică al tuturor păcatelor, iar după înălțare. Insuși, Duhul pogorându-se și pe al semnelor puteri și pe al tuturor celorla te dăuri din destul le-a dat lor.

Și cu cuvântul este a cerea, pentru că nu în Galileea se arată aceluiași și în Ierusalim. Că Matei și Marcu zic, că s-a înălțat ei lor, că în Galileea. Însă vorbirea Matei 28, Marcu 14, 28, Că am dat în Ierusalim se arată. Deci zice, adică ce este aceasta? Că nu s-a zis că numai în Galileea Mă veți vedea, dar în Ierusalim adică Mă veți vedea, pentru aceluiași băgat este, aceluiași a ordărit celor de mase ori, și nu are pricină de nimeni. Apoi aceea, că îl vor vedea pe El în Galileea, totuși uchemă, nu numai celor disprezecați, ci și celor șaptezeci se înălță, aceluiași în Ierusalim numai celor disprezecați s-a arătat, nici o neamare dar nu este aici. Că tuturor adică în Galileea s-a arătat, totuși celor disprezecați în Ierusalim, că multe fiind ură, unele sunt unele, alții altele au scris, iar unu și pentru același, cap de evanghelii și spunând, împlinește cel de a doua pe cele ce cu lipsă s-a zis de cel dintâi.

Și se poate vrednicia precum că Dumnezeuască este, că a lui Dumnezeu este a ierta păcatele. Asa pe ei se cuvine să-i cinstim, cu pe Dumnezeu, că măcar nevrednicia nu va fi de este aceasta, a darurilor celor Dumnezeuască sunt surzitori și darul lor arată prin ei, precum și prin Asanul lui Dumnezeu, arată Dumnezeu că nevrednicia aceluiași, că "păcatele" dar dar fiind ei prin pricină, că căci și cuvânt să-i cinstim pe ei.

14. 7. 1. Iar în ziua unu din cei disprezecați, carele se zice Cleopă, nu era cu ei, când s-a vădit Isus. Deci nu a zis au cei alți ucenici. Au văzut pe Domnul, iar ei s-a zis lor. De nouă vechi în om, te a și semnul culeilor, și de nouă poartă degetul meu în semnul culeilor, și de nouă poartă mână mea în coasta Lui, n-ai voi crede. Și după opt zile, erau

în fața lui necredincii. Iată și Toma că ei. Venit-a Iesus fiind asfel încușat, și a stătut în mijloc și le-a zis: Pace vouă. Apoi a zis Toma: Adă degetul tău încoace și vezi: numele Meu și adă mâna ta și o pune în coasta Mea și nu fi necredincios. Răspuns-a Toma și a zis: Domnule meu și Dumnezeule meu. Zis-a Iesus lui: Căci Măa văzut pre Mine a crezut. Fericitul cel ce n-a văzut și-a crezut."

Nu era Toma împrennă cu uenicia, că se poate ei în răpire încă sa nu se fi adunat.

Și ce este aceasta "Căvel se zice Gecmân"? Aceasta este tălcuirea a name-ului "Toma". Că precum Căvel se tălcuiește "Petru", așa și Toma se zice, adică se numește Gecmân.

Și cu cuvîntă pomenesc de tălcuirea aceasta a numelui, ca să ne arate nouă, că un îndoaș oarecari era el, și mai d înainte dintru început acest fel de obiceiaven, precum arată și numele.

Și spunând cel alți uenici de Domnul, nu credea, că era pe toate mincinos pe ei și o înduș, și lucrul mineri cu neputință a fi părandu-se, pentru aceasta se și masină, ca an mai presus de măsură ascodator. Că precum omne a credincios lucrul a usurina, minți așa foarte a și minci și este al mijlocului și a grosului.

Și vezi că aici Ochilor a zis că nu crede, ci a adăos și aceea: "De nu vă pune mâna mea"

Și de unde stia că aven Coasta semne? Fie deă auzise de la uenici.

Și pentru care pricină a înduș și se arată minci după opt zile? Ca învățându-se ei de la cei împreună cu mînsul uenici, și aceleasi auzind, și spre mai multă dorință să se aprindă și mai credincios pe urmă să se facă.

Și vreau să scute Stăpîrul, că si atuncea era de fată, când grauriile necredinciei cătra ei împrennă cu el uenicii grăia Toma, nu așteaptă ca de la acela să a udă ceva de acest fel, ci lăsa să aștepte apucand, și este cele ce po fi cu, pentru că grafiur le lăsa zis.

Și vezi că înduș se scrie: "Că adă, zice: mana ta" iar după aceea lăsa stătut: "Nu fi necredincios, ci credincios". De unde este arătat că din necredință este îndoinia.

Și în zadar ună fac hăr Tomel, zicand, ca într-o dîns n-a crezut esueș la data Domnului" necredincios "pe cel minci"

Și vezi pe cel ce minci nu este era necredincios, cum din pipărea Coastei. Teolog prea bun s-a arătat. Că pe cele două firi și pe un Ipocrită al omnia Hristos a învățat. Că zicand "Domnule meu" la înserat pe fîrea cea omenească, că la oamnei se zice numele acesta "Domnule" precum acesta "Doamne, de lăsa tată pe Fi" (Ioan 20), iar zicand "Dumnezeu meu" a arătat pe fiinta cea Dumnezeuască, și așa cum că Unu și Acelos este Domn și Dumnezeu.

Și arătand de nouă Domnule, că acesta este lucrul credinciei. A primi cel, ca nu se vad, zice: "Fericitul cel ce n-a văzut și-a crezut". Și arată a se pe această, care nici semna de copil, nici Coasta pipăind, au crezut. Și nu numai pe această, ci pe cel ce pe omnia au crezut. Si nu lipsom pe Toma de a scrie a zis aceasta, și minciand pe cel ce n-au văzut. Că de vremea multă zic că: Fericit sunt Ochii care au văzut pe Domnul, și mîrga pe aceștia, că aceasta ma vartăsc este lucrul fericit. A nu vedea și a crede.

Și cum trup nestricăcios, s-a arătat, avand semne, si a fost pipăit de mană omenească? Pentru că pogorâre neputintei lor au fost acestia toate. Că trupul cel ce a intrat

înălțându-l fiind uscat, necuic și arat de subțire și de ușor a fost de toată grosimea crucii lui. Deci ca să se încredințeze învierea, arată a cădea și pentru aceasta înviază având semnele Crucii și gășii și piruanelor. De vreme ce și el ce a mâncat nu pentru nevoia trupului și spre încredințarea învierii a mâncat. Că precum mai înainte de Crucă deasupra va urder coborând, nu de altă țară avea trup, așa și acum pipăieș pe El și semne având îl arată, dar și nescrierile pe El îl poartă, măcar că pipăie și văzut îl arată. Că pentru încredințare se arată acestea, dar nu pentru a vorbi legea trupului. Că lui ce se mănăncă nu stădren se țure, și se prefăc (Matei 15), care acum după înviere n-a fost la Eretici, ci de ontecare pe care nevăzută și D' maezeiasc se arătau cele ce se mâncau, numai spre încredințarea învierii luându-se.

Și vezi că mai ieri un om, pentru Toma zice că judecat Dejunții f' lucru necredos a se pogori neputințe, și Coasta a arăta, ca să m'arească un suflet care nu credea. Așa și noi am trecut și defăimăm nec pe arăta, deoar cât de mare.

10.11 "Multe încă și alte semne a făcut Iisus înaintea ucenicilor Săi, care nu sunt scrise în Cartea aceasta. Iar acum și-au scris, ca să credeți, că Iisus este Hristos Fiul lui Dumnezeu, și crezând și-au să aveți întru numele Lui".

Pentru care semne zice aici evanghelistul? Oare pentru cele mai înainte de Crucă? Nu. Ci pentru cele după înviere. Că aici ce pe urină "A făcut înaintea ucenicilor Săi" arată cele mai înainte de Crucă, nu înainte de a se crucifica, ci după ce s-a făcut. Pentru aceea acestea pot fi care acum zice evanghelistul, ce e după înviere sunt. Că numai cu ucenici împreună petrezând patruzeci de zile arăta semne ale

învierii. Că precum mai înainte de Crucă făcea semne arătându-l. Se pe și-este că este Fiul lui Dumnezeu, așa după înviere săvârșea minuni înaintea ucenicilor, arătându-se pe și-este că este Fiul omului, adică, că poartă trup, măcar că nestricăcios și mai Domnezeiesc și nu supus deacia legilor trupesti.

Deci mult, semne ale învierii s-au făcut, dar numai acestea s-au scris, și nici acestea pentru iubirea de cinste, sau adăugirea slavei Celui l'omă născut. Că ca voi, zice, să credeți".

Și care este folosul? Și la cine se aduce? Nu la Hristos, căci ce folos este Lui dintru a crede noi? Ci la noi se întoarce. Că zice: "Ca crezând, viață să aveți întru numele Lui". Pentru că crezând, că a înviat, și este viu, nouă viață ne-o câștigăm, că pentru noi a înviat, și este viu. Iar cel ce îl socotește pe El că este mort, și nici a înviat, nici este viu, singur își moartea și dăricămintea își adeverează, și își hotărăște.

Capitolul 21

1.8 "După acestea iarăși s-a arătat Iisus ucenicilor pre Simeon la marea Tiberiadel, și s-a arătat așa. Erat împreună Simon Petru, și Toma, care se zice Geamăn, și Natanael cel din Cana Galilei, și fiul lui Zevedei, și alți doi din ucenicii lui. / 25-a lor Simon Petru: Mă duc să vânez pește. Zis-au ei lui: mergem și noi împreună cu tine, și nu leșit, și s-au suit în corabie urdată, și întru acea noapte n-au prins nimic. Iar dacă s-a făcut dimineață, a stătu Iisus la târmuri, dar nu știa ucenicii că Iisus este. Deci a zis lor Iisus: Fiilor, nu

cum să aveți ceva de mâncare? Răspuns: au fost trei. Iar Petru și Iosif au aruncat în apă din dreapta parte a cefei și, și așa, aflați au aruncat și nu mai puteau să-și traga pe ea de mâinile pestilor. Zis-a dreptăcea necă cu același preț care-l tragea Iisus la Petru. Domnul este. Iar Simon Petru auzind că Domnul este, cu eșecul s-a înclinat, că era șarpe și a aruncat în mare. Iar ceilalți nevedea cu eșecul lor au vădit că ei nu era departe de pășunile, ca la cârmă sute de cote trăgând marea cu pesti.

Prin ceea ce a zis: «ă S-a arătat Iisus pro Sinesii» am asta însemnează evanghelistul: «ă de n-ar fi voit, s-a de nu S-ar fi arătat El singur pe Sinesii pentru pogorare, ă S-ar fi văzut, fiindcă trupul era nestricăcios».

Si pentru ce pomereale si de loca mări. Inace adela?

Atunci că nu se mai temeau de nici un de judecator
crua multe, si frica cea multa o sa lepadat. Pentru aceasta
nici nu au mai inchis, ci o seva si o tora din casa, care mai
naua si nu indraznea, si prerafinarea un dan cat pară si
a lui iudaia nu mersuare este departi, de ierusalim, si este
mare a calien.

Se vorau pește de noi și ne-auun ce să facă. A ne-
tănu era neormat înșiret de cu dăose. Căci bluhul era
dat, ne învătura nu era nered. Căci lor de sa oră, pertru
aceasta dar de moș esop. Lor se apucă seră.

Si Pe cel mai osânditor lucru fiind, nu saferă sa sau-
fara de lucru, si fierbinte la lucru se pot, sa iar ceva
repreună a urneaza pentru că rau legati de a uni, cu
ghia.

Deci, Domnul stănd de față înaintea lor, când se osteneau și se trudeau ei, nu îndată pe Simeon. Se arată că voințele lui

să se acut dăno în viața pentru ocașia și zice: "Fapt
nu eu va avea cea de mănare" (faptul ar fi vrb să
cumpere cea de mănare).

Iar după ce au zis: Nu si poruncirile de se să arunce de-a dreapta, au nimerit atunci zica necientul acea, pe care-l avea lașus, dar Petru Domnul este. Iarăși marea a lămărit și necientul ca se arăta. Că necientul este gras și vâzător, adică Ioan iar Petru moa, fierbinte pentru această faptă. Iar după ce au zis: Petru, iar Petru întâi a venit la Dansa. Și prima se începe. Și în fața marelui și apoi se arăta. Și în fața marelui a arătat. Că în fața marelui precum ceilalți și marelui a mers. Măcar ca să de departe de păcat ca la domnia este de cetă.

Într-o zi, când Petru era la pescuit, s-a născut un copil. Când Petru a văzut că s-a născut un copil, a spus: „Acum pot să mă întorc la casa mea, pentru că am găsit un copil.”

Și au început a căra pe la ruri și a venea și făceau o mănă
 etă, că multe peșce au prins, și pe ea nu s-a răpădărit
 delă. Deci dinău au pus în pământ au și zădărit stând
 și pește pas deasupra și Păine / și au zădărit / Adăru dă
 și stăcar / și au prins multe / Și a săt Săntul Petru și a tras
 dintr-o la uscat pământ de pește / dar și a săt și a săt / Și
 stăria / Cond. nu s-a rătăcit / marea / Și a săt și a săt / de
 răznie / Și omul nu călăză dintr-o răznie / Și a săt pe el
 / Și cine este / stăria / Și Domnul este / Și a venit / Isus și a luat
 omul și a dat / pește / și aședea / Și a accasta / și a

and Southern University of Science and Technology, Shenzhen, China

Între altele, fiind sea în cămărea în care a ajuns în
2-1991, iar a doua oară, după opt zile, în 20-2000, iar a
treia oară, acum. Dar se vede că după aceasta s-a su-
scut o faimă mare, unde s-a porocit lor când adică
fost cel mai mare de Dumnezeu (28-28) s-a arătat
că s-a ucenici ai și celor doi de care se poate este la Maria,
și la Petru și la Cleopa împreună și celui care dans al lui
24-28. Dar ucenicii împreună cu aceasta a treia oară s-a
arătat că s-a venit adeseori în dăru.

Sarcel n-a zis ca si El a mancat precum socotese fiindcă la Lucas s'arată aerul a în curtea Epitaph unde zice Petru. Că n-a mancat si am hant împreună cu El după ce a nviat din morti.

Si aceasta este munca care acum o văd eu. Arătați-mi și pe cele si pe cea că nu mai făcea din materie pură înainte, precum mai înainte în pustii din ele e ne-pa-n-să din lopesti, cum de ce la acatun a unu. Ioan 6: 13 Căci chiar d-ntu m-ntu 13

Si zicând Domnul: Veniți de prânzati* nimeni nu cearcă, nici estează să părăsească mai având o asemenea înfrumusețare cu fața și cu spatele se nădăduie că știe că Domnul este pentru aceasta și îl întreabă: O fată mare nădăduie văzându-l și din nou răspundea: plina, furti se spăimântau și se ardeau adăvărul să-l întrebe pentru ca dar spunea și aceasta că știau că nu este altminteri, că îl oțoreau întrețarea, și mănencu numai cele ce lor se zide se

Dar cum le zidise? Cu stăpânare Cu nu mă căuta la
Că nicio cheamă pe Tatăl. că unde se-accu cu peiorare
pentru neputința noastră

Se pot pune pe sa adică din pământ ca să arde de ce să se
vedea nu ca să uci

Societatea este la momentul de față în discuții cu banca pentru a obține un credit de 10 milioane de lei, pe termen de 12 luni, la dobândă de 10 la sută pe an. "Am primit deja propuneri de finanțare de la două bănci, dar încă nu am primit răspunsul definitiv", spune el. "De asemenea, am mai primit două oferte de finanțare de la bănci, dar acestea sunt în curs de negociere".

S. aureus isolates were retested by PCR as described previously [2].

[illegible][illegible]

mult s'au aruncat pe dragostea lui Petru, și pe cenăți pe care s'au
făcut în casa de vaim să-l lăudăm pe El, că s'au ne sar în m'ni
Lăudăm pe El, pentru a primi asupră ne glăsuțiar.

Și cum s'au spus în m'ni, după m'ncenția: "Acum lăudăm
trăitorul tamar, că ne îngesă de tine însuși" și ce e altă. D
cremă ce. Mai auzesti zic pe Maria, și de multe ori în
primăjia cele pentru M'ncenția pune sufletu ei, te ar
făgădui îndrăznește, zice, că așa va umple ea păta sa, cu
cele ce n'au pățit când era tânăr, acestea și vei păți
după ce vei amărați.

Și apoi începe t'au b'vata cea n'au de a nte, arătând că
cele Domn n'cești în patrivă și ecor t'repos. Că n'au
el și n'cești cel t'au b' este de n'ab'ia, cel dor în t'au
de n'cești t'au cele Domn n'cești, că lătrime, te vor ar
at'au t'au n'cești, că te h'at'au de n'cești, zădărnici de n'cești
și pe t'au n'cești, că t'au de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
la t'au de n'cești, că t'au de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
Vei m'nde m'nde t'au de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
Că n'cești t'au de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești

Și cum s'au spus Domn n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești

În această Domn n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești

Și t'au n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești

Și s'au a de Domn n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești

Și ar fi putut cineva să lăse bare m'nde, și n'cești
"O!" și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești

Deci ceea ce a bește pe Hristos, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești

Că l'au vor n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești

10.23. Și această grădina de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești
și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești, și de n'cești

Lui, să a zis: „Dacă nu cine este acela ce va să te vândă? Pre
acela văzându-l, Petru, a zis lui Iisus: „Domnule, dar tu acesta
ce va fi? Zis-a Iisus lui: „De voi vrea să rămân acestă până
voi veni, ce-ți este tie? Tu urmează Mie. Deci a iesit cuvantul
acesta mare frate, că acestuia acela nu va muri, și o a zis
Iisus lui că nu va muri, ci: „De voi vrea să rămân, ce sta
jă și voi veni, ce-ți este tie?”

A incredințat ad Petru, arăta tuturor credincioșilor, că
măcar că lucrul a luat scaunul Ierusalimului, dar Petru a
toată lumea.

Și a zis către el după aceea: „Urmează Mie” arătând
puterile de grădă, și că cu prietenie și cu dragostea se
afia către dânsul.

Încă urmare acestă înțelegi și pe plinirea cea întru toate
marilor și cuvintelor. Că cei ce în urmele petreceri, lui
păsesc și se aseamănă Lui întru toate, cu de-amăritorul,
aceștia urmează Lui.

Iată acum de o dată am auzit a urma Lui, îndeamnă pe
Petru să-l urmeze, ca el am zis: „Prezența cea către el. Că pe
urmea prieten pe aceștia, facem urmări.”

Iar după ce Petru a auzit acestuia, și s-a incredințat de
unel, cu acestă, că și omene să se incredințeze, și de
măcar să se încredințeze, și, încă foarte mulți pe
Ioan întreaba și pentru dânsul. Dar cu acestă ce va fi? Nu pe
aceștia care nu va veni? Nu va fi părtis și acestă poartă
Omni, și alegerii celor în acestă? Că aceasta ci zice:
„Urmează Mie”, aceasta îndeamnă: „Veni de la Omene, în
lume! Deci de vreme, că Domnul a văzut pe Petru că se
greșește de Ioan, și nu vrea să se dezlipească de el,
despartind-l pe el de cea fără de vreme dragoste și un re-

zice: „Lucrul ți s-a incredințat pe acestă isprăvire-l, și
urmează Mie (carele te scot pe tine la propovăduire, și toată
lumea și încredințez, iar acesta de voi auzi să rămâne nicea
în locurile cele de prin prejurul Galileii, și să nu-l trimit
împreună cu tine. Ce-ți este tie?”

Iar aceasta ce zice: „Până voi veni”, unii așa o înțeleg:
Până voi veni, zice, asupra Iudeilor celor ce M-au răstignit,
fiindcă voi să-l bat pe ei prin toiagul Romanilor, și să răstorn
Cetatea lor. Că spun că Apostolul acesta mai până la
stăpânirea lui Vespasian în locurile cele de sus ajungând
propovăduia, și petrecea acolo, iar când vrea să se ia
Ierusalimul, s-a mutat.

Deci de vreme ce mare lucrul se incredințo
Propovăduirea, nu trebuia dar să fie ei împreună, ci deosebi
unul la unele, iar altul la altele locuri să meargă.

Și pentru care pricină pomenește evanghelistul de
culcarea cea pe Piept, și cum că a întrebat: „Cine este cel ce
va să te vândă?” (Ioan 13) Nu simplă, și precum s-ar fi
întră-nplătit, ca să arate îndrăzneala lui Petru cea după
lepădare. Că acela ce nu îndrăznea mai înainte de cruce să
întrebe pentru vânzătorul, ci pe alul, adică pe Ioan îndemna
spre întrebare: „Acestuia și isprăvicia tuturor și se
incredințază, și nu numai că nu îndeamnă pe alul la cele
pentru dânsul, ci și pentru singur ucenicul uciva, care mai
mult decât toți era lui băt întrebă, și ca un bălăntor către
Domnul se face.

Și te îndeamnă de smerenia evanghelistului, cum părerea
cea greșită a celor mulți o îndreptează, că n-au înțeles ceea
ce pentru dânsul a zis Domnul, ci au socotit că nu va muri,
dar aceasta n-a fost, ci să rămâie, a zis Domnul, nu pentru

că nu va muri el, ci pentru ca să nu fie sfârșitul ei. Petru n-
vrea ca propovăduirea, ci să rămână singur.

Iar aceasta ce zice: "Până voi veni" aceasta este, adică
până iuiși și pe el și binevoea-l scoate la propovăduire.
Că pe tine acum te sânt ca grăia lumii, și arătază Mine, iar el
rămâne aici, până când iarăși voi veni, și îl voi scoate pe el
cu și pe Mine.

Iar altii așa înțeleg. Auzind Petru, zice el, că va muri pentru
Hristos, și zis: "Dar Ioan ce? Nu va muri și el?" Iar Hristos n-
a întărit aceasta, adică, că nu va muri pentru că tot cel ce s-
a născut, va și muri, și a zis: "De voi vrea să rămân
el" adică să fie via până la sfârșitul lumii și atunci să
mărturisească pentru Mine. Pentru aceasta și zice că este el
viu, și de Vătmărit va să se omoare, împreună cu Mine
propovăduind pe Hristos. Iar după și moartea lui se arată,
ce este aceasta? Că viu fiind el a intrat în trăsul, apoi va
mori, precum și Fiul și Mine.

Deci surpră evanghelistul părea cea mincinoasă a celor
ce socotesc, că nu va muri neîntâlnit acesta, ci moartea va fi.
Că mincinoasă este cu adevărat, că a fi nemuritor. Că macar
că Fiul și Mine n-am murit, dar însă suntem morțuri. Așa și
acesta, măcar că n-a murit, dar va muri. Deci aceasta: "Că
nu va muri", adică fără de moarte va fi, este mincinoasă.

Iar altii se întăresc, că a murit.

Iar aceasta: "De voi vrea să rămân" precum mai sus
am alcut așa o înțeleg. Și scote scotebă am spus, că nici
una să nu fie neștină de cei iubitori de slăvia. Iar încă
aceasta ce zice: "Să rămân până voi veni", nu ne place a se
înțelege, precum Dumnezeuzeescu. Ioan cel cu tura de Aur
și se pare nu pentru viață, ci pentru a nu fi însoțit cu Petru.

24-25. Așa a este, deen cel care măcar este pentru
acesta și a să facă acest. Și știu că adevărată este mărturia
lui. Sunt încă și multe multe câte a făcut Iesus, care de s-ar fi
seris câte una, n-ai înțeles această conșe pare, că o ar
începea. Iar n-ai să ar fi seris. Amin.

Pentru care precum a înțeles din evanghelistii n-
mărturisit de sine singure, iar a este a marturisește pentru
sine. Se povestește că măcar pe ună a venit spre a scrie
Hristos însuși în lăpeș, condamnându-l pentru aceasta și
pomenește aduceri de dragoste, arătând precum am care a
va și spre a scrie și cum a murit. Iar mult decât veni
va a ncredin și Hristos acest lucru.

Și știu zice că adevărate grăiește adică încredințat fiind
am scris cele ce am scris, cu tot ce la toate am fost de față,
și la lucruri și la cuvinte, și a Pat mai și la ech după leviere.
Pentru că iubii eram și nu mă lasa de aproape, pentru
aceasta îndrăznesc și pentru a ne însumi grăiesc, că
adevurate zic, îndemnând a cere a pe cele vădit și a se iscodi
cate a sa. Că obșnuim cu adevărat noi oameni când foarte
suntem îndrăzniti a adevărat a cere a a nu lăgadu
mărturia noastră, care aceasta și Apostolii zicenu: "No
suntem martori acestora ce grăim, și Duhul pe Care îl a
dat evor ci se pleacă Lui". Fapte 5-37.

Și de unde este zice arătat, că adevărate grăiesc și nu
fac har. Iar arătat este. Și I Petru aceasta, că multe am așez
de unde este arătat, că n-am făcut har. Că eu cel ce toate cele
de ocara se am pus în mână și n-ai accas a va am ascuns,
că și cărădelege pe El. Iar n-ai și așezat, și îndrăznit
arătat este că n-am făcut har. Că ceea ce face har împotriva
face, cele de ocara așez, și cele de slavă se aduce în mijloc.

Și să nu te minunezi de zice: Cărțile cele ce s-ar fi scris
peu cu lucrurile au lasat nu se-ar încăpea lumea, ci luând
în minte puterea cea neșpăvă a lui Dumnezeu Cuvântului,
cu credință primis e cea ce s-a zis. Că precum nouă a grâu,
așa Aceluia, iar mai vârtos cu mult mai lesne a face ce-
va în cer.

Iar unii zic că după obiceiul Scripturii s-a zis aceasta cu
covârșire. Și obiceiul Scripturii a folosii vorbe cu
covârșire precum este aceea: "Văzut am Cetăți care
ajungeau până la Cer" (Deuteronom 1: 28), și "Văzut am
Bărbați, și eram înaintea lor ca niste lăcuste" (Numeri 13,
34), și câte va acestea. Așa și aceasta. S-ar putea încăpea în
lume, cărțile cele ce s-ar fi scris.

Iar unii "Lume" înțeleg pe cei ce gândește cele lumesti,
iar lucruri făcute de Iisus, pe cele Dumnezeiești și de Tăvă-
la lui, cele din lumea cea văzută și cea văzută și câte a
făcut pentru rânduiala cea în vremile cele mai de apoi, care
acestea pînă fiind de Tăvăla, omul cel lumesc nu le poate
înțelege precum este și aceea ce zice: "Multe am a vă grăi
vună, dar nu le puteți purta" (Ioan 16: 12).

Că noi să ne rugăm cu încredință să nu venim într-o unitate
lucrurilor și învîntor Domnului, ci pururea să deschidem
cartea aceasta a celui adevărat, și să avem cunoașterea cea ce se
află și în minunile și în grațiile lui Iisus. Ca să putem să ne
curățim pe noi și prin cuvânt și prin viață și să ne
încredințăm și de cele mai negrâte lucruri și în fine în ziua
descoperirii, pe care acum în lume fiind, nu le putem
încăpea. Și să ne facem desăvârșiți întru Iisus Hristos Carele
ne-a iubit pe noi, și prin iubirea Său ucenic ne-a luminat în
Bogoslovie și cunoștința Sa, și a Tatălui și a Sfântului Duh,

Caruta fie-ți slava în veci. Amin.

Sfârșit al Cîntării lui Teofilact la Evanghelia cea de la
Ioan

Mult doresc cu adesea să vă văd pe voi de furtună,
Că să dobîndescă limște bună
Dar fără de ascunzare nu Tipografia mai multă dorire,
De a ajunge la a Cărții savîșire
Pentru care și noi lăudăm nemcetat
Pe vesnicul Împărat
Că ne-a ajutat de am scos din Tipărire
Această Evangheliicească Tăvărire

Iar cei ce v-ați încredințat cu luminarea noastră, a privi în
Oglinda Darului, bucurați-vă întru Domnul. Și orice
greșală veți afla în cuvinte sau în slove, îndreptați cu duhul
hăndetelor. Că știu că multe greșale vom fi făcut, unele
pentru ascunzările slovelor, precum "A" de către "H", de
cître "H", "H" de către "N", "E" de către "C", care pentru
puțina lor despărțire, prin nevedere la citirea probelor vom
fi pus una în locul altuia. Atele pentru multă osteneală fiind
finea îngreunată. Iar altele pentru supărarea nopții, căci și
noaptea de multe ori o am avut în loc de zi. Cu precauție
dar ne rugăm că să ne certati, căci, și noi oameni suntem
cuprinși de slăbiciunea firii, care nu lasă pe nici un om a fi
fără de greșală.

Către toți plecați.

Gherasim: Ierodiacon tipograf

Costachi Ponică: ascriitorul slovelor

SFÎRȘITUL EVANGHELIEI DE LA IOAN

C I PRENSU I

SAFVH I TFOH I I C I	1
Evangelia cea de la Ioan	1
II I T I I F F A N G H E L I S T I I I I I O A N	2
După cum a scris Sofronie	
II I T I I F F A N G H E L I S T I I I I I O A N	3
C A P I T O L U I F F E V A N G H E L I S T I C E L E I D E I A I O A N	4
T I O F H A C T Arhiepiscopul Bulgariei	
T A I C I L R E L I E V A N G H E L I S T I C E A D I I A I O A N	6
Înainte cu cântare	6
C A P I T O L U I I I "I a început era Cuvântul"	9
Capitolul 1	58
Capitolul 2	70
Capitolul 4	93
Capitolul 5	122
Capitolul 6	146
Capitolul	179
Capitolul 8	204
Capitolul 9	231
Capitolul 10	256
Capitolul 11	277
Capitolul 12	300

Capitolul 13	329
Capitolul 14	351
Capitolul 15	373
Capitolul 16	386
Capitolul 17	401
Capitolul 18	416
Capitolul 19	435
Capitolul 20	457
Capitolul 21	471

24582. In 19.001

Editoria Pelerinul Român
Strada Iuliu Maniu nr. 22
Oradea, 3700, județul Bihor
telefon 059-41-26-45
Cont nr. 4072603141, B.C.R. Oradea

Serând pe această adresă sau sunând la numărul de telefon de mai sus, puteți obține o carte oricând.

Cei ce ați cumpărat până acum cărțile editurii noastre puteți vedea Mănăstirea „Portărita”, pe care ați vădit-o din cărți. Valoarea lucrării până acum este de 1.000.000.000 de lei, noi am lipărit până acum 637.110 exemplare cărți. Toți murășii sunteti sfitoris, zadibarii aculei Mănăstiri. Rontine sa ventis sa va regesi bi cu mi in prima dumonica din iulie, ori la o august sau la 14 octombrie. Măndăstirea are mei abare. Să ne vedem la rat

Trasau. Satu Mare - Livada - Mojdeni hata C.F.R.

Autarul

Mănăstirea „PORTĂRITA” - satul Mojdeni, comuna Orșidul Nou,
 cod 3916 - județul Satu Mare

Are tra hramuși, pritul in prima Dumonica din iulie, al doilea in 6 August,
 iar al treilea in 14 Octombrie

Fara Măndăstire de colugari după Muntele Athos

Are inagazin de cărți și obiecte bisernicesci

Prima Dumonica din luna maslu cu 7 preoti

Spovedenia după 5 zile de Post

HRISOV

Cu vicereș Tasilat, cu peloreș Fhilg), cu hramul Sfințului Duh, Treznea cea de o
 lungă și neclăpărită, sfințita a locul așezământului monahal „MAICA
 DOMNULUI PORTĂRITA” - Prilog, jud. Satu Mare, la 12 octombrie anul
 Domnului 1992.

La 2 iulie 1995, de ziua Dreptcredincioșilor Voievozi Ștefan cel Mare și Sfânt,
 săvârșitu-s-a Sfințirea Bisericii „MAICA DOMNULUI PORTĂRITA” de către Prea
 Sfințitul Episcop JUSTINIAN al Maramureșului și Sătmărulei, însoțit de Prea
 Sfințitul Arhiepiscop Vicar Justin Sigheteanul, înconjurat de un număr impresionant
 de credincioși și clerici. În acest timp Patriarh al României este Prea Fericitul
 Teoctist Arăpașu, Mitropolit al Transilvaniei Înalț Prea Sfințitul Antonie
 Plămădeală, Episcop al de Dunărea pârșim Lăsașii a Maramureșului și Sătmărulei
 Prea SFINȚITUL JUSTINIAN CHIRĂ, Arhiepiscop Vicar Prea Sfințita Sa Justin
 Sigheteanul, protopop al Sătmărulei Alexandru Tincu.

S-a zădit această Sfință Măndăstire de cei 20 de milioane de romani ortodocși,
 care au cumpărat cărțile Editurii „Pelerinul Român” împărșie de arhihiacconul
 GHEORGHE BĂBUȚ, cel ce ostenește zi și noaptea pentru înălțarea Sfințului
 Așezământ pe tărâmul domniilor de al.

SCBORUL SLUITORILOR

EPISCOPUL
 MARAMUREȘULUI ȘI SĂTMĂRULUI
 JUSTINIAN CHIRĂ

ARHIIEPISCU VICAR
 JUSTIN SIGHETEANUL

Arhihiaccon
 Gheorghe Băbuț

Pr. Pop Ioan - secretar
 Diacon Savu Teodor - Oradea
 Pr. Costin Petru - Tisău
 Pr. Costin Vasile - Jurești-Lugoj
 Pr. Ficher Mihai - Negrești-Ghuș
 Pr. Ivănuț Vasile - Prilog

PROGRAMUL

SECURITATE LA MĂNĂSTIREA „PORTARIȚA” MIEUL ATHOS

sat Mjedeni, comuna Orasul Nou, judetul Satu Mare

ZELNIC

DIMINEAȚA: orele 6 sau 7

- ACATISTUL

- CEASURILE 3-6, ORFONIA

SFINTA LITURGHIE

DUPĂ MASĂ: orele 16 - CEASUL 9; VEČERNIA

PACEVERNIA

pînă la orele 17.30

NOAPTEA: PRIVECHEAREA - orele 23.01; MELZONOPHICA

UTRENIA; CEASUL 1

SÎMBĂȚĂ, orele 16 - CEASUL 9;

VEČERNIA MICĂ - pînă la orele 17

ORA 18 - MASĂ

SÎMBĂȚĂ

- PRIVECHEAREA - orele 19

- VEČERNIA MARE; LITIA; UTRENIA;

CEASUL 1 - pînă la orele 23

DUMINICĂ, de la ora 9: CEASUL 3, CEASUL 6, ACATISTUL

MINTUITORULUI

orele 10.30 - SFINTA LITURGHIE

În ajun de sărbătoare: Privechere, începînd ora 22-02 cu dezlegerea Sfîntului Vasile Cel Mare, la fel în sărbători.

Prieta Duminică din lună: Masă cu 7 preoți la vecernie. Spovedenia se face numai după 5 zile de post, în duminică și sărbători.

Masă de două ori pe zi, după Sfînta Liturghie, duminică și sîmb, la orele 18, după Pravila Sfîntului Sava.

TIPICUL DE ATHOS.

În mănăstire nu se mîncă deloc carne, nu se fumează. Cămin se cîntă pe timp de trei zile. În mănăstire nu vor locui femei (ci numai bărbai).

AI APĂRUT ÎN PERIOADA 1990 - 1997

1. Pelerinul Român, tiraj 170.000 exemplare
2. Măica Dorianului Ocrotitoarea Rîndușii, 38.000 exemplare
3. Viețile Sfîntilor Români cu Moște, 10.000 exemplare
4. Paza celor cinci simți, 5.000 exemplare
5. Între cer și pămînt, 20.000 exemplare
6. Viam și regulamentul vieții pustnicești de Sf. Antonie cel mare, 20.000 exemplare
7. Alinaia safilească, 17.000 exemplare
8. Comentariu la Apocalipsă, 20.000 exemplare
9. Ușa Pocușii, 15.000 exemplare
10. Domnului să ne rugăm, Domnului să-i cîntăm, 52.000 exemplare
11. Biblia ortodoxă românească în imagini, 20.000 exemplare
12. Sfîntul Serafim de Sarov, 20.000 exemplare
13. Predici la înmormîntare, 10.000 exemplare
14. Hranogral, 10.000 exemplare
15. Despre Purcederea Sfîntului Duh, 5.000 exemplare
16. Postal ortodox și minierii de post, 45.000 exemplare
17. Să ne cunoaștem credința, 60.000 exemplare
18. Vîrste vîrîndului, 10.000 exemplare
19. Măica Lavrasia „Portarița”, 10.000 exemplare
20. Sfîntul Ignatie Briancaninov - Teotim Zavorinul, 5.000 exemplare
21. Predici în Duminicile de peste an. Pt. I. Zborca, 5.000 exemplare
22. Mărgăritarele Sfîntului Ioan Gură de Aur, 10.000 exemplare
23. Dăruirile preoților de papă, închinărilor la Lăcașul Sfînt, 5.000 exemplare
24. Pravila de rugăciune a creștinului ortodox, 5.000 exemplare
25. Lumină pentru adolescenți, de Irina Hecșanu, poezii, 3.000 exemplare
26. Biserica ortodoxă - Ezerghia, 3.000 exemplare
27. Comentariu la Evanghelia de la Ioan, de Sfîntul Ioan Gură de Aur, 3.000 exemplare

Total cărți tipărite în perioada 1990-1996, 621.110 exemplare

S-AL TIPĂRIȚ

1. Icoane foi 100.000 exemplare
2. Icoane foi „Portarița”, 90.000 exemplare
3. Harta României ortodoxe din anul 1936, 5.000 exemplare

VOR APĂREA:

1. Bogorodicean sau cunoscutul Măscă Domnului
2. Comentariu la Evanghelia de la Matei, de Sfântul Ioan Gură de Aur
3. Bogorodicean ortodox al Sfântului Ioan Gură de Aur
4. Kekraghion, de Fer. Augustin (Privirea lui Hristos. Cugetări)
5. Apostolul Secolului 20, Sundar Shing, predici
6. Apologetica Religiei creștine
7. Despre Rugăciunea lui Iisus, tratat alhous
8. Dogmele Bisericii ortodoxe
9. Tratat de mistică ortodoxă remănească
10. Viața creștină în România
11. Teologia Fundamentală ortodoxă
12. Cărarea dihovnicească
13. Comentariu la Evanghelia de la Luca, de Sfântul Chiril al Alexandriei
14. Table duhovnicești, de Sfântul Ioan Scăraru
15. Dicționar agiografie, cu Viețile Sfinților
16. Retorica, Omotia de I. M. Piuari

VOR APĂREA ȘI ALTE CĂRȚI DIHOVNICEȘTI ORTODOXE

Puteți procura cărțile Editurii noastre
apelând la următoarele telefoane:

Oradea - Editura Pelerinul Român 059/412645 ; 059/137709

Bacărești	01/323613
Alba Iulia	058/833647 ; 058/830689
Baia Mare	062/220179
Arad	057/241746 ; 057/245652
Timișoara	056/168954
Satu Mare	061/717503 ; 061/741544 ; 061/768383; 061/721085
Sibiu	069/216811 ; 069/228709
Șiria	057/511084
Pașcani	032/764144
Jibou	060/641898
Zalău	060/662196
Negrești Ouz	061/853918 ; 061/850459
Marghita	059/360620 ; 059/360694
Brad	054/651494
Iai	032/294162
Galați	036/410697
Mănăstirea Sâmbăta	068/241237
Mănăstirea Sihăstria	033/251896
Mănăstirea Bistrița	033/614098

S.M.M.B.
2003-2004

MP

67

IC XC

